LV

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

MĒNEŠA BIĻETENS 03 | 2008

01 | 2008
02 | 2008
03 | 2008
04 | 2008
05 | 2008
06 | 2008
07 | 2008
08 | 2008
09 | 2008
10 | 2008
11 | 2008
12 | 2008

MĒNEŠA BIĻETENS
MARTS

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

Visās ECB 2008. gada publikācijās attēlots 10 euro banknotes motīvs.

MĒNEŠA BIĻETENS

2008. GADA MARTS

© Eiropas Centrālā banka, 2008

Adrese
Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Germany

Pasta adrese
Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Germany

Tālrunis
+49 69 1344 0

Interneta lapa
http://www.ecb.int

Fakss
+49 69 1344 6000

Telekss
411 144 ecb d

ECB Valde ir atbildīga par šā biļetena sagatavošanu. Tulkojumus sagatavo un publicē nacionālās centrālās bankas.

Visas tiesības rezervētas. Atļauta pārpublicēšana izglītības un nekomerciālos nolūkos, norādot avotu.

Šajā numurā iekļautie statistiskie dati atbilst stāvoklim 2008. gada 5. martā.

ISSN 1830-0057 (interneta versija)

SATURS

IEVADRAKSTS 5

EKONOMISKĀS UN MONETĀRĀS NORISES 9

Euro zonas ārējā vide 9

Monetārās un finanšu norises 19

Cenas un izmaksas 58

Produkcijas izlaide, pieprasījums un darba tirgus 66

Fiskālās norises 80

Valūtu kursu un maksājumu bilances pārmaiņas 85

Ielikumi

1. Valūtas kursu loma pasaules kopējā IKP aprēķināšanā 10

2. ES kohēzijas politika Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstīs 14

3. Grāmatvedības standartu nozīme MFI aizdevumu statistikas skaidrošanā 23

4. Likviditāte un monetārās politikas operācijas 2007. gada 14. novembrī–2008. gada 12. februārī 32

5. Akciju tirgus svārstīgums finanšu tirgu satricinājuma apstākļos 42

6. Nefinanšu sabiedrību naudas līdzekļu turējumus noteicošie faktori: mikroekonomiskā analīze 50

7. Jaunākās atsevišķu euro zonas pamatā esošās inflācijas rādītāju norises 60

8. Eiropas Komisijas apstrādes rūpniecības ieguldījumu apsekojums 67

9. Nodarbinātības norises euro zonas būvniecībā 74

10. ECB speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai 77

EURO ZONAS STATISTIKA S1

PIELIKUMI

Eurosistēmas monetārās politikas pasākumu hronoloģija I

TARGET sistēma (Eiropas Vienotā automatizētā reālā laika bruto norēķinu sistēma) V

Eiropas Centrālās bankas publicētie dokumenti (sākot ar 2007. gada janvāri) IX

Terminu skaidrojums XV

SAĪSINĀJUMI

VALSTIS

BE	Beļģija
BG	Bulgārija
CZ	Čehijas Republika
DK	Dānija
DE	Vācija
EE	Igaunija
IE	Īrija
GR	Grieķija
ES	Spānija
FR	Francija
IT	Itālija
CY	Kipra
LV	Latvija
LT	Lietuva
LU	Luksemburga
HU	Ungārija
MT	Malta
NL	Nīderlande
AT	Austrija
PL	Polija
PT	Portugāle
RO	Rumānija
SI	Slovēnija
SK	Slovākija
FI	Somija
SE	Zviedrija
UK	Lielbritānija
JP	Japāna
US	Amerikas Savienotās Valstis

CITI

ASV	Amerikas Savienotās Valstis
CIF	preces cena, apdrošināšana, vedmaksa uz importētājvalsts robežas
ECB	Eiropas Centrālā banka
ECBS	Eiropas Centrālo banku sistēma
EKS 95	Eiropas Kontu sistēma
EMI	Eiropas Monetārais institūts
EMS	Ekonomikas un monetārā savienība
ES	Eiropas Savienība
EUR	euro
EVK	efektīvais valūtas kurss
FOB	franko uz kuģa klāja uz eksportētājvalsts robežas
HSEI	Hamburgas Starptautiskās ekonomikas institūts
IKP	iekšzemes kopprodukts
MBR5	SVF Maksājumu bilances rokasgrāmata (5. izdevums)
MFI	monetārā finanšu iestāde
NACE 1. red.	Eiropas Kopienas Ekonomiskās darbības statistiskā klasifikācija
NCB	nacionālā centrālā banka (valsts centrālā banka)
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija *(Organisation for Economic Co-operation and Development)*
PCI	patēriņa cenu indekss
RCI	ražotāju cenu indekss
SDO	Starptautiskā Darba organizācija
SITC 3. red.	Starptautiskā Standartizētā tirdzniecības klasifikācija (3. redakcija)
SNB	Starptautisko norēķinu banka
SPCI	saskaņotais patēriņa cenu indekss
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
VDIAR	vienības darbaspēka izmaksas apstrādes rūpniecībā
VDIT	vienības darbaspēka izmaksas tautsaimniecībā

Saskaņā ar Kopienas praksi šajā biļetenā ES valstis uzskaitītas alfabētiskā secībā atbilstoši attiecīgo valstu nosaukumiem to nacionālajās valodās.

IEVADRAKSTS

Pamatojoties uz regulāro tautsaimniecības un monetāro analīzi, ECB Padome 2008. gada 6. marta sanāksmē nolēma nemainīt galvenās ECB procentu likmes. Informācija, kas kļuvusi pieejama kopš Padomes iepriekšējās sanāksmes 7. februārī, apstiprinājusi spēcīgu īstermiņa augšupvērstu spiedienu uz inflāciju. Apstiprināts arī novērtējums, ka vidējā termiņā pastāv augšupvērsti riski, kas apdraud cenu stabilitāti ļoti strauja monetāro rādītāju un kredītu atlikuma kāpuma apstākļos. Euro zonas tautsaimniecības pamatrādītāji ir stabili. Saņemtie makroekonomiskie dati norāda uz reālā IKP pieaugumu, kas turpinās mērenākā tempā. Tomēr saglabājas augsts finanšu satricinājuma izraisītās nenoteiktības līmenis. Šādos apstākļos Padome uzsver, ka tās galvenais mērķis atbilstoši tās uzdevumiem ir cenu stabilitātes saglabāšana vidējā termiņā. Vidēja un ilgāka termiņa inflācijas gaidu stabilizēšana tiešām ir Padomes augstākā prioritāte. Padome uzskata, ka pašreizējā monetārās politikas nostāja palīdzēs sasniegt šo mērķi, un joprojām ir gatava rīkoties, lai neīstenotos netiešā ietekme un augšupvērstie riski, kas vidējā termiņā apdraud cenu stabilitāti. Padome arī nākamajās nedēļās turpinās ļoti uzmanīgi sekot visām norisēm.

Vispirms – par tautsaimniecības analīzi. Jaunākā informācija par ekonomisko aktivitāti apstiprina izaugsmes tempa samazināšanos gadu mijā. Saskaņā ar *Eurostat* pirmo aplēsi euro zonas reālā IKP pieauguma temps 2007. gada 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bija 0.4% (iepriekšējā ceturksnī – 0.8%). Uzņēmumu un patērētāju konfidences rādītāju apsekojumi, kas kopš 2007. gada vasaras atspoguļo lejupvērstu tendenci, kopumā saglabājas līmenī, kas joprojām liecina par izaugsmes turpināšanos.

Runājot par turpmāko periodu, gaidāms, ka 2008. gadā gan ārējais, gan iekšzemes pieprasījums veicinās turpmāku reālā IKP pieaugumu euro zonā, lai gan tā temps būs zemāks nekā 2007. gadā. Euro zonas tautsaimniecības pamatrādītāji saglabājas stabili, un tajā nav vērojama būtiska nelīdzsvarotība. Pastāvot augstai jaudu izmantošanai un noturīgai pelnītspējai, vajadzētu turpināties investīciju pieauguma pozitīvajai ietekmei, lai gan to mazina pasaules ekonomiskās izaugsmes palēninašanās. Vienlaikus sakarā ar ekonomisko apstākļu uzlabošanos un darba samaksas kāpuma samazināšanos būtiski pieaudzis nodarbināto iedzīvotāju skaits un darbaspēka līdzdalība, un bezdarbs sasniedzis zemāko līmeni 25 gadu laikā. Neraugoties uz augstāku preču cenu negatīvo ietekmi, patēriņa pieaugumam – līdztekus nodarbinātības pieaugumam – arī turpmāk vajadzētu veicināt tautsaimniecības izaugsmi.

Šie faktori atspoguļoti arī ECB speciālistu 2008. gada marta makroekonomiskajās iespēju aplēsēs. Paredzams, ka reālā IKP gada pieaugums 2008. gadā būs 1.3–2.1% un 2009. gadā – 1.3–2.3%. Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2007. gada decembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm 2008. un 2009. gadā paredzamie reālā IKP pieauguma diapazoni ir koriģēti un tagad ir zemāki. Tas atspoguļo vājāku pasaules pieprasījumu, spēcīgāku preču cenu spiedienu un nelabvēlīgākus finansēšanas nosacījumus, nekā tika paredzēts decembrī. Pieejamās starptautisko organizāciju prognozes pamatā apstiprina šo perspektīvu.

Padome uzskata, ka neskaidrības saistībā ar tautsaimniecības izaugsmes perspektīvām joprojām ir neparasti lielas. Ekonomiskās aktivitātes izredzes joprojām apdraud lejupvērsti riski. Tie galvenokārt saistīti ar iespēju, ka finanšu tirgus norisēm būs plašāka ietekme, nekā pašlaik tiek gaidīts. Tālākus lejupvērstus riskus rada preču cenu papildu kāpuma iespēja, protekcionisma spiediens un neprognozējamas norises globālās nesabalansētības dēļ.

Runājot par cenu attīstību, saskaņā ar *Eurostat* ātro aplēsi SPCI gada inflācija 2008. gada februārī bija 3.2% (tāda pati kā janvārī). Tas apstiprina, ka īstermiņā pastāv spēcīgs augšupvērsts spiediens uz inflāciju, kam pamatā galvenokārt ir enerģijas un pārtikas cenu kāpums

pēdējos mēnešos. Padome paredz, ka relatīvi augstas inflācijas periods būs ilgāks, nekā tika paredzēts pirms dažiem mēnešiem. Nākamajos mēnešos SPCI gada inflācija, visticamāk, joprojām būs ievērojami augstāka par 2% un tikai pakāpeniski pazemināsies 2008. gadā.

ECB speciālistu 2008. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses paredz, ka SPCI gada inflācija 2008. gadā būs 2.6–3.2% un 2009. gadā – 1.5–2.7%. Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu 2007. gada decembra makroekonomiskajām iespēju aplēsēm paredzamie SPCI inflācijas diapazoni paaugstinājušies, galvenokārt atspoguļojot nozīmīgu pārtikas un enerģijas cenu papildu pieaugumu.

Būtiski ir atcerēties, ka šīs speciālistu iespēju aplēses atkarīgas no vairākiem tīri tehniskiem pieņēmumiem, kas nav saistīti ar politiskajiem nodomiem. Tehniskie pieņēmumi par īstermiņa procentu likmēm ir balstīti uz tirgus gaidām februāra vidū.

Turklāt jāņem vērā, ka iespēju aplēses balstās uz pieņēmumiem, ka nesenā preču cenu dinamika iespēju aplēšu periodā samazināsies atbilstoši biržā tirgoto nākotnes līgumu cenām un darbaspēka izmaksu un peļņas maržu spiediens būs ierobežots.

Padome uzskata, ka inflācijas prognožu riski vidējā termiņā ir augšupvērsti. Šie riski ietver tālāku naftas un lauksaimniecības produktu cenu kāpumu, turpinoties pēdējos mēnešos novērotajai spēcīgajai augšupejas tendencei. Turklāt tie ietver iespēju, ka darba samaksas pieaugums varētu būt straujāks, nekā pašlaik tiek gaidīts, ņemot vērā ievērojamo jaudu izmantošanas apjomu un saspringtos darba tirgus apstākļus. Turklāt uzņēmumu cenu noteikšanas spēja (īpaši tirgus segmentos ar zemu konkurenci) var izrādīties lielāka, nekā gaidīts. Administratīvi regulējamo cenu un netiešo nodokļu pieaugums papildus līdz šim paredzētajam rada augšupvērstus riskus inflācijas prognozēm.

Pašlaik visām iesaistītajām pusēm obligāti jāpilda savas saistības un nedrīkst pieļaut pašreizējā inflācijas līmeņa netiešo ietekmi uz cenu noteikšanu, no vienas puses, un darba samaksas noteikšanu, no otras puses. Padome uzskata, ka tas ir ļoti būtiski, lai vidējā termiņā saglabātu cenu stabilitāti un tādējādi arī visu euro zonas iedzīvotāju pirktspēju. Padome ar īpašu uzmanību seko pārrunām par darba samaksu euro zonā. Padome ir nobažījusies, ka pastāv shēmas nominālās darba samaksas indeksācijai atbilstoši patēriņa cenām. Šādas shēmas saistītas ar augšupvērstu inflācijas šoku risku, izraisot cenu un darba samaksas spirāles veidošanos, kas kaitētu attiecīgo valstu nodarbinātībai un konkurētspējai. Tāpēc Padome aicina neizmantot šādas shēmas.

Monetārā analīze apstiprina, ka vidējā un ilgākā termiņā dominē augšupvērsti cenu stabilitātes riski. M3 gada pieauguma temps janvārī joprojām bija ļoti straujš (11.5%), un to veicināja nepārtraukti spēcīgs privātajam sektoram izsniegto MFI aizdevumu pieaugums. Vairāki pārejoši faktori liecina, ka M3 pieaugums pašlaik ir pārspīlēts salīdzinājumā ar pamatā esošo monetāro ekspansiju. Samērā lēzenā ienesīguma līkne palielinājusi monetāro aktīvu turēšanas izdevīgumu. Taču, pat ņemot vērā šos faktorus, plašs jaunāko datu novērtējums liecina, ka monetāro rādītāju un kredītu atlikuma kāpuma temps joprojām ir straujš.

Mājsaimniecību aizņēmumu pieaugums pēdējos mēnešos kļuvis mērenāks, atspoguļojot galveno ECB procentu likmju paaugstināšanas ietekmi kopš 2005. gada decembra un mājokļu tirgus aktivitātes mazināšanos vairākās euro zonas daļās. Tomēr nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu pieaugums joprojām ir ļoti spēcīgs. Euro zonas nefinanšu sabiedrību aizņēmumi no bankām 2008. gada janvārī salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pieauga par 14.6%. Pēdējos divos gados iekšzemes privātajam sektoram izsniegtie banku aizdevumi kopumā katru gadu pieauguši aptuveni par 11%.

Pagaidām ir maz pierādījumu, ka finanšu tirgu satricinājums kopš 2007. gada augusta sākuma līdz 2008. gada janvārim būtu spēcīgi ietekmējis kopējo plašās naudas un kredītu rādītāju dinamiku. Turklāt atbilstoši pieejamajiem datiem satricinājums nav radījis būtiskas portfeļu sastāva pārmaiņas par labu monetārajiem aktīviem, kā notika laikā no 2001. gada līdz 2003. gadam. Neraugoties uz stingrākiem kredītstandartiem, par kuriem liecina euro zonas banku kreditēšanas apsekojums, joprojām spēcīgais nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu atlikuma kāpums liecina, ka banku kredītu piedāvājums sabiedrībām euro zonā pagaidām nav būtiski mazinājies finanšu satricinājuma rezultātā. Lai izveidotu pilnīgāku priekšstatu par finanšu tirgus norišu ietekmi uz banku bilancēm, finansēšanas nosacījumiem un monetāro rādītāju un kredītu atlikuma pieaugumu, būs nepieciešami papildu dati un analīze.

Apkopojot var teikt – tautsaimniecības analīzes un monetārās analīzes rezultātu salīdzinājums pilnībā apstiprina novērtējumu, ka vidējā termiņā cenu stabilitāti apdraud augšupvērsti riski ļoti strauja monetāro rādītāju un kredītu atlikuma kāpuma apstākļos. Euro zonas tautsaimniecības pamatrādītāji ir stabili. Saņemtie makroekonomiskie dati norāda uz reālā IKP pieaugumu, kas turpinās mērenākā tempā. Tomēr saglabājas augsts nenoteiktības līmenis, ko izraisījis finanšu tirgu satricinājums. Padome uzsver, ka vidēja un ilgāka termiņa inflācijas gaidu stabilizēšana ir augstākā prioritāte. Padome uzskata, ka pašreizējā monetārās politikas nostāja palīdzēs sasniegt šo mērķi, un joprojām ir gatava rīkoties, lai neīstenotos netiešā ietekme un augšupvērstie riski, kas vidējā termiņā apdraud cenu stabilitāti. Padome arī nākamajās nedēļās turpinās ļoti uzmanīgi sekot visām norisēm.

Runājot par fiskālo politiku, Padome atzinīgi novērtē to, ka ECOFIN atzinumos par aktualizētajām stabilitātes programmām tika apstiprināta Eurogrupas 2007. gada aprīļa sanāksmē Berlīnē panāktā vienošanās, t.sk. konsolidācijas mērķi. Nav pamatojuma novilcināt strukturālo fiskālo konsolidāciju valstīs, kur joprojām ir budžeta neatbilstības. Gluži otrādi – gaidāmās grūtības liek īstenot īpaši apdomīgu un uz stabilitāti vērstu fiskālo politiku, lai veicinātu privātā sektora konfidenci. Stabilas fiskālās situācijas nodrošināšana un saglabāšana arī ļaus brīvi darboties automātiskajiem stabilizatoriem un veicinās raitu Ekonomikas un monetārās savienības darbību.

Strukturālās reformas ne tikai veicinās nodarbinātību un potenciālo izaugsmi, bet arī palīdzēs mazināt inflācijas spiedienu. Konkurences uzlabošana, īpaši pakalpojumos un komunikāciju nozarē, pašlaik ir būtiska, lai veicinātu cenu stabilitāti un uzlabotu darba ražīguma kāpumu. Arī administratīvi regulējamām cenām, netiešajiem nodokļiem, likumiem par minimālo darba samaksu un darba samaksas noteikšanai valsts sektorā nevajadzētu pastiprināt inflācijas spiedienu tautsaimniecībā.

EKONOMISKĀS UN MONETĀRĀS NORISES

I. EURO ZONAS ĀRĒJĀ VIDE

Spēcīga finanšu tirgus svārstīguma apstākļos un saņemtajiem datiem liecinot par arvien nopietnākām problēmām ASV ekonomiskajā aktivitātē, euro zonas ārējā vide pēdējā ceturksnī pasliktinājusies. Lai gan globālo ekonomisko aktivitāti joprojām veicina stabili ekonomiskie apstākļi attīstības valstīs, katrai valstij raksturīgajiem faktoriem, kā arī ASV lejupslīdes atskaņām tomēr ir vairāk slāpējoša ietekme uz citu attīstīto valstu ekonomiskās izaugsmes tempu. Vienlaikus turpinās ieilgušās preču cenu kāpuma tendences augšupvērstais spiediens uz patēriņa cenu inflāciju OECD valstīs. Kopumā valda uzskats, ka izaugsmes perspektīvas riski ir lejupvērsti.

I.1. PASAULES EKONOMISKĀS NORISES

I. attēls. Globālās produkcijas izlaides IVI

(difūzijas indekss; sezonāli izlīdzināti dati)

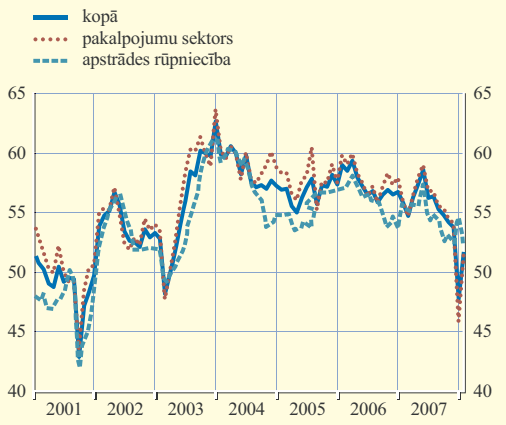

Avots: *NTC Economics.*

Ilgstoši spēcīga finanšu tirgus svārstīguma apstākļos un saņemtajiem datiem liecinot par nopietnākām ASV ekonomiskās aktivitātes problēmām, nekā iepriekš paredzēts, euro zonas ārējā vide pēdējā ceturksnī pasliktinājusies. To konsekventi atspoguļo apsekojumu dati par globālās uzņēmējdarbības apstākļiem, kas pēdējos mēnešos bijuši diezgan nestabili. Pēc būtiska globālās visas rūpniecības produkcijas izlaides IVI sarukuma līdz 47.7 janvārī (decembrī – 53.8) šis indekss februārī atkal strauji uzlabojās (51.7). Lai gan šāds indeksa līmenis pārsniedz 50 punktu robežvērtību, kas raksturīga ekonomiskās izaugsmes un krituma starpposmā, tas tomēr ir zemāks par ilgu laiku novēroto vidējo vērtību un atbilst nelielam globālās tautsaimniecības pieaugumam (sk. 1. att.). Šā indeksa svārstīgumu galvenokārt saista ar pakalpojumu sektora aktivitātes attīstību gada sākumā, apstrādes rūpniecībai kopumā esot nedaudz elastīgākai. Reģionu perspektīvā globālo ekonomisko aktivitāti joprojām veicina stabili ekonomiskie apstākļi attīstības valstīs, sevišķi Āzijā, bet katrai valstij raksturīgajiem faktoriem, kā arī ASV lejupslīdes atskaņām tomēr ir vairāk slāpējoša ietekme uz citu attīstīto valstu ekonomiskās izaugsmes tempu.

Pamatojoties uz Starptautiskās salīdzināšanas programmas ietvaros nesen veikto uz pirktspējas paritāti (PP) balstīto valūtas kursu korekciju, 1. ielikumā iztirzāta pārskatīto PP valūtas kursu ietekme uz atsevišķu valstu ieguldījumu pasaules produkcijas izlaidē.

Sakarā ar ilgstošu augšupvērstu spiedienu uz preču, īpaši enerģijas un pārtikas, cenām patēriņa cenu inflācija OECD valstīs ap 2007. gada beigām un 2008. gada sākumā saglabājās augstā līmenī. Gada laikā līdz 2008. gada janvārim patēriņa cenas OECD valstīs pieauga par 3.5%. Tomēr patēriņa cenu (izņemot pārtiku un enerģiju) gada inflācija janvārī bija 2.0%, liecinot par to, ka enerģijas un pārtikas cenu ietekme uz globālo inflāciju ir būtiska. Daudzās attīstības valstīs inflācija bija paaugstinājusies pat vairāk nekā OECD valstīs saistībā ar lielāku pārtikas īpatsvaru šo valstu cenu indeksos. Piemēram, Ķīnā patēriņa cenu gada inflācija turpināja kāpt un janvārī bija 7.1%. Apsekojuma dati par globālajām ražošanas izmaksām liecina, ka izmaksu noteiktā inflācija īpaši apstrādes rūpniecībā saglabājas augstā līmenī.

I. ielikums

VALŪTAS KURSU LOMA PASAULES KOPĒJĀ IKP APRĒĶINĀŠANĀ

Lai aprēķinātu gan pasaules kopējo IKP, gan atsevišķu valstu relatīvo devumu tajā, ECB izmanto uz pirktspējas paritāti (PP) balstītos valūtas kursus – tas saskan ar SVF un citu institūciju pieeju. Pagājušā gada beigās Starptautiskā salīdzināšanas programma – projekts, kas aptver 146 pasaules valstis un ko koordinē Pasaules Banka, – publicēja pārskatītus uz PP balstītus valūtas kursus, kuru bāze ir 2005. gads. Šajā ielikumā aplūkots, kā jaunie PP valūtas kursi ietekmē atsevišķo valstu īpatsvaru pasaules IKP, kā arī, salīdzinot PP valūtas kursus ar valūtas tirgus kursiem, piedāvāts vispārīgāks skatījums uz apkopošanā izmantoto svaru lomu.

PP valūtas kursu aplēšu pārskatīšana

Jaunās PP valūtas kursu aplēses radīja būtiskas atsevišķo valstu īpatsvara pārmaiņas pasaules kopējā IKP, īpaši jaunajām tirgus ekonomikas valstīm (sk. A att.). Visvairāk samazinājās Ķīnas un Indijas īpatsvars – attiecīgi aptuveni par 5 un 2 procentu punktiem. To galvenokārt atsvēra aplēstā attīstīto valstu, piemēram, ASV un euro zonas, īpatsvara pieaugums aptuveni par 2 procentu punktiem (kas palielinājās attiecīgi aptuveni līdz 22% un 17%).

Pārskatītie PP valūtas kursi ietekmē arī kopējos pasaules tautsaimmniecības izaugsmes rādītājus, pēdējos gados uzrādot zemāku pieauguma tempu (kopš 2002. gada vidēji par 0.5 procentu punktiem gadā mazāk – rezultāts pamatos saskan ar līdzīgiem SVF secinājumiem). Izmantojot jaunos PP valūtas kursus, tiek lēsts, ka pasaules tautsaimniecība 2007. gadā augusi par 4.7% (izmantojot iepriekšējos kursus – par 5.2%). Tas viegli izskaidrojams ar ātri augošo jauno tirgus ekonomikas valstu, piemēram, Ķīnas un Indijas, īpatsvara koriģēšanu uz leju, kaut arī šīs valstis vēl joprojām ir pasaules tautsaimniecības izaugsmes galvenais virzītājspēks.

Pasaules IKP salīdzinājums, izmantojot PP valūtas kursus un valūtas tirgus kursus

PP valūtas kursu izmantošanai ir tāda konceptuāla priekšrocība, ka reģiona īpatsvara pasaules IKP aprēķināšanā tiek ņemtas vērā cenu līmeņa atšķirības katrā atsevišķā valstī. Tā netiek darīts, kad izmanto uz valūtas tirgus kursiem balstītos apkopošanas paņēmienus. Tomēr ir noderīgi izvērtēt, cik pasaules kopējais IKP ir jutīgs pret tā aprēķināšanā izmantoto valūtas kursa veidu, pēc PP valūtas kursa aprēķināto IKP vērtību salīdzinot ar to, kas aprēķināta pēc valūtas tirgus kursa.

B attēlā redzamas 10 lielākās pasaules tautsaimniecības 2005. gadā, to īpatsvaru IKP pārrēķinot saskaņā ar jaunajiem PP valūtas kursiem un salīdzinot ar to, kas aprēķināts pēc valūtas tirgus kursiem. Tas apstiprina, ka ASV un euro zona ir lielākās pasaules

A attēls. Īpatsvars pasaules IKP saskaņā ar PP valūtas kursiem

(%; 2005. gadā)

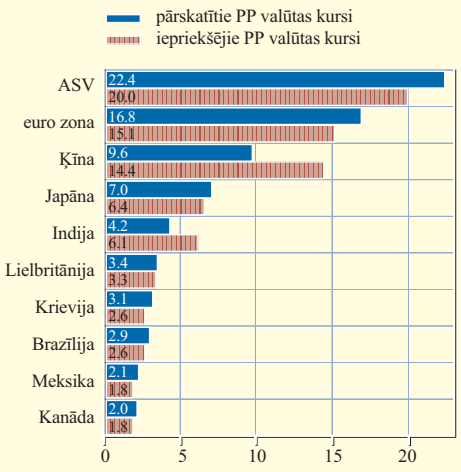

Avoti: SVF un ECB speciālistu aprēķini.

tautsaimniecības, kas, rēķinot saskaņā ar valūtas tirgus kursiem, kopā veido aptuveni 50% no pasaules IKP, turpretī, rēķinot saskaņā ar PP valūtas kursiem, to devums ir tikai 40%. Rēķinot saskaņā ar PP valūtas kursiem, Ķīna ir trešā lielākā tautsaimniecība pasaulē, kas saražo gandrīz 10% no pasaules IKP, bet, rēķinot saskaņā ar valūtas tirgus kursiem, tā ierindojas aiz Japānas un Lielbritānijas, ieņemot tikai piekto vietu. Vispārinot iepriekš sacīto, redzams, ka attīstīto valstu īpatsvars parasti mēdz būt lielāks, rēķinot saskaņā ar valūtas tirgus kursiem, bet attīstības valstu īpatsvars – rēķinot saskaņā ar PP valūtas kursiem.

B attēls. Īpatsvars pasaules IKP saskaņā ar PP valūtas kursiem un valūtas tirgus kursiem

(%; 2005. gadā)

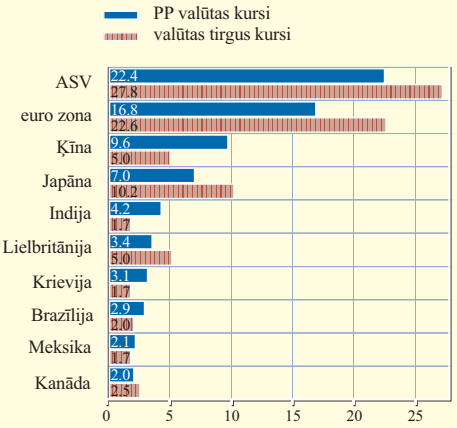

Avoti: SVF un ECB speciālistu aprēķini.
Piezīme. Attēlā ietvertas saskaņā ar PP valūtas kursiem noteiktās 10 lielākās tautsaimniecības.

Tas, kā arī būtiskās izaugsmes tempa reģionālās atšķirības liecina, ka kopējie pasaules tautsaimniecības izaugsmes rādītāji var ievērojami atšķirties atkarībā no to aprēķināšanā izmantotā valūtas kursa veida. Kopš 2000. gada reālā IKP pieauguma temps pasaulē, aprēķinos izmantojot PP valūtas kursus, pastāvīgi apsteidzis saskaņā ar valūtas tirgus kursiem rēķināto – starpība ir vidēji aptuveni 0.8 procentu punkti. Taču pieauguma dinamika abos gadījumos ir samērā līdzīga, tādējādi apstiprinot secinājumus, kas publicēti 2006. gada jūnija "Mēneša Biļetena" 1. ielikumā.

ASV

Pēc vairāku gadu spēcīgā ekonomiskās aktivitātes kāpuma ASV reālā IKP izaugsme 2007. gadā nedaudz samazinājās (2.2%; 2006. gadā – 2.9%). Šāds palēninājums galvenokārt atspoguļo nelabvēlīgās norises mājokļu tirgū, kur turpinājās 2006. gadā novērotās tendences un notika straujš mājokļu ieguldījumu apjoma sarukums. Turklāt finanšu tirgus satricinājums 2007. gada 2. pusgadā izraisīja stingrāku kreditēšanas nosacījumu plašāku ieviešanu, tādējādi ap gada beigām veicinot izaugsmes mazināšanos. Nedaudz kompensējot mājokļu sektora radīto kavēkļu ietekmi, ASV ekonomisko izaugsmi 2007. gadā veicināja globālās ekonomiskās aktivitātes spēks, kas atspoguļojās pozitīvā neto tirdzniecības ieguldījumā, kā arī stabilais uzņēmumu kapitāls un privātā patēriņa izdevumu apjoms. Tomēr, tuvojoties gada beigām, vairākums patēriņu noteicošo faktoru, t.sk. nodarbinātības un reālo ienākumu kāpums, pasliktinājās.

Runājot par cenu norisēm, patēriņa cenu inflācija 2007. gadā bija 2.8% (2006. gadā – 3.2%). PCI gada pārmaiņu temps 2007. gadā, izņemot nelielu lejupslīdes periodu vasarā, palielinājās. Šādu tendenci galvenokārt noteica enerģijas cenas un pārtikas cenas, kas auga visu gadu. Gada inflācija (izņemot enerģiju un pārtiku) gandrīz visu 2007. gadu kļuva mērenāka, lai gan dažu pēdējo mēnešu laikā atkal paaugstinājās. 2007. gadā kopumā inflācija bija 2.3% – par 0.2 procentu punktiem zemāka nekā 2006. gadā.

Raugoties nākotnē, ASV tautsaimniecības perspektīva pēdējos mēnešos pasliktinājusies, norādot uz to, ka ekonomiskās aktivitātes tempa kāpums salīdzinājuma ar 2007. gadā novēroto tempu turpmāk būtiski palēninās. Šāds novērtējums atspoguļojas vairākās ASV Federālā atklātā tirgus operāciju komitejas locekļu aplēsēs, kas publicētas kopā ar 2008. gada 29. un 30. janvāra sanāksmes

protokolu. Saskaņā ar šo prognožu galveno tendenci gaidāms, ka reālā IKP pieaugums 2008. gadā būs 1.3–2.0%, 2009. gadā – 2.1–2.7% un 2010. gadā – 2.5–3.0% (noteikts kā 4. ceturkšņa pieauguma temps salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu). Attiecībā uz 2008. gadu tas nozīmē ievērojamu lejupvērstu oktobra prognožu (kas paredzēja 1.8–2.5% kāpumu) korekciju. Prognozēts, ka gada pamatinflācija (ko nosaka kā privātā patēriņa, izņemot pārtiku un enerģiju, izdevumu apjoma deflatora gada pārmaiņu tempu) 2008. gadā būs 2.0–2.2% (nedaudz virs oktobra prognozes), 2009. gadā – 1.7–1.9% un 2010. gadā – 1.7–1.9%.

Pēc federālo fondu mērķa likmes samazināšanas par 25 bāzes punktiem 2007. gada 11. decembrī ASV Federālā atklātā tirgus operāciju komiteja (FOMC) 2008. gada sākumā to atkal divas reizes pēc kārtas pazemināja. Vispirms ārkārtas sanāksmē 22. janvārī tā nolēma samazināt mērķa likmi par 75 bāzes punktiem (līdz 3.5%). Pēc tam kārtējā sanāksmē 30. janvārī mērķa likme tika pazemināta vēl par 50 bāzes punktiem (līdz 3%).

JAPĀNA

Pēdējos mēnešos ekonomiskā aktivitāte Japānā palēninājās sakarā ar 2007. gada jūnijā veiktajiem grozījumiem Būvniecības standartu likumā, kā rezultātā 2. pusgadā nozīmīgi aizkavējās mājokļu un uzņēmumu būvniecības darbu uzsākšana. Tomēr ekonomiskā aktivitāte turpināja paplašināties, un produkcijas izlaidi veicināja stabili uzņēmumu ieguldījumi un spēcīgs eksporta kāpums, saglabājoties mērenam privātā patēriņa ieguldījumam IKP izaugsmē. Saskaņā ar Ministru kabineta biroja pirmajiem provizoriskajiem datiem 2007. gada 4. ceturksnī spēcīga eksporta un nemājokļu ieguldījumu rezultātā reālais IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.9% (3. ceturksnī – par 0.3%). Gadā kopumā reālais IKP palielinājās par 2.1% (2006. gadā – par 2.4%).

Ilgstoša lejupvērsta spiediena, īpaši uz darba samaksu, ietekmē saglabājās mērena patēriņa cenu inflācija (sk. 2. att.). Taču pēdējos mēnešos importēto izejmateriālu cenu kāpuma rezultātā vispārējā PCI inflācija atkal kļuva pozitīva. 2007. gada decembrī PCI gada pārmaiņu temps bija 0.7% (novembrī – 0.6%), bet PCI, izņemot neapstrādātu pārtiku, gada pārmaiņu temps – 0.8% (novembrī – 0.4%). PCI, izņemot pārtiku un enerģiju, gada pārmaiņu temps tāpat kā novembrī bija –0.1%.

2. attēls. Svarīgākās norises galvenajās industriāli attīstītajās valstīs

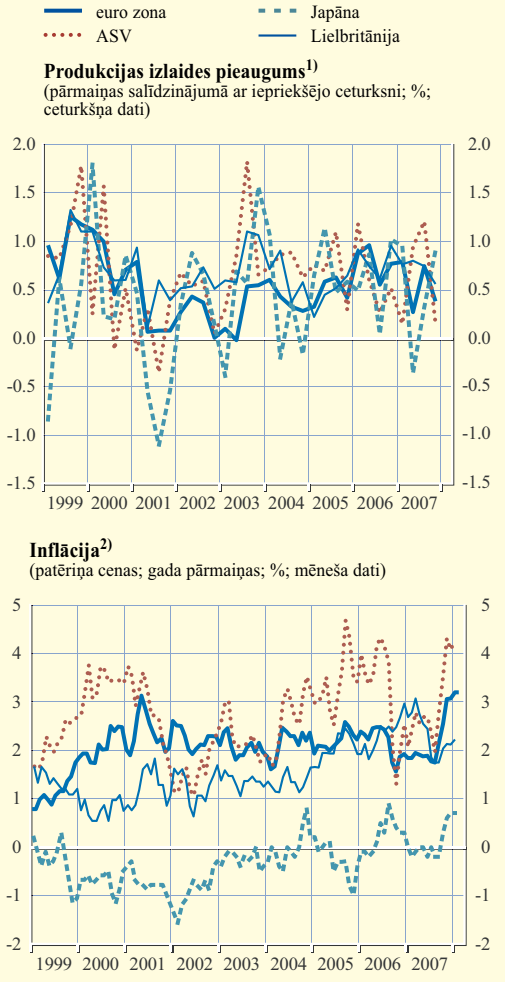

Avoti: valstu dati, SNB, *Eurostat* un ECB aprēķini.
1) Par euro zonu un Lielbritāniju izmantoti *Eurostat* dati; par ASV un Japānu izmantoti attiecīgo valstu dati. IKP dati ir sezonāli izlīdzināti.
2) Euro zonai un Lielbritānijai – SPCI; ASV un Japānai – PCI.

Japānas Banka 2008. gada 15. februāra sanāksmē nolēma nemainīt uz nakti izsniegtu nenodrošinātu kredītu mērķa procentu likmi (0.50%).

Turpmākā Japānas tautsaimniecības attīstības perspektīva kļuvusi neskaidrāka. Globālā finanšu satricinājuma un izejmateriālu cenu kāpuma ietekmē lejupvērstie riski ir pastiprinājušies, un 2008. gadā tas varētu veicināt ne tik labvēlīgu privātā patēriņa un eksporta norišu veidošanos kā iepriekšējos ekonomiskās ekspansijas gados.

LIELBRITĀNIJA

Pēdējos mēnešos IKP izaugsme Lielbritānijā kļuvusi mērenāka un SPCI inflācija joprojām ir samērā stabila. Produkcijas izlaides ceturkšņa kāpuma temps 2007. gadā pakāpeniski palēninājās un 2007. gada 4. ceturksnī bija 0.6% – nedaudz zem ilgtermiņa vidējā līmeņa (0.7%; sk. 2. att.).

Četros mēnešos līdz 2008. gada janvārim SPCI inflācija bija vairāk vai mazāk stabila (janvārī – 2.2%). Komunālo maksājumu rēķinu ietekmes samazinājums kopā ar zemākām apģērbu cenām janvārī kompensēja augstākas degvielas un pārtikas cenas.

Anglijas Bankas Monetārās politikas komiteja 2007. gada 6. decembrī un 2008. gada 7. februārī samazināja galveno procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 5.25%). 2008. gada 6. martā Anglijas Bankas Monetārās politikas komiteja nolēma nemainīt galveno monetārās politikas procentu likmi.

Turpmāk gaidāms, ka sakarā ar stingrākiem kreditēšanas nosacījumiem, negatīvu labklājības ietekmi mājokļu un kapitāla vērtspapīru cenu samazinājuma rezultātā, kā arī mērenāka ārējā pieprasījuma dēļ izaugsmes temps palēninās. Īsākā termiņā paredzams, ka inflācija ievērojami palielināsies gāzes, elektrības, degvielas un importa cenu kāpuma ietekmē.

CITAS EIROPAS VALSTIS

Citās ārpus euro zonas esošajās ES valstīs produkcijas izlaides kāpums kopumā saglabājies iepriekšējā līmenī vai pēdējo mēnešu laikā kļuvis nedaudz mērenāks. Turpretī inflācija pēdējos mēnešos visās valstīs būtiski paaugstinājusies galvenokārt pārtikas un enerģijas cenu kāpuma dēļ.

Zviedrijā IKP ceturkšņa pieaugums pēdējos ceturkšņos bijis diezgan stabils – nedaudz zem ilgtermiņa vidējā 0.8% līmeņa, savukārt Dānijā ceturkšņa pieauguma temps bijis ļoti svārstīgs ar tendenci pārsniegt ilgtermiņa vidējo 0.5% līmeni. Ekonomisko izaugsmi noteica iekšzemes pieprasījums, jo neto eksporta devums abās valstīs bija negatīvs. Gaidāms, ka turpmākajos ceturkšņos IKP pieaugums pamatā saglabāsies esošajā līmenī. SPCI inflācija abās valstīs pēdējos mēnešos nozīmīgi palielinājusies, janvārī gan Dānijā, gan Zviedrijā sasniedzot 3%. Paredzams, ka tuvākajā nākotnē inflācija saglabāsies šādā augstā līmenī. 2008. gada 13. februārī *Sveriges Riksbank* paaugstināja *repo* darījumu procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 4.25%). Kopumā kopš 2007. gada jūnija šī procentu likme paaugstināta par 100 bāzes punktiem.

Četrās lielākajās Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstīs – Čehijas Republikā, Ungārijā, Polijā un Rumānijā – nesenās produkcijas izlaides tendences bijušas atšķirīgas. Čehijas Republikā IKP izaugsme nedaudz pierimusi, tomēr saglabājusies virs ilgtermiņa vidējā rādītāja. Izaugsmes kāpumu noteicis spēcīgs iekšzemes pieprasījums, un gaidāms, ka tuvākajā nākotnē temps nemainīsies. Ungārijā reālā IKP pieaugums 2007. gada 4. ceturksnī joprojām bija tuvu 0% vispirms jau fiskālās stabilizācijas procesa rezultātā, un turpmākajos ceturkšņos tiek prognozēts tā kāpinājums. Polijā un Rumānijā ekonomiskā izaugsme bijusi straujāka par ilgāka termiņa vidējo līmeni un pēdējos ceturkšņos kopumā stabila. Gaidāms, ka tas turpināsies arī tuvākajā nākotnē. Kopš 2007. gada 3. ceturkšņa SPCI inflācija visās četrās

valstīs nozīmīgi pieaugusi, atspoguļojot augstākas pārtikas un enerģijas cenas. Čehijas Republikā, Ungārijā un Rumānijā inflācija janvārī pārsniedza 7%, bet Polijā bija 4.4%. Turpmākajos mēnešos gaidāms, ka inflācija kopumā saglabāsies šādā augstā līmenī.

Vairākumā mazāko ārpus euro zonas esošo ES valstu reālā IKP ceturkšņa pieaugums bijis spēcīgs un pēdējos ceturkšņos pārsniedzis ilgtermiņa vidējos rādītājus. Jūtamas pirmās norādes par to, ka vismaz dažās no šīm valstīm nākamajos mēnešos iespējama tautsaimniecības kāpuma palēnināšanās sakarā ar stingrākiem kreditēšanas nosacījumiem, mājokļu cenu pārmaiņām un vājāku ārējo pieprasījumu. SPCI inflācija pēdējos mēnešos strauji palielinājusies, bieži atspoguļojot augstākas pārtikas un enerģijas cenas. Janvārī visaugstākā inflācija bija Bulgārijā un Baltijas valstīs (no 10% Lietuvā līdz 15.6% Latvijā). 2. ielikumā aplūkoti plānotie ar kohēziju saistītie līdzekļu pārvedumi uz Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstīm, īpaši pievēršot uzmanību makroekonomiskās stabilitātes īstermiņa problēmām.

Krievijā 2007. gada 3. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu IKP kāpuma temps bija spēcīgs (7.6%). Provizoriskās aplēses liecina, ka IKP kāpums 4. ceturksnī palielinājās. Inflācija turpināja augt, decembrī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu sasniedzot 11.8% (novembrī – 11.5%).

2. ielikums

ES KOHĒZIJAS POLITIKA CENTRĀLĀS EIROPAS UN AUSTRUMEIROPAS VALSTĪS

Eiropas reģioni, kur ienākumu līmenis uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par 75% no ES vidējā līmeņa, ES kohēzijas politikas[1] ietvaros var cerēt saņemt ievērojamus ES līdzekļu pārvedumus. Kohēzijas politiku finansē trīs fondi – Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), Eiropas Sociālais fonds (ESF) un Kohēzijas fonds. ES kohēzijas politikas galvenais mērķis ir samazināt dažādu reģionu un dalībvalstu attīstības līmeņa atšķirības, īpaši uzlabojot ilgtermiņa izaugsmes un nodarbinātības perspektīvas atbalstāmajos reģionos, un tādējādi atbalstīt konverģenci augstākā ienākumu līmeņa uz vienu iedzīvotāju pakāpē.[2] Tas galvenokārt tiek panākts, līdzfinansējot ieguldījumus infrastruktūrā un cilvēkkapitālā un nodrošinot finansiālu atbalstu citiem izaugsmei un konverģencei svarīgiem ieguldījumiem. Šajā ielikumā aplūkoti plānotie ar kohēziju saistītie līdzekļu pārvedumi uz Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstīm, īpaši pievēršot uzmanību makroekonomiskās stabilitātes īstermiņa problēmām.

Programmā *Financial Perspective 2007–13* ("Finanšu perspektīva 2007–2013") lielākās ES kohēzijas politikas labuma guvējas būs ES9 valstis (t.i., Bulgārija, Čehijas Republika, Igaunija, Latvija, Lietuva, Ungārija, Polija, Rumānija un Slovākija). Šī valstu grupa saņems aptuveni pusi no

1 Pārskatu par ES kohēzijas politiku sk. *European Commission (2007), Growing Regions, growing Europe: Fourth report on economic and social cohesion* ("Augoši reģioni, augoša Eiropa: Ceturtais ziņojums par ekonomisko un sociālo kohēziju").
2 Līdztekus "konverģences mērķim" kohēzijas politika (lai gan mazākā mērā) ietver arī "reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības mērķi", kā arī "Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi".

ES atbalsts kohēzijai ES9 saņēmējvalstīs (2007–2013)

(piešķirtie līdzekļi; % no IKP)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Vidēji 2007–2013
Bulgārija	1.8	2.3	2.7	2.6	2.6	2.5	2.4	2.4
Čehijas Republika	2.7	2.5	2.5	2.4	2.4	2.3	2.2	2.4
Igaunija	2.4	2.3	2.2	2.2	2.2	2.2	2.3	2.3
Latvija	2.5	2.3	2.2	2.2	2.3	2.3	2.3	2.3
Lietuva	2.8	2.6	2.5	2.5	2.5	2.5	2.4	2.5
Ungārija	3.0	3.0	2.9	2.9	2.8	2.8	2.7	2.9
Polija	2.7	2.6	2.5	2.4	2.4	2.3	2.3	2.4
Rumānija	1.1	1.5	1.8	1.9	1.9	1.8	1.8	1.7
Slovākija	2.4	2.4	2.3	2.4	2.4	2.4	2.3	2.4
Kopā ES9	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.3	2.3	2.4

Avoti: ECB aprēķini, Eiropas Komisija (ar kohēzijas politiku saistītie izdevumu piešķīrumi), Eiropas Komisijas AMECO datubāze (nominālais IKP 2007.–2009. gadā) un SVF Pasaules tautsaimniecības perspektīvu datubāze (nominālā IKP pieauguma temps 2010.–2012. gadā).
Piezīme. Tā kā prognozes par nominālā IKP pieauguma tempu 2013. gadā nav pieejamas, tika noteikts tāds pats pieauguma temps kā 2012. gadā.

kopējiem asignējumiem, kas 27 dalībvalstīm paredzēti saistībā ar kohēzijas politiku. Saistību asignējumi ES9 valstīm šim periodam kopumā vidēji atbilst apmēram 2.5% no IKP gadā (sk. tabulu). Gaidāms, ka laikā no 2007. gada līdz 2013. gadam ar kohēzijas politiku saistītie pārvedumi visām valstīm (izņemot Bulgāriju un Rumāniju) nedaudz saruks (procentos no IKP). Bulgārijas un Rumānijas gadījumā saistību apjoms procentos no IKP sasniegs kulmināciju attiecīgi 2009. un 2010. gadā, atspoguļojot ar kohēzijas politiku saistīto asignējumu pakāpenisku ieviešanu pēc pievienošanās ES 2007. gadā.

2007. gada laikā atsevišķas ES valstis Eiropas Komisijai apstiprināšanai iesniedza valsts stratēģiskos ietvardokumentus, kuros sniedza detalizētu informāciju par to, kā tās plāno izmantot ar kohēzijas politiku saistītos līdzekļu pārvedumus laikā no 2007. gada līdz 2013. gadam. No 2000. gada līdz 2006. gadam atbilstoši mērķiem šie līdzekļi galvenokārt tika izmantoti produktivitātes veicināšanai, īpaši īstenojot infrastruktūras projektus un veicot ieguldījumus cilvēkkapitālā un pētniecībā un attīstībā. Gaidāms, ka laikā no 2007. gada līdz 2013. gadam ES9 valstīs šādi projekti un ieguldījumi atkal veidos lielu daļu no izdevumiem saistībā ar kohēzijas politiku. Ņemot vērā, ka ES9 valstīs ir vairāk vajadzību saistībā ar infrastruktūru un ieguldījumiem cilvēkkapitālā nekā ES15 saņēmējvalstīs un reģionos (t.i., valstīs, kas pievienojās ES pirms 2004. gada), iespējams, ka ES kohēzijas politikas sviras efekti būs nedaudz jūtamāki nekā pagātnē. Taču ar kohēzijas politiku saistītie resursi ātri augošās valstīs var radīt problēmas, jo to radītais īstermiņa efekts uz pieprasījumu var saasināt makroekonomisko nesabalansētību.[3]

Lai novērtētu ES kohēzijas politikas ietekmi uz pieprasījumu, svarīgi nodalīt saistības, kas veidojas kohēzijas politikas ietvaros, no faktiskajiem maksājumiem, jo tie var ievērojami atšķirties laika ziņā. Laikā no 2004. gada līdz 2007. gada septembrim ES9 valstis vidēji spēja administrēt tikai 56% no plānotajiem ERAF līdzekļiem. Runājot par Kohēzijas fondu, faktisko maksājumu attiecība pret saistībām tajā pašā valstu grupā bija tikai 22%. Tāpēc maz ticams, ka laikā no 2007. gada līdz 2013. gadam faktisko maksājumu norise būs raita. Sakarā ar "sākotnējām grūtībām" plānotā perioda sākumā faktiskie maksājumi parasti uzkrājas perioda beigās. Tā kā vairākums maksājumu tiek veikti infrastruktūras projektu ietvaros, paredzams, ka varētu veidoties ievērojama ietekme uz pieprasījumu, īpaši būvniecības sektorā, kurā vairākās ES9 valstīs jau tā ir vērojami sastrēgumi.

3 Analīzi par makroekonomiskās nesabalansētības veidošanos Bulgārijā, Latvijā, Lietuvā un Rumānijā pēdējo gadu laikā sk. *IMF (2007) World Economic Outlook – October 2007*, 890.–92. lpp.

Lai līdz minimumam samazinātu iespējamās cikliskās sekas, ko varētu radīt ES līdzekļu pārvedumu ietekme uz pieprasījumu, ES9 valstu valdībām un ES institūcijām būtu ļoti ieteicams rēķināties ar makroekonomisko vidi, programmas izstrādes periodā lemjot par kohēzijas politikas pasākumu secību. Piemēram, valstīs, kurās vērojamas nepārprotamas pārkaršanas pazīmes, atliekot ES finansēto projektu, kam ir ievērojama ietekme uz pieprasījumu, īstenošanu līdz brīdim, kad būs beigusies tautsaimniecības pārkaršana, iespējams izvairīties no tālākas makroekonomiskās nesabalansētības veicināšanas. Tas, ka nesenā pagātnē ES9 valstis izmantojušas tikai aptuveni pusi no līdzekļiem, kas tām piešķirti ES kohēzijas politikas ietvaros, šajā aspektā būtu uzskatāms par cerīgu faktu. Taču zemais īstenošanas temps atspoguļo arī organizatoriskos jautājumus saistībā ar administrēšanu un plānošanu, kas varētu mazināt kohēzijas politikas efektivitāti ilgtermiņa tautsaimniecības izaugsmes un nodarbinātības veicināšanā. Faktiski labāka administrēšana un plānošana ir obligāts priekšnoteikums, lai nodrošinātu ES fondu efektīvu izmantošanu.

Visbeidzot, tautsaimniecības politikas veidotāju vadmotīvam vajadzētu būt nepieciešamībai nodrošināt, lai ES fondi veicinātu ilgtermiņa produktivitāti, pārkaršanas apstākļos izvairoties no paaugstināta nenoturīgas attīstības riska sakarā ar šo fondu radītajiem papildu pieprasījuma stimuliem.

ĀZIJAS ATTĪSTĪBAS VALSTIS

Āzijas attīstības valstīs 2007. gada 4. ceturksnī ekonomiskā aktivitāte turpināja pieaugt straujā tempā, un to galvenokārt veicināja iekšzemes pieprasījums, bet eksporta kāpums kļuva mērenāks, īpaši mazajās valstīs ar atvērtu tautsaimniecību vājāka ārējā pieprasījuma dēļ. Patēriņa cenas joprojām paaugstinājās vairākumā reģiona valstu, un šo kāpumu noteica pārtikas un citu preču cenas. Jaunākie dati liecina, ka nākamajos mēnešos var saglabāties spēcīgs cenu spiediens.

Izaugsme Ķīnā 2007. gada beigās joprojām bija spēcīga. Reālais IKP, ko lielā mērā noteica iekšzemes pieprasījums, 2007. gada 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 11.2%, kāpumam tikai nedaudz noslīdot zem iepriekšējā ceturkšņa līmeņa (11.5%). Neraugoties uz preču pasūtījumu priekšpiegāžu palielinājumu 2008. gada janvārī pirms jaunā gada iestāšanās pēc ķīniešu Mēness kalendāra, eksporta izaugsmes temps kopš 2007. gada 2. ceturkšņa palēninājās. Tomēr tirdzniecības pozitīvais saldo turpināja palielināties un 2007. gadā sasniedza 262.2 mljrd. ASV dolāru (par 48% vairāk nekā iepriekšējā gadā). Patēriņa cenu inflācija pēdējos mēnešos turpināja palielināties un janvārī sasniedza 7.1% galvenokārt augošo pārtikas un citu preču cenu dēļ. Pārtikas cenas īpaši nozīmīgi ietekmēja sliktie laika apstākļi. Vienlaikus ražotāju cenu kāpums liecina, ka turpmākajos mēnešos joprojām iespējams noturīgs un spēcīgs cenu spiediens. 2007. gadā Ķīnas Tautas banka paaugstināja banku rezervju normu no 10% uz 15%.

Dienvidkorejas reālā IKP gada pieauguma temps 2007. gada 4. ceturksnī bija 5.5% (iepriekšējā ceturksnī – 5.2%). PCI gada inflācija janvārī nedaudz paaugstinājās (līdz 3.9%; iepriekšējā mēnesī – 3.6%) galvenokārt pārtikas un citu preču cenu kāpuma rezultātā. Indijā saglabājās stabila ekonomiskā aktivitāte, 4. ceturksnī IKP gada vidējam izaugsmes tempam sasniedzot 8.4% (iepriekšējā ceturksnī – 8.9%). Vairumtirdzniecības cenu inflācija, kas ir Indijas Rezervju bankas galvenais inflācijas rādītājs, 2008. gada februārī paaugstinājās līdz 4.9% (janvārī – 4.1%).

Kopumā iespējams, ka vājāks ārējais pieprasījums, finansēšanas nosacījumu pasliktināšanās un stingrāka monetārā politika vairākās valstīs tuvākajos mēnešos mazinās izaugsmi. Tomēr Āzijas attīstības valstu izaugsmes perspektīva joprojām ir samērā labvēlīga, un to galvenokārt nosaka spēcīgs iekšzemes pieprasījums, īpaši lielākajās reģiona valstīs.

LATĪŅAMERIKA

Latīņamerikā 2007. gada 4. ceturksnī saglabājās dinamiska ekonomiskā aktivitāte, un izaugsmes galvenais virzītājs joprojām bija iekšzemes pieprasījums. Meksikas reālā IKP pieaugums joprojām bija stabils, un 2007. gada 4. ceturksnī tā gada kāpuma temps bija 3.8% (3. ceturksnī – 3.7%). 4. ceturksnī gada patēriņa cenu inflācija vidēji bija 3.8% (iepriekšējā ceturksnī – 4.0%). Argentīnā ekonomiskā aktivitāte 2007. gada pēdējā ceturksnī uzlabojās, rūpnieciskās ražošanas gada kāpuma tempam sasniedzot 9.8% (3. ceturksnī vidēji – 7.4%). Gada PCI vēl arvien bija augsts (pēdējā ceturksnī – vidēji 8.5%). Brazīlijā produkcijas izlaides pieaugums turpināja paātrināties, rūpnieciskajai ražošanai 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu paplašinoties par 7.8% (3. ceturksnī – par 6.8%). 4. ceturksnī patēriņa cenu gada inflācija nedaudz paaugstinājās (līdz 4.2%; iepriekšējā ceturksnī – 4.0%).

Kopumā gaidāms, ka produkcijas izlaides dinamika kļūs nedaudz mērenāka saspringtāku monetāro nosacījumu un vājāka ārējā pieprasījuma dēļ. Tomēr Latīņamerikas attīstības perspektīva joprojām ir labvēlīga, un arī turpmāk iekšzemes pieprasījums būs izaugsmes galvenais virzītājs.

1.2. PREČU TIRGI

Pēc tam, kad gandrīz visu 2007. gadu naftas cenas bija paaugstinājušās, gada beigās sākās to ļoti spēcīgu svārstību periods, cenām kopš tā laika svārstoties vēsturiski augstā līmenī un 5. martā sasniedzot 99.6 ASV dolārus (sk. 3. att.). 2008. gada sākumā tirgus bažas par pasaules ekonomisko lejupslīdi, kuras rezultātā varētu veidoties mazāks globālais naftas pieprasījums, radīja lejupvērstu spiedienu uz naftas cenām. Februārī veicot novērtējumu, Starptautiskā Enerģētikas aģentūra samazināja globālā naftas pieprasījuma kāpuma prognozi 2008. gadam no 2.3% uz 1.9%. Šī lejupvērstā korekcija atspoguļo lēnāku naftas pieprasījuma kāpumu OECD valstīs, galvenokārt ASV, bet ārpus OECD esošajās valstīs joprojām gaidāms spēcīgs pieprasījums.

Samērā mērenie laika apstākļi ziemeļu puslodes apkures sezonā un ļoti vājā krājumu līmeņa paaugstināšanās veicināja nelielu naftas tirgus spriedzes samazināšanos. Turpretī piedāvājuma puses ierobežojumi radīja augšupvērstu spiedienu uz naftas cenām, jo OPEC neņēma vērā starptautiskos aicinājumus paaugstināt produkcijas izlaides līmeni, bet pēdējā sanāksmē (5. martā) tā vietā izšķīrās saglabāt nemainīgu ražošanas apjomu. Naftas cenu svārstīgumu veicināja samērā spēcīgās nekomerciālo brokeru neto pozīciju svārstības Ņujorkas Preču biržā. Šādos samērā saspringtos tirgus apstākļos un valdot lielai tirgus nenoteiktībai, ģeopolitiskā spriedze, konflikts starp Venecuēlu un kādu privāto naftas kompāniju, kā arī sprādziens Teksasas naftas pārstrādes uzņēmumā deva ieguldījumu naftas cenu kāpumā, februāra beigās un marta sākumā pirmo reizi visā tirdzniecības vēsturē izraisot galveno naftas etaloncenu paaugstināšanos virs 100 ASV dolāru līmeņa.

3. attēls. Svarīgākās norises preču tirgos

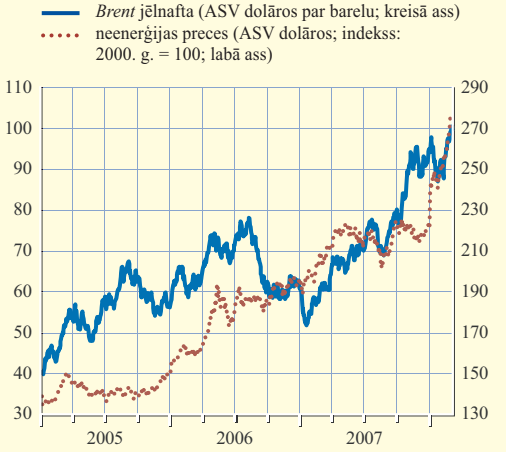

Avoti: *Bloomberg* un HSEI.

Nākotnes līgumu cenas liecina, ka naftas cena būs augsta arī vidējā termiņā, jo pašlaik biržās tirgotajos nākotnes līgumos ar 2009. gada decembra termiņu tā ir 99 ASV dolāri. Visā nesenajā tagadnes līgumu cenu spēcīgo svārstību periodā vidēja termiņa naftas cenas saglabājās augstā līmenī, biržā tirgoto nākotnes līgumu cenām sasniedzot vēsturiski augstu līmeni. Tas liecina par saspringtu naftas tirgu gaidām vidējā termiņā sakarā ar dinamisku naftas pieprasījuma kāpumu attīstības valstīs un nelielu naftas piedāvājuma palielinājumu ārpus OPEC esošajās valstīs, kā arī par ierobežotām OPEC ražošanas jaudas rezervēm.

Neenerģijas preču cenu jomā kopš decembra sākuma turpinās stāva kāpuma tendence (sk. 3. att.). Sakarā ar tirgus dalībnieku bažām par ekonomisko izaugsmi dažās OECD valstīs krāsaino metālu cenas nedaudz saruka, bet pēc tam atkal paaugstinājās, reaģējot uz ražošanas sašaurināšanos Ķīnā un Dienvidāfrikā enerģijas resursu nepietiekamības dēļ. Rūpniecības izejmateriālu cenu kāpumu noteica vairāk nekā par 50% paaugstinātās dzelzsrūdas cenas 2008. gada sākumā. Pārtikas un dzērienu cenas spēcīga pieprasījuma (īpaši no ārpus OECD esošo valstu puses) apstākļos turpināja strauji augt, sliktiem laika apstākļiem nosakot paaugstinātus kravu transportēšanas tarifus un zemu krājumu līmeni. Biodegvielas pieprasījums radīja augšupvērstu papildu spiedienu uz labības cenām, kā arī noteica citu lauksaimniecības kultūru, t.sk. sojas pupiņu, vēsturiski augstas cenas saistībā ar lielo konkurenci par sējumu platībām. Kopējā izteiksmē neenerģijas preču cenu indekss (ASV dolāros) februārī bija aptuveni par 30% augstāks nekā pirms gada.

1.3. ĀRĒJĀS VIDES PERSPEKTĪVA

Iespējams, ka globālās ekspansijas pierimums izraisīs nelielu euro zonas preču un pakalpojumu ārējā pieprasījuma sarukumu. Decembra OECD apvienotais galvenais rādītājs (AGR) liecina, ka OECD valstīs gaidāms ekonomiskās aktivitātes palēninājums (sk. 4. att.). Arī galvenajās ārpus OECD esošajās valstīs AGR norāda uz nedaudz mērenāku, tomēr dinamisku izaugsmes perspektīvu Ķīnai un samērā stabilu ekspansiju Brazīlijā, Indijā un Krievijā. Šādu prognozi apstiprina *Ifo* Pasaules ekonomiskā klimata apsekojuma dati, saskaņā ar kuriem pasaules tautsaimniecības attīstības nākamo sešu mēnešu perspektīva vairs nav tik labvēlīga kā pirms trim mēnešiem. ECB speciālistu marta iespēju aplēsēs pasaules reālā IKP gada pieaugums ārpus euro zonas 2008. gadā vidēji prognozēts aptuveni 4.6% (veikta lejupvērsta 2007. gada decembra prognozes korekcija; sk. 10. ielikumu "ECB speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai").

4. attēls. OECD apvienotais galvenais rādītājs

(sešu mēnešu pārmaiņu temps)

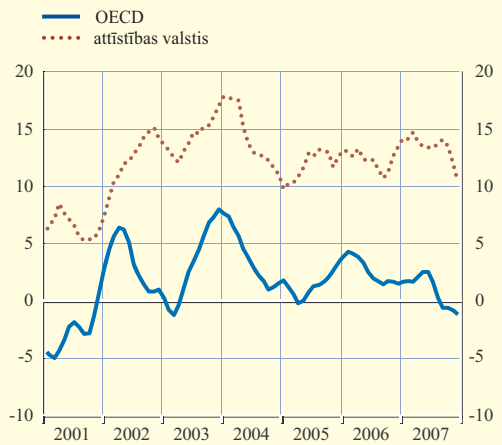

Avots: OECD.
Piezīme. Attīstības valstu rādītājs Brazīlijai, Ķīnai un Krievijai ir AGR vidējais svērtais lielums.

Kopumā tiek vērtēts, ka turpina pastāvēt lejupvērsti izaugsmes riski. Tie galvenokārt attiecas uz iespēju, ka finanšu tirgus norisēm būs plašāka ietekme, nekā pašlaik domā. Turpmāk gaidāmo lejupvērsto risku pamatā ir jauni preču cenu kāpumi, protekcionisma spiediens un iespējamas nekontrolējamas norises globālās nesabalansētības dēļ.

2. MONETĀRĀS UN FINANŠU NORISES

2.1. NAUDA UN MFI KREDĪTI

2007. gada 4. ceturksnī un 2008. gada janvārī monetārās ekspansijas pamattemps, ko atspoguļo joprojām spēcīgs M3 un kredītu atlikuma kāpums, vēl arvien bija augsts. Finanšu satricinājums, kas sākās 2007. gada vasarā un turpinās vēl joprojām, pagaidām nav būtiski skāris plašās naudas rādītājus, lai gan atsevišķas konkrētas M3 sastāvdaļas un M3 neietilpstošie bilances posteņi, iespējams, ir ietekmēti. Nefinanšu privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma straujais pieaugums liecina, ka finanšu satricinājums nav būtiski mazinājis banku aizdevumu piedāvājumu. Pašlaik šķiet, ka, ņemot vērā attiecīgos grāmatvedības standartus un pieejamos datus, iepriekš vērtspapīroto aizdevumu vai kredītproduktu atgriešanās bilancēs nav būtiski izkropļojusi informāciju par aizdevumu kopapjomu. M3 gada pieaugums neļauj pareizi novērtēt monetārās dinamikas pamattempu, kas patiesībā ir zemāks. To nosaka līdzekļu pārvirzīšana no ilgāka termiņa instrumentiem uz monetārajiem aktīviem samērā lēzenas ienesīguma līknes apstākļos. Tomēr, ņemot vērā jau tā augsto monetāro likviditāti, spēcīgs naudas un kredītu atlikuma kāpums liecina par augšupvērstiem cenu stabilitātes riskiem vidējā un ilgākā termiņā.

PLAŠĀS NAUDAS RĀDĪTĀJS M3

2007. gada 4. ceturksnī M3 gada pieauguma temps turpināja palielināties un sasniedza 12.0% (3. un 2. ceturksnī – attiecīgi 11.5% un 10.6%; sk. 5. att.). Šāds gada kāpuma temps bija augstākais kopš M3 ceturkšņa datu laikrindu apkopošanas uzsākšanas 20. gs. 80. gadu sākumā. 2008. gada janvārī M3 gada pieauguma temps bija 11.5% – nedaudz mazāks nekā 2007. gada pēdējā ceturksnī reģistrētais kāpuma temps. Ar 2008. gada janvāri euro zonas monetārajos datos iekļauta informācija par Kipru un Maltu, taču to iekļaušana pavisam maz ietekmējusi M3 pieaugumu euro zonā.[1]

5. attēls. M3 pieaugums

(sezonāli izlīdzinātas un atbilstoši darbadienu skaitam koriģētas pārmaiņas; %)

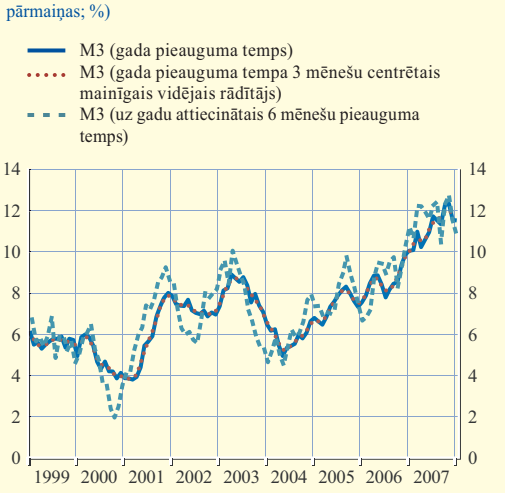

Avots: ECB.

M3 spēcīgais kāpums pašlaik neļauj pareizi novērtēt monetārās ekspansijas pamattempu, kas patiesībā ir zemāks. Proti, samērā lēzenā euro zonas ienesīguma līkne nosaka to, ka atlīdzība par īsāka termiņa monetārajiem aktīviem šķiet pievilcīgāka salīdzinājumā ar riskantākiem nemonetārajiem aktīviem, kas neietilpst M3. Rezultātā notiek līdzekļu pārvietošana uz monetārajiem instrumentiem, palielinot M3 kāpumu, tomēr šāda ietekme visticamāk turpināsies tikai, kamēr ienesīguma līkne atgūs ierasto krasāko slīpumu. Šādu interpretāciju atbalsta pēdējos ceturkšņos vērotā M1 gada pieauguma tempa krituma tendence, kas liecina, ka pakāpeniskā galveno ECB procentu likmju paaugstināšana kopš 2005. gada beigām izraisījusi monetārās dinamikas palēninašanos (sk. 6. att.). Tomēr joprojām spēcīgais nefinanšu privātajam sektoram (īpaši nefinanšu sabiedrībām) izsniegto aizdevumu atlikuma kāpums apstiprina viedokli, ka monetārās dinamikas pamattemps joprojām ir augsts.

1 Sk. 2008. gada februāra "Mēneša Biļetena" ielikumu *Stylised facts about the MFI sectors of Cyprus and Malta and their impact on monetary data for the euro area* ("Stilizēti fakti par Kipras un Maltas MFI sektoriem un to ietekmi uz euro zonas monetārajiem datiem").

Lai gan finanšu satricinājumi turpinās, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto MFI aizdevumu plūsma joprojām ir spēcīga, liecinot, ka vismaz pagaidām finanšu satricinājumi nav būtiski mazinājuši privātajam sektoram pieejamo banku aizdevumu piedāvājumu. Plašākā nozīmē jaunākie monetārie dati apstiprina viedokli, ka satricinājums tikpat kā nav ietekmējis plašās naudas un kredītu atlikuma rādītājus. Tomēr konkrētas M3 sastāvdaļas un M3 neietilpstošie bilances posteņi, kas cieši saistīti ar satricinājuma norisi (piemēram, naudas tirgus akciju un daļu, MFI īstermiņa parāda vērtspapīru turējumi un zināmā mērā arī citu finanšu starpnieku (CFS) aizdevumi un noguldījumi), kaut kādā mērā ir ietekmēti.[2]

6. attēls. M3 galvenās sastāvdaļas

(sezonāli izlīdzinātas un atbilstoši darbadienu skaitam koriģētas pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

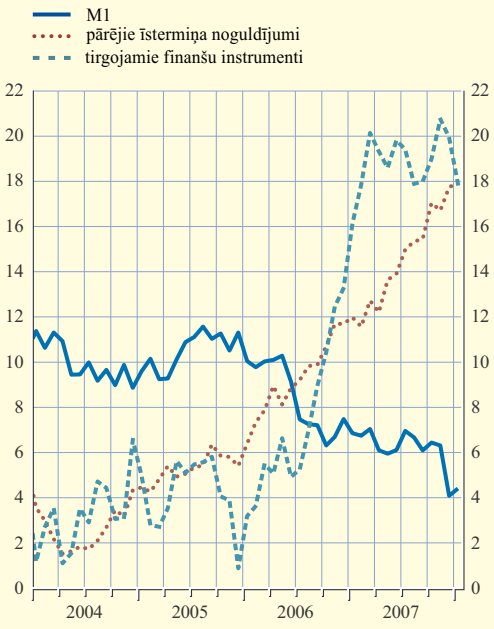

Avots: ECB.

GALVENĀS M3 SASTĀVDAĻAS

Pēc neliela kāpuma 2007. gada 3. ceturksnī M1 gada pieauguma temps 4. ceturksnī turpināja samazināties (sk. 6. att.). 2008. gada janvārī M1 gada kāpuma temps bija 4.4% (2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 5.9% un 6.6%; sk. 1. tabulu). M1 pieaugumu joprojām ietekmē divi savstarpēji kompensējoši faktori: pirmkārt, tā ir ar kopš 2005. decembra notikušo galveno ECB procentu likmju pakāpenisko paaugstināšanu saistītā izvēles izmaksu kāpuma palēninošā ietekme un, otrkārt, augstāka ar darījumiem saistīta pieprasījuma veicinošā ietekme, ņemot vērā pēdējo ceturkšņu ekonomiskās aktivitātes kāpumu.

Kas attiecas uz M1 sastāvdaļu dinamiku, 2008. gada janvārī skaidrās naudas apgrozībā gada kāpuma temps samazinājās līdz 7.8% (2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 8.0% un 8.8%). Arī noguldījumu uz nakti atlikuma gada pieauguma temps janvārī saruka līdz 3.8% (4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 5.6% un 6.2%).

Turpretī īstermiņa noguldījumu (izņemot noguldījumus uz nakti) atlikuma gada kāpuma temps pēdējos mēnešos palielinājies un 2008. gada janvārī sasniedza 17.9% (4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 16.8% un 15.0%). Šādu dinamiku galvenokārt noteica spēcīgs īstermiņa termiņnoguldījumu (t.i., noguldījumu ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem) atlikuma pieaugums, gada kāpuma tempam janvārī sasniedzot 41.3%, kas vēsturiski ir viens no augstākajiem šā komponenta kāpuma tempiem. Vienlaikus krājnoguldījumu (t.i., noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem) atlikuma gada pieauguma temps turpināja samazināties.

Joprojām straujais īstermiņa termiņnoguldījumu atlikuma pieaugums daļēji atspoguļo to salīdzinoši pievilcīgo atlīdzību, kas kopumā pielāgojusies naudas tirgus īstermiņa procentu likmju kāpumam. Visu 2007. gada decembri starpība salīdzinājumā ar īstermiņa krājnoguldījumu un noguldījumu uz nakti atlīdzību pieauga, veicinot līdzekļu pārvirzīšanu no krājnoguldījumiem un noguldījumiem uz

2 Sk. 2007. gada novembra "Mēneša Biļetena" ielikumu *The impact of the financial market turmoil on money and credit developments* ("Finanšu tirgus satricinājuma ietekme uz naudas un kredītu atlikuma dinamiku").

1. tabula. Monetāro rādītāju kopsavilkuma tabula

(ceturkšņa dati ir vidējie; sezonāli izlīdzināti un koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam)

	Atlikums no M3; %[1]	Gada pieauguma temps					
		2007 I	2007 II	2007 III	2007 IV	2007 Dec.	2008 Janv.
M1	**43.9**	**7.0**	**6.2**	**6.6**	**5.9**	**4.1**	**4.4**
Skaidrā nauda apgrozībā	7.2	10.5	10.0	8.8	8.0	8.2	7.8
Noguldījumi uz nakti	36.7	6.3	5.5	6.2	5.6	3.3	3.8
M2 – M1 (= pārējie īstermiņa noguldījumi)	40.7	11.9	13.1	15.0	16.8	17.8	17.9
Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	23.2	29.5	33.0	37.6	40.7	41.4	41.3
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	17.5	-0.8	-2.1	-3.2	-4.0	-3.6	-3.7
M2	**84.6**	**9.1**	**9.2**	**10.3**	**10.8**	**10.2**	**10.5**
M3 – M2 (= tirgojamie finanšu instrumenti)	15.4	16.9	19.3	18.7	19.6	19.9	17.9
M3	**100.0**	**10.2**	**10.6**	**11.5**	**12.0**	**11.6**	**11.5**
Euro zonas rezidentiem izsniegtie kredīti		**8.0**	**8.1**	**8.8**	**9.3**	**10.1**	**10.0**
Valdībai izsniegtie kredīti		-4.5	-4.4	-4.0	-3.8	-2.3	-2.2
Valdībai izsniegtie aizdevumi		-1.3	-1.2	-0.9	-1.8	-1.4	-0.6
Privātajam sektoram izsniegtie kredīti		11.1	11.0	11.7	12.3	12.8	12.7
Privātajam sektoram izsniegtie aizdevumi		10.6	10.5	11.0	11.1	11.2	11.1
Ilgāka termiņa finanšu saistības (izņemot kapitālu un rezerves)		**10.0**	**10.3**	**10.3**	**8.5**	**7.8**	**7.9**

Avots: ECB.

1) Pēdējā mēneša beigās pieejamie dati. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

nakti (M1) uz termiņnoguldījumiem. Turklāt arī samērā lēzenā ienesīguma līkne nosaka to, ka īstermiņa noguldījumi salīdzinājumā ar M3 neietilpstošiem ilgāka termiņa aktīviem ir pievilcīgāki, jo tie par mazākām atdeves izmaksām piedāvā lielāku likviditāti un mazāku risku.

Tirgojamo finanšu instrumentu atlikuma gada pieauguma temps 2008. gada janvārī samazinājās līdz 17.9% (2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 19.6% un 18.7%). Tas slēpj nevienmērīgas norises dažādos šo instrumentu apakškomponentos. Janvārī bija vērojamas lielas līdzekļu ieplūdes naudas tirgus fondu akcijās un daļās (16 mljrd. euro), kas vairāk nekā kompensēja iepriekšējā mēneša negatīvo plūsmu. Tas daļēji saistāms ar decembrī vērotās gada beigu ietekmes mazināšanos. Janvārī naudas tirgus fondu akciju un daļu turējumu gada kāpuma temps bija 10.6% (4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 10.7% un 13.0%). Pieauguma samazināšanās saistīta ar vispārēju nevēlēšanos saglabāt naudas tirgus fondu akciju un daļu turējumus pēc veiktās naudas tirgus risku pārvērtēšanas un izskanot plaši publiskotām bažām par dažu naudas tirgus fondu aktīvu kvalitāti.

Vienlaikus parāda vērtspapīru ar termiņu līdz 2 gadiem pieprasījuma kāpums būtiski samazinājās, tomēr gada pieauguma temps 2008. gada janvārī vēl arvien bija ļoti spēcīgs (38.2%; 2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 55.7% un 48.0%). Joprojām lielais pieprasījums varētu atspoguļot to, ka, ņemot vērā samērā lēzeno ienesīguma līkni, ieguldītāji priekšroku dod likvīdiem aktīviem ar īsu termiņu. Turklāt parāda vērtspapīru emisijas apmierina ieguldītāju pieprasījumu pēc vienkāršākām un, iespējams, caurredzamākām ieguldījumu iespējām laikā, kad valda bažas par sarežģītu finanšu instrumentu caurredzamību. Visbeidzot, *repo* darījumu atlikuma gada kāpuma temps janvārī pieauga līdz 18.7% (2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 14.0% un 13.2%), daļēji atspoguļojot MFI iekšējās tirdzniecības pāreju uz CFS sektorā dislocētu *Eurex* tirdzniecības platformu, reaģējot uz traucējumiem naudas tirgos.

Kas attiecas uz monetāro rādītāju sektoru dalījumu, kura pamatā ir dati par īstermiņa noguldījumiem un *repo* darījumiem ("M3 noguldījumi"), M3 noguldījumu atlikuma gada kāpuma temps 2008. gada janvārī palielinājās. Tas atspoguļoja joprojām augošo īstermiņa noguldījumu un *repo* darījumu

atlikuma gada pieauguma tempu mājsaimniecību sektorā (9.1%; 2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 7.9% un 7.3%) un CFS sektorā (janvārī – 23.0%; 2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 27.1% un 23.7%), turpretī nefinanšu sabiedrību noguldījumu atlikuma gada kāpuma temps janvārī nedaudz saruka (10.9%; 2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 12.3% un 13.3%; sk. 7. att.). Kopumā, lai gan 4. ceturksnī CFS sektors joprojām bija dinamiskākais M3 noguldījumu atlikuma pieauguma noteicējs, nomācošais ieguldījums monetāro rādītāju straujajā kāpumā joprojām bija mājsaimniecību sektoram.

7. attēls. Īstermiņa noguldījumi un atpirkšanas līgumi

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu; %; sezonāli neizlīdzināti un atbilstoši darbadienu skaitam nekoriģēti dati)

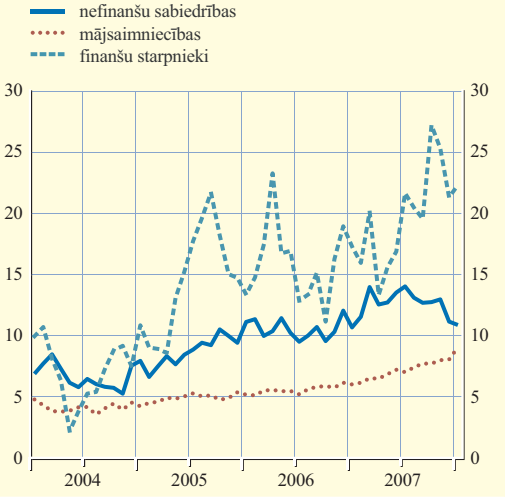

Avots: ECB.
Piezīme. MFI sektors, izņemot Eurosistēmu.

GALVENIE M3 NEIETILPSTOŠIE BILANCES POSTEŅI

No M3 neietilpstošajiem bilances posteņiem 2007. gada 4. ceturksnī palielinājās euro zonas rezidentiem izsniegto MFI kredītu kopapjoma gada pieauguma temps (9.3%; 3. un 2. ceturksnī – attiecīgi 8.8% un 8.1%; sk. 1. tabulu). No kopējiem kredītiem MFI joprojām turpināja neto izteiksmē pārdot to portfeļos ietilpstošos valdības parāda vērtspapīrus atbilstoši kopējām kopš 2006. gada marta vērotajām tendencēm. Valdības vērtspapīru pārdošana un pirkšana notiek MFI likviditātes vadības ietvaros, un finanšu tirgus satricinājuma apstākļos MFI, iespējams, pārdeva valdības vērtspapīrus, lai iegūtu finansēšanas vajadzību segšanai nepieciešamo likviditāti. Tomēr 2007. gada 2. pusgadā nopirktie un pārdotie apjomi nešķiet neparasti un atbilst norisēm pirms finanšu tirgus satricinājuma.

Privātajam sektoram izsniegto MFI kredītu atlikums turpināja strauji augt, janvārī kāpuma tempam sasniedzot 12.7% (2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 12.3% un 11.7%). Šādu spēcīgu pieaugumu noteica straujš euro zonas MFI rīcībā esošo privātā sektora vērtspapīru turējumu atlikuma gada kāpuma temps, kas janvārī palielinājās līdz 43.5% (2007. gada 4. ceturksnī – 36.4%), un spēcīgs privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma pieaugums, kas janvārī salīdzinājumā ar 2007. gada 4. ceturksni nemainījās (11.1%). Privātā sektora parāda vērtspapīru turējumu straujā palielināšanās daļēji, iespējams, saistīta ar finansējuma nodrošināšanu īpašam nolūkam izveidotiem uzņēmumiem, kam pašreizējā finanšu tirgus satricinājuma apstākļos, kad ar aktīviem nodrošinātu vērtspapīru tirgi zaudējuši likviditāti, radušās grūtības pārdot ar aktīviem nodrošinātus vērtspapīrus nebanku investoriem. Tāpēc iepriekš vērtspapīrotie aizdevumi zināmā apjomā atgriezušies MFI bilancēs parāda vērtspapīru veidā.[3]

Šāda atgriešanās arī varētu būt veicinājusi CFS izsniegto MFI aizdevumu atlikuma straujo pieaugumu. CFS izsniegto MFI aizdevumu atlikuma gada kāpuma temps janvārī palielinājās līdz 25.5% (4. ceturksnī – 23.1%). Straujo pieaugumu galvenokārt nosaka aizdevumi ar termiņu līdz 1 gadam, kas tādējādi varētu liecināt, ka īpašās finansēšanas struktūras *(conduits)* un struktūrieguldījumu instrumentsabiedrības daudz izmantojušas kredītlīnijas. CFS izsniegto īstermiņa aizdevumu atlikuma spēcīgais gada pieauguma temps atspoguļo arī aizdevumus, kas saistīti ar kādas lielas MFI pārņemšanu, ieguldījumu fondu pieprasījumu pēc apjomīgākām

3 Sīkāku informāciju par euro zonas vērtspapīrošanas aktivitātēm sk. 2008. gada februāra "Mēneša Biļetena" rakstā *Securitisation in the euro area* ("Vērtspapīrošana euro zonā").

likviditātes rezervēm un – kopš finanšu tirgus satricinājuma sākuma – lielāku MFI interesi par starpbanku aizdevumiem ar nodrošinājumu, izmantojot elektroniskās tirdzniecības platformas.

Attiecībā uz nefinanšu privātajam sektoram, kurā ietilpst mājsaimniecības un nefinanšu sabiedrības, bet neietilpst citas finanšu iestādes, pensiju fondi un apdrošināšanas sabiedrības, izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma tempu gandrīz nav informācijas, kas liecinātu par būtisku iepriekš vērtspapīroto aizdevumu un kredītproduktu atgriešanās bilancēs ietekmi. Pagaidām visa pieejamā informācija liecina, ka bankas spējušas turpināt uzsāktās programmas, kas paredz aktīvu vērtspapīrošanu, iegūtos vērtspapīrus pārdodot, lai gan parasti šādus vērtspapīrus izvieto privāti (bieži vien tie atgriežas pamatā esošā aizdevuma izsniedzējas MFI bilancē), nevis pārdod tirgū. No novembra līdz janvārim 3 mēnešu kumulatīvā aizdevumu summa, kas izslēgta no MFI bilances, sasniedza 29 mljrd. euro, kas ir tikai nedaudz mazāk par 3 mēnešu summu līdz decembrim (34 mljrd. euro). Tas nozīmē, ka nefinanšu privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma tempu nav izkropļojusi spēja aizdevumu izslēgšanas no banku bilancēm, tos vērtspapīrojot, procesa apstāšanās vai pat šo iepriekš vērtspapīroto aizdevumu atgriešanās bilancēs. Turklāt, tā kā vairākās euro zonas valstīs MFI lieto Starptautiskos finanšu pārskatu standartus (SFPS), no bilances izslēgto MFI aizdevumu apjomi euro zonā joprojām bijuši samērā nelieli. Svarīgi, ka no bilances izslēgto MFI aizdevumu plūsma finanšu satricinājuma periodā saglabājusies pozitīva, tāpēc tai nevar būt nozīmīga loma, skaidrojot pašlaik spēcīgo privātajam sektoram izsniegto aizdevumu atlikuma pieaugumu (sk. arī 3. ielikumu "Grāmatvedības standartu nozīme MFI aizdevumu statistikas skaidrošanā").

3. ielikums

GRĀMATVEDĪBAS STANDARTU NOZĪME MFI AIZDEVUMU STATISTIKAS SKAIDROŠANĀ

Nesenajā finanšu satricinājuma periodā joprojām spēcīgi augot MFI aizdevumiem nefinanšu privātajam sektoram[1], radies jautājums, vai šāds liels aizņēmumu apjoms daļēji neatspoguļo banku nespēju pārtraukt aizdevumu atzīšanu (t.i., izslēgt tos no savām bilancēm), kad tiek īstenotas aizdevumu vērtspapīrošanas programmas, pārdodot vērtspapīrus.[2] Ir pat pausts viedoklis, ka spēcīgā nefinanšu privātā sektora kreditēšana var būt skaidrojama ar iepriekš vērtspapīroto aizdevumu piespiedu atgriešanos bilancēs (t.i., gadījumiem, kad bankām nācies atkal iekļaut aizdevumus savās bilancēs, vērtspapīrošanas uzņēmumu finansēšanai notiekošā satricinājuma apstākļos kļūstot nestabilai). Šajā ielikumā analizēts, kāda nozīme šajos jautājumos ir Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), kas kopš 2005. gada vairākās euro zonas valstīs piemēroti grāmatvedībai, saskaņā ar kuru tiek sagatavota MFI bilances statistika. Viens no SFPS, kas ietver svarīgas normas, ir 39. Starptautiskais grāmatvedības standarts (39. SGS) par finanšu instrumentu atzīšanu un novērtēšanu.

Grāmatvedības standartu nozīme gadījumos, kad MFI aizdevumi atgriežas to bilancēs

Saskaņā ar 39. SGS grāmatvedības pieeja MFI aizdevumu vērtspapīrošanai, ko veic, pārdodot vērtspapīrus, var atšķirties no pieejas, ko nosaka nacionālie grāmatvedības standarti. Nacionālie grāmatvedības standarti bieži ļauj pilnībā vai vismaz daļēji izslēgt šādus aizdevumus no MFI bilancēm. Šādu normatīvu piemērošana nozīmētu, ka vērtspapīrošanas, ko veic, vērtspapīrus pārdodot, rezultātā aizdevumu atlikums MFI bilancēs samazinātos.

1 Nefinanšu privātais sektors ietver mājsaimniecību sektoru un nefinanšu sabiedrību sektoru, bet neietver citu finanšu iestāžu sektoru un apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu sektoru.
2 Sīkāku skaidrojumu par vērtspapīrošanu, ko veic, pārdodot vērtspapīrus, sk. 2008. gada februāra "Mēneša Biļetena" rakstā *Securitisation in the euro area* ("Vērtspapīrošana euro zonā").

Turpretī 39. SGS pilnīgu vērtspapīroto aizdevumu izslēgšanu no bilances pieļauj vienīgi tad, ja vērtspapīrošanas darījums atbilst stingriem kritērijiem, piemēram, kad notikusi būtiska risku un priekšrocību nodošana vai MFI atteikusies no kontroles pār vērtspapīrotajiem aktīviem. Vairākumā vērtspapīrošanas darījumu euro zonā (daļēji sakarā ar banku regulatoru noteiktajām prasībām) daļa no riska saglabājas MFI bilancē. Piemēram, MFI var piedāvāt kredīta uzlabošanas iespēju vai uzņemties pirmo zaudējumu daļu no vērtspapīrotajiem aizņēmumiem (piemēram, ņemot turējumā daļu no t.s. kapitāla tranšas). Tādējādi saskaņā ar 39. SGS aktīvu vērtspapīrošana, ko veic, pārdodot vērtspapīrus, pat no bankrota attālinātam uzņēmumam *(bankruptcy-remote)* var nebūt pietiekams pamats, lai atbrīvotos no ekonomiskajiem riskiem un attiecīgi izslēgtu aizņēmumus no MFI bilances. Turklāt, lai gan 39. SGS teorētiski pieļauj daļēju aizdevumu izslēgšanu no bilances pēc to nodošanas specifiskiem mērķiem dibinātiem no bankrota attālinātiem uzņēmumiem, šķiet, ka praksē tikai daži no esošajiem vērtspapīrošanas gadījumiem atbilduši šādas pieejas izmantošanai.[3]

Lai gan saskaņā ar ES Regulu Nr. 1606/2002, sagatavojot konsolidētos banku kontus, jāpiemēro SFPS (visiem ģeogrāfiskajiem rajoniem un dažādiem grupas/konglomerāta uzņēmumiem), to piemērošana nekonsolidētajiem nacionālajiem MFI kontiem, uz kuru pamata apkopo Eurosistēmas monetāro statistiku (bilances posteņu statistiku), dažādās euro zonas valstīs atšķiras.

No bilances izslēgto aizņēmumu ietekmes uz MFI kopējo bilanci novērtēšana

Vairākās dalībvalstīs, īpaši tajās, kur vērtspapīrošana, ko veic, vērtspapīrus pārdodot, pēdējo gadu laikā ieguvusi īpašu popularitāti, SFPS un 39. SGS piemēro arī nekonsolidētajiem nacionālajiem MFI kontiem. Tādējādi vērtspapīrošanas, ko veic, vērtspapīrus pārdodot, ietekme uz MFI aizdevumu atlikuma apjomu euro zonas kopējos rādītājos bijusi relatīvi ierobežota. To parāda

3 Valstīs, kurās piemēro SFPS, aizdevumu izslēgšanu no bilances reizēm papildus ierobežo regulatīvi noteikumi, kas, piemēram, prasa, lai pirmā daļa zaudējumu no vērtspapīrotiem aizdevumiem tiktu saglabāta MFI bilancē. Sk. arī *Fitch, Bank Securitisation: IFRS Versus Basel II – Risk Transfer Revealed, Special Report, 2006.*

A attēls. MFI izsniegto aizdevumu kāpums un aizdevumu izslēgšanas no bilancēm ietekme

(gada pieauguma temps, %; ieguldījums; procentu punktos)

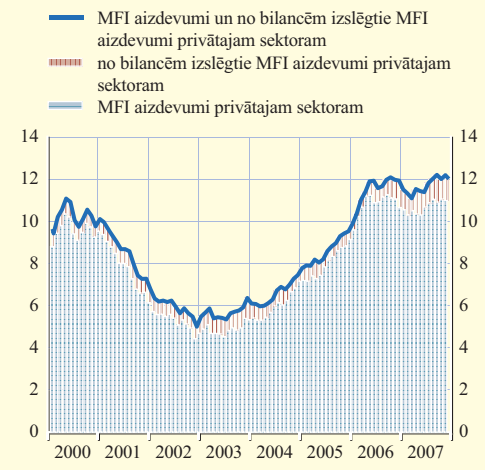

Avoti: ECB un ECB aplēses.

B attēls. MFI aizdevumu izslēgšana no bilancēm un euro zonas rezidentu CFS veiktās ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru emisijas

(3 mēnešu mainīgā plūsmu summa; mljrd. euro)

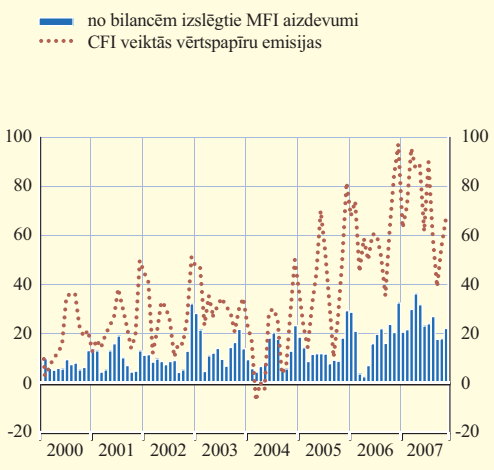

Avots: ECB.
Piezīmes. Vērtspapīru emisijas var ietvert arī sintētisko vērtspapīrošanu, kas neattiecas uz MFI aizdevumu izslēgšanu no bilances. Dati par emisijām neietver nerezidentu CFI veiktās emisijas.

relatīvi nelielā starpība starp MFI aizdevumu gada pieauguma tempu un MFI aizdevumu gada pieauguma tempu, ņemot vērā no bilances izslēgtos aizdevumus (sk. A att.). Par to liecina arī samērā ierobežotais no bilances izslēgto MFI aizdevumu apjoms attiecībā pret nemonetāro finanšu starpnieku, kas nav apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi, pēdējo gadu laikā euro zonā emitēto ar aktīviem nodrošināto vērtspapīru apjomu (sk. B att.).

Ir svarīgi atzīmēt, ka no bilances izslēgto MFI aizdevumu plūsma finanšu tirgu satricinājumu periodā joprojām ir pozitīva. Tāpēc, runājot par neto rādītājiem, otrreizēja starpniecība nevar būt noteicošs faktors, skaidrojot pašreizējo spēcīgo aizdevumu apjoma pieaugumu nefinanšu privātajam sektoram.

Secinājumi

Lai gan pēc principa "radi un izdali" veidots banku sistēmas modelis pēdējos gados dažos euro zonas valstīs ieguvis ievērojamu nozīmi, sakarā ar SFPS un 39. SGS piemērošanu vairākās euro zonas valstīs tas nav izraisījis vērienīgu aizdevumu izslēgšanu no bilancēm. Vienlaikus pozitīvā no bilances izslēgto aizdevumu plūsma apstiprina argumentu, ka mājsaimniecībām un nefinanšu sabiedrībām izsniegto MFI aizdevumu pieauguma dinamika relatīvi maz mainījusies otrreizējās starpniecības efektu ietekmē.

Nefinanšu sabiedrībām izsniegto MFI aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps janvārī sasniedza 14.6% (2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 14.0% un 13.8%). Šo pieauguma palielināšanos galvenokārt noteica vidēja termiņa aizdevumu atlikuma kāpuma tempa paaugstināšanās. Konkrētāk – aizdevumu ar termiņu 1–5 gadi atlikuma gada pieauguma temps palielinājās līdz 22.6% (4. ceturksnī – 21.0%), bet aizdevumu ar termiņu ilgāku par 5 gadiem atlikuma gada kāpuma temps janvārī bija 12.8% – tāds pats kā 4. ceturksnī. Aizdevumu ar termiņu līdz 1 gadam atlikuma gada pieauguma temps palielinājās līdz 12.6% (4. ceturksnī – 11.9%; sk. arī 2.6. sadaļu par nefinanšu sabiedrību sektora finanšu plūsmām un finanšu stāvokli).

Mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma temps janvārī turpināja samazināties, sasniedzot 6.1% (2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 6.6% un 7.0%). To galvenokārt noteica turpmāks mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu atlikuma gada kāpuma tempa sarukums (janvārī – 6.9%; 2007. gada 4. ceturksnī – 7.7%). Mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu atlikuma gada kāpuma tempa samazināšanās saistīta ar mājokļu tirgus dinamikas palēnināšanos vairākās euro zonas valstīs, kā arī ar augstāku hipotēku kredītu procentu likmju ietekmi euro zonā. Vienlaikus patēriņa kredītu atlikuma gada kāpuma temps nedaudz pieauga, janvārī sasniedzot 5.8% (2007. gada 4. ceturksnī – 5.3%; sk. arī 2.7. sadaļu par mājsaimniecību sektora finanšu plūsmām un finanšu stāvokli).

No citiem M3 neietilpstošajiem bilances posteņiem nedaudz palēninājusies naudas līdzekļu turētāju sektora turējumā esošo MFI ilgāka termiņa finanšu saistību (izņemot kapitālu un rezerves) dinamika, gada kāpuma tempam janvārī sasniedzot 7.9% (2007. gada 4. ceturksnī – 8.5%; sk. 8. att.). Šāds palēninājums daļēji atspoguļo to, ka naudas līdzekļu turētāju sektora MFI parāda vērtspapīru turējumos līdzekļi tiek vairāk novirzīti uz īsāka termiņa vērtspapīriem. No ārējiem posteņiem salīdzinājumā ar iepriekšējā mēnesī reģistrēto gada pozitīvo saldo 17 mljrd. euro apjomā janvārī pozitīvs gada saldo (28 mljrd. euro) bija MFI sektora ārējo aktīvu tīrajai pozīcijai (sk. 9. att.). MFI ārējo aktīvu tīrās pozīcijas svārstības paaugstinātas nenoteiktības apstākļos nav nekas neparasts. Turklāt svārstības, iespējams, nedaudz pastiprinājusi arī gada beigu ietekme.

8. attēls. M3 un MFI ilgāka termiņa finanšu saistības

(sezonāli izlīdzinātas un atbilstoši darbadienu skaitam koriģētas pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

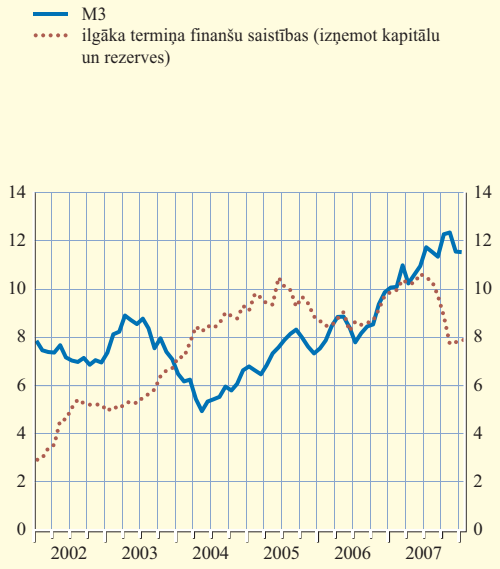

Avots: ECB.

9. attēls. M3 neietilpstošie bilances posteņi

(gada plūsmas; mljrd. euro; sezonāli izlīdzināti un atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati)

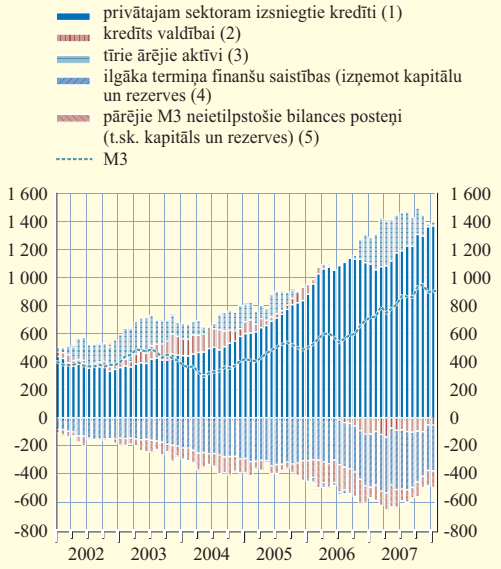

Avots: ECB.
Piezīmes. M3 parādīts tikai kā atsauce (M3 = 1 + 2 + 3 – 4 + 5). Ilgāka termiņa finanšu saistības (izņemot kapitālu un rezerves) parādītas ar mīnusa zīmi, jo tās ir MFI sektora saistības.

Kopumā pēdējie dati (t.i., līdz 2008. gada janvārim) apstiprina, ka euro zonas monetārā dinamika joprojām ir spēcīga. Ņemot vērā samērā lēzeno ienesīguma līkni un iespējamo finanšu tirgus satricinājuma ietekmi, arī pamatā esošais monetārās un kredītu ekspansijas temps joprojām ir straujš, īpaši nefinanšu sabiedrībām. Monetārā analīze pagaidām liecina, ka finanšu tirgus satricinājums nav būtiski ietekmējis nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu atlikuma gada pieauguma tempu.

VISPĀRĒJS EURO ZONAS LIKVIDITĀTES NOVĒRTĒJUMS

Euro zonā 2007. gada 4. ceturksnī un 2008. gada janvārī turpinājās strauja monetārās likviditātes uzkrāšanās, ko atspoguļo nominālās un reālās naudas apjoma starpības rādītāju dinamika (sk. 10. un 11. att.). Kas attiecas uz nominālās naudas apjoma starpības rādītāju, joprojām straujā nominālā M3 kāpuma ietekmē pieaudzis gan naudas apjoma starpības rādītājs, kura pamatā ir oficiālie M3 dati, gan rādītājs, kura pamatā ir ar portfeļu sastāva pārmaiņu aplēsto ietekmi koriģētās M3 datu laikrindas. Reālās naudas apjoma starpības rādītājos ņemts vērā tas, ka daļu no uzkrātās likviditātes absorbējušas augstākas cenas, atspoguļojot pozitīvas inflācijas rādītāju novirzes no ECB noteiktās cenu stabilitātes definīcijas. Lai gan abi reālās naudas apjoma starpības rādītāji ir zemāki nekā attiecīgie nominālās naudas apjoma starpības rādītāji, pēdējos ceturkšņos to pieauguma temps bijis salīdzināms.

Interpretējot šos skaitļus, nepieciešama zināma piesardzība, jo rādītāji iegūti mehāniski un sniedz tikai nepilnīgu priekšstatu par patieso likviditāti. Šādu viedokli apstiprina dažādās aplēses, kuru pamatā ir šie četri minētie rādītāji. Tomēr, pat ņemot vērā samērā lēzeno ienesīguma līkni, šo rādītāju veidotā kopaina un īpaši norādes, ko sniedz plašā monetārā analīze ar mērķi noteikt M3 kāpuma pamattempu, liecina par joprojām augstu likviditāti euro zonā. Ņemot vērā jau tā augsto

10. attēls. Nominālās naudas apjoma starpības aplēses[1)]

(no M3; sezonāli izlīdzināti un atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati; %; 1998. gada decembris = 0)

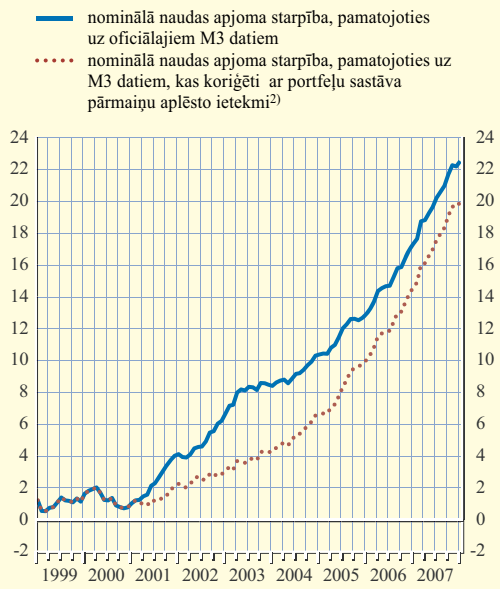

Avots: ECB.
1) Nominālās naudas apjoma starpības rādītājs ir starpība starp faktisko M3 apjomu un M3 apjomu, kāds veidotos, ja M3 pastāvīgi pieaugtu saskaņā ar tā atsauces vērtību 4.5% kopš 1998. gada decembra (kas ņemts par bāzes periodu).
2) Aplēses par to, cik liela ir portfeļu sastāva pārmaiņu ietekme uz M3, veiktas, izmantojot 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" raksta *Monetary analysis in real time* 4. sadaļā aprakstīto vispārējo pieeju.

11. attēls. Reālās naudas apjoma starpības aplēses[1)]

(no reālā M3; sezonāli izlīdzināti un atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati; %; 1998. gada decembris = 0)

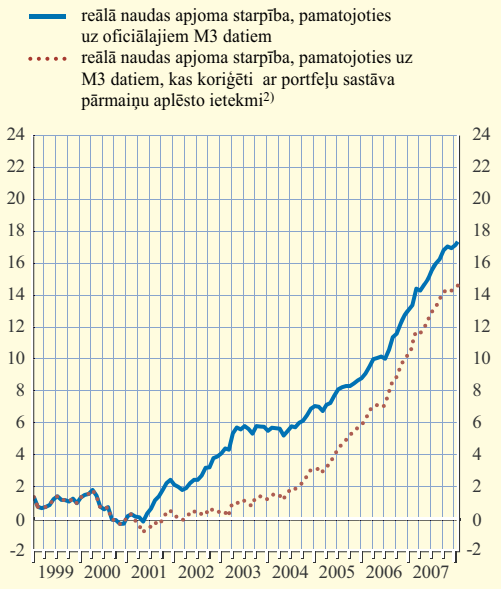

Avots: ECB.
1) Reālās naudas apjoma starpības rādītājs ir starpība starp faktisko M3 apjomu, kas deflēts ar SPCI, un M3 deflēto apjomu, kāds veidotos, ja nominālais M3 pastāvīgi pieaugtu saskaņā ar tā atsauces vērtību 4.5% un SPCI inflāciju atbilstoši ECB cenu stabilitātes definīcijai, nosakot 1998. decembri par bāzes periodu.
2) Aplēses par to, cik liela ir portfeļu sastāva pārmaiņu ietekme uz M3, veiktas, izmantojot 2004. gada oktobra "Mēneša Biļetena" raksta *Monetary analysis in real time* 4. sadaļā aprakstīto vispārējo pieeju.

likviditāti euro zonā, spēcīgs monetāro rādītāju un kredītu atlikuma kāpums rada augšupvērstus cenu stabilitātes riskus vidējā un ilgākā termiņā.

2.2. NEFINANŠU SEKTORU UN INSTITUCIONĀLO IEGULDĪTĀJU FINANŠU IEGULDĪJUMI

2007. gada 3. ceturksnī nefinanšu sektoru veikto finanšu ieguldījumu kopapjoma gada kāpuma temps nedaudz saruka. Tas galvenokārt atspoguļo mājsaimniecību sektora veikto finanšu ieguldījumu pieauguma tempa samazināšanos, bet nefinanšu sabiedrību sektora un valdības sektora ieguldījums kopumā nemainījās. 3. ceturksnī vēl nedaudz samazinājās gada līdzekļu ieplūdes ieguldījumu fondos. Saruka arī apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu veikto finanšu ieguldījumu gada kāpuma temps.

NEFINANŠU SEKTORI

2007. gada 3. ceturksnī (pēdējā ceturksnī, par kuru pieejami šādi dati) nefinanšu sektoru finanšu ieguldījumu kopapjoma gada kāpuma temps samazinājās līdz 4.5% (2. ceturksnī – 4.8%; sk. 2. tabulu). Dalījums pēc ieguldījumu instrumenta veida liecina, ka šis samazinājums īpaši atspoguļo pieauguma tempa palēninašanos ieguldījumiem naudā un noguldījumos, kopieguldījumu fondu akcijās un apdrošināšanas tehniskajās rezervēs. Vienlaikus ieguldījumu parāda vērtspapīros (izņemot atvasinātos

2. tabula. Euro zonas valstu nefinanšu sektoru finanšu ieguldījumi

	Atlikums % no finanšu aktīviem[1]	Gada pieauguma temps									
		2005 II	2005 III	2005 IV	2006 I	2006 II	2006 III	2006 IV	2007 I	2007 II	2007 III
Finanšu ieguldījumi	**100**	**4.0**	**4.2**	**4.7**	**4.6**	**4.6**	**4.6**	**4.5**	**4.6**	**4.8**	**4.5**
Nauda un noguldījumi	22	5.8	5.5	6.4	6.4	6.4	7.0	6.9	7.3	7.8	7.2
Parāda vērtspapīri, izņemot atvasinātos finanšu instrumentus	6	1.5	0.4	-0.3	1.4	2.7	4.4	6.2	5.0	3.9	3.8
t.sk. īstermiņa	1	-9.5	-4.3	-12.4	8.5	10.6	19.0	34.5	26.8	24.0	34.8
t.sk. ilgtermiņa	5	2.8	1.0	0.7	0.8	2.0	3.2	4.0	3.0	2.0	0.6
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri, izņemot kopieguldījumu fondu akcijas	34	2.5	3.3	3.2	2.2	2.5	1.8	1.7	2.0	2.3	2.7
t.sk. kotētās akcijas	10	-0.5	-1.4	0.7	-0.9	0.4	1.2	0.1	0.9	1.4	1.3
t.sk. nekotētās akcijas un un citi kapitāla vērtspapīri	24	3.7	5.1	4.1	3.4	3.3	2.0	2.3	2.5	2.6	3.3
Kopieguldījumu fondu akcijas	6	2.2	3.7	4.5	3.1	1.8	-0.4	-1.3	-0.9	-0.5	-2.6
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	15	7.2	7.4	7.7	7.6	7.1	6.8	6.2	5.6	5.5	4.9
Citi[2]	16	3.1	2.7	4.5	5.4	5.8	7.2	6.7	7.3	7.7	6.9
M3[3]		7.6	8.3	7.3	8.5	8.4	8.5	9.9	11.0	11.0	11.3

Avots: ECB.
1) Pēdējā ceturkšņa beigās pieejamie dati. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.
2) Citi finanšu aktīvi ietver aizdevumus, atvasinātos finanšu instrumentus un citus debitoru parādus, kas savukārt ietver arī nefinanšu sabiedrību izsniegtos tirdzniecības kredītus.
3) Ceturkšņa beigu dati. Monetārais rādītājs M3 ietver euro zonas ne-MFI (t.i., nefinanšu sektoru un ne-MFI) turētos euro zonas MFI un centrālās valdības monetāros instrumentus.

finanšu instrumentus) gada pieauguma temps kopumā nemainījās, bet akcijās un citos kapitāla vērtspapīros veikto ieguldījumu kāpuma temps nedaudz pieauga.

Nefinanšu sektoru dalījums liecina, ka finanšu ieguldījumu kopapjoma samazinājumu galvenokārt noteica mājsaimniecību veikto ieguldījumu sarukums (sk. 12. att.). Nefinanšu sabiedrību sektora ieguldījums kopumā nemainījās (sīkāku informāciju par privātā sektora veikto finanšu ieguldījumu dinamiku sk. 2.6. un 2.7. sadaļā). Ilgāka termiņa perspektīvā nefinanšu privātā sektora veikto ieguldījumu pieaugums 3. ceturksnī kopumā atbilst pēdējo četru gadu vidējam kāpuma rādītājam pēc tam, kad mazinājās 2001.–2003. gadā vērotā ekonomiskā un finanšu nenoteiktība.

12. attēls. Nefinanšu sektoru finanšu ieguldījumi

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; īpatsvars procentu punktos)

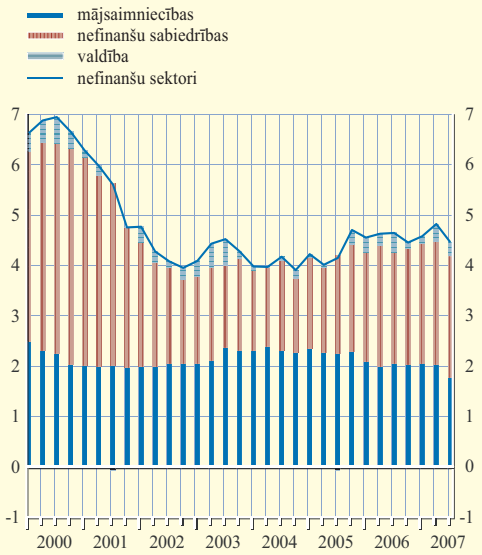

Avots: ECB.

INSTITUCIONĀLIE IEGULDĪTĀJI

Euro zonas ieguldījumu fondu (izņemot naudas tirgus fondus) kopējo aktīvu gada pieauguma temps 2007. gada 3. ceturksnī samazinājās līdz aptuveni 10% (2. ceturksnī – 17%). Sarukumu galvenokārt noteica mazāks akciju un citu kapitāla vērtspapīru, kā arī parāda vērtspapīru vērtības kāpums. Tas varētu atspoguļot pārvērtēšanas ietekmi, bet, iespējams, arī ar ieguldījumiem saistīto nenoteiktību, ko izraisīja

13. attēls. Neto gada ieplūdes ieguldījumu fondos kategoriju dalījumā

(mljrd. euro)

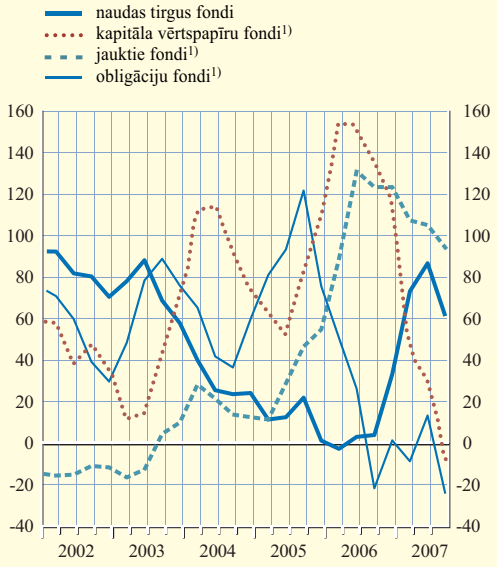

Avoti: ECB un EFAMA.
1) ECB aprēķinu pamatā ir EFAMA sniegtie valstu dati.

14. attēls. Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu finanšu ieguldījumi

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; devums; procentu punktos)

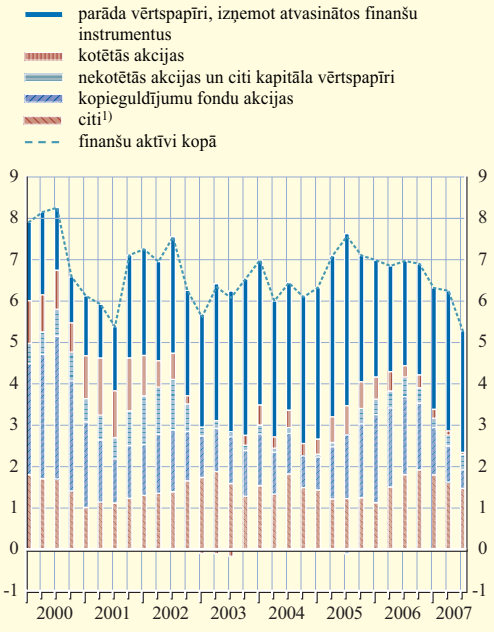

Avots: ECB.
1) Ietver aizdevumus, noguldījumus, apdrošināšanas tehniskās rezerves, pārējos debitoru parādus un atvasinātos finanšu instrumentus.

finanšu tirgus satricinājuma sākums. Pēdējais atbilstu tam, ka vienlaikus ieguldījumu fondiem reģistrēts straujāks noguldījumu turējumu gada pieaugums.

EFAMA sniegtie dati[4] par 2007. gada 3. ceturksni liecina, ka no dažādiem ieguldījumu fondu veidiem spēcīgākās tīrās gada līdzekļu ieplūdes joprojām reģistrētas jauktajiem fondiem. Tomēr ieplūdes bija nedaudz mazākas nekā iepriekšējos ceturkšņos (sk. 13. att.). Gan kapitāla vērtspapīru fondi, gan obligāciju fondi 2007. gada 3. ceturksnī uzrādījuši negatīvu gada plūsmu saldo atšķirībā no iepriekšējā ceturkšņa, kad saldo joprojām bija pozitīvs. Naudas tirgus fondu gada plūsmu saldo 3. ceturksnī joprojām bija pozitīvs, tomēr mazāks nekā 2. ceturksnī, kas varētu atspoguļot 2007. gada 3. ceturksnī notikušā finanšu tirgus satricinājuma sākotnējo ietekmi, investoriem steigšus izņemot ieguldījumus no naudas tirgus fondiem (sk. 2.1. sadaļu).

Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu veikto finanšu ieguldījumu kopapjoma gada kāpuma temps euro zonā 2007. gada 3. ceturksnī samazinājās līdz 5.3% (2. ceturksnī – 6.2%; sk. 14. att.). Tas zināmā mērā atspoguļoja zemāku nefinanšu sektora ieguldījumu apdrošināšanas produktos pieauguma tempu. Apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu ieguldījumu kāpuma tempa kritumu noteica mazāki ieguldījumi gan kopieguldījumu fondu akcijās, gan parāda vērtspapīros (izņemot atvasinātos finanšu instrumentus).

4 Eiropas Fondu un aktīvu vadības asociācija (*The European Fund and Asset Management Association*; EFAMA) sniedz informāciju par tīrajiem pārdošanas ienākumiem (jeb tīrajām ieplūdēm) publiskā piedāvājuma beztermiņa kapitāla vērtspapīru un obligāciju fondos. Informācija tiek sniegta par Vāciju, Grieķiju, Spāniju, Franciju, Itāliju, Luksemburgu, Nīderlandi, Austriju, Portugāli un Somiju. Sīkāku informāciju sk. 2004. gada jūnija "Mēneša Biļetena" ielikumā "Jaunākās norises saistībā ar tīrajām ieplūdēm euro zonas kapitāla vērtspapīru un obligāciju fondos".

2.3. NAUDAS TIRGUS PROCENTU LIKMES

2007. gada decembrī un 2008. gada janvārī krasi samazinājās naudas tirgus beznodrošinājuma darījumu procentu likmes, bet februārī tās stabilizējās. Tādējādi šajā periodā saruka neparasti lielās beznodrošinājuma darījumu un nodrošinātu darījumu procentu likmju starpības. Tomēr marta sākumā tās joprojām bija krietni lielākas nekā pirms 2007. gada augusta. Decembrī un janvāra sākumā naudas tirgus ienesīguma līkne kļuva ievērojami stāvāka un naudas tirgus beznodrošinājuma darījumu 12 mēnešu un 1 mēneša procentu likmju starpība pieauga līdz 49 bāzes punktiem. Pēc tam šī starpība samazinājās un marta sākumā stabilizējās aptuveni 20 bāzes punktu līmenī.

2007. gada decembrī un 2008. gada janvārī krasi samazinājās naudas tirgus beznodrošinājuma darījumu procentu likmes, bet februārī tās stabilizējās. 5. martā 1, 3, 6 un 12 mēnešu EURIBOR likmes bija attiecīgi par 66, 47, 39 un 32 bāzes punktiem zemākas (attiecīgi 4.20%, 4.40%, 4.41% un 4.40%) nekā 2007. gada decembra sākumā (sk. 17. att.).

5. martā 12 mēnešu un 1 mēneša EURIBOR starpība bija 20 bāzes punktu (2007. gada decembra sākumā – –13 bāzes punktu; sk. 15. att.). Starpība sasniedza rekordlīmeni janvārī (49 bāzes punkti). Šāds naudas tirgus ienesīguma līknes slīpuma palielinājums galvenokārt atspoguļo gada beigu ietekmes uz īsāka termiņa procentu likmēm izzušanu. Turklāt beznodrošinājuma darījumu EURIBOR un nodrošinātu darījumu procentu likmju (piemēram, procentu likmju, ko nosaka EONIA mijmaiņas darījumu indekss vai EUREPO) starpības vēsturiskā skatījumā joprojām bija lielas kontekstā ar ieilgušo spriedzi termiņdarījumu naudas tirgū. Tomēr no decembra sākuma līdz janvāra

15. attēls. Naudas tirgus procentu likmes

(gadā; %; dienas dati)

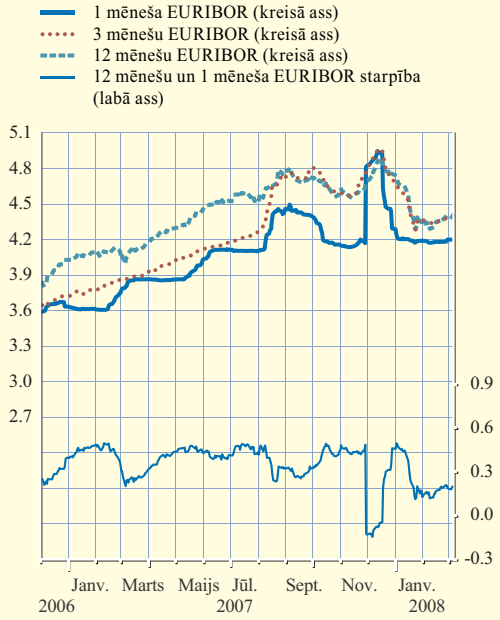

Avoti: ECB un *Reuters*.

16. attēls. 3 mēnešu EUREPO, EURIBOR un procentu likmju mijmaiņas darījumi uz nakti

(gadā; %; dienas dati)

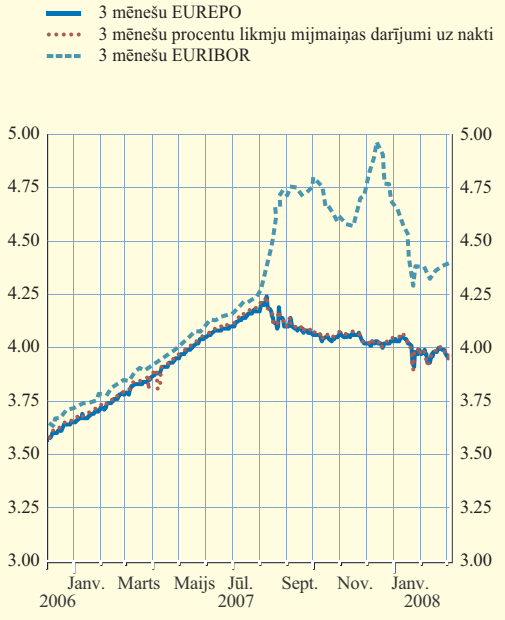

Avoti: ECB un *Reuters*.

17. attēls. Euro zonas 3 mēnešu procentu likmes un biržā tirgoto nākotnes līgumu procentu likmes

(gadā; %; dienas dati)

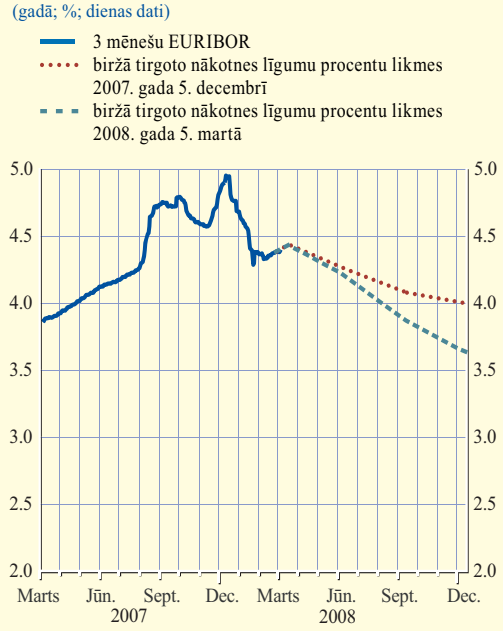

Avots: *Reuters*.
Piezīme. Biržā tirgotajiem 3 mēnešu nākotnes līgumiem ar termiņu kārtējā ceturkšņa un nākamo triju ceturkšņu beigās saskaņā ar *Liffe* kotāciju.

18. attēls. Implicētais svārstīgums, kas iegūts no 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgoto nākotnes līgumu iespējām ar termiņu 2008. gada jūnijs

(gadā; %; bāzes punktos; dienas dati)

Avoti: *Bloomberg*, *Reuters* un ECB aprēķini.
Piezīme. Bāzes punktu rādītājs tiek iegūts kā implicētā svārstīguma (procentos) reizinājums ar attiecīgo procentu likmi (sk. arī 2002. gada maija "Mēneša Biļetena" ielikumu *Measures of implied volatility derived from options on short-term interest rate futures*).

vidum šīs starpības ievērojami saruka, bet pēc tam stabilizējās. 3 mēnešu darījumiem beznodrošinājuma darījumu EURIBOR un nodrošinātu darījumu procentu likmju starpība samazinājās no 86 bāzes punktiem 2007. gada 5. decembrī līdz 43 bāzes punktiem 5. martā (sk. 16. att.).

Implicētās procentu likmes, ko nosaka pēc 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgoto nākotnes līgumu cenām, kuru izpildes termiņš ir 2008. gada marts, jūnijs, septembris un decembris, 5. martā bija attiecīgi 4.44%, 4.20%, 3.87% un 3.63%, t.i., par 5, 21 un 37 bāzes punktiem mazākas jūnija, septembra un decembra līgumiem salīdzinājumā ar 2007. gada 5. decembri, bet marta līgumam nemainījās (sk. 17. att.).

No 2007. gada decembra sākuma līdz 2008. gada marta sākumam tirgus dalībnieki veica korekcijas, nedaudz samazinot gaidas attiecībā uz ļoti īsa termiņa procentu likmju virzību 2008. gadā, kā to atspoguļo EONIA mijmaiņas

19. attēls. ECB procentu likmes un darījumu uz nakti procentu likme

(gadā; %; dienas dati)

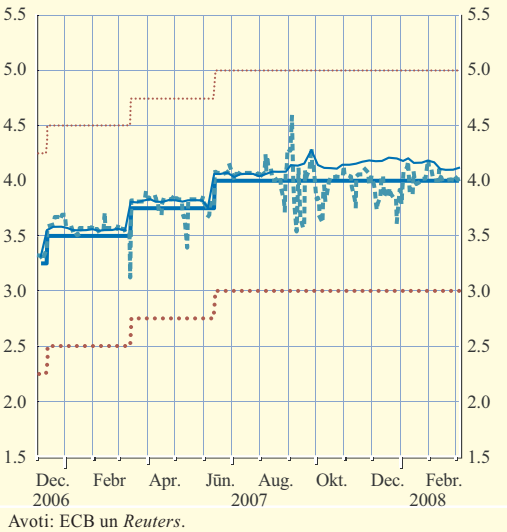

Avoti: ECB un *Reuters*.

darījumu procentu likmju dinamika (sk. 16. att.). To atspoguļo arī 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgotie nākotnes līgumi.

Implicētais svārstīgums, ko nosaka pēc 3 mēnešu EURIBOR biržā tirgoto nākotnes līgumu iespējas līgumiem, 2007. gada decembra otrajā pusē un 2008. gada janvāra pirmajā pusē nedaudz samazinājās, bet janvāra vidū atkal ievērojami pieauga. Pēc tam tas nedaudz samazinājās (sk. 18. att.).

2007. gada decembrī ļoti īsa termiņa darījumu procentu likmes ieilgušās naudas tirgus spriedzes apstākļos bija svārstīgas (sk. 19. att.) un noslīdēja zem 4%. Savos paziņojumos ECB joprojām uzsvēra, cik būtiski ir saglabāt stabilas darījumu uz nakti starpbanku procentu likmes, lai tās būtu tuvu minimālajai pieteikuma procentu likmei. Lai palīdzētu darījuma partneriem nodrošināt nepieciešamās rezerves prasību izpildes perioda sākumā, ECB turpināja iesākto politiku, galvenajās refinansēšanas operācijās piešķirot likviditāti, kas pārsniedz etalonsummu, vienlaikus joprojām ņemot vērā mērķi rezervju prasību izpildes perioda beigās panākt līdzsvarotu likviditāti. Janvāra beigās EONIA pārsniedza 4% robežu, bet tad nedaudz samazinājās un marta sākumā stabilizējās aptuveni 4% līmenī. Šīs norises un ECB veiktās monetārās politikas operācijas sīkāk aprakstītas 4. ielikumā.

4. ielikums

LIKVIDITĀTE UN MONETĀRĀS POLITIKAS OPERĀCIJAS 2007. GADA 14. NOVEMBRĪ–2008. GADA 12. FEBRUĀRĪ

Šajā ielikumā aplūkoti ECB likviditātes regulēšanas pasākumi trijos obligāto rezervju prasību izpildes periodos, kas beidzās 2007. gada 11. decembrī, 2008. gada 15. janvārī un 12. februārī. Visu periodu ietekmēja arī spriedze euro zonas naudas tirgū, kas sākās 2007. gada augustā. Tāpat kā iepriekšējos rezervju prasību izpildes periodos, ECB risināja šo situāciju, veicot dažādus pasākumus, lai rezervju prasību izpildes periodu laikā pielāgotu likviditātes operāciju laikus un termiņus. Pirms naudas tirgus satricinājuma rašanās ECB nodrošināja likviditāti tādā veidā, kas ļāva darījuma partneriem katrā rezerves prasību izpildes perioda dienā turēt vairāk vai mazāk vienādu kopējās likviditātes apjomu. Taču kopš satricinājuma sākuma ECB palielinājusi likviditātes piedāvājumu rezervju prasību izpildes perioda sākumā un samazinājusi to perioda beigās. Šī likviditātes "priekšpiegāde", kad galvenajās refinansēšanas operācijās (GRO) piedāvājuma summa pārsniedz etalonsummu, ļāvusi darījuma partneriem izpildīt obligāto rezervju prasības nedaudz agrāk rezervju prasību izpildes periodā, bet nav mainījusi vidējo likviditātes piedāvājumu visā rezervju prasību periodā kopumā. Vairāki paziņojumi, kas tika nosūtīti ziņu aģentūrām, izskaidroja ECB veiktās darbības.[1]

1 Pilnu ECB paziņojumu sarakstu sk. http://www.ecb.europa.eu/mopo/implement/omo/html/communication.en.html.

Banku sistēmas likviditātes vajadzības

Aplūkojamā perioda trijos rezervju prasību izpildes periodos banku vidējās likviditātes vajadzības palielinājās par 1.2 mljrd. euro salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim periodiem. To var izskaidrot galvenokārt ar obligāto rezervju un virsrezervju palielinājumu attiecīgi par 5.8 mljrd. euro un 0.1 mljrd. euro, savukārt autonomie faktori bija ievērojami mazāki, sarūkot par 4.7 mljrd. euro. Kopējās likviditātes vajadzības, ko nosaka rezervju prasības, bija 199.1 mljrd. euro, bet likviditātes vajadzības, ko nosaka autonomie faktori, vidēji bija 249.1 mljrd. euro (sk. A att.).

Virsrezervju apjoms (t.i., banku pieprasījuma noguldījumu kontu atlikumu dienas vidējais pārsniegums pār rezervju prasībām) visos trijos aplūkojamos periodos nedaudz palielinājās (vidēji līdz 0.93 mljrd. euro; sk. B att.), mazliet pārsniedzot vidējo līmeni (0.75 mljrd. euro) kopš monetārās politikas pamatprincipu ieviešanas pārmaiņām 2004. gada martā. Šo kāpumu galvenokārt noteica virsrezervju turējumi rezervju prasību izpildes periodā, kas ietver gada beigas.

A attēls. Banku sistēmas likviditātes vajadzības un likviditātes piedāvājums

(mljrd. euro; visa perioda dienas vidējie dati norādīti aiz katra faktora)

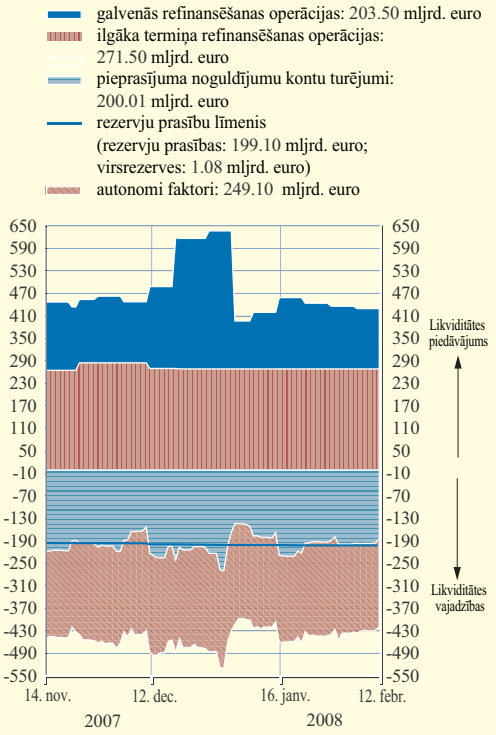

Avots: ECB.

Likviditātes piedāvājums un procentu likmes

Atklātā tirgus euro denominēto operāciju kopapjoms tikai nedaudz pieauga, palielinoties rezervju prasībām. Abas papildu ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas (ITRO), kas veiktas augustā un septembrī (attiecīgi ar 40 mljrd. euro un 75 mljrd. euro apjomu), pienākot to termiņam novembrī un decembrī, tika atjaunotas ar nelielu summas korekciju – katrā jaunajā operācijā tā tika noteikta 60 mljrd. euro. Tāpēc atklātā tirgus operāciju termiņstruktūra aplūkojamā periodā kopumā nemainījās, ITRO un GRO piedāvātajām summām veidojot attiecīgi 60% un 40% no piedāvātās likviditātes kopapjoma.

2007. gada 12. decembrī ECB paziņoja, ka saistībā ar Federālo rezervju sistēmas piedāvāto ASV dolāru termiņizsoļu iespēju ECB 17. un 20. decembrī veiks divas likviditāti palielinošas operācijas ASV dolāros attiecīgi ar 28 un 35 dienu termiņu. Šīs operācijas, kas tika atkārtotas janvārī (un pēc tam vairs neturpinājās), neietekmēja likviditātes piedāvājumu euro.

Rezervju prasību izpildes periodos, kas beidzās decembrī un janvārī, bija vērojamas lielākas EONIA svārstības nekā pēdējos gados (sk. C att.). Nākamajā rezervju prasību izpildes periodā, kas beidzās 12. februārī, EONIA bija ļoti stabils, izņemot nedaudz spēcīgāku mēneša beigu ietekmi. Sakarā ar darījuma partneru ļoti konkurējošo solīšanu GRO izsolēs starpība starp šo operāciju robežlikmēm (zemākajām procentu likmēm, par kurām izsoles dalībnieki saņem likviditāti) un

B attēls. Virsrezerves[1)]

(mljrd. euro; katra izpildes perioda vidējais līmenis)

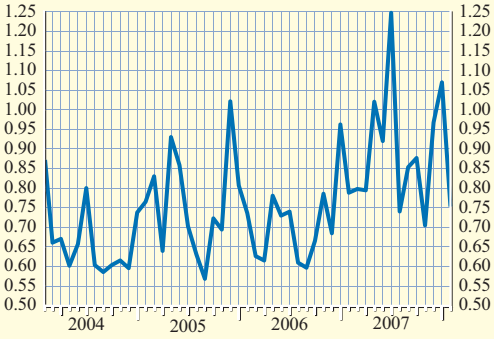

Avots: ECB.
1) Banku pieprasījuma noguldījumu kontu atlikumi, kas pārsniedz rezervju prasības.

C attēls. EONIA un ECB procentu likmes

(dienas procentu likmes; %)

Avots: ECB.

minimālo piedāvājuma procentu likmi dažkārt bija visai liela, bet sāka samazināties aplūkojamā perioda beigās.

Rezervju prasību izpildes periods, kas beidzās 11. decembrī

Šajā rezervju prasību izpildes periodā ECB turpināja likviditātes piedāvājuma priekšpiegādes politiku, pirmajās divās GRO piedāvājuma summai par 20 mljrd. euro un 18.5 mljrd. euro pārsniedzot etalonsummu. Pirmajās divās nedēļās EONIA stabilizējās virs 4%, bet ar augšupvērstu tendenci, kas, iespējams, bija saistīta arī ar gada beigu ietekmi. Ņemot to vērā, ECB 23. novembrī paziņoja, ka pastiprinās šo priekšpiegādes politiku vismaz līdz gada beigām. Nākamajā GRO piešķīruma summa attiecīgi par 30 mljrd. euro pārsniedza etalonsummu, un EONIA samazinājās līdz aptuveni 4% rezervju prasību izpildes perioda trešajā nedēļā.

Turklāt 30. novembrī Eurosistēma paziņoja par lēmumu pagarināt 2007. gada priekšpēdējās GRO termiņu līdz divām nedēļām, lai šī operācija aptvertu gada beigas un bankām tādējādi būtu mazāk jāpaļaujas uz nākamo, 28. decembra, GRO, lai apmierinātu likviditātes prasības gada beigās.

Pēc tam kad rezervju prasību izpildes perioda pēdējā GRO piedāvājuma summa par 10 mljrd. euro pārsniedza etalonsummu, EONIA saruka ievērojami zemāk par minimālo pieteikuma likmi, un 7. decembrī ECB veica likviditāti samazinošu precizējošo operāciju ar apjomu līdz 8 mljrd. euro un 5 dienu termiņu. Pēc tam EONIA stabilizējās minimālajai pieteikuma procentu likmei tuvākā līmenī (rezervju prasību izpildes perioda priekšpēdējā dienā – 3.857%). Rezervju prasību izpildes perioda pēdējā dienā ECB atjaunoja sabalansētu likviditāti, veicot likviditāti samazinošu precizējošo operāciju 21 mljrd. euro apjomā ar 4.00% likmi. Rezervju prasību izpildes perioda beigās neto izmantotās aizdevumu uz nakti iespējas apjoms bija nenozīmīgs (23 milj. euro) un EONIA – 4.038%.

Rezervju prasību izpildes periods, kas beidzās 15. janvārī

Šā rezervju prasību izpildes perioda pirmajā GRO 11. decembrī ECB piešķīruma summa par 35 mljrd. euro pārsniedza etalonsummu. Attiecīgajā nedēļā un 17. decembrī EONIA saruka līdz aptuveni 3.80%, un precizējošajā operācijā ar darījuma termiņu uz nakti tika absorbēti 36 mljrd. euro. Šajā dienā EONIA bija 3.912%, un ECB paziņoja par lēmumu nākamās dienas ārkārtas divu nedēļu GRO apmierināt visus pieteikumus, kuros norādītā procentu likme būs vienāda vai pārsniegs iepriekšējās GRO vidējo svērto piešķīruma likmi, t.i., 21 bāzes punktu virs minimālās pieteikuma procentu likmes. Šā ārkārtas pasākuma mērķis bija samazināt pirms gada beigām naudas tirgū esošo spriedzi. Satricinājuma nozīmību atspoguļoja tirgus procentu likmes un tas, ka darījuma partneri šajā divu nedēļu operācijā iesniedza pieteikumus 348 mljrd. euro apjomā, par 168 mljrd. euro pārsniedzot etalonsummu. Nākamajās dažās dienās vairākās likviditāti samazinošās precizējošajās operācijās ECB katru dienu absorbēja aptuveni 150 mljrd. euro. EONIA saglabājās aptuveni 3.85% līmenī līdz piektdienai, 28. decembrim, kad saruka līdz 3.618% pēc 20 mljrd. euro piešķīruma gada pēdējā GRO. 31. decembrī EONIA bija 3.916% un tādējādi pirmo reizi kopš 1999. gada bija zemāks par minimālo pieteikuma procentu likmi gada pēdējā tirdzniecības dienā.

Rezervju prasību izpildes perioda divās atlikušajās GRO piešķīruma summas tika samazinātas attiecīgi līdz 35 mljrd. euro un 4 mljrd. euro virs etalonsummas, tādējādi vēl vairāk samazinot likviditātes pārpalikumu, kas bija uzkrājies Ziemassvētku periodā. Pēc tam EONIA pakāpeniski pieauga līdz līmenim, kas pārsniedza minimālo pieteikuma procentu likmi un īslaicīgi bija rekordliels (9. janvārī – 4.174%), 14. janvārī noslīdot līdz 3.881%. Nākamajā, rezervju prasību izpildes perioda pēdējā dienā precizējošajā operācijā tika absorbēts likviditātes pārpalikums 20 mljrd. euro apjomā. Rezervju prasību izpildes perioda beigās neto izmantotā aizdevumu uz nakti iespējas apjoms bija mazs (200 milj. euro) un EONIA bija 4.078%.

Rezervju prasību izpildes periods, kas beidzās 12. februārī

Īsi pirms rezervju prasību izpildes perioda, kas beidzās 12. februārī, sākuma ECB paziņoja par nodomu turpināt likviditātes piedāvājuma priekšpiegādes politiku visā rezervju prasību izpildes periodā, kamēr tas būs nepieciešams. Attiecīgi pirmajā GRO piešķīruma summa par 25 mljrd. euro pārsniedza etalonsummu, un piešķīrumi virs etalonsummas pakāpeniski tika samazināti līdz 4 mljrd. euro rezervju prasību izpildes perioda pēdējā GRO. Visā rezervju prasību izpildes periodā EONIA saglabājās dažu punktu diapazonā ap minimālo pieteikuma procentu likmi, izņemot janvāra pēdējās dienās, kad tas sasniedza augstāko līmeni (4.187%). Pēdējā šā rezervju prasību izpildes perioda dienā ECB veica likviditāti samazinošu precizējošo operāciju 16 mljrd. euro apjomā. Rezervju prasību izpildes perioda beigās neto izmantotā noguldījumu iespēja bija maza (1.0 mljrd. euro) un EONIA – 4.103%.

2.4. OBLIGĀCIJU TIRGI

No 2007. gada novembra beigām līdz 2008. gada marta sākumam bija vērojamas spēcīgas valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmju svārstības, kas atspoguļoja krasās kapitāla vērtspapīru tirgu svārstības saistībā ar tirgus dalībnieku pastiprinātajām bažām attiecībā uz ekonomiskās aktivitātes perspektīvām. Reālās procentu likmes pārskata periodā samazinājās, īpaši īsāka termiņa darījumiem. Vienlaikus ar valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmju spēcīgajām svārstībām bija vērojams arī krass obligāciju tirgus implicētā svārstīguma palielinājums.

No 2007. gada novembra beigām līdz 2008. gada marta sākumam pasaules obligāciju tirgu norisēs dominēja arvien lielākas bažas par finanšu satricinājuma nelabvēlīgo ietekmi uz reālo tautsaimniecību. Bažas par to, ka ekonomiskās aktivitātes samazināšanās izrādīsies daudz nozīmīgāka, nekā sākotnēji gaidīts, vispirms radās ASV tirgos un pēc tam citur. Tāpēc tirgus dalībnieki sāka atspoguļot cenās daudz mazāku varbūtību, ka pasaules tautsaimniecība spēs saglabāt pēdējos gados vērojamo spēcīgo dinamiku. Mazāk optimistiskais pasaules izaugsmes perspektīvu vērtējums vēlāk ietekmēja arī euro zonu. Kopumā euro zonas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes 5. martā bija 4.2% – aptuveni par 15 bāzes punktiem zemākas nekā novembra beigās (sk. 20. att.). Vienlaikus ASV valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes saruka aptuveni par 30 bāzes punktiem (pārskata perioda beigās – 3.7%). Tādējādi ASV un euro zonas obligāciju ilgtermiņa procentu likmju starpība absolūtā izteiksmē minētajā periodā nedaudz palielinājās, marta sākumā sasniedzot –45 bāzes punktus. Japānas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likmes tikai nedaudz samazinājās (pārskata perioda beigās – 1.4%).

Pēdējos trijos mēnešos vērojamas krasas ASV un euro zonas valdības obligāciju peļņas likmju svārstības. Pēc spēcīgā finanšu tirgus svārstību kāpuma 2007. gada novembrī valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes decembrī svārstījās visai nedaudz apstākļos, kad bija vērojamas stabilizācijas pazīmes kapitāla vērtspapīru un kredītu tirgos. ASV valdības obligāciju peļņas likmju norises mainījās samērā maz, reaģējot uz Federālās atklātā tirgus operāciju komitejas (*Federal Open Market Committee*; FOMC) 2007. gada 11. decembrī pieņemto lēmumu par federālo fondu mērķa likmes pazemināšanu par 25 bāzes punktiem. Vēlāk decembrī un janvārī ASV valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes krasi samazinājās sakarā ar saņemtajiem datiem par ekonomisko aktivitāti, kuri bija sliktāki, nekā gaidīts. Dati par mājokļu un darba tirgu, kā arī rūpniecisko ražošanu (piemēram, ISM apstrādes rūpniecības indekss) bija īpaši neapmierinoši tirgus dalībniekiem un veicināja spēcīgo ASV valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmju kritumu šajā periodā. Atbilstoši izaugsmes prognožu pasliktināšanās tendencei tirgus dalībnieku vidū nominālo obligāciju peļņas likmju ievērojamo sarukumu veicināja atbilstošas reālo procentu likmju pārmaiņas (sk. 21. att.). Pēc FOMC federālo fondu mērķa likmes pazemināšanas 22. janvārī par 75 bāzes

20. attēls. Valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes

(gadā; %; dienas dati)

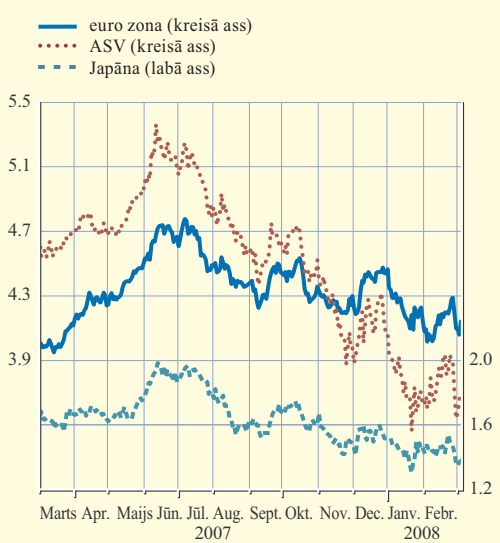

Avoti: *Bloomberg* un *Reuters*.
Piezīme. Valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes attiecas uz 10 gadu obligācijām vai uz obligācijām ar tuvāko pieejamo termiņu.

21. attēls. Obligāciju reālās peļņas likmes

(gadā; %; dienas dati)

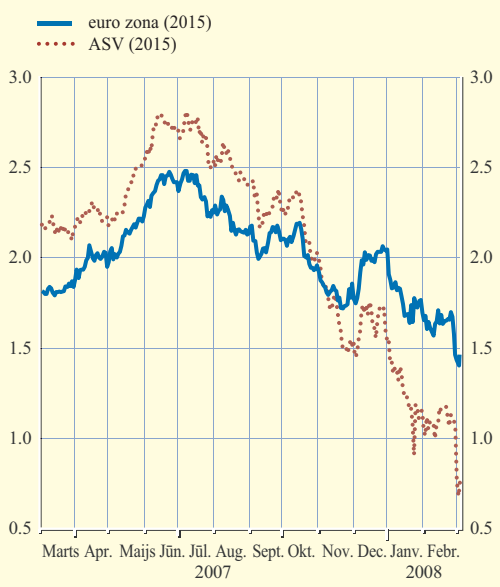

Avoti: *Reuters* un ECB aprēķini.

punktiem un pēc tam par 50 bāzes punktiem 30. janvārī ASV valdības obligāciju peļņas likmes februārī nedaudz paaugstinājās. Taču 2008. gada februāra beigās un marta sākumā ASV obligāciju peļņas likmes atkal pazeminājās.

Euro zonas valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes kopumā atspoguļoja ASV obligāciju tirgus norises aplūkojamā periodā, tomēr euro zonas obligāciju peļņas likmes svārstījās mazāk nekā ASV obligāciju peļņas likmes. Piemēram, ASV valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmes saruka aptuveni par 90 bāzes punktiem laikā starp to kulmināciju 2007. gada decembra beigās un FOMC paziņojumu par procentu likmju samazināšanu 2008. gada 22. janvārī, savukārt atbilstošās euro zonas obligāciju peļņas likmes pazeminājās tikai par 40 bāzes punktiem. Tādējādi ASV un euro zonas ilgtermiņa procentu likmju starpība kļuva ļoti negatīva, 2008. gada 22. janvārī sasniedzot aptuveni –70 bāzes punktu, – šāds līmenis nebija pieredzēts kopš 2002. gada. Euro zonas valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmju ievērojami zemākais svārstīgums liecina par investoru viedokli, ka euro zona salīdzinājumā ar ASV tautsaimniecību mazāk pakļauta pasaules finanšu satricinājuma ekonomiskajām sekām. Euro zonas reālo peļņas likmju norises liecina arī par to, ka tirgus dalībnieku gaidas attiecībā uz euro zonas tautsaimniecības ilgtermiņa izaugsmi nav būtiski pasliktinājušās. Lai gan euro zonas reālās īsāka termiņa procentu likmes aplūkojamā periodā nedaudz pazeminājās, 5 gadu biržā netirgoto nākotnes līgumu reālās procentu likmes, kas aprēķinātas pēc 5 gadiem nākotnē, saglabājās ļoti stabilas (virs 2%).

2008. gada februārī, atspoguļojot obligāciju peļņas likmju svārstības aplūkojamā periodā, obligāciju tirgus nenoteiktība, ko nosaka pēc implicētā svārstīguma, kas iegūts no iespēju līgumu cenām, sasniedza piecu gadu augstāko līmeni gan ASV, gan euro zonā. Iespējams, tas atspoguļo obligāciju tirgus investoru ievērojamo nedrošību attiecībā uz tautsaimniecības attīstības perspektīvu un turpmāko monetārās politikas kursu.

Aplūkojamā periodā euro zonas līdzsvara inflācijas rādītāju termiņstruktūras līkne kļuva mazliet stāvāka. 5 gadu līdzsvara inflācija 2008. gada marta sākumā saruka līdz mazāk nekā 2.2% (2007. gada novembra beigās – aptuveni 2.3%; sk. 22. att.). Šajā periodā 10 gadu līdzsvara inflācijas rādītāji saglabājās kopumā nemainīgi. Tādējādi biržā netirgoto 5 gadu nākotnes līgumu līdzsvara inflācija, kas aprēķināta pēc pieciem gadiem nākotnē (tīrs ilgtermiņa inflācijas gaidu un ar to saistīto riska prēmiju rādītājs), no jau tā augstā līmeņa, kas bija vērojams novembra beigās, vēl nedaudz paaugstinājās, aplūkojamā perioda beigās pārsniedzot 2.5%. Kopumā līdzsvara inflācijas rādītāju norises no novembra beigām līdz marta sākumam liecina, ka nesenie notikumi, īpaši negatīvie simptomi attiecībā uz tautsaimniecības attīstības perspektīvām, nav būtiski mazinājuši tirgus dalībnieku bažas par ilgtermiņa inflāciju euro zonas tautsaimniecībā.

22. attēls. Bezkupona darījumu tagadnes un nākotnes līdzsvara inflācija euro zonā

(gadā; %; dienas datu 5 dienu mainīgie, sezonāli izlīdzinātie vidējie rādītāji)

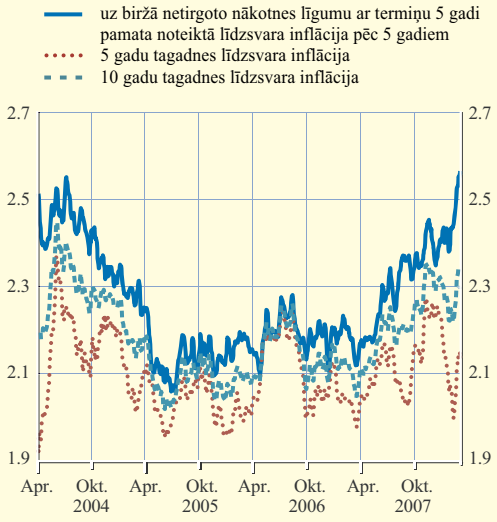

Avoti: *Reuters* un ECB aprēķini.

23. attēls. Euro zonas implicētās biržā netirgoto nākotnes līgumu uz nakti procentu likmes

(gadā; %; dienas dati)

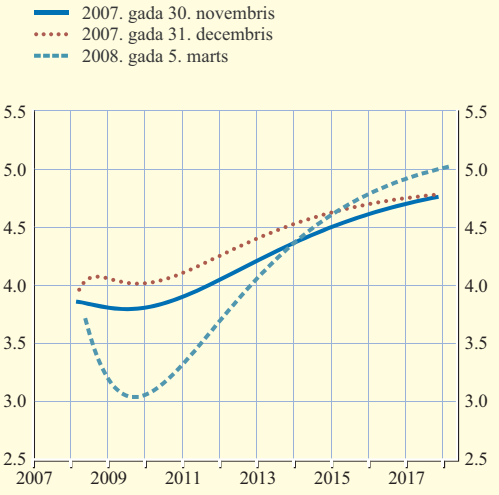

Avoti: ECB aprēķini, *EuroMT* (pamatdati) un *Fitch Ratings* (reitingi).
Piezīmes. Implicētā biržā netirgoto nākotnes līgumu ienesīguma līkne, kas veidojas no tirgū esošo procentu likmju termiņstruktūras, atspoguļo tirgus gaidas par īstermiņa procentu likmēm nākotnē. Metode, kas izmantota šīs implicētās ārpusbiržas nākotnes līgumu ienesīguma līknes aprēķināšanai, atspoguļota ECB interneta lapas sadaļā *Euro area yield curve* (Euro zonas peļņas līkne). Aplēsē izmantotie dati ir euro zonas valdības obligāciju ar AAA reitingu peļņas likmes.

Visā aplūkojamā periodā euro zonas implicētās biržā netirgoto nākotnes līgumu uz nakti procentu likmes samazinājās īstermiņā un vidējā termiņā, atspoguļojot pārmaiņas investoru gaidās attiecībā uz īstermiņa procentu likmju virzību (sk. 23. att.). Turklāt atšķirībā no situācijas pagājušā gada beigās 2008. gada pirmajos divos mēnešos euro zonas implicēto biržā netirgoto nākotnes līgumu līknes īstermiņa daļa bija būtiski apvērsta. Šķiet, arī tas atspoguļo tirgus dalībnieku gaidu pasliktināšanos attiecībā uz euro zonas tautsaimniecības attīstības norisēm īstermiņā. Vienlaikus ilgāka termiņa biržā netirgoto nākotnes līgumu procentu likmes nedaudz paaugstinājās, liecinot par to, ka investori ekonomiskās izaugsmes ilgtermiņa gaidas nebija būtiski mainījuši, neraugoties uz neseno finanšu tirgus satricinājumu.

Uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpības aplūkojamā periodā turpināja palielināties. Līdz 5. martam BBB reitinga uzņēmumu obligāciju ienesīguma likmju starpība, ko nosaka pēc to ienesīguma likmju un salīdzināmu valdības obligāciju starpības, bija pieaugusi aptuveni par 90 bāzes punktiem salīdzinājumā ar 2007. gada novembra beigām, sasniedzot aptuveni 270 bāzes punktu līmeni, kas ievērojami pārsniedz vidējo rādītāju kopš 1999. gada. Vienlaikus nozīmīgi palielinājās arī ienesīguma likmju starpības uzņēmumu obligācijām ar A vai augstāku reitingu. Šīs norises atspoguļo investoru bažas par pasaules kredītu tirgu stabilitāti. Nesenā obligāciju apdrošinātāju (specializēto apdrošinātāju; *monoline insurers*) reitinga pazemināšana arī varēja kopumā veicināt turpmāku obligāciju ienesīguma likmju starpību palielināšanos. Turklāt pēdējos mēnešos vērotās tirgus dalībnieku bažas par pasaules ekonomiskās izaugsmes perspektīvām acīmredzot arī veicinājušas obligāciju ienesīguma likmju starpību kāpumu gan finanšu, gan nefinanšu sektorā.

2.5. KAPITĀLA VĒRTSPAPĪRU TIRGI

No 2007. gada novembra beigām līdz 2008. gada marta sākumam euro zonas kapitāla vērtspapīru cenas piedzīvoja izteiktas svārstības un kopumā nozīmīgi samazinājās atbilstoši norisēm pasaules tirgos, pastiprinoties bažām par ASV zemas kvalitātes hipotēku kredītu krīzes ietekmi uz finansēm un tautsaimniecību. Papildus sliktākām īstermiņa ekonomiskās aktivitātes perspektīvām kopumā spēcīgā akciju cenu pazemināšanās, šķiet, arī atspoguļo uzrādītās peļņas kāpuma mazināšanos un investoru noskaņojuma pasliktināšanos.

Pagājušā gada decembrī nozīmīgākie akciju tirgi mazliet stabilizējās pēc iepriekšējo mēnešu daudz svārstīgākām norisēm globālo finanšu tirgu satricinājuma kontekstā. 2008. gada sākumā vēlme izvairīties no riska atkal pastiprinājās, palielinoties tirgus dalībnieku bažām par ASV zemas kvalitātes hipotēku kredītu krīzes ietekmi uz finansēm un tautsaimniecību. Tā rezultātā 2008. gada janvāra pirmajā pusē kapitāla vērtspapīru cenas strauji kritās (sk. 24. att.). Pēc FOMC lēmuma par federālo fondu mērķa likmes samazināšanu 22. un 30. janvārī akciju cenas abos Atlantijas okeāna krastos atkal nedaudz palielinājās. Kopumā akciju cenas, ko euro zonā atspoguļo *Dow Jones EURO STOXX 50* indekss, bet Japānā – *Nikkei 225* indekss, no 2007. gada novembra beigām līdz 2008. gada 5. martam samazinājās attiecīgi aptuveni par 15% un 17%. Minētajā periodā akciju cenas ASV, ko atspoguļo *Standard & Poor's 500* indekss, pazeminājās mazāk (aptuveni par 10%).

Akciju tirgus svārstību norises no 2007. gada novembra beigām līdz 2008. gada marta sākumam atspoguļoja pašu akciju cenu svārstības. 2007. gada decembrī, kad globālās akciju cenas stabilizējās, implicētais svārstīgums visos nozīmīgākajos tirgos strauji samazinājās. Tādējādi euro zonas implicētais akciju tirgus svārstīgums atgriezās tādā līmenī, kāds bija vērojams pirms finanšu satricinājuma 2007. gada vasarā (sk. 25. att.). 2008. gada sākumā īstermiņa akciju tirgus nenoteiktība, ko mēra ar implicēto svārstīgumu, kas noteikts pēc akciju iespēju līgumiem, atkal strauji palielinājās saistībā ar tirgus dalībnieku pieaugošajām bažām par pasaules ekonomiskās izaugsmes perspektīvām un finanšu tirgu satricinājuma sākuma iespējamo ietekmi uz reālo tautsaimniecību. Aplūkojamā periodā novērotais implicētā akciju tirgus svārstīguma spēcīgais vispārējais palielinājums atspoguļoja pastiprinātu investoru vēlmi izvairīties no riska un saasinātu riska uztveri, kas, savukārt, acīmredzot noteica kapitāla vērtspapīru riska prēmiju kāpumu. Kredītu tirgos varēja vērot arī augošu riska kompensācijas pieprasījumu – to atspoguļoja, piemēram, kredītu procentu likmju starpību tālāka palielināšanās gada sākumā. Līdz marta sākumam implicētais svārstīgums gan ASV, gan euro zonā sasniedza tādu līmeni, kas ilgtermiņa vēsturiskā skatījumā varētu signalizēt par atgriešanos tāda veida augstāka svārstīguma režīmā, kāds lielākoties bija raksturīgs laikā no 1998. gada līdz 2003. gadam (sk. 5. ielikumu).

24. attēls. Akciju cenu indeksi

(indekss: 01.03.2007. = 100; dienas dati)

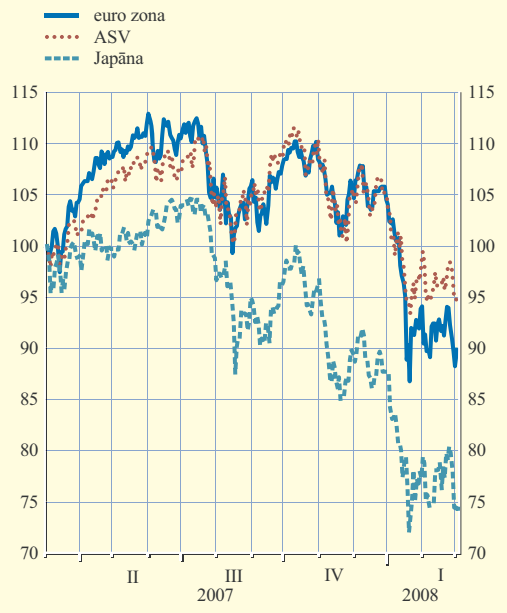

Avoti: *Reuters* un *Thomson Financial Datastream*.
Piezīme. *Dow Jones EURO STOXX* strukturētais indekss euro zonai, *Standard & Poor's 500* ASV un *Nikkei 225* Japānai.

25. attēls. Implicētais akciju tirgus svārstīgums

(gadā; %; dienas datu 5 dienu mainīgais vidējais rādītājs)

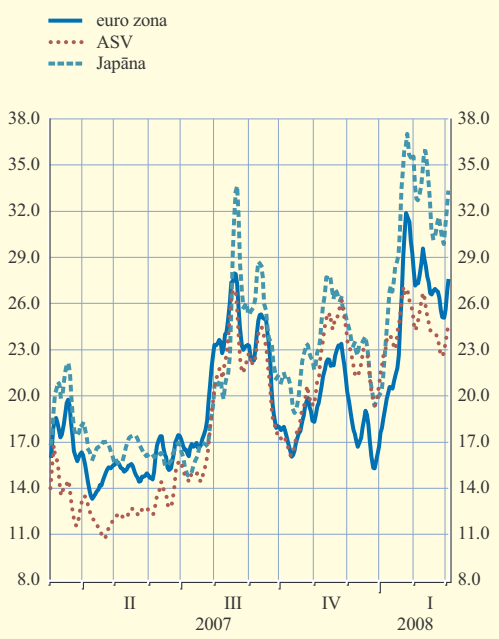

Avots: *Bloomberg*.
Piezīmes. Implicētā svārstīguma datu laikrindas atspoguļo akciju cenu procentuālo pārmaiņu prognozējamo standartnovirzi līdz 3 mēnešu periodam, kā tas implicēts akciju cenu indeksu iespēju līgumu cenās. Akciju indeksi, uz kuriem attiecas implicētās svārstības, ir *Dow Jones EURO STOXX 50* euro zonai, *Standard & Poor's 500* ASV un *Nikkei 225* Japānai.

26. attēls. Gaidāmais uzņēmumu akcijas peļņas kāpums ASV un euro zonā

(gadā; %; mēneša dati)

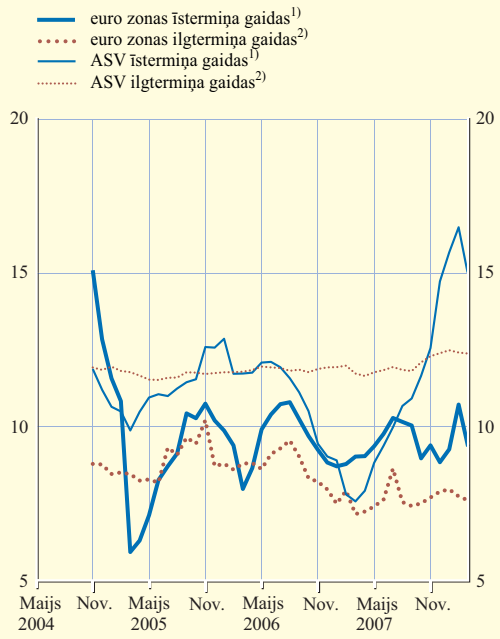

Avoti: *Thomson Financial Datastream* un ECB aprēķini.
Piezīmes. Gaidāmās peļņas kāpums saskaņā ar *Dow Jones EURO STOXX* indeksu euro zonai un *Standard & Poor's 500* indeksu ASV.
1) Īstermiņa gaidas ir analītiķu peļņas gaidas nākamajam 12 mēnešu periodam (gada pieauguma temps).
2) Ilgtermiņa gaidas ir analītiķu peļņas gaidas nākamajam 3–5 gadu periodam (gada pieauguma temps).

Šķiet, ka spēcīgo vispārējo ASV akciju cenu kritumu daļēji veicināja makroekonomisko pamatrādītāju, kas kopumā bija sliktāki, nekā gaidīja tirgus dalībnieki, datu publiskošana (sk. 2.4. sadaļu). Atbilstoši šādām vājāku makroekonomisko rādītāju pazīmēm *Standard & Poor's 500* indeksā iekļauto uzņēmumu akcijas gada peļņas pieaugums aplūkotajā periodā būtiski samazinājās un 2008. gada janvārī kļuva negatīvs (pirmo reizi kopš 2002. gada). Tomēr analītiķi, šķiet, gaidīja, ka šis uzrādītās peļņas kritums būs īslaicīgs, jo gada peļņas kāpuma prognozes gan turpmākajiem 12 mēnešiem, gan nākamajiem 3–5 gadiem minēto uzņēmumu kopumam saglabājās divciparu skaitļu robežās (sk. 26. att.). Kā minēts iepriekš, spēcīgs par akciju tirgus risku pieprasītās kompensācijas palielinājums vēl vairāk pastiprināja lejupvērsto spiedienu uz akciju cenām ASV un citur. Turklāt *Merrill Lynch's Global Fund Manager Survey* (*Merrill Lynch* Globālo fondu vadītāju apsekojuma) janvāra publikācijā atzīmēts, ka aplūkojamā periodā vēlme riskēt turpināja samazināties.

No novembra beigām līdz marta sākumam gan euro zonas, gan pasaules akciju cenu tendences kopumā bija līdzīgas, bet kopējais procentuālais *Dow Jones EURO STOXX 50* indeksa samazinājums bija nedaudz lielāks nekā *Standard & Poor's 500* indeksam. Šķiet, ka euro zonas akciju cenu spēcīgākais kritums bija vairāk saistīts ar globālajiem riska faktoriem, nevis ar tiem, kas noteica euro zonas uzņēmumu peļņas perspektīvas. Tā kā *Dow Jones EURO STOXX 50* indeksā iekļauto uzņēmumu akciju cenas savstarpēji korelē vairāk nekā *Standard & Poor's 500* indeksā iekļauto uzņēmumu akciju cenas, euro zonas indekss spēcīgāk reaģē uz tirgus faktoriem, piemēram,

pārmaiņām globālajā vēlmē izvairīties no riska, jo diversifikācijas ietekme dažādās šā indeksa daļās ir mazāk izteikta nekā ASV indeksam.

Atbilstoši novērotajam euro zonas ekonomiskās aktivitātes palēninājumam arī euro zonas peļņas kāpuma dinamika liecināja par skaidrām palēninašanās pazīmēm aplūkojamā periodā. Neraugoties uz to, *Dow Jones EURO STOXX 50* uzņēmumu akcijas peļņas gada kāpums 2008. gada februārī bija 11% (samazinoties no 15% 2007. novembrī). Turklāt saglabājās spēcīga akcijas nākotnes peļņas pieauguma tempa prognoze. Aplūkojamā periodā analītiķu veiktās *Dow Jones EURO STOXX 50* uzņēmumu gada peļņas vidējā kāpuma prognozes bija aptuveni 9% nākamajiem 12 mēnešiem un aptuveni 8% nākamajiem 3–5 gadiem, un abi šie rādītāji ir gandrīz tādi paši kā 2007. gada novembrī paziņotās vērtības.

Attiecībā uz sektoru akciju cenu indeksu norisēm euro zonā aplūkojamā periodā bija vērojamas atšķirības ekonomisko sektoru ieguldījumā kopējā strukturētā *Dow Jones EURO STOXX 50* indeksa sarukumā (sk. 3. tabulu). Finanšu sektora akciju cenas kritās aptuveni par 19%, pat nedaudz vairāk nekā indekss kopumā. Šķiet, ka to lielā mērā noteica nenoteiktība attiecībā uz finanšu sektora maksimālo pakļautību riskam sakarā ar aktīviem, kas saistīti ar zemas kvalitātes hipotēku kredītiem ASV. Izņemot tradicionāli mazāk cikliskus sektorus (piemēram, pamatizejvielu un naftas un gāzes sektorus), visu pārējo sektoru akciju cenas arī ievērojami samazinājās līdzīgā tempā kā viss indekss kopumā. Arī tas, ka bija vērojams galveno ciklisko sektoru akciju cenu nozīmīgs sarukums, liecina par tirgus pieaugošajām bažām saistībā ar finanšu satricinājuma iespējamo ietekmi uz reālo tautsaimniecību visā pasaulē.

3. tabula. *Dow Jones EURO STOXX* tautsaimniecības sektoru indeksu cenu pārmaiņas

(cenu pārmaiņas perioda beigu cenās, %)

	Pamat-izejvielas	Patēriņa pakalpo-jumi	Patēriņa preces	Nafta un gāze	Finanšu sektors	Veselības aprūpe	Rūpniecība	Tehno-loģijas	Tele-komuni-kācijas	Komu-nālie pakal-pojumi	EURO STOXX
Sektora īpatsvars tirgus kapitalizācijā *(perioda beigu dati)*	7.6	6.0	11.8	6.9	29.2	3.1	12.2	5.1	7.3	10.7	100.0
Cenu pārmaiņas *(perioda beigu dati)*											
2006 IV	12.4	4.7	7.3	7.8	6.1	-0.2	11.7	3.3	11.8	9.4	7.5
2007 I	10.1	7.5	9.5	-2.5	1.9	-3.1	7.7	-0.3	-2.4	2.1	3.4
2007 II	12.6	0.9	8.8	13.4	1.6	-1.5	12.1	13.7	2.4	9.4	6.3
2007 III	0.1	-5.0	-0.8	-4.1	-7.5	-2.7	-10.4	7.7	9.1	2.1	-3.4
2007 IV	-1.2	-3.3	-1.6	-1.8	-4.9	2.1	0.1	-7.8	7.1	8.5	-1.2
Janvāris	-12.2	-12.5	-14.0	-14.2	-14.8	-9.6	-15.1	-10.3	-7.9	-11.3	-13.1
Februāris	2.1	-2.4	-0.6	5.1	-2.6	-5.5	1.8	-2.3	-5.2	-0.7	-1.1
30. novembris–5. marts	-7.0	-16.1	-15.3	-8.3	-18.8	-17.7	-14.0	-17.8	-16.5	-13.0	-15.3

Avoti: *Thomson Financial Datastream* un ECB aprēķini.

5. ielikums

AKCIJU TIRGUS SVĀRSTĪGUMS FINANŠU TIRGU SATRICINĀJUMA APSTĀKĻOS

Pēc ilgstoša kopumā mierīgu kapitāla vērstpapīru tirgus apstākļu perioda akciju cenu svārstīgums visā pasaulē, 2007. gada vasarā sākoties finanšu satricinājumam, atkal pastiprinājās un kopš tā laika saglabājās samērā augstā līmenī. Izteikti reālā un paredzamā akciju tirgus svārstīguma kulmināciju punkti ir raksturīgi tirgus satricinājuma periodiem,[1] kad investori kopumā kļūst ļoti nedroši par akciju cenu norisēm nākotnē un attiecīgi pieprasa augstāku riska prēmiju par kapitāla vērtspapīru turēšanu. Tāpēc palielināta akciju tirgus svārstīguma periodos parasti notiek akciju cenu samazināšanās, un daži gaidāmā akciju tirgu svārstīguma rādītāji pazīstami kā "ieguldītāju baiļu mēraukla".[2] Šajā ielikumā aplūkotas nesenās akciju tirgu svārstīguma norises ilgākā perspektīvā un izmantots ekonometrisks modelis, lai pētītu pašreizējā augsta svārstīguma perioda raksturīgās iezīmes.

VSTOXX indekss ir euro zonas paredzamā akciju tirgus svārstīguma rādītājs (ilga un īsa aplūkojamā datu perioda piemēru sk. A un B att.). To aprēķina, balstoties uz iespēju līgumu cenām, un to varētu interpretēt kā aptuvenu investoru gaidu rādītāju attiecībā uz *Dow Jones EURO STOXX 50* indeksa dienas ienesīguma svārstīgumu nākamo 30 kalendāro dienu laikā.[3] Attēlos redzams, ka VSTOXX indekss sāka palielināties jūlija beigās un kulmināciju sasniedza augusta vidū – tas bija augstākais rādītājs kopš 2003. gada maija, lai gan ievērojami zemāks par 2001. un

1 Faktiski reālā un gaidāmā akciju cenu svārstīguma salīdzināmie rādītāji attīstās ļoti līdzīgi. Sk. 2004. gada novembra "Mēneša Biļetena" ielikumu *Recent trends in implied stock market volatility* ("Jaunākās implicētā akciju tirgus svārstīguma tendences").

2 Sk. *R. E. Whaley (2000), The investor fear gauge, Journal of Portfolio Management*, 12.–17. lpp.

3 Tāpat kā VIX indekss, kas balstīts uz *Standard & Poor's 500* indeksu ASV, VSTOXX indekss tiek aprēķināts, pamatojoties uz iespēju līgumu cenu kopumu, nevis no iespēju līgumiem iegūto implicēto svārstīgumu. Aprēķinu var interpretēt kā aptuvenu "dispersijas mijmaiņas darījumu procentu likmes" *(variance swap rate)* reprodukciju. Tādējādi jebkāds šādā veidā aprēķināts svārstību indekss kvadrātā var tikt uzskatīts – ņemot vērā aproksimācijas kļūdu un dispersijas riska prēmiju – par investoru gaidu rādītāju attiecībā uz akciju dienas ienesīguma dispersiju noteiktā laika posmā. Sk. *P. Carr and L. Wu (2006), A tale of two indices, Journal of Derivatives*, 13.–29. lpp.

A attēls. Euro zonas akciju tirgus svārstīgums

(gadā, %; dienas dati)

Avots: STOXX.
Piezīmes. VSTOXX indekss balstīts uz iespēju līgumu cenām. To var interpretēt kā aptuvenu investoru gaidu rādītāju attiecībā uz *Dow Jones EURO STOXX 50* indeksa dienas apgrozījuma svārstīgumu nākamo 30 dienu laikā.

B attēls. Euro zonas akciju tirgus svārstīgums dažādos periodos

(gadā, %; dienas dati)

Avots: STOXX.
Piezīme. Balstoties uz iespēju līgumu cenām, VSTOXX apakšindeksi norāda gaidāmo *Dow Jones EURO STOXX 50* indeksa uz gadu attiecināto svārstīgumu dažādos periodos.

2002. gada rekordlīmeņiem. Kopš 2007. gada augusta novērotais augošais akciju tirgus svārstīgums atspoguļoja sākotnējās pastiprinātās tirgus dalībnieku bažas par to, ka spriedze ASV zemas kvalitātes hipotēku darījumu tirgū varētu plašāk ietekmēt pasaules tirgu finansēšanas nosacījumus. Pēc īslaicīgas samazināšanās akciju tirgus svārstīgums 2008. gada janvāra beigās atkal krasi palielinājās, kad investoru bailes pastiprinājās sakarā ar augošajām bažām par ekonomiskās aktivitātes perspektīvu, īpaši ASV, finanšu satricinājuma kontekstā.

Punktveida un pārtrauktās līnijas B attēlā norāda uz gaidāmo *Dow Jones EURO STOXX 50* indeksa svārstīgumu attiecīgi 12 un 24 mēnešu periodā. Abu datu laikrindu līmeņi satricinājuma laikā būtiski palielinājās. Pašreizējais līmenis liecina, ka vidējā termiņā investori paredz paaugstinātu svārstību saglabāšanos akciju tirgū.

C attēls. Implicētais akciju tirgus svārstīgums un augsta svārstīguma režīma esamības varbūtība euro zonas akciju tirgū

(gadā; %)

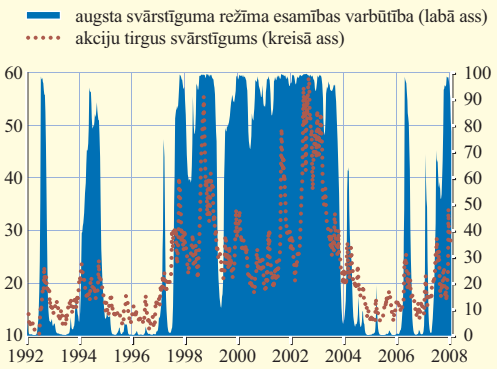

Avoti: *Thomson Financial Datastream* un ECB aprēķini.
Piezīmes. Aprēķinātā augsta svārstīguma režīma esamības varbūtība balstās uz *Markov-switching ARCH* modeli, izmantojot euro zonas akciju tirgus nedēļas datus no 1973. gada februāra līdz 2008. gada februārim. Izmantots VDAX svārstīguma indekss, kas atspoguļo gaidāmo svārstīgumu 30 dienu periodā.

Šķiet, ka gaidas par atgriešanos augstāka svārstīguma vidē, kāda lielākoties bija vērojama 1997.–2003. gadā, atbilst ekonometriskā modeļa pētījumu rezultātiem, kas identificē augsta un zema svārstīguma periodus euro zonas akciju tirgū, balstoties uz reālo īstermiņa akciju ienesīgumu.[4] C attēlā redzami nedēļas dati, kas norāda uz aplēsto varbūtību par atrašanos augstu svārstību situācijā, kopā ar VDAX indeksu, kas atspoguļo investoru gaidas attiecībā uz Vācijas DAX indeksa svārstībām.[5] Modelis skaidri nošķir vienu režīmu no otra – par to liecina fakts, ka varbūtība atrasties augsta svārstīguma režīmā kopumā ir vai nu tuvu 1, vai tuvu 0. Visā datu izlases periodā kopš 1973. gada modelis liecina, ka akciju tirgus aptuveni 30% laika atradies augsta svārstīguma situācijā. Tomēr pēdējos desmit gadus var raksturot kā vēl nemierīgākus, kad augsta svārstīguma režīms bija vērojams aptuveni divās trešdaļās laika. Ņemot to vērā, pēc vairāk nekā trīsarpus gadu samērā zema svārstīguma perioda šķiet, ka finanšu satricinājums 2007. gada augusta sākumā izraisījis atgriešanos pie augstāka svārstīguma. Neraugoties uz to, satricinājuma pirmajos mēnešos bija tikai samērā neliels empīrisks apstiprinājums augsta svārstīguma režīma pastāvēšanai, attiecīgajai varbūtībai tobrīd tikai nedaudz pārsniedzot 50%. Augsta svārstīguma režīma iespējamība līdz pat 2007. gada novembrim nepārsniedza 80% slieksni, bet kopš tā brīža galvenokārt atrodas krietni virs minētā līmeņa. Tā kā saskaņā ar aplēsēm varbūtība pārejai no augsta svārstīguma režīma uz zema svārstīguma režīmu ir samērā neliela, sagaidāms, ka, ja reiz šāda situācija sasniegta, augsta svārstīguma režīms kādu brīdi saglabāsies. Tomēr, kā liecina pilnas izlases datu aplūkojamā perioda (kopš 1973. gada) rezultāti, augsta svārstīguma fāzes ilgums atšķiras, sākot no īsākām epizodēm, piemēram, divu mēnešu perioda, kas sākās 2006. gada maija

4 Modelis balstīts uz *Datastream* euro zonas kopējo tirgus cenu indeksa nedēļas ienesīgumu laikā no 1973. gada februāra līdz 2008. gada februārim. Tas definēts kā *Markov-switching ARCH* modelis, kas pieļauj divus svārstību režīmus un asimetrijas efektus (t.i., pozitīva un negatīva ienesīguma šoki ietekmē nosacītās dispersijas procesus atšķirīgā veidā). Sk. *D. Domanski and M. Kremer (2000), The dynamics of international asset price linkages and their effects on German stock and bond markets, Bank for International Settlements, Conference Paper No 8*, 134.–158. lpp.

5 VDAX indekss (precīzāk, VDAX-NEW indekss) un VSTOXX indekss konceptuāli ir identiski un praksē demonstrē ļoti ciešu saistību. VDAX indekss aprēķināts retrospektīvi līdz 1992. gada janvārim, savukārt VSTOXX indekss nav pieejams pirms 1999. gada janvāra.

beigās, un beidzot ar ilgākām fāzēm (kā ekstrēmu piemēru var minēt izstiepto periodu, kas sākās 1999. gada vidū). Tādējādi, lai gan saskaņā ar modeli gaidāms, ka pašreizējais augsta svārstīguma periods kādu laiku saglabāsies, pastāv liela nenoteiktība attiecībā uz tā ilgumu.

Visbeidzot, saglabājoties nemainīgiem visiem pārējiem nosacījumiem, ilgstošs augsta akciju tirgus svārstīguma periods nozīmē stingrākus finansēšanas nosacījumus tautsaimniecībā sakarā ar augstākām kapitāla vērtspapīru riska prēmijām salīdzinājumā ar neparasti zemajām prēmijām gados pirms finanšu tirgus satricinājuma.

6 Turklāt akciju tirgus svārstīgums bieži tiek saistīts arī ar līdzīgām uzņēmumu obligāciju procentu likmju starpību norisēm. Sk. 2007. gada oktobra "Mēneša Biļetena" ielikumu *The recent repricing of credit risk* ("Kredītriska nesenā pārcenošana").

2.6. NEFINANŠU SABIEDRĪBU FINANSĒJUMA PLŪSMAS UN FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

2007. gada 4. ceturksnī euro zonas nefinanšu sabiedrību sektora ārējā finansējuma reālās izmaksas turpināja palielināties. To noteica 2005. gada beigās aizsāktā galveno ECB procentu likmju kāpuma novēlotā ietekme, kā arī kopš 2007. gada vidus finanšu tirgos vērojamā risku pārvērtēšana. Vienlaikus, neraugoties uz parāda finansējuma izmaksu un peļņas rādītāju tālāku nepārtrauktu pieaugumu, MFI 2007. gada 4. ceturksnī turpināja aktīvi kreditēt nefinanšu sabiedrības. Tādējādi turpinājās nefinanšu sabiedrību parāda rādītāju iepriekšējos ceturkšņos novērotā pieauguma tendence.

FINANSĒŠANAS NOSACĪJUMI

Euro zonas nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālās izmaksas, ko aprēķina kā svērtās izmaksas, par pamatu ņemot dažādo finansējuma avotu attiecīgos atlikumus (koriģējot tos atbilstoši pārvērtēšanas ietekmei),[5] 2007. gada 4. ceturksnī turpināja palielināties, tomēr nepārsniedza 2000.–2002. gadā reģistrētās augstākās atzīmes (sk. 27. att.).[6] 2007. gada 4. ceturksnī nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālās izmaksas galvenokārt noteica parāda finansējuma reālo izmaksu nepārtrauktais kāpums – kopumā aptuveni par 10 bāzes punktiem. Šo palielinājumu veicināja gan banku aizdevumu reālās izmaksas, gan uz tirgus instrumentiem balstītā parāda finansējuma reālās izmaksas. Šajā periodā kotēto kapitāla vērtspapīru reālās izmaksas pieauga tikai nedaudz. Euro zonas nefinanšu sabiedrību finansējuma kopējo reālo izmaksu kāpums galvenokārt atspoguļo kopš 2005. gada decembra vērojamo stingrāku finansēšanas nosacījumu piemērošanu, tādējādi pamatā turpinoties iepriekšējos ciklos novērotajai novēlotajai ietekmei un procentu likmju izlīdzināšanās procesam. Vienlaikus finanšu tirgos novērotais saspīlējums un risku pārvērtēšana pēdējos mēnešos arī veicināja finansējuma izmaksu kāpumu.

Runājot par nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālo izmaksu komponentiem, 2007. gada 4. ceturksnī banku aizdevumu reālās izmaksas turpināja augt, palielinoties aptuveni par 10 bāzes punktiem. Šo kāpumu veicināja gan īstermiņa, gan ilgtermiņa procentu likmes. Nominālajā izteiksmē nefinanšu sabiedrībām izsniegto MFI īstermiņa aizdevumu ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam procentu likmes no 2007. gada septembra līdz decembrim palielinājās aptuveni par 10–15 bāzes punktiem (sk. 4. tabulu), kas nedaudz pārsniedz 3 mēnešu EURIBOR pieaugumu. Tas varētu atspoguļot zināmu aizturi banku procentu

5 Sīkāku euro zonas nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālo izmaksu novērtējuma aprakstu sk. 2005. gada marta "Mēneša Biļetena" 4. ielikumā.

6 Neņemot vērā statistisko lūzumu 2003. gada sākumā.

27. attēls. Euro zonas nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālās izmaksas

(gadā; %)

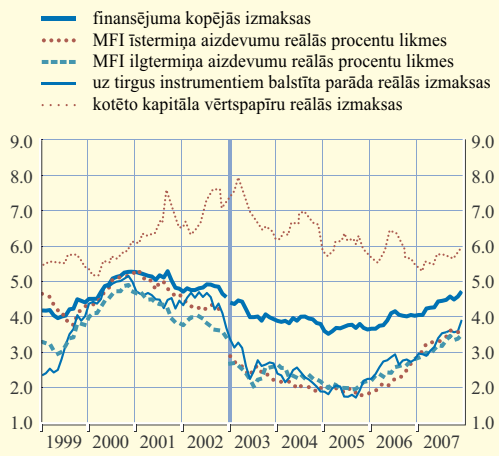

Avoti: ECB, *Thomson Financial Datastream*, *Merrill Lynch* un *Consensus Economics* prognozes.
Piezīmes. Nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma reālās izmaksas tiek aprēķinātas kā vidējās svērtās banku aizdevumu, parāda vērtspapīru un kapitāla vērtspapīru fin`ansējuma izmaksas, kas balstītas uz to attiecīgajiem atlikumiem un deflētas ar inflācijas gaidām (sk. 2005. gada marta "Mēneša Biļetena" 4. ielikumu). Pēc saskaņoto MFI aizdevumu procentu likmju ieviešanas 2003. gada sākumā datu laikrindā radās statistiskais lūzums.

likmju pielāgošanā atbilstoši attiecīgo tirgus likmju pārmaiņām pēc EURIBOR likmju ievērojamā kāpuma 2007. gada 3. ceturksnī. Tādējādi īstermiņa banku aizdevumu procentu likmju un 3 mēnešu naudas tirgus procentu likmes starpība 2007. gada 4. ceturksnī palielinājās nenozīmīgi, tomēr joprojām bija krietni zemāka nekā tās vidējā vērtība, kuru aprēķina kopš 2003. gada janvāra.[7]

Nefinanšu sabiedrībām izsniegto MFI ilgtermiņa aizdevumu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem procentu likmes šajā periodā paaugstinājās tikai nedaudz – aptuveni par 5–10 bāzes punktiem atkarībā no aizdevumu apjoma. Vienlaikus salīdzināmu valdības obligāciju peļņas likmes tomēr turpināja samazināties, 2007. gada 4. ceturksnī ilgtermiņa banku aizdevumu procentu likmju un valdības 2 un 5 gadu obligāciju peļņas likmju starpībai pieaugot vēl vairāk. Rezultātā decembra beigās nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu ilgtermiņa starpība bija sasniegusi augstāko līmeni kopš 2003. gada sākuma.

7 Jaunā saskaņotā Eurosistēmas MFI procentu likmju statistika tika ieviesta 2003. gada janvārī.

4. tabula. MFI nefinanšu sabiedrībām no jauna izsniegto aizdevumu procentu likmes

(gadā; %; bāzes punktos; pēc svariem koriģētas[1])

							Pārmaiņas bāzes punktos; līdz 2007. g. decembrim[2]		
	2006 IV	2007 I	2007 II	2007 III	2007 Nov.	2007 Dec.	2007 Jūn.	2007 Sept.	2007 Nov.
MFI aizdevumu procentu likmes									
Nefinanšu sabiedrību banku norēķinu konta debeta atlikumi	5.80	6.06	6.18	6.50	6.51	6.60	42	10	9
Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām līdz 1 milj. euro									
ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	5.08	5.29	5.53	5.92	5.95	6.08	54	16	12
ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem	4.67	4.83	5.00	5.24	5.29	5.32	32	8	2
Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām, kuri pārsniedz 1 milj. euro									
ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam	4.50	4.68	4.90	5.21	5.08	5.36	46	15	28
ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem	4.63	4.86	5.17	5.43	5.38	5.47	30	4	8
Papildposteņi									
Naudas tirgus 3 mēnešu procentu likme	3.68	3.89	4.15	4.74	4.64	4.85	70	11	21
Valdības 2 gadu obligāciju peļņas likme	3.79	3.94	4.45	4.10	3.94	4.05	-40	-4	12
Valdības 5 gadu obligāciju peļņas likme	3.83	3.95	4.57	4.19	4.00	4.14	-43	-5	14

Avots: ECB.
1) Sākot ar 2003. gada decembri, pēc svariem koriģētās MFI procentu likmes tiek aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido jauno darījumu apjomu 12 mēnešu mainīgais vidējais rādītājs. Iepriekšējā periodā, no 2003. gada janvāra līdz novembrim, pēc svariem koriģētās MFI procentu likmes aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido 2003. gada jauno darījumu apjomu vidējais rādītājs. Sīkāku informāciju sk. 2004. gada augusta "Mēneša Biļetena" ielikumā *Analysing MFI interest rates at the euro area level* ("MFI procentu likmju analīze euro zonas līmenī").
2) Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.

28. attēls. Nefinanšu sabiedrību obligāciju ienesīguma likmju starpības

(bāzes punktos; mēneša vidējie dati)

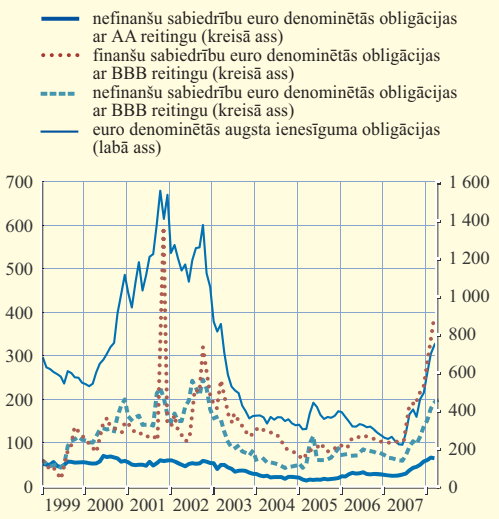

Avoti: *Thomson Financial Datastream* un ECB aprēķini.
Piezīme. Nefinanšu sabiedrību obligāciju ienesīguma likmju starpība tiek aprēķināta salīdzinājumā ar valdības AAA reitinga obligāciju peļņas likmēm.

Šīs norises kopumā atbilst euro zonas banku veiktās kreditēšanas 2008. gada janvāra apsekojuma rezultātiem, kas liecina par to, ka pēc ieilguša visai pielaidīgu kreditēšanas nosacījumu perioda bankas veic plašāku risku pārvērtēšanu. Jaunākā banku veiktās kreditēšanas apsekojuma rezultāti parāda – bankas atzinušas, ka stingrāki kreditēšanas nosacījumi izvirzīti pēc finanšu tirgos joprojām valdošā saspīlējuma, kurš ietekmējis banku finansējumu un bilances. Tāpēc kā iemesls stingrāku kreditēšanas nosacījumu ieviešanai tika minēti tādi faktori kā pret bankas kapitālu attiecinātas izmaksas, likviditātes stāvoklis un tirgus finansējuma pieejamība, kā arī ar vispārējo ekonomisko aktivitāti saistītas gaidas un ar konkrētu nozari vai uzņēmumu saistītas prognozes. Kā rāda apsekojums, euro zonas bankas īpaši saskārušās ar grūtībām liela apjoma finansējuma piesaistīšanā. Tas izpaudās gan kā naudas tirgus procentu likmju pieaugums, gan kā 2007. gada 2. pusgadā un 2008. gada sākumā novērotais finanšu sabiedrību obligāciju peļņas likmju starpības būtisks kāpums (sk. 28. att.).

Piesaistot līdzekļus ar parāda vērtspapīru emisijas palīdzību, uz tirgus instrumentiem balstītā parāda finansējuma reālās izmaksas 2007. gada 4. ceturksnī turpināja palielināties, no 2007. gada septembra līdz decembrim pieaugot aptuveni par 10 bāzes punktiem. Šo pieaugumu izraisīja nefinanšu sabiedrību obligāciju peļņas likmju starpības palielināšanās 2007. gada 4. ceturksnī un 2008. gada pirmajos divos mēnešos (sk. 28. att.), kas ar uzviju kompensēja valdības obligāciju peļņas likmju samazināšanos. Tomēr šo starpību palielināšanās nebija tik liela kā finanšu sabiedrību obligācijām, atspoguļojot to, ka spriedzei finanšu tirgos bijusi īpaši jūtama ietekme uz banku sektoru. Nesen, 2008. gada marta sākumā, uz tirgus instrumentiem balstītā parāda finansējuma reālās izmaksas pamatā nav būtiski mainījušās kopš 2007. gada decembra beigās sasniegtā 3.9% līmeņa.

Nefinanšu sabiedrību kotēto kapitāla vērtspapīru reālās izmaksas 2007. gada 4. ceturksnī nedaudz pieauga, lielākoties atspoguļojot akciju tirgus panīkumu šajā periodā. Tādējādi, lai gan kotēto kapitāla vērtspapīru reālo izmaksu un parāda finansējuma reālo izmaksu starpība joprojām bija nozīmīga, tā tomēr vēl nedaudz samazinājās un 2007. gada oktobrī sasniedza zemāko līmeni kopš 2002. gada 1. ceturkšņa. Nesen, 2008. gada februāra beigās, kotēto kapitāla vērtspapīru reālās izmaksas, atspoguļojot izteikti nelabvēlīgās norises akciju tirgos, sasniedza līmeni, kas par 42 bāzes punktiem pārsniedza 2007. gada beigās reģistrēto līmeni.

FINANSĒJUMA PLŪSMAS

Saskaņā ar uzņēmumu kopsavilkuma finanšu pārskatiem 2007. gada 4. ceturksnī euro zonas biržā kotēto nefinanšu sabiedrību pelnītspējas līmenis, ko mēra ar tīro ienākumu attiecību pret apgrozījumu, ievērojami pieauga, sasniedzot augstāko līmeni kopš 1999. gada (sk. 29. att.). Tāpat kā iepriekšējos ceturkšņos peļņas rādītājus, šķiet, noteikusi pieaugusī efektivitāte, kas izpaužas kā pamatdarbības izdevumu procentuālās attiecības pret apgrozījumu samazināšanās, kā arī stabili

29. attēls. Biržā kotēto nefinanšu sabiedrību peļņas rādītāji

(tīro ieņēmumu attiecība pret tīro apgrozījumu; ceturkšņa dati)

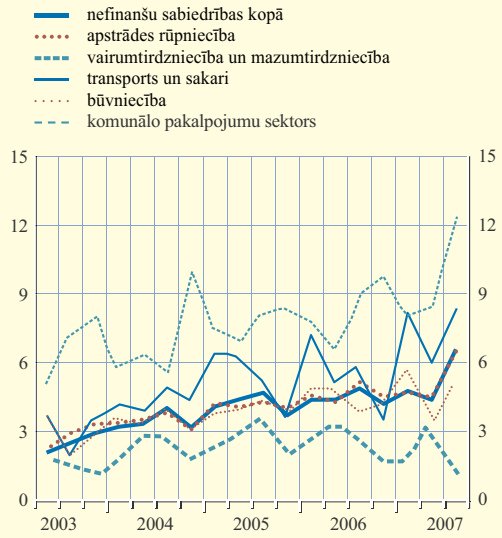

Avoti: *Thomson Financial Datastream* un ECB aprēķini.

30. attēls. Nefinanšu sabiedrību finansējuma reālā gada pieauguma tempa struktūra

(gada pārmaiņas; %)

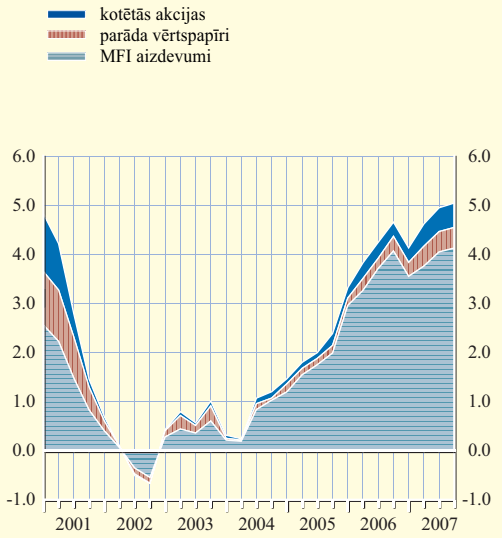

Avots: ECB.
Piezīme. Reālā gada kāpuma temps definēts kā faktiskā gada pieauguma tempa un IKP deflatora pieauguma tempa starpība.

augošā naudas plūsma. Savukārt nefinanšu sabiedrību procentu likmju slogs, kuru veido gan parādsaistību pieaugums, gan paaugstinātas procentu likmes, tos daļēji pasliktinājusi. 6. ielikumā parādīts, ka stabilai naudas plūsmai bijusi svarīga nozīme, izskaidrojot pēdējos gados novēroto nefinanšu sabiedrību likviditātes rādītāju būtisko pieaugumu. Runājot par sektoru pelnītspēju 2007. gada 4. ceturksnī, kotēto nefinanšu sabiedrību tīro ienākumu attiecība pret apgrozījumu palielinājās visās tautsaimniecības nozarēs, izņemot vairumtirdzniecību un mazumtirdzniecību, kuru nelabvēlīgi varētu būt ietekmējis gausais patēriņa pieaugums.

Kaut arī uzņēmumu pelnītspēja kopumā bija laba, nefinanšu sabiedrības 2007. gada 4. ceturksnī turpināja palielināt ārējo finansējumu. Tādējādi nefinanšu sabiedrību finansējuma reālais gada pieauguma temps (ieskaitot aizņēmumus no MFI, parāda vērtspapīrus un kotētās akcijas) palielinājās līdz 5.0% (iepriekšējā ceturksnī – 4.9%; sk. 30. att.). Īpaši turpināja pieaugt aizdevumu finansēšanas loma – 2007. gada 4. ceturksnī šāda finansējuma pieauguma temps sasniedza 4.1%, turpretī finansējuma īpatsvars, izmantojot parāda vērtspapīrus, tikpat kā nemainījās. Visbeidzot, kotēto akciju emisija notika nedaudz aktīvāk nekā 3. ceturksnī, tomēr, vērtējot ilgākā termiņā, joprojām bija neizteikta. Palūkojoties plašāk un aptverot arī nekotētos kapitāla vērtspapīrus, pensiju rezerves un citus kreditoru parādus, saskaņā ar euro zonas sektoru finanšu kontu datiem nefinanšu sabiedrību finansējuma gada pieauguma temps 2007. gada 3. ceturksnī bijis stabils (6.5%).

MFI nefinanšu sabiedrībām izsniegto aizdevumu gada pieauguma temps 2008. gada janvārī sasniedza nepieredzēti augstu līmeni – 14.6% (2007. gada decembrī 14.5%; sk. 5. tabulu un 2.1. sadaļu). Tādējādi nefinanšu sabiedrību sektora kreditēšanas tempa pieaugums pēdējos mēnešos krietni pārsniedza iepriekšējo ciklu augstākos rādītājus, piemēram, 12% 2000. gada 3. ceturksnī un

5. tabula. Nefinanšu sabiedrību finansēšana

(pārmaiņas; %; ceturkšņa beigu dati)

	Gada pieauguma temps					
	2006 IV	2007 I	2007 II	2007 III	2007 IV	2008 Janv.
MFI aizdevumi	13.1	12.6	13.3	14.0	14.5	14.6
Līdz 1 gadam	9.7	9.9	11.1	12.6	12.8	12.6
1–5 gadi	20.8	18.6	19.9	20.3	21.8	22.6
Ilgāk par 5 gadiem	12.5	12.1	12.2	12.5	12.8	12.8
Emitētie parāda vērtspapīri	5.4	5.7	8.2	8.5	9.0	-
Īstermiņa	3.8	7.9	18.6	21.2	28.9	-
Ilgtermiņa *t.sk.*:[1]	5.7	5.3	6.3	6.2	5.5	-
ar fiksēto procentu likmi	2.2	3.1	3.9	4.2	5.1	-
ar mainīgo procentu likmi	25.7	20.6	19.7	18.7	9.5	-
Emitētās kotētās akcijas	0.8	0.9	1.2	1.3	1.3	-
Papildposteņi[2]						
Kopējais finansējums	6.1	6.2	6.6	6.5	-	-
Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām	10.1	10.2	10.3	11.4	-	-
Apdrošināšanas tehniskās rezerves[3]	4.7	4.5	4.0	3.4	-	-

Avoti: ECB, *Eurostat* un ECB aprēķini.
Piezīmes. Šajā tabulā (izņemot papildposteņus) sniegti monetārās un banku statistikas un vērtspapīru emisiju statistikas dati. Neliela atšķirība no sniegtajiem finanšu kontu statistikas datiem var rasties galvenokārt atšķirīgo vērtēšanas metožu rezultātā.
1) Fiksētās un mainīgās procentu likmes vērtspapīru summa var atšķirties no ilgtermiņa parāda vērtspapīru kopsummas, jo bezkupona ilgtermiņa parāda vērtspapīri, kuros ietverts pārvērtēšanas efekts, šajā tabulā nav norādīti atsevišķi.
2) Dati sniegti saskaņā ar Eiropas sektora kontu ceturkšņa statistiku. Kopējais nefinanšu sabiedrību finansējums ietver aizdevumus, emitētos parāda vērtspapīrus, akcijas un citus emitētos kapitāla vērtspapīrus, apdrošināšanas tehniskās rezerves, citus kreditoru parādus un atvasinātos finanšu instrumentus. Aizdevumi nefinanšu sabiedrībām ietver MFI un citu finanšu sabiedrību izsniegtos aizdevumus.
3) Ietver pensiju fondu rezerves.

31. attēls. Aizdevumu kāpums un nefinanšu sabiedrību aizdevumu pieprasījumu veicinošie faktori

(gada pārmaiņas, %; devums procentu punktos)

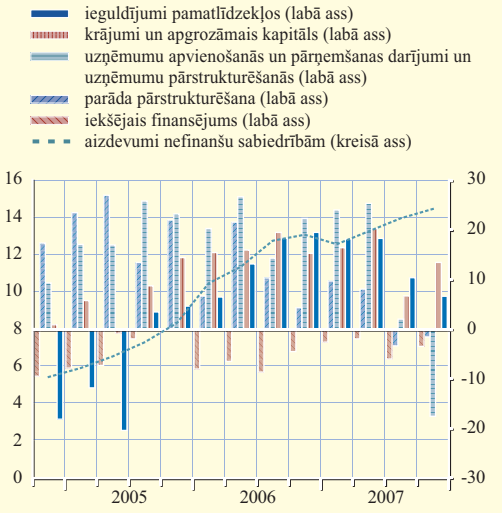

Avots: ECB.
Piezīmes. Neto procenti ir starpība starp to banku procentu, kas apsekojumā norādījušas, ka minētais faktors veicinājis stingrāku kreditēšanas nosacījumu ieviešanu, un to banku procentu, kas norādījušas, ka faktors veicinājis atvieglotu kreditēšanas nosacījumu ieviešanu. Sk. arī banku veiktās kreditēšanas 2007. gada oktobra apsekojumu.

14% 1990. gada 1. ceturksnī. Šajā situācijā šķiet, ka kopš 2007. gada vasaras novērotā spriedze kredītu tirgos vismaz līdz šim nav mazinājusi euro zonas sabiedrību aizdevumu pieprasījumu vai banku vēlmi nodrošināt finansējumu. Tas ir pretrunā ar euro zonas banku veiktās kreditēšanas 2008. gada janvāra apsekojuma datiem, kuri liecina par stingrāku kreditēšanas nosacījumu piemērošanu uzņēmumiem izsniegtajiem aizdevumiem un kredītlīnijām, kā arī par samazinājušos aizdevumu pieprasījumu. Tomēr jāpiezīmē, ka kreditēšanas pieaugums mēdz reaģēt uz pārmaiņām kreditēšanas nosacījumos ar vairāku ceturkšņu novēlošanos.

Saskaņā ar banku veiktās kreditēšanas apsekojuma rezultātiem aplūkojamajā periodā aizdevumu pieprasījums, lai gan samazinājās, joprojām bija pozitīvs, jo uzņēmumi vēl arvien pieprasīja finansējumu ieguldījumiem pamatlīdzekļos un apgrozāmajos līdzekļos (sk. 31. att.). Pie tam, ja 2007. gada 2. pusgadā un 2008. gada sākumā izpirkšanas darījumi, izmantojot aizņemtos līdzekļus, gandrīz mitējās,

citas ar uzņēmumu apvienošanos un pārņemšanu saistītās aktivitātes visā periodā bija samērā spēcīgas, tādējādi uzturot aizdevumu pieprasījumu. Tas, ka bija grūtības pārdot aizdevumus otrreizējā kredītu tirgū, un, iespējams, zināms vērtspapīrošanas aktivitātes kritums sakarā ar spriedzi finanšu tirgos varētu būt izraisījis aizdevumu termiņu pagarināšanu vai kredītlīniju izmantošanu. Pie tam nefinanšu sabiedrību kreditēšanas pieaugumu varētu būt veicinājusi arī daļēja atteikšanās no uz tirgus balstīta parāda finansējuma sakarā ar pēdējos mēnešos korporatīvajā parāda tirgū valdošajiem sarežģītākajiem nosacījumiem. Tāpēc turpmāk, ņemot vērā stingrākos kreditēšanas nosacījumus sakarā ar finanšu tirgu satricinājumu un kopš 2005. gada beigām notiekošā pakāpeniskā galveno ECB procentu likmju kāpuma novēloto ietekmi, varētu gaidīt nefinanšu sabiedrību kreditēšanas tempa zināmu kritumu.

32. attēls. Nefinanšu sabiedrību uzkrājumi, finansēšana un ieguldījumi

(četru ceturkšņu mainīgais apjoms; % no bruto pievienotās vērtības)

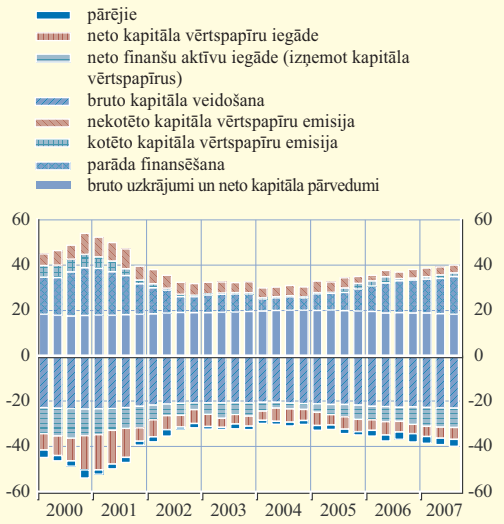

Avots: euro zonas konti.
Piezīmes. Parāds ietver aizdevumus, parāda vērtspapīrus un pensiju fondu rezerves. "Pārējie" ietver atvasinātos finanšu instrumentus, kreditoru/debitoru parādus un korekcijas.

Nefinanšu sabiedrību emitēto parāda vērtspapīru gada pieauguma temps 2007. gada 4. ceturksnī nedaudz pieauga, decembrī sasniedzot 9.0%. Nefinanšu sabiedrību emitēto īstermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps šajā periodā palielinājās gandrīz par 8 procentu punktiem un bija 28.9%, turpretī ilgtermiņa parāda vērtspapīru emisijas kāpuma temps samazinājās līdz 5.5% (iepriekšējā ceturksnī – 6.2%), iespējams, atspoguļojot šajā periodā pieaugušās uzņēmumu obligāciju peļņas likmes. Turklāt šie augstie gada pieauguma tempi galvenokārt atspoguļo bāzes ietekmi, turpretī 2007. gada nogalē emisiju aktivitāte, spriežot pēc uz gadu attiecinātā un sezonāli izlīdzinātā 3 mēnešu pieauguma tempa, būtiski samazinājās.

Nefinanšu sabiedrības, iespējams, varētu iegūt finansējumu arī ar finanšu starpnieku (piemēram, nemonetāro finanšu iestāžu) emitēto parāda vērtspapīru palīdzību. Patiešām, kaut arī lielākā šāda finansējuma daļa varētu būt saistīta ar MFI veikto vērtspapīrošanu, 2007. gada 4. ceturksnī saglabājās augsts nemonetāro finanšu iestāžu emitēto parāda vērtspapīru gada pieauguma temps, decembrī sasniedzot 28.2%, un tādējādi nefinanšu sabiedrību papildu finansējums varētu būt nācis no šejienes. Turklāt pretēji nefinanšu sabiedrībām nemonetāro finanšu iestāžu visu emitēto parāda vērtspapīru uz gadu attiecinātais un sezonāli izlīdzinātais 3 mēnešu pieauguma temps 2007. gada decembrī ievērojami pieauga (līdz 31.5%). Tomēr tas pamatā atspoguļo lielo vērtspapīru emisiju aktivitāti nedaudzās euro zonas valstīs, pie tam neoficiāla informācija liek domāt, ka vairākums emitēto vērtspapīru tikuši izvietoti privāti – visticamāk, MFI tos iegādājušās tieši no specifiskajiem mērķiem dibinātajiem uzņēmumiem (sk. 2.1. sadaļu).

Nefinanšu sabiedrību emitēto kotēto kapitāla vērtspapīru gada pieauguma temps 2007. gada 4. ceturksnī bija 1.3% – tāds pats kā iepriekšējā ceturksnī. 4. ceturksnī nefinanšu sabiedrību kotēto akciju neto emisiju apjoms bija 20 mljrd. euro (gandrīz par 5 mljrd. euro vairāk nekā vidēji pēdējos četros ceturkšņos), un to galvenokārt palielinājis lielais emisiju apjoms.

Visbeidzot, runājot par nefinanšu sabiedrību ietaupījumu, finansējumu un ieguldījumu kopējām norisēm, kā liecina nacionālo kontu dati, 2007. gada 3. ceturksnī (pēdējais ceturksnis, par kuru pieejami dati) euro zonas nefinanšu sabiedrību piesaistītais finansējums, ko tās ieguvušas, pateicoties stabilajai pelnītspējai un vērā ņemamam ārējā parāda finansējumam, šķiet, joprojām izmantots galvenokārt kopējai kapitāla veidošanai un, kaut arī mazāk nekā iepriekšējos ceturkšņos, finanšu ieguldījumiem (sk. 32. att.). Turklāt arvien intensīvākā pievēršanās ārējā parāda finansējumam liecina, ka 2007. gadā palielinājies euro zonas nefinanšu sabiedrību finansējuma trūkums (ieguldījumi mīnus uzkrājumi).

6. ielikums

NEFINANŠU SABIEDRĪBU NAUDAS LĪDZEKĻU TURĒJUMUS NOTEICOŠIE FAKTORI: MIKROEKONOMISKĀ ANALĪZE

Dažos pēdējos gados euro zonas nefinanšu sabiedrības ievērojami palielinājušas savus likviditātes rādītājus (t.i., naudas un naudas ekvivalentu[1] procentuālo attiecību pret kopējiem aktīviem). Lai pienācīgi novērtētu šīs norises, kas samērā plaši vērojamas visos sektoros, jāvērtē šāda pieauguma pamatā esošie spēki. Tāpēc šajā ielikumā analizētas attiecības starp naudas līdzekļu turējumiem un dažiem iespējamiem tos noteicošiem faktoriem, izmantojot lielu 1998.–2005. gada mikrodatu apjomu.[2]

Kāpēc nefinanšu sabiedrības veido likvīdu aktīvu turējumus? Naudas līdzekļu turēšanas guvumi un izmaksas

Naudas līdzekļu turējumus ietekmē likvīdu aktīvu turēšanas izmaksas un guvumi. Izmaksas saistītas ar zemāku atdevi, kādu piedāvā ieguldījumi šāda veida aktīvos salīdzinājumā ar alternatīviem šādu līdzekļu izmantošanas veidiem. Pieņemot, ka galvenais finanšu ieguldījumu lēmums, kas jāpieņem nefinanšu sabiedrībām, ir vai nu atmaksāt aizdevumus, vai saglabāt naudas līdzekļu turējumus, kā aptuvenu šādu izvēles izmaksu novērtējuma rādītāju var izmantot banku aizdevumu procentu likmju un sabiedrības no M3 (kurā ietilpst nedaudz šaurāks aktīvu loks nekā šeit aplūkotā nauda un naudas ekvivalenti) gūto ienākumu normas starpību. Acīmredzot naudas līdzekļu turējumu izvēles izmaksas būs lielākas uzņēmumiem ar lielāku aizņemto līdzekļu īpatsvaru, tāpēc sagaidāms, ka šo uzņēmumu likviditātes rādītāju un to parāda līmeņa attiecība būs negatīva.

Kas attiecas uz naudas līdzekļu turējumu nodrošinātajiem guvumiem, literatūrā, kas aplūko uzņēmumu naudas līdzekļu turējumus, uzsvērti divi galvenie elementi – darījuma izmaksu motīvs (t.i., uzņēmumu spēja ietaupīt uz darījuma izmaksu rēķina, izmantojot naudas līdzekļus maksājumu veikšanai un izvairoties no nepieciešamības likvidēt aktīvus) un piesardzības motīvs (t.i., uzņēmumu vēlme uzkrāt naudas līdzekļus, lai nodrošinātos pret naudas līdzekļu trūkuma risku nākotnē). Pirmais motīvs nozīmē pozitīvu attiecību starp naudas līdzekļu turējumiem un uzņēmuma darījumiem (vai to aktivitātes līmeni, ko šeit mēra ar naudas plūsmu) un negatīvu attiecību starp naudas līdzekļu turējumiem un nenaudas īstermiņa aktīviem (piemēram, tirdzniecības kredītiem), ko iespējams vieglāk konvertēt skaidrā naudā nekā citus aktīvus. Piesardzības motīvs nozīmētu pozitīvu attiecību starp likviditātes rādītājiem un naudas plūsmas svārstīgumu, kā arī negatīvu attiecību starp likviditātes rādītājiem un (mazāk svārstīgajiem) materiālajiem aktīviem. Visbeidzot, dažāda lieluma uzņēmumu naudas līdzekļu turēšanas stimuli var atšķirties. Tos nosaka, piemēram,

1 Nauda un naudas ekvivalenti ir visi likvīdie līdzekļi (un tādējādi tie veido plašāku aktīvu loku nekā monetārajā rādītājā M3 ietilpstošie aktīvi).
2 Šie dati ietver vairāk nekā 600 000 novērojumu, kas attiecas uz aptuveni 100 000 euro zonas (biržā kotētajām un nekotētajām) nefinanšu sabiedrībām. Dati iegūti no *Bureau van Dijk* AMADEUS datubāzes.

attiecīgo uzņēmumu finansēšanas ierobežojumu atšķirības. Piemēram, ja maziem uzņēmumiem ir ierobežotākas iespējas piesaistīt ārējo finansējumu, tie varētu izlemt turēt vairāk naudas līdzekļu, lai nodrošinātu jaunu projektu finansēšanai nepieciešamos līdzekļus nākotnē. Finansēšanas ierobežojumu atšķirības var noteikt arī atšķirīgu naudas līdzekļu turējumu jūtīgumu pret naudas plūsmām.

Attiecības starp naudas līdzekļu turējumiem un tos noteicošiem faktoriem: aprakstošā analīze

A–F attēlā parādīta attiecība starp naudas līdzekļu turējumu līmeni un vairākiem mainīgajiem lielumiem, kas, ņemot vērā naudas līdzekļu turēšanas izmaksas un priekšrocības, varētu ietekmēt uzņēmumu likviditātes rādītājus. Attēlos parādīta likviditātes rādītāju mediāna (ko definē kā naudas un naudas ekvivalentu procentuālo daļu kopējos aktīvos) uzņēmumiem, kuriem minētais mainīgais rādītājs ir liels (t.i., virs 90. procentiles), vidējs (t.i., starp 45. un 55. procentili) un zems (t.i., zem 10. procentiles).

Kā redzams A attēlā, šķiet, pastāv skaidra sakarība starp uzņēmumu naudas līdzekļu turējumiem (kas izteikti kā to likviditātes rādītāji) un to parāda līmeņiem. Uzņēmumiem ar lielu aizņemto līdzekļu īpatsvaru ir mazāki naudas līdzekļu turējumi atbilstoši augstākām likvīdu aktīvu turēšanas izvēles izmaksām. Skaidras tendences redzamas arī, ja salīdzina naudas līdzekļu turējumus uzņēmumos ar atšķirīgiem naudas plūsmas attiecības pret aktīviem rādītājiem – uzņēmumi ar lielāku naudas plūsmas attiecību pret aktīviem uzrāda arī labākus likviditātes rādītājus (sk. B att.). Īpaši liela atšķirība ir uzņēmumiem, kuriem ir vislielākais iekšēji ģenerēto līdzekļu apjoms. Turklāt šī atšķirība laika gaitā ir palielinājusies, jo pēdējos gados tieši uzņēmumi ar lielākajām naudas plūsmām uzrāda vislielāko naudas līdzekļu turējumu pieaugumu. Līdzīgi var novērot arī, ka uzņēmumi, kuru bilancēs uzrādīts liels materiālo aktīvu apjoms, atbilstoši šādam aktīvu veidam raksturīgam mazākam svārstīgumam uzrāda arī ievērojami mazākus naudas līdzekļu turējumus salīdzinājumā ar uzņēmumiem, kuriem ir vidējs vai neliels šādu aktīvu apjoms un kuru likviditātes rādītāji ir līdzīgi (sk. C att.). Ņemot vērā to savstarpējo aizstājamību, starp naudas līdzekļu turējumiem un neto apgrozāmo kapitālu vērojama negatīva attiecība (sk. D att.). Līdzīgi arī E attēls

A attēls. Likviditātes rādītāji uzņēmumiem ar atšķirīgiem parāda līmeņiem

(naudas un naudas ekvivalentu attiecība pret kopējiem aktīviem)

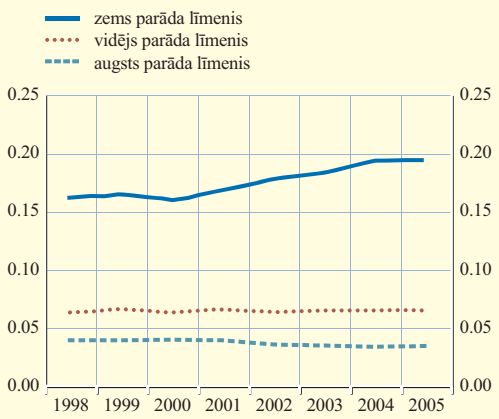

Avoti: AMADEUS *(Bureau van Dijk)* un ECB aprēķini.
Piezīme. Parāda līmenis noteikts kā parāda attiecība pret kopējiem aktīviem.

B attēls. Likviditātes rādītāji uzņēmumiem ar atšķirīgu naudas plūsmu

(naudas un naudas ekvivalentu attiecība pret kopējiem aktīviem)

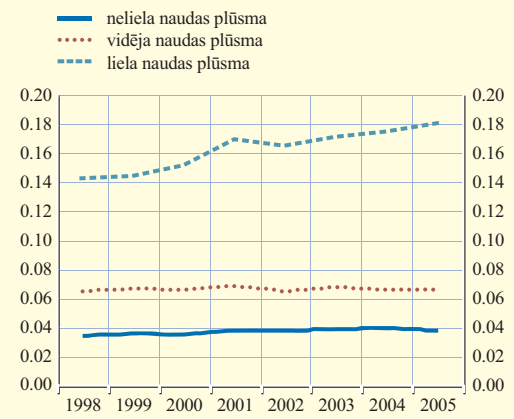

Avoti: AMADEUS *(Bureau van Dijk)* un ECB aprēķini.
Piezīme. Naudas plūsma definēta kā nauda plūsmas attiecība pret aktīviem.

C attēls. Likviditātes rādītāji uzņēmumiem ar atšķirīgu materiālo aktīvu apjomu

(naudas un naudas ekvivalentu attiecība pret kopējiem aktīviem)

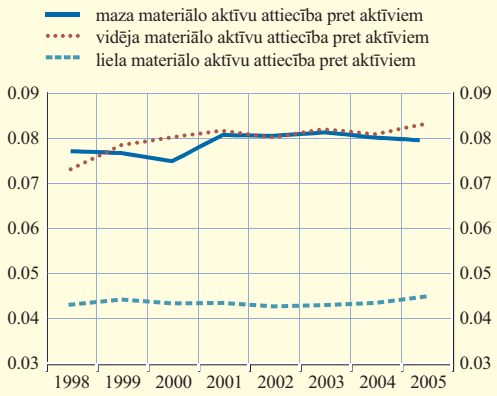

Avoti: AMADEUS *(Bureau van Dijk)* un ECB aprēķini.

D attēls. Likviditātes rādītāji uzņēmumiem ar atšķirīgu tīro apgrozāmo līdzekļu apjomu

(naudas un naudas ekvivalentu attiecība pret kopējiem aktīviem)

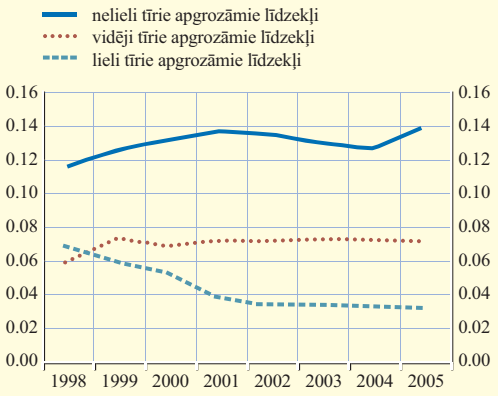

Avoti: AMADEUS *(Bureau van Dijk)* un ECB aprēķini.
Piezīme. Tīrie apgrozāmie līdzekļi definēti kā īstermiņa aktīvi, izņemot naudu un naudas ekvivalentus.

rāda, ka dažāda lieluma uzņēmumiem ir būtiski atšķirīgi likviditātes rādītāji, un īpaši mazāko uzņēmumu naudas līdzekļu turējumi ir ievērojami apjomīgāki nekā lielākiem uzņēmumiem. Visbeidzot, pretēji tam, ko varētu gaidīt, attiecība starp naudas plūsmas svārstīgumu un likviditātes turējumiem saskaņā ar šo vienkāršo divu mainīgo lielumu aprakstošo analīzi nešķiet pozitīva, jo izskatās, ka uzņēmumi, kuru naudas plūsmas ir svārstīgākas, izveidojuši mazākus naudas līdzekļu turējumus (sk. F att.). Tomēr, ja izveido vienādību, attiecinot naudas līdzekļu turējumus pret visiem minētajiem noteicošajiem faktoriem, kā arī pret naudas līdzekļu turēšanas izvēles izmaksām, parādās pozitīva attiecība starp naudas līdzekļu turējumiem un naudas plūsmu svārstīgumu (sk. tabulu blakus G att.). Turklāt, kā jau bija gaidāms, aprēķināts negatīvs banku aizdevumu procentu likmju un nefinanšu sabiedrības no M3 gūto ienākumu normas starpības koeficients. Šīs starpības pieaugums par 100 bāzes punktiem nosaka uzņēmumu naudas līdzekļu turējumu samazinājumu par 0.4 procentu punktiem (6% no likviditātes rādītāja mediānas).

E attēls. Dažāda lieluma uzņēmumu likviditātes rādītāji

(naudas un naudas ekvivalentu attiecība pret kopējiem aktīviem)

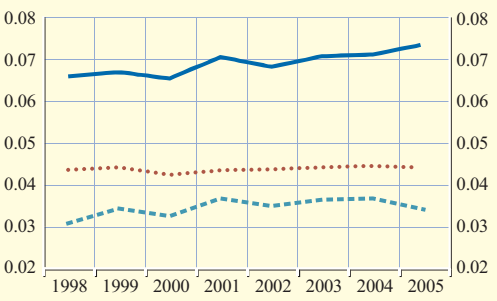

Avoti: AMADEUS *(Bureau van Dijk)* un ECB aprēķini.
Piezīme. Uzņēmuma lielums noteikts kā aktīvu, darbinieku un apgrozījuma funkcija.

F attēls. Likviditātes rādītāji uzņēmumiem ar atšķirīgu naudas plūsmas svārstīguma pakāpi

(naudas un naudas ekvivalentu attiecība pret kopējiem aktīviem)

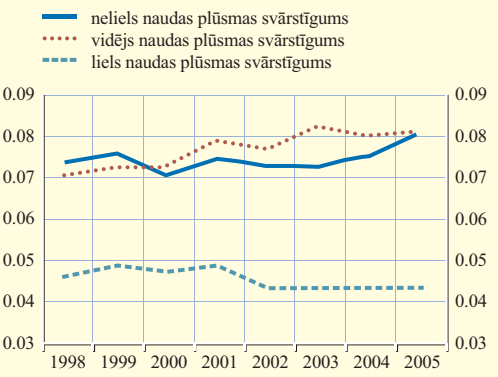

Avoti: AMADEUS *(Bureau van Dijk)* un ECB aprēķini.
Piezīme. Naudas plūsmas svārstīgumu nosaka kā šā mainīgā lieluma novirzes koeficientu.

Attiecība starp likviditātes rādītājiem un atsevišķiem mainīgajiem lielumiem

Mainīgais lielums	Koeficients likviditātes rādītāja vienādojumā
Naudas plūsmas procentuālā attiecība pret aktīviem	0.17
Naudas plūsmas svārstīgums	0.003
Materiālo aktīvu procentuālā attiecība pret kopējiem aktīviem	-0.04
Parāda līmeņa procentuālā attiecība pret aktīviem	-0.02
Tīro apgrozāmo līdzekļu procentuālā attiecība pret aktīviem	-0.03
Banku aizdevumu procentu likmes un no M3 gūto ienākumu normas starpība	-0.39
Attiecība starp naudas turējumiem un lielumu:	
mākslīgais lielums (vidējs)	-1.6
mākslīgais lielums (liels)	-2.1

G attēls. Ieguldījums likviditātes turējumu dinamikā

(procentu punktos)

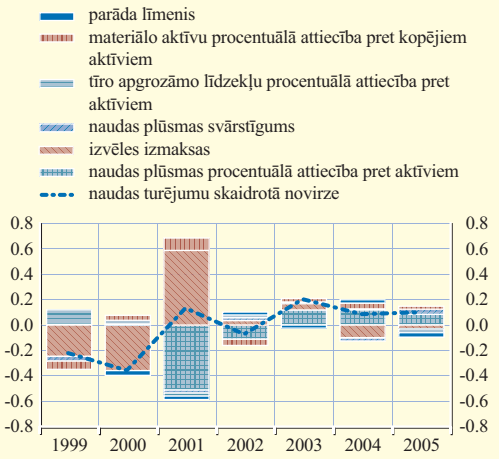

Avoti: AMADEUS *(Bureau van Dijk)* un ECB aprēķini.
Piezīmes. a) Tabulā parādīti aplēstie koeficienti, ņemot vērā likviditātes rādītāju saistību ar tabulā minētajiem mainīgajiem lielumiem. Visi mainīgie lielumi nozīmīgi tradicionālajā (95%) konfidences līmenī.
b) G attēlā parādīts iepriekšējos attēlos aplūkoto mainīgo lielumu ieguldījums naudas turējumu dinamikā. Visi mainīgie lielumi nozīmīgi 5% nozīmīguma līmenī.

G attēls parāda, kāda nozīme ir abiem minētajiem mainīgajiem rādītājiem, skaidrojot pēdējo gadu likviditātes turējumu dinamiku atbilstoši novērtētajiem koeficientiem, šos mainīgos rādītājus ietverot likviditātes rādītāja vienādojumā.[3] Kā redzams, 20. gs. beigās un 21. gs. sākumā naudas līdzekļu turējumu dinamiku lielā mērā noteica izvēles izmaksu pārmaiņas (t.i., banku aizdevumu procentu likmes un no M3 gūto ienākumu normas starpība), bet nesenākā periodā (2002.–2005. gads) procentu likmju ietekme bijusi mazāka. Tādējādi pēdējos gados galvenais faktors, kas veicinājis naudas līdzekļu turējumu uzkrāšanos, bijis ne vairs dažādas izvēles izmaksas, bet gan naudas plūsmas attiecības pret aktīviem pieaugums. Turklāt 2003.–2005. gadā novērtētās mākslīgās datu laikrindas ir pieaugoši pozitīvas, kas liecina par to, ka naudas līdzekļu uzkrāšanos pēdējos gados varētu būt veicinājuši arī citi makroekonomiskie faktori. Piemēram, iespējams, ka uzņēmumi veidojuši naudas līdzekļu uzkrājumus, lai veiktu uzņēmumu apvienošanās un pārņemšanas darbības, kuru apjoms dažu pēdējo gadu laikā pieaudzis.[4]

Kopumā jāsecina, ka šajā ielikumā aplūkotā informācija norāda – naudas līdzekļu turējumi saistīti ar tādiem bilances mainīgajiem rādītājiem kā parāda līmenis, neto apgrozāmais kapitāls un materiālie aktīvi, kā arī citiem mainīgajiem (piemēram, uzņēmumu lielums un naudas plūsma). No šiem faktoriem vislielākā nozīme, skaidrojot dažu pēdējo gadu laikā vēroto nefinanšu sabiedrību likviditātes rādītāju kāpumu, šķiet, bijusi naudas plūsmām. Tādējādi uzņēmumu naudas līdzekļu turējumu uzkrāšanās kopumā atbilst pēdējos gados vērotajam reālās ekonomiskās aktivitātes kāpumam. Jaunākās norises saistībā ar naudas līdzekļu turējumiem noteikušas arī naudas līdzekļu turēšanas izvēles izmaksu atšķirības, lai gan mazākā mērā nekā 20. gs. 90. gadu beigās, kad šādu izmaksu pieaugums veicināja likviditātes rādītāju samazināšanos.

3 G attēlā nav parādīts ieguldījums, kas saistīts ar naudas līdzekļu turējumu līmeņa novirzes rādītājiem, kas, ņemot vērā šo rādītāju pastāvīgi lielos apmērus, varētu būt galvenais skaidrojošais faktors šajā ieguldījuma analīzē.

4 Sk. arī 2006. gada jūlija "Mēneša Biļetena" ielikumu *Recent trends in merger and acquisition activity in the euro area* ("Jaunākās uzņēmumu apvienošanās un pārņemšanas darījumu tendences euro zonā").

33. attēls. Nefinanšu sabiedrību parāda rādītāji

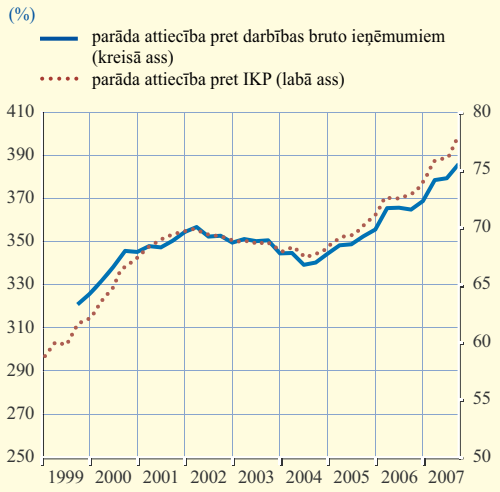

Avoti: ECB, *Eurostat* un ECB aprēķini.
Piezīmes. Parāda dati sniegti saskaņā ar euro zonas kontu ceturkšņu statistiku. Tajos ietilpst aizdevumi, emitētie parāda vērtspapīri un pensiju fondu rezerves. Pēdējā ceturkšņa dati ir aplēses.

34. attēls. Nefinanšu sabiedrību banku procentu likmju neto slogs

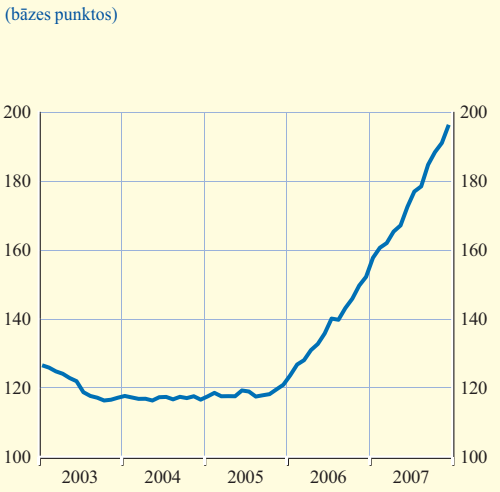

Avots: ECB.
Piezīme. Banku procentu likmju neto slogs definēts kā vidējo svērto aizdevuma procentu likmju un vidējo svērto noguldījuma procentu likmju starpība nefinanšu sabiedrību sektorā, un tā pamatā ir atlikumu summas.

FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

Nefinanšu sabiedrību ievērojamais parāda finansējuma pieprasījums 2007. gada 4. ceturksnī izraisīja to parāda attiecības pret IKP un parāda attiecības pret darbības bruto ieņēmumiem tālāku kāpumu (attiecīgi līdz 78% un aptuveni 386%; sk. 33. att.). Kopā ar procentu likmju pieaugumu parāda kāpums 2007. gada nogalē izraisījis nefinanšu sabiedrību procentu likmju sloga tālāku palielināšanos (sk. 34. att.).[8] Turklāt nefinanšu sabiedrību parāda attiecība pret finanšu aktīviem pēc samazināšanās kopš 2003. gada 1. ceturkšņa 2007. gada 2. un 3. ceturksnī nedaudz pieauga. Šī apvērstā tendence, iespējams, atspoguļoja ārējā parāda finansējuma pieauguma turpināšanos un nefinanšu sabiedrību finanšu ieguldījumu sarukumu šajā periodā.

Kopumā nefinanšu sabiedrību aizdevumu finansēšanas vēl arvien straujā izaugsme varētu liecināt par to, ka ārējais finansējums tām vēl joprojām ir samērā viegli pieejams. Tomēr tas, ka kopumā bankas uzņēmumiem sākušas izvirzīt stingrākus finansēšanas nosacījumus un 2007. gada 4. ceturksnī nefinanšu sabiedrību ārējā finansējuma izmaksas turpinājušas augt, liecina par zināmu euro zonas nefinanšu sabiedrību finansēšanas nosacījumu pasliktināšanos.

2.7. MĀJSAIMNIECĪBU SEKTORA FINANSĒJUMA PLŪSMAS UN FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

2007. gada 4. ceturksnī aizdevumu mājsaimniecībām finansēšanas nosacījumi kļuva vēl stingrāki, izpaužoties, piemēram, kā paaugstinātas mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu procentu likmes. Pagaidām šķiet, ka finanšu satricinājumam, kas sākās 2007. gada vasarā, uz finansējuma izmaksām bijusi visai neliela ietekme. Janvārī mājsaimniecību aizņēmumu dinamika kļuva vēl mērenāka, turpinot kopš 2006. gada pavasara novēroto tendenci. Tāpēc 2007. gada pēdējā ceturksnī

8 34. attēls attiecas uz nefinanšu sabiedrībām izsniegto MFI aizdevumu vidējām procentu likmēm. Kā liecina euro zonas integrētie ekonomiskās un finanšu kontu statistikas dati, laikrindas kopumā atbilst nefinanšu sabiedrību sektora kopējam procentu maksājumu slogam.

mājsaimniecību parāda līmeņa pieaugums samazinājās. Tomēr MFI mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu plūsmas pēdējo mēnešu laikā neliecina par jebkādu manāmu finanšu satricinājuma izraisītu samazināšanos.

FINANSĒŠANAS NOSACĪJUMI

MFI procentu likmju statistika un banku veiktās kreditēšanas 2008. gada janvāra apsekojums[9] liecina, ka 2007. gada 4. ceturksnī finansēšanas nosacījumi kļuvuši vēl stingrāki.

MFI aizdevumu mājokļa iegādei procentu likmes 4. ceturksnī vēl vairāk paaugstinājās, īpaši aizdevumiem ar visīsāko un visilgāko procentu likmes darbības sākotnējo periodu, bet ar visai nelielu augšupejošu korekciju aizdevumiem ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu no 1 gada līdz 10 gadiem. Aizdevumu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam procentu likmes salīdzinājumā ar vidējo procentu likmi 3. ceturksnī paaugstinājās par 15 bāzes punktiem (sk. 35. att.), bet aizdevumu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 10 gadiem attiecīgais rādītājs bija 12 bāzes punktu. Decembrī šo abu veidu aizdevumu vidējo procentu likmju starpība bija 22 bāzes punkti, bet to apvērstā termiņstruktūra salīdzinājumā ar 3. ceturksni kopumā nemainījās.

35. attēls. MFI mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu procentu likmes

(gadā, %; izņemot maksas; pēc svariem koriģētas jauno darījumu procentu likmes[1])

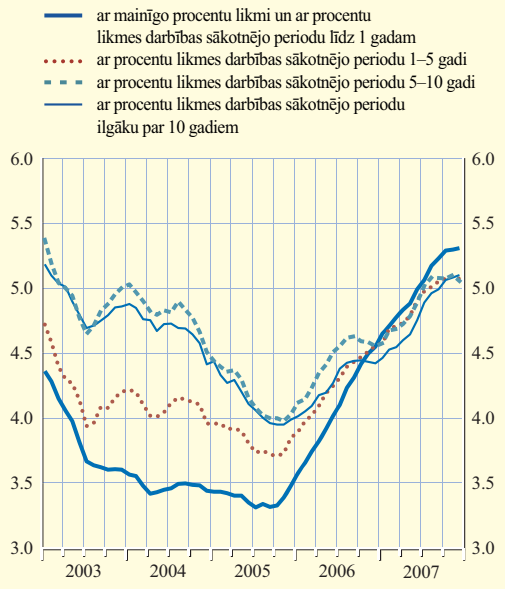

Avots: ECB.
1) Sākot ar 2003. gada decembri, pēc svariem koriģētās MFI procentu likmes tiek aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido jauno darījumu apjomu 12 mēnešu mainīgais vidējais rādītājs. Iepriekšējā periodā, no 2003. gada janvāra līdz novembrim, pēc svariem koriģētās MFI procentu likmes aprēķinātas, izmantojot valstu svarus, ko veido 2003. gada jauno darījumu apjomu vidējais rādītājs. Sīkāku informāciju sk. 2004. gada augusta "Mēneša Biļetena" ielikumā *Analysing MFI interest rates at the euro area level.*

Citāda bija MFI patēriņa kredīta procentu likmju dinamika. Pirmkārt, 4. ceturksnī tās salīdzinājumā ar vidējām procentu likmēm 3. ceturksnī samazinājās. Otrkārt, patēriņa kredīta procentu likmju termiņstruktūra, kas 2007. gada 3. ceturksnī bija lēzena, gada pēdējā ceturksnī atkal tiecās uz augšu. Tā atspoguļoja patēriņa kredīta ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam procentu likmes kritumu par 13 bāzes punktiem salīdzinājumā ar vidējo procentu likmi 3. ceturksnī, kā arī mazāku (tikai par diviem bāzes punktiem) aizdevumu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 5 gadiem kritumu.

MFI aizdevumu mājokļa iegādei procentu likmju un valdības 2 gadu obligāciju peļņas likmju starpība 2007. gada 4. ceturksnī salīdzinājumā ar 3. ceturksni turpināja pieaugt, atspoguļojot gan mājokļu iegādei izsniegto aizdevumu procentu likmju kāpumu, gan valdības 2 gadu obligāciju peļņas likmes sarukumu. Patēriņa kredīta un naudas tirgus 12 mēnešu procentu likmju starpība nedaudz samazinājās, galvenokārt atspoguļojot aizdevumu procentu likmes kritumu.

9 Sk. 2008. gada februāra "Mēneša Biļetena" ielikumu *The results of the January 2008 bank lending survey for the euro area* ("Euro zonas banku veiktās kreditēšanas 2008. gada janvāra apsekojuma rezultāti").

Banku veiktās kreditēšanas 2008. gada janvāra apsekojumā bankas ziņoja, ka kopumā mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto aizdevumu nosacījumi kļuvuši stingrāki nekā 2007. gada oktobra apsekojuma laikā. Bankas norādīja, ka stingrāku nosacījumu ieviešana notiek ar dažādiem paņēmieniem, taču visbiežāk – palielinot vidēja riska aizdevumu pievienoto procentu likmi. Tas atbilst MFI aizdevumu procentu likmju kāpumam 4. ceturksnī un novērotajam procentu likmju starpību pieaugumam. Attiecībā uz patēriņa kredītu 2007. gada 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās to banku skaits, kuras atzīst, ka izvirzījušas stingrākus kreditēšanas nosacījumus.

FINANSĒJUMA PLŪSMAS

2007. gada 3. ceturksnī mājsaimniecību kreditēšanas kopējais gada pieauguma temps saruka līdz 7.4% (2. ceturksnī – 7.5%; sk. 36. att.). Šis tālākais samazinājums pamatā bija tāpēc, ka kritās MFI izsniegto aizdevumu gada kāpuma temps. Ne–MFI mājsaimniecībām izsniegtajiem aizdevumiem tas joprojām pārsniedza MFI mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu gada pieauguma tempu. Dati par MFI aizdevumiem liecina, ka mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu gada kāpuma temps 4. ceturksnī turpināja sarukt.

Mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu gada pieauguma temps 2008. gada janvārī bija 6.1% (2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 6.6% un 7.0%). Tas atspoguļoja sarūkošo aizdevumu mājokļa iegādei devumu, bet patēriņa kredīta daļa vairāk vai mazāk stabilizējās. Kopumā dažu pēdējo mēnešu dati par MFI mājsaimniecībām izsniegtajiem aizdevumiem neliecina par to, ka pēdējā laika norises finanšu tirgū būtu jūtami samazinājušas kreditēšanu un pastiprinājušas kopš 2006. gada sākuma vēroto mājsaimniecību kreditēšanas pieauguma lejupvērsto tendenci.

36. attēls. Mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu kopapjoms

(gada pārmaiņu temps, %; īpatsvars, procentu punktos; ceturkšņa beigās)

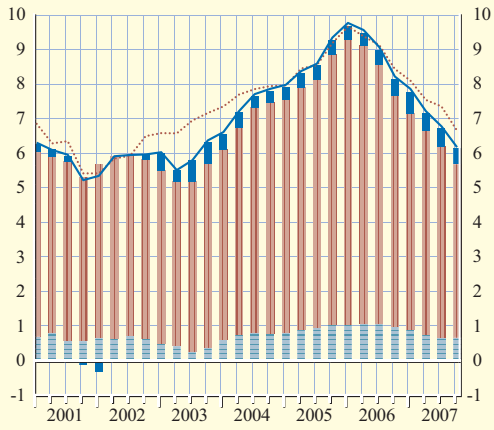

Avots: ECB.
Piezīme. Aizdevumu kopsumma ietver visu institucionālo sektoru, ieskaitot pārējā pasaulē, mājsaimniecībām izsniegtos aizdevumus. 2007. gada 4. ceturksnī mājsaimniecībām izsniegto aizdevumu kopsumma tiek lēsta, izmantojot monetārās un banku statistikas informāciju par darījumiem. Informāciju par MFI izsniegto aizdevumu un aizdevumu kopsummas pieauguma tempu aprēķinu atšķirībām sk. attiecīgajās tehniskajās piezīmēs.

37. attēls. Mājsaimniecību finanšu ieguldījumi

(gada pārmaiņu temps, %; īpatsvars, procentu punktos)

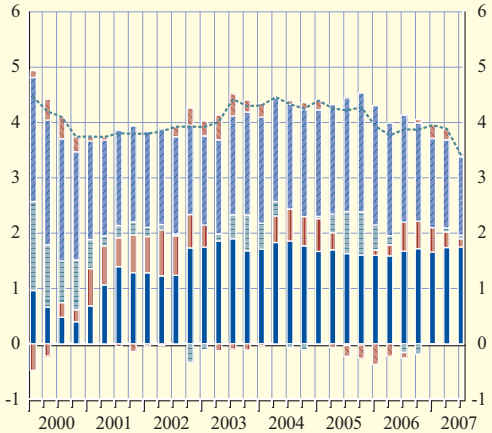

Avots: ECB un *Eurostat*.
1) Ietver aizdevumus, pārējos debitoru parādus un atvasinātos finanšu instrumentus.

Pēdējo ceturkšņu laikā novērotais aizdevumu mājokļu iegādei pieauguma tempa pakāpeniskais sarukums (2008. gada janvārī – 6.9%, 2007. gada 4. ceturksnī – 7.7% un 3. ceturksnī – 8.1%) saistīts ar vairāku euro zonas valstu mājokļu tirgu dinamikas kritumu, kā arī ar augstāku hipotēku kredīta procentu likmju ietekmi euro zonā. Banku veiktās kreditēšanas 2008. gada janvāra apsekojumā bankas joprojām atzīmēja mājokļu tirgus perspektīvas un ar vispārējo ekonomisko aktivitāti saistīto gaidu pasliktināšanos kā galvenos faktorus, kas mazina mājsaimniecību pieprasījumu pēc aizdevumiem mājokļu iegādei.

Patēriņa kredītu gada pieauguma temps janvārī bija 5.8% (2007. gada 4. un 3. ceturksnī – attiecīgi 5.3% un 5.7%). Lūkojoties plašāk nekā viena mēneša norisēs, kas mēdz būt svārstīgas, 2007. gada 2. pusgadā patēriņa kredīta kāpums palēninājās. Tas kopumā atbilst pēdējos ceturkšņos vērotajam nepārtikas preču mazumtirdzniecības apgrozījuma lēnākam pieaugumam un patērētāju konfidences kritumam 4. ceturksnī. Banku veiktās kreditēšanas 2008. gada janvāra apsekojums parādīja, ka nedaudz samazinājies to banku īpatsvars, kurām audzis patēriņa kredīta un citu veidu aizdevumu pieprasījums.

Euro zonas mājsaimniecību sektora bilances aktīvos kopējo finanšu ieguldījumu gada pieauguma temps 2007. gada 3. ceturksnī palēninājās līdz 3.4% (2007. gada 2. ceturksnī – 3.9%; sk. 37. att.). Naudas un noguldījumu, kā arī akciju un citu kapitāla vērtspapīru devums pamatā nemainījās, turpretī parāda vērtspapīru – turpināja samazināties. Visbeidzot, salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bija krities arī apdrošināšanas tehnisko rezervju un citu finanšu aktīvu devums. Kopumā ieguldījumi naudā un noguldījumos, kā arī apdrošināšanas un pensiju produktos – divos aktīvu veidos, kas atrodas diametrāli pretējās termiņu diapazona pusēs, taču tiek uzskatīti par samērā drošiem ieguldījumiem, – joprojām veidoja lielāko daļu mājsaimniecību sektora finanšu ieguldījumu pieauguma.

FINANSIĀLAIS STĀVOKLIS

Mājsaimniecību parāda līmeņa attiecības pret bruto ienākumiem rādītāja pieaugums nedaudz izlīdzinājies, jo samazinājies mājsaimniecību neto aizņēmumu kāpums (sk. 38. att.). 2007. gada 4. ceturksnī parāda attiecība pret ienākumiem pieauga aptuveni līdz 93%, bet parāda attiecība pret IKP palielinājās nebūtiski (aptuveni līdz 60.5%). Vērtējot pēc starptautiskajiem standartiem, euro zonas mājsaimniecību parāda līmenis vēl joprojām ir samērā pieticīgs, īpaši salīdzinājumā ar ASV vai Lielbritāniju. Procentu maksājumu slogs (izteikts kā procenti no mājsaimniecību rīcībā esošajiem ienākumiem) 2007. gada 3. ceturksnī (pēdējais periods, par kuru pieejami euro zonas integrēto kontu dati) turpināja pieaugt, sasniedzot 3.2%, bet joprojām bija mazāks par 2001. gada rekordaugsto līmeni.

38. attēls. Mājsaimniecību parāds un procentu maksājumi

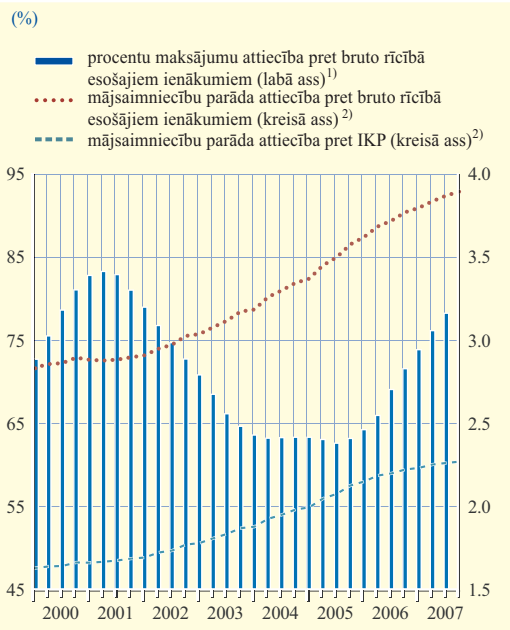

Avoti: ECB un *Eurostat*.
Piezīmes. Mājsaimniecību parāds ietver visu institucionālo sektoru mājsaimniecībām izsniegtos aizdevumus, t.sk. pārējā pasaulē. Procentu maksājumi neietver mājsaimniecību finansējuma izmaksas pilnībā, jo nav iekļautas komisijas maksas par finanšu pakalpojumiem.
1) Dati par 2007. gada 4. ceturksni nav pieejami.
2) Dati par pēdējo ceturksni daļēji ir aplēses.

3. CENAS UN IZMAKSAS

Saskaņā ar aplēsēm euro zonas SPCI inflācija 2008. gada februārī, tāpat kā janvārī, joprojām bija 3.2%. Tas īstermiņā liecina par ilgstošu spēcīgu augšupvērstu spiedienu uz inflāciju galvenokārt saistībā ar pēdējos mēnešos vērojamo kraso preču cenu, īpaši naftas un pārtikas cenu, kāpumu. Kopumā iespējams, ka turpmākajos mēnešos SPCI gada inflācija joprojām būtiski pārsniegs 2% un tikai vēlāk gada laikā pakāpeniski kļūs mērenāka. Saskaņā ar jaunākajām ECB speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm SPCI gada inflācija 2008. gadā būs 2.6–3.2% un 2009. gadā – 1.5–2.7%. Šo iespēju aplēšu pamatā ir pieņēmumi, ka nesen novērotā preču cenu dinamika minēto aplēšu periodā samazināsies atbilstoši biržā tirgoto nākotnes līgumu cenām un darbaspēka izmaksu un peļņas maržu radītais spiediens tiks ierobežots. Vidējā termiņā inflācijas prognožu riski joprojām ir augšupvērsti.

3.1. PATĒRIŅA CENAS

Kopš 2007. gada rudens vērojams krass kopējās SPCI inflācijas kāpums. Saskaņā ar *Eurostat* ātro aplēsi prognozēts, ka pēc piecus mēnešus ilguša strauja pieauguma janvārī sasniegts rekordaugsts līmenis (3.2%), bet februārī SPCI inflācija stabilizējusies (sk. 39. att.).[1]

Euro zonas kopējā SPCI gada kāpuma tempa kraso pieaugumu līdz pašreizējam augstajam līmenim (2007. gada septembrī – 1.7%) noteica būtiska enerģijas un galvenokārt apstrādātās pārtikas komponenta ietekme, ko savukārt izraisīja nesenais naftas un pārtikas preču cenu kāpums pasaules tirgos.

SPCI enerģijas cenu komponenta gada pārmaiņu temps no 2007. gada 4. ceturksnī sasniegtā līmeņa (vidēji 8.1%) janvārī pieauga līdz 10.6% un nozīmīgi pārsniedza 2007. gadā kopumā novēroto vidējo tempu (2.6%). Naftas cenas gada sākumā sasniedza ļoti augstu līmeni. Tomēr naftas cenu palielinājumu euro izteiksmē nedaudz mazināja euro kursa kāpums. Naftas pārstrādes rūpniecības peļņas maržu, kas pašlaik vēl ir samērā zemas, neliela palielināšanās varētu veicināt arī neseno

1 Tomēr jāatceras, ka cenu dinamikas skaidrošana janvārī īpaši problemātiska sakarā ar spēcīgu sezonālo faktoru (sezonas izpārdošanu atlaižu un neapstrādātās pārtikas cenu norišu) ietekmi un vienreizējiem faktoriem ar ilgstošu ietekmi, piemēram, administratīvi regulējamo cenu un netiešo nodokļu pārmaiņām, kā arī cenu pārskatīšanu, ko parasti gada sākumā īsteno daudzi uzņēmumi. Sīkāku informāciju sk. 2007. gada marta "Mēneša Biļetena" ielikumā "Detalizēts ieskats katru gadu janvārī novērotajās SPCI pārmaiņās un salīdzinājums ar pārējo mēnešu norisēm".

6. tabula. Cenu dinamika

(gada pārmaiņas, ja nav norādīts citādi; %)

	2006	2007	2007 Sept.	2007 Okt.	2007 Nov.	2007 Dec.	2008 Janv.	2008 Febr.
SPCI un tā komponenti								
Kopējais indekss[1)]	2.2	2.1	2.1	2.6	3.1	3.1	3.2	*3.2*
Enerģija	7.7	2.6	3.0	5.5	9.7	9.2	10.6	.
Neapstrādātā pārtika	2.8	3.0	2.1	3.1	3.0	3.1	3.3	.
Apstrādātā pārtika	2.1	2.8	3.1	3.8	4.6	5.1	5.8	.
Neenerģijas rūpniecības preces	0.6	1.0	1.0	1.1	1.1	1.0	0.7	.
Pakalpojumi	2.0	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	.
Citi cenu rādītāji								
Ražotāju cenas rūpniecībā	5.1	2.8	2.7	3.3	4.2	4.3	4.9	.
Naftas cenas (euro par barelu)	52.9	52.8	55.2	57.7	62.8	62.8	62.4	64.0
Neenerģijas preču cenas	24.8	9.2	6.9	3.5	-0.1	1.4	10.4	15.0

Avoti: *Eurostat*, HSEI un ECB aprēķini, kuru pamatā ir *Thomson Financial Datastream* dati.
Piezīme. Dati par ražotāju cenām rūpniecībā attiecas uz euro zonas valstīm, t.sk. Kipru un Maltu.
1) SPCI inflācija 2008. gada februārī atbilst *Eurostat* ātrajai aplēsei.

enerģijas galapatēriņa cenu pieaugumu euro zonas valstīs.

Kopējās SPCI inflācijas dinamiku pēdējos mēnešos joprojām galvenokārt nosaka euro zonas valstīs vērojamās augstākas pārtikas patēriņa cenas. SPCI grozā veidojot kopējo svaru 19.6%, gan apstrādātās, gan neapstrādātās pārtikas cenu dinamika no 2007. gada septembra līdz 2008. gada janvārim ietekmēja kopējo SPCI gada inflāciju vidēji aptuveni par 0.75 procentu punktiem. Šo norisi izraisīja kopš 2007. gada vidus starptautiskajos tirgos vērojamais krasais dažu lauksaimniecības produktu cenu kāpums, ko ietekmēja gan īslaicīgi, gan strukturāli piedāvājuma un pieprasījuma faktori.[2] Tomēr atšķirībā no iepriekš novērotajiem pārtikas cenu radītajiem šokiem jaunākās pasaules pārtikas preču cenu norises galvenokārt ietekmēja apstrādātās pārtikas cenas. Apstrādātās pārtikas cenu gada kāpuma temps, pieaugot no 2007. gada pēdējā ceturksnī novērotā straujā vidējā gada pieauguma tempa (4.5%), janvārī palielinājās līdz 5.8%, sasniedzot augstāko līmeni, ko oficiālais indekss atspoguļojis kopš 1999. gada. To noteica krasais piena, labības produktu un cukura cenu mēneša pieaugums. Turpretī neapstrādātās pārtikas cenu gada kāpuma temps liecināja par mazāku pieaugumu pēdējos mēnešos. Janvārī vērojams nenozīmīgs tā palielinājums līdz 3.3%, galvenokārt turpmāka gaļas cenu kāpuma dēļ, ko, iespējams, noteica dzīvnieku barības izmaksu pieaugums un pastiprināja dažu sezonālu faktoru ietekme uz citiem apakškomponentiem. Pēdējo mēnešu laikā pārtikas patēriņa cenu kāpuma palielināšanās euro zonas valstīs būtiski atšķiras mazumtirdzniecības un sadales sektorā vērojamo pieprasījuma nosacījumu, tirgus struktūru un konkurences spiediena atšķirību dēļ.[3]

39. attēls. SPCI inflācijas dalījums: galvenie komponenti

(gada pārmaiņas; mēneša dati; %)

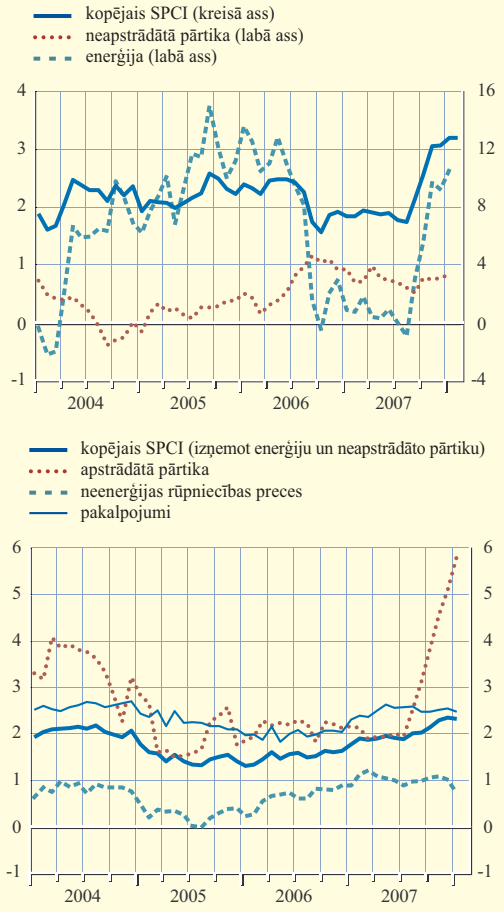

Avots: *Eurostat*.

SPCI (izņemot pārtiku un enerģiju) gada pārmaiņu temps pēdējos mēnešos joprojām kopumā bija stabils, lai gan samērā straujš. Šī stabilitāte atspoguļo divu lielāko SPCI komponentu, t.i., pakalpojumu un neenerģijas rūpniecības preču, mēreno īstermiņa cenu dinamiku. Tomēr to gada kāpuma temps joprojām ir straujāks nekā iepriekšējos gados novērotais.

2 Sīkāku informāciju sk. 2007. gada decembra "Mēneša Biļetena" ielikumā "Jaunākās euro zonas pārtikas cenu tendences un prognozes".
3 Sk. 2. zemsvītras piezīmē minēto ielikumu.

Neenerģijas rūpniecības preču cenu gada pārmaiņu temps janvārī bija 0.7%, nedaudz lēnāks par 2007. gadā novēroto tempu (aptuveni 1.0%). Tomēr iespējams, ka šo samazinājumu vairāk noteica sezonālo atlaižu īstenošana un arī daži bāzes efekti, ko izraisīja PVN likmes paaugstināšana Vācijā pagājušā gada janvārī. Tas, ka īstermiņa dinamika joprojām ir mērena, neraugoties uz ražošanas izmaksu spiedienu, par ko liecināja patēriņa preču iekšzemes ražotāju cenas un jaudas izmantošana apstrādes rūpniecībā vēsturiski augstā līmenī, varētu būt saistāms ar valūtas kursu pārmaiņu mazinošo ietekmi uz importa cenu spiedienu spēcīgas starptautiskās konkurences apstākļos.

Pakalpojumu cenu gada pārmaiņu temps janvārī jau piekto mēnesi pēc kārtas joprojām nemainīgi bija samērā augsts (2.5%). Tas tomēr slēpj pakalpojumu apakškategoriju līdzsvarojošās norises. Īpaši inflācijas dinamika, šķiet, ir straujāka restorānu un kafejnīcu nozarē (janvārī – 3.7%) un izglītības nozarē (janvārī – 9.4%), ko īpaši ietekmēja būtiskais mācību maksas palielinājums Vācijas universitātēs 2007. gada aprīlī. Turpretī sakaru pakalpojumu inflācija kopumā joprojām bija negatīva (–2.9% janvārī).

7. ielikumā aplūkotas t.s. pamatā esošās inflācijas rādītāju jaunākās tendences. Ielikumā atspoguļots, ka pēdējos mēnešos vairākums pamatā esošās inflācijas rādītāju paaugstinājies.

7. ielikums

JAUNĀKĀS ATSEVIŠĶU EURO ZONAS PAMATĀ ESOŠĀS INFLĀCIJAS RĀDĪTĀJU NORISES

ECB mērķis definēts SPCI inflācijas izteiksmē. Tomēr būtu lietderīgi sekot citiem cenu pieauguma rādītājiem, lai noskaidrotu un atspoguļotu ilgāka termiņa cenu tendences un kopējo cenu dinamiku noteicošo spēku raksturu un avotus. Tāpēc ekonomikas literatūrā[1] sniegti vairāki pamatā esošās vai pamatinflācijas rādītāji. Pamatā esošās inflācijas uz izņēmumu balstītos rādītājus, bieži minēto šo rādītāju kopu, var klasificēt divos galvenajos veidos: pastāvīgi uz izņēmumu balstītie rādītāji (kuros nekad neietver tos pašus komponentus, piemēram, SPCI, izņemot neapstrādāto pārtiku un enerģiju) un statistikas uz izņēmumu balstītie rādītāji (jebkurā attiecīgajā laika punktā netiek iekļauti izņēmumi, piemēram, koriģētie vidējie rādītāji).[2] Ielikumā aplūkotas un novērtētas jaunākās vairāku pamatā esošās inflācijas konkrēto rādītāju pārmaiņas.

2008. gada janvārī pamatā esošās inflācijas uz izņēmumu balstītie rādītāji bija zemākā līmenī nekā kopējās SPCI inflācijas pieauguma temps (sk. A att. un tabulu). Tomēr pēc 2007. gadā novērotā kāpuma vairākums rādītāju pašlaik ir augsts – tie pārsniedz 2.0%. Vienīgais izņēmums ir SPCI, izņemot pārtiku un enerģiju, inflācijas rādītājs, kas 2008. gada janvārī bija 1.7% un 2007. gadā bija mazāks par 2.0%, lai gan salīdzinājumā ar 2006. gada vidējo līmeni bija vērojams tā pieaugums. Mērenāks šā rādītāja kāpuma temps salīdzinājumā ar citu pamatā esošās inflācijas uz izņēmumu balstīto pastāvīgo rādītāju pārmaiņām, piemēram, SPCI, izņemot neapstrādāto pārtiku un enerģiju, liecina par apstrādātās pārtikas cenu lielo ietekmi, īpaši kopš 2007. gada septembra. Visi statistikas uz izņēmumu balstītie rādītāji arī liecina par vispārēju pamatā esošās inflācijas rādītāju palielinājumu. Tā

1 Pamatā esošās inflācijas jēdziens, lai gan intuitīvi pievilcīgs ilgāka termiņa cenu tendences un cenu dinamiku noteicošo spēku rakstura un avotu noteikšanas un atspoguļošanas veids, praktiskā lietojumā ir neskaidrs. Sīkāku informāciju sk. 2001. gada jūlija "Mēneša Biļetena" rakstā *Measures of underlying inflation in the euro area* ("Euro zonas valstu pamatā esošās inflācijas rādītāji").

2 Pastāvīgie uz izņēmumu balstītie rādītāji saistīti ar sistemātisku atsevišķu SPCI komponentu neiekļaušanu, bet statistikas uz izņēmumu balstītajos rādītājos nav ietvertas mazākās un lielākās cenu pārmaiņas noteiktā laika punktā.

A attēls. Euro zonas valstu SPCI inflācijas atsevišķu rādītāju dinamika

(gada pārmaiņas; %; mēneša dati)

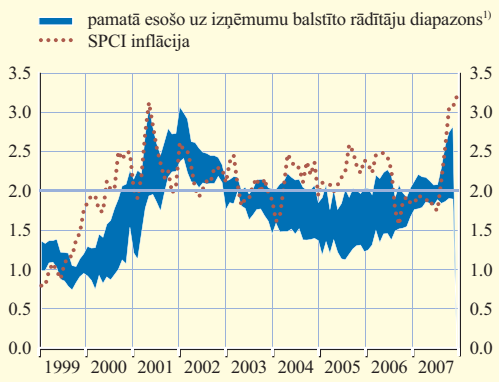

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.
1) Sk. tabulas piezīmi.

B attēls. SPCI komponentu biežuma sadalījums

(gada pārmaiņas; %)

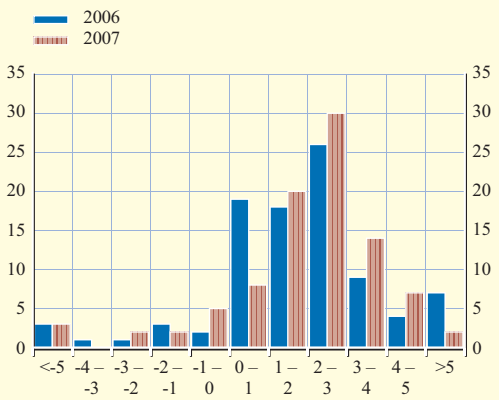

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.
Piezīme. Attēlā atspoguļots 2006. un 2007. gadā novēroto SPCI 93 komponentu gada cenu pārmaiņu nesvērtais biežuma sadalījums.

kā šādi rādītāji neietver ne pozitīvus, ne negatīvus izņēmumus, tie patiešām pašlaik nedaudz pārsniedz pastāvīgos uz izņēmumu balstītos rādītājus, kuros tagad nav ietverti tikai tie komponenti, kuru ietekme uz kopējo SPCI inflācijas pieaugumu pārsniedz vidējo.

Pamatā esošās inflācijas rādītāju nesen novērotā kāpuma diapazonu var arī iegūt, novērtējot pēdējo divu gadu laikā novērotā cenu pieauguma biežuma sadalījumu, kas 2007. gadā salīdzinājumā ar 2006. gadu atspoguļo SPCI komponentu cenu pieauguma sadalījuma vispārējo nobīdi pa labi (sk. B att.). Lai gan kādu šā kāpuma daļu iespējams skaidrot ar PVN likmes paaugstināšanu Vācijā 2007. gada janvārī, kas ietekmēja plašu SPCI komponentu diapazonu, tas varētu būt arī saistīts ar lielāko SPCI komponentu, t.i., pakalpojumu un neenerģijas rūpniecības preču, būtisku pieaugumu. Šī

Euro zonas SPCI inflācija un atsevišķi pamatā esošās inflācijas rādītāji

(gada pārmaiņas; %; mēneša dati)

	2006	2007	2007 Sept.	2007 Okt.	2007 Nov.	2007 Dec.	2008 Janv.	2008 Febr.
SPCI inflācija [1]	2.2	2.1	2.1	2.6	3.1	3.1	3.2	*3.2*
Atsevišķi pamatā esošās inflācijas rādītāji								
Pastāvīgi uz izņēmumu balstītie rādītāji								
SPCI, izņemot enerģiju	1.6	2.1	2.0	2.2	2.3	2.4	2.4	
SPCI, izņemot neapstrādāto pārtiku un enerģiju	1.5	2.0	2.0	2.1	2.3	2.3	2.3	
SPCI, izņemot pārtiku un enerģiju	1.4	1.9	1.8	1.9	1.9	1.9	1.7	
Statistikas uz izņēmumu balstītie rādītāji								
Koriģētais vidējais (10%)	2.0	2.2	2.2	2.6	2.7	2.8	3.0	
Koriģētais vidējais (32%)	1.9	2.2	2.3	2.4	2.5	2.5	2.5	
Svērtais vidējais	2.0	2.2	2.2	2.4	2.5	2.5	2.4	

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.
Piezīme. Statistikas uz izņēmumu balstītie rādītāji neietver noteiktu cenu procentuālo pārmaiņu daļu, kas atrodas starp mēneša mazākajām vai lielākajām pārmaiņām (skaitliskā izteiksmē). Piemēram, 10% koriģētais vidējais neietver SPCI komponentu svērtā sadalījuma vismazākās cenu pārmaiņas 5% apmērā un vislielākās pārmaiņas 5% apmērā.
1) SPCI inflācija 2008. gada februārī atbilst *Eurostat* ātrajai aplēsei.

vispārējā tendence varētu būt atkarīga no agrāko preču cenu kāpumu netiešās ietekmes un arī liecināt par citiem ar 2007. gadā novēroto samērā straujo tautsaimniecības uzplaukumu saistītiem faktoriem.

Skaidrojot šos rādītājus, jāatceras, ka pamatā esošās inflācijas rādītāji, aplūkojot tos atsevišķi vai kā grupu, nesniedz ne strukturālu priekšstatu par inflācijas spiedienu, ne arī uz nākotni vērstu informāciju, kas būtu plašāka par SPCI 93 komponentos ietverto, tāpēc tie jāsalīdzina ar citiem pieejamiem datiem. Tomēr rūpīgi jāseko līdzi vienlaicīgam daudzu šo rādītāju pieaugumam.

3.2. RAŽOTĀJU CENAS RŪPNIECĪBĀ

Enerģijas un pārtikas preču cenu pārmaiņas arī radīja ar naftas piegādi saistītu inflācijas spiedienu ražošanas procesa sākumposmos, par ko liecina pēdējos mēnešos vērojamais straujais ražotāju cenu rūpniecībā pieaugums.

Kopējo ražotāju cenu rūpniecībā (izņemot būvniecību) gada pārmaiņu temps janvārī turpināja augt (līdz 4.9%; 2007. gada decembrī – 4.3%; sk. 40. att.). Tas bija piektais kāpums pēc kārtas, ko galvenokārt izraisīja enerģijas un pārtikas cenu pārmaiņas, bet tagad tas atspoguļoja arī gandrīz visu komponentu pieaugumu. Izņemot enerģiju un būvniecību, ražotāju cenu gada inflācija nedaudz palielinājās (līdz 3.3%; janvārī – 3.2%). Šo norisi noteica gan starppatēriņa preču, gan patēriņa preču cenu pārmaiņas. Savukārt kapitālpreču cenu gada pārmaiņu temps atkal sāka kristies, janvārī sarūkot līdz 1.3% (2007. gada vidējais temps – 1.8%).

Starppatēriņa preču cenu gada pārmaiņu temps janvārī pirmo reizi kopš 2006. gada oktobra nedaudz pieauga. To noteica rūpniecības izejvielu cenu palielinājums un straujš naftas cenu kāpums, ko tikai nedaudz mazināja euro kursa pieaugums. Patēriņa preču ražotāju cenu gada pārmaiņu temps turpināja augt, un to galvenokārt noteica pārtikas cenas, kas gada laikā palielinājās par 9.3%. Tomēr janvāra dati, šķiet, apstiprina pārtikas cenu īstermiņa dinamikas (ko nosaka ar pārmaiņu tempu salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi) stabilizēšanos pēdējos trijos mēnešos. Šī norise liecina, ka kopš 2007. gada augusta augošais ar naftas piegādi saistītais spiediens uz pārtikas ražotāju preču cenām, iespējams, sasniedzis rekordlīmeni. Tomēr, tā kā nebija papildu pārtikas preču cenu šoku, iepriekšējie pārtikas ražotāju cenu kāpumi, iespējams, ietekmējuši mazumtirdzniecības cenas un tuvākajā nākotnē tiem joprojām būs turpmāka palielinoša ietekme

40. attēls. Ražotāju cenu rūpniecībā dalījums

(gada pārmaiņas; mēneša dati; %)

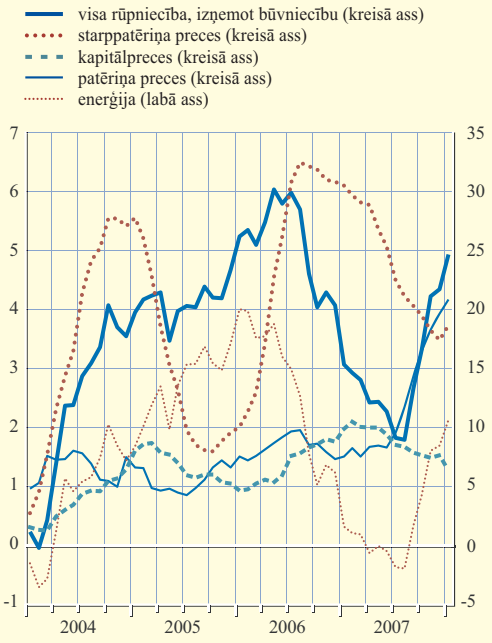

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.
Piezīme. Dati par euro zonu, t.sk. Kipru un Maltu.

uz SPCI pārtikas cenu inflāciju. Patēriņa preču cenu (izņemot tabakas un pārtikas cenas) gada pārmaiņu temps janvārī nemainījās (1.3%). Šajā līmenī tas svārstījies kopš 2007. gada sākuma, liecinot par to, ka mazinājies ar naftas piegādi saistītais spiediens uz neenerģijas rūpniecības preču patēriņa cenām.

NTC Economics Iepirkumu vadītāju indeksa (IVI) sniegtā informācija par uzņēmumu cenu noteikšanas tendenci 2008. gada februārī apstiprina, ka ir liels ražošanas izmaksu spiediens gan apstrādes rūpniecībā, gan pakalpojumu sektorā, par ko liecina abu sektoru vēsturiski augstie ražošanas izmaksu rādītāji (sk. 41. att.). Saskaņā ar abu sektoru apsekojuma respondentu sniegto informāciju lielākas naftas, enerģijas un pārtikas cenas atkal noteica augstās ražošanas izmaksas. Apstrādes rūpniecībā ražošanas izmaksu rādītājs februārī turpināja palielināties, sasniedzot augstāko pēdējos septiņos mēnešos novēroto līmeni. Arī ražotāju cenu rādītājs joprojām palielinājās, sasniedzot augstāko kopš 2007. gada marta novēroto līmeni un liecinot par nelielu augstāku cenu ietekmi. Pakalpojumu sektorā ražošanas izmaksu rādītājs nedaudz samazinājās, tomēr joprojām bija augsts. Turpretī pakalpojumu sektorā ražotāju cenu rādītājs februārī saruka un pašlaik ir zemāks nekā vidējais pēdējo divu gadu rādītājs. Šī norise varētu apstiprināt viedokli par pakalpojumu uzņēmumu nedaudz ierobežotu iespēju iekļaut izmaksu kāpumu ražotāju cenās.

41. attēls. Ražošanas izmaksu un produkcijas izlaides cenu apsekojums

(difūzijas indeksi; mēneša dati)

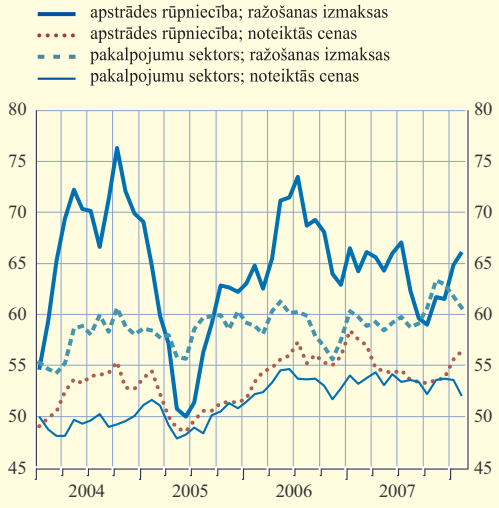

Avots: *NTC Economics*.
Piezīme. Indeksa vērtība virs 50 norāda cenu kāpumu, bet par 50 zemāka indeksa vērtība – cenu samazinājumu. Dati par euro zonu, t.sk. Kipru un Maltu.

3.3. DARBASPĒKA IZMAKSU RĀDĪTĀJI

Pieejamie darbaspēka izmaksu rādītāji liecina par mērenu darba samaksas pārmaiņu turpināšanos 2007. gada 4. ceturksnī (sk. 7. tabulu un 42. att.).

7. tabula. Darbaspēka izmaksu rādītāji

(gada pārmaiņas, ja nav norādīts citādi; %)

	2006	2007	2006 IV	2007 I	2007 II	2007 III	2007 IV
Vienošanās ceļā noteiktā darba samaksa	2.3	2.1	2.5	2.0	2.3	2.1	2.1
Darbaspēka stundas izmaksas kopā	2.6	.	2.3	2.3	2.4	2.5	.
Atlīdzība vienam nodarbinātajam	2.2	.	1.8	2.2	1.9	2.0	.
Papildposteņi:							
Darba ražīgums	1.4	.	1.6	1.3	0.6	0.6	.
Vienības darbaspēka izmaksas	0.9	.	0.2	0.9	1.3	1.3	.

Avoti: *Eurostat*, valstu dati un ECB aprēķini.
Piezīme. Dati par vienošanās ceļā noteikto darba samaksu un darbaspēka stundas izmaksām neietver Kipru un Maltu.

Vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas gada pieauguma temps 2007. gada 4. ceturksnī nemainījās salīdzinājumā ar 3. ceturksni (2.1%), lai gan darba samaksas dinamika liecināja par nozīmīgām atšķirībām dažādās euro zonas valstīs. Vienošanās ceļā noteiktās darba samaksas kāpums 2007. gadā bija vidēji 2.1%, nedaudz mazāks nekā iepriekšējā gadā novērotais pieaugums (2.3%). Citu darbaspēka izmaksu rādītāju sniegtā informācija, kas pieejama tikai līdz 2007. gada 3. ceturksnim, norāda, ka 2007. gada pārmaiņas joprojām bija nedaudz zemākā līmenī nekā 2006. gadā novērotais vidējais kāpuma temps. Atlīdzības vienam nodarbinātajam gada pieauguma tempa un kopējo darbaspēka stundas izmaksu sarukumu daļēji veicināja 2007. gadā dažās euro zonas valstīs īstenotās sociālās nodrošināšanas iemaksu samazināšanas kavējošā ietekme. Lai gan darbaspēka izmaksu kāpums bija mērens, mazais darba ražīguma palielinājums liecināja par vienības darbaspēka izmaksu lielāku pieaugumu līdz 2007. gada 3. ceturksnim salīdzinājumā ar vidējo kāpumu 2006. gadā.

42. attēls. Atsevišķi darbaspēka izmaksu rādītāji

(gada pārmaiņas; ceturkšņa dati; %)

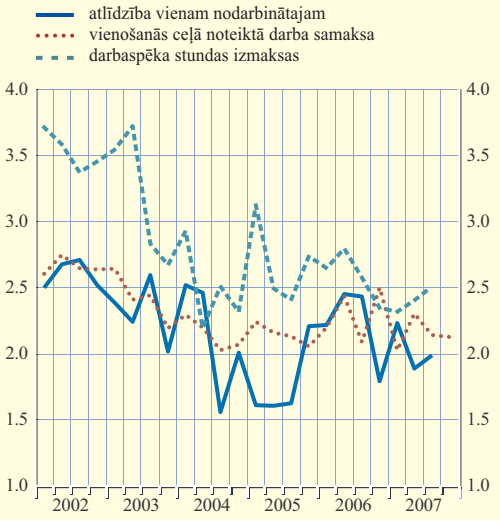

Avoti: *Eurostat*, valstu dati un ECB aprēķini.
Piezīme. Dati par atlīdzību vienam nodarbinātajam par euro zonu, t.sk. Kipru un Maltu.

2007. gada dati sektoru dalījumā liecina, ka tāpat kā iepriekšējā gadā atlīdzības vienam nodarbinātajam pieauguma temps bija straujāks rūpniecības sektorā nekā pakalpojumu sektorā atbilstoši sektoros vērojamai darba ražīguma dinamikai (sk. 43. att.). Būvniecībā atlīdzības vienam nodarbinātajam gada kāpuma tempa pieaugums, lai gan straujāks nekā rūpniecībā, gada gaitā kļuva

43. attēls. Darbaspēka izmaksu tendences sektoru dalījumā

(gada pārmaiņas; ceturkšņa dati; %)

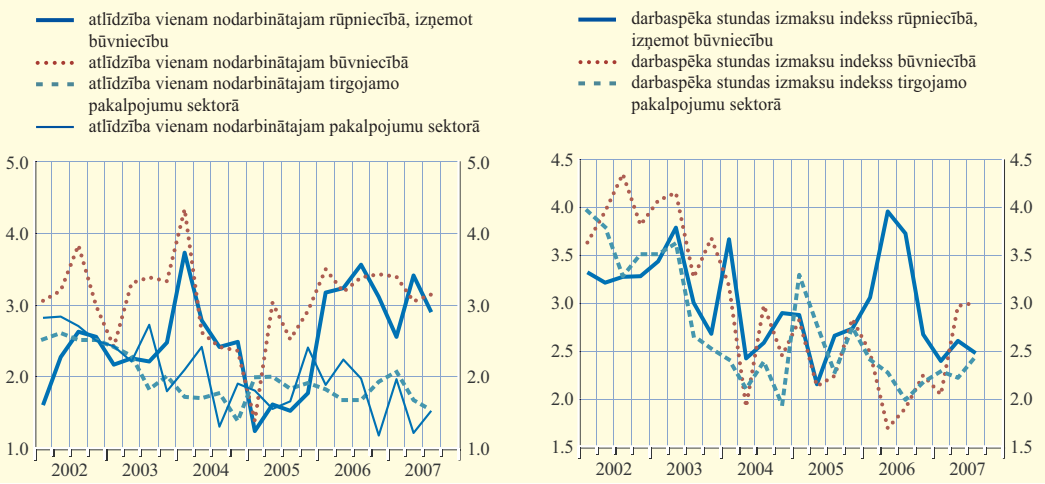

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.

mērenāks, atspoguļojot pirmās nodarbinātības samazinājuma pazīmes šajā sektorā. Darbaspēka stundas izmaksu kāpums būvniecībā pēc 2. ceturksnī novērotā krasā pieauguma 2007. gada 3. ceturksnī stabilizējās augstā līmenī.

Raugoties tālākā perspektīvā, informācija, ko sniedz pēdējās darba samaksas sarunas, liecina par darbaspēka izmaksu kāpuma iespējamu paātrināšanos 2008. gadā vairākās euro zonas valstīs, ņemot vērā saspringtos darba tirgus apstākļus. Saistībā ar patērētāju uztvertās inflācijas pieaugumu un lielākām sabiedrības bažām par pirktspēju rodas arī satraukums par darba samaksas spiediena kāpumu. Tomēr šajā ziņā ir risks, ka pašreizējā darba samaksas indeksācijas sistēma varētu veicināt augstāku pārtikas un enerģijas cenu nelielu ietekmi uz darba samaksu. Turklāt pašreizējā situācijā uzmanīgi jāseko darba samaksas pārmaiņām valsts sektorā, īpaši tāpēc, ka tās var ietekmēt darba samaksas paaugstināšanas prasības privātajā sektorā. Vērtējot darba samaksas spiedienu 2008. gadā, jāņem vērā, ka šogad, iespējams, saruks sociālās nodrošināšanas iemaksu samazināšanas pasākumu lejupvērstā ietekme uz darbaspēka izmaksu dinamiku, jo šie pasākumi atcelti.

3.4. INFLĀCIJAS PROGNOZE

Kopumā iespējams, ka turpmākajos mēnešos SPCI gada inflācija joprojām būtiski pārsniegs 2% un tikai vēlāk 2008. gadā pakāpeniski kļūs mērenāka. Saskaņā ar jaunākajām ECB speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm SPCI gada inflācija 2008. gadā būs 2.6–3.2% un 2009. gadā – 1.5–2.7%.

Vidējā termiņā saglabājas augšupvērsti inflācijas prognožu riski. Šie riski ietver turpmāku naftas un lauksaimniecības produktu cenu kāpumu atbilstoši pēdējos mēnešos novērotajai krasajai pieauguma tendencei. Turklāt tie ietver iespēju, ka, ņemot vērā augsto jaudas izmantošanu un saspringtos darba tirgus nosacījumus, darba samaksas kāpums var būt lielāks, nekā pašlaik gaidīts. Turklāt uzņēmumu cenu noteikšanas iespējas, īpaši tirgus segmentos ar mazu konkurenci, varētu būt lielākas, nekā paredzēts. Arī tālāks administratīvi regulējamo cenu un netiešo nodokļu palielinājums papildus tam, kas jau līdz šim prognozēts, rada augšupvērstu inflācijas prognozes risku.

4. PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGUS

Jaunākā informācija par ekonomisko aktivitāti apstiprina, ka 2007. gada beigās un 2008. gada sākumā tautsaimniecības izaugsmes temps ir samazinājies. Saskaņā ar Eurostat *ātro aplēsi euro zonas reālā IKP pieauguma temps pagājušā gada 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bija 0.4% (iepriekšējā ceturksnī – 0.8%). Apsekojumi par uzņēmumu un patērētāju konfidenci, kam kopš 2007. gada vasaras bijusi tendence samazināties, kopumā joprojām apstiprina izaugsmes turpināšanos. Tomēr euro zonas tautsaimniecības pamatrādītāji saglabājušies stabili. Euro zonas tautsaimniecībai nav raksturīga nopietna nesabalansētība. Pelnītspēja ir noturīga, nodarbinātības pieaugums ir stabils un bezdarba līmenis ir tik zems, kāds nav reģistrēts 25 gadus. Saskaņā ar ECB speciālistu 2008. gada marta makroekonomiskajām iespēju aplēsēm gaidāms, ka reālā IKP gada pieauguma temps 2008. gadā būs 1.3–2.1% un 2009. gadā – 1.3–2.3%. Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu decembra iespēju aplēsēm paredzamais reālā IKP pieauguma diapazons 2008. un 2009. gadā pārskatīts un nedaudz pazemināts, atspoguļojot zemāku globālo pieprasījumu, lielāku preču cenu spiedienu un mazāk labvēlīgus finansēšanas nosacījumus, nekā tika prognozēts decembrī. Pieejamās starptautisko organizāciju prognozes pamatos apstiprina šādu perspektīvu. Taču neskaidrība par tautsaimniecības izaugsmes perspektīvām joprojām ir neparasti liela un ekonomiskās aktivitātes izredzes apdraud lejupvērsti riski.*

4.1. PRODUKCIJAS IZLAIDES UN PIEPRASĪJUMA NORISES

REĀLĀ IKP UN IZDEVUMU POSTEŅI

Gan 2006., gan 2007. gadā ekonomiskā aktivitāte vidēji pieauga straujāk par potenciālo izaugsmes tempu, lai gan pagājušā gada beigās tai bija vērojama tendence nedaudz samazināties. Lai gan saglabājas augsts nenoteiktības līmenis, pamatscenārijs paredz turpmāku izaugsmi, kuras temps 2008. gada 1. pusgadā būs relatīvi zemāks nekā 2007. gadā.

44. attēls. Ieguldījums reālā IKP pieaugumā

(pieauguma temps salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni un ceturkšņa ieguldījums; sezonāli izlīdzināts; procentu punktos)

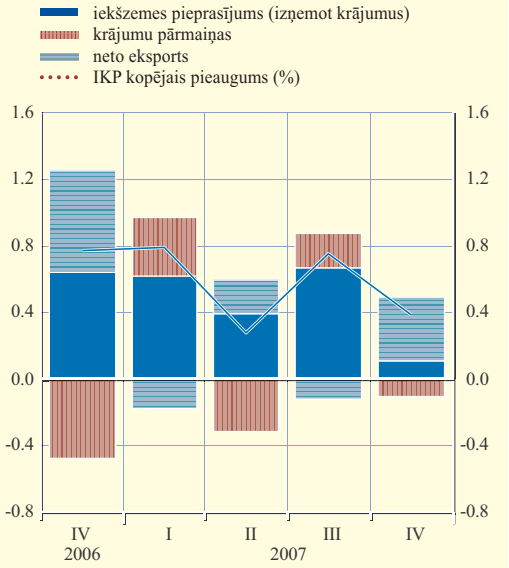

Avoti: *Eurostat* und ECB aprēķini.
Piezīme. Dati par euro zonu, t.sk. Kipru un Maltu.

Eurostat nacionālo kontu datu pirmā aplēse apstiprināja, ka reālā IKP pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni 2007. gada 4. ceturksnī bija 0.4% (iepriekšējā ceturksnī – 0.8%; sk. 44. att.). Šī ekonomiskās aktivitātes mazināšanās galvenokārt skaidrojama ar zemāku iekšzemes pieprasījumu, kura devums reālā IKP pieaugumā bija tikai 0.1 procentu punkts. Privātais patēriņš salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās par 0.1%, savukārt ieguldījumu apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni saruka nedaudz (līdz 0.8%; šī ieguldījumu relatīvā elastība atbilst arī 8. ielikumā aplūkotā Eiropas Komisijas ieguldījumu apsekojuma rezultātiem). Iekšzemes pieprasījuma pazemināšanos daļēji kompensēja spēcīgais neto tirdzniecības ieguldījums (0.4 procentu punkti), sarūkot importam. Krājumiem bija neliels negatīvs ieguldījums reālā IKP pieaugumā (0.1 procentu punkts).

8. ielikums

EIROPAS KOMISIJAS APSTRĀDES RŪPNIECĪBAS IEGULDĪJUMU APSEKOJUMS

Eiropas Komisija divas reizes gadā veic euro zonas apstrādes rūpniecības uzņēmumu apsekojumu, apkopojot informāciju par veiktajiem un plānotajiem ieguldījumiem. Uzņēmumi tiek lūgti sniegt datus par saviem iepriekšējā un kārtējā gada (pavasara apsekojums) vai kārtējā un nākamā gada (rudens apsekojums) ieguldījumu plāniem. Euro zonas rudens apsekojuma (2007. gada oktobrī un novembrī) rezultāti tika publicēti 2008. gada 31. janvārī. Šajā ielikumā, pamatojoties uz pēdējā apsekojuma rezultātiem, aplūkotas nesenās ieguldījumu norises un sniegts 2008. gada ieguldījumu gaidu pašreizējais novērtējums.

Pozitīvās ieguldījumu norises 2007. gadā

Saskaņā ar *Eurostat* datiem ieguldījumu apjoms reālajā izteiksmē 2007. gadā palielinājās par 4.8%. Šis bija otrais gads pēc kārtas, kad ieguldījumu apjoma kāpums pārsniedza 4.0%. Saskaņā ar apsekojuma rezultātiem 2007. gadā ieguldījumu pieaugums bija vispārējs, bet vislielāko kāpumu (8.4%) sasniedza investīciju preču sektorā, kam sekoja patēriņa preču sektors un starppatēriņa preču sektors (pieaugums attiecīgi 4.6% un 4.0%; sk. A att.). Šie rezultāti atbilst Eiropas Komisijas rūpniecības apsekojuma datiem, kas liecina, ka no minētajiem trim sektoriem investīciju preču sektorā 2007. gadā bija visaugstākais jaudu izmantošanas līmenis (sk. B att.).

Eiropas Komisijas ieguldījumu apsekojums arī sniedz informāciju par ieguldījumus ietekmējošiem faktoriem – pieprasījumu, finanšu nosacījumiem, tehniskajiem faktoriem (piemēram, tehnoloģiskajiem faktoriem un darbaspēka pieejamību) un citiem faktoriem (piemēram, nodokļiem un produkcijas ražošanas iespējām ārvalstīs). Tāpat kā 2006. gadā, arī 2007. gadā par ieguldījumu galveno virzītāju euro zonā uzskatīja pieprasījumu, aiz kura tūlīt ierindo tehniskos faktorus (sk. C att.). Pēc ieguldījumu kāpuma atsākšanās 2005. gadā labāku finanšu nosacījumu dēļ 2006. un 2007. gadā kopumā saglabājās stabili finanšu nosacījumi.

A attēls. Ieguldījumu gaidas sektoru dalījumā

(gada pārmaiņas; %)

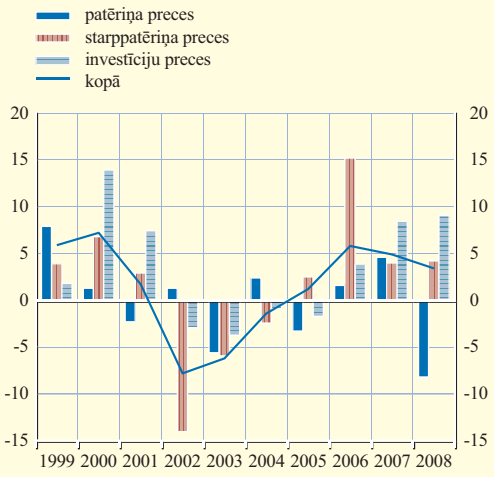

Avots: Eiropas Komisijas ieguldījumu apsekojums.

B attēls. Apstrādes rūpniecības jaudu izmantošana

(ceturkšņa dati; sezonāli izlīdzināti; % no kopējās jaudas)

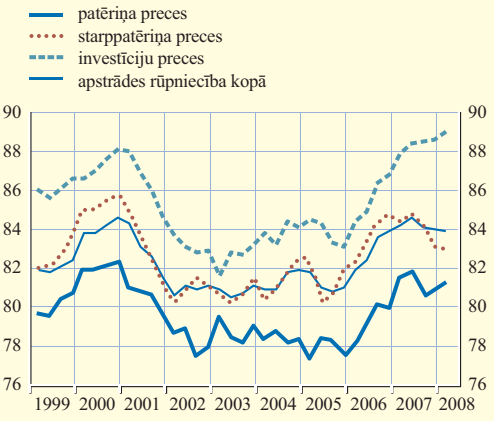

Avots: Eiropas Komisijas ieguldījumu apsekojums.
Piezīme. Jaunākā novērojuma dati attiecas uz 2008. gada 1. ceturksni.

1 Eiropas Komisijas ieguldījumu apsekojuma apraksts sniegts 2007. gada marta "Mēneša Biļetena" 5. ielikumā.

C attēls. Ieguldījumus ietekmējošie faktori

(gada pārmaiņas; %; procentu starpības)

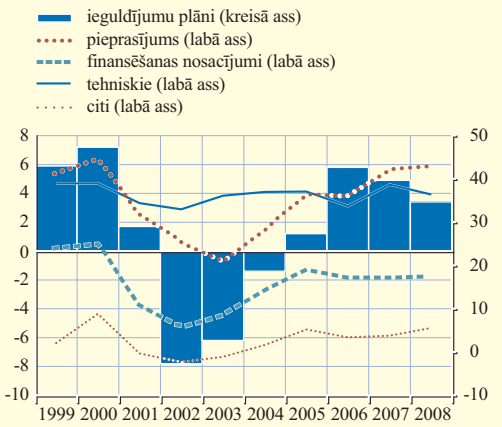

Avots: Eiropas Komisijas ieguldījumu apsekojums.
Piezīme. Apsekojuma jautājumiem par faktoriem ir kvalitatīvs raksturs, norādot, kuri faktori ietekmējuši ieguldījumus. Dati izteikti kā procentu starpības, un tāpēc to kopsumma neatbilst ieguldījumu gaidām, kas izteiktas kā gada procentuālās pārmaiņas.

D attēls. Ieguldījumu struktūra

(% no kopējiem ieguldījumiem)

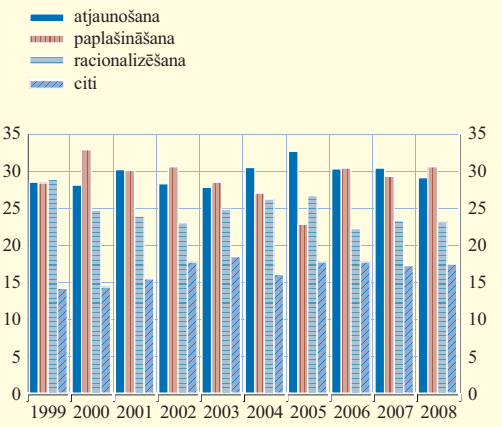

Avots: Eiropas Komisijas ieguldījumu apsekojums.

Aplūkojot ieguldījumu struktūru, Eiropas Komisijas ieguldījumu apsekojumā norādīts, ka, tāpat kā 2006. gadā, 2007. gadā lielākā ieguldījumu daļa bija paredzēta ražošanas jaudu paplašināšanai un nolietoto iekārtu vai aprīkojuma nomaiņai (sk. D att.). Šī samērā lielā ražošanas, īpaši investīciju preču ražošanas sektora, paplašināšanai paredzēto ieguldījumu daļa 2006. un 2007. gadā atspoguļoja samērā augsto jaudu izmantošanas līmeni.

2008. gadā gaidāmi zemāki ieguldījumi

Attiecībā uz 2008. gadu pagājušā gada rudens apsekojums liecina par ieguldījumu apjoma kāpuma samazinājumu aptuveni par 3.4% (sk. A att.). Ieguldījumu dalījums parādīja, ka paredzamo ieguldījumu sarukumu galvenokārt noteiktu patēriņa preču sektors, kura 2008. gada ieguldījumu plānā paredzēta 8.2% lejupslīde. Viskrasākais ieguldījumu samazinājums gaidāms ilglietojuma preču apakšsektorā. 2008. gadā investīciju preču sektorā un starppatēriņa preču sektorā plānots kopumā tāds pats ieguldījumu pieaugums kā 2007. gadā (sk. tabulu). Tomēr apsekojums neparāda, ka 2008. gadā kādā sektorā būtu gaidāma ieguldījumu finanšu nosacījumu pasliktināšanās, un tas liecina, ka pagājušā gada rudenī, kad tika veikts apsekojums, 2007. gada augustā sākušos finanšu tirgus satricinājumu neuzskatīja par norisi, kas varētu būtiski ietekmēt uzņēmumu 2008. gada ieguldījumu plānus.

Apsekojums arī liecina, ka 2008. gadā gaidāms nedaudz lielāks ražošanas paplašināšanai paredzēto ieguldījumu īpatsvars nekā 2007. gadā. Šādi plānoti ilgtermiņa ražošanas paplašināšanas ieguldījumi jāaplūko ciešā kontekstā ar

Ieguldījumu gaidas sektoru dalījumā

(apjoma gada pārmaiņas; %)	2007	2008
Kopā	**4.9**	**3.4**
Sektoru dalījums		
Starppatēriņa preces	**4.0**	**4.2**
Investīciju preces	**8.4**	**9.1**
Transportlīdzekļi	10.5	9.9
Patēriņa preces	**4.6**	**-8.2**
Īslaicīga lietojuma preces	2.8	-4.2
Pārtika un dzērieni	1.8	-7.9
Ilglietojuma preces	16.7	-12.8

Avots: Eiropas Komisijas ieguldījumu apsekojums.

apsekojumu datiem par augsta līmeņa jaudu izmantošanu euro zonā, īpaši investīciju preču sektorā. Kopš pagājušā gada rudens patēriņa preču sektorā un starppatēriņa preču sektorā novērota neliela jaudu spiediena samazināšanās, bet jaudu izmantošanas līmenis investīciju preču sektorā 2008. gada janvārī joprojām paaugstinājās (sk. B att.).

Gan ieguldījumu apsekojuma rezultāti, gan jaunākie jaudu izmantošanas dati un spēcīgās eksporta gaidas investīciju preču sektorā 2008. gada janvārī liecina, ka, iespējams, investīciju preču sektoru vismazāk ietekmējis nesenais euro zonas tautsaimniecības aktivitātes sarukums. Jāatzīmē, ka investīciju preču sektora darbība nākotnē būs atkarīga arī no stabila ārējā pieprasījuma un kopējās globālās ekonomiskās izaugsmes, jo euro zonā šim sektoram raksturīgs liels eksportam ražotās produkcijas īpatsvars.

Kopumā apsekojuma rezultāti liecina par 2008. gadā gaidāmo ieguldījumu sarukumu apstrādes rūpniecībā, kam tomēr būs ievērojamas atšķirības sektoru dalījumā. Šādu situācijas perspektīvu kopumā apstiprina arī ECB speciālistu 2008. gada marta makroekonomiskās iespēju aplēses (sk. 10. ielikumu).

PRODUKCIJAS IZLAIDE SEKTORU DALĪJUMĀ UN RŪPNIECISKĀ RAŽOŠANA

Lai gan 2006. gadā IKP pieauguma tempa paātrināšanos galvenokārt noteica straujāks rūpniecības sektora izaugsmes temps, 2007. gada sākumā galveno lomu šā tempa saglabāšanā pamazām pārņēma pakalpojumu sektors. Taču pagājušā gada laikā abos šajos sektoros bija vērojama neliela kāpuma tempa samazināšanās – pakalpojumu sektorā pēc vasaras bija vērojams straujāks kritums, bet rūpniecības sektors bija elastīgāks.

Raugoties īsāka termiņa perspektīvā, saskaņā ar *Eurostat* nacionālo kontu datu pirmo aplēsi pakalpojumu sektora devums euro zonas kopējā pievienotajā vērtībā 2007. gada 4. ceturksnī bija 0.4 procentu punkti (iepriekšējā ceturksnī – 0.6 procentu punkti). Pēc nozīmīgā ieguldījuma 3. ceturksnī (1.4 procentu punkti) rūpniecības sektora ieguldījums pievienotās vērtības pieaugumā 4. ceturksnī bija neliels (0.1 procentu punkts).

Šādu īstermiņa situāciju apstiprina visjaunākie rūpnieciskās ražošanas dati (sk. 45. att.). Rūpnieciskā ražošana (izņemot būvniecību) 2007. gada 4. ceturksnī palielinājās par 0.1% (3. ceturksnī – par 1.4%). No galvenajām rūpniecības grupām pagājušā gada 4. ceturksnī vērā ņemams pieaugums bija vērojams vienīgi enerģijas ražošanā (1.3%). Kapitālpreču ražošana pamatā saglabājās stabilā līmenī, savukārt gan patēriņa, gan starppatēriņa preču ražošana sašaurinājās. 2007. gada 4. ceturksnī

45. attēls. Rūpnieciskās ražošanas pieaugums un ieguldījums

(pieauguma temps un ieguldījums procentu punktos; mēneša dati; sezonāli izlīdzināti)

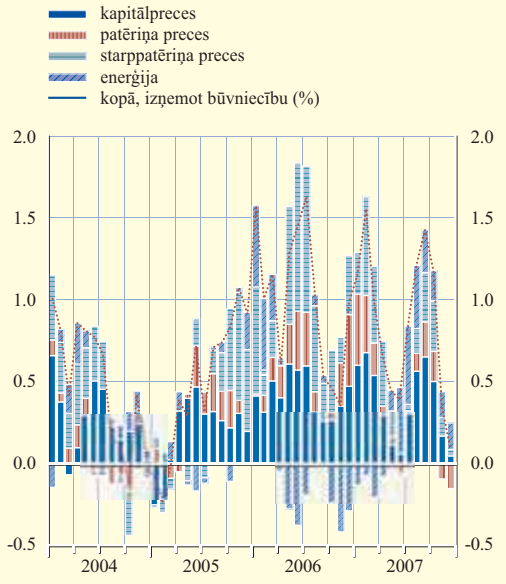

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.
Piezīmes. Atspoguļotie dati aprēķināti kā triju mēnešu mainīgais vidējais lielums salīdzinājumā ar atbilstošo vidējo lielumu pirms trim mēnešiem. Dati par euro zonu, t.sk. Kipru un Maltu.

jauno pasūtījumu apjoms rūpniecībā (izņemot smagās transporta iekārtas) salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.6% (iepriekšējā ceturksnī – par 1.1%), apstiprinot viedokli, ka nākotnē šajā sektorā var turpināties izaugsmes palēnināšanās.

Būvniecības sektorā ražošana 2007. gada 4. ceturksnī samazinājās par 0.5% (3. ceturksnī nemainījās). Lai gan 2006. gadā ražošana bija ārkārtīgi dinamiska un šādu situāciju paildzināja 2007. gada sākuma klimatisko apstākļu radīti īslaicīgi specifiski faktori, kopš 2007. gada sākuma tās kāpums kļuva mērenāks atbilstoši aktivitātes kritumam mājokļu tirgos. 2007. gada decembrī ražošanas līmenis būvniecības sektorā bija aptuveni par 2.3% zemāks nekā 2007. gada februārī sasniegtais rekordlīmenis.

Kopumā jaunākā informācija apstiprina, ka gan rūpniecības, gan pakalpojumu sektorā izaugsme 2007. gada laikā palēninājās.

RŪPNIECĪBAS UN PAKALPOJUMU SEKTORA APSEKOJUMU DATI

Apsekojumu dati kopš 2006. gada vasaras norādījuši uz euro zonas ekonomiskās aktivitātes palēnināšanos, samazinoties iepriekšējiem tempiem, kas pārsniedza izaugsmes potenciālu. Apsekojumu datos ietvertos pirmos signālus kopumā apstiprinājuši vēlāk publiskotie reālie dati.

Saskaņā ar apsekojumu datiem 2008. gada 1. ceturkšņa divos pirmajos mēnešos saglabājās relatīvi lēns izaugsmes temps. Rūpniecības sektorā februārī nedaudz samazinājies gan Iepirkumu vadītāju indekss (IVI), gan Eiropas Komisijas rūpniecības sektora konfidences rādītājs (sk. 46. att.). Eiropas Komisijas konfidences rādītājs, kas joprojām pārsniedz tā vēsturisko vidējo rādītāju, sniedz nedaudz pozitīvāku vērtējumu nekā apstrādes rūpniecības IVI, kas ir nedaudz zemāks par tā vēsturiski vidējo rādītāju. Taču abi rādītāji konsekventi signalizēja par rūpniecības aktivitātes samazināšanos, kas bija vērojama pagājušā gada laikā. Līdzīga relatīvi lēnākas izaugsmes situācija vērojama arī pakalpojumu sektorā, neraugoties uz IVI uzņēmējdarbības aktivitātes indeksa uzlabošanos februārī, kas, domājams, signalizēja par nelielu rādītāju normalizēšanos pēc indeksa krituma iepriekšējā mēnesī sakarā ar specifisko apsekojuma atbilžu apkopošanas laiku. Savukārt Eiropas Komisijas pakalpojumu sektora konfidences rādītājs, kas ir mazāk svārstīgs, februārī turpināja kristies. Šā gada pirmajos divos mēnešos abi rādītāji kopumā bija zemāki par to vēsturiski vidējo līmeni, lai gan tie joprojām liecina par kāpumu pakalpojumu sektorā.

46. attēls. Rūpnieciskā ražošana, ražotāju konfidence un IVI

(mēneša dati; sezonāli izlīdzināti)

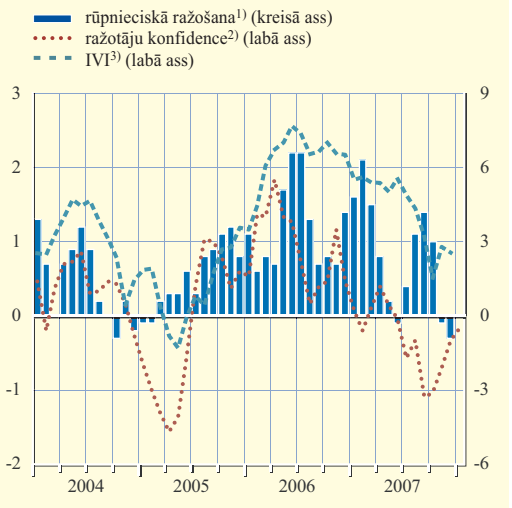

Avoti: *Eurostat*, Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi, *NTC Economics* un ECB aprēķini.
Piezīme. Rūpnieciskās ražošanas dati par euro zonu, t.sk. Kipru un Maltu.
1) Triju mēnešu pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim mēnešiem (%).
2) Procentu starpības; pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējiem trim mēnešiem.
3) Iepirkumu vadītāju indekss; novirzes no indeksa vērtības 50.

Eiropas Komisija sniedz informāciju par pakalpojumu sektora apsekojumu arī apakšsektoru līmenī, kas var radīt priekšstatu par konkrētu norišu iespējamo ietekmi, kura izpaudusies finanšu starpniecības sektorā kopš 2007. gada augusta. Vienlaikus ar spēcīgo konfidences kritumu, kas bijis vērojams finanšu starpniecības sektorā laikā no 2007. gada augusta līdz 2008. gada februārim, konfidence samazinājusies arī citos sektoros, kas cieši saistīti ar finanšu starpniecības sektoru, piemēram, datoru un ar tiem saistīto darbību vai citu komercpakalpojumu jomā. Iespējams, ka tas daļēji atspoguļo finanšu sektora norišu radītos pievienotās vērtības vai konfidences blakusefektus. Taču izaugsmes palēninašanās dažos pakalpojumu apakšsektoros, piemēram, transportā, sākusies jau pirms 2007. gada augusta, un nevar uzskatīt, ka to izraisījuši finanšu satricinājumi. Turklāt to respondentu skaits, kuri pieminējuši finansēšanas ierobežojumus pakalpojumu sektorā, no 2007. gada jūlija līdz 2008. gada janvārim nav būtiski palielinājies salīdzinājumā ar pieaugumu, kas saskaņā ar Eiropas Komisijas apsekojuma ceturkšņa aptauju bija vērojams no 2007. gada janvāra līdz 2007. gada jūlijam. Tas, kā arī pamatā esošā spēcīgā monetārā un kredītu ekspansija liecina – nevar uzskatīt, ka pakalpojuma sektora aktivitātes samazināšanās atspoguļo tikai finanšu puses norises.

Kopumā gan rūpniecības, gan pakalpojumu sektora apsekojumu dati liecina, ka IKP pieauguma temps 2008. gada 1. ceturksnī varbūt nepārsniegs pagājušā gada 4. ceturkšņa līmeni, taču joprojām būs pozitīvs.

MĀJSAIMNIECĪBU IZDEVUMU RĀDĪTĀJI

Neraugoties uz spēcīgā PVN likmes kāpuma mazinošo ietekmi, euro zonas privātā patēriņa pieaugums gandrīz visu 2007. gadu veicināja IKP izaugsmi atbilstoši reālo rīcībā esošo ienākumu norisēm un labvēlīgiem darba tirgus nosacījumiem. Taču pagājušā gada beigās bija vērojamas privātā patēriņa samazināšanās pazīmes. Tas varētu būt saistīts ar spēcīgo pārtikas un enerģijas cenu kāpumu mazumtirdzniecībā, bet, to skaidrojot, jāņem vērā arī patērētāju konfidences kritums.

Jaunākā pieejamā informācija par mājsaimniecību izdevumiem norāda uz nepārprotamu privātā patēriņa aktivitātes mazināšanos 2007. gada beigās. Euro zonas privātais patēriņš 2007. gada 4. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinājās par 0.1% (iepriekšējā ceturksnī – 0.5%). Saskaņā ar pieejamiem datiem privātā patēriņa kāpumu 4. ceturksnī daļēji noteica mazumtirdzniecības preču iegādes tēriņu sarukums, mazumtirdzniecības apjomam salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni samazinoties par 1.0% (sk. 47. att.). Euro zonas privātā patēriņa kritums 4. ceturksnī daļēji atspoguļoja mājsaimniecību lēmumu dinamiku saistībā ar uzkrājumu veidošanu un tēriņiem Vācijā, kur privātais patēriņš samazinājās būtiski. Taču tas skaidrojams arī ar privātā patēriņa pieauguma tempa mazināšanos citās euro zonas valstīs, piemēram, Francijā un Spānijā.

47. attēls. Mazumtirdzniecība un mazumtirdzniecības un mājsaimniecību sektora konfidence

(mēneša dati)

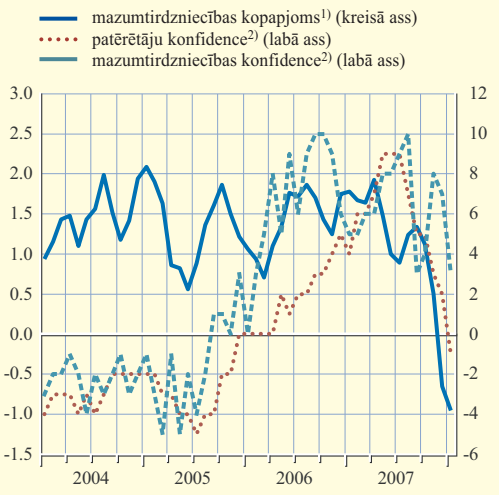

Avoti: *Eurostat* un Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi.
Piezīme. Mazumtirdzniecības kopapjoma dati par euro zonu, t.sk. Kipru un Maltu.
1) Gada pārmaiņas (%); triju mēnešu vidējie mainīgie lielumi; koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam.
2) Procentu starpības; sezonāli un vidēji izlīdzinātas. Attiecībā uz patērētāju konfidenci euro zonas rezultāti, sākot ar 2004. gada janvāri, nav pilnībā salīdzināmi ar iepriekš izmantotajiem skaitļiem sakarā ar pārmaiņām Francijas apsekojuma aptaujas anketā.

Par 2008. gada 1. ceturksni pieejami tikai ierobežoti dati. Janvārī mazumtirdzniecības apjoms salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni pieauga par 0.4%, bet, pamatojoties uz triju mēnešu mainīgo vidējo lielumu, samazinājās par 0.8%. Vienlaikus euro zonā reģistrēto jauno vieglo automašīnu skaits janvārī salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi ievērojami samazinājās (par 8.2%), iezīmējot pilnīgi pretēju tendenci decembrī Francijā novērotajam īslaicīgajam īpašajam faktoram saistībā ar izplūdes gāzu nodokļa projektu. Eiropas Komisijas mazumtirdzniecības konfidences rādītājs, kas rada priekšstatu par mazumtirgotāju pieņēmumiem, februārī pieauga. Šis rādītājs, ko nesenā pagātnē raksturoja ievērojams svārstīgums, joprojām ir vēsturiski augsts, bet, šķiet, ka 2007. gada laikā ir samazinājies. Euro zonas patērētāju konfidence februārī bija stabila, jau otro mēnesi pēc kārtas saglabājoties nedaudz zem vēsturiskā vidējā rādītāja. Turpretī, pamatojoties uz triju mēnešu mainīgo vidējo lielumu, patērētāju konfidence samazinājās, turpinoties kritumam, kas sākās 2007. gada vidū. Tomēr apstākļi darba tirgū ir labvēlīgi, liecinot, ka privātā patēriņa perspektīva 2008. gadā saglabājas pamatā pozitīva.

4.2. DARBA TIRGUS

Pēdējos gados bijusi vērojama nepārprotama euro zonas darba tirgus situācijas uzlabošanās, un, lai gan tā kļuvusi nedaudz lēnāka, saskaņā ar jaunākajiem pieejamiem datiem pozitīvā tendence ir turpinājusies. Nodarbinātības gaidas joprojām ir augstas un apstiprina vērtējumu, ka darba tirgus perspektīvas pamatā ir pozitīvas.

BEZDARBS

Bezdarba līmenim euro zonā trīs gadus pēc kārtas ir bijusi tendence samazināties, un šajā laika posmā tas sarucis gandrīz par 2 procentu punktiem. Janvārī bezdarba līmenis euro zonā bija 7.1%, t.i., saglabājās nemainīgs salīdzinājumā ar decembra datiem, kas ir pārskatīti un samazināti par 0.1 procentu punktu (sk. 48. att.). Šis ir zemākais līmenis kopš 20. gs. 80. gadu sākuma. Valstu dalījumā bezdarba līmenis saglabājies stabils vai samazinājies visās valstīs, izņemot Spāniju un Īriju, kur tas pieaug attiecīgi kopš 2007. gada jūnija un novembra, daļēji atspoguļojot norises būvniecības sektorā abās šajās valstīs. 2007. gada 4. ceturksnī bezdarbnieku skaits euro zonā vidēji mēnesī samazinājās aptuveni par 60 000 (tāpat kā 3. ceturksnī).

48. attēls. Bezdarbs

(mēneša dati; sezonāli izlīdzināti)

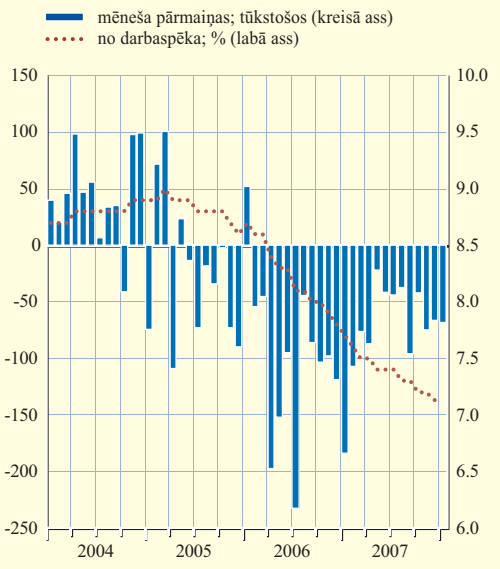

Avots: *Eurostat*.
Piezīme. Dati par euro zonu, t.sk. Kipru un Maltu.

NODARBINĀTĪBA

Pēc spēcīgās ekonomiskās aktivitātes euro zonā nodarbinātības kāpums 2006. un 2007. gadā salīdzinājumā ar 2005. gadu ievērojami uzlabojās (sk. 8. tabulu), un pieejamā informācija liecina par kāpuma turpināšanos 2008. gadā.

Saskaņā ar *Eurostat* otro aplēsi 2007. gada 3. ceturksnī euro zonas nodarbinātības

8. tabula. Nodarbinātības pieaugums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; sezonāli izlīdzinātas; %)

	Gada pieauguma temps		Ceturkšņa pieauguma temps				
	2005	2006	2006 III	2006 IV	2007 I	2007 II	2007 III
Visa tautsaimniecība	0.9	1.5	0.2	0.4	0.6	0.6	0.3
t.sk.:							
Lauksaimniecība un zvejniecība	-1.0	-1.2	-1.3	-0.8	0.8	-1.0	-1.3
Rūpniecība	-0.2	0.6	0.3	0.4	0.6	0.4	0.1
Izņemot būvniecību	-1.3	-0.3	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
Būvniecība	2.5	2.7	0.9	1.5	1.8	1.2	0.1
Pakalpojumi	1.4	2.0	0.3	0.4	0.6	0.7	0.5
Tirdzniecība un transports	0.7	1.5	0.0	0.2	0.7	0.9	0.7
Finanses un komercdarbība	2.4	3.6	1.0	1.0	1.4	1.0	0.7
Valsts pārvalde[1)]	1.4	1.7	0.1	0.4	0.2	0.5	0.3

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.
1) Ietver arī izglītību, veselības aprūpi un citus pakalpojumus.

pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bija 0.3% (divos iepriekšējos ceturkšņos – 0.6%). Sektoru dalījumā redzams, ka nodarbinātības pieauguma samazināšanos 3. ceturksnī noteica norises būvniecības sektorā un (mazākā mērā) pakalpojumu sektorā. Sīkāku informāciju sk. 9. ielikumā "Nodarbinātības norises euro zonas būvniecībā". Pakalpojumu sektorā zemāks nodarbinātības pieaugums bija vērojams vairākos apakšsektoros (tirdzniecībā un transportā, finansēs un uzņēmumu un valsts pārvaldē). Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nodarbinātības pieaugums rūpniecībā (izņemot būvniecību) saglabājās nemainīgs – tā temps 2007. gada 3. ceturksnī bija zems, tomēr vēl arvien pozitīvs.

Šķiet, ka pēdējo gadu labvēlīgās norises euro zonas darba tirgū 2008. gada sākumā turpinājušās – to rāda līdz februārim pieejamie apsekojuma dati (sk. 49. att.). Saskaņā ar *NTC Economics* IVI

49. attēls. Nodarbinātības pieaugums un nodarbinātības gaidas

(gada pārmaiņas; %; procentu starpības; sezonāli izlīdzināti dati)

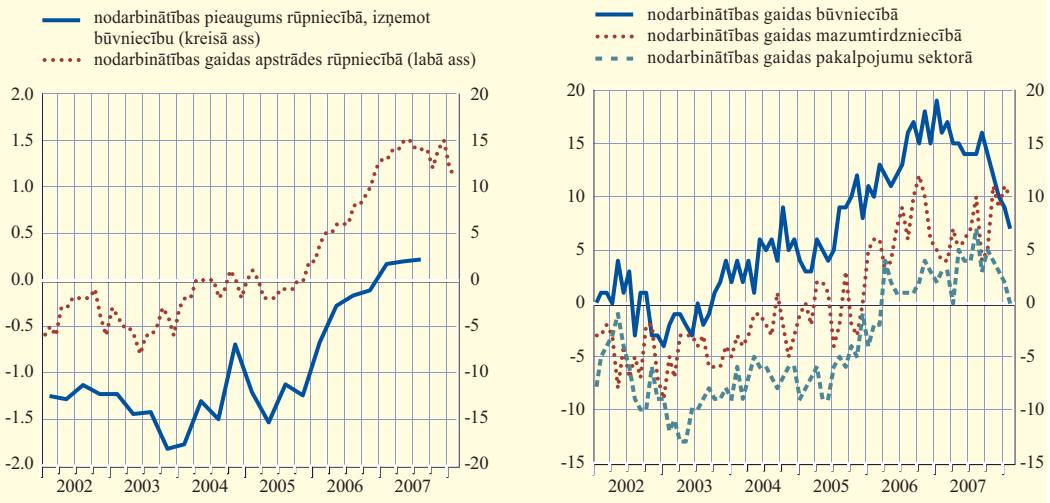

Avoti: *Eurostat* un Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumi.
Piezīme. Procentu starpības ir vidēji izlīdzinātas.

apsekojumu gan rūpniecības, gan pakalpojumu sektorā februārī turpinājās darba vietu veidošanās. Nodarbinātības gaidas, kas iekļautas Eiropas Komisijas uzņēmēju un patērētāju apsekojumā, atspoguļo līdzīgu stāvokli. Neraugoties uz abos nodarbinātības apsekojumos pēdējos mēnešos vērojamo nelielo kritumu, darba tirgus apstākļi pagaidām pamatā saglabājuši elastību pret nesen pieaugušo neskaidrību par tautsaimniecības izaugsmes perspektīvām.

9. ielikums

NODARBINĀTĪBAS NORISES EURO ZONAS BŪVNIECĪBĀ

Būvniecības sektors ir svarīga joma, novērtējot euro zonas tautsaimniecības cikliskās attīstības norises. Raugoties no piedāvājuma puses, būvniecības darbība veido tikai nedaudz vairāk par 6% no pievienotās vērtības un gandrīz 8% no kopējās nodarbinātības, bet, lūkojoties no pieprasījuma puses, ieguldījumu apjoms būvniecībā nominālā izteiksmē ir aptuveni 11% no IKP. Sektora produkcija ir daudzveidīga – dzīvojamās ēkas, nemājokļu būves (t.sk. komercceltnes, slimnīcas, skolas utt.) un inženiertehniskās būves (ceļi, ostas, tilti utt.). Visu produkcijas veidu īpatsvars kopējā produkcijas izlaidē ir gandrīz vienāds – nemājokļu ēkas – 31%, jaunas dzīvojamās ēkas – aptuveni 26% un inženiertehniskās būves – 20%, bet 23% no kopējās produkcijas veido minēto ēku un būvju renovācija un uzturēšana.[1] Šajā ielikumā īsumā aplūkota būvniecības loma euro zonas nodarbinātības pieaugumā pēdējos gados.

Būtiska būvniecības nozares iezīme ir garie ražošanas periodi. Jaunu dzīvojamo ēku celtniecība var ilgt vidēji divus gadus, un daudzi inženiertehniskie darbi var turpināties vēl ilgāk. Šādi gari ražošanas periodi izskaidro, kāpēc nozarei nepieciešams liels finansējums, kas veido nozīmīgu daļu no nefinanšu sabiedrībām (NFS) izsniegto kopējo aizdevumu atlikuma.

Būvniecības aktivitātes nozīme valsts pievienotās vērtības radīšanā dažādās valstīs ievērojami atšķiras (sk. A att.) Īrija un Spānija ir valstis, kurās būvniecības nozares īpatsvars ir vislielākais (2006. gadā attiecīgi 10% un 12% no nominālās pievienotās vērtības), turpretī Vācijas būvniecības sektora īpatsvars tautsaimniecībā samazinājies un 2006. gadā bija tikai 4% no Vācijā radītās pievienotās vērtības. Būvniecības aktivitātes dinamisms Īrijā un Spānijā skaidri izpaužas ar šīm darbībām saistīto aizdevumu straujajā kāpumā. 2006. gada beigās aizdevumi būvniecībai un nekustamajam īpašumam veidoja 51% no kopējiem aizdevumiem NFS Spānijā un 74% Īrijā.

A attēls. Būvniecības nozare euro zonas valstīs

(pievienotā vērtība būvniecībā; % no nacionālās pievienotās vērtības)

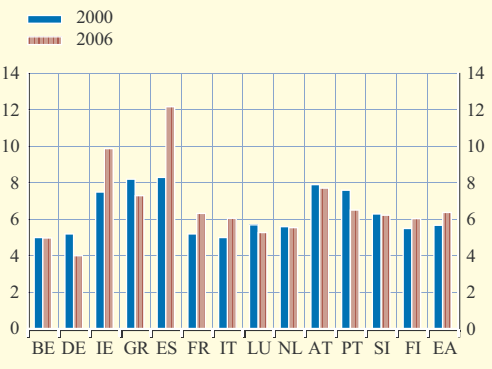

Avots: *Eurostat*.

1 Eiropas Komisijas un Eiropas Būvniecības nozares federācijas publicētās aplēses (2005).

B attēls. Nodarbinātība būvniecībā

(% no euro zonas nodarbinātības būvniecībā)

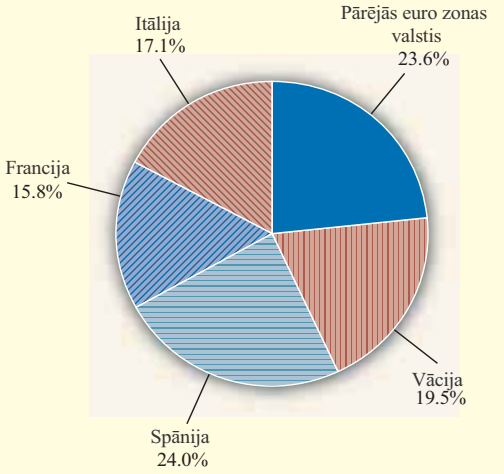

Avots: *Eurostat.*

Runājot par būvniecībā nodarbināto īpatsvaru euro zonas kopējā nodarbinātībā, līdz 2004. gadam tas bija aptuveni 7.4%. Kopš tā laika īpatsvars pieaudzis gandrīz līdz 8%, tomēr atšķirības starp valstīm ir nozīmīgas. Būvniecība veido lielāko kopējās nodarbinātības daļu Spānijā un Īrijā (attiecīgi aptuveni 12% un 13%), bet Vācijā un Beļģijā tās daļa ir mazāka par 6%.

Atsevišķu euro zonas valstu devums euro zonas būvniecības sektorā nodarbināto kopapjoma rādītājos būtiski atšķiras. Pašlaik Spānijas un Vācijas kopējā daļa veido gandrīz pusi no euro zonas būvniecībā nodarbināto skaita (sk. B att.). Vācijā, euro zonas lielākajā valstī, tas atspoguļo apjoma nozīmi, bet Spānijā – arī būvniecības īpatsvaru kopējā ekonomiskajā aktivitātē.

Kopš 2004. gada euro zonas būvniecības darbībā novērots spēcīgs kāpums. C attēlā redzams, ka nodarbinātība būvniecībā strauji pieaug ar 2004. gada sākumu un sasniedz augstāko punktu 2007. gada sākumā. Tas atbilst spēcīgajam pievienotās vērtības pieaugumam šajā sektorā dažos pēdējos gados, īpaši tādās valstīs kā Spānija. Pēdējos četros gados nodarbinātības būvniecībā devums euro zonas kopējās nodarbinātības pieaugumā bijis būtisks – aptuveni 17% no kopējā kopš 2004. gada jaunradīto darba vietu skaita euro zonā ir tieši būvniecības sektorā.

Jaunākie dati liecina, ka būvniecības aktivitāte nedaudz palēninājusies, un tuvākajos ceturkšņos tās ieguldījums vispārējā ekonomiskajā attīstībā varētu samazināties. To visskaidrāk parāda mājokļu tirgus Īrijā un Spānijā, kur ilgus gadus vēroto ļoti straujo izaugsmi nesen nomainījusi

C attēls. Nodarbinātība būvniecībā un visā tautsaimniecībā

(ceturkšņa dati; gada pārmaiņas; %)

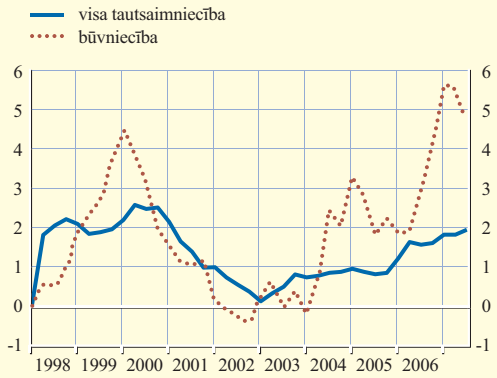

Avots: *Eurostat.*

D attēls. Ieguldījumi būvniecībā un būvniecības ražošanas indekss

(ceturkšņa dati; gada pārmaiņas; %)

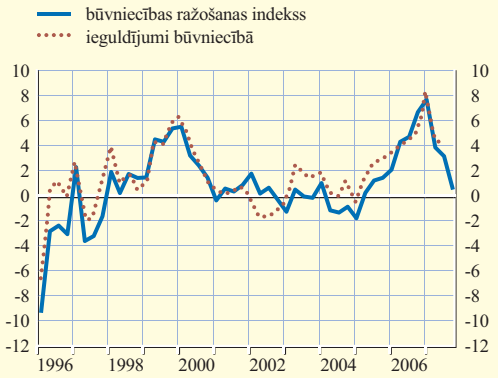

Avots: *Eurostat.*

mērenāka attīstība[2]. D attēlā redzams, ka būvniecības produkcijas izlaides tempam ir lejupvērsta tendence kopš 2007. gada sākuma. Lai gan ceturkšņa rādītāji joprojām liecina par pozitīvu izaugsmi, 2007. gada decembra dati norāda, ka pirmo reizi kopš 2005. gada maija būvniecībā reģistrēta lejupslīde. Citi rādītāji, piemēram, būvniecības atļaujas un aizdevumi mājokļa iegādei, arī norāda uz mērenākām mājokļu tirgus norisēm, kas atbilst šā sektora nodarbinātības gaidu arvien krasākai lejupslīdei dažos pēdējos mēnešos.

2 Sk. arī 2008. gada februāra "Mēneša Biļetena" 4. ielikumu *Recent developments in euro area residental property prices* ("Nesenās euro zonas mājokļu cenu norises").

4.3. EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES PERSPEKTĪVA

Jaunākā informācija par ekonomisko aktivitāti apstiprina tautsaimniecības izaugsmes tempa samazināšanās perspektīvu pagājušā gada beigās un šā gada sākumā. 2007. gada 4. ceturksnī reālā IKP pieauguma temps salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bija 0.4%. Pēc tam apsekojumi par uzņēmumu un patērētāju konfidenci, kam kopš 2007. gada vasaras bijusi tendence samazināties, kopumā joprojām liecina par izaugsmes turpināšanos.

Runājot par nākotni, gaidāms, ka 2008. gadā gan iekšzemes, gan ārējais pieprasījums veicinās turpmāku reālā IKP pieaugumu euro zonā, lai gan tā temps būs zemāks nekā 2007. gadā. Euro zonas tautsaimniecības pamatrādītāji joprojām ir stabili, un euro zonas tautsaimniecībai nav raksturīga būtiska nesabalansētība. Lai gan to kavē globālā lejupslīde, ieguldījumu kāpuma ietekmei joprojām vajadzētu būt labvēlīgai, jo jaudu izmantošanas līmenis ir augsts un pelnītspēja bijusi noturīga. Vienlaikus ekonomisko nosacījumu uzlabošanās un mērenā algu pieauguma rezultātā ievērojami pieaugusi nodarbinātība un darbaspēka līdzdalības līmenis, un bezdarba līmenis ir tik zems, kāds nav reģistrēts 25 gadus. Neraugoties uz patēriņa preču kāpuma negatīvo ietekmi, patēriņa pieaugumam arī turpmāk vajadzētu veicināt tautsaimniecības izaugsmi atbilstoši nodarbinātības līmeņa kāpumam.

Šie faktori atspoguļoti arī ECB speciālistu 2008. gada marta makroekonomiskajās iespēju aplēsēs. Paredzams, ka reālā IKP gada pieauguma temps 2008. gadā būs 1.3–2.1% un 2009. gadā – 1.3–2.3%. Salīdzinājumā ar Eurosistēmas speciālistu decembra iespēju aplēsēm paredzamais reālā IKP pieauguma diapazons 2008. un 2009. gadam pārskatīts un nedaudz pazeminās, atspoguļojot zemāku globālo pieprasījumu, lielāku preču cenu spiedienu un mazāk labvēlīgus finansēšanas nosacījumus, nekā tika prognozēts decembrī. Pieejamās starptautisko organizāciju prognozes pamatos apstiprina šādu perspektīvu.

Taču neskaidrība par tautsaimniecības izaugsmes perspektīvām joprojām ir neparasti liela un ekonomiskās aktivitātes izredzes apdraud lejupvērsti riski. Riski galvenokārt saistīti ar finanšu tirgu norišu iespējamo ietekmi uz finansēšanas nosacījumiem un ekonomisko noskaņojumu, kas varētu būt plašāka, nekā tiek gaidīts pašlaik, un negatīvi ietekmēt pasaules un euro zonas izaugsmi. Lejupvērstus riskus rada arī naftas un citu preču cenu papildu kāpums, protekcionisma spiediens un iespējamas neprognozējamas norises globālās nesabalansētības dēļ.

10. ielikums

ECB SPECIĀLISTU MAKROEKONOMISKĀS IESPĒJU APLĒSES EURO ZONAI

Pamatojoties uz informāciju, kas pieejama līdz 2008. gada 14. februārim, ECB speciālisti sagatavojuši euro zonas makroekonomiskās attīstības iespēju aplēses.[1] Paredzams, ka reālā IKP gada vidējais pieaugums 2008. gadā būs 1.3–2.1% un 2009. gadā – 1.3–2.3%. Gaidāms, ka vispārējā SPCI vidējais pieauguma temps 2008. gadā būs 2.6–3.2% un 2009. gadā – 1.5–2.7%.

Tehniskie pieņēmumi par procentu likmēm, valūtu kursiem, naftas cenām un fiskālo politiku

Tehniskie pieņēmumi par procentu likmēm un gan naftas, gan neenerģijas preču cenām balstīti uz tirgus gaidām atbilstoši stāvoklim 2008. gada 14. februārī. Tirgus gaidas attiecībā uz īstermiņa procentu likmēm, ko nosaka pēc 3 mēnešu EURIBOR, novērtētas, balstoties uz biržā netirgoto nākotnes līgumu procentu likmēm, kas atspoguļo ienesīguma līknes stāvokli pēdējā datu aktualizēšanas termiņā. Attiecīgi kopējais vidējais rādītājs 2008. gadā varētu būt 4.2% un 2009. gadā – 3.5%.[2] Šis ir tīri tehniska rakstura pieņēmums. Tirgus gaidas attiecībā uz euro zonas valstu valdību 10 gadu obligāciju nominālajām peļņas likmēm rāda, ka 2008. gadā vidējais līmenis būs 4.3% un 2009. gadā – 4.5%. Pamataplēsē ietverts arī pieņēmums, ka iespēju aplēšu periodā banku ilgtermiņa aizdevumu procentu likmju starpības atspoguļos nesen vēroto paaugstināto riska apzināšanos finanšu tirgos. Pamatojoties uz tendencēm biržā tirgoto nākotnes līgumu tirgū divu nedēļu periodā, kas beidzās pēdējā datu aktualizēšanas termiņā, pieņemts, ka naftas gada vidējās cenas 2008. gadā būs 90.6 ASV dolāri par barelu un 2009. gadā – 89.1 ASV dolārs par barelu. Pieņemts, ka neenerģijas preču cenu gada vidējais pieaugums ASV dolāros 2008. gadā būs 12.7% un 2009. gadā – 6.1%.

Izdarīts tehniskais pieņēmums, ka iespēju aplēšu periodā divpusējie valūtu kursi nemainās salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem, kas dominēja divu nedēļu laikā līdz pēdējam datu aktualizēšanas termiņam. Tas nozīmē, ka euro kurss attiecībā pret ASV dolāru 2008. gadā ir 1.47 un 2009. gadā – 1.46 un ka efektīvais euro kurss 2008. gadā ir vidēji par 3.6% augstāks nekā 2007. gada vidējais rādītājs un 2009. gadā – vidēji par 0.2% zemāks nekā 2008. gada vidējais rādītājs.

Pieņēmumi par fiskālo politiku pamatoti uz atsevišķu euro zonas valstu budžeta plāniem. Tie ietver visus politikas pasākumus, kurus jau apstiprinājis parlaments vai kuri jau detalizēti izstrādāti un, ļoti iespējams, tiks apstiprināti likumdošanas procesā.

Pieņēmumi attiecībā uz starptautisko vidi

Paredzams, ka tautsaimniecības izaugsmes palēninašanās ASV un vairākās pasaules attīstītajās valstīs mazinās pasaules tautsaimniecības izaugsmes perspektīvas, atspoguļojot arī finanšu satricinājuma ietekmi. Tomēr gaidāms, ka paredzētais augošais iekšzemes pieprasījums attīstības

1 ECB speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses papildina Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses, ko divas reizes gadā kopīgi sagatavo ECB un euro zonas NCB eksperti. Izmantotās metodes atbilst Eurosistēmas speciālistu iespēju aplēsēs izmantotajām metodēm, kas aprakstītas dokumentā *A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises* (ECB, 2001. gada jūnijs). Lai atspoguļotu ar iespēju aplēsēm saistīto nenoteiktību, katra mainīgā lieluma atainošanai izmanto diapazonus. Diapazonus veido, izmantojot atšķirības starp faktisko iznākumu un vairāku iepriekšējo gadu laikā sagatavotajām iespēju aplēsēm. Diapazons ir divreiz lielāks par šo atšķirību vidējo absolūto vērtību. Taču, ņemot vērā norises finanšu tirgos, iespējams, ka ar iespēju aplēsēm saistītā nenoteiktība pašlaik ir lielāka nekā parasti.

2 Tirgus gaidas, ko nosaka, ņemot vērā biržā netirgoto nākotnes līgumu procentu likmes, var nedaudz atšķirties no EURIBOR biržā tirgoto nākotnes līgumu procentu likmēm. Sk. metodoloģisku skaidrojumu 2007. gada marta "Mēneša Biļetena" ielikumā "ECB speciālistu makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai".

A tabula. Makroekonomiskās iespēju aplēses euro zonai

(gada vidējās pārmaiņas; %)[1),2)]

	2007	2008	2009
SPCI	2.1	2.6–3.2	1.5–2.7
Reālais IKP	2.6	1.3–2.1	1.3–2.3
Privātais patēriņš	1.6	1.1–1.7	1.0–2.4
Valdības patēriņš	1.9	1.1–2.1	1.0-2.0
Kopējā pamatkapitāla veidošana	4.6	0.5–3.1	0.2–3.4
Eksports (preces un pakalpojumi)	5.7	2.6–5.6	3.1–6.3
Imports (preces un pakalpojumi)	4.9	2.0–5.4	2.9-6.3

1) Reālā IKP un tā sastāvdaļu iespēju aplēsēs izmantoti atbilstoši darbadienu skaitam koriģēti dati. Eksporta un importa iespēju aplēsēs ietverta euro zonas iekšējā tirdzniecība.
2) Iespēju aplēsēs 2008. un 2009. gada iespēju diapazonos Kipra un Malta ietvertas kā euro zonas dalībnieces. 2008. gada vidējās procentuālās pārmaiņas aprēķinātas, ietverot Kipru un Maltu euro zonā jau 2007. gadā. Kipras un Maltas īpatsvars euro zonas IKP ir attiecīgi aptuveni 0.2% un 0.1%.

valstīs un augsto preču cenu izraisītā tirdzniecības nosacījumu uzlabošanās preču eksportētājvalstīs palēninās kopējo pieprasījuma samazināšanos. Paredzams, ka kopumā pasaules reālā IKP gada kāpums ārpus euro zonas pēc tam, kad 2007. gadā tas sasniedza 5.7%, 2008. gadā palēninās līdz 4.6%, bet 2009. gadā pakāpeniski atjaunosies. Tiek lēsts, ka 2008. gadā pieaugums euro zonas ārējos eksporta tirgos palēninās līdz 5.5% (2007. gadā – 6.2%), bet atjaunosies 2009. gadā (6.2%).

Reālā IKP pieauguma iespēju aplēses

Pēc divu gadu izaugsmes, kas pārsniedza potenciālās izaugsmes aplēses, ārējā pieprasījuma attīstības, notiekošā finanšu satricinājuma un preču cenu pieauguma ietekmē gaidāms, ka euro zonas reālā IKP pieaugums 2008. gadā kļūs mērenāks. Tā rezultātā paredzams, ka reālā IKP gada vidējais pieaugums 2008. gadā būs 1.3–2.1% un 2009. gadā – 1.3–2.3% (2007. gadā – 2.6%). Gaidāmā palēninās atspoguļo gan eksporta, gan iekšzemes pieprasījuma lēnāku kāpumu. Euro zonas eksporta pieaugumu mazina paredzētais ārējā pieprasījuma kritums un agrākais euro kursa kāpums. Gaidāms, ka kopā ar peļņas kāpuma mazināšanos un stingrākiem finansēšanas nosacījumiem tas radīs investīciju pieauguma sarukumu. Paredzams, ka privāto patēriņu ietekmēs nelabvēlīga preču cenu attīstība, kas samazinās reāli rīcībā esošos ienākumus.

Cenu un izmaksu iespēju aplēses

Pēc nesenā inflācijas kāpuma 2008. gada janvārī (līdz 3.2%) tiek lēsts, ka kopējā SPCI vidējais pieauguma temps 2008. gadā būs 2.6–3.2%. Augstā gada inflācija 2008. gadā galvenokārt saistīta ar enerģijas un pārtikas cenu kāpumu. Pamatojoties uz pašreizējām biržā tirgoto nākotnes līgumu cenām enerģijai un pārtikai, gaidāms, ka 2008. gadā globālais preču cenu spiediens mazināsies. Attiecībā uz iekšzemes cenu spiedienu iespēju aplēšu pamatā ir gaidas, ka 2008. gadā darba samaksas kāpums nedaudz pieaugs, atspoguļojot kolektīvās vienošanās par augstāku darba samaksu, īpaši valsts sektorā. Paredzams, ka tas izraisīs spēcīgāku vienības darbaspēka izmaksu kāpumu, jo gaidāms, ka 2008. gadā saglabāsies pamatā stabils darba ražīguma pieaugums. Taču lielāku vienības darbaspēka izmaksu augšupvērsto ietekmi iespēju aplēsēs kompensē zemāks peļņas maržu pieaugums 2008. gadā, kas atbilst zemākai ekonomiskās aktivitātes perspektīvai. Paredzams, ka inflācija 2009. gadā būs 1.5–2.7%. Šo iespēju aplēšu pamatā ir pieņēmums, ka 2009. gadā saglabāsies kopumā stabils darba samaksas kāpums.

Salīdzinājums ar 2007. gada decembra iespēju aplēsēm

Salīdzinājumā ar 2007. gada decembra "Mēneša Biļetenā" publicētajām Eurosistēmas speciālistu makroekonomiskajām iespēju aplēsēm 2008. un 2009. gadā paredzamais reālā IKP pieauguma diapazons ir koriģēts un tagad ir zemāks, atspoguļojot gaidāmā euro zonas ārējā pieprasījuma samazināšanās, spēcīgāka preču cenu spiediena un finanšu tirgu norišu ietekmi.

Paredzams, ka 2008. un 2009. gadā kopējā SPCI gada pieauguma tempa diapazoni būs augstāki, galvenokārt atspoguļojot spēcīgāku enerģijas un pārtikas cenu inflāciju un gaidāmo augstāku darbaspēka izmaksu spiedienu, nekā paredzēts 2007. gada decembra iespēju aplēsēs.

B tabula. Salīdzinājums ar 2007. gada decembra iespēju aplēsēm

(gada vidējās pārmaiņas; %)

	2007	2008	2009
Reālais IKP – 2007. gada decembris	2.4–2.8	1.5–2.5	1.6–2.6
Reālais IKP – 2008. gada marts	2.6	1.3–2.1	1.3–2.3
SPCI – 2007. gada decembris	2.0–2.2	2.0–3.0	1.2–2.4
SPCI – 2008. gada marts	2.1	2.6–3.2	1.5–2.7

5. FISKĀLĀS NORISES

Fiskālās norises euro zonā 2007. gadā bija samērā labvēlīgas, un to galvenokārt noteica straujš produkcijas izlaides pieaugums, neplānoti papildu ieņēmumi un konsolidācijas centieni. Saskaņā ar euro zonas valstu 2007. gada beigās iesniegtajām aktualizētajām stabilitātes programmām tiek lēsts, ka euro zonas valdības vidējais budžeta deficīts 2007. gadā samazinājies. Paredzams, ka 2008. gadā tas savukārt nedaudz palielināsies fiskālās konsolidācijas pavājināšanās dēļ. Valstīm, kurās saglabājušās fiskālās neatbilstības, jāturpina fiskālās konsolidācijas īstenošana atbilstoši Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām un ātri jāsasniedz vidēja termiņa budžeta mērķi. Mazāk labvēlīgas makroekonomiskās norises, nekā iepriekš paredzēts, neattaisno strukturālās fiskālās konsolidācijas novēlotu īstenošanu.

2007. GADA FISKĀLĀS NORISES

Saskaņā ar aktualizētajām stabilitātes programmām, ko euro zonas valstis iesniedza 2007. gada beigās, fiskālās norises 2007. gadā bija samērā labvēlīgas (Beļģijai programma vēl jāiesniedz). Ņemot vērā straujo produkcijas izlaides pieaugumu, neplānotos papildu ieņēmumus un konsolidācijas centienus, euro zonas valdības vidējais budžeta deficīts samazinājās no 1.6% no IKP 2006. gadā līdz 0.8% no IKP 2007. gadā (sk. 9. tabulu).

Ar ekonomiskās attīstības cikla pozitīvo ietekmi un vienreizējiem un citiem pagaidu pasākumiem koriģētā euro zonas valdības budžeta deficīta sarukums bija mazāks; euro zonas strukturālais budžeta deficīts (tabulā nav parādīts) samazinājās par 0.5 procentu punktiem (no 1.3% no IKP 2006. gadā līdz 0.8% no IKP 2007. gadā). Ņemot vērā pastāvīgos izdevumu pārsniegumus 2007. gadā, kurus ar uzviju kompensēja ievērojami neplānoti papildu ieņēmumi, strukturālie uzlabojumi varētu būt nozīmīgāki.

Runājot par atsevišķām valstīm, Vācijā, Grieķijā, Itālijā, Kiprā, Portugālē un Slovēnijā bija vērojama būtiska strukturālo bilanču uzlabošanās (par 0.5% no IKP vai vairāk). Savukārt Īrijas un Nīderlandes stabilitātes programmās bija noteikta nozīmīga budžeta pasliktināšanās (vairāk nekā par 1% no IKP). Aplūkojot šos rādītājus, nopietni jāņem vērā ar cikliski koriģēto budžeta bilanču aprēķināšanu saistītās neskaidrības un būtiskā neplānotu papildu ieņēmumu ietekme. Šajās programmās ietvertajās aplēsēs 2007. gadam strukturālā fiskālā uzlabojuma pakāpe tiešām varētu būt stipri pārvērtēta.

Saskaņā ar stabilitātes programmu grozījumiem paredzams, ka 2007. gadā un vēlāk neviena euro zonas valsts nepārsniegs budžeta deficīta slieksni (3% no IKP). Lai samazinātu budžeta deficītu, euro zonas valstis, kuras joprojām pakļautas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai (t.i., Itālija un Portugāle), nodrošināja progresu konsolidācijas jomā. Itālijas stabilitātes programmā tiek lēsts, ka tās budžeta deficīts ievērojami samazināsies (no 4.4% no IKP 2006. gadā līdz 2.4% no IKP 2007. gadā; jaunākā informācija liecina, ka tas varētu būt mazāks). Tas atbilst ECOFIN rekomendācijai samazināt Itālijas budžeta deficītu zem 3% no IKP (vēlākais) līdz 2007. gadam. Šādu rezultātu galvenokārt var skaidrot ar lielas budžeta deficītu palielinošas ietekmes izzušanu 2006. gadā, pozitīvu bāzes efektu un labvēlīgu ieņēmumu dinamiku. Portugāles budžeta deficīts samazinājās saskaņā ar stabilitātes programmu (no 3.9% no IKP 2006. gadā līdz 3.0% no IKP 2007. gadā), un to galvenokārt noteica sākotnējo izdevumu samazināšana, īpaši nodarbināto atlīdzības jomā. Šīs pozitīvās norises liecina, ka Portugāle saskaņā ar ECOFIN rekomendāciju cenšas samazināt pārmērīgu budžeta deficītu (vēlākais) līdz 2008. gadam.

Ņemot vērā samērā labvēlīgās ekonomiskās un fiskālās norises, euro zonas valdības parāda vidējā attiecība pret IKP samazinājās par 1.9 procentu punktiem (līdz 66.0% no IKP 2007. gadā). Šāds valdības parāda attiecības pret IKP sarukums vērojams vairākumā euro zonas valstu (izņemot Luksemburgu un Īriju, kurās ir samērā zema valdības parāda attiecība pret IKP, un Franciju). Septiņu dalībvalstu valdības parāda attiecība ir 60% no IKP vai augstāka (vienā no tām parāda attiecība pret IKP pārsniedz 100% no IKP).

9. tabula. Euro zonas valstu aktualizētās stabilitātes programmas

	Reālā IKP kāpums (% pārmaiņas)					Budžeta bilance (% no IKP)					Parāds (% no IKP)				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
Beļģija															
Aktualizētā programma (2006. gada dec.)	2.7	2.2	2.1	2.2	2.2	0.0	0.3	0.5	0.7	0.9	89.4	85.6	82.1	78.3	74.3
Aktualizētā programma (2007. gada dec.)	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Vācija															
Aktualizētā programma (2006. gada dec.)	2.3	1.5	1.75	1.75	1.75	-2.1	-1.5	-1.5	-1.0	-0.5	68.0	67.0	66.5	65.5	64.5
Aktualizētā programma (2007. gada dec.)	2.9	2.4	2.0	1.5	1.5	-1.6	0.0	-0.5	0.0	0.5	67.5	65.0	63.0	61.5	59.5
Īrija															
Aktualizētā programma (2006. gada dec.)	5.4	5.3	4.6	4.1	-	2.3	1.2	0.9	0.6	-	25.1	23.0	22.4	21.9	-
Aktualizētā programma (2007. gada dec.)	5.7	4.8	3.0	3.5	4.1	2.9	0.5	-0.9	-1.1	-1.0	25.1	25.1	25.9	27.6	28.7
Grieķija															
Aktualizētā programma (2006. gada dec.)	4.0	3.9	4.0	4.1	-	-2.6	-2.4	-1.8	-1.2	-	104.1	100.1	95.9	91.3	-
Aktualizētā programma (2007. gada dec.)	4.2	4.1	4.0	4.0	4.0	-2.5	-2.7	-1.6	-0.8	0.0	95.3	93.4	91.0	87.3	82.9
Spānija															
Aktualizētā programma (2006. gada dec.)	3.8	3.4	3.3	3.3	-	1.4	1.0	0.9	0.9	-	39.7	36.6	34.3	32.2	-
Aktualizētā programma (2007. gada dec.)	3.9	3.8	3.1	3.0	3.2	1.8	1.8	1.2	1.2	1.2	39.7	36.2	34.0	32.0	30.0
Francija															
Aktualizētā programma (2006. gada dec.)	2.3	2.3	2.25	2.25	2.25	-2.7	-2.5	-1.8	-0.9	0.0	64.6	63.6	62.6	60.7	58.0
Aktualizētā programma (2007. gada dec.)	2.0	2.25	2.25	2.5	2.5	-2.5	-2.4	-2.3	-1.7	-1.2	64.2	64.2	64.0	63.2	61.9
Itālija															
Aktualizētā programma (2006. gada dec.)	1.6	1.3	1.5	1.6	1.7	-4.8	-2.8	-2.2	-1.5	-0.7	107.6	106.9	105.4	103.5	100.7
Aktualizētā programma (2007. gada nov.)	1.9	1.9	1.5	1.6	1.7	-4.4	-2.4	-2.2	-1.5	-0.7	106.8	105.0	103.5	101.5	98.5
Kipra															
Aktualizētā programma (2006. gada dec.)	3.7	3.9	4.1	4.1	4.1	-1.9	-1.6	-0.7	-0.4	-0.1	64.7	60.5	52.5	49.0	46.1
Aktualizētā programma (2007. gada dec.)	3.8	4.2	4.1	4.0	4.0	-1.2	1.5	0.5	0.5	0.7	65.2	60.0	48.5	45.3	43.8
Luksemburga															
Aktualizētā programma (2006. gada nov.)	5.5	4.0	5.0	4.0	-	-1.5	-0.9	-0.4	0.1	-	7.5	8.2	8.5	8.5	-
Aktualizētā programma (2007. gada nov.)	6.1	6.0	4.5	5.0	4.0	0.7	1.0	0.8	1.0	1.2	6.6	6.9	7.1	7.2	7.0
Malta															
Aktualizētā programma (2006. gada dec.)	2.9	3.0	3.1	3.1	-	-2.6	-2.3	-0.9	0.1	-	68.3	66.7	63.2	59.4	-
Aktualizētā programma (2007. gada dec.)	3.2	3.5	3.1	3.2	3.4	-2.5	-1.6	-1.2	-0.1	0.9	64.7	62.9	60.0	57.2	53.3
Nīderlande															
Aktualizētā programma (2006. gada nov.)	3.25	3.0	1.75	1.75	.	0.1	0.2	0.3	0.9	-	50.2	47.9	46.3	44.2	-
Aktualizētā programma (2007. gada nov.)	3.0	2.75	2.5	1.75	1.75	0.6	-0.4	0.5	0.6	0.7	47.9	46.8	45.0	43.0	41.2
Austrija															
Aktualizētā programma (2007. gada marts)	3.1	2.7	2.3	2.5	2.6	-1.1	-0.9	-0.7	-0.2	0.4	62.2	61.2	59.9	58.5	56.8
Aktualizētā programma (2007. gada nov.)	3.3	3.4	2.4	2.5	2.5	-1.4	-0.7	-0.6	-0.2	0.4	61.7	59.9	58.4	57.0	55.4
Portugāle															
Aktualizētā programma (2006. gada dec.)	1.4	1.8	2.4	3.0	3.0	-4.6	-3.7	-2.6	-1.5	-0.4	67.4	68.0	67.3	65.2	62.2
Aktualizētā programma (2007. gada dec.)	1.3	1.8	2.2	2.8	3.0	-3.9	-3.0	-2.4	-1.5	-0.4	64.8	64.4	64.1	62.5	59.7
Slovēnija															
Aktualizētā programma (2006. gada dec.)	4.7	4.3	4.2	4.1	-	-1.6	-1.5	-1.6	-1.0	-	28.5	28.2	28.3	27.7	-
Aktualizētā programma (2007. gada dec.)	5.7	5.8	4.6	4.1	4.5	-1.2	-0.6	-0.9	-0.6	0.0	27.1	25.6	24.7	23.8	22.5
Somija															
Aktualizētā programma (2006. gada nov.)	4.5	3.0	2.9	2.6	2.1	2.9	2.8	2.7	2.7	2.4	39.1	37.7	36.2	35.0	33.7
Aktualizētā programma (2007. gada nov.)	5.0	4.4	3.3	3.0	2.5	3.8	4.5	3.7	3.6	2.8	39.2	35.3	32.8	30.4	29.0
Euro zona															
2006. un 2007. gada aktualizētās programmas	2.6	2.2	2.2	2.2	-	-1.9	-1.4	-1.1	-0.5	-	69.5	67.9	66.5	64.6	-
2007. un 2008. gada aktualizētās programmas	2.4	2.7	2.3	2.2	2.2	-1.6	-0.8	-0.9	-0.4	0.0	67.9	66.0	64.4	62.8	60.8

Avoti: 2006. un 2007. gada un 2007. un 2008. gada aktualizētās stabilitātes programmas un ECB aprēķini.
Piezīme. Euro zonas kopējo rādītāju aprēķina kā katras valsts pieejamo datu vidējo svērto rādītāju.
2007. un 2008. gada grozījumos ietvertais vidējais svērtais rādītājs ietver Maltas un Kipras datus, bet neietver Beļģijas datus, jo jaunākā stabilitātes programma vēl nav pieejama. Maltas un Kipras 2006. un 2007. gada dati attiecas uz 2006. un 2007. gada konverģences programmu. 2007. un 2008. gada aktualizētajā programmā ietvertie Francijas dati 2006. gadam ir no Eiropas Komisijas 2007. gada rudens prognozes.

FISKĀLIE PLĀNI 2008. GADĀ UN VĒLĀK

Pamatojoties uz 2007. gada beigās iesniegtajos stabilitātes programmu grozījumos noteiktajiem budžeta mērķiem, paredzams, ka euro zonas valdības budžeta deficīts kopumā nedaudz palielināsies (līdz 0.9% no IKP 2008. gadā; sk. 9. tabulu). Situācijas pasliktināšanās 2008. gadā būtu jāaplūko, ņemot vērā fiskālās konsolidācijas saglabāšanos esošajā līmenī (daļēji to nosaka plānotā nodokļu likmju samazināšana), savukārt programmas paredz, ka produkcijas izlaides apjoms palielināsies atbilstoši šai tendencei. Gaidāms, ka 2009. un 2010. gadā euro zonas budžeta deficīts atkal saruks (attiecīgi līdz 0.4% un 0% no IKP). Šo uzlabojumu galvenokārt noteiktu izdevumu rādītāja samazināšanās (2010. gadā tam būtu jāsarūk aptuveni par 1 procentu punktu – līdz 45.0% no IKP), savukārt paredzams, ka ieņēmumu rādītājs pamatā nemainīsies (aptuveni 45% no IKP). Gaidāms, ka euro zonas strukturālais budžeta deficīts nedaudz palielināsies (līdz 0.9% no IKP 2008. gadā), bet 2009. un 2010. gadā – nepārtraukti samazināsies (attiecīgi līdz 0.4% no IKP un 0.1% no IKP). Paredzams, ka euro zonas valdības parāda attiecība pret IKP 2008. gadā saruks līdz 64.4% no IKP, bet 2010. gadā – līdz 60.8% no IKP.

Aplūkojot atsevišķas valstis, paredzams, ka gandrīz visos gadījumos vidējā termiņā valdības budžeta bilance uzlabosies. Tāpēc vairākas valdības plāno saglabāt vai palielināt budžeta pārpalikumu, bet citas – sasniegt sabalansētu budžetu vai budžetu ar pārpalikumu. Paredzams, ka abās valstīs (Itālijā un Portugālē), kuras pašlaik joprojām pakļautas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai, budžeta deficīts 2008. gadā būs attiecīgi 2.2% no IKP un 2.4% no IKP, 2009. un 2010. gadā turpinot samazināties. Tomēr līdzīgi stabilitātes programmu iepriekšējos posmos novērotajai situācijai galīgais rezultāts varētu būtiski atšķirties no iespēju aplēsēm, jo bieži trūkst konkrētu politikas pasākumu fiskālo mērķu sasniegšanai.

Paredzams, ka neviena no sešām valstīm, kurām 2007. gada beigās vēl bija jāsasniedz vidēja termiņa budžeta mērķi (VTM), tos nesasniegs līdz 2008. gadam, – dažās valstīs strukturālo korekciju centieni ir minimāli. Turklāt gaidāms, ka Vācija un Īrija (tika lēsts, ka tās sasniegs VTM 2007. gadā) šos mērķus nesasniegs arī 2008. gadā. Paredzams, ka Īrija, Grieķija, Francija un Itālija nesasniegs VTM līdz iespēju aplēšu perioda beigām (2010. gadam).

VIDĒJA TERMIŅA PLĀNU NOVĒRTĒJUMS

Fiskālie plāni jānovērtē saskaņā ar ES fiskālās uzraudzības struktūras nosacījumiem. Stabilitātes un izaugsmes pakts nodrošina nepieciešamo nacionālo fiskālo politiku vadības struktūru. Paredzams, ka euro zonas valstis ar budžeta neatbilstībām sasniegs strukturālo konsolidāciju (0.5% no IKP gadā kā etalonrādītājs). Tas valstīm ļautu ātri sasniegt VTM, lai nodrošinātu fiskālo stabilitāti. Tas ir īpaši svarīgi, jo pašreizējos VTM parasti netiek pievērsta pietiekama uzmanība jautājumam par demogrāfiskās novecošanas izraisīto papildu fiskālo slogu. 2007. gada aprīlī euro zonas finanšu ministri (Eurogrupa) uzsvēra apņemšanos īstenot Stabilitātes un izaugsmes pakta nosacījumus (Eurogrupas vienošanās aprakstu sk. 2007. gada decembra "Mēneša Biļetenā"). Viņi īpaši apņēmās, ka vairākums euro zonas valstu, izmantojot labvēlīgos cikliskos nosacījumus, 2008. un 2009. gadā (vēlākais – līdz 2010. gadam) sasniegs VTM. Šī apņemšanās atspoguļota arī ECOFIN atzinumos par pēdējo stabilitātes programmu posmu.

Daudzos gadījumos aktualizētajās stabilitātes programmās šīs prasības netiek ievērotas. Paredzams, ka euro zonas valstu, kuras vēl nav sasniegušas VTM, prognozētais pamatā esošās budžeta pozīcijas gada uzlabojums bieži būs mazāks par Stabilitātes un izaugsmes paktā noteikto strukturālās konsolidācijas etalonrādītāju (0.5% no IKP). Tās dalībvalstis, kuras jau sasniegušas VTM, dažos gadījumos paredz fiskālās nostājas stingrības mazināšanos vai plāno īslaicīgu atkāpšanos no VTM, un tas neatbilst pakta vai Eurogrupas vienošanās nosacījumiem. Turklāt dažas programmas

pamatojas uz ļoti labvēlīgiem tautsaimniecības izaugsmes pieņēmumiem un konsolidācijas pasākumiem, kas nav pietiekami konkrēti, savukārt iepriekš negaidīti un pārejoši ieņēmumu kāpumi izraisīja pastāvīgu izdevumu pieaugumu vai nodokļu sarukumu.

Runājot sīkāk par valstīm, kurām joprojām ir pārmērīgs budžeta deficīts, Itālijas stabilitātes programma paredz budžeta deficīta samazināšanos zem 3% no IKP sliekšņa visā periodā. Tomēr 2008. gadā plānotie minimālie konsolidācijas centieni nepārprotami ir zemāki par paktā noteikto strukturālās konsolidācijas etalonrādītāju (0.5% no IKP), un tas arī nav saskaņā ar Eurogrupas vienošanos. Prognozēts, ka VTM nodrošināt bezdeficīta budžetu netiks sasniegts līdz 2010. gadam. Turklāt paredzētā atgriešanās pie stabilas fiskālās pozīcijas pakļauta riskam, ka reālā IKP pieaugums varētu būt mazāks, nekā prognozēts programmā. Arī konkrētu izdevumu samazinājumu trūkums rada papildu nenoteiktību saistībā ar Itālijas konsolidācijas perspektīvām.

Portugāles stabilitātes programma paredz pārmērīga budžeta deficīta novēršanu 2008. gadā atbilstoši ECOFIN rekomendācijai. Pēc tam programma paredz turpmāku progresu VTM sasniegšanā (nodrošināt strukturālo budžeta bilanci –0.5% no IKP) līdz 2010. gadam. Lai gan šī koriģēšana tiek veikta saskaņā ar paktu, riski attiecas uz mazāk labvēlīgām makroekonomiskajām norisēm, savukārt izdevumu samazināšanas pasākumu ietekme uz budžetu varētu būt novērtēta par augstu.

Pārējās euro zonas valstis, kurām vēl jāsasniedz VTM, īpaši tās, kurām ir liels budžeta deficīts, rada bažas. Francijā, neraugoties uz lielo budžeta deficītu 2007. gadā, pretēji pakta noteikumiem 2008. gadā prognozēta tikai minimāla strukturālā konsolidācija. Lai sasniegtu VTM nodrošināt bezdeficīta budžetu līdz 2010. gadam saskaņā ar Eurogrupas vienošanos, nostāja šajā jautājumā nav pietiekami stingra. Turklāt koriģēšanas plāni 2009. un 2010. gadam pakļauti ievērojamiem riskiem, kas īpaši saistīti ar makroekonomiskajām norisēm un nepārprotami noteikta izdevumu samazinājuma trūkumu.

Grieķijas stabilitātes programma paredz strukturālo uzlabojumu vismaz par 0.5% no IKP gadā, bet tās VTM nodrošināt bezdeficīta budžetu netiks sasniegts līdz 2010. gadam. Turklāt ir risks, ka makroekonomiskā vide varētu izrādīties mazāk labvēlīga, nekā paredzēts programmā. Tas varētu ietekmēt Grieķijas konsolidācijas plānus, īpaši tāpēc, ka fiskālās situācijas normalizēšana lielākoties pamatojas uz ieņēmumiem. Turklāt pastāvīgas neatbilstības starp agrākajām budžeta deficīta un parāda norisēm norāda uz fiskālā deficīta datu augšupvērstas pārskatīšanas risku.

Visbeidzot, Īrijas stabilitātes programmā prognozēta novirze no VTM nodrošināt bezdeficīta budžetu 2008. gadā un vēlāk, kas nav savienojama ar Stabilitātes un izaugsmes paktu un Eurogrupas vienošanos. Turklāt līdztekus pieredzei ar būtiskiem izdevumu pārsniegumiem fiskālā perspektīva pakļauta ievērojamam makroekonomiskajam riskam, ko īpaši veicina situācijas pasliktināšanās mājokļu tirgū un spēcīgā ekonomiskā atkarība no ASV un Lielbritānijas.

IETEKME UZ FISKĀLO POLITIKU

Atspoguļojot labvēlīgos makroekonomiskos apstākļus, neplānotus papildu ieņēmumus un strukturālo konsolidāciju, vairākumā valstu fiskālā situācija 2007. gadā uzlabojās un euro zonas budžeta deficīta rādītājs samazinājās līdz daudzus gadus nepieredzētam līmenim. Tiek lēsts, ka pārējās divas valstis, kas pakļautas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai, 2007. gada beigās samazinājušas budžeta deficīta rādītāju līdz 3% no IKP atsauces vērtībai vai zem tās.

Nākotnes perspektīvā tām euro zonas valstīm, kuras nodrošinājušas stabilu fiskālo pozīciju atbilstoši VTM, tā jāsaglabā. Parasti šīs valstis var ļaut automātiskajiem stabilizatoriem pilnībā darboties, lai veicinātu ciklisko svārstību izlīdzināšanu, t.i., tās var ļaut budžeta bilancēm svārstīties līdz ar ekonomiskās attīstības ciklu, vienlaikus saglabājot strukturālo pozīciju. Jo vairāk šī situācija skar euro zonas valstis, jo nopietnāka būs automātisko stabilizatoru ekonomiskā ietekme euro zonas līmenī. Tas veicina raitu EMS darbību. Valstīm, kurām vēl jānodrošina stabila budžeta pozīcija, līdz VTM sasniegšanai jāīsteno strukturālā fiskālā konsolidācija atbilstoši Stabilitātes un izaugsmes paktam. Tas veicinās pakta preventīvās daļas uzticamību.

Mazāk labvēlīgas makroekonomiskās norises, nekā iepriekš paredzēts, neattaisno strukturālās fiskālās konsolidācijas novēlotu īstenošanu. Gluži pretēji – tās nosaka īpaši piesardzīgas un uz stabilitāti orientētas fiskālās politikas īstenošanas nepieciešamību, lai stiprinātu privātā sektora konfidenci. Stabilas fiskālās situācijas sasniegšana un saglabāšana ir valsts finanšu ilgtermiņa stabilitātes un stabilas un ilgtspējīgas tautsaimniecības izaugsmes nodrošināšanas priekšnoteikums. Tas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā pieaugošo nenoteiktību saistībā ar pasaules makroekonomisko prognozi. Iespējamā finanšu tirgus satricinājuma fiskālā ietekme pastiprina piesardzīgas fiskālās politikas īstenošanas nepieciešamību. Turklāt nevar izslēgt risku, ka dažas euro zonas valstis tuvojas 3% no IKP atsauces vērtībai un šīm valstīm jānodrošina, lai šī vērtība netiktu pārsniegta. Izšķiroša nozīme ES fiskālās uzraudzības struktūras uzticamības nodrošināšanā būs attiecīgo nosacījumu tūlītējai piemērošanai, ja varētu būt risks, ka netiks nodrošināta atbilstība 3% no IKP atsauces vērtībai. Tāpēc pieejamie instrumenti ietver agrīno brīdinājumu saskaņā ar Līguma 99. panta 4. punktu. Turklāt Stabilitātes un izaugsmes pakts dod iespēju Eiropas Komisijai sniegt dalībvalstīm tiešu konsultāciju politikas īstenošanā (t.i., neiesaistot ECOFIN).

Centieni atlikt konsolidāciju varētu strauji mazināt fiskālo stabilitāti. Turklāt tiktu ignorēts fakts, ka vairākums valstu jau izmantojis vismaz daļu no iepriekšējos gados gūtajiem neplānotajiem papildu ieņēmumiem, lai palielinātu izdevumus vai samazinātu nodokļus, tāpēc pašreizējā fiskālā pozīcija nav tik stingra, kāda tā varētu būt, ja tiktu īstenota piesardzīgāka politika.

6. VALŪTU KURSU UN MAKSĀJUMU BILANCES PĀRMAIŅAS

6.1. VALŪTU KURSI

Pēc gandrīz visu 2007. gadu novērotā euro kursa būtiskā kāpuma tā pieauguma tendence pēdējos trijos mēnešos kļuvusi mērenāka, palielinoties tirgus izpratnei par risku pasaules finanšu tirgos. Tomēr kopš februāra vidus euro kurss auga straujā tempā. Euro efektīvais kurss 5. martā bija mazliet vairāk nekā par 5% augstāks nekā 2007. gada vidējais līmenis.

EURO EFEKTĪVAIS KURSS

2007. gadā euro kurss būtiski paaugstinājās. 2. pusgada lielākajā daļā vienotās valūtas kursa kāpums kopā ar citiem faktoriem atspoguļoja tirgus gaidas par abu galveno ekonomisko zonu procentu likmju starpības palielināšanos. No 2007. gada novembra vidus līdz 2008. gada februāra vidum augstu gaidāmo valūtu kursu svārstību apstākļos euro galvenokārt svārstījās samērā šaurās robežās, bet kopš tā laika euro kurss stabili auga. 2008. gada 5. martā euro nominālais efektīvais kurss attiecībā pret 22 euro zonas nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtām bija par 1.6% augstāks nekā novembra beigās un par 5.2% augstāks nekā 2007. gada vidējais līmenis (sk. 50. att.).

Pretēji 2007. gada lielākajā daļā novērotajai tendencei euro efektīvā kursa kāpums pēdējos trijos mēnešos bijis mērenāks. Euro kurss būtiski paaugstinājās attiecībā pret Lielbritānijas sterliņu mārciņu un Korejas vonu, savukārt mērenāk attiecībā pret ASV, Kanādas un Honkongas dolāru. Turpretī tā kurss samazinājies attiecībā pret Japānas jenu, Šveices franku, Austrālijas dolāru, Norvēģijas kronu un dažu jauno dalībvalstu valūtām. Vērtējot pēc euro zonas starptautisko cenu un izmaksu konkurētspējas rādītājiem, 2008. gada februārī, pamatojoties uz patēriņa un ražotāju cenu norisēm, euro reālā efektīvā kursa abi cenu rādītāji vidēji pārsniedza 2007. gada vidējo līmeni par nedaudz vairāk kā 3% (sk. 51. att.).

50. attēls. Euro efektīvais kurss un tā dalījums komponentos[1)]

(dienas dati)

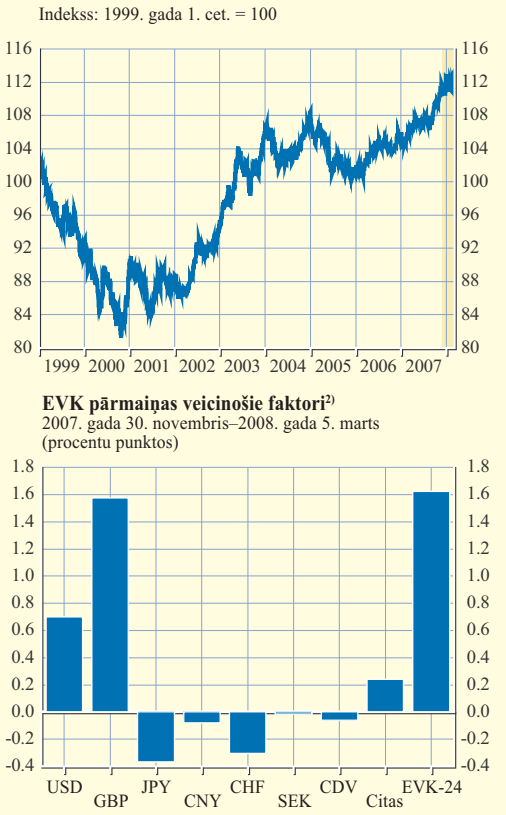

Avots: ECB.
1) Indeksa palielinājums atspoguļo euro kursa kāpumu attiecībā pret euro zonas nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu un visu ārpus euro zonas esošo ES dalībvalstu valūtām.
2) EVK-22 pārmaiņas veicinošie faktori parādīti atsevišķi attiecībā pret euro zonas sešu nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtām. Kategorija "Citas dalībvalstis" (CDV) attiecas uz ārpus euro zonas esošo dalībvalstu valūtu (izņemot GBP un SEK) kopējo ietekmi. Kategorija "Citas" attiecas uz pārējo sešu euro zonas tirdzniecības partnervalstu kopējo ietekmi EVK-22 indeksā. Pārmaiņas aprēķinātas, izmantojot attiecīgos vispārējos tirdzniecības svarus EVK-22 indeksā.

51. attēls. Euro nominālie un reālie efektīvie kursi[1)]

(mēneša/ceturkšņa dati; indekss: 1999. gada 1. cet. = 100)

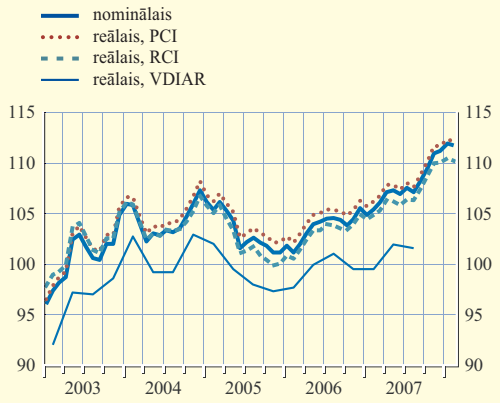

Avots: ECB.
1) EVK-22 indeksu palielinājums atspoguļo euro kursa kāpumu. Jaunākie mēneša datu novērojumi veikti par 2008. gada februāri. Uz VDIAR balstīta reālā EVK-22 jaunākie novērojumi ir 2007. gada 3. ceturkšņa dati, un tie daļēji pamatojas uz aplēsēm.

52. attēls. Valūtu kursu pārmaiņu tendences

(dienas dati)

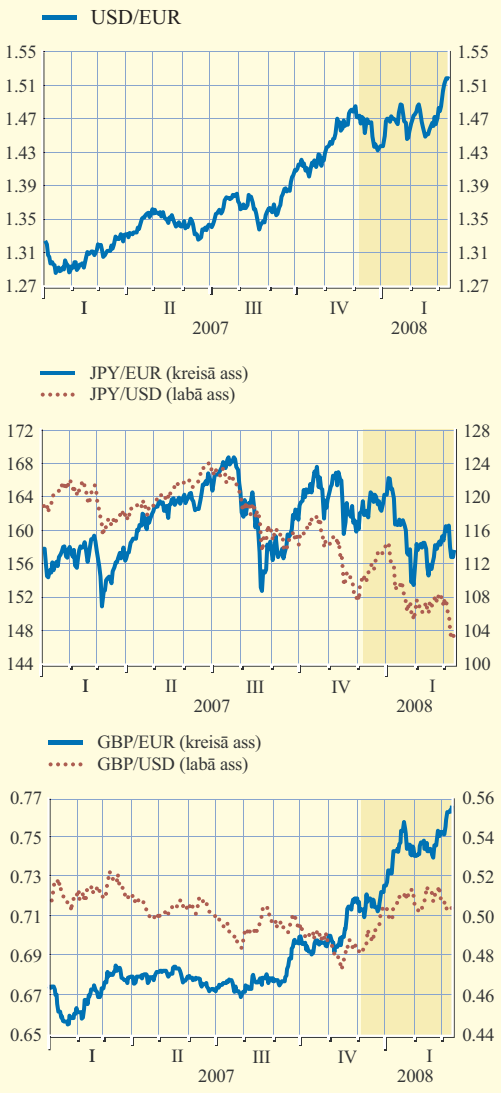

Avots: ECB.
Piezīme. Iekrāsotā daļa attiecas uz laiku no 2007. gada 30. novembra līdz 2008. gada 5. martam.

EURO KURSS ATTIECĪBĀ PRET ASV DOLĀRU

Euro kursa pārmaiņas attiecībā pret ASV dolāru būtiski ietekmēja euro nominālā efektīvā kursa pārmaiņu tendence. Pēc euro kursa kāpuma attiecībā pret ASV valūtu, kas turpinājās līdz 2007. gada aprīļa beigām, kopumā bija vērojama euro kursa novirze, neraugoties uz tā būtiskām īstermiņa svārstībām. Kopš septembra sākuma euro kursu attiecībā pret ASV dolāru ietekmējušas bažas par likviditāti pasaules naudas un kredītu tirgos, izraisot arvien lielāku investoru vēlmi izvairīties no riska un vispārējas tirgus svārstības. No novembra vidus euro stabilizējās, tā kursam svārstoties ap 1.47 ASV dolāriem pretēji vēsturiski augstām gaidītajām valūtu kursu svārstībām. Šajā periodā bija vērojama valūtu kursu relatīvā stabilitāte, neraugoties uz tirgus gaidām par galveno ekonomisko zonu procentu likmju starpības palielināšanos, jaunām bažām pasaules finanšu tirgos, ko izraisīja arvien vairāk liecību par dažu starptautisko banku zaudējumiem saistībā ar kreditēšanu, un nepilnīgu datu publiskošanu ASV, rosinot tirgus dalībniekus veikt ASV izaugsmes perspektīvas pazeminošu korekciju. Tomēr 2008. gada februāra beigās ASV dolāra kurss krasi saruka, iespējams, apsekojuma datu ietekmē, jo tika uzskatīts, ka tie norāda uz iespējamo turpmāku aktivitātes palēninājumu ASV. 5. martā euro atbilda 1.52 ASV dolāriem (t.i., euro kurss bija par 2.9% augstāks par tā novembra beigu līmeni un gandrīz par 11% augstāks nekā tā 2007. gada vidējais līmenis; sk. 52. att.).

EURO KURSS ATTIECĪBĀ PRET JAPĀNAS JENU

Euro kursa svārstības attiecībā pret Japānas jenu 2007. gadā bija nozīmīgas, lai gan pēdējos trijos mēnešos vērojams euro kursa pakāpenisks samazinājums attiecībā pret Japānas nacionālo valūtu. 2007. gada 1. pusgadā turpinājās kopš 2005. gada vidus sācies euro kursa kāpums attiecībā pret Japānas nacionālo valūtu, 2007. gada 13. jūlijā sasniedzot augstāko līmeni, kad euro atbilda 168.68 Japānas jenām. Turpmākajos mēnešos euro kurss attiecībā pret Japānas jenu nozīmīgi svārstījās, plaši atspoguļojot krasas pārmaiņas tirgus gaidās par aktīvu cenu svārstīgumu, ko galvenokārt noteica spriedze ASV zemas kvalitātes hipotēku darījumu tirgū un to nelabvēlīgā ietekme uz citiem tirgus segmentiem. Ciešo saikni starp Japānas jenas kursu un finanšu tirgu svārstībām noteica apstāklis, ka riska novērtējuma svārstības ietekmēja gaidīto tādu tirdzniecības darījumu ienesīgumu, kuru pamatā ir dažādu valūtu procentu likmju starpība, t.i., tirdzniecības darījumu, kas ietver aizņemšanos zema ienesīguma valūtā un ienākumu ieguldīšanu augsta ienesīguma valūtā. Tā kā šajās tirdzniecības stratēģijās kā finansējuma valūta aktīvi tiek izmantota Japānas jena, tirgus dalībnieku veiktā risku pārvērtēšana galarezultātā ietekmēja Japānas jenas pieprasījumu. Japānas jenas kurss kopumā būtiski pieaudzis kopš 2007. gada jūlijā novērotās zemākās atzīmes, lai gan, tā kā gaidītās svārstības joprojām ilgtermiņā pārsniedz vidējo līmeni, valūtas kursa svārstības bijušas nozīmīgas un biežas. 5. martā euro atbilda 157.65 Japānas jenām (t.i., euro kurss bija par 3.5% zemāks par tā novembra beigu līmeni un par 2.2% augstāks nekā tā 2007. gada vidējais līmenis; sk. 52. att.).

ES DALĪBVALSTU VALŪTAS

2007. gadā un 2008. gada pirmajos divos mēnešos vairākums VKM II iekļauto valūtu kurss attiecībā pret euro saglabājās stabils un joprojām atbilda vai bija tuvu to attiecīgajam centrālajam kursam (sk. 53. att.). Izņēmums bija Slovākijas krona, kuras centrālo kursu 2007. gada martā pārvērtēja, un pēc tam tas bija tuvu jaunā centrālā kursa koridora augšējai robežai. Kopš 2008. gada janvāra vidus Slovākijas kronas kurss palielinājies būtiskāk, un 5. martā euro atbilda 32.37 Slovākijas kronām, t.i., tā kurss bija par 8.7% augstāks par centrālo kursu un aptuveni par 2.5% augstāks par tā 2007. gada novembra beigu līmeni.

Pēdējos mēnešos vērojamas arī nelielas Latvijas lata svārstības. Augoša svārstīguma apstākļos lata kurss no septembra vidus līdz novembra vidum tuvojās koridora apakšējai robežai, bet pēc tam pieauga un atkal tuvojās svārstību koridora augšējai robežai. 5. martā Latvijas lata kurss bija par 1% augstāks nekā tā VKM II centrālais kurss un attiecībā pret euro par 0.5 procentu punktiem augstāks nekā tā novembra beigu līmenis.

53. attēls. Valūtu kursu pārmaiņu tendences VKM II

(dienas dati; novirze no centrālā kursa; procentu punktos)

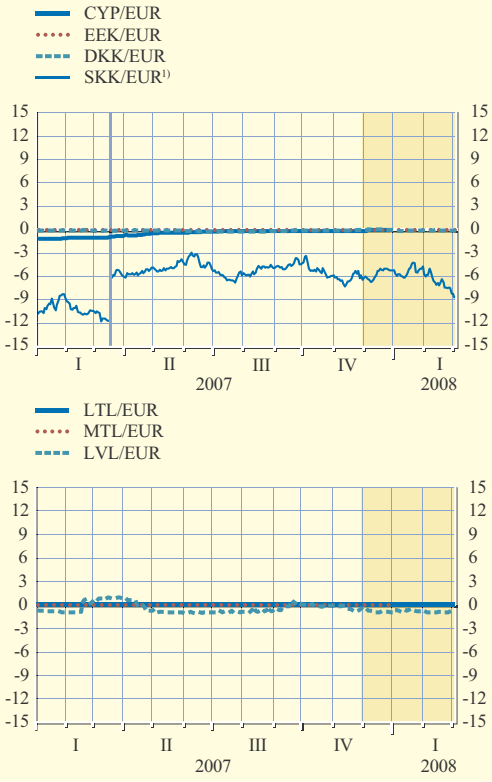

Avots: ECB.
Piezīme. Pozitīva vai negatīva novirze no centrālā kursa attiecībā pret euro norāda, ka valūta ir vājajā vai stiprajā koridora pusē. Dānijas kronai svārstību koridors ir ±2.25%; visām pārējām valūtām tiek piemērots standarta svārstību koridors ±15%.
1) Vertikālā līnija norāda 2007. gada 19. martu, kad Slovākijas kronas centrālo kursu attiecībā pret euro pārvērtēja no 38.4550 uz 35.4424.

Vērtējot citu ES dalībvalstu, kuras nepiedalās VKM II, valūtas, no novembra beigām līdz 2008. gada 5. martam euro kurss paaugstinājās attiecībā pret Lielbritānijas sterliņu mārciņu un Rumānijas leju (attiecīgi par 7.6% un 6.7%), bet pazeminājās attiecībā pret Čehijas kronu un Polijas zlotu (attiecīgi par 4.6% un 2.3%). 25. februārī *Magyar Nemzeti Bank* sniedza paziņojumu, ka tā atsakās no forinta elastīgās piesaistes euro, kas paredzēja ±15% pieļaujamo svārstību koridoru ap centrālo kursu, nosakot, ka euro atbilst 282.36 Ungārijas forintiem. No 2007. gada pavasara līdz 2008. gada februāra beigām Ungārijas forinta kurss attiecībā pret euro samazinājās aptuveni par 7%.

PĀRĒJĀS VALŪTAS

No 2007. gada novembra beigām līdz 2008. gada 5. martam euro kurss attiecībā pret Šveices franku samazinājās par 4.4% un euro atbilda 1.58 Šveices frankiem. Pēc 2007. gada pavasarī novērotā stabilā kāpuma vasarā sākās euro pieaugoša svārstīguma periods, plaši atspoguļojot euro kursa pārmaiņas attiecībā pret Japānas jenu. Tāpat kā Japānas jenas gadījumā, euro kursa kritumu attiecībā pret Šveices franku saista ar vispārēju tirdzniecības darījumu, kuru pamatā ir dažādu valūtu procentu likmju starpība (finanšu darījumu, kuros arī Šveices frankam bijusi finansējuma valūtas nozīme), mazināšanos.

Euro kurss attiecībā pret Norvēģijas kronu no 2007. gada novembra beigām līdz 2008. gada 5. martam samazinājās par 3.2%. Savukārt vienotās valūtas pārmaiņas attiecībā pret dažu nozīmīgāko Āzijas tirdzniecības partnervalstu valūtām bija samērā neviendabīgas, jo pēc euro kursa sarukuma attiecībā pret Singapūras dolāru un Ķīnas renminbi (abos gadījumos aptuveni par 1%) bija vērojams tā kāpums attiecībā pret Korejas vonu un Honkongas dolāru (attiecīgi par 6% un 3%).

6.2. MAKSĀJUMU BILANCE

Euro zonas tekošā konta pozitīvais saldo 2007. gadā bija 0.2% no IKP (15.0 mljrd. euro sezonāli izlīdzinātā izteiksmē) salīdzinājumā ar negatīvo saldo pirms gada (0.2% no IKP; 13.6 mljrd. euro). Šīs pārmaiņas galvenokārt noteica preču pozitīvā saldo kāpums, jo preču importa pieauguma tempa sarukums šajā periodā bija straujāks nekā preču eksporta kāpuma tempa samazināšanās. Finanšu kontā apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu kumulētais pozitīvais saldo 2007. gadā joprojām bija liels (lai gan nedaudz zemākā līmenī nekā 2006. gadā).

TIRDZNIECĪBA UN TEKOŠAIS KONTS

Pēc strauja pieauguma 3. ceturksnī ārpus euro zonas preču un pakalpojumu tirdzniecības kāpuma temps 2007. gada 4. ceturksnī samazinājās. Precīzāk, preču un pakalpojumu eksporta vērtība kopumā šajā ceturksnī nemainījās (salīdzinājumā ar iepriekšējā ceturkšņa rādītāju sezonāli izlīdzinātā izteiksmē). To var salīdzināt ar pieauguma tempu (2.8%) 3. ceturksnī un vidējo ceturkšņa pieauguma tempu (1.2%) 1. pusgadā (sk. 10. tabulu). Preču un pakalpojumu imports 4. ceturksnī palielinājās par 1.8% salīdzinājumā ar 2.6% 3. ceturksnī, tomēr pārsniedzot vidējo pieauguma tempu (1.0%) 2007. gada 1. pusgadā.

Eksporta un importa pieauguma tempa sarukumu 4. ceturksnī galvenokārt noteica preču tirdzniecības dinamika, un, šķiet, tas kopumā atbilst ārvalstu pieprasījuma kāpuma pārmaiņām un euro zonas IKP pieaugumam šajā periodā. Preču eksporta vērtība 4. ceturksnī faktiski nemainījās, savukārt preču importa vērtība palielinājās par 1.2%. Preču eksporta un importa pieauguma temps bija daudz lēnāks nekā 3. ceturksnī, kad pēc mērenāka kāpuma 2007. gada 1. pusgadā preču tirdzniecības apjoms palielinājās. Pakalpojumu eksporta vērtības pieaugums 4. ceturksnī samazinājās līdz 0.3%, savukārt pēc nozīmīgā krituma 3. ceturksnī pakalpojumu importa vērtība palielinājās par 3.7%.

10. tabula. Euro zonas maksājumu bilances galvenie posteņi

(sezonāli izlīdzināti, ja nav norādīts citādi)

			3 mēnešu mainīgie vidējie rādītāji (ieskaitot)				12 mēnešu kumulētie dati (ieskaitot)	
	2007 Nov.	2007 Dec.	2007 Marts	2007 Jūn.	2007 Sept.	2007 Dec.	2006 Dec.	2007 Dec.
	Mljrd. euro							
Tekošais konts	2.3	-10.3	2.6	1.4	2.5	-1.6	-13.6	15.0
Preču bilance	5.9	-3.2	5.1	5.7	5.4	3.7	22.3	59.6
Eksports	128.8	125.3	122.2	124.0	127.8	127.8	1 393.2	1 505.6
Imports	122.9	128.5	117.2	118.3	122.5	124.0	1 370.9	1 446.0
Pakalpojumu bilance	3.5	2.6	3.9	3.2	4.1	2.9	35.3	42.5
Eksports	39.3	39.9	38.2	38.5	39.2	39.3	426.6	465.5
Imports	35.8	37.3	34.2	35.3	35.1	36.4	391.3	422.9
Ienākumu bilance	0.2	-1.4	-0.5	-1.5	0.1	0.4	5.7	-4.6
Kārtējo pārvedumu bilance	-7.4	-8.2	-5.8	-5.9	-7.1	-8.7	-76.9	-82.6
Finanšu konts[1]	-13.1	-23.6	1.6	7.9	30.2	-39.1	118.0	1.5
Apvienotās tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi	19.2	-19.5	38.4	1.9	12.8	-11.7	140.0	124.1
Neto tiešās investīcijas	10.6	-21.0	-4.9	-22.3	-12.6	3.6	-136.4	-108.4
Neto portfeļieguldījumi	8.7	1.5	43.3	24.1	25.4	-15.3	276.4	232.5
Kapitāla vērtspapīri	-9.0	-0.5	32.0	19.7	12.0	-5.5	152.8	174.6
Parāda instrumenti	17.6	2.0	11.3	4.4	13.4	-9.8	123.5	57.9
Obligācijas un parādzīmes	8.7	12.0	16.0	0.3	3.0	3.0	190.6	66.7
Naudas tirgus instrumenti	8.9	-9.9	-4.7	4.1	10.5	-12.8	-67.1	-8.9
	Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (%)							
Preces un pakalpojumi								
Eksports	0.1	-1.8	1.1	1.3	2.8	0.0	12.5	8.3
Imports	1.3	4.5	0.5	1.4	2.6	1.8	14.5	6.1
Preces								
Eksports	-0.3	-2.7	-0.2	1.4	3.1	-0.1	14.3	8.1
Imports	1.8	4.5	-0.1	1.0	3.5	1.2	17.0	5.5
Pakalpojumi								
Eksports	1.4	1.4	5.2	0.7	1.9	0.3	7.0	9.1
Imports	-0.7	4.2	2.6	3.1	-0.6	3.7	6.6	8.1

Avots: ECB.
Piezīme. Skaitļu noapaļošanas rezultātā summa var atšķirties no kopsummas.
1) Rādītāji attiecas uz bilancēm (neto plūsmām). Pozitīvs (negatīvs) skaitlis norāda uz pozitīvu (negatīvu) saldo. Sezonāli neizlīdzināti dati.

Preču tirdzniecības apjoma un cenu dalījums (pieejams līdz 2007. gada novembrim) liecina, ka preču eksporta vērtības pieauguma tempa sarukums atspoguļo eksporta apjoma dinamiku (sk. 54. att.). Pēc lēna pieauguma 2007. gada 1. pusgadā eksporta apjoms 3. ceturksnī atkal palielinājās, savukārt 4. ceturksnī samazinājās, lielākoties atspoguļojot ārvalstu pieprasījuma dinamiku. Pēc stabila kāpuma 2007. gada 1. pusgadā eksporta cenas euro izteiksmē 2. pusgadā samazinājās.

Euro zonas preču tirdzniecības ģeogrāfiskais dalījums liecina, ka eksporta apjoms uz naftas ražotājvalstīm un Āzijas valstīm, īpaši Ķīnu, 2007. gadā joprojām bija nozīmīgs. Savukārt eksporta apjoms uz ASV samazinājās (sk. 55. att.). Eksporta apjoma pieaugums uz ārpus euro zonas esošajām ES valstīm joprojām bija samērā stabils, bet eksporta pieaugums uz Lielbritāniju – neliels. Kapitālpreču pieauguma temps 2007. gadā bija visstraujākais.

54. attēls. Preču tirdzniecības apjoma un cenu dalījums

(indekss: 2003. gada 1. cet. = 100; sezonāli izlīdzināti; 3 mēnešu mainīgais vidējais rādītājs)

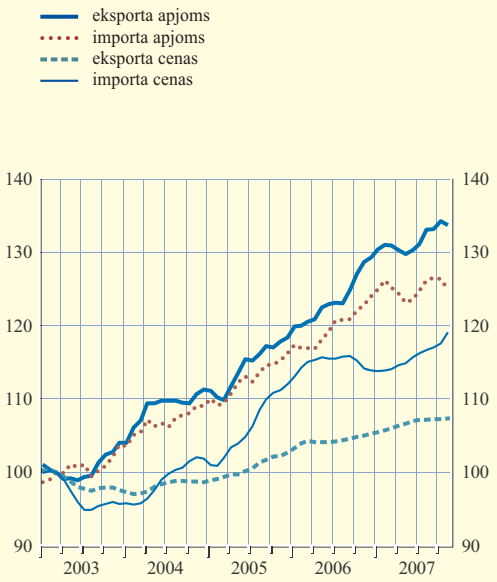

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.
1) Jaunākie novērojumi attiecas uz 2007. gada novembri.

55. attēls. Euro zonas eksporta apjoms uz atsevišķām tirdzniecības partnervalstīm

(indeksi: 2003. gada 1. cet. = 100; sezonāli izlīdzināti; 3 mēnešu mainīgais vidējais rādītājs)

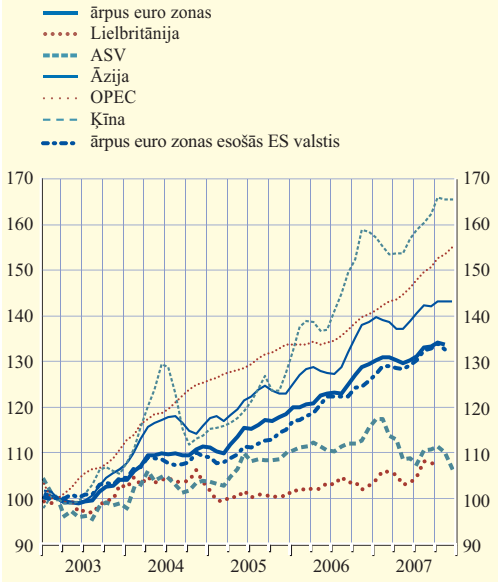

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.
Piezīme. Jaunākie novērojumi attiecas uz 2007. gada decembri, izņemot ārpus euro zonas esošās valstis un ārpus euro zonas esošās ES valstis (2007. gada novembris) un Lielbritāniju (2007. gada oktobris).

Runājot par preču importu, tā apjoma attīstības tendences 2007. gadā kopumā bija līdzīgas eksporta apjoma attīstībai. Pēc mērenas dinamikas 1. pusgadā importa apjoms 3. ceturksnī pieauga atbilstoši spēcīgam iekšzemes pieprasījuma kāpumam, savukārt tā kritumu 2007. gada 4. ceturksnī varētu skaidrot ar euro zonas rūpnieciskās ražošanas samazināšanos. Lai gan euro kursa kāpumam bija mazinoša ietekme, importa cenas 2007. gadā, īpaši 2. pusgadā, pieauga, un to galvenokārt noteica augstākas naftas cenas un arī liels nenaftas preču cenu kāpums.

Aplūkojot ilgāku laika posmu, tekošā konta 12 mēnešu kumulētais pozitīvais saldo bija 15.0 mljrd. euro salīdzinājumā ar negatīvo saldo (13.6 mljrd. euro) pirms gada (sk. 56. att.). Šo pārmaiņu lielā mērā noteica preču bilances norises, tai 12 mēnešu kumulētā izteiksmē palielinoties par 37.3 mljrd. euro salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Savukārt pakalpojumu bilance uzlabojās nedaudz (par 7.2 mljrd. euro). Ienākumu bilances negatīvais saldo (4.6 mljrd. euro) 2007. gadā salīdzinājumā ar pozitīvo saldo iepriekšējā gadā (5.7 mljrd. euro) daļēji kompensēja tekošā konta uzlabošanos. Kārtējo pārvedumu negatīvais saldo 2007. gadā bija 82.6 mljrd. euro (2006. gadā – negatīvais saldo 76.9 mljrd. euro).

FINANŠU KONTS

Euro zonas apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu vidējais mēneša negatīvais saldo 2007. gada 4. ceturksnī bija 11.7 mljrd. euro (pozitīvais saldo 3. ceturksnī – 12.8 mljrd. euro; sk. 10. tabulu). Šī finanšu plūsmu virzienu maiņa atspoguļoja līdzīgas kapitāla vērtspapīru portfeļieguldījumu un naudas tirgus instrumentu norises, kuras daļēji kompensēja pretējas tiešo investīciju norises (t.i., pārmaiņas no negatīvā saldo uz pozitīvo saldo).

56. attēls. Euro zonas tekošais konts un tirdzniecības bilance

(mēneša dati; sezonāli izlīdzināti; mljrd. euro)

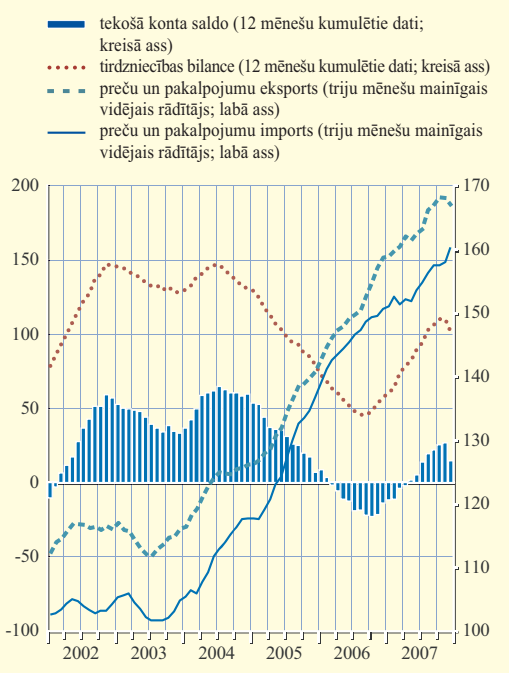

Avots: ECB.

57. attēls. Euro zonas apvienotās tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi

(12 mēnešu kumulētie dati; mēneša dati; mljrd. euro)

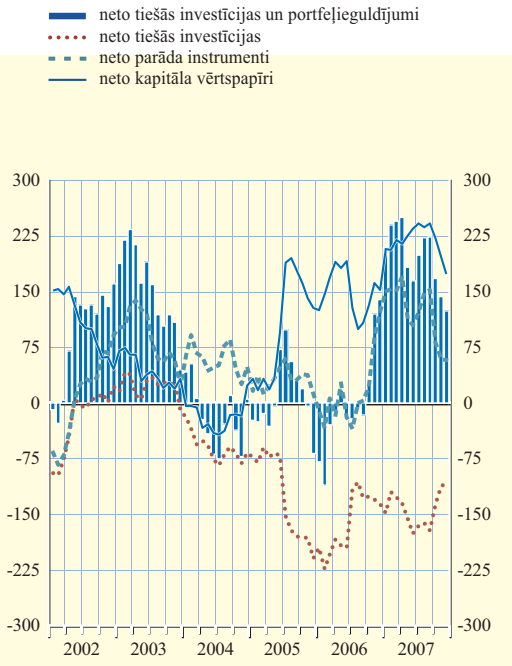

Avots: ECB.

Decembra dati liecina, ka euro zonas pārrobežu ieguldījumu lēmumus joprojām var ietekmēt kredītu tirgus satricinājums, kurš sākās 2007. gada augustā. Tāpēc jaunākie rādītāji apstiprina, ka euro zonas rezidentu neto ieguldījumu plūsmas ārvalstu obligācijās un nerezidentu neto ieguldījumi euro zonas kapitāla vērtspapīros un obligācijās joprojām ir tādā līmenī, kas zemāks nekā pirms satricinājuma novērotais līmenis.

Aplūkojot ilgāku periodu, apvienoto tiešo investīciju un portfeļieguldījumu pozitīvais saldo sasniedza 124.1 mljrd. euro salīdzinājumā ar pozitīvo saldo pirms gada (140.0 mljrd. euro). Šis palēninājums sekoja portfeļieguldījumu pozitīvā saldo kritumam (43.9 mljrd. euro), kuru pilnībā nekompensēja tiešo investīciju negatīvā saldo sarukums (28.0 mljrd. euro; sk. 57. att.).

Runājot par portfeļieguldījumiem, kapitāla vērtspapīru pozitīvais saldo 12 mēnešu kumulētā izteiksmē 2007. gadā joprojām bija nozīmīgs (174.6 mljrd. euro; 2006. gadā – 152.8 mljrd. euro). Euro zonas rezidentu veikto ārvalstu kapitāla vērtspapīru neto pirkumu būtiska samazināšanās šajā periodā bija galvenais šīs norises noteicošais faktors. Savukārt euro zonas parāda instrumentu pozitīvais saldo 2007. gadā bija daudz mazāks nekā iepriekšējā gadā. Šo kritumu noteica nerezidentu veikto neto ieguldījumu euro zonas obligācijās un parādzīmēs būtisks sarukums, lai gan 2007. gadā samazinājās euro zonas un ASV peļņas likmju starpība.

Tiešo investīciju negatīvā saldo kritumu 2007. gadā galvenokārt var skaidrot ar nerezidentu veikto neto ieguldījumu euro zonā kāpumu. Vienlaikus arī euro zonas neto tiešās investīcijas ārvalstīs 2007. gadā turpināja palielināties.

EURO ZONAS STATISTIKA

SATURS[1]

EURO ZONAS APSKATS

Euro zonas tautsaimniecības rādītāju kopsavilkums S5

1. MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

1.1. Eurosistēmas konsolidētais finanšu pārskats S6
1.2. Galvenās ECB procentu likmes S7
1.3. Izsoļu veidā veiktās Eurosistēmas monetārās politikas operācijas S8
1.4. Obligāto rezervju un likviditātes statistika S9

2. NAUDA, BANKU DARBĪBA UN IEGULDĪJUMU FONDI

2.1. Euro zonas MFI kopsavilkuma bilance S10
2.2. Euro zonas MFI konsolidētā bilance S11
2.3. Monetārā statistika S12
2.4. MFI aizdevumu dalījums S14
2.5. MFI piesaistīto noguldījumu dalījums S17
2.6. MFI vērtspapīru turējumu dalījums S20
2.7. Atsevišķu MFI bilances posteņu pārvērtēšana S21
2.8. Atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums S22
2.9. Euro zonas ieguldījumu fondu kopsavilkuma bilance S24
2.10. Euro zonas ieguldījumu fondu aktīvi ieguldījumu politiku un ieguldītāju veidu dalījumā S25

3. EURO ZONAS KONTI

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā S26
3.2. Euro zonas nefinanšu konti S30
3.3. Mājsaimniecības S32
3.4. Nefinanšu sabiedrības S33
3.5. Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi S34

4. FINANŠU TIRGI

4.1. Neakciju vērtspapīri to sākotnējo termiņu, emitentu valstu un valūtu dalījumā S35
4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emitentu sektoru un instrumentu veidu dalījumā S36
4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru pieauguma temps S38
4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas S40
4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem S42
4.6. Naudas tirgus procentu likmes S44
4.7. Euro zonas peļņas likmju līknes S45
4.8. Akciju tirgus indeksi S46

5. CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas S47
5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums S50
5.3. Darba tirgus S54

6. VALSTS FINANSES

6.1. Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums S55
6.2. Parāds S56
6.3. Parāda pārmaiņas S57

1) Lai saņemtu papildinformāciju, lūdzam rakstīt uz adresi statistics@ecb.europa.eu. Detalizētākus datus par ilgākiem laika periodiem sk. ECB interneta lapas Statistikas sadaļas Statistisko datu noliktavā *(Statistical Data Warehouse)* (http://sdw.ecb.europa.eu).

6.4. Ceturkšņa ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums S58
6.5. Ceturkšņa parāds un parāda pārmaiņas S59

7. ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI
7.1. Maksājumu bilances kopsavilkums S60
7.2. Tekošais konts un kapitāla konts S61
7.3. Finanšu konts S63
7.4. Maksājumu bilances monetārais atspoguļojums S69
7.5. Preču tirdzniecība S70

8. VALŪTU KURSI
8.1. Efektīvie valūtu kursi S72
8.2. Divpusējie valūtu kursi S73

9. NORISES ĀRPUS EURO ZONAS ESOŠAJĀS VALSTĪS
9.1. Citas ES dalībvalstis S74
9.2. ASV un Japāna S75

ATTĒLU SARAKSTS S76

TEHNISKĀS PIEZĪMES S77

VISPĀRĒJĀS PIEZĪMES S83

EURO ZONAS PAPLAŠINĀŠANĀS 2008. GADA 1. JANVĀRĪ, IETVEROT TAJĀ KIPRU UN MALTU

Visas 2008. gada novērojumus ietverošās datu laikrindas pilnībā aptver Euro15 (euro zonas, ieskaitot Kipru un Maltu) visas datu laikrindas, ja nav norādīts citādi. Euro zonas procentu likmju, monetārās statistikas un SPCI (un konsekvences dēļ arī M3 sastāvdaļu un atbilstošo bilances posteņu, kā arī SPCI komponentu) statistisko datu laikrindās ietverti to ES dalībvalstu dati, kas laikā, par kuru sniegta statistiskā informācija, bija ieviesušas euro. Tas tiek norādīts ar zemsvītras piezīmi attiecīgajās vietās tabulās. Šādos gadījumos, ja pamatdati ir pieejami, 2001., 2007. un 2008. gada absolūtajām un procentuālajām pārmaiņām, kuras aprēķinātas, izmantojot 2000., 2006. un 2007. gada bāzi, lietota tāda laikrinda, kurā ņemta vērā ietekme, ko radīja attiecīgi Grieķijas, Slovēnijas un Kipras un Maltas pievienošanās euro zonai. Vēsturiskie dati par euro zonu, pirms tai pievienojās Kipra un Malta, sniegti ECB interneta lapā (http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html).

Tabulās lietotie apzīmējumi

"-"	datu nav/dati nav izmantojami
"."	dati pagaidām nav pieejami
"..."	nulle vai vērā neņemams
(p)	provizoriskie dati
s.i.	sezonāli izlīdzināts
s.n.	sezonāli neizlīdzināts

EURO ZONAS APSKATS

Euro zonas tautsaimniecības rādītāju kopsavilkums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

1. Monetārās norises un procentu likmes

		M1[1]	M2[1]	M3[1),2)]	M3[1),2)] 3 mēnešu mainīgais vidējais (centrēts)	MFI aizdevumi euro zonas valstu rezidentiem, izņemot MFI un valdību[1)]	Ne-MFI sabiedrību emitētie neakciju vērtspapīri, kas denominēti euro[1)]	3 mēnešu EURIBOR (gadā (%), perioda vidējais rādītājs)	10 gadu tagadnes darījumu peļņas likme (gadā (%), perioda beigu dati)[3)]
		1	2	3	4	5	6	7	8
2006		8.6	8.7	8.4	-	10.9	15.8	3.08	3.91
2007		6.4	9.9	11.1	-	10.8	18.7	4.28	4.38
2007	I	7.0	9.1	10.2	-	10.6	16.5	3.82	4.02
	II	6.2	9.2	10.6	-	10.5	18.7	4.07	4.51
	III	6.6	10.3	11.5	-	11.0	20.2	4.49	4.38
	IV	5.9	10.8	12.0	-	11.1	19.4	4.72	4.38
2007	Sept.	6.1	10.2	11.3	11.7	11.0	19.1	4.74	4.38
	Okt.	6.4	11.2	12.3	12.0	11.3	19.2	4.69	4.29
	Nov.	6.3	11.0	12.4	12.1	11.1	18.6	4.64	4.21
	Dec.	4.1	10.2	11.6	11.8	11.2	21.6	4.85	4.38
2008	Janv.	4.4	10.5	11.5	.	11.1	.	4.48	4.05
	Febr.	.	.	.	.	.	.	4.36	4.06

2. Cenas, produkcijas izlaide, pieprasījums un darba tirgi

		SPCI	Ražotāju cenas rūpniecībā	Darbaspēka stundas izmaksas	Reālais IKP	Rūpnieciskā ražošana, izņemot būvniecību	Jaudu izmantošana apstrādes rūpniecībā (%)	Nodarbinātība	Bezdarbs (no darbaspēka; %)
		1	2	3	4	5	6	7	8
2006		2.2	5.1	2.6	2.8	4.0	83.2	1.5	8.2
2007		2.1	2.8	.	2.6	3.4	84.2	.	7.4
2007	II	1.9	2.4	2.4	2.4	2.8	84.3	1.8	7.4
	III	1.9	2.1	2.5	2.6	4.0	84.0	1.9	7.3
	IV	2.9	4.0	.	2.2	3.0	84.0	.	7.2
2007	Sept.	2.1	2.7	-	-	3.4	-	-	7.3
	Okt.	2.6	3.3	-	-	4.3	84.0	-	7.2
	Nov.	3.1	4.2	-	-	3.1	-	-	7.2
	Dec.	3.1	4.3	-	-	1.4	-	-	7.1
2008	Janv.	3.2	4.9	-	-	.	83.9	-	7.1
	Febr.	3.2	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksājumu bilance, rezerves aktīvi un valūtu kursi

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi)

		Maksājumu bilance (neto darījumi)				Rezerves aktīvi (perioda beigās)	Euro efektīvais kurss EEK22[4)] (indekss, 1999 I = 100)		USD/EUR
		Tekošais konts un kapitāla konts		Tiešās investīcijas	Portfeļieguldījumi		Nominālais kurss	Reālais kurss (PCI)	
		1	Preces 2	3	4	5	6	7	8
2006		-3.7	23.0	-136.4	276.4	325.8	103.6	104.5	1.2556
2007		27.8	60.7	-108.4	232.5	347.4	107.7	108.3	1.3705
2007	I	4.8	8.6	-14.6	129.8	331.5	105.5	106.3	1.3106
	II	-2.4	20.1	-66.8	72.4	325.3	107.1	107.7	1.3481
	III	11.0	18.5	-37.8	76.2	340.5	107.6	108.2	1.3738
	IV	14.4	13.6	10.8	-45.9	347.4	110.5	111.2	1.4486
2007	Sept.	4.9	6.5	-37.4	48.9	340.5	108.2	108.8	1.3896
	Okt.	5.1	8.7	21.3	-56.1	346.6	109.4	110.1	1.4227
	Nov.	3.8	6.3	10.6	8.7	339.2	111.0	111.7	1.4684
	Dec.	5.6	-1.5	-21.0	1.5	347.4	111.2	111.7	1.4570
2008	Janv.	.	.	.	.	374.6	112.0	112.4	1.4718
	Febr.	.	.	.	.	.	111.8	112.2	1.4748

Avoti: ECB, Eiropas Komisija (*Eurostat* un Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts) un *Reuters*.

Piezīme. Sīkāku informāciju par datiem sk. tālākās šīs sadaļas tabulās.

1) Mēneša datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz mēneša beigām, bet ceturkšņa un gada datu gada procentuālās pārmaiņas attiecas uz laikrindas perioda vidējā rādītāja gada pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. tehniskajās piezīmēs.

2) M3 un tā sastāvdaļās neietilpst ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turētās naudas tirgus fondu akcijas/daļas un parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem.

3) Balstīta uz euro zonas centrālo valdību AAA reitinga obligāciju peļņas likmju līknēm. Sīkāku informāciju sk. 4.7. tabulā.

4) Tirdzniecības partneru grupu definīciju un citu informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

I MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

I.1. Eurosistēmas konsolidētais finanšu pārskats
(milj. euro)

1. Aktīvi

	08.02.2008.	15.02.2008.	22.02.2008.	29.02.2008.
Zelts un zeltā izteiktie debitoru parādi	201 414	201 385	201 338	201 299
Prasības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	140 789	140 672	139 291	137 914
Prasības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem	36 977	30 318	30 747	24 685
Prasības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	15 006	14 633	14 284	14 585
Aizdevumi, kas izsniegti euro euro zonas valstu kredītiestādēm	430 434	456 017	446 496	451 481
Galvenās refinansēšanas operācijas	161 501	187 500	178 001	183 001
Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas	268 491	268 511	268 485	268 479
Precizējošās reversās operācijas	0	0	0	0
Strukturālās reversās operācijas	0	0	0	0
Aizdevumu iespēja uz nakti	432	0	8	0
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu kredīti	10	6	2	1
Pārējās prasības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	30 631	30 995	31 361	30 801
Euro zonas valstu rezidentu vērtspapīri euro	100 664	101 959	104 774	106 069
Valdības parāds euro	38 634	38 634	38 635	38 635
Pārējie aktīvi	333 743	333 448	331 948	333 285
Kopā aktīvi	**1 328 292**	**1 348 061**	**1 338 874**	**1 338 754**

2. Pasīvi

	08.02.2008.	15.02.2008.	22.02.2008.	29.02.2008.
Banknotes apgrozībā	653 384	652 965	650 589	654 031
Saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	197 236	222 866	205 768	195 649
Pieprasījuma noguldījumu konti (ietverot obligāto rezervju sistēmu)	196 530	222 338	205 141	194 855
Noguldījumu iespēja	356	159	222	227
Termiņnoguldījumi	0	0	0	0
Precizējošās reversās operācijas	0	0	0	0
Papildu nodrošinājuma pieprasījumu noguldījumi	350	369	405	567
Pārējās saistības euro pret euro zonas valstu kredītiestādēm	256	253	216	211
Emitētie parāda vērtspapīri	0	0	0	0
Saistības euro pret citiem euro zonas valstu rezidentiem	52 067	52 586	66 268	80 684
Saistības euro pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	48 656	41 997	41 413	34 399
Saistības ārvalstu valūtā pret euro zonas valstu rezidentiem	1 026	1 167	1 142	762
Saistības ārvalstu valūtā pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem	19 747	19 588	18 572	18 591
Saistības pret SVF speciālo aizņēmuma tiesību ietvaros	5 311	5 311	5 311	5 311
Pārējās saistības	133 294	133 414	131 479	130 854
Pārvērtēšanas konti	147 665	147 665	147 665	147 665
Kapitāls un rezerves	69 650	70 249	70 451	70 597
Kopā pasīvi	**1 328 292**	**1 348 061**	**1 338 874**	**1 338 754**

Avots: ECB.

I.2. Galvenās ECB procentu likmes
(apjoms – procentos gadā; pārmaiņas – procentu punktos)

	Spēkā ar[1]	Noguldījumu iespēja		Galvenās refinansēšanas operācijas			Aizdevumu iespēja uz nakti	
				Fiksētas procentu likmes izsoles	Mainīgas procentu likmes izsoles			
				Fiksētā procentu likme	Minimālā pieteikuma procentu likme			
		Apjoms	Pārmaiņas	Apjoms	Apjoms	Pārmaiņas	Apjoms	Pārmaiņas
		1	2	3	4	5	6	7
1999	1. janv.	2.00	-	3.00	-	-	4.50	-
	4. [2]	2.75	0.75	3.00	-	...	3.25	-1.25
	22.	2.00	-0.75	3.00	-	...	4.50	1.25
	9. apr.	1.50	-0.50	2.50	-	-0.50	3.50	-1.00
	5. nov.	2.00	0.50	3.00	-	0.50	4.00	0.50
2000	4. febr.	2.25	0.25	3.25	-	0.25	4.25	0.25
	17. marts	2.50	0.25	3.50	-	0.25	4.50	0.25
	28. apr.	2.75	0.25	3.75	-	0.25	4.75	0.25
	9. jūn.	3.25	0.50	4.25	-	0.50	5.25	0.50
	28. [3]	3.25	...	-	4.25	...	5.25	...
	1. sept.	3.50	0.25	-	4.50	0.25	5.50	0.25
	6. okt.	3.75	0.25	-	4.75	0.25	5.75	0.25
2001	11. maijs	3.50	-0.25	-	4.50	-0.25	5.50	-0.25
	31. aug.	3.25	-0.25	-	4.25	-0.25	5.25	-0.25
	18. sept.	2.75	-0.50	-	3.75	-0.50	4.75	-0.50
	9. nov.	2.25	-0.50	-	3.25	-0.50	4.25	-0.50
2002	6. dec.	1.75	-0.50	-	2.75	-0.50	3.75	-0.50
2003	7. marts	1.50	-0.25	-	2.50	-0.25	3.50	-0.25
	6. jūn.	1.00	-0.50	-	2.00	-0.50	3.00	-0.50
2005	6. dec.	1.25	0.25	-	2.25	0.25	3.25	0.25
2006	8. marts	1.50	0.25	-	2.50	0.25	3.50	0.25
	15. jūn.	1.75	0.25	-	2.75	0.25	3.75	0.25
	9. aug.	2.00	0.25	-	3.00	0.25	4.00	0.25
	11. okt.	2.25	0.25	-	3.25	0.25	4.25	0.25
	13. dec.	2.50	0.25	-	3.50	0.25	4.50	0.25
2007	14. marts	2.75	0.25	-	3.75	0.25	4.75	0.25
	13. jūn.	3.00	0.25	-	4.00	0.25	5.00	0.25

Avots: ECB.

1) No 1999. gada 1. janvāra līdz 2004. gada 9. martam datums attiecas uz noguldījumu iespējām un aizdevumu iespējām uz nakti. Galvenajām refinansēšanas operācijām procentu likmju pārmaiņas ir spēkā ar pirmo operāciju, kas veikta pēc norādītā datuma. 2001. gada 18. septembrī veiktās pārmaiņas stājās spēkā ar to pašu datumu. Sākot ar 2004. gada 10. martu, datums attiecas uz noguldījumu iespējām un aizdevumu iespējām uz nakti un galvenajām refinansēšanas operācijām (pārmaiņas ir spēkā ar pirmo galveno refinansēšanas operāciju, kas veikta pēc Padomes diskusijas), ja vien nav norādīts citādi.

2) ECB 1998. gada 22. decembrī paziņoja, ka izņēmuma kārtā no 1999. gada 4. janvāra līdz 21. janvārim, lai tirgus dalībniekiem atvieglotu pāreju uz jauno monetāro režīmu, starp aizdevumu iespēju uz nakti un noguldījumu iespēju procentu likmēm piemērojams šaurais koridors (50 bāzes punktu).

3) ECB 2000. gada 8. jūnijā paziņoja, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2000. gada 28. jūnijā, Eurosistēmas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar mainīgas procentu likmes izsoļu palīdzību. Minimālā pieteikuma procentu likme ir minimālā procentu likme, kādu drīkst piedāvāt izsoles dalībnieki.

1.3. Izsoļu veidā veiktās Eurosistēmas monetārās politikas operācijas[1),2)]

(milj. euro; gada procentu likmes; %)

1. Galvenās un ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas[3)]

Norēķina datums	Solījuma summa	Dalībnieku skaits	Izsolītā summa	Mainīgas procentu likmes izsoles			Ilgums (dienās)
				Minimālā pieteikuma procentu likme	Robežlikme[4)]	Vidējā svērtā procentu likme	
	1	2	3	4	5	6	7
	Galvenās refinansēšanas operācijas						
2007 7. nov.	275 580	300	160 000	4.00	4.14	4.15	7
14.	280 458	298	182 000	4.00	4.15	4.16	7
21.	277 051	299	169 000	4.00	4.17	4.19	7
28.	257 966	283	178 000	4.00	4.18	4.20	7
5. dec.	253 519	273	163 000	4.00	4.18	4.20	7
12.	280 565	284	218 500	4.00	4.18	4.21	7
19.	377 148	390	348 607	4.00	4.21	4.21	16
28.	47 652	118	20 000	4.00	4.20	4.27	7
2008 4. janv.	275 291	269	128 500	4.00	4.18	4.21	5
9.	283 354	301	151 500	4.00	4.20	4.22	7
16.	242 078	281	190 500	4.00	4.16	4.21	7
23.	234 633	276	175 500	4.00	4.16	4.19	7
30.	253 268	264	167 500	4.00	4.18	4.20	7
6. febr.	223 805	226	161 500	4.00	4.17	4.20	7
13.	223 706	229	187 500	4.00	4.10	4.18	7
20.	226 655	262	178 000	4.00	4.10	4.15	7
27.	233 242	260	183 000	4.00	4.10	4.15	7
5. marts	240 542	264	176 500	4.00	4.11	4.14	7
	Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas						
2007 26. jūl.	78 703	144	50 000	-	4.20	4.20	98
24. aug.	125 787	146	40 000	-	4.49	4.61	91
30.	119 755	168	50 000	-	4.56	4.62	91
13. sept.	139 021	140	75 000	-	4.35	4.52	90
27.	85 353	159	50 000	-	4.50	4.63	84
1. nov.	87 587	157	50 000	-	4.45	4.53	91
23.	147 977	130	60 000	-	4.55	4.61	90
29.	132 386	175	50 000	-	4.65	4.70	91
12. dec.	105 126	122	60 000	-	4.81	4.88	92
20.	48 476	97	48 476	-	4.00	4.56	98
2008 31. janv.	98 183	151	50 000	-	4.21	4.33	92
21. febr.	110 490	105	60 000	-	4.15	4.26	91
28.	109 612	165	50 000	-	4.16	4.23	91

2. Pārējās izsoļu operācijas

Norēķina datums	Operācijas veids	Solījuma summa	Dalībnieku skaits	Izsolītā summa	Fiksētas procentu likmes izsoles	Mainīgas procentu likmes izsoles			Ilgums (dienās)
					Fiksētā procentu likme	Minimālā pieteikuma procentu likme	Robežlikme[4)]	Vidējā svērtā procentu likme	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2007 9. okt.	Termiņnoguldījumu piesaiste	40 235	18	24 500	4.00	-	-	-	1
12.	Termiņnoguldījumu piesaiste	40 080	22	30 000	4.00	-	-	-	5
13. nov.	Termiņnoguldījumu piesaiste	27 750	10	27 750	4.00	-	-	-	1
7. dec.	Termiņnoguldījumu piesaiste	37 615	30	8 000	4.00	-	-	-	5
11.	Termiņnoguldījumu piesaiste	23 550	20	21 000	4.00	-	-	-	1
17.	Termiņnoguldījumu piesaiste	36 610	25	36 610	4.00	-	-	-	2
19.	Termiņnoguldījumu piesaiste	133 610	52	133 610	4.00	-	-	-	1
20.	Termiņnoguldījumu piesaiste	165 815	58	150 000	4.00	-	-	-	1
21.	Termiņnoguldījumu piesaiste	141 565	55	141 565	4.00	-	-	-	6
27.	Termiņnoguldījumu piesaiste	145 640	49	145 640	4.00	-	-	-	1
28.	Termiņnoguldījumu piesaiste	160 450	52	150 000	4.00	-	-	-	3
2008 2. janv.	Termiņnoguldījumu piesaiste	168 640	54	168 640	4.00	-	-	-	1
3.	Termiņnoguldījumu piesaiste	212 620	69	200 000	4.00	-	-	-	1
15.	Termiņnoguldījumu piesaiste	45 712	28	20 000	4.00	-	-	-	1
12. febr.	Termiņnoguldījumu piesaiste	29 155	22	16 000	4.00	-	-	-	1

Avots: ECB.

1) Uzrādītās summas var nedaudz atšķirties no 1.1. sadaļā uzrādītajām summām to izsolīto operāciju dēļ, par kurām vēl nav veikts norēķins.

2) Sākot ar 2002. gada aprīli, dalītās izsoļu operācijas, t.i., operācijas ar termiņu 1 nedēļa, kas paralēli galvenajai refinansēšanas operācijai tiek veiktas standartizsoļu veidā, tiek klasificētas par galvenajām refinansēšanas operācijām. Dalītās izsoļu operācijas, kas veiktas pirms šā mēneša, sk. 1.3. sadaļas 2. tabulā.

3) ECB 2000. gada 8. jūnijā paziņoja, ka, sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2000. gada 28. jūnijā, Eurosistēmas galvenās refinansēšanas operācijas tiks veiktas ar mainīgas procentu likmes izsoļu palīdzību. Minimālā pieteikuma procentu likme ir minimālā procentu likme, kādu drīkst piedāvāt izsoles dalībnieki.

4) Veicot likviditāti palielinošas (samazinošas) operācijas, robežlikme ir zemākā (augstākā) procentu likme, ar kuru tiek pieņemti piedāvājumi.

1.4. Obligāto rezervju un likviditātes statistika

(mljrd. euro; dienas pozīciju vidējie rādītāji periodā, ja nav norādīts citādi; gada procentu likmes; %)

1. Kredītiestāžu rezervju bāze, uz kuru attiecināmas rezervju prasības

Rezervju bāze (datums)[1]	Kopā	Saistības, kurām lietojama 2% rezervju norma		Saistības, kurām lietojama 0% rezervju norma		
		Noguldījumi (uz nakti, ar termiņu līdz 2 gadiem un brīdinājuma termiņu par izņemšanu)	Parāda vērtspapīri (ar dzēšanas termiņu līdz 2 gadiem)	Noguldījumi (ar termiņu ilgāku par 2 gadiem un brīdinājuma termiņu par izņemšanu)	*Repo* darījumi	Parāda vērtspapīri (ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem)
	1	2	3	4	5	6
2005	14 040.7	7 409.5	499.2	1 753.5	1 174.9	3 203.6
2006	15 648.3	8 411.7	601.9	1 968.4	1 180.3	3 486.1
2007 I	16 253.0	8 634.2	657.4	2 009.8	1 358.8	3 592.8
II	16 753.3	8 940.5	677.6	2 066.6	1 383.5	3 685.1
2007 Jūl.	16 822.3	8 955.9	694.0	2 089.3	1 392.1	3 690.9
Aug.	16 890.0	8 994.1	713.9	2 086.8	1 407.8	3 687.5
Sept.	16 968.2	9 073.2	745.5	2 075.7	1 424.9	3 649.0
Okt.[2]	17 242.4	9 255.8	799.4	2 098.1	1 425.0	3 664.2
Nov.[2]	17 338.9	9 302.0	804.7	2 096.9	1 489.0	3 646.4
Dec.[2]	17 394.7	9 438.8	815.0	2 143.1	1 364.0	3 633.9

2. Rezervju prasību izpilde

Rezervju prasību izpildes perioda beigu datums	Nepieciešamās rezerves	Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti	Virsrezerves	Iztrūkums	Obligāto rezervju procentu likmes
	1	2	3	4	5
2005	152.0	153.0	1.0	0.0	2.07
2006	172.5	173.2	0.7	0.0	3.30
2007 I	179.8	180.6	0.8	0.0	3.55
II	185.3	186.2	0.9	0.0	3.80
III	191.9	192.7	0.9	0.0	4.09
IV	195.9	196.8	1.0	0.0	4.17
2008 15. janv.[3]	199.8	200.9	1.1	0.0	4.20
12. febr.	201.6	202.4	0.8	0.0	4.17
11. marts	204.6	.	.	.	.

3. Likviditāte

Izpildes perioda beigu datums	Likviditāti palielinošie faktori						Likviditāti samazinošie faktori				Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti	Naudas bāze
		Eurosistēmas monetārās politikas operācijas										
	Eurosistēmas neto aktīvi (zelts un ārvalstu valūtas)	Galvenās refinansēšanas operācijas	Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas	Aizdevumu iespēja uz nakti	Citas likviditāti palielinošās operācijas	Noguldījumu iespēja	Citas likviditāti samazinošās operācijas[4]	Banknotes apgrozībā	Centrālās valdības noguldījumi Eurosistēmā	Citi faktori (neto)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005	313.2	301.3	90.0	0.0	0.0	0.1	0.3	539.8	51.0	-39.6	153.0	692.9
2006	327.0	313.1	120.0	0.1	0.1	0.1	0.0	598.6	54.9	-66.4	173.2	771.8
2007 I	321.6	288.7	134.6	0.0	0.0	0.5	0.8	606.2	47.1	-90.0	180.6	787.2
II	326.4	284.9	150.0	0.3	0.0	0.2	0.2	625.2	49.1	-99.4	186.2	811.7
III	317.3	268.7	171.7	0.2	10.7	0.4	1.7	639.2	52.3	-117.8	192.7	832.4
2007 9. okt.	321.9	194.3	262.3	0.3	0.0	1.6	0.9	637.3	63.7	-118.0	193.4	832.3
13. nov.	327.6	180.2	265.0	0.1	0.0	0.6	5.1	640.1	55.9	-123.3	194.4	835.1
11. dec.	327.5	173.0	278.6	0.3	0.0	0.4	2.2	644.6	61.9	-126.6	196.8	841.9
2008 15. janv.	343.8	255.7	268.8	0.3	0.0	1.1	68.4	668.2	46.4	-116.4	200.9	870.2
12. febr.	353.6	173.8	268.5	0.2	0.0	0.4	0.6	651.7	51.7	-110.7	202.4	854.5

Avots: ECB.

1) Perioda beigās.

2) Ietver Maltas un Kipras kredītiestāžu rezervju bāzes. Iespējams, ka pārejas periodā euro zonas valstu kredītiestādes nolēma atskaitīt no savas rezervju bāzes visas saistības pret Maltas un Kipras kredītiestādēm. Sākot ar 2008. gada janvāra beigu rezervju bāzi, tiks piemērota standarta procedūra (sk. Eiropas Centrālās bankas 2007. gada 9. novembra Regulu (EK) Nr. 1348/2007 par pārejas noteikumiem ECB veiktajai obligāto rezervju piemērošanai pēc euro ieviešanas Kiprā un Maltā (ECB/2007/11)).

3) Sakarā ar euro ieviešanu Kiprā un Maltā ar 2008. gada 1. janvāri rezervju prasības ir vidējais rādītājs (kas svērts atbilstoši kalendāro dienu skaitam) no toreizējo 13 euro zonas valstu rezervju prasībām 2007. gada 12.–31.decembrī un tagadējo 15 euro zonas valstu rezervju prasībām 2008. gada 1.–15. janvārī.

4) Sākot ar 2007. gada 1. janvāri, ietvertas monetārās politikas operācijas noguldījumu ar noteiktu termiņu piesaistes veidā, kuras *Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta* un *Central Bank of Cyprus* veikušas pirms 2008. gada 1. janvāra un par kurām pēc šā datuma vēl nav veikti norēķini.

2 NAUDA, BANKU DARBĪBA UN IEGULDĪJUMU FONDI

2.1. Euro zonas MFI kopsavilkuma bilance[1]

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās)

1. Aktīvi

	Kopā	Aizdevumi euro zonas rezidentiem				Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi				Naudas tirgus fondu akcijas/daļas[2]	Euro zonas rezidentu emitēto akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ārējie aktīvi	Pamatlīdzekļi	Pārējie aktīvi
		Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti	MFI	Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti	MFI					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Eurosistēma													
2005	1 404.9	635.5	20.7	0.6	614.2	185.7	165.6	2.1	18.1	-	14.8	337.0	14.7	217.2
2006	1 558.2	695.7	19.7	0.6	675.3	217.0	187.5	2.5	27.0	-	17.2	351.4	14.7	262.4
2007 I	1 576.7	693.3	19.7	0.6	673.0	238.0	205.5	2.1	30.4	-	17.4	359.6	14.8	253.6
II	1 651.5	751.5	17.7	0.6	733.1	249.8	213.2	2.2	34.3	-	17.8	354.1	15.4	263.0
III	1 707.3	753.5	17.8	0.6	735.1	259.5	219.3	2.2	38.0	-	17.7	368.8	15.6	292.3
2007 Okt.	1 781.8	800.2	17.8	0.6	781.8	262.3	220.4	2.2	39.8	-	17.9	378.1	15.6	307.6
Nov.	1 805.1	814.3	17.8	0.6	795.9	266.9	223.3	2.1	41.6	-	17.6	367.9	15.6	322.8
Dec.	2 047.7	1 031.6	17.8	0.6	1 013.2	268.6	225.1	1.9	41.6	-	17.4	373.7	15.3	341.0
2008 Janv. (p)	1 935.8	886.8	19.4	0.7	866.7	273.5	230.2	2.0	41.3	-	16.3	401.3	15.6	342.5
	MFI, izņemot Eurosistēmu													
2005	23 631.5	13 681.7	826.9	8 285.1	4 569.7	3 498.6	1 429.4	551.5	1 517.7	83.1	1 008.7	3 652.8	165.7	1 540.9
2006	25 974.6	14 904.3	810.5	9 160.3	4 933.5	3 555.4	1 276.5	645.9	1 632.9	83.5	1 194.5	4 330.4	172.6	1 733.9
2007 I	27 107.8	15 340.0	801.4	9 441.0	5 097.6	3 661.0	1 282.2	685.8	1 693.0	92.4	1 244.5	4 684.7	195.1	1 890.1
II	28 066.3	15 775.4	798.2	9 712.6	5 264.5	3 759.6	1 281.6	761.5	1 716.4	96.6	1 273.9	4 888.4	201.7	2 070.9
III	28 476.3	16 172.0	793.0	9 948.6	5 430.4	3 748.7	1 215.1	805.1	1 728.5	95.9	1 257.2	4 878.5	203.1	2 120.9
2007 Okt.	29 163.6	16 554.4	944.0	10 027.4	5 583.0	3 833.7	1 214.0	878.2	1 741.4	98.6	1 307.9	4 987.6	216.6	2 164.9
Nov.	29 442.5	16 723.6	944.9	10 110.1	5 668.6	3 850.8	1 212.2	892.6	1 746.0	99.2	1 296.4	5 023.4	215.4	2 233.6
Dec.	29 397.0	16 887.1	956.1	10 154.1	5 776.9	3 882.7	1 194.2	951.9	1 736.6	93.3	1 311.4	4 874.7	206.8	2 141.0
2008 Janv. (p)	30 103.5	17 110.7	960.7	10 296.9	5 853.1	3 973.0	1 217.8	963.2	1 792.0	98.3	1 315.1	5 093.4	206.3	2 306.7

2. Pasīvi

	Kopā	Skaidrā nauda apgrozībā	Euro zonas rezidentu noguldījumi				Naudas tirgus fondu akcijas/daļas[3]	Emitētie parāda vērtspapīri[4]	Kapitāls un rezerves	Ārējās saistības	Pārējās saistības
			Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība/citi euro zonas rezidenti	MFI					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Eurosistēma										
2005	1 404.9	582.7	385.4	24.4	14.5	346.5	-	0.1	202.9	27.6	206.2
2006	1 558.2	647.0	431.6	33.7	15.9	382.0	-	0.1	208.6	35.3	235.6
2007 I	1 576.7	632.7	455.6	44.8	17.5	393.3	-	0.3	216.3	39.5	232.4
II	1 651.5	652.6	495.2	51.2	23.3	420.7	-	0.1	207.0	51.0	245.6
III	1 707.3	657.2	510.7	51.7	19.1	439.9	-	0.1	222.6	48.3	268.4
2007 Okt.	1 781.8	661.9	561.6	54.9	22.9	483.8	-	0.1	228.7	51.8	277.7
Nov.	1 805.1	665.5	570.0	48.2	24.1	497.7	-	0.1	226.0	53.9	289.6
Dec.	2 047.7	697.0	714.7	23.9	19.1	671.8	-	0.1	238.5	66.0	331.4
2008 Janv. (p)	1 935.8	671.3	626.0	54.6	21.0	550.5	-	0.1	255.1	72.9	310.5
	MFI, izņemot Eurosistēmu										
2005	23 631.5	-	12 212.2	149.2	7 211.9	4 851.2	698.9	3 858.3	1 310.6	3 518.0	2 033.5
2006	25 974.6	-	13 257.2	124.2	7 890.6	5 242.4	698.3	4 247.6	1 449.7	3 991.1	2 330.6
2007 I	27 107.8	-	13 595.8	139.0	8 060.9	5 395.9	758.7	4 424.8	1 529.7	4 255.7	2 543.1
II	28 066.3	-	14 021.0	169.8	8 278.3	5 572.9	795.6	4 523.4	1 551.2	4 451.8	2 723.2
III	28 476.3	-	14 250.3	144.3	8 408.9	5 697.1	778.4	4 577.2	1 589.5	4 525.8	2 755.1
2007 Okt.	29 163.6	-	14 624.8	129.4	8 631.1	5 864.2	782.9	4 648.2	1 643.3	4 630.9	2 833.6
Nov.	29 442.5	-	14 803.3	151.6	8 692.3	5 959.4	796.2	4 649.5	1 641.0	4 641.2	2 911.3
Dec.	29 397.0	-	15 091.4	128.4	8 874.6	6 088.4	754.1	4 643.4	1 678.2	4 529.3	2 700.6
2008 Janv. (p)	30 103.5	-	15 187.5	114.3	8 930.5	6 142.7	833.5	4 689.4	1 701.1	4 790.4	2 901.7

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.
2) Euro zonas rezidentu emitētā summa. Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitētā summa iekļauta ārējos aktīvos.
3) Euro zonas rezidentu turētā summa.
4) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu īpašumā esošie parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem iekļauti ārējās saistībās.

2.2. Euro zonas MFI konsolidētā bilance[1]

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)

1. Aktīvi

	Kopā	Aizdevumi euro zonas rezidentiem			Euro zonas valstu rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi			Citu euro zonas rezidentu emitēto akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ārējie aktīvi	Pamatlīdzekļi	Pārējie aktīvi
		Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti	Kopā	Valdība	Citi euro zonas rezidenti				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Atlikumi										
2005	17 870.7	9 133.3	847.5	8 285.7	2 148.5	1 595.0	553.6	710.5	3 989.7	180.4	1 708.2
2006	19 743.9	9 991.1	830.2	9 161.0	2 112.4	1 464.0	648.4	829.9	4 681.8	187.3	1 941.4
2007 I	20 649.7	10 262.7	821.1	9 441.6	2 175.6	1 487.7	687.9	857.6	5 044.2	209.9	2 099.5
II	21 413.8	10 529.2	816.0	9 713.2	2 258.6	1 494.9	763.7	880.3	5 242.5	217.1	2 286.1
III	21 691.8	10 760.0	810.8	9 949.2	2 241.7	1 434.4	807.3	857.8	5 247.2	218.7	2 366.4
2007 Okt.	22 241.4	10 989.8	961.8	10 028.0	2 314.8	1 434.4	880.4	914.8	5 365.6	232.2	2 424.1
Nov.	22 440.7	11 073.4	962.7	10 110.7	2 330.2	1 435.4	894.7	905.5	5 391.3	231.0	2 509.5
Dec.	22 301.6	11 128.6	973.9	10 154.7	2 373.1	1 419.3	953.9	906.0	5 248.4	222.1	2 423.5
2008 Janv. [p]	22 907.9	11 277.7	980.1	10 297.6	2 413.1	1 447.9	965.2	899.5	5 494.7	221.9	2 601.1
	Darījumi										
2005	1 608.0	708.9	12.8	696.0	156.2	76.2	80.0	53.2	448.0	1.4	240.4
2006	1 998.4	877.3	-14.4	891.6	10.7	-96.8	107.5	98.5	802.0	6.4	203.5
2007 I	884.2	254.0	-8.2	262.2	63.0	19.0	44.1	20.8	394.1	0.5	151.8
II	787.7	282.0	-5.4	287.4	84.6	11.0	73.7	16.7	221.8	3.2	179.4
III	378.5	246.3	-5.1	251.4	-15.3	-61.5	46.2	-18.0	84.7	1.6	79.1
2007 Okt.	369.7	77.4	-3.2	80.6	46.5	6.7	39.9	48.4	150.0	4.8	42.6
Nov.	260.5	88.0	0.9	87.1	14.5	-0.8	15.3	-5.8	80.4	-1.3	84.7
Dec.	-134.0	62.7	11.2	51.5	45.4	-13.2	58.6	-3.1	-137.8	-8.8	-92.3
2008 Janv. [p]	535.1	98.0	3.2	94.8	21.6	13.8	7.9	10.5	241.3	-1.4	165.1

2. Pasīvi

	Kopā	Skaidrā nauda apgrozībā	Centrālās valdības noguldījumi	Pārējās valdības/citu euro zonas rezidentu noguldījumi	Naudas tirgus fondu akcijas/daļas[2]	Emitētie parāda vērtspapīri[3]	Kapitāls un rezerves	Ārējās saistības	Pārējās saistības	MFI savstarpējo saistību pārsniegums
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Atlikumi									
2005	17 870.7	532.8	173.6	7 226.4	615.8	2 322.6	1 200.6	3 545.6	2 239.7	13.7
2006	19 743.9	592.2	158.0	7 906.5	614.7	2 587.8	1 276.5	4 026.5	2 566.2	15.6
2007 I	20 649.7	588.4	183.8	8 078.4	666.3	2 701.6	1 341.8	4 295.3	2 775.4	18.7
II	21 413.8	604.9	221.0	8 301.6	699.0	2 772.8	1 346.8	4 502.8	2 968.8	-4.0
III	21 691.8	610.4	196.0	8 428.0	682.5	2 810.8	1 395.1	4 574.1	3 023.4	-28.6
2007 Okt.	22 241.4	613.5	184.3	8 654.0	684.2	2 867.0	1 461.1	4 682.7	3 111.3	-16.7
Nov.	22 440.7	618.6	199.8	8 716.4	696.9	2 862.0	1 458.5	4 695.1	3 200.9	-7.5
Dec.	22 301.6	638.5	152.3	8 893.7	660.7	2 865.4	1 493.8	4 595.2	3 032.0	-30.0
2008 Janv. [p]	22 907.9	623.1	168.9	8 951.5	735.2	2 856.2	1 524.3	4 863.2	3 212.2	-26.7
	Darījumi									
2005	1 608.0	64.4	10.9	495.7	-3.0	213.5	95.5	448.0	333.9	-50.8
2006	1 998.4	59.4	-15.2	683.7	27.6	285.5	57.2	601.6	253.3	45.3
2007 I	884.2	-4.2	24.8	157.1	53.9	117.6	38.9	292.5	196.7	6.9
II	787.7	16.5	37.2	225.1	30.5	70.5	2.4	230.5	183.4	-8.4
III	378.5	5.5	-25.6	140.5	-17.0	59.0	44.8	152.5	29.9	-11.1
2007 Okt.	369.7	3.1	-16.5	76.3	12.1	14.1	43.3	138.4	76.7	22.1
Nov.	260.5	5.1	15.5	67.1	11.7	3.0	5.0	52.2	85.9	15.0
Dec.	-134.0	19.9	-47.5	177.7	-36.4	4.9	38.7	-91.2	-178.5	-21.5
2008 Janv. [p]	535.1	-16.6	14.4	10.8	41.4	6.1	15.2	254.8	195.7	13.3

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) Euro zonas rezidentu turētā summa.

3) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu īpašumā esošie parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem iekļauti ārējās saistībās.

2.3. Monetārā statistika[1)]

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

1. Monetārie rādītāji[2)] un atbilstošie bilances posteņi

	M1	M2-M1	M2	M3-M2	M3	M3 3 mēnešu mainīgais vidējais (centrēts)	Ilgāka termiņa finanšu saistības	Kredīts valdībai	Kredīts pārējiem euro zonas rezidentiem		Tīrie ārējie aktīvi[3)]
										Aizdevumi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Atlikumi										
2005	3 419.4	2 653.2	6 072.6	999.4	7 072.0	-	5 000.2	2 472.5	9 561.0	8 287.3	425.8
2006	3 676.6	2 953.1	6 629.7	1 102.6	7 732.3	-	5 428.6	2 321.2	10 658.6	9 167.4	637.1
2007 I	3 746.8	3 064.9	6 811.8	1 190.3	8 002.0	-	5 604.1	2 301.4	10 978.1	9 444.7	755.9
II	3 785.4	3 170.7	6 956.1	1 227.9	8 184.0	-	5 728.2	2 297.8	11 325.2	9 684.5	727.8
III	3 821.2	3 316.7	7 138.0	1 261.5	8 399.5	-	5 799.1	2 253.7	11 648.1	9 958.2	668.2
2007 Okt.	3 836.2	3 421.1	7 257.3	1 272.1	8 529.4	-	5 916.4	2 400.9	11 856.8	10 045.4	667.1
Nov.	3 859.2	3 447.7	7 306.9	1 313.9	8 620.8	-	5 905.5	2 389.1	11 918.2	10 106.8	690.8
Dec.	3 828.6	3 506.2	7 334.8	1 310.4	8 645.2	-	5 980.5	2 417.6	12 038.5	10 164.2	634.1
2008 Janv. [p)]	3 855.9	3 573.1	7 429.0	1 349.7	8 778.8	-	6 049.3	2 432.2	12 164.2	10 294.6	638.8
	Darījumi										
2005	337.0	138.9	475.9	8.5	484.4	-	400.8	94.5	835.5	700.4	0.1
2006	255.5	309.9	565.4	130.7	696.1	-	426.9	-114.1	1 105.2	896.5	200.5
2007 I	63.6	105.4	169.0	90.5	259.6	-	150.0	-23.7	298.6	258.8	126.7
II	38.0	108.0	146.0	31.6	177.6	-	123.9	-0.2	355.2	255.6	-27.6
III	39.1	151.3	190.3	40.1	230.4	-	87.1	-45.0	345.5	289.1	-60.8
2007 Okt.	16.3	73.5	89.8	19.6	109.3	-	50.0	-0.7	168.3	89.1	0.7
Nov.	24.1	28.8	52.9	41.2	94.1	-	5.6	-13.6	70.4	65.8	38.6
Dec.	-30.9	58.6	27.8	-3.7	24.0	-	80.5	31.6	123.6	65.0	-60.2
2008 Janv. [p)]	14.7	37.2	51.8	17.1	68.9	-	52.2	-3.4	91.3	82.3	12.8
	Pieauguma temps										
2005 Dec.	11.3	5.4	8.5	0.9	7.3	7.5	8.9	4.1	9.6	9.2	0.1
2006 Dec.	7.5	11.7	9.3	13.3	9.9	9.8	8.5	-4.7	11.6	10.8	200.5
2007 Marts	7.0	12.7	9.5	20.1	11.0	10.4	9.1	-4.9	10.9	10.6	339.6
Jūn.	6.1	13.9	9.5	19.8	11.0	11.1	9.3	-3.7	11.6	10.8	269.4
Sept.	6.1	15.4	10.2	18.0	11.3	11.7	9.0	-4.3	11.7	11.0	203.1
2007 Okt.	6.4	17.0	11.2	19.0	12.3	12.0	9.1	-4.0	12.4	11.3	187.0
Nov.	6.3	16.7	11.0	20.8	12.4	12.1	8.5	-4.2	12.2	11.1	147.6
Dec.	4.1	17.8	10.2	19.9	11.6	11.8	9.1	-2.3	12.8	11.2	17.4
2008 Janv. [p)]	4.4	17.9	10.5	17.9	11.5	.	9.4	-2.2	12.7	11.1	28.0

A1. Monetārie rādītāji[1)]

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

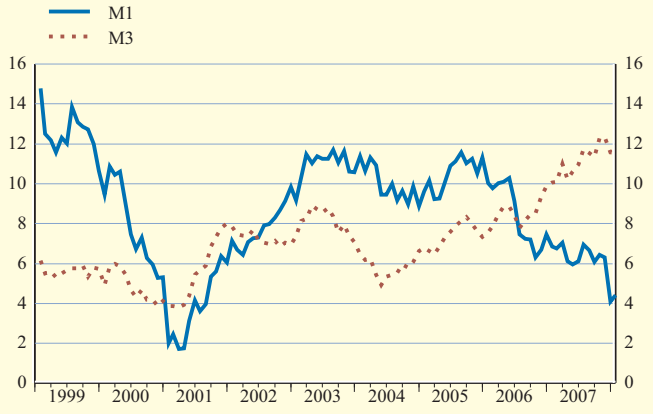

A2. Atbilstošie bilances posteņi[1)]

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

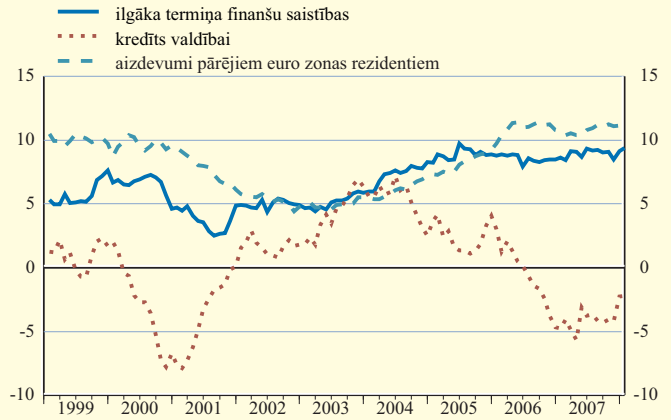

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2) MFI un centrālās valdības (pasts, Valsts kase) monetārās saistības pret euro zonas rezidentu ne-MFI, izņemot centrālo valdību (M1, M2, M3 sk. terminu skaidrojumā).

3) Sadaļā "Pieauguma temps" ietvertās vērtības ir 12 mēnešu laikā pirms norādītā perioda veikto darījumu summa.

2.3. Monetārā statistika[1)]

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

2. Monetāro rādītāju un ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas

	Skaidrā nauda apgrozībā	Noguldījumi uz nakti	Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem	Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem	*Repo* darījumi	Naudas tirgus fondu akcijas/daļas	Parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem	Parāda vērtspapīri ar termiņu ilgāku par 2 gadiem	Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem	Noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem	Kapitāls un rezerves
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Atlikumi										
2005	521.5	2 897.9	1 109.9	1 543.2	236.4	636.8	126.2	2 202.6	86.9	1 511.2	1 199.6
2006	579.0	3 097.5	1 401.7	1 551.4	263.0	641.0	198.7	2 396.1	102.4	1 654.6	1 275.6
2007 I	592.1	3 154.7	1 528.2	1 536.8	281.2	669.1	239.9	2 461.4	107.8	1 696.4	1 338.5
II	599.2	3 186.3	1 645.2	1 525.5	290.6	694.9	242.4	2 522.4	109.4	1 748.6	1 347.7
III	610.6	3 210.6	1 808.2	1 508.5	295.6	683.7	282.2	2 528.7	113.0	1 769.6	1 387.9
2007 Okt.	617.8	3 218.4	1 883.7	1 537.4	286.5	687.1	298.6	2 558.8	120.6	1 780.6	1 456.5
Nov.	618.8	3 240.4	1 914.3	1 533.4	301.9	698.8	313.2	2 542.2	120.5	1 780.9	1 461.9
Dec.	626.9	3 201.7	1 971.6	1 534.6	299.4	693.3	317.7	2 554.9	119.9	1 812.4	1 493.3
2008 Janv. [p]	629.8	3 226.1	2 039.3	1 533.8	313.5	742.8	293.5	2 583.3	123.3	1 817.3	1 525.4
	Darījumi										
2005	63.2	273.8	69.1	69.8	-9.0	1.1	16.4	198.4	-4.3	111.2	95.5
2006	57.5	198.0	300.8	9.2	27.4	33.2	70.1	216.2	15.5	137.8	57.4
2007 I	12.6	51.0	120.9	-15.4	18.3	30.4	41.9	68.4	4.6	40.4	36.6
II	7.0	30.9	118.5	-10.5	8.0	23.6	0.0	62.9	1.7	52.9	6.5
III	11.5	27.6	168.1	-16.8	8.3	-11.6	43.4	23.6	3.6	23.2	36.7
2007 Okt.	7.2	9.1	83.9	-10.4	-9.2	13.7	15.0	-10.5	0.8	13.7	46.0
Nov.	1.0	23.1	32.7	-3.9	15.5	10.7	15.0	-9.1	-0.1	1.7	13.0
Dec.	8.1	-39.0	57.5	1.1	-2.5	-5.7	4.4	14.4	-0.7	32.0	34.8
2008 Janv. [p]	1.6	13.0	43.7	-6.6	14.0	16.1	-13.1	32.4	0.2	2.6	16.9
	Pieauguma temps										
2005 Dec.	13.8	10.9	6.5	4.4	-3.7	0.2	15.7	10.0	-4.7	8.1	8.9
2006 Dec.	11.0	6.8	27.2	0.6	11.7	5.4	54.5	9.9	17.8	9.1	4.7
2007 Marts	10.5	6.4	32.3	-1.7	19.5	12.1	51.9	11.0	20.6	9.0	5.3
Jūn.	9.2	5.5	35.1	-2.5	15.1	14.1	48.9	11.0	17.6	9.6	5.4
Sept.	8.2	5.7	38.2	-3.6	11.6	9.8	55.6	10.0	15.1	9.0	6.8
2007 Okt.	8.1	6.1	41.8	-4.2	12.7	11.4	50.8	8.6	13.8	8.9	9.6
Nov.	7.7	6.1	40.4	-4.1	16.2	10.9	58.3	7.1	11.5	8.4	10.8
Dec.	8.2	3.3	41.4	-3.6	14.7	9.6	60.3	6.3	9.7	9.9	13.3
2008 Janv. [p]	7.8	3.8	41.3	-3.7	18.7	10.6	38.2	6.8	7.7	9.5	14.4

A3. Monetāro rādītāju sastāvdaļas[1)]

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

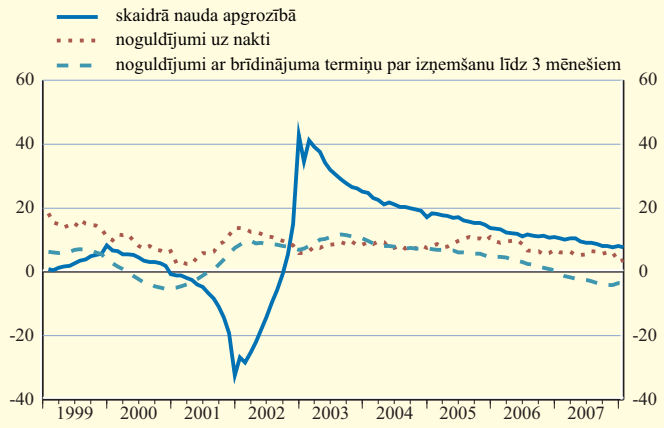

A4. Ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas[1)]

(gada pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati)

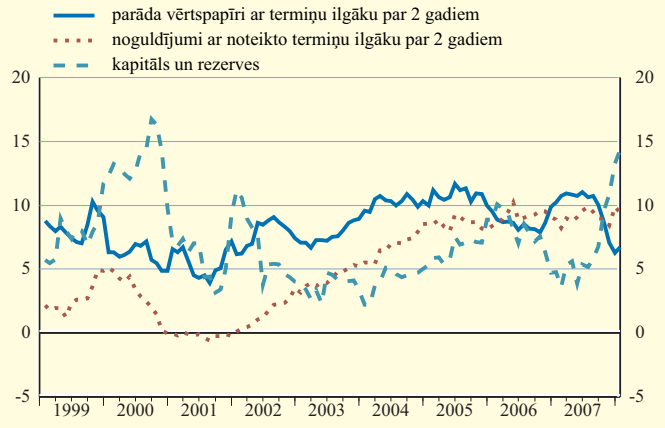

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmes.

2.4. MFI aizdevumu dalījums[1),2)]

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

1. Aizdevumi finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām[3)]

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi		Citi finanšu starpnieki[4)]		Nefinanšu sabiedrības			
	Kopā	Līdz 1 gadam	Kopā	Līdz 1 gadam	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Atlikumi							
2005	64.6	41.6	620.4	370.2	3 409.1	1 037.7	594.0	1 777.3
2006	82.8	55.2	696.0	420.6	3 844.5	1 137.9	707.1	1 999.5
2007 I	98.5	71.7	775.5	488.6	3 956.3	1 172.1	737.8	2 046.4
II	110.5	83.5	803.2	502.3	4 106.8	1 223.3	776.1	2 107.5
III	112.0	87.7	853.8	534.2	4 230.6	1 248.1	814.1	2 168.4
2007 Okt.	115.5	90.3	868.0	528.9	4 271.7	1 246.6	830.8	2 194.3
Nov.	108.8	83.3	875.3	531.0	4 326.6	1 267.0	842.2	2 217.4
Dec.	95.9	70.2	862.9	521.9	4 387.5	1 276.5	857.7	2 253.3
2008 Janv. (p)	101.6	75.9	895.3	551.5	4 462.5	1 298.5	876.6	2 287.5
	Darījumi							
2005	15.0	9.8	60.8	29.2	262.7	56.8	54.3	151.6
2006	18.1	13.9	81.9	57.7	446.2	100.5	123.1	222.6
2007 I	15.8	16.6	72.1	67.9	105.1	31.2	28.6	45.3
II	12.0	11.8	29.0	13.9	161.0	57.8	40.0	63.2
III	1.7	4.4	56.5	36.3	129.3	25.7	39.6	64.0
2007 Okt.	3.6	2.6	15.9	-4.2	39.5	-0.7	16.3	23.8
Nov.	-6.6	-6.9	9.6	3.9	57.1	20.7	12.5	24.0
Dec.	-12.9	-13.1	-11.3	-8.7	63.9	10.4	17.5	36.0
2008 Janv. (p)	5.7	5.6	28.6	27.1	48.3	15.1	13.9	19.3
	Pieauguma temps							
2005 Dec.	30.6	31.2	11.0	8.7	8.3	5.8	9.9	9.3
2006 Dec.	28.0	33.3	13.3	15.6	13.1	9.7	20.8	12.4
2007 Marts	20.4	26.1	16.1	19.6	12.6	9.9	18.6	12.1
Jūn.	30.7	40.6	18.0	20.4	13.3	11.1	19.9	12.2
Sept.	25.6	40.0	20.5	23.0	14.0	12.6	20.3	12.5
2007 Okt.	30.2	46.4	23.2	22.7	13.9	11.5	20.9	12.8
Nov.	14.9	22.9	23.7	23.7	14.0	11.6	21.1	12.8
Dec.	16.3	27.8	24.4	25.9	14.5	12.7	21.8	12.8
2008 Janv. (p)	2.3	5.5	25.5	26.7	14.6	12.6	22.6	12.8

A5. Aizdevumi finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām[2)]

(gada pieauguma temps)

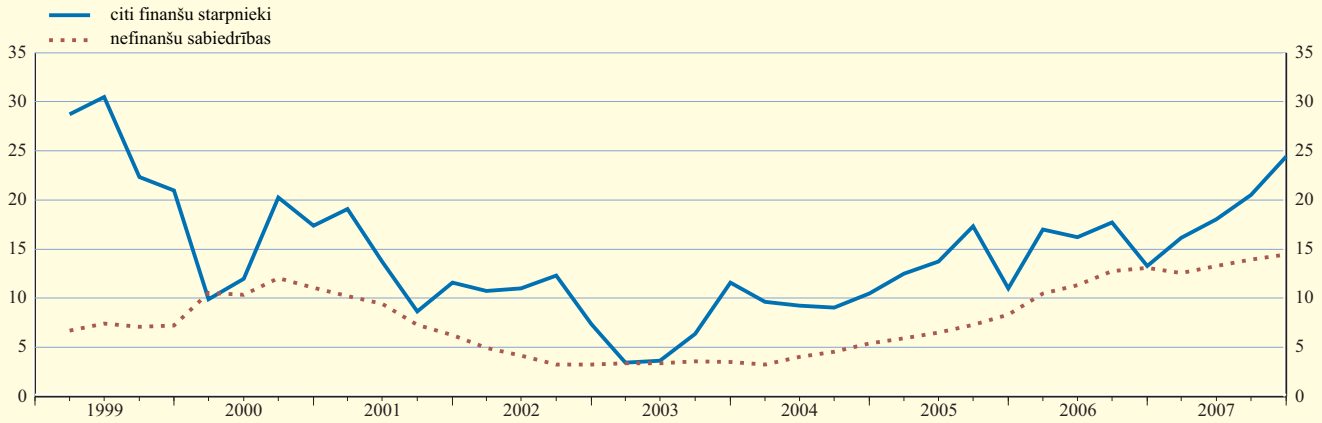

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.
2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.
3) Pirms 2003. gada janvāra dati tika vākti katru gadu martā, jūnijā, septembrī un decembrī. Mēneša dati pirms 2003. gada janvāra balstīti uz ceturkšņa datiem.
4) Šajā kategorijā ietilpst ieguldījumu fondi.

2.4. MFI aizdevumu dalījums[1),2)]

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

2. Mājsaimniecībām[3)] izsniegtie kredīti

	Kopā	Patēriņa kredīti				Kredīti mājokļa iegādei				Citi kredīti			
		Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Atlikumi												
2005	4 191.0	554.1	129.1	200.7	224.3	2 915.3	15.2	67.5	2 832.6	721.6	147.3	99.9	474.4
2006	4 537.0	586.5	135.3	202.7	248.5	3 212.1	15.6	72.1	3 124.5	738.4	146.2	101.5	490.7
2007 I	4 610.7	590.1	132.0	202.4	255.7	3 272.1	16.1	71.9	3 184.1	748.5	147.5	102.5	498.5
II	4 692.1	602.3	134.9	204.6	262.8	3 336.7	16.4	72.6	3 247.7	753.1	150.3	103.8	499.0
III	4 752.3	607.3	134.1	203.1	270.1	3 392.3	16.1	73.4	3 302.9	752.7	146.6	104.2	501.9
2007 Okt.	4 772.2	613.2	136.0	203.9	273.2	3 407.2	16.0	73.7	3 317.5	751.8	145.4	104.2	502.3
Nov.	4 799.4	613.7	132.9	205.1	275.7	3 427.7	15.9	73.6	3 338.2	757.9	150.1	104.6	503.2
Dec.	4 807.8	617.8	136.2	205.4	276.1	3 436.8	16.0	73.7	3 347.1	753.3	147.4	103.8	502.1
2008 Janv. [p]	4 837.4	621.1	137.0	206.4	277.6	3 457.2	18.0	73.6	3 365.6	759.2	147.8	104.4	506.9
	Darījumi												
2005	357.5	40.7	9.0	11.6	20.0	300.6	0.7	4.8	295.0	16.2	3.8	1.3	11.1
2006	345.4	42.6	8.2	4.8	29.5	281.8	1.5	4.6	275.8	20.9	1.4	3.8	15.7
2007 I	69.2	2.1	-3.2	-0.7	5.9	58.7	0.6	0.2	58.0	8.4	0.7	0.7	7.1
II	85.3	13.6	3.1	2.5	8.0	65.9	0.3	0.8	64.8	5.8	2.9	1.9	1.1
III	64.0	4.8	-0.5	-1.4	6.7	57.3	0.1	0.8	56.4	1.9	-3.4	0.9	4.5
2007 Okt.	21.7	5.7	2.0	0.9	2.8	15.8	-0.1	0.3	15.6	0.1	-1.1	0.3	0.9
Nov.	27.0	-0.2	-3.1	0.9	2.0	20.7	0.0	0.0	20.7	6.5	4.8	0.5	1.2
Dec.	11.8	5.1	3.7	0.8	0.7	10.0	0.2	0.1	9.7	-3.3	-2.7	0.0	-0.6
2008 Janv. [p]	12.3	1.7	0.1	0.7	0.9	11.2	1.9	-0.3	9.6	-0.6	-0.7	-0.3	0.4
	Pieauguma temps												
2005 Dec.	9.4	7.9	7.5	6.1	9.8	11.5	5.1	7.5	11.7	2.3	2.6	1.3	2.4
2006 Dec.	8.2	7.7	6.5	2.4	13.2	9.6	9.7	6.8	9.7	2.9	1.0	3.9	3.3
2007 Marts	7.9	7.1	5.7	1.5	12.8	8.9	13.6	6.4	9.0	3.9	1.6	4.1	4.6
Jūn.	7.2	5.9	4.4	0.6	11.3	8.4	11.0	4.6	8.5	3.2	0.5	5.3	3.6
Sept.	6.8	5.1	3.9	-0.5	10.5	7.9	7.1	4.4	8.0	3.4	1.0	5.3	3.7
2007 Okt.	6.8	5.6	4.2	0.0	11.0	7.9	9.0	4.4	7.9	3.2	0.7	5.1	3.5
Nov.	6.5	5.1	1.6	0.0	11.2	7.6	6.8	4.6	7.7	3.1	1.3	4.7	3.3
Dec.	6.2	5.3	1.5	1.5	10.5	7.1	6.7	3.0	7.2	2.6	0.9	4.1	2.9
2008 Janv. [p]	6.1	5.8	2.0	2.4	10.7	6.9	21.4	2.1	6.9	2.6	1.2	4.5	2.6

A6. Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti[2)]

(gada pieauguma temps)

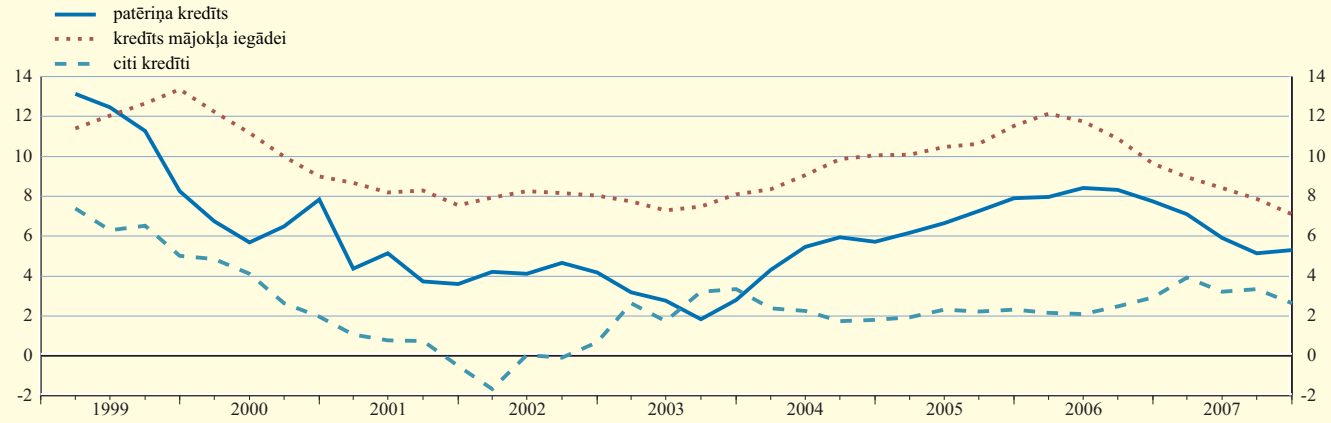

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas. Pirms 2003. gada janvāra dati tika vākti katru gadu martā, jūnijā, septembrī un decembrī. Mēneša dati pirms 2003. gada janvāra balstīti uz ceturkšņa datiem.

2.4. MFI aizdevumu dalījums[1),2)]

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

3. Aizdevumi valdībai un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem

	Valdība					Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti				
	Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Kopā	Bankas[3)]	Nebankas		
			Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi			Kopā	Valdība	Citas
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Atlikumi									
2005	826.9	125.1	246.8	425.8	29.2	2 485.2	1 722.1	763.1	66.0	697.1
2006	810.5	104.1	232.5	448.1	25.8	2 924.3	2 061.0	863.4	63.2	800.2
2007 I	801.4	97.2	225.2	447.8	31.2	3 169.7	2 265.1	904.6	60.0	844.6
II	798.2	95.7	218.8	446.1	37.6	3 286.4	2 334.3	952.0	61.4	890.6
III	793.0	91.8	213.9	446.0	41.4	3 301.6	2 353.2	948.5	61.3	887.2
IV [(p)]	956.1	213.0	217.6	485.0	40.5	3 295.9	2 349.8	946.1	60.3	885.8
	Darījumi									
2005	13.7	-5.6	-8.1	21.9	5.5	296.8	207.9	89.0	1.3	87.7
2006	-13.4	-17.6	-14.3	21.9	-3.4	532.5	402.9	129.6	-0.1	129.6
2007 I	-8.2	-6.9	-6.3	-0.3	5.3	272.7	222.0	50.8	-2.7	53.4
II	-3.4	-1.8	-5.5	-2.5	6.4	135.3	79.6	55.7	1.8	53.9
III	-5.1	-3.8	-5.0	-0.2	3.8	76.1	56.5	19.6	1.2	18.3
IV [(p)]	9.0	7.6	3.8	-1.4	-0.9	58.6	36.3	22.4	0.3	22.0
	Pieauguma temps									
2005 Dec.	1.7	-4.3	-3.2	5.4	22.9	14.8	15.3	13.6	2.0	14.9
2006 Dec.	-1.6	-14.0	-5.8	5.1	-11.6	21.8	23.7	17.4	-0.1	19.1
2007 Marts	-1.3	-15.2	-6.1	4.6	6.8	26.4	28.7	21.2	-0.9	23.2
Jūn.	-0.9	-7.7	-5.9	2.0	17.3	29.0	30.1	26.5	-5.2	29.4
Sept.	-1.2	-8.8	-6.3	1.9	16.0	26.2	28.0	22.0	-2.0	24.1
Dec. [(p)]	-1.0	-4.7	-5.6	-1.0	56.5	18.7	19.2	17.4	1.2	18.7

A7. Aizdevumi valdībai un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem[2)]

(gada pieauguma temps)

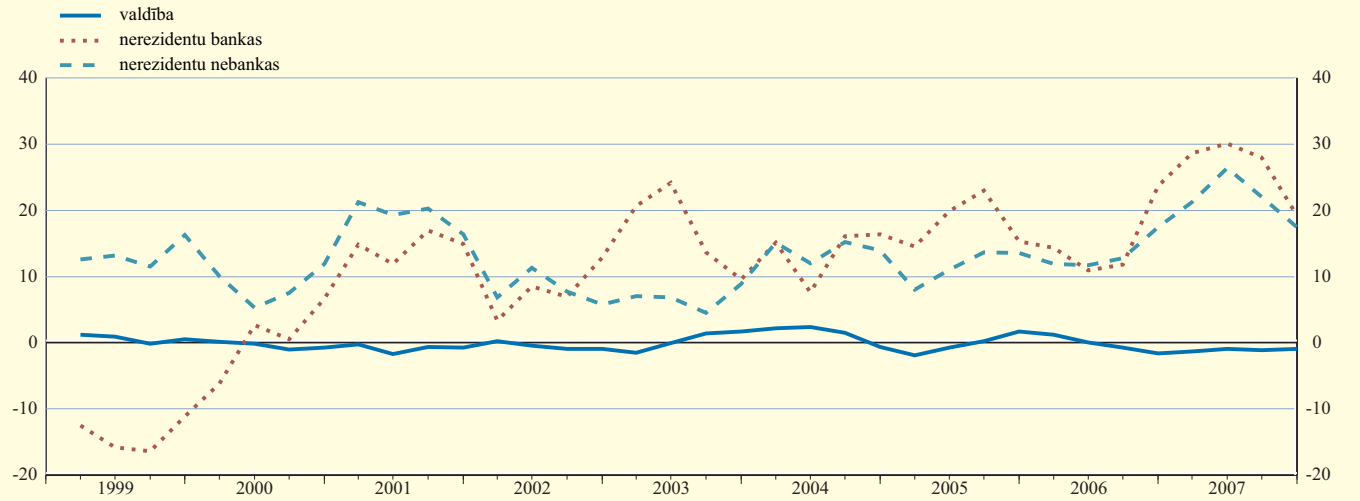

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) Termins "bankas" šajā tabulā lietots, lai apzīmētu MFI līdzīgas iestādes, kuras nav euro zonas rezidenti.

2.5. MFI piesaistīto noguldījumu dalījums[1),2)]

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieaugums perioda beigās, darījumi periodā)

1. Finanšu starpnieku noguldījumi

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi							Citi finanšu starpnieki[3)]						
	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		*Repo* darījumi	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		*Repo* darījumi
			Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem				Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Atlikumi													
2005	612.6	67.8	51.9	469.7	1.2	1.4	20.6	880.4	233.9	185.0	329.8	10.5	0.1	121.1
2006	650.0	70.2	57.1	495.4	1.0	1.4	24.9	1 140.3	283.1	251.8	469.4	10.6	0.2	125.1
2007 I	658.8	72.3	58.4	503.0	1.1	1.2	22.9	1 264.7	318.6	267.7	515.7	11.4	0.3	151.0
II	656.4	65.0	58.0	512.2	0.8	1.2	19.2	1 347.3	321.1	288.2	571.7	11.5	0.2	154.6
III	676.6	67.9	62.9	522.9	0.8	1.1	21.0	1 391.8	331.7	305.9	580.9	13.0	0.8	159.5
2007 Okt.	695.9	73.7	73.9	524.6	0.8	1.1	21.8	1 430.8	323.4	339.6	599.9	12.4	0.8	154.6
Nov.	691.7	69.0	76.6	524.6	0.8	1.1	19.6	1 451.8	339.7	327.9	607.1	11.7	0.9	164.4
Dec.	688.0	71.1	68.9	525.3	0.8	1.1	20.9	1 482.9	323.6	348.4	653.1	12.2	0.3	145.4
2008 Janv.[p)]	714.5	83.5	76.3	526.6	1.5	1.4	25.1	1 504.4	327.3	346.1	651.0	12.9	0.3	166.9
	Darījumi													
2005	26.3	7.4	-0.6	19.2	0.4	0.0	-0.2	176.1	40.1	37.3	96.8	1.5	0.0	0.4
2006	37.9	2.7	5.5	25.6	-0.2	0.0	4.4	249.2	45.5	67.8	130.5	0.3	0.1	4.9
2007 I	8.6	2.1	1.0	7.6	0.1	-0.2	-2.0	124.8	35.8	16.2	46.2	0.7	0.0	26.0
II	-2.8	-7.7	-0.3	9.2	-0.2	0.0	-3.7	82.8	3.0	21.0	56.5	0.1	0.0	2.2
III	22.9	3.0	5.1	13.1	0.0	-0.1	1.8	50.0	12.0	19.8	7.9	1.6	0.6	8.2
2007 Okt.	19.4	5.9	11.1	1.6	0.0	0.0	0.8	41.4	-7.7	34.5	19.9	-0.5	0.0	-4.8
Nov.	-2.9	-4.6	2.5	1.4	0.0	0.0	-2.2	20.7	17.0	-12.8	7.2	-0.7	0.0	9.9
Dec.	-3.7	2.1	-7.7	0.7	0.0	0.0	1.3	31.6	-16.1	20.6	46.2	0.5	-0.5	-19.0
2008 Janv.[p)]	23.6	12.1	5.9	1.2	0.1	0.0	4.3	18.8	3.5	-2.7	-1.9	0.5	-1.9	21.4
	Pieauguma temps													
2005 Dec.	4.5	12.4	-1.2	4.3	36.0	-	-0.8	26.9	22.2	25.0	47.3	14.3	-	0.4
2006 Dec.	6.2	4.0	10.7	5.4	-16.3	-	21.2	28.2	19.5	36.8	38.9	2.9	-	4.0
2007 Marts	7.5	10.4	15.9	5.9	-2.9	-	16.0	27.9	15.6	37.6	38.1	4.1	-	12.4
Jūn.	4.8	-5.6	21.1	5.7	-20.8	-	-13.3	28.3	13.5	35.6	41.4	5.9	-	10.5
Sept.	6.5	1.5	23.4	6.6	-18.2	-	-13.7	28.6	20.7	31.1	38.5	29.0	-	11.0
2007 Okt.	9.5	11.5	53.5	6.9	-19.8	-	-22.0	32.3	23.2	43.7	37.0	23.1	-	15.1
Nov.	9.3	8.2	51.7	7.3	-18.8	-	-28.0	30.2	23.8	35.2	34.5	9.0	-	21.2
Dec.	6.4	1.1	20.5	6.8	-22.5	-	-16.3	30.9	15.5	39.6	39.2	15.9	-	17.7
2008 Janv.[p)]	9.2	15.8	30.1	6.2	-21.5	-	3.6	28.6	7.8	41.7	37.3	24.0	-	23.6

A8. Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā[2)]

(gada pieauguma temps)

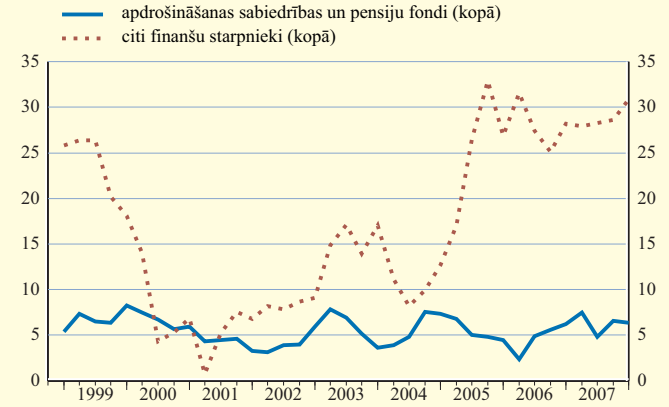

A9. Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā[2)]

(gada pieauguma temps)

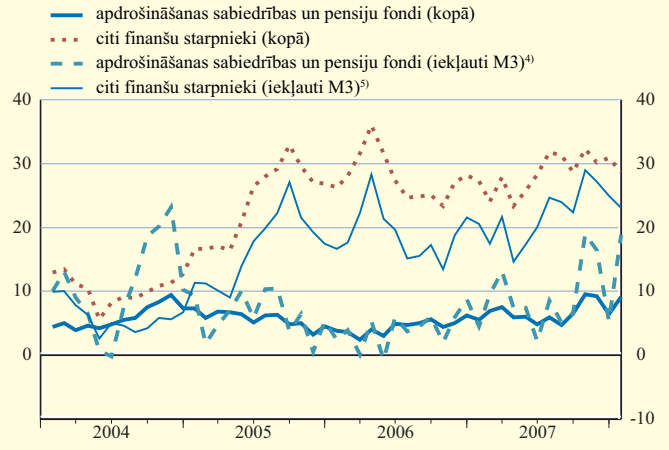

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.
2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.
3) Šajā kategorijā ietilpst ieguldījumu fondi.
4) Ietilpst noguldījumi no 2., 3., 5. un 7. ailes.
5) Ietilpst noguldījumi no 9., 10., 12. un 14. ailes.

2.5. MFI piesaistīto noguldījumu dalījums[1),2)]

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

2. Nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi

	Nefinanšu sabiedrības							Mājsaimniecības[3)]						
	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		*Repo* darījumi	Kopā	Uz nakti	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu		*Repo* darījumi
			Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem				Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Atlikumi													
2005	1 211.9	769.2	305.1	67.2	44.5	1.2	24.6	4 343.1	1 685.9	534.0	631.7	1 354.2	84.5	52.8
2006	1 343.1	851.8	355.3	69.4	40.5	1.3	24.8	4 552.6	1 751.2	669.0	606.8	1 355.7	99.8	70.0
2007 I	1 349.0	833.0	379.3	68.9	39.4	1.3	27.0	4 589.5	1 727.5	745.0	593.1	1 342.2	105.4	76.4
II	1 386.0	861.6	392.5	68.2	36.1	1.3	26.4	4 678.1	1 785.8	802.3	577.1	1 329.0	106.2	77.7
III	1 405.0	844.6	438.8	64.1	31.6	1.4	24.3	4 706.3	1 754.3	886.5	565.7	1 308.0	107.9	84.0
2007 Okt.	1 415.3	836.7	460.1	63.8	29.0	1.4	24.2	4 855.0	1 730.3	927.5	559.5	1 442.3	109.0	86.3
Nov.	1 429.6	850.9	460.5	61.3	31.3	1.4	24.2	4 876.4	1 734.2	953.9	556.3	1 434.7	110.0	87.3
Dec.	1 468.8	880.9	474.4	59.2	29.1	1.4	23.7	4 988.9	1 777.7	994.6	560.7	1 457.7	111.1	87.1
2008 Janv. [p)]	1 427.4	842.4	471.2	60.5	29.4	1.6	22.4	5 045.7	1 763.1	1 057.5	559.6	1 461.9	112.0	91.6
	Darījumi													
2005	96.6	88.9	11.4	-1.6	3.7	-0.4	-5.4	177.7	125.1	16.3	-2.8	45.9	-4.0	-2.9
2006	141.2	85.7	55.7	3.9	-4.2	0.1	0.2	215.2	65.7	137.5	-23.1	2.5	15.4	17.2
2007 I	3.3	-19.8	23.5	-0.6	-1.4	-0.7	2.2	25.1	-29.1	70.9	-14.8	-13.9	5.5	6.4
II	38.1	29.2	13.6	-0.6	-3.4	0.0	-0.6	89.5	58.5	58.0	-15.9	-13.1	0.8	1.4
III	23.3	-15.6	48.0	-2.6	-4.4	0.1	-2.0	29.5	-31.1	85.3	-11.6	-21.0	1.7	6.3
2007 Okt.	10.9	-7.4	20.7	-0.3	-1.9	-0.1	-0.2	2.6	-23.9	40.4	-4.5	-12.9	1.1	2.4
Nov.	17.6	14.4	3.4	-2.4	2.3	0.0	0.0	21.7	4.0	26.7	-3.4	-7.5	1.0	1.0
Dec.	39.3	29.8	14.0	-1.8	-2.2	0.0	-0.5	112.3	43.3	40.8	4.5	22.8	1.1	-0.2
2008 Janv. [p)]	-52.6	-42.5	-8.2	0.8	-1.4	0.0	-1.3	27.1	-21.1	45.8	-3.0	0.9	0.0	4.6
	Pieauguma temps													
2005 Dec.	8.6	13.1	3.8	-2.0	9.0	-29.0	-18.2	4.3	8.5	3.1	-0.4	3.3	-4.5	-5.1
2006 Dec.	11.7	11.2	18.4	5.7	-9.4	5.9	0.6	5.0	3.9	25.8	-3.7	0.2	18.2	32.6
2007 Marts	13.0	12.0	22.6	-2.2	-16.1	-29.8	25.4	5.2	2.9	35.0	-4.8	-1.9	22.1	38.7
Jūn.	12.4	10.1	26.2	-4.8	-18.0	-29.5	20.0	5.6	3.2	40.2	-6.3	-2.5	19.2	32.9
Sept.	11.4	7.1	32.5	-8.8	-28.4	-26.9	-2.9	5.8	2.7	43.9	-7.2	-3.5	16.0	29.6
2007 Okt.	11.5	7.4	31.2	-9.2	-30.7	-31.9	-3.0	5.8	1.8	46.6	-7.4	-4.1	14.6	29.1
Nov.	11.6	6.7	32.7	-11.7	-24.4	-31.8	1.8	6.0	1.8	47.1	-7.5	-4.0	12.5	27.5
Dec.	9.9	3.6	34.7	-12.2	-26.9	-31.6	-4.5	6.1	1.2	47.8	-7.5	-3.5	11.2	24.4
2008 Janv. [p)]	9.7	4.3	31.5	-11.2	-27.8	-34.7	-10.1	6.9	2.3	48.6	-7.2	-3.5	9.2	25.7

A10. Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā[2)]

(gada pieauguma temps)

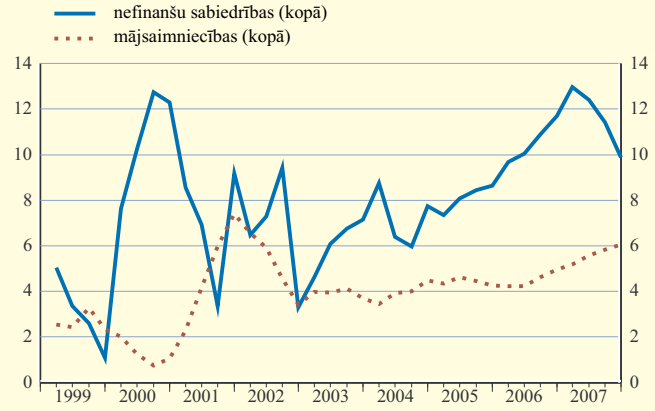

A11. Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā[2)]

(gada pieauguma temps)

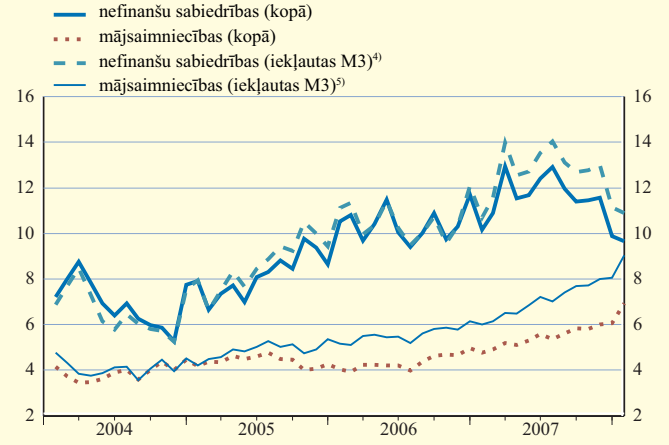

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.
2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.
3) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošās bezpeļņas organizācijas.
4) Ietilpst noguldījumi no 2., 3., 5. un 7. ailes.
5) Ietilpst noguldījumi no 9., 10., 12. un 14. ailes.

2.5. MFI piesaistīto noguldījumu dalījums[1),2)]

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

3. Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi

	Valdība					Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti				
	Kopā	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Kopā	Bankas[3)]	Nebankas		
			Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi			Kopā	Valdība	Citas
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Atlikumi									
2005	313.1	149.2	38.3	80.9	44.7	3 050.5	2 250.5	800.0	125.8	674.2
2006	329.0	124.2	45.4	90.8	68.6	3 429.0	2 557.1	871.9	128.6	743.3
2007 I	337.8	139.0	42.1	88.8	67.9	3 663.9	2 778.3	885.6	132.4	753.2
II	380.2	169.8	43.8	95.2	71.4	3 821.5	2 898.7	922.8	137.5	785.3
III	373.5	144.3	60.0	97.2	72.0	3 875.5	2 962.0	913.6	145.9	767.6
IV (p)	374.5	128.4	58.5	107.7	79.9	3 852.2	2 964.2	888.0	141.5	746.5
	Darījumi									
2005	30.8	11.2	7.8	11.5	0.3	381.1	292.8	88.3	17.8	70.5
2006	14.2	-24.5	7.0	7.8	23.9	476.6	385.8	90.8	6.6	84.2
2007 I	7.8	14.1	-3.3	-2.3	-0.7	256.6	237.2	19.4	4.2	15.2
II	42.4	30.8	1.7	6.4	3.5	177.7	136.1	41.6	5.7	35.9
III	-7.3	-26.1	16.1	2.0	0.6	128.5	119.2	9.4	10.8	-1.4
IV (p)	-10.4	-20.6	-1.4	3.7	7.9	47.9	57.1	-9.3	-2.5	-6.8
	Pieauguma temps									
2005 Dec.	10.9	8.1	25.4	16.6	0.6	15.4	16.4	12.7	16.8	12.0
2006 Dec.	4.5	-16.5	18.4	9.6	53.5	15.8	17.3	11.5	5.3	12.6
2007 Marts	7.3	-6.3	10.4	12.2	38.6	16.4	19.2	8.6	5.8	9.1
Jūn.	18.5	21.9	10.5	12.2	25.3	21.8	25.4	11.5	8.9	12.0
Sept.	10.7	-3.5	44.0	13.3	19.4	20.0	24.4	7.5	13.2	6.5
Dec. (p)	9.9	-1.3	29.0	10.7	16.4	17.9	21.6	7.0	14.2	5.8

A12. Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi[2)]

(gada pieauguma temps)

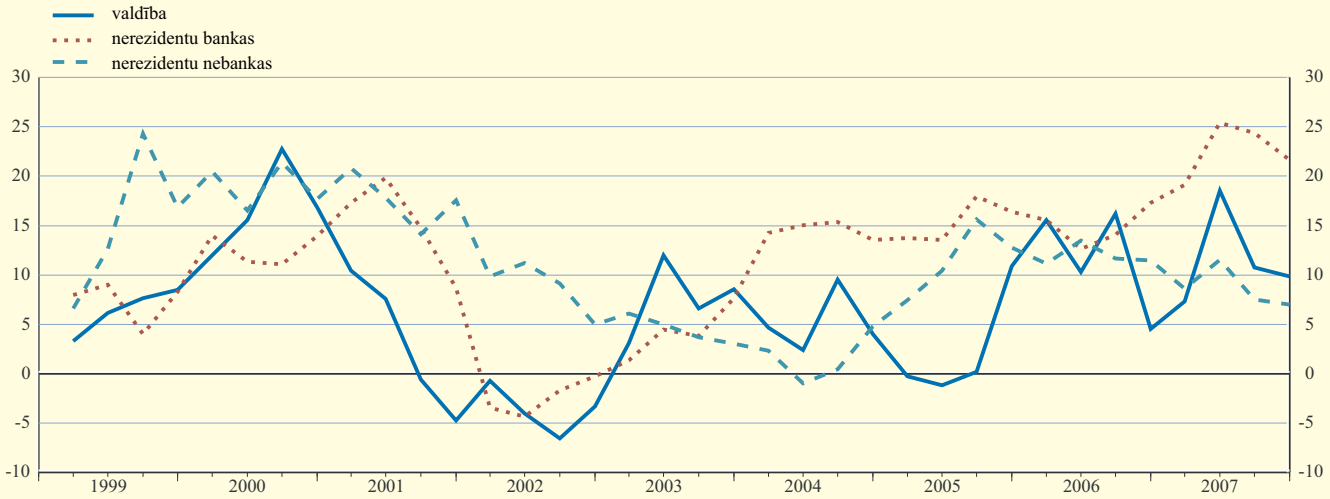

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) Termins "bankas" šajā tabulā lietots, apzīmējot MFI līdzīgas iestādes, kuras nav euro zonas rezidenti.

2.6. MFI vērtspapīru turējumu dalījums[1),2)]

(mljrd. euro un gada pieauguma temps; atlikumi un pieauguma temps perioda beigās, darījumi periodā)

	Neakciju vērtspapīri								Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			
	Kopā	MFI		Valdība		Citi euro zonas rezidenti		Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti	Kopā	MFI	Ne-MFI	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti
		Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Atlikumi											
2005	4 418.9	1 450.4	67.3	1 412.5	17.0	525.7	25.8	920.3	1 254.7	308.5	700.1	246.1
2006	4 664.3	1 560.6	72.3	1 260.4	16.2	615.8	30.1	1 108.9	1 490.3	377.3	817.2	295.8
2007 I	4 842.7	1 616.6	76.5	1 266.6	15.6	651.7	34.1	1 181.7	1 576.5	399.7	844.8	332.0
II	5 010.7	1 637.5	79.0	1 266.0	15.6	727.4	34.1	1 251.1	1 623.3	406.8	867.1	349.4
III	4 973.8	1 646.4	82.1	1 200.4	14.7	769.4	35.7	1 225.2	1 607.5	412.5	844.6	350.3
2007 Okt.	5 092.9	1 656.3	85.2	1 199.3	14.7	839.9	38.3	1 259.2	1 655.7	406.5	901.4	347.8
Nov.	5 126.7	1 664.3	81.7	1 197.7	14.5	858.8	33.8	1 276.0	1 644.0	404.0	892.4	347.6
Dec.	5 116.9	1 652.9	83.7	1 177.6	16.6	918.6	33.3	1 234.1	1 654.8	418.3	893.1	343.4
2008 Janv. [p]	5 251.7	1 698.6	93.4	1 200.2	17.6	926.9	36.4	1 278.7	1 645.8	427.4	887.7	330.7
	Darījumi											
2005	356.3	85.7	2.0	52.3	-0.9	71.9	7.7	137.6	109.1	26.5	53.4	29.2
2006	337.4	122.8	10.6	-122.7	0.5	100.6	6.5	219.0	194.4	58.8	97.0	38.6
2007 I	189.6	55.5	5.2	2.7	-0.8	36.9	7.6	82.6	78.5	20.6	20.7	37.2
II	172.3	26.5	2.4	-0.1	0.3	73.4	0.2	69.6	35.2	5.5	16.6	13.2
III	-6.1	6.4	5.7	-66.0	-0.4	43.2	3.0	2.0	-8.6	7.6	-18.0	1.8
2007 Okt.	148.0	50.9	4.0	5.9	0.2	36.8	3.1	47.1	40.9	-5.4	48.4	-2.1
Nov.	49.2	7.6	-2.0	-3.2	0.0	19.2	-3.8	31.5	-4.1	-2.0	-5.8	3.7
Dec.	-1.1	-10.6	2.6	-18.2	2.3	59.3	-0.6	-35.9	6.4	13.0	-3.0	-3.5
2008 Janv. [p]	100.7	29.8	7.2	11.9	0.7	4.9	2.9	43.1	19.9	8.8	10.8	0.3
	Pieauguma temps											
2005 Dec.	9.0	6.3	3.6	4.2	-4.5	16.0	43.8	18.2	9.4	9.4	8.0	13.6
2006 Dec.	7.7	8.5	16.5	-8.9	3.0	19.3	25.7	24.2	15.2	18.7	13.7	15.2
2007 Marts	7.8	7.9	18.4	-10.2	-3.3	21.3	40.6	25.2	13.3	21.0	6.4	24.1
Jūn.	10.6	8.6	26.0	-8.8	-7.0	28.1	43.4	29.4	14.4	17.7	7.5	31.0
Sept.	8.7	6.3	27.2	-9.8	-5.7	31.4	49.2	21.1	11.8	19.2	3.9	25.3
2007 Okt.	11.0	8.8	32.3	-8.7	-3.5	34.7	54.2	23.3	12.4	17.6	7.7	19.7
Nov.	10.6	8.3	25.3	-9.0	-5.8	36.1	41.5	22.2	10.0	7.8	6.4	23.6
Dec.	11.9	8.7	25.2	-6.2	10.7	43.1	33.1	17.9	9.9	10.4	7.2	17.0
2008 Janv. [p]	12.1	8.9	32.2	-6.5	20.0	44.2	30.5	17.9	8.7	10.6	6.8	11.8

A13. MFI vērtspapīru turējumi[2)]

(gada pieauguma temps)

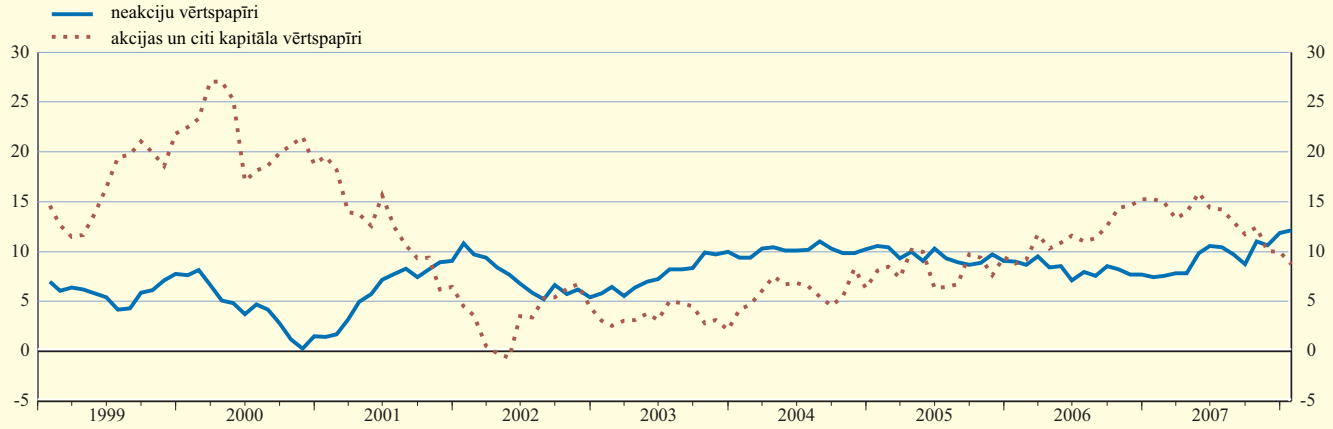

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2.7. Atsevišķu MFI bilances posteņu pārvērtēšana[1),2)]

(mljrd. euro)

1. Mājsaimniecībām[3)] izsniegto aizdevumu pilnīga/daļēja norakstīšana

	Patēriņa kredīts				Aizdevumi mājokļa iegādei				Citi aizdevumi			
	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005	-4.1	-1.7	-0.9	-1.5	-4.4	-0.3	-1.1	-3.0	-9.8	-2.7	-3.2	-3.9
2006	-3.9	-1.5	-0.9	-1.6	-2.7	-0.1	-0.1	-2.4	-6.7	-1.1	-2.0	-3.6
2007 I	-1.0	-0.3	-0.3	-0.5	-0.7	-0.1	0.0	-0.6	-1.9	-0.4	-0.3	-1.2
II	-0.7	-0.2	-0.3	-0.3	-0.4	0.0	0.0	-0.4	-1.4	0.0	-0.5	-0.8
III	-0.8	-0.3	-0.2	-0.3	-0.4	0.0	0.0	-0.4	-1.3	-0.2	-0.5	-0.7
2007 Okt.	-0.3	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.5	-0.1	-0.2	-0.2
Nov.	-0.3	0.0	-0.1	-0.1	-0.2	0.0	-0.1	-0.1	-0.4	0.0	-0.1	-0.3
Dec.	-1.1	-0.3	-0.5	-0.4	-0.9	-0.1	0.0	-0.7	-1.3	-0.1	-0.8	-0.5
2008 Janv. (p)	-0.5	-0.2	-0.1	-0.2	-0.7	0.0	0.0	-0.6	-0.6	-0.3	0.0	-0.3

2. Nefinanšu sabiedrībām un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem izsniegto aizdevumu pilnīga/daļēja norakstīšana

	Nefinanšu sabiedrības				Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti		
	Kopā	Līdz 1 gadam	No 1 gada līdz 5 gadiem	Ilgāk par 5 gadiem	Kopā	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu
	1	2	3	4	5	6	7
2005	-19.3	-7.4	-5.6	-6.2	-1.2	-0.3	-0.9
2006	-13.2	-3.5	-4.6	-5.1	-0.8	-0.1	-0.7
2007 I	-2.8	-0.5	-0.7	-1.7	-0.1	0.0	-0.1
II	-3.0	-0.4	-1.4	-1.2	-1.2	0.0	-1.2
III	-1.8	-0.4	-0.7	-0.7	-0.2	-0.1	-0.1
2007 Okt.	-0.8	0.0	-0.5	-0.3	-0.9	-0.9	0.0
Nov.	-0.6	-0.1	-0.2	-0.3	-0.1	0.0	-0.1
Dec.	-3.4	-0.8	-1.9	-0.8	-2.7	-2.4	-0.3
2008 Janv. (p)	-1.5	-0.8	-0.3	-0.4	-0.3	-0.1	-0.3

3. MFI turēto vērtspapīru pārvērtēšana

	Neakciju vērtspapīri								Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			
	Kopā	MFI		Valdība		Citi euro zonas rezidenti		Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti	Kopā	MFI	Ne-MFI	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidenti
		Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās	Euro	Pārējās valūtās					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005	21.5	3.4	0.5	6.7	0.7	1.3	0.2	8.6	25.7	5.0	14.4	6.3
2006	-8.6	1.2	-0.4	-7.9	-0.2	-0.4	-0.3	-0.7	31.5	7.1	16.3	8.0
2007 I	-4.2	-1.5	-0.2	0.2	0.0	-0.5	-0.1	-2.1	7.4	0.7	6.7	0.0
II	-4.0	-0.7	0.0	-3.8	-0.1	0.0	-0.1	0.6	12.7	1.7	6.8	4.2
III	-1.6	1.0	0.1	1.0	-0.1	-1.0	-0.2	-2.6	-5.8	-1.7	-3.3	-0.8
2007 Okt.	-3.3	0.6	0.0	-4.3	0.0	-0.4	0.0	0.8	6.0	0.4	2.9	2.6
Nov.	-1.4	-0.6	0.0	1.5	0.0	-0.3	-0.1	-1.8	-7.6	-0.4	-3.2	-3.9
Dec.	-4.7	-1.1	0.0	-1.9	0.0	0.5	-0.1	-2.1	4.4	2.0	3.0	-0.6
2008 Janv. (p)	-7.5	-3.7	0.0	2.8	0.0	-3.1	-0.1	-3.5	-17.1	-1.6	-9.8	-5.7

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) T.sk. mājsaimniecības apkalpojošām bezpeļņas organizācijām.

2.8. Atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums[1),2)]

(% no kopējā; atlikumi mljrd. euro; perioda beigās)

1. Noguldījumi

	MFI[3)]							Ne-MFI						
	Visas valūtas (atlikums)	Euro[4)]	Pārējās valūtas					Visas valūtas (atlikums)	Euro[4)]	Pārējās valūtas				
			Kopā							Kopā				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Euro zonas rezidentu noguldījumi													
2005	4 851.2	90.9	9.1	5.6	0.4	1.5	1.0	7 361.0	96.8	3.2	1.9	0.3	0.1	0.5
2006	5 242.4	90.7	9.3	5.6	0.4	1.5	1.2	8 014.8	96.4	3.6	2.2	0.3	0.1	0.6
2007 I	5 395.9	90.5	9.5	5.6	0.5	1.4	1.2	8 199.9	96.3	3.7	2.3	0.3	0.1	0.6
II	5 572.9	90.5	9.5	5.8	0.4	1.3	1.1	8 448.1	96.3	3.7	2.3	0.3	0.1	0.6
III	5 697.1	91.2	8.8	5.3	0.4	1.3	1.0	8 553.2	96.1	3.9	2.4	0.3	0.1	0.6
IV (p)	6 088.4	92.1	7.9	4.7	0.4	1.2	1.0	9 003.1	96.4	3.6	2.2	0.4	0.1	0.5
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi													
2005	2 250.5	46.2	53.8	35.4	2.7	2.8	10.0	800.0	51.8	48.2	32.1	1.7	2.2	9.2
2006	2 557.1	45.3	54.7	35.1	2.3	2.7	11.5	871.9	50.7	49.3	32.0	1.3	2.0	10.4
2007 I	2 778.3	46.4	53.6	34.3	2.5	2.5	11.2	885.6	51.1	48.9	31.8	1.6	2.2	9.4
II	2 898.7	45.0	55.0	34.8	2.6	2.4	11.8	922.8	51.2	48.8	32.3	1.3	1.8	9.7
III	2 962.0	46.1	53.9	33.6	2.6	2.3	11.9	913.6	49.5	50.5	33.8	1.1	1.9	9.6
IV (p)	2 964.2	46.8	53.2	33.3	2.8	2.5	11.5	888.0	50.1	49.9	32.8	1.6	1.6	10.1

2. Euro zonas MFI emitētie parāda vērtspapīri

	Visas valūtas (atlikums)	Euro[4)]	Pārējās valūtas				
			Kopā				
				USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7
2005	4 051.7	81.2	18.8	9.6	1.8	1.9	3.2
2006	4 485.5	80.5	19.5	10.0	1.6	1.9	3.5
2007 I	4 673.7	80.7	19.3	9.8	1.7	1.9	3.5
II	4 797.0	80.2	19.8	10.1	1.6	1.8	3.7
III	4 862.4	80.8	19.2	9.7	1.7	1.8	3.6
IV (p)	4 946.2	81.4	18.6	9.3	1.6	1.8	3.4

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.

2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

3) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem termins "MFI" attiecas uz euro zonas MFI līdzīgām iestādēm.

4) T.sk. euro izteikto nacionālo valūtu posteņi.

2.8. Atsevišķu MFI bilances posteņu valūtu dalījums[1),2)]

(īpatsvars; %; atlikumi mljrd. euro; perioda beigās)

3. Aizdevumi

	MFI[3)]							Ne-MFI						
	Visas valūtas (atlikums)	Euro[4)]	Pārējās valūtas					Visas valūtas (atlikums)	Euro[4)]	Pārējās valūtas				
			Kopā							Kopā				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Euro zonas rezidentiem													
2005	4 569.7	-	-	-	-	-	-	9 112.0	96.3	3.7	1.6	0.2	1.3	0.5
2006	4 933.5	-	-	-	-	-	-	9 970.8	96.4	3.6	1.6	0.2	1.1	0.5
2007 I	5 097.6	-	-	-	-	-	-	10 242.4	96.4	3.6	1.7	0.2	1.1	0.5
II	5 264.5	-	-	-	-	-	-	10 510.8	96.2	3.8	1.8	0.2	1.0	0.6
III	5 430.4	-	-	-	-	-	-	10 741.6	96.1	3.9	1.9	0.2	1.0	0.5
IV (p)	5 776.9	-	-	-	-	-	-	11 110.2	96.2	3.8	1.8	0.2	1.0	0.5
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem													
2005	1 722.1	48.5	51.5	30.5	4.3	2.0	10.1	763.1	38.2	61.8	43.7	1.8	4.1	8.6
2006	2 061.0	50.7	49.3	28.9	2.0	2.3	11.0	863.4	39.3	60.7	43.2	1.1	4.0	8.6
2007 I	2 265.1	51.7	48.3	27.7	2.2	2.5	10.8	904.6	41.3	58.7	41.8	1.0	4.1	8.1
II	2 334.3	50.3	49.7	28.7	1.9	2.4	11.7	952.0	39.4	60.6	43.1	1.0	3.8	8.4
III	2 353.2	48.8	51.2	28.4	2.1	2.5	12.9	948.5	39.2	60.8	43.3	1.1	3.9	8.2
IV (p)	2 349.8	48.1	51.9	28.9	2.3	2.4	12.7	946.1	40.5	59.5	41.5	1.2	3.7	8.5

4. Neakciju vērtspapīru turējumi

	MFI emitētie vērtspapīri[3)]							Ne-MFI emitētie vērtspapīri						
	Visas valūtas (atlikums)	Euro[4)]	Pārējās valūtas					Visas valūtas (atlikums)	Euro[4)]	Pārējās valūtas				
			Kopā							Kopā				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Euro zonas rezidentu emitētie													
2005	1 517.7	95.6	4.4	2.0	0.3	0.4	1.4	1 980.9	97.8	2.2	1.1	0.3	0.1	0.5
2006	1 632.9	95.6	4.4	2.3	0.2	0.3	1.3	1 922.5	97.6	2.4	1.3	0.3	0.1	0.7
2007 I	1 693.0	95.5	4.5	2.3	0.3	0.3	1.4	1 968.0	97.5	2.5	1.3	0.3	0.1	0.8
II	1 716.4	95.4	4.6	2.2	0.3	0.3	1.6	2 043.1	97.6	2.4	1.3	0.3	0.1	0.7
III	1 728.5	95.3	4.7	2.4	0.3	0.2	1.5	2 020.2	97.5	2.5	1.4	0.3	0.1	0.7
IV (p)	1 736.6	95.2	4.8	2.4	0.3	0.3	1.5	2 146.1	97.7	2.3	1.4	0.2	0.1	0.5
	Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitētie													
2005	397.5	51.0	49.0	28.5	0.8	0.5	15.7	522.8	38.3	61.7	35.0	7.8	0.8	12.6
2006	514.5	52.2	47.8	28.8	0.7	0.4	14.5	594.4	38.9	61.1	36.5	4.9	0.8	14.2
2007 I	545.5	52.7	47.3	28.5	0.6	0.5	14.4	636.2	38.1	61.9	36.9	4.4	0.6	14.8
II	584.0	51.9	48.1	28.5	0.7	0.5	14.6	667.1	37.4	62.6	36.9	4.3	0.7	15.7
III	574.3	53.9	46.1	26.7	0.7	0.4	15.0	650.9	35.4	64.6	38.9	4.1	0.7	14.5
IV (p)	578.2	55.3	44.7	27.5	0.7	0.4	13.0	655.9	36.1	63.9	39.3	4.0	0.8	13.2

Avots: ECB.

1) MFI sektors, izņemot Eurosistēmu. Sektoru klasifikācijas pamatā ir EKS 95.
2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.
3) Ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem termins "MFI" attiecas uz euro zonas MFI līdzīgām iestādēm.
4) T.sk. euro izteikto nacionālo valūtu posteņi.

2.9. Euro zonas ieguldījumu fondu kopsavilkuma bilance[1)]

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās)

1. Aktīvi

		Kopā	Noguldījumi	Neakciju vērtspapīru turējumi			Akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ieguldījumu fondu akciju turējumi	Pamatlīdzekļi	Citi aktīvi
				Kopā	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2006	II	5 137.9	316.9	1 908.6	145.2	1 763.3	1 777.9	601.0	180.3	353.2
	III	5 359.0	317.5	1 985.0	178.4	1 806.6	1 874.4	631.3	181.5	369.2
	IV	5 551.3	320.6	2 005.8	170.6	1 835.2	2 022.0	670.6	187.9	344.3
2007	I	5 713.3	332.4	2 031.8	181.0	1 850.8	2 068.9	718.7	188.9	372.7
	II	5 989.0	346.2	2 044.3	192.9	1 851.5	2 216.1	784.0	182.0	416.3
	III (p)	5 895.2	361.8	2 013.8	186.9	1 826.9	2 172.1	769.5	181.0	397.0

2. Pasīvi

		Kopā	Saņemtie noguldījumi un aizdevumi	Ieguldījumu fondu akcijas	Citas saistības
		1	2	3	4
2006	II	5 137.9	76.4	4 789.5	272.0
	III	5 359.0	75.9	4 999.5	283.7
	IV	5 551.3	77.8	5 217.0	256.4
2007	I	5 713.3	82.2	5 349.7	281.8
	II	5 989.0	85.9	5 586.9	316.6
	III (p)	5 895.2	81.8	5 497.6	316.2

3. Kopējie aktīvi/pasīvi ieguldījumu politiku un investoru veidu dalījumā

		Kopā	Fondi ieguldījumu politiku dalījumā					Fondi investoru veidu dalījumā	
			Kapitāla vērtspapīru fondi	Obligāciju fondi	Jauktie fondi	Nekustamā īpašuma fondi	Citi fondi	Vispārējie publiskie fondi	Īpašie investoru fondi
		1	2	3	4	5	6	7	8
2006	II	5 137.9	1 443.3	1 569.3	1 257.0	217.4	650.9	3 913.2	1 224.7
	III	5 359.0	1 533.3	1 594.2	1 321.5	221.2	688.9	4 085.5	1 273.5
	IV	5 551.3	1 680.5	1 657.0	1 376.0	231.8	606.0	4 252.1	1 299.2
2007	I	5 713.3	1 723.2	1 674.9	1 459.3	238.4	617.5	4 372.7	1 340.5
	II	5 989.0	1 824.8	1 693.4	1 539.2	230.9	700.7	4 577.2	1 411.8
	III (p)	5 895.2	1 797.2	1 655.7	1 522.5	234.4	685.3	4 466.5	1 428.7

A14. Kopējie ieguldījumu fondu aktīvi

(mljrd. euro)

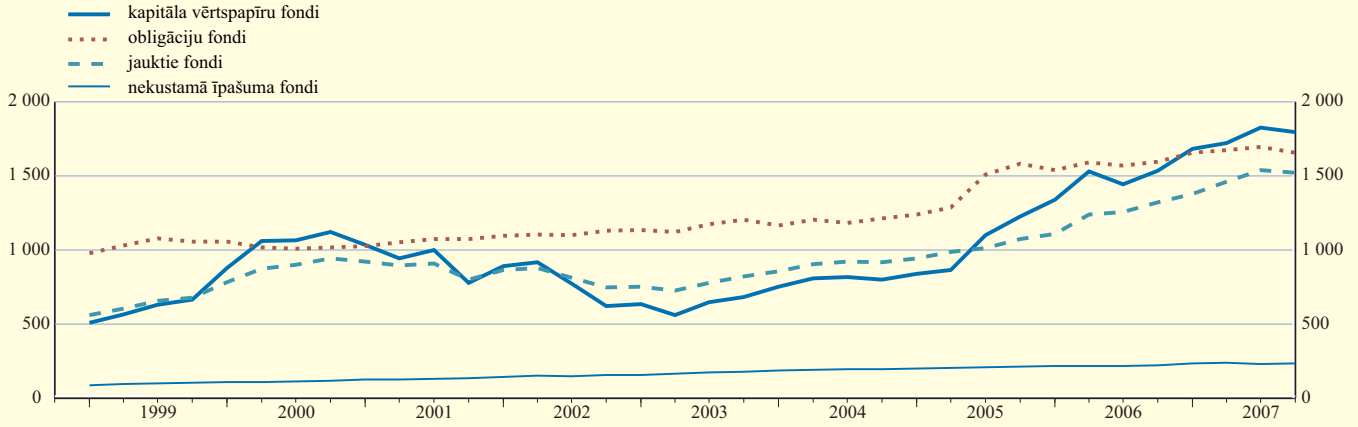

Avots: ECB.

1) Izņemot naudas tirgus fondus. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

2.10. Euro zonas ieguldījumu fondu aktīvi ieguldījumu politiku un ieguldītāju veidu dalījumā

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās)

1. Fondi ieguldījumu politiku dalījumā

	Kopā	Noguldījumi	Neakciju vērtspapīru turējumi			Akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ieguldījumu fondu akciju turējumi	Pamatlīdzekļi	Citi aktīvi
			Kopā	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Kapitāla vērtspapīru fondi								
2006 II	1 443.3	52.3	51.4	6.5	44.9	1 221.7	69.3	-	48.6
III	1 533.3	53.8	76.1	33.2	42.9	1 284.3	66.8	-	52.3
IV	1 680.5	56.1	66.0	22.7	43.3	1 429.3	74.3	-	54.8
2007 I	1 723.2	59.3	65.7	25.7	40.0	1 461.2	78.4	-	58.6
II	1 824.8	60.9	67.9	27.4	40.4	1 546.2	84.0	-	65.9
III (p)	1 797.2	73.3	68.6	26.7	41.9	1 504.8	82.2	-	68.4
	Obligāciju fondi								
2006 II	1 569.3	106.5	1 264.7	87.3	1 177.4	38.5	47.5	-	112.1
III	1 594.2	105.5	1 288.5	86.8	1 201.8	41.6	48.2	-	110.3
IV	1 657.0	108.3	1 343.6	91.1	1 252.5	45.4	49.8	-	110.0
2007 I	1 674.9	112.3	1 356.5	95.1	1 261.4	44.5	52.5	-	109.0
II	1 693.4	114.9	1 346.7	99.5	1 247.2	62.9	55.7	-	113.2
III (p)	1 655.7	109.9	1 319.4	96.9	1 222.5	62.7	53.2	-	110.5
	Jauktie fondi								
2006 II	1 257.0	72.0	484.1	40.3	443.8	318.7	253.6	0.2	128.5
III	1 321.5	68.5	510.6	45.2	465.4	332.3	272.3	0.3	137.4
IV	1 376.0	71.0	519.4	43.4	476.0	364.2	292.8	0.4	128.2
2007 I	1 459.3	73.8	530.5	45.5	485.0	380.8	322.3	0.3	151.5
II	1 539.2	84.0	529.2	50.2	479.0	398.9	346.4	0.9	179.8
III (p)	1 522.5	86.0	523.0	46.3	476.7	405.2	343.9	0.5	163.9
	Nekustamā īpašuma fondi								
2006 II	217.4	15.5	5.6	1.5	4.1	1.6	5.4	179.4	9.9
III	221.2	16.4	6.0	1.6	4.4	1.9	6.2	180.3	10.4
IV	231.8	17.6	6.1	1.7	4.4	2.2	7.0	187.0	11.9
2007 I	238.4	18.9	6.7	1.9	4.8	2.3	9.6	188.4	12.6
II	230.9	18.8	6.6	1.9	4.7	2.0	10.0	180.4	12.9
III (p)	234.4	20.7	6.3	1.5	4.8	2.0	13.1	179.5	12.8

2. Fondi ieguldītāju veidu dalījumā

	Kopā	Noguldījumi	Neakciju vērtspapīru turējumi	Akciju/citu kapitāla vērtspapīru turējumi	Ieguldījumu fondu akciju turējumi	Pamatlīdzekļi	Citi aktīvi
	1	2	3	4	5	6	7
	Vispārējie publiskie fondi						
2006 II	3 913.2	257.1	1 321.4	1 449.8	452.2	151.2	281.5
III	4 085.5	260.6	1 374.1	1 531.3	470.9	151.2	297.3
IV	4 252.1	265.4	1 402.4	1 650.2	498.2	155.2	280.6
2007 I	4 372.7	274.3	1 420.9	1 693.5	529.0	155.6	299.5
II	4 577.2	280.9	1 432.0	1 816.8	576.5	147.3	323.7
III (p)	4 466.5	289.0	1 376.8	1 788.2	563.2	143.3	306.0
	Īpašie investoru fondi						
2006 II	1 224.7	59.9	587.2	328.1	148.8	29.1	71.7
III	1 273.5	56.9	610.9	343.1	160.5	30.2	71.9
IV	1 299.2	55.2	603.4	371.8	172.4	32.7	63.7
2007 I	1 340.5	58.0	610.8	375.4	189.7	33.3	73.2
II	1 411.8	65.3	612.4	399.3	207.6	34.7	92.7
III (p)	1 428.7	72.8	637.0	383.9	206.3	37.7	91.0

Avots: ECB.

3 EURO ZONAS KONTI

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā

(mljrd. euro)

Izlietojums 2007. g. 3. cet.	Euro zona	Mājsaimniecības	Nefinanšu sabiedrības	Finanšu sabiedrības	Valdība	Pārējās valstis
Ārējais konts						
Preču un pakalpojumu eksports						496.8
Tirdzniecības bilance[1]						-24.7
Ienākuma veidošanas konts						
Bruto pievienotā vērtība (pamatcenās)						
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas						
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās)						
Atlīdzība nodarbinātajiem	1 015.7	106.6	646.7	50.7	211.7	
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas	27.0	6.4	13.9	3.4	3.3	
Pamatkapitāla patēriņš	318.6	86.9	179.2	11.2	41.4	
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi[1]	609.5	292.0	289.4	28.6	-0.6	
Primārā ienākuma sadales konts						
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi						
Atlīdzība nodarbinātajiem						4.1
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas						
Īpašuma ienākumi	776.9	50.9	284.2	378.1	63.7	127.8
Procenti	471.5	48.5	78.2	281.2	63.6	80.3
Citi īpašuma ienākumi	305.3	2.4	206.1	96.9	0.0	47.5
Neto nacionālais ienākums[1]	1 880.9	1 499.6	117.6	55.2	208.5	
Ienākuma sekundārās sadales konts						
Neto nacionālais ienākums						
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi	265.7	199.0	55.5	10.9	0.3	2.0
Sociālās iemaksas	386.5	386.5				1.0
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā	390.7	1.3	15.3	23.4	350.6	0.7
Citi kārtējie pārvedumi	176.8	68.4	22.8	45.0	40.7	7.8
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas	43.0	32.7	8.8	0.9	0.7	1.0
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības	42.9			42.9		0.7
Citi	90.9	35.7	14.0	1.2	40.0	6.0
Neto rīcībā esošie ienākumi[1]	1 858.1	1 318.4	50.7	58.4	430.6	
Ienākuma izlietojuma konts						
Neto rīcībā esošie ienākumi						
Galapatēriņa izdevumi	1 686.3	1 262.8			423.5	
Individuālā patēriņa izdevumi	1 520.7	1 262.8			257.9	
Kolektīvā patēriņa izdevumi	165.6				165.6	
Korekcija sakarā ar mājsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs	16.3	0.0	2.1	14.3	0.0	0.1
Neto uzkrājumi/tekošais ārējais konts[1]	171.8	71.9	48.6	44.1	7.1	-0.9
Kapitāla konts						
Neto uzkrājumi/tekošais ārējais konts						
Kopējā kapitāla veidošana	489.6	162.1	260.6	11.1	55.7	
Kopējā pamatkapitāla veidošana	478.4	159.9	252.1	10.8	55.6	
Krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegāde mīnus pārdošana	11.1	2.2	8.6	0.3	0.2	
Pamatkapitāla patēriņš						
Neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana	0.5	0.1	0.4	0.1	0.0	-0.5
Kapitāla pārvedumi	33.2	8.9	1.5	1.9	20.8	4.6
Kapitāla nodokļi	5.9	5.6	0.3	0.0		0.0
Citi kapitāla pārvedumi	27.3	3.3	1.3	1.9	20.8	4.6
Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla konta)[1]	2.6	-3.4	-19.4	43.1	-17.6	-2.6
Statistiskā neatbilstība	0.0	10.2	-10.2	0.0	0.0	0.0

Avoti: ECB un *Eurostat*.

1) Balansposteņu aprēķināšanas skaidrojumu sk. tehniskajās piezīmēs.

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā (turpinājums)

(mljrd. euro)

Resursi 2007. g. 3. cet.	Euro zona	Mājsaimniecības	Nefinanšu sabiedrības	Finanšu sabiedrības	Valdība	Pārējās valstis
Ārējais konts						
Preču un pakalpojumu imports						472.1
Tirdzniecības bilance						
Ienākuma veidošanas konts						
Bruto pievienotā vērtība (pamatcenās)	1 970.8	491.9	1 129.2	93.9	255.8	
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas	229.7					
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās)[2]	2 200.5					
Atlīdzība nodarbinātajiem						
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas						
Pamatkapitāla patēriņš						
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi						
Primārā ienākuma sadales konts						
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi	609.5	292.0	289.4	28.6	-0.6	
Atlīdzība nodarbinātajiem	1 016.6	1 016.6				3.2
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas	255.8				255.8	1.0
Īpašuma ienākumi	775.9	241.8	112.4	404.6	17.0	128.8
Procenti	464.2	73.5	42.9	341.4	6.3	87.6
Citi īpašuma ienākumi	311.7	168.3	69.5	63.2	10.7	41.1
Neto nacionālais ienākums						
Ienākuma sekundārās sadales konts						
Neto nacionālais ienākums	1 880.9	1 499.6	117.6	55.2	208.5	
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi	267.0				267.0	0.7
Sociālās iemaksas	386.5	1.0	16.6	38.5	330.4	1.0
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā	388.5	388.5				2.9
Citi kārtējie pārvedumi	155.0	84.6	10.2	44.1	16.2	29.6
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas	42.9			42.9		1.2
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības	42.4	34.0	7.3	0.9	0.3	1.2
Citi	69.7	50.5	2.9	0.4	15.9	27.2
Neto rīcībā esošie ienākumi						
Ienākuma izlietojuma konts						
Neto rīcībā esošie ienākumi	1 858.1	1 318.4	50.7	58.4	430.6	
Galapatēriņa izdevumi						
Individuālā patēriņa izdevumi						
Kolektīvā patēriņa izdevumi						
Korekcija sakarā ar mājsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs	16.4	16.4				0.0
Neto uzkrājumi/tekošais ārējais konts						
Kapitāla konts						
Neto uzkrājumi/tekošais ārējais konts	171.8	71.9	48.6	44.1	7.1	-0.9
Kopējā kapitāla veidošana						
Kopējā pamatkapitāla veidošana						
Krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegāde mīnus pārdošana						
Pamatkapitāla patēriņš	318.6	86.9	179.2	11.2	41.4	
Neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana						
Kapitāla pārvedumi	35.5	8.8	15.3	0.8	10.5	2.4
Kapitāla nodokļi	5.9				5.9	0.0
Citi kapitāla pārvedumi	29.6	8.8	15.3	0.8	4.6	2.4
Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla konta)						
Statistiskā neatbilstība						

Avoti: ECB un *Eurostat*.

2) Iekšzemes kopprodukts ir visu iekšzemes sektoru bruto pievienotā vērtība plus neto produktu nodokļi (nodokļi mīnus subsīdijas).

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā (turpinājums)

(mljrd. euro)

Aktīvi 2007. g. 3. cet.	Euro zona	Mājsaimniecības	Nefinanšu sabiedrības	MFI	Citi finanšu starpnieki	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Valdība	Pārējās valstis
Sākuma bilance, finanšu aktīvi								
Kopā finanšu aktīvi		17 772.4	14 345.0	21 322.7	10 123.0	6 175.6	2 918.9	14 719.8
Monetārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)				177.5				
Nauda un noguldījumi		5 449.6	1 669.8	2 426.5	1 445.4	761.0	623.9	3 944.1
Īstermiņa parāda vērtspapīri		44.8	136.5	111.2	319.4	238.2	32.4	782.0
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		1 262.9	255.7	3 520.1	1 857.7	1 944.9	207.6	2 319.7
Aizdevumi		35.0	1 779.9	11 485.6	1 360.2	357.9	356.7	1 504.7
t.sk. ilgtermiņa		18.5	983.9	8 619.0	1 037.7	295.7	314.5	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		5 546.1	7 810.2	1 905.7	4 885.3	2 432.7	1 144.9	5 430.5
Kotētās akcijas		1 301.1	1 993.0	749.3	2 545.1	860.0	441.1	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		2 541.5	5 406.5	872.6	1 615.6	482.1	555.3	.
Kopieguldījumu fondu akcijas		1 703.5	410.7	283.8	724.5	1 090.6	148.4	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		5 083.1	134.0	1.9	0.0	150.6	3.1	190.7
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		350.9	2 558.8	1 694.1	255.1	290.2	550.4	548.2
Tīrā finanšu vērtība								
Finanšu konts, darījumi ar finanšu aktīviem								
Kopā darījumi ar finanšu aktīviem		72.1	163.1	372.3	181.7	59.3	-29.6	455.6
Monetārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)				-1.1				1.1
Nauda un noguldījumi		35.4	13.9	78.7	50.0	23.8	-44.6	126.9
Īstermiņa parāda vērtspapīri		11.3	9.9	-3.2	-16.5	-3.9	8.8	15.7
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		-7.1	-21.1	-8.6	40.2	25.8	5.3	52.4
Aizdevumi		0.2	50.0	267.1	137.8	-2.1	1.0	210.8
t.sk. ilgtermiņa		-0.1	30.1	190.5	151.4	5.1	1.1	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		-2.5	78.8	-7.6	-12.6	8.5	0.3	37.9
Kotētās akcijas		-9.6	29.5	-20.9	34.3	2.3	-3.3	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		28.5	83.7	16.8	-27.3	8.7	-1.2	.
Kopieguldījumu fondu akcijas		-21.4	-34.4	-3.5	-19.6	-2.6	4.7	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		42.3	0.7	0.0	0.0	1.4	0.0	11.2
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		-7.5	30.8	46.9	-17.3	5.8	-0.4	-0.3
Tīrās finanšu vērtības pārmaiņas darījumu rezultātā								
Citu pārmaiņu konts, finanšu aktīvi								
Kopā citas finanšu aktīvu pārmaiņas		-242.1	-207.3	-79.1	-90.6	-29.2	-7.8	-118.8
Monetārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)				15.3				
Nauda un noguldījumi		-0.3	-2.4	-38.9	-6.7	0.2	0.0	-77.9
Īstermiņa parāda vērtspapīri		-1.2	-4.9	-1.1	0.3	-1.8	-0.1	-0.5
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		14.7	4.1	-31.9	20.4	-13.2	3.0	0.4
Aizdevumi		-0.1	-5.9	-38.9	-1.9	-1.7	0.1	-26.9
t.sk. ilgtermiņa		-0.1	-3.8	-16.2	-4.1	-0.4	-0.1	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		-243.6	-200.1	-13.8	-98.8	-28.8	-10.3	-25.8
Kotētās akcijas		-80.0	-122.1	-15.2	-53.4	-9.5	-14.5	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		-147.3	-73.8	8.1	-38.4	-11.2	7.4	.
Kopieguldījumu fondu akcijas		-16.2	-4.2	-6.8	-7.0	-8.0	-3.1	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		-12.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	8.6
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		0.8	2.0	30.4	-3.9	16.1	-0.5	3.4
Citas tīrās finanšu vērtības pārmaiņas								
Slēguma bilance, finanšu aktīvi								
Kopā finanšu aktīvi		17 602.4	14 300.8	21 615.8	10 214.2	6 205.7	2 881.5	15 055.6
Monetārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)				191.7				
Nauda un noguldījumi		5 484.8	1 681.3	2 466.3	1 488.8	785.0	579.3	3 993.0
Īstermiņa parāda vērtspapīri		54.8	141.6	106.9	303.2	232.5	41.1	797.2
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri		1 270.5	238.7	3 479.6	1 918.4	1 957.5	215.9	2 372.5
Aizdevumi		35.1	1 823.9	11 713.7	1 496.1	354.2	357.8	1 688.6
t.sk. ilgtermiņa		18.4	1 010.2	8 793.4	1 185.0	300.4	315.5	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		5 300.1	7 688.9	1 884.3	4 773.9	2 412.4	1 134.9	5 442.6
Kotētās akcijas		1 211.5	1 900.4	713.2	2 526.1	852.9	423.3	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri		2 422.7	5 416.3	897.5	1 549.9	479.6	561.5	.
Kopieguldījumu fondu akcijas		1 665.9	372.2	273.6	697.9	1 079.9	150.0	.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		5 112.9	134.8	2.0	0.0	152.0	3.1	210.4
Citi debitoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		344.2	2 591.7	1 771.4	233.8	312.1	549.4	551.2
Tīrā finanšu vērtība								

Avots: ECB.

3.1. Integrētie tautsaimniecības un finanšu konti institucionālo sektoru dalījumā (turpinājums)
(mljrd. euro)

Pasīvi 2007. g. 3. cet.	Euro zona	Mājsaimniecības	Nefinanšu sabiedrības	MFI	Citi finanšu starpnieki	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi	Valdība	Pārējās valstis
Sākuma bilance, pasīvi								
Kopā pasīvi		5 709.4	23 478.2	21 660.9	10 046.3	6 315.1	6 767.3	13 222.7
Monetārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)								
Nauda un noguldījumi			26.6	13 022.9	221.4	3.8	328.0	2 717.5
Īstermiņa parāda vērtspapīri			304.9	372.0	78.9	0.2	655.7	253.0
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			438.0	2 674.8	1 422.1	25.2	4 311.6	2 496.9
Aizdevumi		5 195.5	6 608.5		1 336.6	193.6	1 079.4	2 466.3
t.sk. ilgtermiņa		4 879.2	4 426.7		612.0	73.9	919.3	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			13 416.1	3 399.8	6 761.4	688.5	5.6	4 884.1
Kotētās akcijas			5 061.3	1 121.1	363.2	338.1	0.0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			8 354.8	1 222.9	935.0	349.8	5.6	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				1 055.8	5 463.3			.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		32.7	333.9	53.6	0.6	5 142.2	0.5	
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		481.2	2 350.3	2 137.9	225.3	261.6	386.4	405.0
Tīrā finanšu vērtība[1]	-1 319.6	12 063.0	-9 133.3	-338.2	76.7	-139.5	-3 848.4	
Finanšu konts, darījumi ar pasīviem								
Kopā darījumi ar pasīviem		65.4	192.6	354.6	157.0	58.6	-12.0	458.2
Monetārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)								
Nauda un noguldījumi			0.0	245.5	-8.5	0.1	2.3	44.8
Īstermiņa parāda vērtspapīri			-11.0	40.4	7.4	0.3	2.6	-17.6
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			-2.3	35.9	12.3	0.1	-5.0	45.9
Aizdevumi		82.5	168.6		171.1	8.3	-1.4	235.5
t.sk. ilgtermiņa		85.5	130.9		135.0	0.3	-3.4	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			49.2	0.3	-43.2	3.7	0.0	92.8
Kotētās akcijas			8.7	6.9	6.6	0.9	0.0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			40.5	2.2	11.0	2.8	0.0	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				-8.8	-60.8			.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		0.0	1.9	-0.3	0.0	54.0	0.0	
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		-17.1	-13.7	32.8	17.9	-8.0	-10.6	56.7
Tīrās finanšu vērtības pārmaiņas darījumu rezultātā[1]	2.6	6.7	-29.6	17.6	24.7	0.7	-17.6	-2.6
Citu pārmaiņu konts, pasīvi								
Kopā citas pasīvu pārmaiņas		-0.8	-222.2	-323.9	-61.7	-32.2	49.7	-198.9
Monetārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)								
Nauda un noguldījumi			0.0	-88.4	0.2	0.0	0.0	-37.8
Īstermiņa parāda vērtspapīri			0.4	-6.9	0.0	0.0	0.0	-3.0
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			3.0	-20.2	1.0	-0.2	43.5	-29.6
Aizdevumi		-2.8	-2.0		-7.6	-2.5	0.3	-60.8
t.sk. ilgtermiņa		-1.9	-3.0		-2.3	-3.3	0.0	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			-263.9	-226.8	-61.0	-39.9	0.4	-30.0
Kotētās akcijas			-135.4	-95.8	-74.0	-44.0	0.0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			-128.4	-131.5	15.8	4.1	0.4	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				0.4	-2.8			
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		0.0	0.0	0.0	0.0	-3.9	0.0	
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		2.0	40.3	18.3	5.7	14.2	5.4	-37.7
Citas tīrās finanšu vērtības pārmaiņas[1]	-64.9	-241.3	14.9	244.8	-28.9	3.0	-57.5	80.2
Slēguma bilance, pasīvi								
Kopā pasīvi		5 773.9	23 448.7	21 691.6	10 141.6	6 341.4	6 804.9	13 482.0
Monetārais zelts un Speciālās aizņēmuma tiesības (SDR)								
Nauda un noguldījumi			26.6	13 180.0	213.1	3.9	330.3	2 724.5
Īstermiņa parāda vērtspapīri			294.3	405.5	86.3	0.5	658.3	232.3
Ilgtermiņa parāda vērtspapīri			438.8	2 690.6	1 435.3	25.2	4 350.1	2 513.1
Aizdevumi		5 275.2	6 775.1		1 500.2	199.5	1 078.4	2 641.0
t.sk. ilgtermiņa		4 962.8	4 554.7		744.7	70.9	915.8	.
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			13 201.4	3 173.3	6 657.2	652.3	6.0	4 946.9
Kotētās akcijas			4 934.6	1 032.2	295.8	295.1	0.0	.
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri			8 266.8	1 093.7	961.7	356.6	6.0	.
Kopieguldījumu fondu akcijas				1 047.4	5 399.7			.
Apdrošināšanas tehniskās rezerves		32.7	335.7	53.3	0.6	5 192.3	0.5	
Citi kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti		466.0	2 376.9	2 189.0	248.9	267.8	381.3	424.1
Tīrā finanšu vērtība[1]	-1 381.9	11 828.5	-9 148.0	-75.8	72.6	-135.8	-3 923.4	

Avots: ECB.

3.2. Euro zonas nefinanšu konti

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas)

Izlietojums	2003	2004	2005	2005 IV–2006 III	2006 I–2006 IV	2006 II–2007 I	2006 III–2007 II	2006 IV–2007 III
Ienākuma veidošanas konts								
Bruto pievienotā vērtība (pamatcenās)								
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas								
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās)								
Atlīdzība nodarbinātajiem	3 666.5	3 772.0	3 878.7	3 994.4	4 031.2	4 075.3	4 117.7	4 157.4
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas	110.3	122.1	129.9	131.8	128.7	130.4	133.0	134.3
Pamatkapitāla patēriņš	1 073.7	1 121.3	1 173.1	1 212.4	1 225.0	1 236.7	1 247.5	1 258.9
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi[1)]	1 887.3	1 988.6	2 051.7	2 126.0	2 162.8	2 196.8	2 228.5	2 268.6
Primārā ienākuma sadales konts								
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi								
Atlīdzība nodarbinātajiem								
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas								
Īpašuma ienākumi	2 281.8	2 335.9	2 553.9	2 820.4	2 935.5	3 026.2	3 119.8	3 196.0
Procenti	1 267.3	1 242.4	1 328.9	1 525.3	1 602.3	1 671.7	1 737.1	1 798.7
Citi īpašuma ienākumi	1 014.5	1 093.6	1 225.0	1 295.0	1 333.2	1 354.6	1 382.7	1 397.3
Neto nacionālais ienākums[1)]	6 406.2	6 684.1	6 907.9	7 153.9	7 234.6	7 330.4	7 412.5	7 504.2
Ienākuma sekundārās sadales konts								
Neto nacionālais ienākums								
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi	856.8	882.3	932.0	990.6	1 023.4	1 037.2	1 060.5	1 088.2
Sociālās iemaksas	1 388.2	1 427.4	1 469.5	1 517.9	1 532.8	1 545.1	1 557.4	1 568.6
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā	1 407.9	1 453.1	1 497.1	1 531.5	1 542.2	1 549.6	1 557.7	1 567.6
Citi kārtējie pārvedumi	658.5	683.2	702.5	703.7	705.8	710.4	718.7	722.0
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas	174.0	175.8	175.7	175.5	174.9	175.7	176.8	177.3
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības	174.6	176.3	176.8	175.8	175.0	176.0	177.1	177.4
Citi	309.9	331.1	350.0	352.3	355.9	358.8	364.8	367.3
Neto rīcībā esošie ienākumi[1)]	6 336.3	6 606.8	6 821.7	7 067.2	7 145.3	7 240.8	7 323.7	7 415.8
Ienākuma izlietojuma konts								
Neto rīcībā esošie ienākumi								
Galapatēriņa izdevumi	5 854.7	6 076.3	6 308.3	6 502.7	6 564.7	6 619.5	6 669.3	6 724.0
Individuālā patēriņa izdevumi	5 234.6	5 432.6	5 647.8	5 830.1	5 886.6	5 935.7	5 981.8	6 031.1
Kolektīvā patēriņa izdevumi	620.1	643.7	660.5	672.6	678.2	683.8	687.5	692.9
Korekcija sakarā ar mājsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs	54.6	57.3	59.5	62.2	63.2	63.2	63.4	64.4
Neto uzkrājumi[1)]	481.9	530.7	513.7	564.8	581.0	621.6	654.7	692.1
Kapitāla konts								
Neto uzkrājumi								
Kopējā kapitāla veidošana	1 526.1	1 607.4	1 698.5	1 816.5	1 841.5	1 881.8	1 914.4	1 945.0
Kopējā pamatkapitāla veidošana	1 527.3	1 599.9	1 688.2	1 780.5	1 813.5	1 856.5	1 888.7	1 918.0
Krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegāde mīnus pārdošana	-1.2	7.5	10.3	35.9	28.0	25.3	25.7	26.9
Pamatkapitāla patēriņš								
Neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana	0.6	-1.1	-0.1	1.1	1.2	1.0	1.1	1.3
Kapitāla pārvedumi	182.6	167.5	181.6	176.7	191.4	190.3	188.2	171.6
Kapitāla nodokļi	35.9	29.8	24.2	22.5	22.3	22.9	23.3	23.8
Citi kapitāla pārvedumi	146.8	137.7	157.4	154.2	169.1	167.4	164.9	147.8
Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla konta)[1)]	41.1	62.1	1.9	-26.7	-21.7	-6.9	3.6	20.6

Avoti: ECB un *Eurostat*.

1) Balansposteņu aprēķināšanas skaidrojumu sk. tehniskajās piezīmēs.

3.2. Euro zonas nefinanšu konti (turpinājums)

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas)

Resursi	2003	2004	2005	2005 IV–2006 III	2006 I–2006 IV	2006 II–2007 I	2006 III–2007 II	2006 IV–2007 III
Ienākuma veidošanas konts								
Bruto pievienotā vērtība (pamatcenās)	6 737.8	7 004.0	7 233.3	7 464.7	7 547.7	7 639.2	7 726.7	7 819.1
Produktu nodokļi mīnus subsīdijas	761.2	797.2	839.7	885.9	904.5	921.7	934.6	945.2
Iekšzemes kopprodukts (tirgus cenās)[2]	7 499.0	7 801.2	8 073.0	8 350.6	8 452.2	8 560.8	8 661.3	8 764.3
Atlīdzība nodarbinātajiem								
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas								
Pamatkapitāla patēriņš								
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi								
Primārā ienākuma sadales konts								
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi	1 887.3	1 988.6	2 051.7	2 126.0	2 162.8	2 196.8	2 228.5	2 268.6
Atlīdzība nodarbinātajiem	3 673.6	3 779.1	3 884.2	4 000.3	4 037.1	4 081.3	4 123.7	4 163.4
Ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas	880.7	933.1	981.1	1 028.8	1 044.4	1 061.9	1 077.0	1 088.1
Īpašuma ienākumi	2 246.4	2 319.3	2 544.8	2 819.2	2 925.8	3 016.7	3 103.1	3 180.1
Procenti	1 236.3	1 211.5	1 302.7	1 502.7	1 578.3	1 645.7	1 710.7	1 768.5
Citi īpašuma ienākumi	1 010.1	1 107.8	1 242.1	1 316.6	1 347.5	1 370.9	1 392.4	1 411.5
Neto nacionālais ienākums								
Ienākuma sekundārās sadales konts								
Neto nacionālais ienākums	6 406.2	6 684.1	6 907.9	7 153.9	7 234.6	7 330.4	7 412.5	7 504.2
Ienākuma, mantas u.c. kārtējie nodokļi	858.7	885.4	935.7	995.2	1 028.2	1 042.4	1 067.3	1 095.5
Sociālās iemaksas	1 387.3	1 426.5	1 469.1	1 517.4	1 532.4	1 544.7	1 556.9	1 568.1
Sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā	1 401.4	1 445.6	1 489.4	1 524.0	1 534.7	1 541.7	1 549.5	1 559.2
Citi kārtējie pārvedumi	594.1	611.1	620.7	620.3	619.6	623.9	631.7	635.3
Neto nedzīvības apdrošināšanas prēmijas	174.6	176.3	176.8	175.8	175.0	176.0	177.1	177.4
Nedzīvības apdrošināšanas atlīdzības prasības	171.3	173.5	174.4	173.0	172.4	173.3	174.6	175.1
Citi	248.2	261.3	269.5	271.5	272.2	274.7	280.0	282.8
Neto rīcībā esošie ienākumi								
Ienākuma izlietošanas konts								
Neto rīcībā esošie ienākumi	6 336.3	6 606.8	6 821.7	7 067.2	7 145.3	7 240.8	7 323.7	7 415.8
Galapatēriņa izdevumi								
Individuālā patēriņa izdevumi								
Kolektīvā patēriņa izdevumi								
Korekcija sakarā ar mājsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs	54.8	57.5	59.8	62.5	63.5	63.5	63.7	64.6
Neto uzkrājumi								
Kapitāla konts								
Neto uzkrājumi	481.9	530.7	513.7	564.8	581.0	621.6	654.7	692.1
Kopējā kapitāla veidošana								
Kopējā pamatkapitāla veidošana								
Krājumu pārmaiņas un vērtslietu iegāde mīnus pārdošana								
Pamatkapitāla patēriņš	1 073.7	1 121.3	1 173.1	1 212.4	1 225.0	1 236.7	1 247.5	1 258.9
Neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana								
Kapitāla pārvedumi	194.8	184.0	195.1	190.3	206.4	207.8	205.1	187.6
Kapitāla nodokļi	35.9	29.8	24.2	22.5	22.3	22.9	23.3	23.8
Citi kapitāla pārvedumi	158.9	154.2	170.9	167.9	184.1	185.0	181.8	163.8
Neto aizdevumi (+)/neto aizņēmumi (-) (no kapitāla konta)								

Avoti: ECB un *Eurostat*.

2) Iekšzemes kopprodukts ir visu iekšzemes sektoru bruto pievienotā vērtība plus neto produktu nodokļi (nodokļi mīnus subsīdijas).

3.3. Mājsaimniecības

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas; atlikumi perioda beigās)

	2003	2004	2005	2005 IV–2006 III	2006 I–2006 IV	2006 II–2007 I	2006 III–2007 II	2006 IV–2007 III
Ienākumi, uzkrājumi un tīrās vērtības pārmaiņas								
Atlīdzība nodarbinātajiem (+)	3 673.6	3 779.1	3 884.2	4 000.3	4 037.1	4 081.3	4 123.7	4 163.4
Neto darbības rezultāts un dažādi ienākumi (+)	1 228.6	1 280.5	1 329.3	1 383.6	1 403.9	1 424.9	1 445.8	1 466.6
Saņemamie procenti (+)	237.5	230.6	228.7	249.6	259.8	267.7	275.2	282.8
Maksājamie procenti (-)	124.1	125.2	128.9	148.7	156.9	165.0	173.2	180.5
Citi saņemamie īpašuma ienākumi (+)	615.4	650.3	696.7	725.4	736.6	742.9	753.0	756.9
Citi maksājamie īpašuma ienākumi (-)	8.9	9.4	9.4	9.5	9.5	9.5	9.5	9.5
Kārtējie ienākuma un mantas nodokļi (-)	702.0	705.5	738.4	770.8	788.8	797.1	810.5	829.5
Neto sociālās iemaksas (-)	1 384.4	1 423.7	1 465.5	1 513.7	1 528.6	1 540.8	1 553.2	1 564.3
Neto sociālie pabalsti (+)	1 396.7	1 440.7	1 484.2	1 518.6	1 529.3	1 536.3	1 544.0	1 553.7
Neto saņemamie kārtējie pārvedumi (+)	65.3	64.6	67.4	62.8	62.9	64.5	65.3	66.4
= **Bruto rīcībā esošie ienākumi**	4 997.7	5 182.1	5 348.4	5 497.5	5 545.8	5 605.1	5 660.8	5 705.9
Galapatēriņa izdevumi (-)	4 319.7	4 485.4	4 653.3	4 798.2	4 843.5	4 882.1	4 920.9	4 961.2
Tīrās vērtības pārmaiņas pensiju fondos (+)	54.5	57.1	59.4	62.0	63.1	63.0	63.4	64.4
= **Bruto uzkrājumi**	732.5	753.8	754.4	761.4	765.4	786.1	803.4	809.1
Pamatkapitāla patēriņš (-)	288.1	303.3	318.4	331.0	335.2	338.8	342.1	344.8
Neto saņemamie kapitāla pārvedumi (+)	12.6	18.9	25.0	28.9	32.3	30.3	27.6	20.5
Citas tīrās vērtības pārmaiņas[1] (+)	256.1	300.1	617.9	366.5	479.4	386.1	604.1	200.0
= **Tīrās vērtības pārmaiņas**[1]	713.2	769.5	1 078.9	825.8	941.9	863.7	1 092.9	684.8
Ieguldījumi, finansējums un tīrās vērtības pārmaiņas								
Nefinanšu aktīvu neto iegāde (+)	495.8	526.7	559.7	600.4	612.0	627.1	638.1	644.8
Pamatkapitāla patēriņš (-)	288.1	303.3	318.4	331.0	335.2	338.8	342.1	344.8
Finanšu ieguldījumu galvenie posteņi (+)								
Īstermiņa aktīvi	211.3	214.6	207.7	262.2	301.6	345.8	378.5	398.9
Nauda un noguldījumi	226.5	213.0	247.9	265.6	283.8	293.2	316.9	328.2
Naudas tirgus fondu akcijas	25.1	-6.4	-20.2	-17.5	0.3	25.7	44.7	42.9
Parāda vērtspapīri[2]	-40.3	8.0	-20.1	14.0	17.6	26.9	16.8	27.7
Ilgtermiņa aktīvi	311.0	342.3	443.3	359.7	303.1	257.9	222.5	157.7
Noguldījumi	-5.7	33.7	-10.1	-0.3	-6.7	-19.7	-29.3	-34.1
Parāda vērtspapīri	25.8	65.8	17.0	69.1	62.4	46.4	29.7	-2.0
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	59.9	-8.5	136.1	-7.3	-29.7	-26.3	-32.8	-32.5
Kotētās akcijas, nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	7.6	-13.5	61.4	-8.7	-1.4	30.2	32.2	38.0
Kopieguldījumu fondu akcijas	52.2	5.0	74.7	1.5	-28.3	-56.5	-65.0	-70.6
Dzīvības apdrošināšana un pensiju fondu rezerves	231.0	251.3	300.4	298.2	277.1	257.4	254.8	226.3
Galvenie finansējuma posteņi (-)								
Aizdevumi	262.8	311.7	390.3	411.4	390.7	382.4	364.6	361.6
t.sk. no euro zonas MFI	211.6	280.8	358.3	372.1	346.5	337.2	316.8	302.3
Citas finanšu aktīvu pārmaiņas (+)								
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	272.5	256.5	521.4	353.8	460.0	371.4	587.4	196.1
Dzīvības apdrošināšana un pensiju fondu rezerves	29.0	56.9	129.4	55.0	48.5	33.4	66.1	29.8
Atlikušās neto plūsmas (+)	-55.5	-12.5	-73.8	-62.9	-57.4	-50.7	-92.9	-36.0
= **Tīrās vērtības pārmaiņas**[1]	713.2	769.5	1 078.9	825.8	941.9	863.7	1 092.9	684.8
Finanšu bilance								
Finanšu aktīvi (+)								
Īstermiņa aktīvi	4 058.0	4 275.7	4 494.8	4 644.7	4 751.6	4 830.1	4 969.5	5 020.9
Nauda un noguldījumi	3 710.1	3 926.0	4 176.7	4 318.2	4 456.5	4 497.3	4 613.3	4 653.9
Naudas tirgus fondu akcijas	321.0	313.9	300.5	285.4	261.3	281.0	305.0	302.8
Parāda vērtspapīri[2]	27.0	35.7	17.6	41.2	33.8	51.8	51.2	64.3
Ilgtermiņa aktīvi	9 214.9	9 847.5	10 931.5	11 483.6	11 761.0	11 981.2	12 081.2	11 863.0
Noguldījumi	841.9	876.6	883.9	870.9	871.0	847.8	836.3	830.9
Parāda vērtspapīri	1 202.1	1 243.3	1 239.6	1 286.8	1 286.5	1 301.8	1 256.5	1 261.1
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	3 629.8	3 878.4	4 529.1	4 808.2	4 999.0	5 160.4	5 241.1	4 997.3
Kotētās akcijas, nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	2 480.8	2 712.8	3 207.9	3 462.0	3 613.6	3 775.6	3 842.6	3 634.2
Kopieguldījumu fondu akcijas	1 149.1	1 165.6	1 321.2	1 346.2	1 385.4	1 384.8	1 398.5	1 363.1
Dzīvības apdrošināšana un pensiju fondu rezerves	3 541.0	3 849.2	4 278.9	4 517.6	4 604.6	4 671.1	4 747.3	4 773.7
Atlikušie neto aktīvi	190.2	228.0	184.0	203.9	202.6	215.0	207.8	219.8
Pasīvi (-)								
Aizdevumi	3 922.2	4 245.6	4 630.0	4 915.9	5 015.6	5 099.1	5 195.5	5 275.2
t.sk. no euro zonas MFI	3 521.2	3 812.5	4 195.9	4 464.5	4 543.0	4 611.3	4 692.7	4 752.9
= **Neto finanšu vērtība**	9 540.8	10 105.6	10 980.3	11 416.3	11 699.7	11 927.2	12 063.0	11 828.5

Avoti: ECB un *Eurostat*.

1) Izņemot tīrās vērtības pārmaiņas sakarā ar citām nefinanšu aktīvu pārmaiņām, piemēram, mājokļa īpašumu pārvērtēšanu.

2) MFI emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu mazāku par 2 gadiem un citu sektoru emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu mazāku par 1 gadu.

3.4. Nefinanšu sabiedrības

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas; atlikumi perioda beigās)

	2003	2004	2005	2005 IV–2006 III	2006 I–2006 IV	2006 II–2007 I	2006 III–2007 II	2006 IV–2007 III
Ienākumi un uzkrājumi								
Bruto pievienotā vērtība (pamatcenās) (+)	3 835.1	3 989.3	4 112.9	4 240.3	4 296.1	4 353.8	4 409.9	4 467.2
Atlīdzība nodarbinātajiem (-)	2 313.0	2 382.6	2 445.6	2 518.8	2 544.8	2 574.4	2 606.7	2 634.9
Citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas (-)	58.7	65.2	71.1	72.9	72.7	74.7	77.1	78.1
= **Bruto darbības rezultāts (+)**	1 463.4	1 541.5	1 596.2	1 648.6	1 678.7	1 704.7	1 726.2	1 754.2
Pamatkapitāla patēriņš (-)	607.9	632.6	661.7	681.5	688.0	694.0	699.7	706.4
= **Neto darbības rezultāts (+)**	855.4	908.9	934.4	967.1	990.7	1 010.7	1 026.5	1 047.8
Saņemamie īpašuma ienākumi (+)	320.6	365.9	423.7	453.0	465.0	470.0	474.8	480.5
Saņemamie procenti	126.6	121.9	132.5	149.3	154.7	159.1	163.7	166.9
Citi saņemamie īpašuma ienākumi	194.1	244.1	291.2	303.7	310.3	311.0	311.1	313.6
Maksājamie procenti un nomas maksa (-)	228.6	226.4	235.1	265.0	278.2	290.3	301.5	311.1
= **Neto uzņēmējdarbības ienākumi (+)**	947.5	1 048.4	1 123.0	1 155.1	1 177.5	1 190.4	1 199.8	1 217.2
Sadalītie ienākumi (-)	692.6	753.6	839.4	878.9	906.1	913.8	921.4	929.0
Maksājamie kārtējie ienākumu un mantas nodokļi (-)	117.1	135.7	148.1	169.5	184.3	189.1	197.7	206.2
Saņemamās sociālās iemaksas (+)	73.3	73.5	74.1	76.3	76.7	77.3	74.7	72.5
Maksājamie sociālie pabalsti (-)	59.7	60.3	62.1	62.4	61.9	62.0	61.9	62.1
Neto maksājamie citi kārtējie pārvedumi (-)	55.9	62.1	60.4	60.1	59.9	60.6	59.9	58.9
= **Neto uzkrājumi**	95.6	110.1	87.3	60.6	41.9	42.2	33.7	33.5
Ieguldījumi, finansējums un uzkrājumi								
Nefinanšu aktīvu neto iegāde (+)	193.8	211.8	237.2	287.5	288.0	301.6	316.8	329.7
Kopējā pamatkapitāla veidošana (+)	803.6	840.8	888.8	936.7	950.3	973.2	993.8	1 012.0
Pamatkapitāla patēriņš (-)	607.9	632.6	661.7	681.5	688.0	694.0	699.7	706.4
Citu nefinanšu aktīvu neto iegāde (+)	-1.8	3.6	10.1	32.3	25.8	22.5	22.7	24.1
Finanšu ieguldījumu galvenie posteņi (+)								
Īstermiņa aktīvi	106.0	102.9	125.9	156.3	179.2	210.0	221.1	185.7
Nauda un noguldījumi	64.3	84.1	113.2	124.8	145.1	163.9	164.5	158.4
Naudas tirgus fondu akcijas	22.5	16.5	8.6	8.0	3.6	19.7	23.5	-9.4
Parāda vērtspapīri[1)]	18.5	-2.5	4.4	24.1	31.0	27.1	34.2	37.5
Ilgtermiņa aktīvi	284.5	188.9	348.4	298.8	320.9	342.3	365.1	423.2
Noguldījumi	43.4	0.6	30.7	20.2	21.4	29.4	29.1	16.8
Parāda vērtspapīri	-46.4	-53.2	-27.5	-36.2	-22.5	-30.1	-34.8	-31.5
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	147.3	175.8	214.3	191.5	174.6	176.1	192.1	240.2
Citi, galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi	140.2	65.7	130.9	123.2	147.4	166.8	178.7	197.7
Atlikušie neto aktīvi (+)	59.5	75.8	68.0	143.0	159.8	136.3	130.1	145.5
Galvenie finansējuma posteņi (-)								
Parāds	296.3	219.0	400.9	596.9	627.8	649.6	686.6	743.5
t.sk. aizdevumi no euro zonas MFI	102.8	172.5	264.6	425.1	448.7	444.9	484.6	521.6
t.sk. parāda vērtspapīri	63.1	7.3	3.3	28.4	41.3	44.3	59.7	40.6
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	205.7	192.1	230.3	162.3	197.4	212.9	224.4	229.0
Kotētās akcijas	19.0	11.9	100.5	37.8	34.3	46.5	66.2	74.1
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	186.7	180.1	129.8	124.5	163.1	166.4	158.2	154.9
Neto saņemamie kapitāla pārvedumi (-)	46.3	58.3	61.1	65.9	80.8	85.5	86.2	75.8
= **Neto uzkrājumi**	95.6	110.1	87.3	60.6	41.9	42.2	33.7	33.5
Finanšu bilance								
Finanšu aktīvi								
Īstermiņa aktīvi	1 307.5	1 368.0	1 499.8	1 603.2	1 672.7	1 711.8	1 766.3	1 780.9
Nauda un noguldījumi	1 028.9	1 102.6	1 220.7	1 276.9	1 356.8	1 364.8	1 405.0	1 428.9
Naudas tirgus fondu akcijas	143.8	163.7	176.3	194.4	185.8	204.2	205.2	185.6
Parāda vērtspapīri[1)]	134.8	101.7	102.9	131.9	130.1	142.8	156.1	166.3
Ilgtermiņa aktīvi	6 424.8	6 907.1	8 029.6	8 781.6	9 206.2	9 511.2	9 885.7	9 793.4
Noguldījumi	137.6	136.8	175.4	214.3	206.3	260.5	264.8	252.3
Parāda vērtspapīri	377.6	324.4	285.2	255.5	260.7	234.1	236.1	213.9
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	4 563.9	5 047.2	6 049.0	6 697.8	7 059.1	7 283.6	7 605.0	7 503.3
Citi, galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi	1 345.7	1 398.7	1 520.0	1 614.0	1 680.2	1 733.0	1 779.9	1 823.9
Atlikušie neto aktīvi (+)	230.9	268.0	265.2	304.2	301.0	358.9	369.1	376.1
Pasīvi								
Parāds	6 037.5	6 221.0	6 632.8	7 103.9	7 244.9	7 431.3	7 685.3	7 843.8
t.sk. aizdevumi no euro zonas MFI	3 034.4	3 160.8	3 419.5	3 743.8	3 857.4	3 957.3	4 107.8	4 231.6
t.sk. parāda vērtspapīri	628.2	667.8	671.3	696.9	698.8	710.4	742.9	733.0
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	8 241.7	9 172.2	10 715.8	11 634.5	12 349.5	12 770.6	13 416.1	13 201.4
Kotētās akcijas	2 731.9	2 987.1	3 680.9	4 077.3	4 451.5	4 664.2	5 061.3	4 934.6
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	5 509.8	6 185.2	7 034.9	7 557.1	7 897.9	8 106.4	8 354.8	8 266.8

Avoti: ECB un *Eurostat*.

1) MFI emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu mazāku par 2 gadiem un citu sektoru emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu mazāku par 1 gadu.

3.5. Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi

(mljrd. euro; četru ceturkšņu kumulētās plūsmas; atlikumi perioda beigās)

	2003	2004	2005	2005 IV–2006 III	2006 I–2006 IV	2006 II–2007 I	2006 III–2007 II	2006 IV–2007 III
Finanšu konts, finanšu darījumi								
Finanšu ieguldījumu galvenie posteņi (+)								
Īstermiņa aktīvi	21.7	40.1	28.6	-7.1	17.5	43.8	41.7	42.4
Nauda un noguldījumi	7.0	13.2	7.2	8.3	12.4	18.0	2.4	8.9
Naudas tirgus fondu akcijas	7.7	2.7	0.4	-4.2	3.6	7.1	3.6	0.3
Parāda vērtspapīri1)	7.1	24.2	21.0	-11.2	1.4	18.7	35.7	33.3
Ilgtermiņa aktīvi	230.2	217.0	281.3	344.2	323.1	282.8	284.8	243.5
Noguldījumi	22.8	36.7	18.5	40.7	52.2	63.7	71.3	69.3
Parāda vērtspapīri	144.5	131.0	128.7	147.3	145.4	146.5	155.6	138.5
Aizdevumi	11.5	6.6	-2.7	10.5	4.0	-9.3	-8.4	-14.7
Kotētās akcijas	9.5	13.0	31.6	14.7	16.7	12.1	5.7	2.9
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	5.1	-0.9	18.2	25.5	20.5	12.8	15.1	21.6
Kopieguldījumu fondu akcijas	36.7	30.6	87.0	105.5	84.2	57.1	45.5	26.0
Atlikušie neto aktīvi (+)	-3.7	9.9	9.3	15.5	11.5	25.4	25.7	34.9
Galvenie finansējuma posteņi (-)								
Parāda vērtspapīri	5.0	-1.8	0.1	-0.3	4.0	4.0	3.6	3.4
Aizdevumi	12.4	4.5	12.5	37.1	32.7	34.0	44.0	42.5
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	11.4	12.9	8.8	11.4	7.3	9.6	11.8	10.4
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	237.0	261.2	335.3	334.2	314.4	299.8	297.3	272.5
Mājsaimniecību neto kapitāls dzīvības apdrošināšanas un pensiju fondu rezervēs	210.3	229.5	291.8	291.5	267.4	249.2	247.9	230.9
Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām	26.8	31.6	43.5	42.7	47.0	50.5	49.4	41.6
= Tīrās finanšu vērtības pārmaiņas darījumu rezultātā	-17.5	-9.8	-37.4	-29.7	-6.3	4.7	-4.6	-7.9
Citu pārmaiņu konts								
Citas finanšu aktīvu pārmaiņas (+)								
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	107.1	110.2	190.2	125.6	190.6	155.8	250.3	148.0
Atlikušie neto aktīvi	-10.1	159.2	43.7	-0.7	-51.3	-69.3	-81.9	-116.1
Citas pasīvu pārmaiņas (-)								
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	98.4	21.0	117.4	86.3	48.3	34.6	97.7	13.0
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	33.7	84.3	139.4	61.1	57.8	44.4	67.0	36.9
Mājsaimniecību neto kapitāls dzīvības apdrošināšanas un pensiju fondu rezervēs	34.2	64.6	145.6	63.7	61.7	46.9	68.7	38.4
Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām	-0.5	19.8	-6.2	-2.6	-4.0	-2.4	-1.6	-1.5
= Citas tīrās finanšu vērtības pārmaiņas	-35.0	164.0	-22.9	-22.5	33.3	7.4	3.6	-18.1
Finanšu bilance								
Finanšu aktīvi (+)								
Īstermiņa aktīvi	264.6	418.4	437.4	445.8	457.2	479.2	483.0	486.2
Nauda un noguldījumi	121.3	133.6	142.7	144.4	154.6	155.9	144.4	154.0
Naudas tirgus fondu akcijas	68.5	72.2	74.3	80.4	80.4	82.8	84.3	80.9
Parāda vērtspapīri[1)]	74.8	212.5	220.4	221.0	222.2	240.5	254.3	251.3
Ilgtermiņa aktīvi	3 770.2	4 126.0	4 622.1	4 972.8	5 076.9	5 162.4	5 251.8	5 255.4
Noguldījumi	457.6	497.1	516.6	559.9	569.5	595.7	616.6	631.0
Parāda vērtspapīri	1 483.7	1 652.8	1 800.6	1 903.2	1 894.1	1 915.8	1 928.8	1 938.7
Aizdevumi	368.3	363.7	367.2	376.3	365.8	355.0	357.9	354.2
Kotētās akcijas	526.1	574.9	702.1	761.6	831.0	855.0	860.0	852.9
Nekotētās akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	306.7	337.1	396.9	435.2	457.1	460.4	482.1	479.6
Kopieguldījumu fondu akcijas	627.7	700.5	838.9	936.6	959.3	980.6	1 006.3	999.0
Atlikušie neto aktīvi (+)	105.6	121.5	159.0	175.9	176.5	180.5	175.4	192.4
Pasīvi (-)								
Parāda vērtspapīri	23.4	21.9	22.0	23.7	26.2	26.0	25.4	25.6
Aizdevumi	126.5	119.8	131.8	168.9	164.9	183.8	193.6	199.5
Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri	429.3	463.3	589.5	628.9	645.0	661.0	688.5	652.3
Apdrošināšanas tehniskās rezerves	3 789.4	4 134.9	4 609.6	4 882.9	4 981.7	5 062.9	5 142.2	5 192.3
Mājsaimniecību neto kapitāls dzīvības apdrošināšanas un pensiju fondu rezervēs	3 208.5	3 502.6	3 940.0	4 183.6	4 269.1	4 336.1	4 409.5	4 452.9
Apdrošināšanas prēmiju avansa maksājumi un rezerves nenokārtotajām atlīdzības prasībām	580.9	632.3	669.6	699.3	712.6	726.7	732.7	739.4
= Tīrā finanšu vērtība	-228.3	-74.0	-134.3	-109.8	-107.2	-111.6	-139.5	-135.8

Avots: ECB.

1) MFI emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu mazāku par 2 gadiem un citu sektoru emitētie vērtspapīri ar dzēšanas termiņu mazāku par 1 gadu.

FINANŠU TIRGI

4.1. Neakciju vērtspapīri to sākotnējo termiņu, emitentu valstu un valūtu dalījumā

(mljrd. euro un perioda pieauguma temps; sezonāli izlīdzināti dati; mēneša laikā veiktie darījumi un apgrozībā esošais apjoms perioda beigās; nominālvērtībā)

	Kopapjoms euro[1]			Euro zonas valstu rezidentu emitētie vērtspapīri								
				Euro			Visās valūtās					
	Apgrozībā esošais apjoms	Emisiju bruto apjoms	Emisiju neto apjoms	Apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms	Emisiju bruto apjoms	Emisiju neto apjoms	Apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms	Emisiju bruto apjoms	Emisiju neto apjoms	Gada pieauguma temps	Sezonāli izlīdzināti dati[2]	
											Emisiju neto apjoms	6 mēnešu pieauguma temps
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Kopā											
2006 Dec.	11 736.7	977.7	-24.4	9 868.1	885.8	-55.4	11 083.2	930.5	-59.4	7.9	52.0	8.7
2007 Janv.	11 836.2	1 146.3	99.4	9 966.1	1 052.7	98.1	11 211.1	1 112.3	116.6	7.9	75.3	9.0
Febr.	11 946.3	1 044.9	110.2	10 062.8	958.5	96.9	11 327.5	1 024.6	123.7	8.2	95.0	9.3
Marts	12 178.1	1 258.2	230.6	10 200.2	1 119.6	136.1	11 470.5	1 172.2	142.3	8.5	108.0	10.1
Apr.	12 201.5	1 040.6	23.1	10 256.1	982.2	55.6	11 536.9	1 037.1	72.5	8.6	63.8	9.1
Maijs	12 415.4	1 216.9	214.7	10 417.7	1 114.4	162.4	11 725.5	1 175.6	183.8	9.0	137.9	9.8
Jūn.	12 546.0	1 220.1	130.5	10 462.2	1 068.0	44.5	11 786.6	1 124.2	58.3	9.2	52.1	9.7
Jūl.	12 550.0	1 075.0	2.9	10 491.7	1 002.8	28.6	11 830.8	1 065.3	46.4	9.2	62.1	9.4
Aug.	12 577.9	1 183.3	28.2	10 517.8	1 130.7	26.3	11 852.2	1 179.2	27.2	9.2	84.4	9.2
Sept.	12 672.0	1 243.0	92.4	10 577.0	1 153.1	57.6	11 884.1	1 200.4	48.3	9.1	59.8	8.2
Okt.	12 769.3	1 338.3	96.2	10 695.0	1 266.0	117.0	12 017.8	1 333.9	134.2	9.1	118.1	9.1
Nov.	12 856.1	1 173.1	84.9	10 764.2	1 104.7	67.2	12 060.3	1 154.4	61.6	8.6	45.4	7.4
Dec.	12 885.5	1 031.8	32.4	10 762.9	950.0	1.7	12 043.3	992.0	-15.5	9.0	108.8	8.3
	Ilgtermiņa vērtspapīri											
2006 Dec.	10 735.0	172.0	19.2	9 012.2	133.5	16.5	10 073.5	153.6	13.8	8.2	59.8	9.0
2007 Janv.	10 812.0	231.9	76.8	9 063.3	177.2	51.1	10 145.7	201.0	62.1	8.2	68.3	9.3
Febr.	10 911.5	237.6	99.6	9 146.4	189.8	83.3	10 242.6	223.4	104.8	8.4	82.6	9.6
Marts	11 048.9	277.8	137.4	9 243.1	213.2	96.5	10 342.2	234.0	101.6	8.6	78.4	9.9
Apr.	11 091.1	182.4	41.8	9 275.1	156.0	31.7	10 380.0	177.7	45.2	8.6	53.4	9.0
Maijs	11 278.1	266.9	188.6	9 410.7	199.2	137.2	10 536.1	225.5	152.1	9.1	108.4	9.2
Jūn.	11 378.6	259.1	99.1	9 475.9	190.6	63.9	10 617.0	217.1	77.2	9.0	46.8	8.9
Jūl.	11 405.3	197.9	26.3	9 487.7	161.6	11.6	10 640.8	187.6	25.7	8.8	46.8	8.3
Aug.	11 399.1	102.4	-6.8	9 480.5	86.6	-7.8	10 638.5	103.8	-2.8	8.6	50.3	7.6
Sept.	11 425.8	157.1	25.5	9 499.4	131.8	17.6	10 630.9	146.2	16.4	8.0	11.9	6.2
Okt.	11 491.3	225.2	66.5	9 551.7	189.0	53.6	10 681.4	213.0	60.2	7.7	68.6	6.5
Nov.	11 569.7	172.4	76.7	9 609.8	138.8	56.3	10 720.6	151.7	52.4	7.0	32.8	5.0
Dec.	11 629.6	190.4	60.7	9 659.0	156.5	50.0	10 756.4	167.3	38.6	7.3	82.7	5.6

A15. Euro zonas rezidentu emitēto apgrozībā esošo neakciju vērtspapīru kopapjoms un emisiju bruto kopapjoms (mljrd. euro)

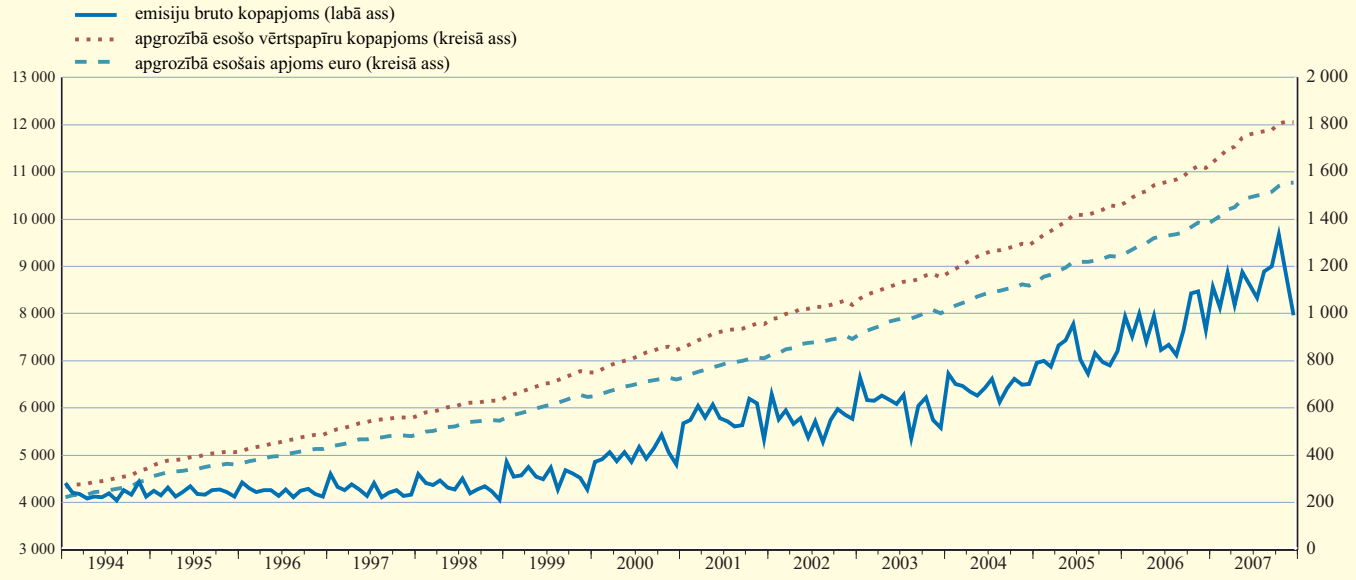

Avoti: ECB un SNB (par ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu veiktajām emisijām).

1) Euro zonas un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitēto euro denominēto neakciju vērtspapīru kopapjoms.

2) Pieauguma aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs. 6 mēnešu pieauguma tempa rādītāji attiecināti uz gadu.

4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emitentu sektoru un instrumentu veidu dalījumā

(mljrd. euro; mēneša laikā veiktie darījumi un apgrozībā esošais apjoms perioda beigās; nominālvērtībā)

1. Apgrozībā esošo vērtspapīru un emisiju bruto apjoms

	Apgrozībā esošais apjoms						Emisiju bruto apjoms					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Kopā											
2006	11 083	4 564	1 171	636	4 408	305	11 337	8 377	423	1 113	1 339	85
2007	12 043	5 043	1 479	687	4 520	315	13 571	10 058	525	1 458	1 450	80
2007 I	11 471	4 759	1 266	648	4 489	309	3 309	2 446	141	285	415	23
II	11 787	4 868	1 326	684	4 600	308	3 337	2 359	119	453	389	18
III	11 884	4 951	1 358	678	4 586	310	3 445	2 599	88	394	345	19
IV	12 043	5 043	1 479	687	4 520	315	3 480	2 654	177	326	302	21
2007 Sept.	11 884	4 951	1 358	678	4 586	310	1 200	933	20	107	132	8
Okt.	12 018	5 050	1 390	688	4 575	315	1 334	1 001	58	126	140	10
Nov.	12 060	5 054	1 410	691	4 588	317	1 154	895	34	109	110	6
Dec.	12 043	5 043	1 479	687	4 520	315	992	759	85	91	52	5
	Īstermiņa vērtspapīri											
2006	1 010	570	12	94	329	4	9 175	7 375	59	1 023	686	31
2007	1 287	784	18	121	356	7	11 323	9 030	58	1 366	831	38
2007 I	1 128	621	12	106	385	4	2 651	2 132	16	271	222	8
II	1 170	627	11	120	407	5	2 717	2 072	12	413	209	9
III	1 253	711	9	117	409	7	3 007	2 401	10	378	207	11
IV	1 287	784	18	121	356	7	2 948	2 424	20	303	192	10
2007 Sept.	1 253	711	9	117	409	7	1 054	870	3	102	75	5
Okt.	1 336	774	15	126	414	7	1 121	904	11	117	84	4
Nov.	1 340	783	15	127	407	8	1 003	827	3	101	69	2
Dec.	1 287	784	18	121	356	7	825	693	5	86	39	3
	Ilgtermiņa vērtspapīri[1]											
2006	10 074	3 994	1 159	542	4 079	301	2 163	1 002	363	90	653	54
2007	10 756	4 258	1 461	566	4 164	308	2 248	1 028	467	92	619	42
2007 I	10 342	4 138	1 254	542	4 105	304	658	313	125	13	192	14
II	10 617	4 241	1 315	564	4 194	304	620	287	106	40	179	8
III	10 631	4 240	1 349	561	4 177	304	438	198	78	15	138	8
IV	10 756	4 258	1 461	566	4 164	308	532	231	157	23	110	11
2007 Sept.	10 631	4 240	1 349	561	4 177	304	146	64	18	5	58	3
Okt.	10 681	4 276	1 375	562	4 161	308	213	97	46	9	55	5
Nov.	10 721	4 271	1 395	565	4 180	309	152	68	31	8	41	4
Dec.	10 756	4 258	1 461	566	4 164	308	167	66	80	6	14	2
	No tiem ilgtermiņa, ar fiksēto procentu likmi											
2006	7 049	2 136	544	413	3 720	237	1 291	475	143	56	577	39
2007	7 318	2 271	590	429	3 777	250	1 278	530	117	57	538	36
2007 I	7 166	2 211	570	413	3 730	243	403	172	40	9	169	13
II	7 309	2 255	584	426	3 800	244	339	132	29	24	147	7
III	7 309	2 254	592	422	3 795	246	262	100	24	8	123	7
IV	7 318	2 271	590	429	3 777	250	273	126	23	17	99	8
2007 Sept.	7 309	2 254	592	422	3 795	246	87	27	2	2	52	3
Okt.	7 316	2 280	589	426	3 771	250	122	54	11	6	47	4
Nov.	7 340	2 281	587	430	3 790	252	95	41	4	8	39	4
Dec.	7 318	2 271	590	429	3 777	250	56	31	8	3	13	1
	No tiem ilgtermiņa, ar mainīgo procentu likmi											
2006	2 604	1 508	605	115	312	64	717	406	216	31	49	15
2007	2 983	1 609	852	126	338	58	798	368	341	33	51	5
2007 I	2 726	1 560	671	115	318	61	213	114	83	4	12	1
II	2 846	1 603	716	126	341	60	228	111	76	16	23	1
III	2 867	1 605	741	127	336	57	137	71	51	7	8	1
IV	2 983	1 609	852	126	338	58	220	72	131	7	8	3
2007 Sept.	2 867	1 605	741	127	336	57	46	28	14	1	4	0
Okt.	2 902	1 607	770	125	342	58	74	28	35	3	6	1
Nov.	2 920	1 607	790	124	343	57	47	19	26	1	2	0
Dec.	2 983	1 609	852	126	338	58	100	25	70	3	0	1

Avots: ECB.

1) Visu ilgtermiņa parāda vērtspapīru un fiksētās un mainīgās procentu likmes ilgtermiņa parāda vērtspapīru atlikumu starpību veido bezkupona obligāciju apjoms un pārvērtēšanas rezultāti.

4.2. Euro zonas rezidentu emitētie neakciju vērtspapīri emitentu sektoru un instrumentu veidu dalījumā

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; periodā veiktie darījumi; nominālvērtībā)

2. Emisiju neto apjoms

	Sezonāli neizlīdzināti dati						Sezonāli izlīdzināti dati					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Kopā											
2006	808.5	419.1	244.1	32.6	90.5	22.3	810.2	424.5	240.4	32.8	90.1	22.3
2007	999.4	482.3	328.8	56.8	120.7	10.8	1 010.6	492.6	324.2	59.5	123.5	10.8
2007 I	382.7	187.1	96.0	13.0	82.7	3.9	278.3	122.4	113.4	10.6	29.3	2.6
II	314.6	105.1	61.2	36.3	112.1	-0.1	253.8	113.4	47.7	28.1	65.4	-0.9
III	121.9	97.1	37.3	-3.7	-11.1	2.3	206.3	122.6	65.6	3.4	8.4	6.3
IV	180.2	93.0	134.3	11.2	-63.1	4.8	272.2	134.2	97.4	17.4	20.4	2.8
2007 Sept.	48.3	30.1	0.9	-3.5	18.1	2.6	59.8	40.3	6.1	1.4	8.3	3.7
Okt.	134.2	85.8	42.9	10.6	-9.8	4.6	118.1	61.7	39.9	5.9	6.2	4.4
Nov.	61.6	18.3	22.3	4.4	14.5	2.1	45.4	19.9	13.2	5.0	8.4	-1.1
Dec.	-15.5	-11.1	69.1	-3.8	-67.8	-1.9	108.8	52.7	44.4	6.4	5.8	-0.5
	Ilgtermiņa											
2006	759.2	346.5	238.7	29.2	121.5	23.3	759.2	348.4	235.2	29.0	123.3	23.3
2007	733.7	281.1	323.1	29.6	92.0	8.0	731.3	282.9	318.7	29.6	92.4	7.9
2007 I	268.5	141.1	96.3	1.0	26.7	3.3	229.4	107.2	113.5	7.5	-0.9	2.1
II	274.6	100.5	62.3	22.3	90.2	-0.6	208.7	96.3	48.7	15.8	49.2	-1.3
III	39.3	14.1	39.0	-0.3	-14.0	0.4	109.1	27.8	67.7	2.3	7.0	4.2
IV	151.3	25.3	125.4	6.7	-11.0	4.8	184.2	51.5	88.8	4.0	37.0	2.8
2007 Sept.	16.4	-7.0	2.1	-1.1	21.6	0.9	11.9	-9.4	7.1	0.3	12.3	1.7
Okt.	60.2	33.0	36.7	1.2	-14.9	4.2	68.6	30.4	32.8	-0.6	2.2	3.9
Nov.	52.4	3.9	22.3	3.9	20.7	1.6	32.8	5.6	13.5	3.7	11.4	-1.5
Dec.	38.6	-11.6	66.5	1.5	-16.9	-0.9	82.7	15.5	42.5	0.9	23.4	0.4

A16. Sezonāli izlīdzinātais un neizlīdzinātais neakciju vērtspapīru emisiju neto apjoms

(mljrd. euro; darījumi mēnesī; nominālvērtībā)

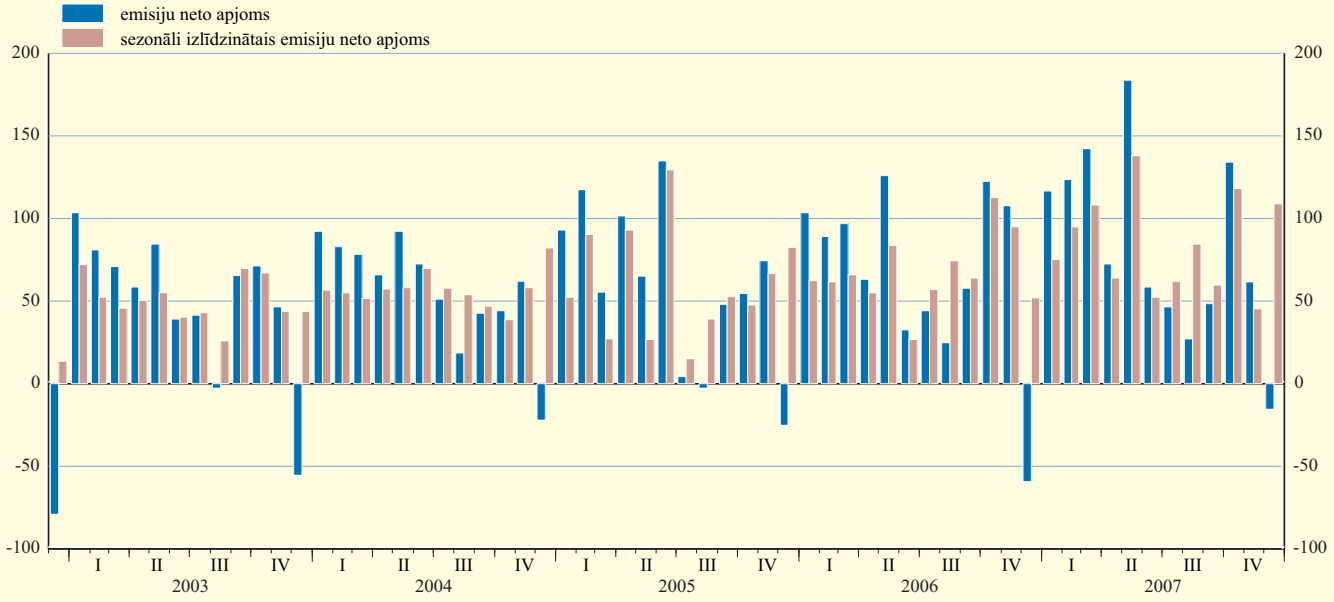

Avots: ECB.

4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru pieauguma temps[1)]

(pārmaiņas; %)

	Gada pieauguma temps (sezonāli neizlīdzināti dati)						6 mēnešu sezonāli izlīdzinātais pieauguma temps					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Kopā											
2006 Dec.	7.9	10.2	26.2	5.4	2.1	7.9	8.7	11.0	27.1	4.1	3.2	5.5
2007 Janv.	7.9	10.5	26.9	4.5	1.9	7.4	9.0	12.0	28.2	4.8	2.7	4.3
Febr.	8.2	10.7	27.6	4.7	2.1	5.8	9.3	12.3	31.0	7.5	2.3	2.1
Marts	8.5	10.4	30.3	5.7	2.4	6.6	10.1	11.7	37.1	7.3	3.1	5.1
Apr.	8.6	10.6	28.3	6.0	2.6	7.2	9.1	10.9	28.6	7.8	2.9	6.1
Maijs	9.0	10.4	30.1	6.0	3.5	5.0	9.8	11.5	30.6	8.1	3.7	3.3
Jūn.	9.2	10.7	28.6	8.2	3.8	3.3	9.7	10.5	29.9	12.4	4.3	1.1
Jūl.	9.2	10.8	29.0	10.1	3.3	2.5	9.4	9.6	30.0	15.5	3.9	0.7
Aug.	9.2	11.0	28.9	9.7	3.1	2.6	9.2	9.8	27.1	12.0	3.9	3.1
Sept.	9.1	10.9	27.5	8.5	3.2	4.3	8.2	10.2	18.7	9.9	3.3	3.5
Okt.	9.1	11.0	26.6	8.9	3.0	5.5	9.1	11.1	24.6	10.0	3.0	5.3
Nov.	8.6	10.4	25.2	8.8	2.7	4.3	7.4	9.4	19.9	9.4	1.6	5.3
Dec.	9.0	10.6	28.2	9.0	2.7	3.6	8.3	10.9	26.5	6.2	1.3	6.0
	Ilgtermiņa											
2006 Dec.	8.2	9.5	25.8	5.7	3.1	8.4	9.0	10.5	27.1	3.8	4.3	6.2
2007 Janv.	8.2	9.6	26.6	5.4	2.9	7.6	9.3	11.3	28.2	6.0	3.6	4.8
Febr.	8.4	10.3	27.4	4.8	2.9	5.9	9.6	12.4	31.2	6.2	2.6	2.6
Marts	8.6	10.3	30.0	5.3	2.4	6.9	9.9	12.1	37.4	5.7	2.1	5.2
Apr.	8.6	10.6	28.2	4.8	2.5	7.4	9.0	11.9	29.0	5.8	1.7	5.8
Maijs	9.1	10.8	30.1	4.2	3.2	5.1	9.2	11.2	31.0	6.0	2.5	2.8
Jūn.	9.0	10.4	28.8	6.3	3.3	3.4	8.9	10.4	30.5	8.8	2.4	0.6
Jūl.	8.8	10.3	29.4	7.2	2.9	2.7	8.3	9.2	30.7	8.3	2.1	0.6
Aug.	8.6	10.1	29.3	7.0	2.4	2.7	7.6	7.9	27.7	7.9	2.1	2.8
Sept.	8.0	9.0	28.0	6.2	2.4	3.5	6.2	6.1	19.5	6.7	2.8	2.0
Okt.	7.7	8.8	26.5	5.8	2.0	4.6	6.5	5.9	24.0	5.7	2.4	3.7
Nov.	7.0	7.7	25.1	6.0	1.9	3.1	5.0	4.3	19.4	6.0	1.3	3.4
Dec.	7.3	7.0	28.0	5.5	2.3	2.7	5.6	3.8	25.7	2.3	2.1	4.7

A17. Ilgtermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā

(gada pārmaiņas; %)

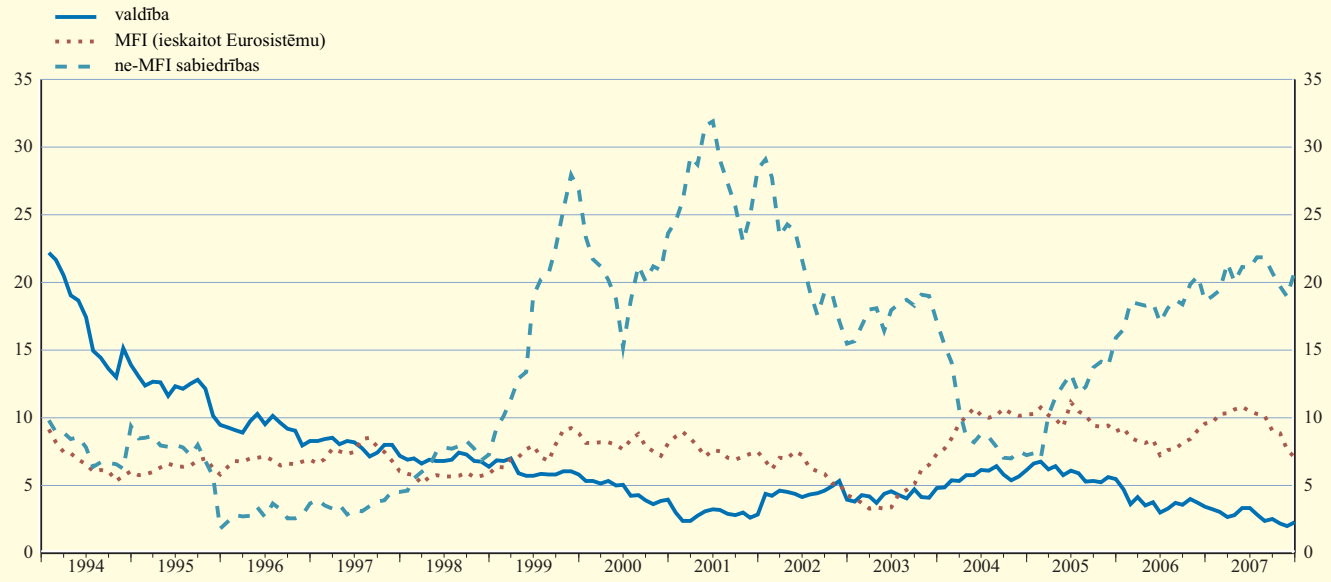

Avots: ECB.

1) Pieauguma tempa aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs. 6 mēnešu pieauguma tempa rādītāji attiecināti uz gadu.

4.3. Euro zonas rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru gada pieauguma temps[1] (turpinājums)
(pārmaiņas; %)

	Ilgtermiņa, ar fiksēto procentu likmi						Ilgtermiņa, ar mainīgo procentu likmi					
	Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība		Kopā	MFI (ieskaitot Eurosistēmu)	Ne-MFI sabiedrības		Valdība	
			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)	Nefinanšu sabiedrības	Centrālā valdība	Pārējā valdība
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	Visās valūtās kopā											
2006	4.5	4.7	13.9	0.8	3.2	13.4	16.4	11.8	41.1	28.0	5.0	4.5
2007	5.2	7.1	17.8	3.8	2.4	6.6	15.7	11.1	37.2	18.2	3.8	-1.8
2007 I	5.3	6.3	20.7	2.7	3.0	7.7	15.2	12.2	33.5	21.9	1.0	4.6
II	5.5	7.5	19.9	2.7	2.7	7.5	16.5	12.1	37.9	18.9	5.1	-0.3
III	5.4	8.0	17.7	4.7	2.3	5.0	16.2	11.1	39.3	19.5	4.4	-4.7
IV	4.5	6.7	13.6	5.0	1.8	6.3	14.7	9.0	37.7	13.2	4.8	-6.5
2007 Jūl.	5.4	8.3	17.6	4.9	2.2	4.8	16.6	11.0	40.0	20.2	6.3	-5.5
Aug.	5.3	8.2	18.4	5.1	1.9	4.7	16.0	11.1	39.0	19.1	3.0	-5.0
Sept.	5.1	6.8	16.7	4.2	2.5	5.6	15.3	10.6	38.0	18.7	1.3	-4.3
Okt.	4.6	6.9	13.9	5.1	1.7	6.8	15.3	9.9	37.6	13.0	4.9	-3.4
Nov.	4.3	6.5	12.7	5.3	1.7	6.4	13.8	8.3	35.6	12.8	4.6	-9.3
Dec.	4.3	6.7	11.7	5.1	1.7	5.8	15.0	7.0	41.7	9.5	8.3	-8.9
	Euro											
2006	3.8	3.1	11.3	0.1	3.2	13.6	15.2	10.1	37.6	30.9	5.2	3.7
2007	4.6	6.4	14.6	2.2	2.7	6.7	15.0	10.2	34.9	18.2	3.9	-2.4
2007 I	4.7	5.4	16.2	1.1	3.3	7.7	14.0	10.9	30.0	23.3	1.0	4.1
II	4.9	6.8	16.4	0.8	2.9	7.4	15.8	11.2	35.4	19.7	5.2	-0.8
III	4.7	7.1	14.7	3.3	2.5	5.2	15.6	10.3	37.5	18.7	4.5	-5.6
IV	4.1	6.2	11.5	3.7	2.1	6.6	14.5	8.6	36.2	12.1	4.9	-7.2
2007 Jūl.	4.8	7.4	14.9	3.7	2.4	4.9	15.9	10.0	38.2	19.4	6.4	-6.4
Aug.	4.6	7.4	15.3	3.9	2.1	5.0	15.5	10.5	37.2	18.0	3.2	-6.0
Sept.	4.5	5.9	13.6	2.4	2.9	5.9	14.7	9.8	36.3	17.7	1.5	-5.2
Okt.	4.1	6.3	12.0	3.4	1.9	7.1	14.9	9.5	35.7	11.7	5.1	-4.2
Nov.	4.0	6.1	10.7	4.3	1.9	6.8	13.6	8.1	33.8	11.6	4.8	-10.0
Dec.	3.9	6.2	10.0	4.3	1.9	6.1	15.4	6.8	41.6	8.6	8.6	-9.0

A18. Īstermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā
(gada pārmaiņas; %)

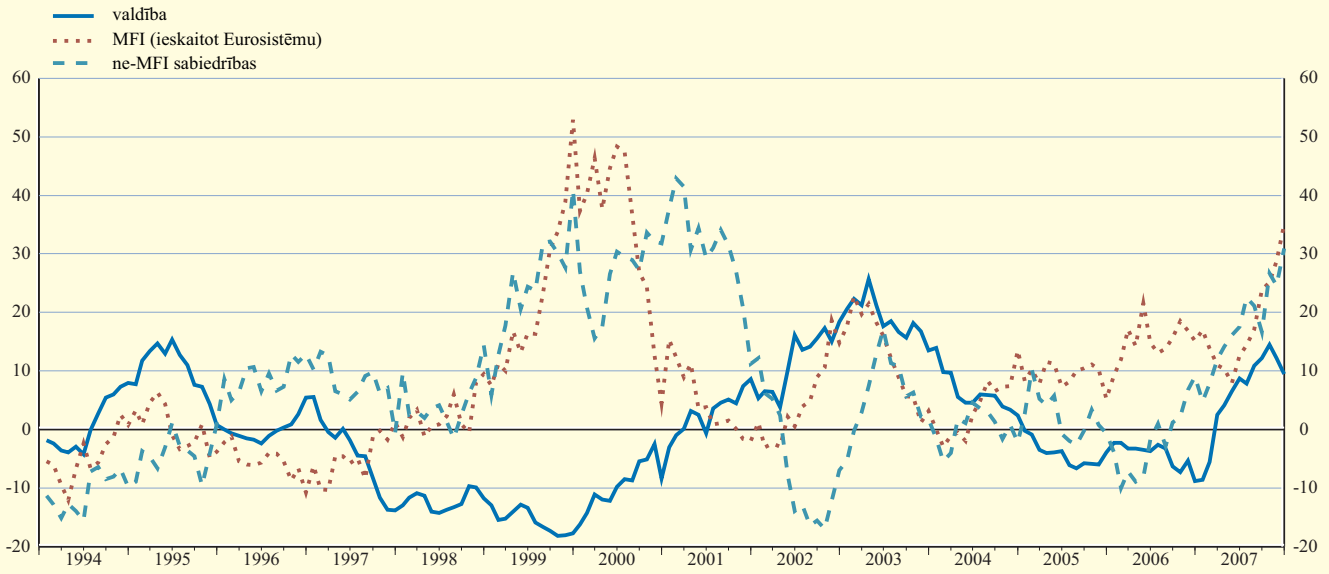

Avots: ECB.
1) Pieauguma tempa aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs.

4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas[1)]

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; tirgus vērtībā)

1. Apgrozībā esošais apjoms un gada pieauguma temps

(apjoms perioda beigās)

	Kopā			MFI		Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)		Nefinanšu sabiedrības	
	Kopā	Indekss 2001. g. dec. = 100	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)	Kopā	Gada pieauguma temps (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2005 Dec.	5 062.9	103.5	1.2	836.4	0.8	541.2	3.5	3 685.3	0.9
2006 Janv.	5 303.5	103.6	1.2	884.8	1.2	540.9	3.5	3 877.7	1.0
Febr.	5 443.2	103.6	1.2	938.8	1.2	566.9	3.5	3 937.4	0.9
Marts	5 644.8	103.7	1.2	962.3	1.8	584.3	3.5	4 098.1	0.7
Apr.	5 669.6	103.8	1.1	948.8	1.4	578.2	2.1	4 142.6	0.8
Maijs	5 378.9	103.9	1.2	892.8	1.6	542.8	2.1	3 943.3	0.9
Jūn.	5 390.3	104.0	1.1	901.0	1.5	538.9	1.4	3 950.4	1.0
Jūl.	5 387.2	104.1	1.2	914.3	2.1	553.0	1.5	3 919.9	1.0
Aug.	5 568.5	104.2	1.2	955.0	1.8	603.8	1.5	4 009.7	1.1
Sept.	5 709.5	104.2	1.2	982.6	1.7	615.8	1.5	4 111.1	1.0
Okt.	5 896.7	104.3	1.1	1 011.8	2.0	622.9	1.1	4 262.0	0.9
Nov.	5 951.0	104.4	0.9	1 020.6	2.0	612.6	1.0	4 317.8	0.6
Dec.	6 168.6	104.6	1.1	1 052.4	2.4	632.1	0.8	4 484.1	0.8
2007 Janv.	6 343.4	104.6	1.0	1 107.3	2.1	645.1	0.8	4 591.0	0.8
Febr.	6 258.8	104.7	1.1	1 077.3	2.5	636.7	1.0	4 544.9	0.8
Marts	6 484.7	104.8	1.1	1 095.9	1.9	648.1	1.5	4 740.7	0.9
Apr.	6 733.1	105.0	1.2	1 152.2	1.9	674.2	1.5	4 906.7	1.0
Maijs	7 011.4	105.1	1.2	1 157.2	1.7	687.5	1.5	5 166.7	1.0
Jūn.	6 932.5	105.4	1.4	1 111.2	1.8	675.7	1.6	5 145.6	1.2
Jūl.	6 700.6	105.6	1.4	1 081.1	1.4	607.3	1.5	5 012.1	1.5
Aug.	6 587.4	105.6	1.4	1 041.6	1.3	582.3	1.4	4 963.4	1.4
Sept.	6 651.0	105.7	1.4	1 030.5	1.9	595.8	1.1	5 024.7	1.3
Okt.	6 902.5	106.0	1.6	1 052.3	1.3	627.8	3.5	5 222.3	1.4
Nov.	6 590.2	106.0	1.5	1 013.9	1.1	577.9	3.4	4 998.4	1.4
Dec.	6 547.2	106.2	1.5	999.1	1.1	577.7	3.0	4 970.4	1.3

A19. Euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma temps

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

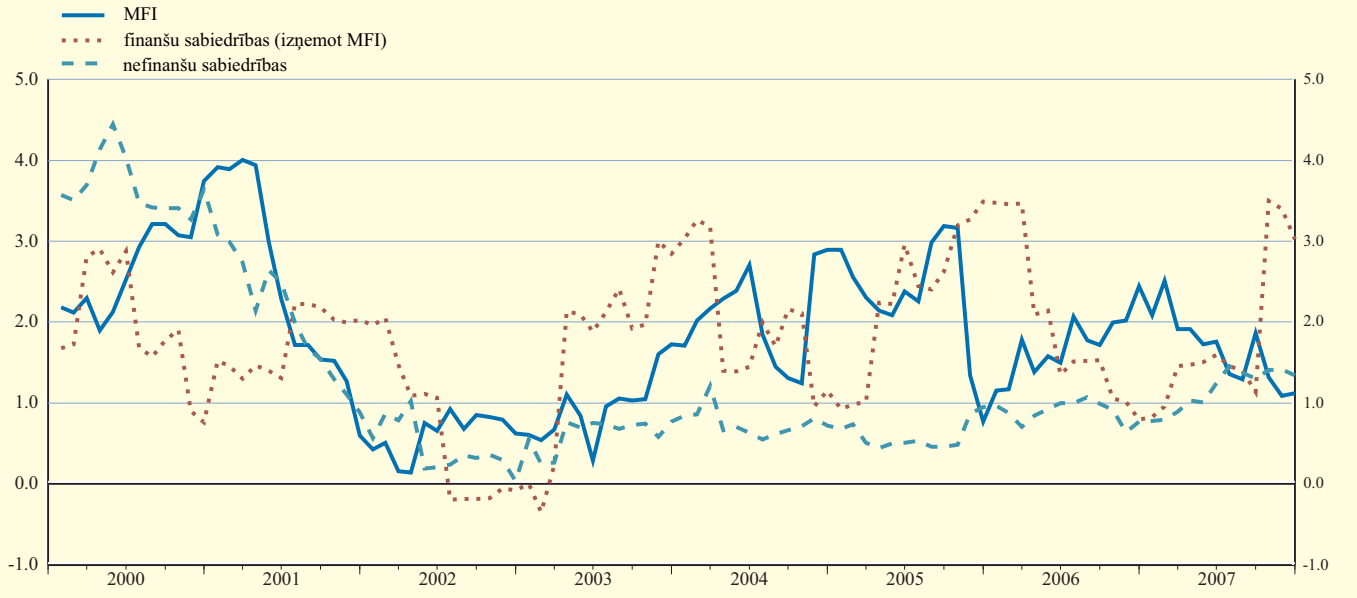

Avots: ECB.

1) Indeksa un pieauguma tempa aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs.

4.4. Euro zonas rezidentu emitētās kotētās akcijas[1)]
(mljrd. euro; tirgus vērtībā)

2. Darījumi mēnesī

	Kopā			MFI			Finanšu sabiedrības (izņemot MFI)			Nefinanšu sabiedrības		
	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms	Emisiju bruto apjoms	Dzēšana	Emisiju neto apjoms
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005 Dec.	10.9	7.3	3.6	1.3	4.3	-3.0	1.9	0.4	1.5	7.7	2.6	5.0
2006 Janv.	4.6	0.8	3.9	3.3	0.0	3.3	0.2	0.0	0.2	1.1	0.7	0.4
Febr.	1.7	1.7	0.0	0.3	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0	1.3	1.6	-0.3
Marts	8.3	5.4	2.9	5.7	0.0	5.7	0.1	0.0	0.1	2.5	5.4	-3.0
Apr.	5.8	0.5	5.3	0.0	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.0	5.8	0.3	5.5
Maijs	8.5	2.2	6.3	1.9	0.0	1.8	0.2	0.0	0.2	6.5	2.2	4.3
Jūn.	9.4	2.7	6.7	0.8	0.3	0.5	0.1	0.1	0.0	8.6	2.4	6.2
Jūl.	13.4	6.6	6.8	4.5	0.0	4.5	5.0	3.5	1.5	3.9	3.1	0.8
Aug.	3.2	1.8	1.4	0.4	0.0	0.4	0.0	0.1	-0.1	2.7	1.6	1.1
Sept.	4.2	0.5	3.7	0.0	0.0	0.0	1.5	0.0	1.4	2.7	0.5	2.2
Okt.	5.8	1.2	4.6	2.5	0.0	2.5	0.5	0.0	0.5	2.8	1.2	1.6
Nov.	6.9	2.0	4.9	3.1	0.0	3.1	0.4	0.2	0.3	3.3	1.8	1.5
Dec.	17.6	5.1	12.5	0.9	0.3	0.5	0.5	0.0	0.5	16.2	4.7	11.5
2007 Janv.	5.5	3.9	1.6	0.5	0.1	0.4	0.4	0.0	0.4	4.5	3.8	0.7
Febr.	8.4	2.0	6.4	5.0	0.0	5.0	0.9	0.0	0.9	2.5	2.0	0.5
Marts	6.3	1.7	4.6	0.2	0.0	0.2	3.6	0.4	3.3	2.4	1.4	1.1
Apr.	13.0	0.4	12.6	0.1	0.3	-0.2	0.1	0.0	0.1	12.8	0.2	12.6
Maijs	6.4	1.8	4.5	0.1	0.0	0.1	0.4	0.0	0.4	5.8	1.8	4.0
Jūn.	23.8	1.6	22.2	1.0	0.0	1.0	0.6	0.0	0.6	22.1	1.6	20.5
Jūl.	15.7	1.8	13.8	1.1	0.0	1.1	1.2	0.3	0.9	13.3	1.5	11.8
Aug.	3.2	6.6	-3.4	0.0	0.1	-0.1	1.0	1.4	-0.5	2.2	5.1	-2.8
Sept.	7.5	2.5	5.1	5.9	0.0	5.9	0.2	0.3	-0.1	1.4	2.1	-0.7
Okt.	26.4	8.0	18.3	0.3	3.2	-3.0	14.9	0.5	14.4	11.2	4.3	6.9
Nov.	6.5	3.3	3.2	0.9	0.0	0.9	1.0	1.3	-0.3	4.7	2.0	2.7
Dec.	13.3	4.4	8.9	0.9	0.0	0.9	0.5	2.2	-1.6	12.0	2.3	9.7

A20. Kotēto akciju emisiju bruto apjoms emitentu sektoru dalījumā
(mljrd. euro; darījumi mēnesī; tirgus vērtība)

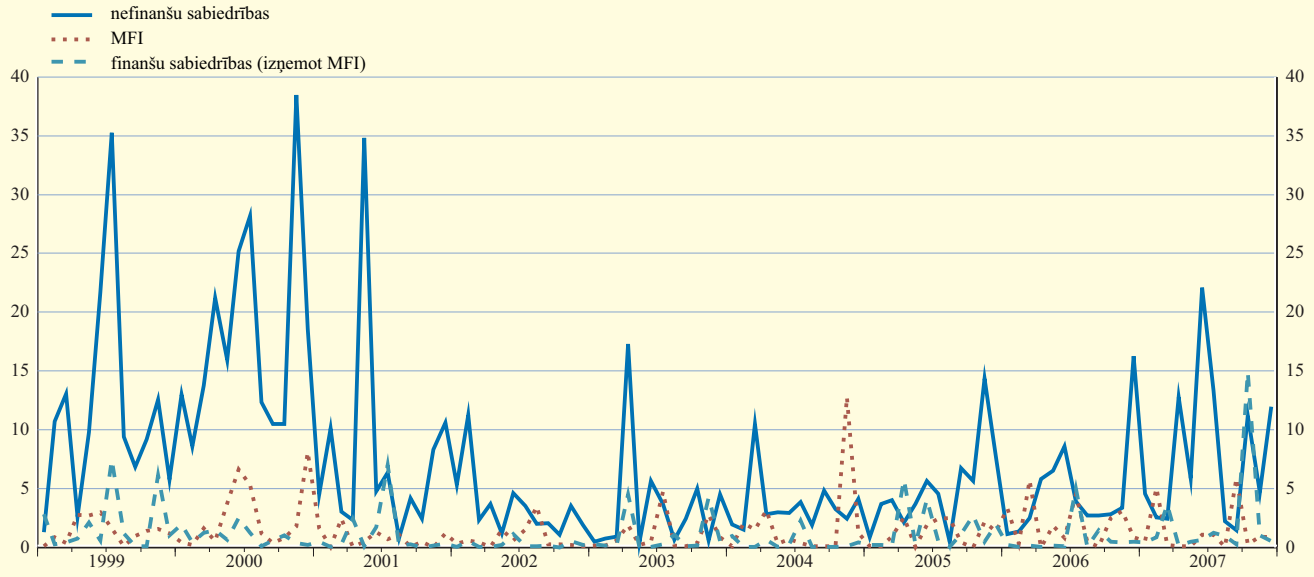

Avots: ECB.
1) Indeksa un pieauguma tempa aprēķinu sk. tehniskajās piezīmēs.

4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem[1)]

(gadā; %; atlikumiem – perioda beigās, jaunajiem darījumiem – perioda vidējie rādītāji, ja nav norādīts citādi)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Mājsaimniecību noguldījumi						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi				*Repo* darījumi
	Uz nakti[2)]	Ar noteikto termiņu			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu[2), 3)]		Uz nakti[2)]	Ar noteikto termiņu			
		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Līdz 1 gadam	1–2 gadi	Ilgāk par 2 gadiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2007 Janv.	0.98	3.33	3.48	2.92	2.35	2.98	1.61	3.49	3.91	4.07	3.46
Febr.	1.00	3.37	3.64	2.72	2.35	3.07	1.64	3.48	3.80	4.15	3.47
Marts	1.02	3.51	3.65	2.68	2.39	3.14	1.71	3.67	3.83	3.72	3.64
Apr.	1.04	3.59	3.68	2.78	2.42	3.20	1.75	3.74	4.01	3.87	3.70
Maijs	1.06	3.62	3.51	2.72	2.43	3.25	1.78	3.74	3.80	3.72	3.73
Jūn.	1.08	3.78	3.79	2.64	2.42	3.32	1.77	3.94	4.09	4.16	3.90
Jūl.	1.10	3.86	3.90	2.97	2.45	3.40	1.81	4.01	4.16	4.51	3.95
Aug.	1.14	3.93	3.93	3.01	2.53	3.46	1.89	4.08	4.33	4.20	3.93
Sept.	1.16	4.07	3.98	2.92	2.58	3.50	1.91	4.14	4.34	4.41	3.97
Okt.	1.17	4.11	4.16	3.31	2.53	3.57	1.97	4.07	4.37	4.63	3.93
Nov.	1.18	4.08	4.22	3.20	2.54	3.64	2.01	4.10	4.41	4.04	3.98
Dec.	1.18	4.28	4.13	3.19	2.57	3.68	1.97	4.26	4.39	4.21	3.95

2. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Norēķinu konta debeta atlikums[2)]	Patēriņa kredīti				Kredīti mājokļa iegādei					Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā		
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā			Izmaksu efektīvā gada procentu likme[4)]	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā				Izmaksu efektīvā gada procentu likme[4)]			
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	5–10 gadi	Ilgāk par 10 gadiem		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2007 Janv.	10.14	7.63	6.68	8.39	8.25	4.68	4.60	4.60	4.50	4.83	5.13	5.43	4.92
Febr.	10.31	7.69	6.83	8.27	8.28	4.71	4.71	4.70	4.61	4.90	5.27	5.38	5.14
Marts	10.22	7.51	6.68	8.34	8.14	4.79	4.76	4.71	4.62	4.94	5.26	5.60	5.20
Apr.	10.29	7.77	6.69	8.24	8.15	4.85	4.73	4.75	4.67	5.00	5.29	5.57	5.21
Maijs	10.32	8.10	6.73	8.30	8.27	4.88	4.80	4.81	4.74	5.02	5.38	5.65	5.32
Jūn.	10.38	8.07	6.66	8.25	8.26	5.00	4.93	4.90	4.82	5.15	5.49	5.77	5.37
Jūl.	10.49	8.06	6.76	8.30	8.35	5.06	4.93	5.02	4.91	5.26	5.54	5.80	5.41
Aug.	10.55	8.43	6.85	8.31	8.48	5.15	4.98	5.08	4.90	5.24	5.36	5.93	5.47
Sept.	10.53	8.48	6.83	8.39	8.54	5.23	5.02	5.09	5.02	5.31	5.46	5.87	5.51
Okt.	10.64	8.10	6.88	8.40	8.38	5.29	5.05	5.08	5.11	5.38	5.63	6.05	5.59
Nov.	10.50	8.38	6.90	8.36	8.47	5.28	5.04	5.10	5.11	5.38	5.60	5.95	5.49
Dec.	10.48	8.04	6.92	8.14	8.28	5.31	4.99	5.06	5.15	5.43	5.67	5.82	5.41

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem)

	Norēķinu konta debeta atlikums[2)]	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 1 milj. euro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā			Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. euro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā		
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Mainīgā likme, līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7
2007 Janv.	5.94	5.16	5.31	4.69	4.44	4.67	4.70
Febr.	6.03	5.21	5.44	4.86	4.51	4.69	4.71
Marts	6.04	5.30	5.45	4.88	4.66	4.81	4.87
Apr.	6.12	5.37	5.47	4.88	4.70	4.99	4.90
Maijs	6.12	5.43	5.57	4.95	4.72	5.10	5.12
Jūn.	6.17	5.53	5.70	5.03	4.89	5.28	5.17
Jūl.	6.30	5.58	5.77	5.09	4.90	4.95	5.17
Aug.	6.35	5.77	5.86	5.17	5.01	5.46	5.29
Sept.	6.49	5.93	5.90	5.23	5.20	5.60	5.41
Okt.	6.53	5.95	6.00	5.26	5.11	5.19	5.31
Nov.	6.50	5.96	5.90	5.29	5.08	5.28	5.36
Dec.	6.59	6.08	5.94	5.31	5.37	5.62	5.47

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.
2) Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.
3) Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā, jo nefinanšu sabiedrību noguldījumu atlikums ir niecīgs salīdzinājumā ar mājsaimniecību sektora noguldījumu atlikumu visās iesaistītajās dalībvalstīs kopā.
4) Izmaksu efektīvā gada procentu likme nosedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju utt. izmaksas.

4.5. MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem

(gadā; %; atlikumiem – perioda beigās, jaunajiem darījumiem – perioda vidējie rādītāji, ja nav norādīts citādi)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem)

	Mājsaimniecību noguldījumi					Nefinanšu sabiedrību noguldījumi			*Repo* darījumi
	Uz nakti[1]	Ar noteikto termiņu		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu[1),2)]		Uz nakti[1]	Ar noteikto termiņu		
		Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	Līdz 3 mēnešiem	Ilgāk par 3 mēnešiem		Līdz 2 gadiem	Ilgāk par 2 gadiem	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2007 Janv.	0.98	2.99	3.06	2.35	2.98	1.61	3.45	3.91	3.36
Febr.	1.00	3.07	3.12	2.35	3.07	1.64	3.49	3.92	3.41
Marts	1.02	3.16	3.05	2.39	3.14	1.71	3.61	3.93	3.54
Apr.	1.04	3.23	3.06	2.42	3.20	1.75	3.67	3.93	3.59
Maijs	1.06	3.30	3.03	2.43	3.25	1.78	3.72	3.96	3.66
Jūn.	1.08	3.39	3.04	2.42	3.32	1.77	3.87	3.99	3.79
Jūl.	1.10	3.49	3.02	2.45	3.40	1.81	3.92	4.00	3.85
Aug.	1.14	3.58	3.03	2.53	3.46	1.89	4.03	4.07	3.89
Sept.	1.16	3.68	3.06	2.58	3.50	1.91	4.13	4.09	3.93
Okt.	1.17	3.79	3.04	2.53	3.57	1.97	4.18	4.11	3.93
Nov.	1.18	3.85	3.06	2.54	3.64	2.01	4.21	4.18	3.97
Dec.	1.18	3.94	3.03	2.57	3.68	1.97	4.34	4.17	4.01

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem)

	Kredīti mājsaimniecībām						Kredīti nefinanšu sabiedrībām		
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu			Ar termiņu		
	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2007 Janv.	5.05	4.38	4.72	8.53	6.83	5.95	5.30	4.76	4.77
Febr.	5.11	4.46	4.79	8.66	6.95	5.96	5.37	4.83	4.83
Marts	5.14	4.45	4.79	8.62	6.88	5.95	5.44	4.90	4.84
Apr.	5.14	4.48	4.80	8.67	6.96	5.97	5.50	4.94	4.87
Maijs	5.16	4.48	4.82	8.71	6.95	5.97	5.50	4.98	4.90
Jūn.	5.20	4.53	4.86	8.68	6.94	6.01	5.62	5.09	4.96
Jūl.	5.28	4.57	4.89	8.80	6.95	6.06	5.70	5.15	5.00
Aug.	5.35	4.58	4.90	8.85	6.97	6.08	5.76	5.24	5.05
Sept.	5.44	4.64	4.94	8.99	7.00	6.13	5.91	5.34	5.14
Okt.	5.49	4.68	4.98	9.02	7.10	6.16	5.96	5.44	5.22
Nov.	5.48	4.72	4.99	8.86	7.12	6.21	5.96	5.49	5.22
Dec.	5.53	4.73	5.00	9.03	7.14	6.24	6.07	5.60	5.28

A21. No jauna piesaistītie noguldījumi ar noteikto termiņu

(gadā; %; bez izmaksām; perioda vidējie rādītāji)

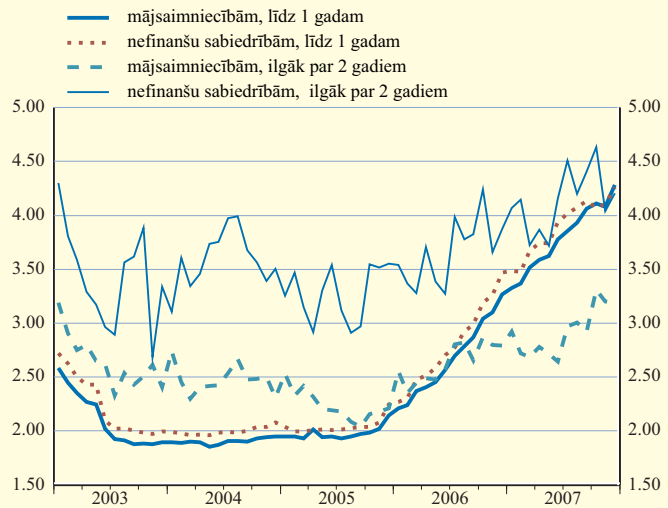

A22. No jauna izsniegtie kredīti ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam

(gadā; %; bez izmaksām; perioda vidējie rādītāji)

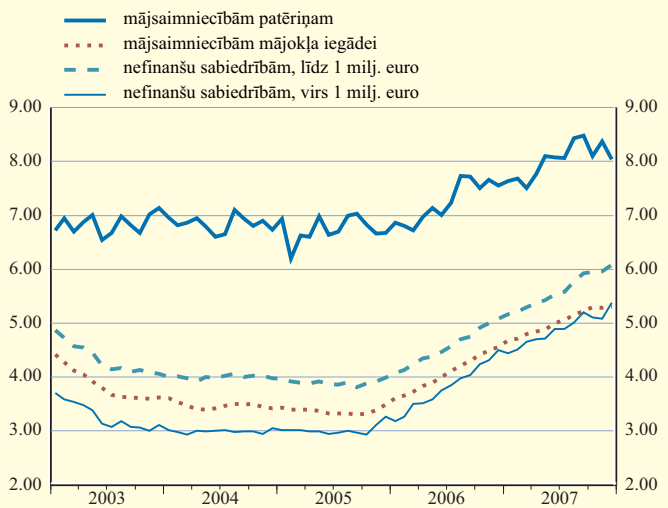

Avots: ECB.

4.6. Naudas tirgus procentu likmes
(gadā; %; perioda vidējie rādītāji)

	Euro zona[1), 2)]					ASV	Japāna
	Noguldījumiem uz nakti (EONIA)	Noguldījumiem ar termiņu 1 mēnesis (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 6 mēneši (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 12 mēnešu (EURIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (LIBOR)	Noguldījumiem ar termiņu 3 mēneši (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2005	2.09	2.14	2.18	2.23	2.33	3.56	0.06
2006	2.83	2.94	3.08	3.23	3.44	5.19	0.30
2007	3.87	4.08	4.28	4.35	4.45	5.30	0.79
2006 IV	3.36	3.46	3.59	3.72	3.86	5.37	0.49
2007 I	3.61	3.71	3.82	3.94	4.09	5.36	0.62
II	3.86	3.96	4.07	4.20	4.38	5.36	0.69
III	4.05	4.28	4.49	4.56	4.65	5.45	0.89
IV	3.95	4.37	4.72	4.70	4.68	5.02	0.96
2007 Febr.	3.57	3.65	3.82	3.94	4.09	5.36	0.59
Marts	3.69	3.84	3.89	4.00	4.11	5.35	0.71
Apr.	3.82	3.86	3.98	4.10	4.25	5.35	0.66
Maijs	3.79	3.92	4.07	4.20	4.37	5.36	0.67
Jūn.	3.96	4.10	4.15	4.28	4.51	5.36	0.73
Jūl.	4.06	4.11	4.22	4.36	4.56	5.36	0.77
Aug.	4.05	4.31	4.54	4.59	4.67	5.48	0.92
Sept.	4.03	4.43	4.74	4.75	4.72	5.49	0.99
Okt.	3.94	4.24	4.69	4.66	4.65	5.15	0.97
Nov.	4.02	4.22	4.64	4.63	4.61	4.96	0.91
Dec.	3.88	4.71	4.85	4.82	4.79	4.97	0.99
2008 Janv.	4.02	4.20	4.48	4.50	4.50	3.92	0.89
Febr.	4.03	4.18	4.36	4.36	4.35	3.09	0.90

A23. Euro zonas naudas tirgus procentu likmes[2)]
(mēneša rādītājs; gadā; %)

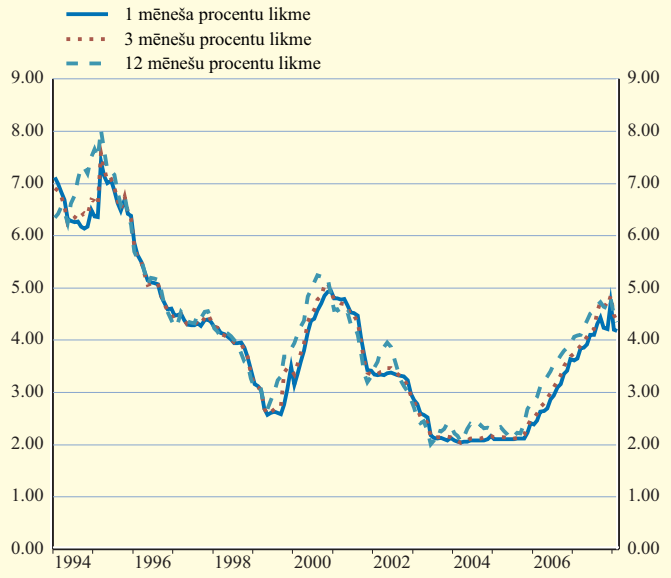

A24. 3 mēnešu naudas tirgus procentu likmes
(mēneša rādītājs; gadā; %)

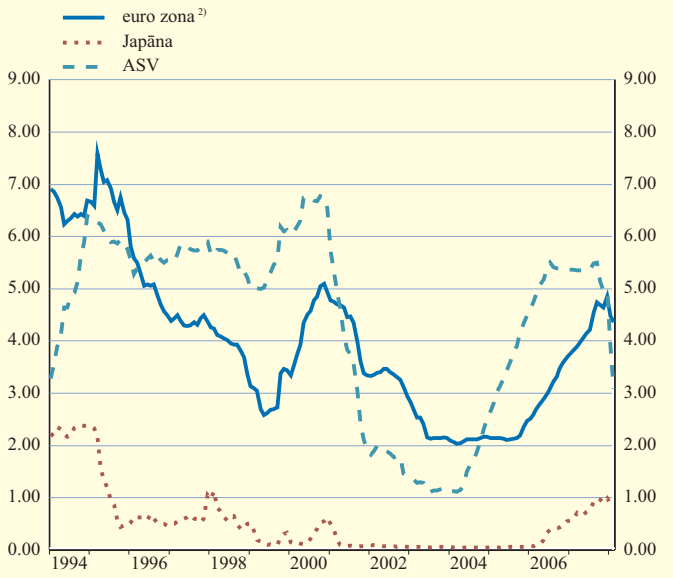

Avots: ECB.
1) Pirms 1999. gada janvāra tika aprēķinātas euro zonas sintētiskās procentu likmes, balstoties uz nacionālajām procentu likmēm, kas svērtas attiecībā pret IKP. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.
2) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

4.7. Euro zonas peļņas likmju līknes[1)]

(euro zonas centrālo valdību obligācijas ar reitingu AAA; perioda beigas; likmes – % gadā; procentu likmju starpības – procentu punktos)

	Tagadnes darījumu procentu likmes								Tūlītējas nākotnes darījumu procentu likmes			
	3 mēnešu	1 gada	2 gadu	5 gadu	7 gadu	10 gadu	10 gadu – 3 mēnešu (starpība)	10 gadu – 2 gadu (starpība)	1 gada	2 gadu	5 gadu	10 gadu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2006 Dec.	3.44	3.76	3.82	3.83	3.86	3.91	0.47	0.09	3.92	3.85	3.88	4.08
2007 Janv.	3.54	3.84	3.92	3.96	4.00	4.06	0.53	0.15	4.01	3.97	4.05	4.25
Febr.	3.63	3.79	3.80	3.81	3.85	3.92	0.29	0.12	3.85	3.77	3.90	4.13
Marts	3.70	3.92	3.95	3.93	3.96	4.02	0.33	0.08	4.03	3.93	3.97	4.25
Apr.	3.81	4.01	4.06	4.06	4.08	4.13	0.32	0.07	4.14	4.08	4.08	4.33
Maijs	3.86	4.21	4.31	4.32	4.33	4.37	0.51	0.06	4.44	4.37	4.33	4.51
Jūn.	3.90	4.26	4.38	4.43	4.46	4.51	0.61	0.13	4.51	4.48	4.49	4.68
Jūl.	3.98	4.23	4.28	4.28	4.30	4.36	0.38	0.08	4.36	4.28	4.32	4.53
Aug.	3.86	3.98	4.03	4.12	4.20	4.32	0.47	0.29	4.07	4.09	4.32	4.67
Sept.	3.80	3.96	4.03	4.15	4.25	4.38	0.57	0.35	4.08	4.13	4.39	4.75
Okt.	3.87	4.01	4.06	4.10	4.17	4.29	0.42	0.23	4.11	4.08	4.25	4.63
Nov.	3.86	3.84	3.82	3.91	4.03	4.21	0.35	0.39	3.81	3.80	4.19	4.76
Dec.	3.85	4.00	4.01	4.11	4.23	4.38	0.52	0.36	4.06	4.02	4.40	4.78
2008 Janv.	3.81	3.55	3.42	3.59	3.79	4.05	0.24	0.62	3.32	3.34	4.08	4.80
Febr.	3.83	3.42	3.20	3.43	3.72	4.06	0.23	0.86	3.04	3.03	4.16	4.99

A25. Euro zonas tagadnes darījumu peļņas likmju līknes

(% gadā; periods gados; perioda beigu dati)

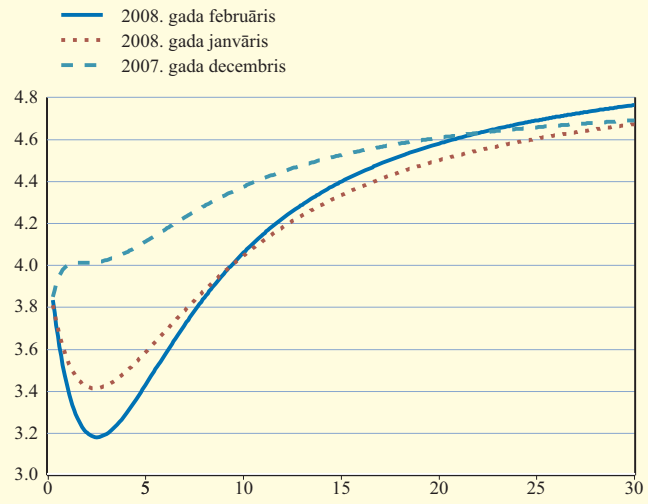

A26. Euro zonas tagadnes darījumu procentu likmes un procentu likmju starpības

(dienas dati; likmes – % gadā; procentu likmju starpības – procentu punktos)

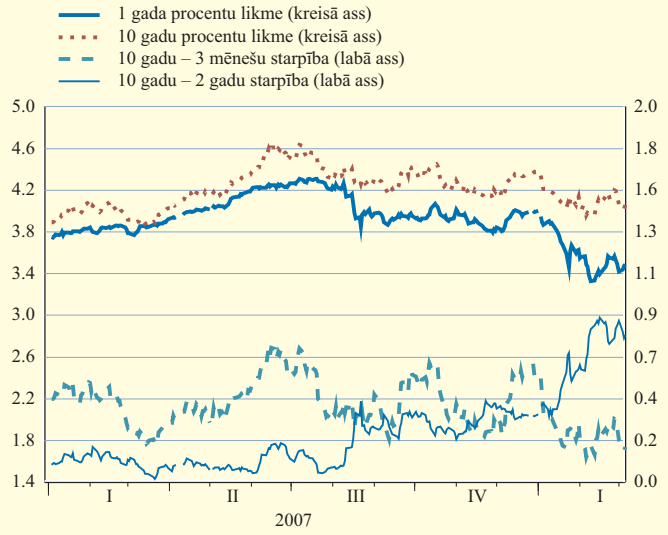

Avots: ECB; *EuroMTS* sagatavotie pamatā esošie dati, *Fitch Ratings* noteiktie kredītreitingi.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

4.8. Akciju tirgus indeksi
(izteikti punktos; perioda vidējie rādītāji)

	Dow Jones EURO STOXX indeksi[1]												ASV	Japāna
	Etalons		Galveno tautsaimniecības sektoru indeksi											
	Broad	50	Pamat-izejvielas	Patēriņa pakal-pojumi	Patēriņa preces	Nafta un gāze	Finanšu sektors	Rūpniecība	Tehno-loģijas	Komunālie pakal-pojumi	Telekomu-nikācijas	Veselības aprūpe	*Standard & Poor's 500*	*Nikkei 225*
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2005	293.8	3 208.6	307.0	181.3	245.1	378.6	287.7	307.3	297.2	334.1	433.1	457.0	1 207.4	12 421.3
2006	357.3	3 795.4	402.3	205.0	293.7	419.8	370.3	391.3	345.3	440.0	416.8	530.2	1 310.5	16 124.0
2007	416.4	4 315.8	543.8	235.4	366.5	449.6	408.3	488.4	383.4	561.4	492.7	519.2	1 476.5	16 984.4
2006 IV	383.3	4 032.4	450.4	219.3	315.1	432.7	400.7	419.5	343.1	490.8	450.1	526.3	1 389.2	16 465.0
2007 I	402.5	4 150.5	489.9	233.3	335.7	422.8	418.6	462.7	349.4	512.3	472.8	527.2	1 424.8	17 363.9
II	429.0	4 416.2	549.6	246.8	373.0	454.1	434.2	512.5	376.6	556.0	475.8	536.7	1 496.6	17 678.7
III	416.4	4 317.6	568.3	233.5	373.3	465.6	399.8	494.4	400.9	556.3	476.7	503.8	1 489.8	16 907.5
IV	417.8	4 377.9	567.3	228.3	383.8	455.7	381.2	484.1	406.3	620.0	544.8	509.2	1 494.6	16 002.5
2007 Febr.	410.3	4 230.2	496.6	235.9	339.4	428.2	428.3	476.2	355.3	524.7	481.0	530.4	1 445.3	17 729.4
Marts	397.5	4 070.5	497.9	235.1	340.2	413.9	408.6	461.2	343.0	508.5	452.6	512.9	1 407.0	17 130.0
Apr.	421.7	4 330.7	531.7	247.6	363.9	437.2	432.7	493.8	362.4	540.4	477.4	531.5	1 462.7	17 466.5
Maijs	431.7	4 444.8	545.5	248.5	374.4	454.1	439.8	514.4	374.5	559.2	476.2	547.7	1 511.3	17 577.7
Jūn.	433.4	4 470.2	571.9	244.2	380.4	471.1	429.4	529.0	393.1	568.2	473.8	529.9	1 514.5	18 001.4
Jūl.	431.3	4 449.0	585.9	242.6	384.7	491.4	418.7	529.3	399.8	563.1	467.1	513.1	1 520.9	17 986.8
Aug.	406.4	4 220.6	550.8	227.8	362.5	444.5	393.5	479.0	390.0	544.4	469.2	495.4	1 454.6	16 461.0
Sept.	411.3	4 284.4	569.1	230.1	373.2	461.5	386.3	473.8	414.7	562.7	495.9	503.2	1 496.0	16 233.9
Okt.	427.1	4 430.8	587.6	234.9	394.6	463.8	399.4	492.9	419.5	602.4	527.9	507.6	1 539.7	16 910.4
Nov.	411.4	4 314.9	549.1	225.3	380.2	450.3	369.1	477.1	400.8	624.1	555.0	501.9	1 461.3	15 514.0
Dec.	414.5	4 386.0	564.0	224.1	375.8	452.5	374.0	481.8	397.8	634.9	552.6	518.6	1 480.0	15 520.1
2008 Janv.	380.2	4 042.1	529.7	202.3	338.7	431.4	339.7	426.3	351.2	602.9	528.4	492.9	1 380.3	13 953.4
Febr.	360.6	3 776.6	520.7	194.0	323.8	407.6	311.9	417.7	356.2	573.9	493.2	452.6	1 354.6	13 522.6

A27. *Dow Jones EURO STOXX Broad, Standard & Poor's 500* un *Nikkei 225*
(1994. g. janvāris = 100; mēneša vidējie rādītāji)

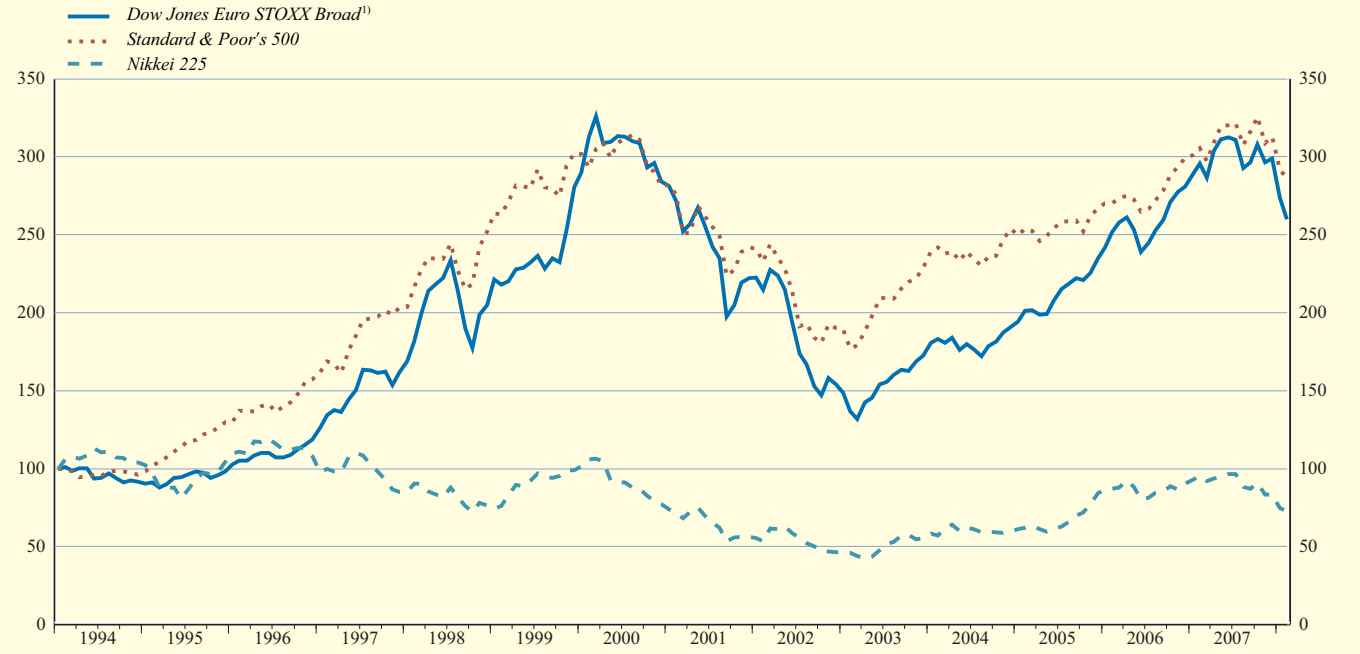

Avots: ECB.
1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.

CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

1. Saskaņotais patēriņa cenu indekss[1]

	Kopā					Kopā (s.i. dati; pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %)						Papildpostenis: administratīvi regulējamās cenas[2]	
	Indekss 2005. g. = 100	Kopā	Kopā, izņemot neapstrādāto pārtiku un enerģiju	Preces	Pakalpojumi	Kopā	Apstrādātā pārtika	Neapstrādātā pārtika	Neenerģijas preces	Enerģija (s.n. dati)	Pakalpojumi	Kopējais SPCI, izņemot administratīvi regulējamās cenas	Administratīvi regulējamās cenas
Īpatsvars (%)[3]	100.0	100.0	82.6	59.1	40.9	100.0	11.9	7.6	29.8	9.8	40.9	87.8	12.2
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2004	97.9	2.1	2.1	1.8	2.6	-	-	-	-	-	-	1.9	3.6
2005	100.0	2.2	1.5	2.1	2.3	-	-	-	-	-	-	2.1	2.5
2006	102.2	2.2	1.5	2.3	2.0	-	-	-	-	-	-	2.1	2.6
2007	104.4	2.1	2.0	1.9	2.5	-	-	-	-	-	-	2.2	2.0
2006 IV	102.8	1.8	1.6	1.6	2.1	0.0	0.7	0.6	0.3	-4.2	0.6	1.6	2.7
2007 I	102.9	1.9	1.9	1.6	2.4	0.5	0.3	0.1	0.3	1.0	0.7	1.8	2.4
II	104.4	1.9	1.9	1.5	2.6	0.8	0.5	0.9	0.2	3.3	0.7	1.8	2.1
III	104.4	1.9	2.0	1.5	2.5	0.6	1.1	0.9	0.2	0.7	0.6	1.9	1.7
IV	105.7	2.9	2.3	3.2	2.5	1.0	2.5	1.2	0.3	2.9	0.6	3.1	1.8
2007 Sept.	104.7	2.1	2.0	1.9	2.5	0.2	0.7	0.3	0.1	0.6	0.1	2.2	1.7
Okt.	105.2	2.6	2.1	2.6	2.5	0.4	1.1	0.6	0.1	0.6	0.2	2.7	1.8
Nov.	105.8	3.1	2.3	3.4	2.5	0.6	0.8	0.3	0.1	3.4	0.2	3.2	1.8
Dec.	106.2	3.1	2.3	3.4	2.5	0.2	0.6	0.1	0.0	-0.3	0.3	3.3	1.8
2008 Janv.	105.8	3.2	2.3	3.7	2.5	0.3	0.9	0.4	-0.2	1.6	0.2	3.4	2.1
Febr.[4]	.	3.2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

	Preces						Pakalpojumi					
	Pārtika (ieskaitot alkoholiskos dzērienus un tabaku)			Rūpniecības preces			Mājoklis		Transports	Sakari	Atpūta un individuālie pakalpojumi	Citi
	Kopā	Apstrādātā pārtika	Neapstrādātā pārtika	Kopā	Neenerģijas preces	Enerģija		Īres maksa				
Īpatsvars (%)[3]	19.5	11.9	7.6	39.6	29.8	9.8	10.0	6.0	6.1	3.3	14.7	6.8
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2004	2.3	3.4	0.6	1.6	0.8	4.5	2.4	1.9	2.8	-2.0	2.4	5.1
2005	1.6	2.0	0.8	2.4	0.3	10.1	2.6	2.0	2.7	-2.2	2.3	3.1
2006	2.4	2.1	2.8	2.3	0.6	7.7	2.5	2.1	2.5	-3.3	2.3	2.3
2007	2.8	2.8	3.0	1.4	1.0	2.6	2.7	2.0	2.6	-1.9	2.9	3.2
2006 IV	2.9	2.2	4.1	1.0	0.8	1.5	2.5	2.1	2.3	-2.5	2.4	2.4
2007 I	2.5	2.1	3.1	1.1	1.1	1.1	2.6	2.0	2.9	-2.1	2.8	2.5
II	2.5	2.0	3.3	1.0	1.0	0.5	2.7	2.0	2.6	-1.9	2.9	3.6
III	2.5	2.5	2.4	0.9	1.0	0.7	2.7	2.0	2.4	-1.5	3.0	3.4
IV	3.9	4.5	3.1	2.8	1.0	8.1	2.7	2.0	2.6	-2.1	3.0	3.2
2007 Aug.	2.5	2.5	2.4	0.6	1.0	-0.9	2.7	2.0	2.4	-1.1	3.0	3.4
Sept.	2.7	3.1	2.1	1.5	1.0	3.0	2.7	2.0	2.4	-1.6	2.9	3.2
Okt.	3.5	3.8	3.1	2.1	1.1	5.5	2.7	2.0	2.5	-2.1	2.9	3.2
Nov.	4.0	4.6	3.0	3.2	1.1	9.7	2.7	2.0	2.6	-1.9	3.0	3.2
Dec.	4.3	5.1	3.1	3.0	1.0	9.2	2.6	2.0	2.8	-2.3	3.0	3.2
2008 Janv.	4.8	5.8	3.3	3.1	0.7	10.6	2.6	1.9	3.1	-2.9	3.0	3.2

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.
2) ECB aplēses, balstoties uz *Eurostat* datiem; šie eksperimentālie statistiskie dati var sniegt tikai aptuvenus cenu administratīvās regulēšanas rādītājus, jo administratīvi regulējamo cenu pārmaiņas nevar pilnībā izolēt no pārējiem ietekmes faktoriem. Sk. piezīmi, kas paskaidro šā rādītāja aprēķināšanā izmantoto metodoloģiju (http://www.ecb.europa.eu/stats/prices/hicp/html/index.en.html).
3) Attiecas uz 2007. gada indeksa periodu.
4) Aplēse balstīta uz publiskotajiem provizoriskajiem valstu datiem (aptvērums – aptuveni 95% no euro zonas), kā arī uz jaunāko informāciju par energoresursu cenām.

5.1. SPCI, pārējās cenas un izmaksas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

2. Ražotāju cenas rūpniecībā, būvniecības izmaksas, mājokļu un preču cenas

	Ražotāju cenas rūpniecībā, izņemot būvniecību										Būvniecība[1]	Mājokļu cenas[2]	Izejvielu cenas pasaules tirgū[3]		Naftas cenas[4] (euro par barelu)
	Kopā (indekss 2000. g. = 100)	Kopā		Rūpniecība, izņemot būvniecību un enerģētiku						Enerģētika			Kopā		
			Apstrādes rūpniecība	Kopā	Starppatēriņa preces	Kapitālpreces	Patēriņa preces							Kopā, izņemot enerģētiku	
							Kopā	Ilglietojuma preces	Īslaicīga lietojuma preces						
Īpatsvars (%)[5]	100.0	100.0	89.5	82.4	31.6	21.2	29.6	4.0	25.6	17.6			100.0	32.8	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2004	105.8	2.3	2.6	2.0	3.5	0.7	1.3	0.7	1.4	4.0	4.1	7.5	18.4	10.8	30.5
2005	110.1	4.1	3.2	1.9	2.9	1.4	1.1	1.3	1.1	13.6	3.1	7.9	28.5	9.4	44.6
2006	115.8	5.1	3.4	2.8	4.8	1.4	1.7	1.6	1.7	13.3	4.1	6.5	19.7	24.8	52.9
2007	119.1	2.8	3.1	3.2	4.8	1.8	2.3	1.9	2.4	1.7	.	.	3.9	9.2	52.8
2006 IV	116.6	4.1	2.8	3.5	6.2	1.8	1.6	1.7	1.6	6.0	4.6	6.1[6]	3.9	23.0	47.3
2007 I	117.3	2.9	2.5	3.4	5.9	2.0	1.6	2.0	1.5	1.2	4.4	-	-5.5	15.7	44.8
II	118.5	2.4	2.6	3.2	5.4	2.0	1.7	1.8	1.6	-0.4	4.4	5.0[6]	-3.1	13.8	51.0
III	119.3	2.1	2.7	3.0	4.3	1.6	2.4	1.8	2.5	-0.7	3.5	-	2.0	6.7	54.2
IV	121.2	4.0	4.5	3.2	3.7	1.5	3.6	1.9	3.9	6.9	.	.	23.5	1.6	61.0
2007 Sept.	119.6	2.7	3.4	3.1	4.1	1.6	2.9	1.9	3.0	1.7	-	-	12.1	6.9	55.2
Okt.	120.4	3.3	3.9	3.2	3.9	1.5	3.3	1.8	3.6	4.2	-	-	19.5	3.5	57.7
Nov.	121.5	4.2	4.8	3.2	3.6	1.5	3.7	1.9	4.0	8.0	-	-	26.9	-0.1	62.8
Dec.	121.7	4.3	4.8	3.2	3.5	1.5	3.9	1.9	4.3	8.5	-	-	24.1	1.4	62.8
2008 Janv.	122.6	4.9	5.1	3.3	3.7	1.3	4.2	2.1	4.6	10.6	-	-	37.5	10.4	62.4
Febr.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-	-	37.2	15.0	64.0

3. Darbaspēka stundas izmaksas[7]

	Kopā (s.i. indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Komponentu dalījumā		Atsevišķu ekonomisko darbību dalījumā			Papildpostenis: vienošanās ceļā noteiktās darba algas rādītājs[8]
			Darba samaksa	Darba devēju sociālie maksājumi	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Pakalpojumi	
Īpatsvars (%)[5]	100.0	100.0	73.1	26.9	34.6	9.1	56.3	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004	113.7	2.5	2.3	3.0	2.9	2.6	2.2	2.1
2005	116.7	2.7	2.7	2.6	2.6	2.5	2.8	2.1
2006	119.7	2.6	2.7	2.3	3.4	2.1	2.2	2.3
2007	.	.	.	.	.	.	.	2.1
2006 IV	120.8	2.3	2.4	2.0	2.7	2.2	2.2	2.5
2007 I	121.5	2.3	2.4	1.9	2.4	2.0	2.3	2.0
II	122.2	2.4	2.5	1.8	2.6	3.0	2.2	2.3
III	123.0	2.5	2.5	2.2	2.5	3.0	2.4	2.1
IV	.	.	.	.	.	.	.	2.1

Avoti: *Eurostat*, HSEI (5.1. sadaļas 2. tabulas 13. un 14. aile), ECB aprēķini, kas balstīti uz *Thomson Financial Datastream* datiem (5.1. sadaļas 2. tabulas 15. aile), ECB aprēķini, kas balstīti uz *Eurostat* datiem (5.1. sadaļas 2. tabulas 6. aile un 5.1. sadaļas 3. tabulas 7. aile), un ECB aprēķini (5.1. sadaļas 2. tabulas 12. aile un 5.1. sadaļas 3. tabulas 8. aile).

1) Dzīvojamo ēku ražošanas izmaksas.
2) Uz nesaskaņotiem valstu avotiem balstīti eksperimentāli dati (plašāku informāciju sk. ECB interneta lapā).
3) Attiecas uz cenām, kas izteiktas euro.
4) *Brent Blend* (piegādei pēc viena mēneša).
5) 2000. gadā.
6) Ceturkšņa dati par 2. (4.) ceturksni attiecas uz pusgada vidējiem rādītājiem attiecīgi 1. (2.) pusgadā. Tā kā daži valstu dati pieejami tikai par gadu, pusgada aplēse daļēji iegūta no gada rezultātiem. Tāpēc pusgada dati nav tik precīzi kā gada dati.
7) Darbaspēka stundas izmaksas visā tautsaimniecībā, izņemot lauksaimniecību, valsts pārvaldi, izglītību, veselību un citur neklasificētus pakalpojumus. Datu pārklājums atšķiras, tāpēc komponentu aplēses var neatbilst kopsummai.
8) Eksperimentāli dati (plašāku informāciju sk. ECB interneta lapā).

5.1.SPCI, pārējās cenas un izmaksas

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

4. Vienības darbaspēka izmaksas, atlīdzība vienam nodarbinātajam un darba ražīgums

(sezonāli izlīdzināti dati)

	Kopā (indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Ekonomisko darbību dalījumā					
			Lauksaimniecība, medniecība, mežsaimniecība un zvejniecība	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Tirdzniecība, remonts, viesnīcas un restorāni, transports un sakari	Finanšu pakalpojumi, operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	Valsts pārvalde, izglītība, veselība un pārējie pakalpojumi
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Vienības darbaspēka izmaksas[1]							
2003	106.7	1.9	6.5	0.5	3.4	2.0	1.8	3.2
2004	107.8	1.1	-9.5	-0.6	3.5	0.3	2.5	2.1
2005	108.9	1.0	7.0	-1.0	3.3	0.6	1.7	1.8
2006	109.8	0.9	1.0	-0.8	1.5	0.1	2.0	2.4
2006 III	109.8	1.2	3.0	-0.4	1.7	-0.3	2.5	2.6
IV	109.8	0.2	-0.6	-1.1	2.4	-0.4	2.0	0.9
2007 I	110.7	0.9	-0.4	-1.0	2.0	-0.3	3.4	2.0
II	111.4	1.3	0.7	0.2	6.1	0.4	3.3	0.7
III	111.3	1.3	0.6	-0.9	6.0	0.9	2.7	1.8
	Atlīdzība vienam nodarbinātajam							
2003	107.7	2.3	2.5	2.3	3.1	1.9	2.5	2.5
2004	110.0	2.1	1.3	2.8	2.9	1.4	1.9	2.3
2005	112.0	1.8	1.5	1.5	2.5	1.7	2.0	1.9
2006	114.5	2.2	1.2	3.3	3.4	1.7	1.6	2.0
2006 III	114.7	2.4	2.4	3.6	3.4	1.3	1.8	2.6
IV	115.1	1.8	2.8	3.1	3.4	1.8	1.6	0.5
2007 I	116.2	2.2	3.3	2.6	3.4	1.3	2.5	2.2
II	116.6	1.9	4.8	3.4	3.0	1.3	1.7	0.9
III	116.9	2.0	4.5	2.9	3.1	1.2	1.7	1.7
	Darba ražīgums[2]							
2003	101.0	0.3	-3.7	1.8	-0.3	-0.1	0.7	-0.6
2004	102.0	1.0	11.9	3.4	-0.5	1.1	-0.6	0.2
2005	102.8	0.8	-5.2	2.5	-0.8	1.1	0.3	0.1
2006	104.2	1.4	0.2	4.1	1.8	1.6	-0.4	-0.3
2006 III	104.4	1.3	-0.5	4.0	1.7	1.6	-0.7	0.0
IV	104.8	1.6	3.4	4.3	1.0	2.3	-0.4	-0.4
2007 I	105.0	1.3	3.7	3.6	1.4	1.7	-0.9	0.2
II	104.7	0.6	4.0	3.2	-2.9	0.9	-1.5	0.2
III	105.1	0.7	3.9	3.9	-2.6	0.3	-1.0	-0.1

5. Iekšzemes kopprodukta deflatori

	Kopā (s.i. indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Iekšzemes pieprasījums				Eksports[3]	Imports[3]
			Kopā	Privātais patēriņš	Valdības patēriņš	Kopējā pamatkapitāla veidošana		
	1	2	3	4	5	6	7	8
2004	109.4	1.9	2.1	2.1	2.2	2.4	1.0	1.4
2005	111.5	1.9	2.3	2.1	2.5	2.4	2.5	3.6
2006	113.6	1.9	2.3	2.2	1.9	2.7	2.7	3.8
2007	116.1	2.2	2.1	1.9	1.2	2.9	1.7	1.4
2006 IV	114.4	1.7	1.7	1.8	0.3	2.8	1.9	1.9
2007 I	115.1	2.1	1.7	1.7	1.1	3.2	1.6	0.6
II	115.9	2.2	1.9	1.7	0.4	3.1	1.9	1.0
III	116.4	2.2	1.9	1.6	1.2	2.8	1.5	0.9
IV	117.0	2.3	2.8	2.5	1.9	2.6	1.8	3.0

Avots: ECB aprēķini, kas balstīti uz *Eurostat* datiem.

1) Atlīdzība (faktiskajās cenās) vienam nodarbinātajam attiecībā pret pievienoto vērtību (apjoms) uz vienu nodarbināto iedzīvotāju.
2) Pievienotā vērtība (apjoms) uz vienu nodarbināto iedzīvotāju.
3) Eksporta un importa deflatori attiecas uz precēm un pakalpojumiem un ietver pārrobežu tirdzniecību euro zonas teritorijā.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

1. IKP un izdevumu posteņi

	IKP								
	Kopā	Iekšzemes pieprasījums					Ārējā bilance[1]		
		Kopā	Privātais patēriņš	Valdības patēriņš	Kopējā pamatkapitāla veidošana	Pārmaiņas krājumos[2]	Kopā	Eksports[1]	Imports[1]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Faktiskajās cenās (mljrd. euro; sezonāli izlīdzināti dati)								
2004	7 775.8	7 616.7	4 450.1	1 587.1	1 573.3	6.2	159.1	2 844.5	2 685.5
2005	8 057.3	7 940.3	4 615.4	1 651.6	1 660.0	13.4	117.0	3 057.6	2 940.6
2006	8 445.0	8 344.0	4 802.3	1 717.6	1 795.4	28.7	101.0	3 392.5	3 291.5
2007	8 853.0	8 706.7	4 961.7	1 773.8	1 936.2	35.0	146.4	3 655.2	3 508.9
2006 IV	2 149.3	2 110.3	1 215.1	432.3	463.4	-0.4	38.9	879.4	840.5
2007 I	2 179.7	2 145.0	1 220.3	438.7	476.1	9.9	34.7	890.5	855.8
II	2 200.5	2 160.9	1 235.2	440.7	479.6	5.4	39.6	904.8	865.3
III	2 226.2	2 190.1	1 246.6	445.9	487.2	10.3	36.1	925.6	889.5
IV	2 246.6	2 210.6	1 259.6	448.5	493.2	9.3	36.0	934.3	898.3
	procentos no IKP								
2007	100.0	98.3	56.0	20.0	21.9	0.4	1.7	-	-
	Ķēdes indeksu veidā agregētie apjomi (iepriekšējā gada cenās; sezonāli izlīdzināti dati[3])								
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (%)								
2006 IV	0.8	0.2	0.4	0.3	1.6	-	-	3.1	1.7
2007 I	0.8	1.0	0.0	1.1	1.7	-	-	0.9	1.4
II	0.3	0.1	0.6	0.2	0.0	-	-	0.8	0.3
III	0.7	0.9	0.5	0.7	1.2	-	-	2.1	2.5
IV	0.4	0.0	-0.1	-0.1	0.8	-	-	0.5	-0.4
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)								
2004	2.1	1.9	1.6	1.4	2.3	-	-	7.2	6.9
2005	1.6	1.8	1.5	1.5	2.9	-	-	4.7	5.4
2006	2.8	2.6	1.7	2.0	5.0	-	-	7.9	7.7
2007	2.6	2.2	1.7	2.4	4.4	-	-	5.9	5.1
2006 IV	3.2	2.4	2.1	2.2	5.7	-	-	9.0	7.1
2007 I	3.1	2.9	1.4	2.2	6.9	-	-	6.6	6.0
II	2.4	2.0	1.6	2.1	4.1	-	-	5.8	5.0
III	2.6	2.1	1.6	2.2	4.5	-	-	7.1	5.9
IV	2.2	1.9	1.1	1.8	3.7	-	-	4.4	3.8
	īpatsvars IKP ceturkšņa procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)								
2006 IV	0.8	0.2	0.2	0.1	0.3	-0.5	0.6	-	-
2007 I	0.8	1.0	0.0	0.2	0.4	0.4	-0.2	-	-
II	0.3	0.1	0.4	0.0	0.0	-0.3	0.2	-	-
III	0.7	0.9	0.3	0.1	0.3	0.2	-0.1	-	-
IV	0.4	0.0	0.0	0.0	0.2	-0.1	0.4	-	-
	īpatsvars IKP gada procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)								
2004	2.1	1.9	0.9	0.3	0.5	0.2	0.2	-	-
2005	1.6	1.7	0.9	0.3	0.6	0.0	-0.2	-	-
2006	2.8	2.6	1.0	0.4	1.0	0.1	0.2	-	-
2007	2.6	2.2	1.0	0.5	0.9	-0.2	0.4	-	-
2006 IV	3.2	2.4	1.2	0.5	1.2	-0.4	0.8	-	-
2007 I	3.1	2.8	0.8	0.4	1.4	0.1	0.3	-	-
II	2.4	2.0	0.9	0.4	0.9	-0.2	0.4	-	-
III	2.6	2.1	0.9	0.5	1.0	-0.2	0.5	-	-
IV	2.2	1.9	0.6	0.4	0.8	0.1	0.3	-	-

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.
1) Eksports un imports aptver preces un pakalpojumus, ieskaitot pārrobežu tirdzniecību euro zonas teritorijā. Tie pilnībā neatbilst 7.1.2. un 7.3.1. tabulai.
2) Ieskaitot vērtslietu iegādi (izņemot realizāciju).
3) Gada dati nav koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

2. Pievienotā vērtība ekonomiskās darbības veidu dalījumā

	Kopējā pievienotā vērtība (bāzes cenās)							Produktu nodokļi mīnus subsīdijas
	Kopā	Lauksaimniecība, medniecība, mežsaimniecība un zvejniecība	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Tirdzniecība, remonts, viesnīcas un restorāni, transports un sakari	Finanšu pakalpojumi, operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	Valsts pārvalde, izglītība, veselība un pārējie pakalpojumi	
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Faktiskajās cenās (mljrd. euro; sezonāli izlīdzināti dati)							
2004	6 979.9	153.7	1 430.5	412.6	1 479.3	1 909.2	1 594.5	795.9
2005	7 218.8	142.3	1 462.3	439.5	1 518.4	1 999.6	1 656.8	838.5
2006	7 540.0	138.9	1 525.4	481.9	1 570.8	2 104.9	1 718.1	905.0
2007	7 896.7	150.7	1 610.4	521.3	1 629.2	2 213.6	1 771.4	956.4
2006 IV	1 916.6	35.4	388.6	124.9	399.7	535.0	433.0	232.7
2007 I	1 942.1	35.9	396.1	128.8	402.4	541.3	437.5	237.6
II	1 962.9	36.4	401.5	129.1	405.9	549.1	440.9	237.7
III	1 989.3	38.8	406.5	131.2	410.5	557.0	445.2	236.9
IV	2 002.5	39.6	406.3	132.2	410.4	566.2	447.8	244.1
	pievienotā vērtība (%)							
2007	100.0	1.9	20.4	6.6	20.6	28.0	22.4	-
	Ķēdes indeksu veidā agregētie apjomi (iepriekšējā gada cenās; sezonāli izlīdzināti dati[1])							
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (%)							
2006 IV	0.7	0.7	0.9	1.2	0.7	0.8	0.2	1.6
2007 I	0.9	2.1	1.2	1.8	0.6	0.9	0.5	0.0
II	0.4	-1.0	0.6	-1.4	0.6	0.7	0.3	-0.7
III	0.7	-0.3	1.4	0.4	0.9	0.7	0.2	0.9
IV	0.4	1.2	0.4	0.2	0.0	0.8	0.3	0.2
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)							
2004	2.2	10.5	2.7	0.9	2.6	1.7	1.5	1.0
2005	1.6	-6.1	0.9	1.6	1.7	2.7	1.5	1.6
2006	2.7	-1.3	3.5	4.4	2.9	3.0	1.3	3.1
2007	2.7	2.3	3.6	3.3	2.8	3.1	1.2	1.6
2006 IV	3.2	0.8	4.2	5.2	3.7	3.4	1.2	3.3
2007 I	3.2	2.8	3.8	7.1	3.3	3.4	1.3	2.5
II	2.5	1.6	3.4	2.5	2.7	2.8	1.3	1.4
III	2.7	1.6	4.1	2.0	2.7	3.1	1.2	1.9
IV	2.4	2.1	3.7	1.0	2.1	3.0	1.3	0.5
	īpatsvars pievienotās vērtības ceturkšņa procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)							
2006 IV	0.7	0.0	0.2	0.1	0.1	0.2	0.0	-
2007 I	0.9	0.0	0.2	0.1	0.1	0.2	0.1	-
II	0.4	0.0	0.1	-0.1	0.1	0.2	0.1	-
III	0.7	0.0	0.3	0.0	0.2	0.2	0.1	-
IV	0.4	0.0	0.1	0.0	0.0	0.2	0.1	-
	īpatsvars pievienotās vērtības gada procentuālajās pārmaiņās (procentu punktos)							
2004	2.2	0.2	0.6	0.1	0.5	0.5	0.3	-
2005	1.6	-0.1	0.2	0.1	0.4	0.7	0.3	-
2006	2.7	0.0	0.7	0.3	0.6	0.8	0.3	-
2007	2.7	0.0	0.7	0.2	0.6	0.9	0.3	-
2006 IV	3.2	0.0	0.8	0.3	0.8	0.9	0.3	-
2007 I	3.2	0.1	0.8	0.4	0.7	0.9	0.3	-
II	2.5	0.0	0.7	0.2	0.6	0.8	0.3	-
III	2.7	0.0	0.8	0.1	0.6	0.9	0.3	-
IV	2.4	0.0	0.7	0.1	0.4	0.8	0.3	-

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini.
1) Gada dati nav koriģēti atbilstoši darbadienu skaitam.

5.2. Produkcijas izlaide un pieprasījums

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

3. Rūpnieciskā ražošana

	Kopā	Rūpniecība, izņemot būvniecību										Būvniecība
		Kopā (s.i. indekss 2000. g. = 100)	Kopā		Rūpniecība, izņemot būvniecību un enerģētiku						Enerģētika	
				Apstrādes rūpniecība	Kopā	Starppatēriņa preces	Kapitāl-preces	Patēriņa preces				
								Kopā	Ilglietojuma	Īslaicīga lietojuma		
Īpatsvars (%)[1]	100.0	82.9	82.9	75.0	74.0	30.0	22.4	21.5	3.6	17.9	8.9	17.1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005	1.3	103.9	1.3	1.3	1.1	0.8	2.8	0.4	-1.0	0.7	1.4	0.4
2006	4.1	108.1	4.0	4.4	4.4	4.9	6.0	2.5	4.2	2.2	0.9	4.1
2007	3.5	111.8	3.4	4.0	3.9	3.8	5.8	2.5	1.2	2.7	-0.4	3.6
2007 I	4.8	110.7	4.0	5.9	6.0	6.7	7.0	4.0	4.2	3.9	-7.5	11.0
II	3.0	111.1	2.8	3.3	3.2	3.2	4.8	2.1	1.3	2.2	-0.5	3.1
III	3.9	112.7	4.0	4.3	4.2	3.5	6.7	3.2	2.2	3.4	1.4	2.2
IV	2.6	112.8	3.0	2.5	2.3	1.8	4.9	0.8	-2.4	1.4	5.7	-0.2
2007 Jūl.	4.1	112.1	4.1	4.8	4.8	4.2	7.3	2.9	1.7	3.2	-1.1	3.1
Aug.	4.5	113.5	4.6	4.9	4.9	3.5	7.6	5.1	4.6	5.2	1.7	2.9
Sept.	3.2	112.4	3.4	3.2	3.1	2.8	5.4	1.9	1.2	2.0	3.9	0.8
Okt.	4.3	113.1	4.3	4.0	3.8	3.2	7.1	2.0	0.5	2.2	6.7	3.1
Nov.	2.7	112.7	3.1	2.4	2.2	1.9	5.0	0.8	-3.6	1.5	6.2	-0.8
Dec.	0.8	112.5	1.4	1.0	0.6	0.2	2.6	-0.4	-4.4	0.2	4.5	-3.3
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (s.i. dati; %)											
2007 Jūl.	0.7	-	0.6	0.7	0.7	0.4	1.3	0.3	-0.3	0.4	0.0	0.3
Aug.	1.0	-	1.2	1.2	1.2	1.2	1.4	1.8	3.7	1.4	0.8	-0.1
Sept.	-0.9	-	-0.9	-1.3	-1.4	-1.4	-1.3	-1.7	-3.8	-1.3	0.6	-0.3
Okt.	0.8	-	0.6	0.6	0.5	0.6	1.0	0.2	-0.1	0.2	0.5	0.6
Nov.	-0.6	-	-0.4	-0.5	-0.6	-0.7	-0.2	-0.4	-2.0	-0.2	0.3	-1.0
Dec.	-0.1	-	-0.2	0.0	0.0	0.3	-0.7	-0.1	0.0	-0.1	0.6	-0.6

4. Rūpniecības jaunie pasūtījumi un apgrozījums, mazumtirdzniecība un reģistrētie jaunie vieglie automobiļi

	Rūpniecības jaunie pasūtījumi		Rūpniecības apgrozījums		Mazumtirdzniecība							Reģistrētie jaunie vieglie automobiļi	
	Apstrādes rūpniecība[2] (faktiskajās cenās)		Apstrādes rūpniecība (faktiskajās cenās)		Faktiskajās cenās	Salīdzināmajās cenās							
	Kopā (s.i. indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Kopā (s.i. indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Kopā	Kopā (s.i. indekss 2000. g. = 100)	Kopā	Pārtikas preces, alkoholiskie dzērieni, tabakas izstrādājumi	Nepārtikas preces			Kopā (s.i. dati, tūkst.)[3]	Kopā
									Tekstil-izstrādājumi, apģērbs, apavi	Mājsaimniecības ierīces			
Īpatsvars (%)[1]	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	43.7	56.3	10.6	14.8		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005	109.2	3.9	110.8	3.6	2.2	106.7	1.2	0.7	1.7	2.3	1.2	943	1.5
2006	119.3	9.3	118.9	7.3	2.8	108.3	1.5	0.2	2.4	2.6	4.1	975	3.3
2007	128.6	8.1	126.2	6.4	2.3	109.2	0.8	-0.4	1.6	2.9	1.6	964	-1.1
2007 I	125.2	7.8	124.5	7.6	2.7	109.2	1.6	0.4	2.7	4.2	4.3	956	-1.7
II	129.1	10.2	126.0	6.4	2.2	109.2	1.0	-0.2	1.7	3.1	2.5	953	-1.9
III	128.8	6.4	127.5	6.3	2.5	109.7	1.3	-0.6	2.6	5.4	2.3	962	0.7
IV	131.3	8.0	127.0	5.2	1.7	108.8	-0.7	-1.2	-0.4	-0.2	-1.8	985	-1.0
2007 Aug.	129.1	5.3	128.3	6.4	2.2	109.6	1.1	0.2	1.4	0.9	2.0	962	0.7
Sept.	127.9	2.3	126.6	2.6	2.8	109.9	1.5	-0.1	2.6	9.4	0.7	972	0.3
Okt.	131.3	10.8	127.5	9.4	3.0	109.2	0.8	0.5	1.1	1.8	-0.3	964	-0.2
Nov.	133.9	11.4	128.1	4.7	1.7	108.7	-0.7	-1.1	-0.7	-1.0	-2.5	957	-3.8
Dec.	128.7	1.6	125.3	1.4	0.8	108.5	-1.8	-2.5	-1.3	-1.2	-2.3	1 035	0.9
2008 Janv.	.	.	.	.	3.0	108.9	-0.1	-1.0	0.4	.	.	950	-1.3
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (s.i. dati; %)												
2007 Aug.	-	-0.3	-	0.6	0.1	-	-0.1	0.1	-0.3	-0.4	0.3	-	1.0
Sept.	-	-0.9	-	-1.3	0.5	-	0.2	0.3	0.1	2.0	-1.3	-	1.1
Okt.	-	2.7	-	0.7	-0.2	-	-0.6	-0.4	-0.6	-3.1	-0.5	-	-0.9
Nov.	-	1.9	-	0.5	-0.2	-	-0.5	-0.7	-0.4	-0.6	-0.8	-	-0.7
Dec.	-	-3.9	-	-2.1	0.2	-	-0.1	-0.5	0.0	0.3	0.6	-	8.1
2008 Janv.	-	.	-	.	0.8	-	0.4	0.6	0.4	.	.	-	-8.2

Avoti: *Eurostat*, izņemot 5.2. sadaļas 4. tabulas 12. un 13. aili (ECB aprēķini, kas balstīti uz Eiropas Automobiļu ražotāju asociācijas (ACEA) datiem).

1) 2000. gadā.

2) Ietver apstrādes rūpniecības nozares, kur ražošanu galvenokārt nodrošina pasūtījumi; 2000. gadā to īpatsvars visā rūpniecībā bija 62.6%.

3) Gada un ceturkšņa rādītāji ir attiecīgā perioda vidējie mēneša rādītāji.

5.2.Produkcijas izlaide un pieprasījums

(procentu starpība,[1] ja nav norādīts citādi; sezonāli izlīdzināti dati)

5. Uzņēmumu un patērētāju apsekojumi

	Ekonomiskā noskaņojuma rādītājs[2] (ilgtermiņa vidējais rādītājs = 100)	Apstrādes rūpniecība					Patērētāju konfidences rādītājs				
		Ražotāju konfidences rādītājs				Jaudu izmantošana[3] (%)	Kopā[4]	Finansiālā situācija turpmākajos 12 mēnešos	Ekonomiskā situācija turpmākajos 12 mēnešos	Bezdarba situācija turpmākajos 12 mēnešos	Uzkrājumi turpmākajos 12 mēnešos
		Kopā[4]	Pasūtījumi	Gatavo preču krājumi	Ražošanas prognozes						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2004	98.7	-5	-15	8	10	81.5	-14	-4	-14	30	-9
2005	97.4	-7	-17	11	6	81.2	-14	-4	-15	28	-9
2006	106.3	2	0	6	13	83.2	-9	-3	-9	15	-9
2007	108.4	4	5	5	13	84.2	-5	-2	-4	5	-8
2006 IV	109.3	6	6	4	15	84.0	-7	-3	-7	10	-9
2007 I	109.4	6	7	4	14	84.4	-5	-2	-5	6	-8
II	111.0	6	8	4	15	84.3	-3	-1	0	2	-7
III	108.7	4	5	6	13	84.0	-4	-2	-3	3	-7
IV	104.3	2	1	7	11	84.0	-8	-4	-10	7	-10
2007 Sept.	106.3	3	3	7	11	-	-6	-3	-7	6	-7
Okt.	105.4	2	1	7	11	84.0	-6	-4	-6	5	-10
Nov.	104.1	3	2	6	12	-	-8	-4	-11	7	-11
Dec.	103.4	2	0	7	11	-	-9	-5	-12	8	-10
2008 Janv.	101.7	1	-1	7	12	83.9	-12	-7	-17	11	-11
Febr.	100.1	0	-2	7	9	-	-12	-7	-18	12	-12

	Būvniecības konfidences rādītājs			Mazumtirdzniecības konfidences rādītājs				Pakalpojumu konfidences rādītājs			
	Kopā[4]	Pasūtījumi	Nodarbinātības prognozes	Kopā[4]	Pašreizējā situācija komercdarbībā	Krājumu apjoms	Prognozētā situācija komercdarbībā	Kopā[4]	Komercdarbības klimats	Pieprasījums pēdējos mēnešos	Pieprasījums turpmākajos mēnešos
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2004	-12	-19	-4	-8	-12	14	2	11	6	8	18
2005	-7	-11	-2	-7	-12	13	4	11	5	10	18
2006	1	-4	5	1	3	14	13	18	13	18	24
2007	-1	-8	7	1	4	15	12	19	16	19	23
2006 IV	3	-2	8	2	8	13	11	20	13	21	26
2007 I	1	-8	9	-1	2	16	12	21	16	21	25
II	0	-6	6	2	4	13	14	22	19	22	25
III	0	-8	7	1	7	14	11	20	16	20	24
IV	-3	-11	4	0	4	16	13	15	11	14	20
2007 Sept.	0	-8	8	-3	2	15	5	18	13	18	22
Okt.	-2	-9	6	-2	3	16	9	18	15	17	22
Nov.	-4	-12	4	2	7	16	15	13	10	12	18
Dec.	-5	-11	2	1	4	17	15	14	9	13	19
2008 Janv.	-6	-13	1	-3	-2	18	10	13	6	12	19
Febr.	-7	-13	-1	1	5	16	14	10	3	13	13

Avots: Eiropas Komisija (Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts).

1) Starpība starp pozitīvas un negatīvas atbildes sniegušo respondentu īpatsvaru.

2) Ekonomiskā noskaņojuma rādītājs veidojas no ražotāju, pakalpojumu, patērētāju, būvniecības un mazumtirdzniecības konfidences rādītājiem; ražotāju konfidences rādītāja īpatsvars ir 40%, pakalpojumu konfidences rādītāja īpatsvars ir 30%, patērētāju konfidences rādītāja īpatsvars ir 20%, un divu pārējo rādītāju īpatsvars ir katram 5%. Ekonomiskā noskaņojuma rādītāja vērtība virs (zem) 100 norāda uz ekonomisko noskaņojumu virs (zem) vidējā līmeņa (aprēķināts par periodu no 1990. gada līdz 2007. gadam).

3) Dati tiek vākti katru gadu janvārī, aprīlī, jūlijā un oktobrī. Uzrādītie ceturkšņa dati ir divu sekojošu apsekojumu vidējie rādītāji. Gada dati veidojas no ceturkšņa vidējiem rādītājiem.

4) Konfidences rādītāji tiek aprēķināti kā uzrādīto komponentu parastie vidējie rādītāji; krājumu (4. un 17. aile) un bezdarba (10. aile) novērtējumi tiek lietoti ar pretēju zīmi, lai aprēķinātu konfidences rādītājus.

5.3. Darba tirgus[1)]

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %, ja nav norādīts citādi)

1. Nodarbinātība

	Tautsaimniecībā pavisam		Pēc nodarbinātības statusa		Pēc ekonomiskās darbības veida					
	Milj. (s.i. dati)		Darba ņēmēji	Pašnodarbinātie	Lauksaimniecība, medniecība, mežsaimniecība un zvejniecība	Ieguves rūpniecība, apstrādes rūpniecība un enerģētika	Būvniecība	Tirdzniecība, remonts, viesnīcas un restorāni, transports un sakari	Finanšu pakalpojumi, operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība	Valsts pārvalde, izglītība, veselība un pārējie pakalpojumi
Īpatsvars (%)[2)]	100.0	100.0	84.8	15.2	4.2	17.5	7.6	25.2	15.5	30.0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2003	136.298	0.4	0.4	0.8	-2.3	-1.5	0.3	0.8	0.9	1.6
2004	137.398	0.8	0.7	1.2	-1.4	-1.3	1.3	1.3	2.2	1.3
2005	138.596	0.9	1.0	0.1	-1.0	-1.3	2.5	0.7	2.4	1.4
2006	140.681	1.5	1.6	0.8	-1.2	-0.3	2.7	1.5	3.6	1.7
2006 III	140.890	1.5	1.7	0.6	-1.7	-0.1	3.0	1.6	3.9	1.4
IV	141.440	1.5	1.7	0.8	-2.6	-0.4	4.2	1.3	3.8	1.6
2007 I	142.334	1.8	2.1	0.1	-0.9	0.3	5.9	1.4	4.2	1.1
II	143.161	1.8	2.1	0.0	-2.1	0.4	5.6	1.5	4.4	1.1
III	143.630	1.9	2.0	1.3	-2.3	0.2	4.7	2.4	4.0	1.3
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (s.i. dati; %)									
2006 III	0.288	0.2	0.3	-0.5	-1.3	0.0	0.9	0.0	1.0	0.1
IV	0.550	0.4	0.4	0.1	-0.8	0.0	1.5	0.2	1.0	0.4
2007 I	0.894	0.6	0.7	0.4	0.8	0.1	1.8	0.7	1.4	0.2
II	0.827	0.6	0.6	0.5	-1.0	0.1	1.2	0.9	1.0	0.5
III	0.469	0.3	0.3	0.3	-1.3	0.1	0.1	0.7	0.7	0.3

2. Bezdarbs

(sezonāli izlīdzināti dati)

	Kopā		Pēc vecuma[3)]				Pēc dzimuma[4)]			
	Milj.	No darbaspēka; %	Pieaugušie		Jaunieši		Vīrieši		Sievietes	
			Milj.	No darbaspēka; %	Milj.	No darbaspēka; %	Milj.	No darbaspēka; %	Milj.	No darbaspēka; %
Īpatsvars (%)[2)]	100.0		78.1		21.9		49.7		50.3	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2004	13.091	8.8	10.151	7.7	2.940	17.0	6.549	7.9	6.542	9.9
2005	13.316	8.8	10.363	7.8	2.953	17.2	6.711	8.0	6.605	9.9
2006	12.517	8.2	9.781	7.2	2.736	16.1	6.214	7.4	6.302	9.3
2007	11.352	7.4	8.880	6.5	2.472	14.8	5.599	6.6	5.753	8.4
2006 IV	12.004	7.9	9.337	6.9	2.666	15.8	5.926	7.0	6.077	8.9
2007 I	11.610	7.6	9.098	6.7	2.512	15.0	5.683	6.7	5.927	8.7
II	11.408	7.4	8.950	6.6	2.459	14.7	5.593	6.6	5.816	8.5
III	11.273	7.3	8.822	6.4	2.451	14.6	5.587	6.6	5.686	8.3
IV	11.082	7.2	8.680	6.3	2.402	14.4	5.531	6.5	5.551	8.1
2007 Aug.	11.292	7.3	8.835	6.5	2.457	14.6	5.597	6.6	5.695	8.3
Sept.	11.196	7.3	8.762	6.4	2.434	14.5	5.558	6.5	5.638	8.2
Okt.	11.154	7.2	8.737	6.4	2.417	14.5	5.555	6.5	5.599	8.1
Nov.	11.079	7.2	8.679	6.3	2.400	14.4	5.532	6.5	5.547	8.1
Dec.	11.012	7.1	8.625	6.3	2.387	14.3	5.505	6.5	5.507	8.0
2008 Janv.	10.944	7.1	8.576	6.2	2.368	14.2	5.467	6.4	5.477	7.9

Avots: *Eurostat*.

1) Nodarbinātības dati attiecas uz fiziskajām personām un balstās uz EKS 95. Bezdarba dati attiecas uz fiziskajām personām, un tiem piemērotas SDO rekomendācijas.

2) 2006. gadā.

3) Pieaugušie – vecumā no 25 gadiem; jaunieši – jaunāki par 25 gadiem; īpatsvars izteikts procentos no darbaspēka attiecīgā vecuma grupā.

4) Īpatsvars izteikts procentos no darbaspēka attiecīgā dzimuma grupā.

VALSTS FINANSES

6.1. Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums[1)]

(procentos no IKP)

1. Euro zona – ieņēmumi

	Kopā	Kārtējie ieņēmumi									Kapitāla ieņēmumi		Papildpostenis: fiskālais slogs[2)]
			Tiešie nodokļi			Netiešie nodokļi		Sociālās iemaksas		Pārdošanas ieņēmumi		Kapitāla nodokļi	
				Mājsaimniecību	Sabiedrību		ES institūciju saņemtie	Darba devēji	Darba ņēmēji				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	46.6	46.3	12.2	9.2	2.7	13.9	0.6	16.1	8.3	4.9	2.3	0.3	0.3	42.5
1999	47.0	46.7	12.5	9.3	2.9	14.2	0.6	16.1	8.3	4.9	2.3	0.3	0.3	43.0
2000	46.6	46.4	12.7	9.5	2.9	13.9	0.6	15.9	8.2	4.8	2.2	0.3	0.3	42.7
2001	45.8	45.6	12.3	9.3	2.7	13.6	0.6	15.7	8.2	4.7	2.2	0.2	0.3	41.8
2002	45.3	45.0	11.8	9.1	2.5	13.5	0.4	15.7	8.2	4.6	2.1	0.3	0.3	41.3
2003	45.0	44.4	11.4	8.9	2.3	13.5	0.4	15.8	8.2	4.7	2.1	0.6	0.5	41.2
2004	44.6	44.1	11.3	8.6	2.5	13.5	0.3	15.6	8.1	4.5	2.1	0.5	0.4	40.8
2005	45.0	44.5	11.6	8.6	2.6	13.7	0.3	15.5	8.1	4.5	2.2	0.5	0.3	41.1
2006	45.6	45.3	12.2	8.8	3.0	13.9	0.3	15.5	8.1	4.5	2.1	0.3	0.3	41.8

2. Euro zona – izdevumi

	Kopā	Kārtējie izdevumi								Izdevumi kapitālieguldījumiem				Papildpostenis: primārie izdevumi[3)]
		Kopā	Atlīdzība nodarbinātajiem	Starppatēriņš	Procentu maksājumi	Kārtējie pārvedumi	Sociālie maksājumi	Subsīdijas	ES institūciju veiktie maksājumi		Investīcijas	Kapitāla pārvedumi	ES institūciju veiktie maksājumi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	48.9	45.1	10.6	4.7	4.6	25.2	22.2	2.1		0.5	3.8	2.4	1.4	0.1	44.3
1999	48.4	44.5	10.6	4.8	4.1	25.1	22.1	2.1		0.5	3.9	2.5	1.4	0.1	44.4
2000	47.7	43.9	10.4	4.8	3.9	24.8	21.7	2.0		0.5	3.8	2.5	1.3	0.0	43.7
2001	47.7	43.8	10.3	4.8	3.8	24.8	21.8	1.9		0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	43.9
2002	47.9	44.0	10.4	4.9	3.5	25.2	22.3	1.9		0.5	3.8	2.4	1.4	0.0	44.4
2003	48.1	44.2	10.5	4.9	3.3	25.4	22.6	1.9		0.5	4.0	2.5	1.4	0.1	44.8
2004	47.4	43.6	10.4	5.0	3.1	25.1	22.4	1.7		0.5	3.8	2.4	1.4	0.0	44.3
2005	47.5	43.6	10.4	5.1	3.0	25.2	22.4	1.7		0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	44.5
2006	47.2	43.1	10.2	5.0	2.9	25.0	22.2	1.7		0.5	4.1	2.5	1.6	0.0	44.3

3. Euro zona – deficīts/pārpalikums, sākotnējais deficīts/pārpalikums un valdības patēriņš

	Deficīts (-)/pārpalikums (+)					Sākotnējais deficīts(-)/pārpalikums (+)	Valdības patēriņš[4)]							
	Kopā	Centrālā valdība	Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi		Kopā	Atlīdzība nodarbinātajiem	Starppatēriņš	Pārvedumi natūrā ar tirgus ražotāju starpniecību	Pamatkapitāla patēriņš	Pārdošana (ar mīnusa zīmi)	Sabiedriskais patēriņš	Individuālais patēriņš
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	-2.3	-2.3	-0.2	0.1		0.1	2.3	19.8	10.6	4.7	4.8	1.8	2.3	8.2	11.6
1999	-1.4	-1.7	-0.1	0.1		0.4	2.7	19.9	10.6	4.8	4.8	1.8	2.3	8.3	11.6
2000	-1.0	-1.4	-0.1	0.1		0.5	2.9	19.8	10.4	4.8	4.9	1.8	2.2	8.2	11.6
2001	-1.9	-1.7	-0.4	-0.1		0.3	1.9	19.9	10.3	4.8	5.0	1.8	2.2	8.1	11.7
2002	-2.6	-2.1	-0.5	-0.2		0.2	0.9	20.3	10.4	4.9	5.1	1.8	2.1	8.2	12.0
2003	-3.1	-2.4	-0.5	-0.2		0.0	0.2	20.5	10.5	4.9	5.2	1.9	2.1	8.3	12.2
2004	-2.8	-2.4	-0.4	-0.3		0.1	0.3	20.4	10.4	5.0	5.1	1.9	2.1	8.3	12.1
2005	-2.6	-2.2	-0.3	-0.2		0.2	0.4	20.5	10.4	5.1	5.2	1.9	2.2	8.2	12.3
2006	-1.6	-1.6	-0.1	-0.2		0.3	1.3	20.4	10.2	5.0	5.2	1.9	2.1	8.0	12.3

4. Euro zonas valstis – deficīts (-)/pārpalikums (+)[5)]

	BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2003	0.0	-4.0	0.4	-5.6	-0.2	-4.1	-3.5	-6.5	0.5	-9.8	-3.1	-1.6	-2.9	-2.7	2.5
2004	0.0	-3.8	1.3	-7.3	-0.3	-3.6	-3.5	-4.1	-1.2	-4.9	-1.7	-1.2	-3.4	-2.3	2.3
2005	-2.3	-3.4	1.2	-5.1	1.0	-2.9	-4.2	-2.4	-0.1	-3.1	-0.3	-1.6	-6.1	-1.5	2.7
2006	0.4	-1.6	2.9	-2.5	1.8	-2.5	-4.4	-1.2	0.7	-2.5	0.6	-1.4	-3.9	-1.2	3.8

Avoti: ECB – apkopotajiem euro zonas datiem; Eiropas Komisija – ar valstu deficītu/pārpalikumu saistītajiem datiem.

1) Dati attiecas uz Euro13. Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums balstīti uz EKS 95, bet rādītājos nav iekļauti ieņēmumi no UMTS licenču pārdošanas 2000. gadā (euro zonas deficīts/pārpalikums, ieskaitot šos ieņēmumus, ir 0.0% no IKP). Iekļauti un konsolidēti EK budžeta ietvaros veiktie darījumi. Darījumi starp dalībvalstu valdībām nav konsolidēti.

2) Fiskālais slogs ietver nodokļus un sociālās iemaksas.

3) Ietver visus izdevumus mīnus procentu maksājumus.

4) Atbilst valdības galapatēriņa izdevumiem (P.3) atbilstoši EKS 95.

5) Ietver ieņēmumus no UMTS licenču pārdošanas un norēķiniem saistībā ar mijmaiņas un biržā netirgotajiem nākotnes procentu likmju līgumiem.

6.2. Parāds[1)]
(procentos no IKP)

1. Euro zona – finanšu instrumentu un to turētāju sektoru dalījumā

	Kopā	Finanšu instrumenti				Turētāji				
		Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Īstermiņa parāda vērtspapīri	Ilgtermiņa parāda vērtspapīri	Iekšzemes kreditori[2)]				Citi kreditori[3)]
						Kopā	MFI	Citas finanšu sabiedrības	Citi sektori	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1997	74.1	2.8	16.2	6.4	48.8	55.6	28.4	13.6	13.7	18.4
1998	72.8	2.7	15.2	5.3	49.6	52.4	26.5	14.5	11.4	20.4
1999	72.0	2.9	14.4	4.2	50.5	48.8	25.3	13.8	9.6	23.2
2000	69.4	2.7	13.2	3.7	49.8	44.3	22.0	12.5	9.8	25.1
2001	68.3	2.8	12.4	4.0	49.2	42.1	20.6	11.2	10.3	26.3
2002	68.1	2.7	11.8	4.5	49.1	40.2	19.3	10.7	10.1	28.0
2003	69.1	2.0	12.3	5.0	49.7	39.4	19.4	11.2	8.8	29.8
2004	69.5	2.2	11.9	5.0	50.5	37.5	18.4	10.8	8.4	32.0
2005	70.3	2.4	11.8	4.7	51.4	35.5	17.3	10.9	7.2	34.8
2006	68.6	2.5	11.4	4.1	50.7	32.9	17.6	8.4	6.9	35.7

2. Euro zona – emitenta, termiņa un valūtas denominācijas dalījumā

	Kopā	Emitents[4)]				Sākotnējais termiņš			Atlikušais termiņš			Valūtas	
		Centrālā valdība	Pavalsts valdība	Vietējā valdība	Sociālās nodrošināšanas fondi	Līdz 1 gadam	Ilgāk par 1 gadu	Mainīgā procentu likme	Līdz 1 gadam	1–5 gadi	Ilgāk par 5 gadiem	Euro vai dalībvalsts valūta[5)]	Citas valūtas
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	74.1	62.1	6.0	5.4	0.6	9.4	64.7	8.4	18.1	25.3	30.7	72.1	2.0
1998	72.8	61.1	6.1	5.3	0.4	8.1	64.6	7.5	15.4	26.4	30.9	70.9	1.8
1999	72.0	60.4	6.0	5.1	0.4	7.3	64.7	6.6	13.6	27.9	30.5	69.8	2.1
2000	69.4	58.2	5.9	4.9	0.4	6.5	62.9	5.8	13.4	27.9	28.1	67.5	1.9
2001	68.3	57.1	6.1	4.8	0.4	7.0	61.4	4.9	13.7	26.6	28.0	66.7	1.7
2002	68.1	56.7	6.3	4.8	0.4	7.6	60.5	4.9	15.3	25.0	27.8	66.7	1.5
2003	69.1	56.9	6.5	5.1	0.6	7.8	61.4	4.8	14.7	25.8	28.6	68.0	1.1
2004	69.5	57.3	6.6	5.1	0.4	7.8	61.7	4.6	14.7	26.2	28.7	68.5	1.1
2005	70.3	57.8	6.7	5.3	0.5	7.9	62.4	4.6	14.9	25.7	29.7	69.1	1.2
2006	68.6	56.1	6.6	5.4	0.6	7.5	61.2	4.5	14.4	24.8	29.5	67.7	0.9

3. Euro zonas valstis

	BE	DE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2003	98.6	63.8	31.1	97.9	48.7	62.9	104.3	68.9	6.3	69.3	52.0	64.6	56.9	27.9	44.3
2004	94.2	65.6	29.5	98.6	46.2	64.9	103.8	70.2	6.4	72.7	52.4	63.8	58.3	27.6	44.1
2005	92.2	67.8	27.4	98.0	43.0	66.7	106.2	69.1	6.2	70.8	52.3	63.4	63.7	27.4	41.4
2006	88.2	67.5	25.1	95.3	39.7	64.2	106.8	65.2	6.6	64.7	47.9	61.7	64.8	27.1	39.2

Avoti: ECB – apkopotajiem euro zonas datiem; Eiropas Komisija – ar valsts parādu saistītajiem datiem.
1) Dati attiecas uz Euro13. Valdības kopējais parāds nominālvērtībā, ar konsolidētiem valdības apakšsektoriem. Nerezidentu valdību turējumi nav konsolidēti. Dati daļēji aplēsti.
2) Turētāji – tās valsts rezidenti, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.
3) Ietver euro zonas valstu rezidentus, izņemot tās valsts rezidentus, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.
4) Izņemot valdības parādu, kura turētājs ir attiecīgās valsts valdība.
5) Pirms 1999. gada šeit iekļauti parāda dati ekijos, vietējā valūtā un to pārējo dalībvalstu valūtās, kuras ieviesušas euro.

6.3. Parāda pārmaiņas[1)]
(procentos no IKP)

1. Euro zona – pārmaiņas to cēloņa, finanšu instrumentu un turētāju sektoru dalījumā

	Kopā	Pārmaiņu cēlonis				Finanšu instrumenti				Turētāji			
		Aizņemšanās nepieciešamība[2)]	Pārvērtēšanas ietekme[3)]	Citas apjoma pārmaiņas[4)]	Apstrādes ietekme[5)]	Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Īstermiņa parāda vērtspapīri	Ilgtermiņa parāda vērtspapīri	Iekšzemes kreditori[6)]			Pārējie kreditori[7)]
											MFI	Pārējās finanšu sabiedrības	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1998	1.8	2.2	-0.3	0.0	-0.1	0.1	-0.3	-0.8	2.8	-0.9	-0.7	1.5	2.7
1999	2.0	1.6	0.4	0.0	0.0	0.2	-0.2	-0.9	2.8	-1.6	-0.2	-0.2	3.6
2000	1.0	1.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	-0.5	-0.3	1.9	-2.1	-2.0	-0.6	3.1
2001	1.9	1.9	-0.1	0.1	0.0	0.2	-0.2	0.4	1.4	-0.3	-0.5	-0.8	2.2
2002	2.1	2.7	-0.5	0.0	0.0	0.0	-0.2	0.7	1.6	-0.5	-0.5	-0.1	2.6
2003	3.1	3.3	-0.2	0.0	0.0	-0.6	0.9	0.6	2.1	0.4	0.6	0.8	2.7
2004	3.1	3.2	-0.1	0.0	0.0	0.2	0.1	0.1	2.7	-0.3	-0.3	0.1	3.4
2005	3.1	3.1	0.1	-0.1	0.0	0.3	0.2	-0.1	2.6	-0.7	-0.4	0.5	3.8
2006	1.5	1.4	0.1	0.0	0.0	0.2	0.1	-0.4	1.6	-1.0	1.0	-2.1	2.5

2. Euro zona – deficīta-parāda korekcija

	Parāda pārmaiņas	Deficīts (-)/ pārpalikums (+)[8)]	Deficīta-parāda korekcija[9)]											
			Kopā	Darījumi ar galvenajiem finanšu aktīviem, kas ir valdības īpašumā							Pārvērtēšanas ietekme		Citas apjoma pārmaiņas	Citi[10)]
				Kopā	Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Parāda vērtspapīri[11)]	Akcijas un pārējie kapitāla vērtspapīri	Privatizācija	Ieguldījumi kapitālā		Valūtas kursa ietekme		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	1.8	-2.3	-0.5	-0.2	0.2	0.0	0.1	-0.4	-0.7	0.2	-0.3	0.0	0.0	0.0
1999	2.0	-1.4	0.6	0.0	0.5	0.1	0.0	-0.5	-0.7	0.1	0.4	0.2	0.0	0.2
2000	1.0	0.0	1.0	1.0	0.7	0.2	0.2	0.0	-0.4	0.2	0.0	0.1	0.0	0.0
2001	1.9	-1.8	0.0	-0.5	-0.6	0.1	0.1	-0.1	-0.3	0.1	-0.1	0.0	0.1	0.6
2002	2.1	-2.6	-0.5	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	-0.3	0.1	-0.5	-0.1	0.0	0.0
2003	3.1	-3.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	-0.2	0.1	-0.2	-0.1	0.0	0.1
2004	3.1	-2.8	0.2	0.3	0.2	0.0	0.1	0.0	-0.5	0.2	-0.1	-0.1	0.0	0.1
2005	3.1	-2.6	0.5	0.7	0.4	0.1	0.2	0.1	-0.3	0.2	0.1	0.1	-0.1	-0.2
2006	1.5	-1.6	-0.1	0.3	0.4	-0.1	0.2	-0.1	-0.4	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.5

Avots: ECB.

1) Dati attiecas uz Euro13 un ir daļējas aplēses. Gada pārmaiņas valdības kopējā nominālajā konsolidētajā parādā izteiktas procentos no IKP, t.i., [parāds(t) - parāds(t-1)] ÷ IKP (t).
2) Saskaņā ar definīciju aizņemšanās nepieciešamība ir vienāda ar parāda darījumiem.
3) Papildus ārvalstu valūtas maiņas pārmaiņu ietekmei ietver arī pārmaiņas, kas rodas, nosakot datus nominālvērtībā (piemēram, prēmijas vai diskonta likmes emitētajiem parāda vērtspapīriem).
4) Ietver pārmaiņu ietekmi, kas rodas institucionālu vienību pārklasificēšanas un noteiktu veidu parāda pārņemšanas rezultātā.
5) Starpība starp kopējā parāda pārmaiņām, kas veidojas, summējot valstu parādu, un valstu parāda pārmaiņu summu pirms 2001. gada izmantoto valūtas kursu svārstību dēļ.
6) Turētāji – tās valsts rezidenti, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.
7) Ietver euro zonas valstu rezidentus, izņemot tās valsts rezidentus, kuras valdība uzņēmusies parādsaistības.
8) Ietverot ieņēmumus no UMTS licenču pārdošanas.
9) Starpība starp gada pārmaiņām kopējā nominālā konsolidētā parāda apjomā un deficītu (izteiktu procentos no IKP).
10) Galvenokārt tiek veidoti no darījumiem ar pārējiem aktīviem un saistībām (tirdzniecības kredīti, citi debitoru/kreditoru parādi un atvasinātie finanšu instrumenti).
11) Neietver atvasinātos finanšu instrumentus.

6.4. Ceturkšņa ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums[1)]

(procentos no IKP)

1. Euro zona – ceturkšņa ieņēmumi

	Kopā	Kārtējie ieņēmumi						Kapitāla ieņēmumi		Papild-postenis: fiskālais slogs[2)]
			Tiešie nodokļi	Netiešie nodokļi	Sociālās iemaksas	Pārdošanas ieņēmumi	Īpašuma ieņēmumi		Kapitāla nodokļi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001 III	43.4	43.1	11.6	12.4	15.5	1.9	0.9	0.4	0.3	39.7
IV	49.2	48.7	13.5	13.9	16.3	2.9	1.1	0.5	0.3	44.0
2002 I	41.9	41.5	10.1	12.7	15.4	1.7	0.8	0.4	0.2	38.5
II	45.6	45.1	12.6	12.7	15.5	2.0	1.6	0.5	0.3	41.1
III	43.5	43.1	11.2	12.8	15.5	1.9	0.8	0.4	0.3	39.6
IV	49.2	48.6	13.4	14.1	16.3	3.0	0.9	0.6	0.3	44.1
2003 I	41.9	41.4	9.7	12.8	15.6	1.7	0.7	0.5	0.2	38.3
II	45.9	44.4	12.0	12.7	15.7	2.0	1.3	1.5	1.2	41.6
III	42.8	42.3	10.8	12.7	15.5	1.9	0.7	0.5	0.2	39.2
IV	49.2	48.2	13.1	14.2	16.2	2.9	0.8	1.0	0.3	43.8
2004 I	41.4	40.9	9.5	12.8	15.3	1.7	0.7	0.4	0.3	38.0
II	45.0	44.2	12.1	13.0	15.3	2.0	0.9	0.8	0.6	41.0
III	42.6	42.1	10.6	12.6	15.4	1.9	0.7	0.5	0.3	38.9
IV	49.2	48.3	13.0	14.4	16.2	2.9	0.8	1.0	0.4	43.9
2005 I	42.0	41.5	9.9	12.9	15.3	1.7	0.6	0.5	0.3	38.4
II	44.7	44.1	11.9	13.3	15.2	2.0	1.0	0.6	0.3	40.7
III	43.3	42.6	11.0	12.9	15.2	1.9	0.8	0.7	0.3	39.4
IV	49.4	48.6	13.4	14.3	16.1	3.0	0.9	0.8	0.3	44.2
2006 I	42.6	42.1	10.2	13.3	15.2	1.7	0.8	0.5	0.3	39.0
II	45.9	45.4	12.6	13.6	15.3	2.0	1.2	0.5	0.3	41.8
III	43.6	43.1	11.4	12.9	15.3	1.9	0.8	0.5	0.3	39.9
IV	49.9	49.3	14.2	14.4	16.0	2.9	0.9	0.7	0.3	44.9
2007 I	42.4	42.0	10.4	13.4	14.9	1.7	0.9	0.4	0.3	39.0
II	46.3	45.9	13.1	13.7	15.2	1.9	1.2	0.5	0.3	42.2
III	43.8	43.4	12.1	12.8	15.0	1.9	0.8	0.5	0.3	40.2

2. Euro zona – ceturkšņa izdevumi un deficīts/pārpalikums

	Kopā	Kārtējie izdevumi							Izdevumi kapitālieguldījumiem			Deficīts (-)/ pārpalikums (+)	Sākotnējais deficīts (-)/ pārpalikums (+)
		Kopā	Atlīdzība nodarbi-nātajiem	Starp-patēriņš	Procentu maksājumi	Kārtējie pārvedumi	Sociālie maksājumi	Subsīdijas		Investīcijas	Kapitāla pārvedumi		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2001 III	46.1	42.4	10.0	4.6	3.8	24.1	20.8	1.4	3.7	2.5	1.2	-2.7	1.2
IV	51.2	46.3	11.0	5.7	3.6	26.0	22.1	1.7	4.9	3.2	1.7	-2.1	1.5
2002 I	46.2	42.8	10.3	4.3	3.7	24.5	21.2	1.3	3.5	2.0	1.5	-4.3	-0.7
II	46.7	43.2	10.3	4.9	3.6	24.4	21.2	1.3	3.4	2.3	1.1	-1.0	2.5
III	46.8	43.2	10.0	4.7	3.5	24.9	21.5	1.4	3.7	2.5	1.2	-3.3	0.2
IV	50.9	46.5	11.1	5.7	3.3	26.4	22.7	1.6	4.4	2.8	1.6	-1.7	1.6
2003 I	46.8	43.3	10.3	4.5	3.5	25.0	21.5	1.3	3.5	1.9	1.6	-5.0	-1.5
II	47.3	43.7	10.4	4.8	3.4	25.2	21.7	1.3	3.6	2.3	1.2	-1.4	2.0
III	47.0	43.3	10.2	4.8	3.3	25.0	21.6	1.3	3.7	2.5	1.2	-4.2	-0.9
IV	51.2	46.3	11.0	5.7	3.1	26.5	22.9	1.5	4.8	3.3	1.6	-1.9	1.2
2004 I	46.4	43.1	10.3	4.6	3.2	25.0	21.4	1.2	3.4	1.9	1.5	-5.1	-1.9
II	46.5	43.2	10.4	4.9	3.1	24.8	21.5	1.2	3.3	2.3	1.0	-1.5	1.6
III	46.0	42.6	9.9	4.7	3.2	24.9	21.5	1.3	3.4	2.5	1.0	-3.4	-0.3
IV	50.7	45.8	11.0	5.7	3.0	26.1	22.7	1.4	4.9	3.1	1.8	-1.5	1.5
2005 I	46.9	43.2	10.3	4.7	3.1	25.2	21.4	1.2	3.7	1.9	1.9	-4.9	-1.8
II	46.4	43.0	10.2	5.0	3.2	24.6	21.4	1.1	3.4	2.4	1.1	-1.7	1.5
III	45.8	42.3	9.9	4.8	2.9	24.7	21.4	1.2	3.5	2.5	1.0	-2.5	0.4
IV	50.7	45.9	11.1	5.8	2.8	26.2	22.7	1.4	4.8	3.1	1.7	-1.3	1.5
2006 I	45.6	42.4	10.1	4.5	3.0	24.9	21.3	1.2	3.1	1.9	1.3	-3.0	0.0
II	46.0	42.6	10.3	4.9	3.1	24.3	21.3	1.1	3.3	2.4	1.0	-0.1	3.0
III	46.2	41.9	9.8	4.7	2.9	24.5	21.2	1.2	4.2	2.5	1.8	-2.6	0.3
IV	50.7	45.3	10.7	5.9	2.7	26.0	22.4	1.4	5.4	3.2	2.2	-0.8	1.9
2007 I	44.6	41.4	9.9	4.5	2.9	24.1	20.6	1.1	3.2	2.0	1.2	-2.1	0.8
II	45.0	41.7	10.0	4.9	3.1	23.8	20.8	1.0	3.3	2.4	0.9	1.3	4.4
III	44.6	41.2	9.6	4.6	2.9	24.0	20.8	1.2	3.5	2.5	0.9	-0.8	2.1

Avots: ECB aprēķini, kas balstīti uz *Eurostat* un valstu datiem.

1) Ieņēmumi, izdevumi un deficīts/pārpalikums balstīti uz EKS 95. Nav iekļauti EK budžeta darījumi ar ārpus valdības sektora esošajiem uzņēmumiem. Citādi, izņemot atšķirīgus datu nosūtīšanas termiņus, ceturkšņa dati atbilst gada datiem. Dati nav sezonāli izlīdzināti.

2) Fiskālais slogs ietver nodokļus un sociālās iemaksas.

6.5. Ceturkšņa parāds un parāda pārmaiņas
(procentos no IKP)

1. Euro zona – Māstrihtas parāds, finanšu instrumentu sektoru dalījumā[1)]

	Kopā	Finanšu instrumenti			
		Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Īstermiņa parāda vērtspapīri	Ilgtermiņa parāda vērtspapīri
	1	2	3	4	5
2004 IV	69.5	2.2	11.9	5.0	50.5
2005 I	70.9	2.2	11.9	5.2	51.5
II	71.6	2.3	11.7	5.2	52.4
III	71.1	2.4	11.8	5.2	51.8
IV	70.3	2.4	11.8	4.7	51.4
2006 I	70.7	2.5	11.7	4.9	51.5
II	70.8	2.5	11.6	4.9	51.8
III	70.3	2.5	11.6	4.7	51.4
IV	68.6	2.5	11.4	4.1	50.7
2007 I	68.9	2.4	11.4	4.8	50.3
II	69.1	2.2	11.1	5.1	50.7
III	68.1	2.1	11.0	5.2	49.8

2. Euro zona – deficīta-parāda korekcija

	Parāda pārmaiņas	Deficīts (-)/ pārpalikums (+)	Deficīta-parāda korekcija								Papildpostenis: aizņemšanās nepieciešamība
			Kopā	Darījumi ar galvenajiem finanšu aktīviem, kas ir valdības īpašumā					Pārvērtēšanas ietekme un citas apjoma pārmaiņas	Citi	
				Kopā	Nauda un noguldījumi	Aizdevumi	Parāda vērtspapīri	Akcijas un pārējie kapitāla vērtspapīri			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2004 IV	-3.0	-1.5	-4.5	-3.3	-2.6	0.1	-0.2	-0.6	0.0	-1.2	-3.0
2005 I	7.3	-4.9	2.4	2.4	1.3	0.3	0.3	0.4	0.0	0.0	7.3
II	5.4	-1.7	3.7	3.3	2.5	0.0	0.3	0.5	0.1	0.3	5.3
III	0.6	-2.5	-2.0	-2.4	-2.3	0.0	0.3	-0.4	0.0	0.4	0.5
IV	-0.6	-1.3	-1.9	-0.4	0.0	0.0	-0.3	-0.1	-0.1	-1.4	-0.5
2006 I	4.9	-3.0	1.9	1.3	1.0	0.1	0.6	-0.5	-0.3	0.9	5.1
II	3.3	-0.1	3.2	3.2	2.5	0.1	0.4	0.2	0.6	-0.6	2.7
III	1.2	-2.6	-1.4	-0.9	-0.7	-0.1	0.1	-0.1	0.2	-0.7	1.0
IV	-3.1	-0.8	-3.8	-2.1	-1.2	-0.6	-0.1	-0.2	-0.1	-1.6	-2.9
2007 I	4.8	-2.1	2.7	1.8	1.0	0.2	0.6	0.0	-0.3	1.2	5.2
II	3.8	1.3	5.1	4.8	4.1	0.0	0.5	0.2	0.1	0.2	3.7
III	-0.5	-0.8	-1.3	-1.8	-2.2	0.1	0.3	0.0	0.0	0.5	-0.6

A28. Deficīts, aizņemšanās nepieciešamība un parāda pārmaiņas (četru ceturkšņu mainīgā summa procentos no IKP)

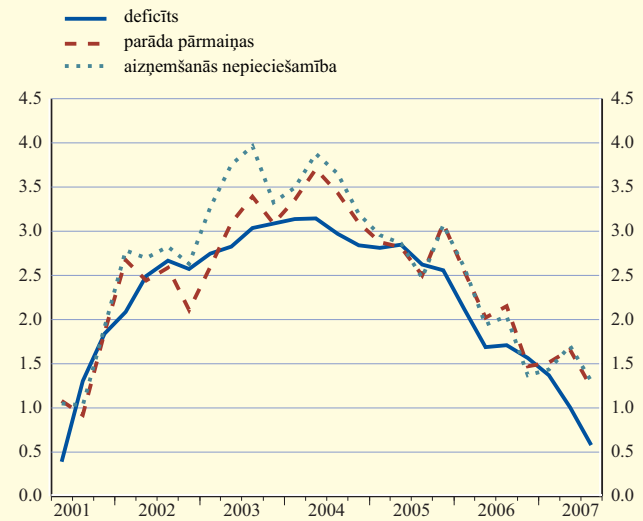

A29. Māstrihtas parāds
(gada pārmaiņas parāda attiecībā pret IKP un pamatfaktoros)

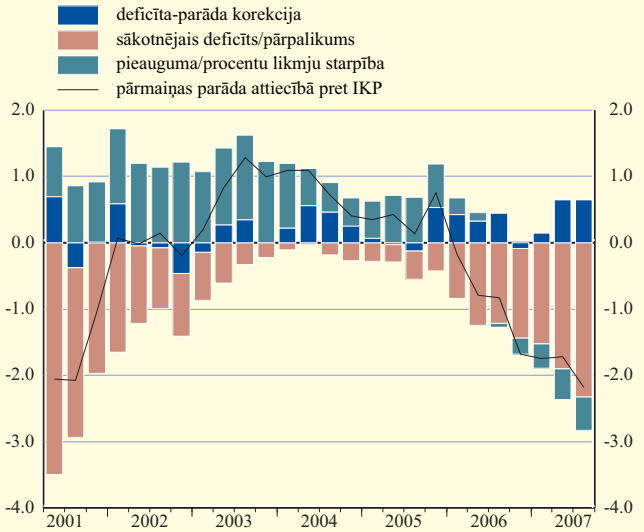

Avots: ECB aprēķini, kas balstīti uz *Eurostat* un valstu datiem.
1) Dati ceturksnī *t* tiek izteikti procentos no IKP summas *t* un trijos iepriekšējos ceturkšņos.

7 ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI

7.1. Maksājumu bilances kopsavilkums[1)]
(mljrd. euro; neto darījumi)

	Tekošais konts					Kapitāla konts	Neto aizdevumi pārējām pasaules valstīm/neto aizņēmumi no pārējām pasaules valstīm (1. + 6. aile)	Finanšu konts						Novirze
	Kopā	Preces	Pakalpojumi	Ienākumi	Kārtējie pārvedumi			Kopā	Tiešās investīcijas	Portfeļieguldījumi	Atvasinātie finanšu instrumenti	Citi ieguldījumi	Rezerves aktīvi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2005	8.5	47.9	31.6	1.9	-72.9	11.3	19.9	24.2	-208.8	141.3	-16.4	90.1	18.0	-44.1
2006	-12.9	23.0	35.1	6.1	-77.1	9.1	-3.7	118.0	-136.4	276.4	2.5	-23.2	-1.3	-114.3
2007	13.1	60.7	42.4	-6.6	-83.4	14.7	27.8	1.5	-108.4	232.5	-123.2	5.5	-4.9	-29.3
2006 IV	16.4	16.9	7.6	7.3	-15.4	4.6	21.0	-42.2	-52.5	116.9	-2.7	-101.4	-2.4	21.2
2007 I	-0.2	8.6	7.8	4.7	-21.2	5.0	4.8	4.7	-14.6	129.8	-16.4	-92.5	-1.6	-9.5
II	-4.9	20.1	12.6	-21.1	-16.5	2.4	-2.4	23.6	-66.8	72.4	-23.2	45.4	-4.2	-21.2
III	9.8	18.5	14.4	2.1	-25.2	1.2	11.0	90.6	-37.8	76.2	-32.5	88.2	-3.6	-101.6
IV	8.4	13.6	7.6	7.8	-20.5	6.0	14.4	-117.4	10.8	-45.9	-51.1	-35.6	4.5	102.9
2006 Dec.	14.5	4.8	3.5	5.9	0.2	3.3	17.8	-32.9	-24.6	24.3	-5.5	-25.3	-1.9	15.1
2007 Janv.	-3.7	-4.2	1.1	1.1	-1.7	2.2	-1.4	42.7	-13.8	42.7	-4.2	20.9	-3.0	-41.2
Febr.	-3.6	2.6	2.9	3.0	-12.1	1.1	-2.4	2.0	-3.2	22.9	-7.9	-9.3	-0.5	0.5
Marts	7.1	10.1	3.8	0.6	-7.4	1.6	8.7	-39.9	2.4	64.2	-4.3	-104.1	1.9	31.2
Apr.	-4.6	4.5	3.2	-4.6	-7.7	0.6	-4.0	41.2	-8.4	1.1	-9.9	59.9	-1.5	-37.2
Maijs	-12.7	4.3	3.4	-15.4	-5.1	1.8	-10.9	-3.7	-26.3	3.2	-2.9	23.0	-0.7	14.6
Jūn.	12.4	11.3	6.0	-1.1	-3.8	0.0	12.4	-13.9	-32.1	68.1	-10.4	-37.6	-1.9	1.5
Jūl.	4.8	7.9	4.8	-0.2	-7.7	0.8	5.6	45.9	-0.7	25.4	-12.9	37.0	-2.9	-51.4
Aug.	0.4	4.0	3.6	1.1	-8.3	0.1	0.5	58.6	0.3	1.9	-8.4	63.9	1.0	-59.1
Sept.	4.6	6.5	6.1	1.2	-9.2	0.3	4.9	-13.9	-37.4	48.9	-11.1	-12.6	-1.6	9.0
Okt.	3.9	8.7	3.1	2.3	-10.3	1.2	5.1	-80.6	21.3	-56.1	-6.9	-38.3	-0.5	75.5
Nov.	2.7	6.3	2.3	1.0	-6.9	1.1	3.8	-13.1	10.6	8.7	-31.6	-1.0	0.2	9.3
Dec.	1.9	-1.5	2.2	4.5	-3.3	3.6	5.6	-23.6	-21.0	1.5	-12.6	3.7	4.8	18.1
	12 mēnešu darījumu summa													
2007 Dec.	13.1	60.7	42.4	-6.6	-83.4	14.7	27.8	1.5	-108.4	232.5	-123.2	5.5	-4.9	-29.3

A30. Maksājumu bilances tekošais konts
(mljrd. euro)

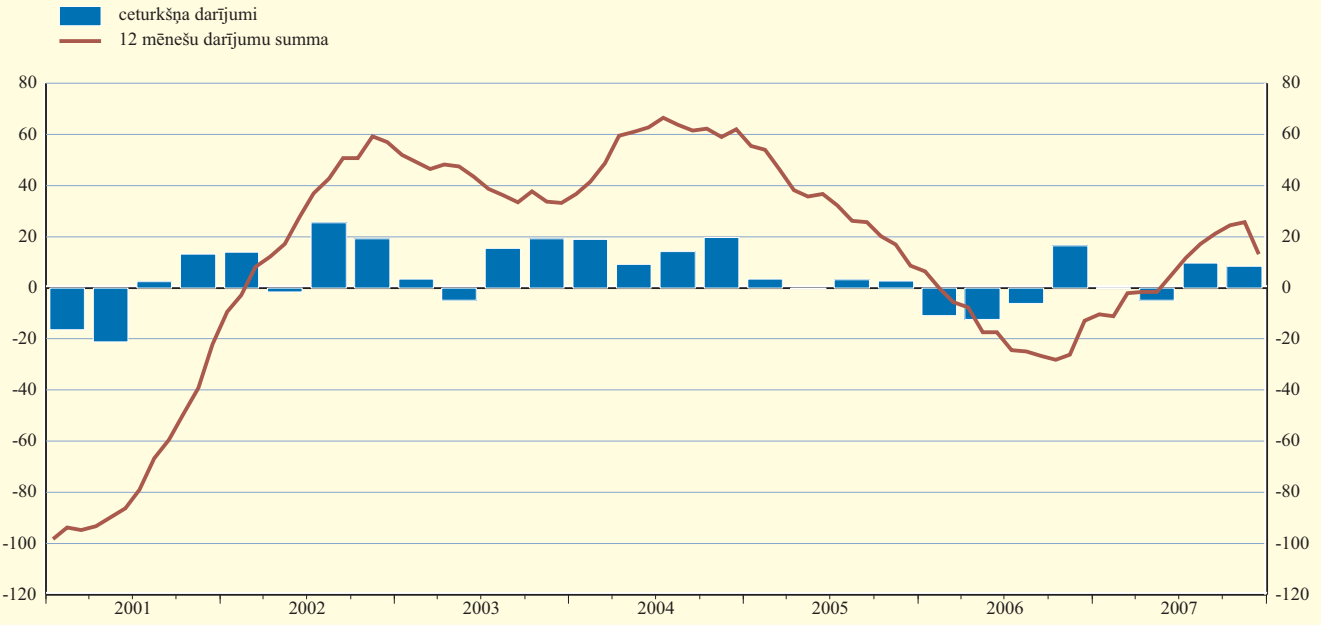

Avots: ECB.
1) Zīmju konvencijas skaidrojums sniegts vispārējās piezīmēs.

7.2. Tekošais konts un kapitāla konts
(mljrd. euro; darījumi)

1. Tekošā konta un kapitāla konta kopsavilkums

	Tekošais konts													Kapitāla konts	
	Kopā			Preces		Pakalpojumi		Ienākumi		Kārtējie pārvedumi					
	Kredīts	Debets	Saldo	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts		Debets		Kredīts	Debets
											Strādājošo naudas pārvedumi		Strādājošo naudas pārvedumi		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2005	2 071.2	2 062.6	8.5	1 222.2	1 174.2	399.7	368.2	364.2	362.3	85.1	5.3	158.0	13.1	24.1	12.8
2006	2 368.9	2 381.7	-12.9	1 392.0	1 369.0	426.1	391.0	463.9	457.8	86.9	5.3	164.0	15.5	23.7	14.5
2007	2 591.7	2 578.6	13.1	1 505.1	1 444.4	465.5	423.1	535.2	541.8	85.8	-	169.2	-	25.9	11.3
2006 IV	639.7	623.3	16.4	374.8	357.9	109.3	101.6	127.6	120.3	28.1	1.4	43.5	4.4	8.8	4.2
2007 I	615.8	616.0	-0.2	361.3	352.8	105.3	97.5	122.4	117.7	26.7	1.4	48.0	4.6	7.8	2.8
II	646.6	651.5	-4.9	373.3	353.2	115.0	102.4	139.7	160.8	18.6	1.6	35.1	4.9	4.9	2.5
III	650.8	641.1	9.8	375.3	356.8	126.2	111.8	133.5	131.4	15.9	1.7	41.1	5.2	4.1	2.8
IV	678.4	670.0	8.4	395.2	381.6	119.0	111.5	139.6	131.9	24.6	-	45.1	-	9.1	3.2
2007 Okt.	230.7	226.8	3.9	140.5	131.8	41.0	37.8	44.9	42.6	4.3	.	14.6	.	2.0	0.8
Nov.	223.7	221.1	2.7	136.4	130.1	37.5	35.2	44.7	43.7	5.2	.	12.1	.	2.2	1.1
Dec.	224.0	222.1	1.9	118.3	119.7	40.6	38.4	50.1	45.6	15.1	.	18.4	.	4.9	1.3
	Sezonāli izlīdzināti dati														
2006 IV	621.9	619.6	2.3	367.3	351.8	108.8	100.1	123.5	123.9	22.2	.	43.8	.	.	.
2007 I	630.4	622.5	7.9	366.7	351.6	114.5	102.7	126.6	128.1	22.6	.	40.1	.	.	.
II	642.4	638.1	4.3	372.0	354.9	115.4	105.9	132.7	137.1	22.3	.	40.2	.	.	.
III	663.6	656.0	7.6	383.5	367.5	117.6	105.2	141.0	140.7	21.4	.	42.6	.	.	.
IV	656.1	661.0	-4.9	383.3	372.0	118.0	109.1	136.1	135.1	18.8	.	44.8	.	.	.
2007 Jūl.	219.2	215.4	3.8	125.9	121.7	38.4	35.0	47.2	44.8	7.7	.	13.9	.	.	.
Aug.	222.0	218.9	3.2	129.1	121.9	39.6	35.4	46.3	47.1	7.0	.	14.5	.	.	.
Sept.	222.3	221.7	0.6	128.6	123.9	39.6	34.9	47.5	48.7	6.7	.	14.1	.	.	.
Okt.	221.6	218.4	3.1	129.2	120.7	38.8	36.0	47.7	45.5	5.9	.	16.3	.	.	.
Nov.	221.1	218.8	2.3	128.8	122.9	39.3	35.8	47.5	47.3	5.5	.	12.9	.	.	.
Dec.	213.5	223.7	-10.3	125.3	128.5	39.9	37.3	40.9	42.3	7.4	.	15.7	.	.	.

A31. Maksājumu bilance. Preces
(mljrd. euro, sezonāli izlīdzināti dati; 3 mēnešu mainīgie vidējie rādītāji)

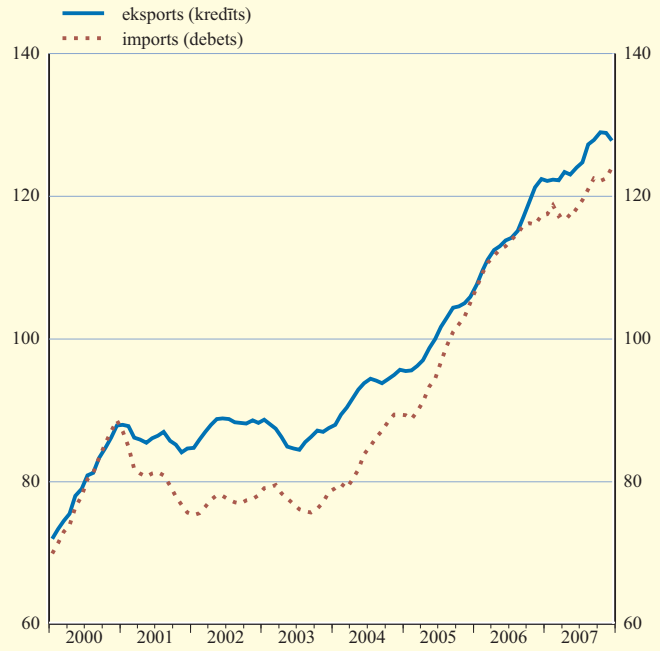

A32. Maksājumu bilance. Pakalpojumi
(mljrd. euro, sezonāli izlīdzināti dati; 3 mēnešu mainīgie vidējie rādītāji)

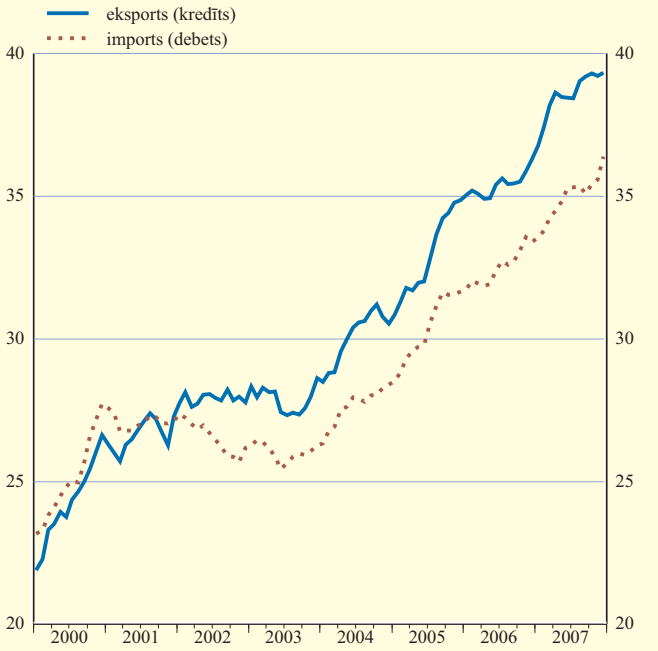

Avots: ECB.

7.2. Tekošais konts un kapitāla konts
(mljrd. euro)

2. Ienākumu konts
(darījumi)

	Atlīdzība nodarbinātajiem		Ieguldījumu ienākumi													
	Kredīts	Debets	Kopā		Tiešās investīcijas						Portfeļieguldījumi				Citi ieguldījumi	
			Kredīts	Debets	Pašu kapitāls				Maksa par parādu		Pašu kapitāls		Maksa par parādu		Kredīts	Debets
					Kredīts		Debets		Kredīts	Debets	Kredīts	Debets	Kredīts	Debets		
						Reinvestētā peļņa		Reinvestētā peļņa								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2004	15.3	7.6	275.9	293.4	99.6	37.1	78.4	31.4	12.8	12.6	23.8	54.2	72.6	75.6	67.2	72.6
2005	15.4	9.2	348.8	353.1	127.0	32.1	89.1	-10.2	14.2	13.6	31.7	69.6	82.1	80.4	93.9	100.4
2006	16.0	9.9	447.8	447.9	151.4	27.0	94.2	40.3	18.5	16.7	39.0	99.0	101.5	87.2	137.4	150.9
2006 III	4.0	3.0	109.2	108.8	34.9	13.3	23.4	13.0	4.6	4.2	8.7	21.5	26.3	21.2	34.8	38.6
IV	4.2	2.6	123.4	117.8	42.5	7.6	26.2	9.1	5.2	5.0	8.2	19.1	27.9	23.4	39.6	44.1
2007 I	4.0	1.9	118.5	115.8	34.4	15.6	22.5	6.5	5.1	4.9	9.6	18.2	27.8	25.4	41.6	44.8
II	4.0	2.5	135.6	158.3	38.8	4.1	23.0	2.1	5.7	4.8	16.0	52.9	28.7	28.3	46.4	49.4
III	4.2	3.1	129.3	128.3	36.2	14.7	22.1	12.0	5.5	5.1	11.0	23.9	30.8	26.8	45.8	50.4

3. Ģeogrāfiskais dalījums
(darījumu summa)

2006. gada 4. cet.–2007. gada 3. cet.	Kopā	ES27 (ārpus euro zonas)						Brazīlija	Kanāda	Ķīna	Indija	Japāna	Krievija	Šveice	ASV	Citi
		Kopā	Dānija	Zviedrija	Lielbritānija	Citas ES valstis	ES institūcijas									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Kredīts															
Tekošais konts	2 552.9	977.0	53.7	84.0	501.7	277.3	60.2	29.9	33.9	72.6	28.3	56.1	86.5	164.9	401.2	702.5
Preces	1 484.7	541.5	33.8	54.5	232.9	220.2	0.0	17.1	18.2	59.2	21.8	34.5	65.1	84.5	198.3	444.5
Pakalpojumi	455.7	165.0	9.5	12.3	109.2	28.2	5.9	4.5	6.7	10.1	4.9	10.6	9.4	44.9	79.8	119.9
Ienākumi	523.2	205.3	10.0	16.5	146.1	26.3	6.4	8.1	8.3	3.1	1.7	10.8	11.9	29.6	115.2	129.3
ieguldījumu ienākumi	506.9	199.8	9.9	16.4	144.4	26.1	3.0	8.1	8.2	3.1	1.7	10.7	11.8	23.1	113.8	126.7
Kārtējie pārvedumi	89.3	65.2	0.5	0.7	13.5	2.7	47.8	0.2	0.6	0.2	0.0	0.3	0.1	5.9	7.9	8.7
Kapitāla konts	25.6	21.0	0.0	0.0	0.9	0.1	19.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	0.1	0.4	0.9	2.7
	Debets															
Tekošais konts	2 531.9	837.4	42.0	76.8	406.0	216.0	96.5	-	27.7	-	-	92.6	-	159.6	363.5	-
Preces	1 420.7	420.2	28.2	49.5	171.3	171.2	0.0	23.1	12.6	159.3	17.9	55.0	85.4	73.5	135.3	438.4
Pakalpojumi	413.3	134.3	7.9	10.0	86.2	30.1	0.1	4.0	6.4	9.2	3.4	7.8	7.5	32.9	87.5	120.3
Ienākumi	530.2	178.7	5.5	16.5	138.2	10.8	7.7	-	6.9	-	-	29.4	-	47.5	134.2	-
ieguldījumu ienākumi	520.2	172.7	5.4	16.4	136.9	6.3	7.7	-	6.7	-	-	29.3	-	47.1	133.2	-
Kārtējie pārvedumi	167.6	104.2	0.4	0.9	10.4	3.9	88.7	1.4	1.9	2.1	0.6	0.4	0.5	5.6	6.5	44.4
Kapitāla konts	12.3	1.8	0.0	0.1	0.9	0.3	0.4	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.0	0.7	1.7	7.5
	Saldo															
Tekošais konts	21.0	139.6	11.7	7.2	95.7	61.3	-36.3	-	6.2	-	-	-36.5	-	5.3	37.7	-
Preces	64.0	121.3	5.6	5.0	61.6	49.0	0.0	-6.0	5.6	11.0	3.9	-20.5	-20.3	11.0	63.0	6.1
Pakalpojumi	42.4	30.7	1.5	2.3	23.0	-2.0	5.8	0.5	0.3	0.9	1.4	2.7	1.9	12.0	-7.7	-0.4
Ienākumi	-7.1	26.7	4.5	0.0	8.0	15.5	-1.3	-	1.5	-	-	-18.6	-	-18.0	-19.0	-
ieguldījumu ienākumi	-13.3	27.0	4.5	0.0	7.5	19.8	-4.7	-	1.5	-	-	-18.6	-	-24.0	-19.5	-
Kārtējie pārvedumi	-78.3	-39.1	0.1	-0.1	3.1	-1.2	-40.9	-1.2	-1.2	-1.9	-0.6	-0.1	-0.3	0.3	1.4	-35.6
Kapitāla konts	13.3	19.3	0.0	-0.1	0.0	-0.2	19.5	-0.1	-0.1	0.0	-0.2	0.4	0.0	-0.3	-0.9	-4.8

Avots: ECB.

7.3. Finanšu konts

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi un citas pārmaiņas periodā)

1. Finanšu konta kopsavilkums

	Kopā[1]			Kopā % no IKP			Tiešās investīcijas		Portfeļ-ieguldījumi		Tīrie atvasinātie finanšu instrumenti	Citi ieguldījumi		Rezerves aktīvi
	Aktīvi	Pasīvi	Atlikumi	Aktīvi	Pasīvi	Atlikumi	Aktīvi	Pasīvi	Aktīvi	Pasīvi		Aktīvi	Pasīvi	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)													
2003	7 817.7	8 608.3	-790.7	104.4	115.0	-10.6	2 169.3	2 084.2	2 655.4	3 585.9	-19.8	2 706.1	2 938.3	306.7
2004	8 604.1	9 492.8	-888.7	110.5	121.9	-11.4	2 321.2	2 243.0	3 036.5	4 081.3	-37.3	3 002.7	3 168.5	281.0
2005	10 729.0	11 566.7	-837.7	133.1	143.5	-10.4	2 809.4	2 447.6	3 876.6	5 110.5	-46.1	3 769.1	4 008.6	320.1
2006	12 191.6	13 216.0	-1 024.4	144.4	156.6	-12.1	3 075.9	2 658.8	4 441.3	5 965.2	-43.5	4 392.0	4 592.0	325.8
2007 II	13 388.1	14 567.7	-1 179.6	154.8	168.5	-13.6	3 318.0	2 798.1	4 812.7	6 629.5	-11.4	4 943.5	5 140.1	325.3
III	13 624.6	14 923.5	-1 298.9	155.8	170.6	-14.9	3 374.0	2 876.9	4 820.4	6 684.7	-0.5	5 090.2	5 361.9	340.5
	Atlikumu pārmaiņas													
2003	509.9	593.8	-83.9	6.8	7.9	-1.1	162.6	257.7	363.5	341.4	-7.2	50.4	-5.2	-59.4
2004	786.4	884.4	-98.0	10.1	11.4	-1.3	151.9	158.8	381.2	495.4	-17.5	296.6	230.2	-25.7
2005	2 124.9	2 073.9	51.0	26.4	25.7	0.6	488.2	204.6	840.0	1 029.2	-8.9	766.4	840.2	39.1
2006	1 462.6	1 649.3	-186.7	17.3	19.5	-2.2	266.5	211.2	564.7	854.8	2.7	623.0	583.4	5.7
2007 II	579.6	691.6	-112.0	26.3	31.4	-5.1	176.3	87.0	220.5	357.0	14.0	174.9	247.6	-6.2
III	236.5	355.9	-119.4	10.8	16.2	-5.4	56.0	78.8	7.8	55.2	10.9	146.7	221.8	15.2
	Darījumi													
2003	664.7	649.5	15.2	8.9	8.7	0.2	146.8	136.5	281.5	337.2	13.8	250.4	175.7	-27.8
2004	814.4	797.6	16.8	10.5	10.2	0.2	163.1	96.3	344.7	416.8	8.3	310.7	284.5	-12.5
2005	1 332.8	1 357.0	-24.2	16.5	16.8	-0.3	355.4	146.7	412.1	553.4	16.4	566.8	656.9	-18.0
2006	1 589.6	1 707.6	-118.0	18.8	20.2	-1.4	334.3	197.9	535.0	811.4	-2.5	721.5	698.3	1.3
2007 II	482.2	505.8	-23.6	21.9	23.0	-1.1	111.6	44.7	153.0	225.4	23.2	190.3	235.7	4.2
III	407.3	497.9	-90.6	18.6	22.7	-4.1	109.4	71.6	34.0	110.2	32.5	227.8	316.1	3.6
IV	297.8	180.4	117.4	12.9	7.8	5.1	66.5	77.3	76.2	30.2	51.1	108.5	72.8	-4.5
2007 Aug.	55.2	113.8	-58.6	.	.	.	27.9	28.3	-5.8	-3.9	8.4	25.6	89.5	-1.0
Sept.	261.1	247.2	13.9	.	.	.	56.8	19.3	-7.1	41.8	11.1	198.7	186.1	1.6
Okt.	236.3	155.7	80.6	.	.	.	24.0	45.3	68.2	12.1	6.9	136.7	98.3	0.5
Nov.	163.0	149.9	13.1	.	.	.	20.8	31.3	35.2	43.9	31.6	75.7	74.7	-0.2
Dec.	-101.6	-125.2	23.6	.	.	.	21.7	0.7	-27.3	-25.7	12.6	-103.9	-100.2	-4.8
	Citas pārmaiņas													
2003	-154.8	-55.6	-99.2	-2.1	-0.7	-1.3	15.7	121.2	82.0	4.1	-21.0	-200.0	-180.9	-31.6
2004	-27.9	86.8	-114.7	-0.4	1.1	-1.5	-11.2	62.5	36.4	78.6	-25.8	-14.1	-54.3	-13.3
2005	792.1	716.9	75.2	9.8	8.9	0.9	132.8	57.9	427.9	475.8	-25.3	199.6	183.2	57.1
2006	-127.0	-58.2	-68.7	-1.5	-0.7	-0.8	-67.8	13.3	29.7	43.4	5.1	-98.5	-114.9	4.4
2007 II	97.4	185.8	-88.4	4.4	8.4	-4.0	64.7	42.3	67.6	131.6	-9.2	-15.4	11.9	-10.4
III	-170.8	-142.0	-28.8	-7.8	-6.5	-1.3	-53.4	7.2	-26.3	-55.0	-21.6	-81.2	-94.2	11.6
	Citas pārmaiņas sakarā ar valūtas kursa pārmaiņām													
2003	-433.2	-179.8	-253.4	-5.8	-2.4	-3.4	-101.8	26.9	-103.8	-49.8	.	-195.5	-156.9	-32.1
2004	-182.4	-138.1	-44.3	-2.3	-1.8	-0.6	-34.7	8.2	-67.3	-92.1	.	-71.0	-54.2	-9.4
2005	371.6	221.3	150.3	4.6	2.7	1.9	83.2	-20.9	120.5	125.5	.	149.3	116.8	18.7
2006	-292.2	-140.3	-151.9	-3.5	-1.7	-1.8	-65.9	14.4	-84.8	-51.1	.	-126.3	-103.6	-15.2
	Citas pārmaiņas sakarā ar cenu pārmaiņām													
2003	218.9	158.4	60.5	2.9	2.1	0.8	74.1	32.5	165.4	125.8	-21.0	.	.	0.4
2004	119.2	243.1	-123.9	1.5	3.1	-1.6	37.8	28.2	110.3	214.9	-25.8	.	.	-3.1
2005	287.1	351.4	-64.3	3.6	4.4	-0.8	74.0	55.8	196.2	295.6	-25.3	.	.	42.2
2006	317.8	272.1	45.7	3.8	3.2	0.5	75.6	46.2	220.7	225.9	5.1	.	.	16.4
	Citas pārmaiņas sakarā ar citām korekcijām													
2003	59.5	-34.3	93.8	0.8	-0.5	1.3	43.4	61.7	20.4	-72.0	.	-4.5	-24.0	0.2
2004	35.3	-18.2	53.5	0.5	-0.2	0.7	-14.3	26.2	-6.5	-44.2	.	56.9	-0.2	-0.7
2005	133.4	144.3	-10.9	1.7	1.8	-0.1	-24.4	23.1	111.2	54.8	.	50.3	66.4	-3.7
2006	-152.6	-190.0	37.4	-1.8	-2.3	0.4	-77.5	-47.3	-106.2	-131.4	.	27.8	-11.3	3.3
	Atlikumu kāpuma temps													
2003	9.2	8.2	-	.	.	.	7.4	7.4	12.4	10.5	.	9.5	6.1	-7.9
2004	10.3	9.2	-	.	.	.	7.5	4.6	12.8	11.4	.	11.4	9.6	-4.1
2005	15.0	13.9	-	.	.	.	14.9	6.5	13.0	13.1	.	18.3	20.1	-5.9
2006	15.0	14.9	-	.	.	.	12.1	8.1	13.9	16.0	.	19.4	17.6	0.3
2007 II	17.2	16.0	-	.	.	.	12.2	6.9	14.0	16.7	.	24.4	20.6	3.5
III	17.2	16.3	-	.	.	.	12.9	8.2	11.2	15.4	.	25.7	22.5	3.6
IV	14.9	13.7	.	.	.	.	12.3	10.2	9.2	10.7	.	20.5	19.7	1.5

Avots: ECB.

1) Tīrie atvasinātie finanšu instrumenti iekļauti aktīvos.

7.3. Finanšu konts

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

2. Tiešās investīcijas

	Rezidentu ārvalstīs veiktās investīcijas							Nerezidentu euro zonā veiktās investīcijas						
	Kopā	Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa			Cits kapitāls (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)			Kopā	Pašu kapitāls un reinvestētā peļņa			Cits kapitāls (galvenokārt starpuzņēmumu aizdevumi)		
		Kopā	MFI	Ne-MFI	Kopā	MFI	Ne-MFI		Kopā	MFI	Ne-MFI	Kopā	MFI	Ne-MFI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)													
2005	2 809.4	2 290.8	178.0	2 112.8	518.6	4.2	514.4	2 447.6	1 841.2	55.2	1 786.0	606.5	8.4	598.0
2006	3 075.9	2 510.5	211.2	2 299.3	565.4	3.6	561.7	2 658.8	2 039.8	59.8	1 980.1	619.0	7.8	611.1
2007 II	3 318.0	2 680.1	228.2	2 451.8	638.0	7.6	630.3	2 798.1	2 144.3	57.3	2 087.0	653.7	13.4	640.3
III	3 374.0	2 729.8	240.5	2 489.3	644.2	7.1	637.2	2 876.9	2 200.5	57.8	2 142.8	676.4	13.7	662.7
	Darījumi													
2005	355.4	296.6	12.1	284.5	58.8	0.2	58.6	146.7	116.8	1.0	115.9	29.9	-0.3	30.2
2006	334.3	265.2	35.4	229.8	69.1	0.0	69.0	197.9	172.3	4.9	167.5	25.6	0.1	25.5
2007 I	92.0	59.6	4.7	54.9	32.4	-2.1	34.5	77.4	48.3	0.9	47.4	29.1	-0.8	29.9
II	111.6	88.5	5.9	82.6	23.0	1.5	21.6	44.7	47.0	-1.0	47.9	-2.3	0.9	-3.2
III	109.4	75.5	15.5	60.1	33.9	-0.6	34.4	71.6	43.2	0.6	42.6	28.5	0.3	28.1
IV	66.5	53.9	-9.7	63.7	12.6	0.3	12.3	77.3	42.1	1.6	40.5	35.3	1.5	33.8
2007 Aug.	27.9	18.6	3.2	15.4	9.3	-0.7	10.0	28.3	11.8	0.0	11.8	16.5	-0.3	16.8
Sept.	56.8	38.8	11.1	27.7	18.0	0.8	17.2	19.3	16.5	0.4	16.1	2.8	1.0	1.8
Okt.	24.0	24.2	-12.1	36.3	-0.2	-0.6	0.4	45.3	30.1	0.2	29.9	15.2	-0.2	15.4
Nov.	20.8	11.5	3.1	8.4	9.3	-0.8	10.1	31.3	7.0	0.4	6.6	24.3	1.6	22.8
Dec.	21.7	18.3	-0.7	19.0	3.4	1.7	1.7	0.7	5.0	1.0	3.9	-4.2	0.1	-4.4
	Kāpuma temps													
2005	14.9	15.3	8.0	15.9	13.4	-0.5	13.5	6.5	7.0	1.9	7.1	5.1	-4.5	5.2
2006	12.1	11.8	20.5	11.0	13.5	-2.2	13.6	8.1	9.4	8.9	9.4	4.3	-0.3	4.3
2007 II	12.2	11.2	20.5	10.5	16.4	-47.7	16.7	6.9	7.2	4.4	7.3	6.0	-11.7	6.2
III	12.9	11.2	21.4	10.3	20.6	-38.5	20.8	8.2	7.7	2.4	7.8	9.8	-1.4	9.9
IV	12.3	11.1	7.5	11.4	17.9	-44.7	18.3	10.2	8.9	3.6	9.0	14.6	10.5	14.5

A33. Maksājumu bilance. Neto tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi

(mljrd. euro)

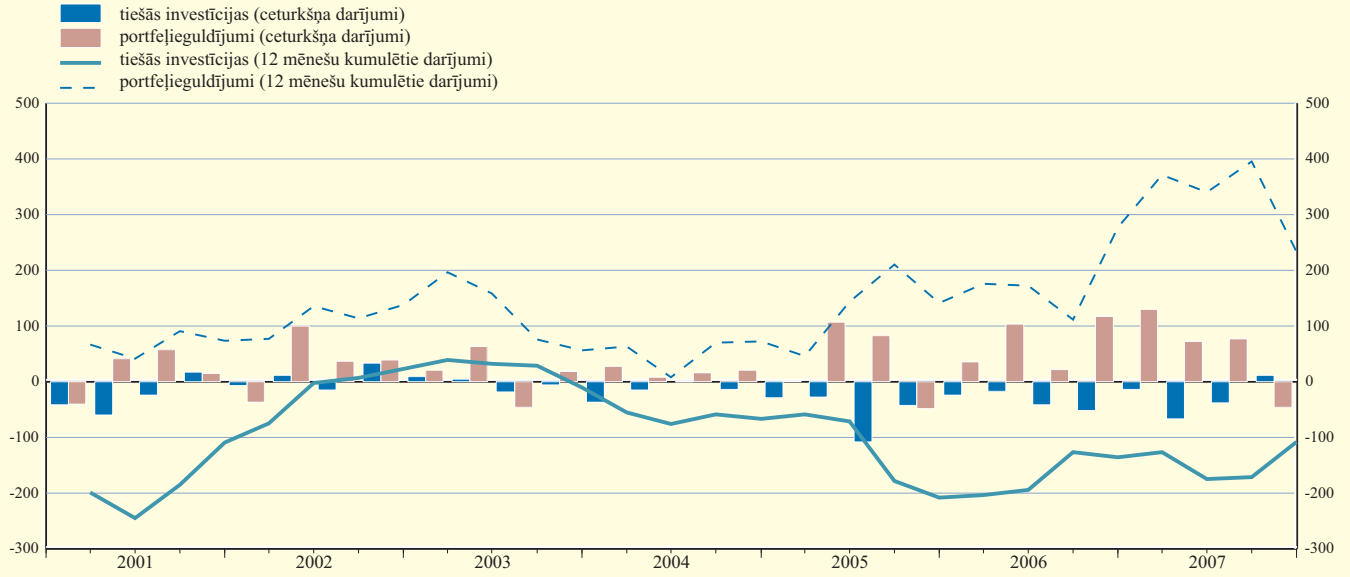

Avots: ECB.

7.3. Finanšu konts

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

3. Portfeļieguldījumi. Aktīvi

	Kopā	Kapitāla vērtspapīri					Parāda vērtspapīri									
							Obligācijas un parādzīmes					Naudas tirgus instrumenti				
		Kopā	MFI		Ne-MFI		Kopā	MFI		Ne-MFI		Kopā	MFI		Ne-MFI	
				Eiro-sistēma		Valdība			Eiro-sistēma		Valdība			Eiro-sistēma		Valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)															
2005	3 876.6	1 725.0	102.5	3.0	1 622.5	27.2	1 835.6	701.1	8.6	1 134.5	11.6	316.0	262.8	0.8	53.2	0.4
2006	4 441.3	2 012.0	122.2	2.8	1 889.8	37.0	2 051.5	829.5	10.8	1 222.0	13.4	377.8	310.6	8.7	67.2	0.3
2007 II	4 812.7	2 176.9	152.1	3.0	2 024.8	41.4	2 207.1	921.4	11.2	1 285.7	14.7	428.6	339.6	8.1	89.0	10.4
III	4 820.4	2 180.4	140.9	2.8	2 039.5	42.3	2 238.1	920.9	11.5	1 317.1	15.5	402.0	315.7	8.1	86.3	10.1
	Darījumi															
2005	412.1	134.3	14.4	0.1	119.9	3.5	260.4	117.2	0.7	143.2	0.8	17.4	14.4	-0.1	2.9	-0.1
2006	535.0	156.3	18.1	0.0	138.2	6.2	309.5	171.7	2.6	137.8	1.1	69.2	56.6	8.0	12.6	-0.1
2007 II	153.0	12.0	4.9	0.0	7.1	1.5	116.5	66.0	0.3	50.5	0.5	24.5	13.4	0.1	11.1	4.5
III	34.0	7.8	-8.1	0.0	15.9	2.0	43.7	12.7	0.4	31.0	0.9	-17.4	-14.1	0.0	-3.4	-0.3
IV	76.2	11.9	12.8	0.0	-0.9	-	61.3	17.9	1.1	43.4	-	3.0	17.0	0.3	-14.1	-
2007 Aug.	-5.8	1.2	-9.5	0.0	10.7	.	14.0	0.0	0.0	14.0	.	-21.0	-10.5	-0.1	-10.5	.
Sept.	-7.1	-1.9	2.8	0.0	-4.7	.	4.6	-6.8	-0.1	11.4	.	-9.7	-13.3	0.1	3.5	.
Okt.	68.2	9.6	9.3	0.0	0.3	.	32.5	12.9	0.3	19.6	.	26.1	27.6	0.0	-1.5	.
Nov.	35.2	9.1	2.2	0.0	6.9	.	37.5	33.2	0.5	4.3	.	-11.3	-2.7	-0.4	-8.7	.
Dec.	-27.3	-6.8	1.3	0.0	-8.1	.	-8.6	-28.2	0.3	19.6	.	-11.8	-7.9	0.7	-3.9	.
	Kāpuma temps															
2005	13.0	9.8	18.1	6.1	9.3	19.7	17.0	20.8	9.1	14.7	8.0	6.0	6.1	-6.6	4.3	-8.3
2006	13.9	9.1	18.1	0.9	8.5	21.8	17.2	25.1	31.1	12.4	10.1	22.1	22.5	1 022.8	22.9	-20.5
2007 II	14.0	5.1	35.7	0.2	3.3	15.2	19.6	28.7	56.9	13.8	23.6	33.6	30.7	12.3	46.7	56.2
III	11.2	3.6	29.4	0.1	2.1	17.3	17.5	21.9	53.4	14.6	28.6	18.8	14.4	11.3	39.5	162.0

4. Portfeļieguldījumi. Pasīvi

	Kopā	Kapitāla vērtspapīri			Parāda vērtspapīri							
					Obligācijas un parādzīmes				Naudas tirgus instrumenti			
		Kopā	MFI	Ne-MFI	Kopā	MFI	Ne-MFI		Kopā	MFI	Ne-MFI	
								Valdība				Valdība
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)											
2005	5 110.5	2 434.4	533.6	1 900.8	2 371.1	725.9	1 645.2	1 176.1	304.9	106.8	198.1	158.5
2006	5 965.2	2 932.5	671.1	2 261.4	2 738.8	848.3	1 890.4	1 254.6	293.9	124.0	170.0	138.6
2007 II	6 629.5	3 314.8	803.4	2 511.4	2 969.7	951.6	2 018.1	1 272.4	345.0	143.8	201.2	184.5
III	6 684.7	3 319.9	808.6	2 511.2	3 004.0	979.6	2 024.4	1 273.0	360.8	142.6	218.2	193.3
	Darījumi											
2005	553.4	263.0	-	-	237.1	-	-	.	53.3	-	-	.
2006	811.4	309.2	97.4	212.1	500.1	215.1	286.4	151.2	2.1	28.3	-26.8	-19.3
2007 II	225.4	71.2	16.6	54.6	117.4	44.7	72.7	48.4	36.8	15.0	21.8	19.9
III	110.2	43.7	23.0	20.7	52.6	26.7	25.8	25.4	14.0	2.7	11.2	12.2
IV	30.2	-4.5	-19.9	15.4	70.2	17.0	53.2	-	-35.4	3.3	-38.7	-
2007 Aug.	-3.9	-24.5	.	.	14.7	.	.	.	5.9	.	.	.
Sept.	41.8	18.9	.	.	13.9	.	.	.	9.0	.	.	.
Okt.	12.1	2.7	.	.	20.7	.	.	.	-11.3	.	.	.
Nov.	43.9	0.1	.	.	46.2	.	.	.	-2.4	.	.	.
Dec.	-25.7	-7.3	.	.	3.3	.	.	.	-21.8	.	.	.
	Kāpuma temps											
2005	13.1	13.6	.	.	11.2	.	.	.	23.7	.	.	.
2006	16.0	12.6	18.1	11.0	21.8	31.6	17.8	13.3	0.7	27.5	-13.2	-12.0
2007 II	16.7	12.1	22.5	9.2	21.5	34.5	16.2	11.5	18.5	41.7	6.1	13.7
III	15.4	11.0	18.1	8.9	19.5	28.2	15.7	12.9	21.7	35.5	13.8	21.1
IV	10.7	7.5	11.1	6.5	14.0	18.0	12.2	-	12.5	20.8	6.7	-

Avots: ECB.

7.3. Finanšu konts

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

5. Citi ieguldījumi. Aktīvi

	Kopā	Eurosistēma			MFI (izņemot Eurosistēmu)			Valdība				Citi sektori			
		Kopā	Kredīti/ nauda un noguldījumi	Citi aktīvi	Kopā	Kredīti/ nauda un noguldījumi	Citi aktīvi		Tirdzniecības kredīti	Kredīti/nauda un noguldījumi	Nauda un noguldījumi		Tirdzniecības kredīti	Kredīti/nauda un noguldījumi	Nauda un noguldījumi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)														
2005	3 769.1	5.8	5.4	0.4	2 514.7	2 458.5	56.2	127.6	19.7	60.8	11.8	1 121.0	189.5	800.8	345.6
2006	4 392.0	8.8	8.4	0.4	2 938.3	2 879.1	59.2	117.1	14.1	57.8	15.4	1 327.9	187.7	988.7	375.2
2007 II	4 943.5	17.3	17.0	0.3	3 333.7	3 265.1	68.6	125.9	13.7	67.1	27.5	1 466.6	198.2	1 112.6	422.4
III	5 090.2	19.5	19.2	0.3	3 351.9	3 284.4	67.5	106.1	13.5	48.0	13.3	1 612.7	197.3	1 265.5	426.0
	Darījumi														
2005	566.8	0.9	0.9	0.0	395.2	392.1	3.1	-4.6	0.0	-5.8	2.4	175.3	9.0	149.4	3.9
2006	721.5	2.9	2.9	0.0	524.1	520.0	4.1	-1.8	0.0	-2.6	3.1	196.2	5.4	178.6	26.4
2007 II	190.3	3.5	3.5	0.0	130.6	126.4	4.2	17.6	0.0	17.1	17.4	38.7	2.4	30.2	-3.3
III	227.8	1.7	1.7	0.0	77.5	80.3	-2.8	-18.2	-0.1	-18.4	-14.1	166.8	2.6	163.9	6.5
IV	108.5	0.2	-	-	60.5	-	-	2.0	-	.	0.1	45.8	-	-	-12.2
2007 Aug.	25.6	2.6	.	.	9.0	.	.	-0.5	.	.	-0.8	14.5	.	.	-1.5
Sept.	198.7	-0.5	.	.	32.1	.	.	0.5	.	.	0.9	166.6	.	.	20.7
Okt.	136.7	1.3	.	.	101.5	.	.	-4.3	.	.	-4.3	38.2	.	.	10.2
Nov.	75.7	-1.5	.	.	57.3	.	.	3.4	.	.	4.3	16.5	.	.	-8.5
Dec.	-103.9	0.4	.	.	-98.2	.	.	2.9	.	.	0.0	-8.9	.	.	-13.9
	Kāpuma temps														
2005	18.3	19.4	19.9	13.6	19.2	19.6	6.0	-3.5	0.2	-9.2	12.6	19.3	5.2	23.4	1.5
2006	19.4	50.5	53.4	9.8	21.2	21.5	7.4	-1.5	0.0	-4.3	26.1	17.7	2.9	22.6	7.5
2007 II	24.4	115.0	119.5	11.2	28.7	28.8	22.3	3.4	-0.1	4.4	32.9	16.8	1.9	20.6	5.7
III	25.7	150.5	156.9	10.2	25.9	26.2	15.1	-2.3	-0.9	-6.9	11.4	26.7	4.8	33.6	9.4
IV	20.5	122.0	-	-	19.1	-	-	-5.1	-	.	-11.9	25.1	-	-	8.1

6. Citi ieguldījumi. Pasīvi

	Kopā	Eurosistēma			MFI (izņemot Eurosistēmu)			Valdība				Citi sektori			
		Kopā	Kredīti/ nauda un noguldījumi	Citi pasīvi	Kopā	Kredīti/ nauda un noguldījumi	Citi pasīvi	Kopā	Tirdzniecības kredīti	Kredīti	Citi pasīvi	Kopā	Tirdzniecības kredīti	Kredīti	Citi pasīvi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)														
2005	4 008.6	82.4	82.1	0.2	3 098.0	3 045.8	52.3	44.3	0.0	40.5	3.8	783.9	133.1	580.8	70.1
2006	4 592.0	100.2	99.9	0.2	3 467.3	3 413.5	53.8	47.8	0.0	43.9	3.8	976.8	144.5	744.5	87.7
2007 II	5 140.1	116.1	115.8	0.3	3 877.0	3 814.8	50.9	0.0	45.7	5.2	62.2	1 096.1	148.6	844.9	102.6
III	5 361.9	114.1	113.8	0.3	3 934.0	3 869.0	54.7	0.0	48.7	6.1	65.0	1 259.1	154.2	1 003.6	101.3
	Darījumi														
2005	656.9	6.7	6.7	0.0	483.3	481.7	1.6	-2.2	0.0	-1.9	-0.3	169.2	13.5	149.2	6.5
2006	698.3	18.5	18.5	0.0	495.7	492.5	3.2	1.4	0.0	1.5	-0.1	182.6	11.9	159.7	11.0
2007 II	235.7	10.9	10.9	-0.1	180.5	178.3	2.1	0.0	0.0	-0.9	0.9	44.2	4.9	38.8	0.5
III	316.1	-1.3	-1.3	0.0	131.7	131.0	0.7	3.9	0.0	3.1	0.8	181.6	3.8	179.3	-1.4
IV	72.8	24.5	.	-	46.0	-	-	-1.4	-	-	-	3.8	-	-	-
2007 Aug.	89.5	4.3	.	.	51.8	.	.	4.2	.	.	.	29.3	.	.	.
Sept.	186.1	1.2	.	.	32.0	.	.	1.4	.	.	.	151.4	.	.	.
Okt.	98.3	3.8	.	.	89.9	.	.	1.8	.	.	.	2.8	.	.	.
Nov.	74.7	5.0	.	.	60.0	.	.	2.8	.	.	.	6.9	.	.	.
Dec.	-100.2	15.7	.	.	-103.9	.	.	-6.0	.	.	.	-6.0	.	.	.
	Kāpuma temps														
2005	20.1	8.9	8.9	4.3	19.1	19.4	4.3	-4.9	26.4	-4.7	-7.2	27.9	11.4	34.4	13.1
2006	17.6	22.6	22.6	6.6	16.2	16.4	6.0	3.1	-41.1	3.7	-3.2	22.9	8.8	27.0	15.6
2007 II	20.6	28.6	28.6	14.4	22.0	22.1	14.2	10.9	26.1	9.5	27.5	15.3	6.4	16.8	17.2
III	22.5	20.7	20.7	8.4	20.1	20.3	10.2	4.3	80.3	1.1	43.7	31.4	6.9	39.0	8.9
IV	19.7	39.7	.	-	18.1	-	-	8.4	-	-	-	22.8	-	-	-

Avots: ECB.

7.3. Finanšu konts

(mljrd. euro un gada kāpuma temps; atlikumi un perioda beigu kāpuma temps; darījumi periodā)

7. Rezerves aktīvi

	Rezerves aktīvi														Papildpostenis	
															Aktīvi	Pasīvi
	Kopā	Monetārais zelts		Speciālās aizņēmuma tiesības	Rezerves pozīcija SVF	Ārvalstu valūtas							Atvasinātie finanšu instrumenti	Citas prasības	Prasības euro zonas rezidentiem ārvalstu valūtā	Iepriekš noteiktās ārvalstu valūtas īstermiņa pārmaiņas
		Mljrd. euro	Trojas uncēs (milj.)			Kopā	Nauda un noguldījumi		Vērtspapīri							
							Monetārajās iestādēs un SNB	Bankās	Kopā	Kapitāla vērtspapīri	Obligācijas un parādzīmes	Naudas tirgus instrumenti				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)															
2003	306.7	130.0	393.543	4.4	23.3	149.0	10.0	30.4	107.9	1.0	80.5	26.5	0.7	0.0	20.3	-16.3
2004	281.0	125.4	389.998	3.9	18.6	133.0	12.5	25.5	94.7	0.5	56.6	37.6	0.4	0.0	19.1	-12.8
2005	320.1	163.4	375.861	4.3	10.6	141.7	12.6	21.4	107.9	0.6	69.4	38.0	-0.2	0.0	25.6	-17.9
2006	325.8	176.3	365.213	4.6	5.2	139.7	6.3	22.5	110.7	0.5	79.3	30.8	0.3	0.0	24.6	-21.5
2007 II	325.3	172.8	358.768	4.7	4.3	143.5	5.7	27.7	110.1	0.2	85.4	24.5	0.0	0.0	26.6	-24.6
III	340.5	187.0	356.925	4.7	3.8	144.9	7.5	27.5	109.6	0.3	85.8	23.5	0.4	0.0	26.2	-26.8
2007 Nov.	339.2	188.6	355.290	4.6	3.5	142.4	8.5	23.1	110.4	-	-	-	0.5	0.0	26.8	-25.5
Dec.	347.4	201.0	353.688	4.6	3.6	138.2	7.2	22.0	108.5	-	-	-	0.5	0.0	44.1	-38.5
2008 Janv.	374.6	219.4	353.340	4.7	3.6	146.9	12.1	26.7	107.8	-	-	-	0.3	0.0	38.5	-43.9
	Darījumi															
2005	-18.0	-3.9	-	0.2	-8.6	-5.7	-0.2	-7.2	1.6	0.0	4.8	-3.2	0.0	0.0	-	-
2006	1.3	-4.2	-	0.5	-5.2	10.2	-6.1	2.7	13.7	0.0	19.4	-5.7	0.0	0.0	-	-
2007	4.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007 II	4.2	-0.7	-	0.1	0.5	4.2	0.8	0.3	3.1	0.1	2.3	0.7	0.0	0.0	-	-
III	3.6	-1.2	-	0.1	-0.3	4.9	2.0	0.9	2.1	0.1	2.3	-0.2	0.0	0.0	-	-
IV	-4.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kāpuma temps															
2005	-5.9	-2.8	-	4.4	-44.6	-4.1	-2.0	-25.3	1.5	2.2	7.1	-7.9	20.5	-	-	-
2006	0.3	-2.4	-	11.6	-49.0	7.7	-48.4	12.7	13.4	0.0	29.2	-15.4	-73.2	-	-	-
2007 II	3.5	-1.7	-	15.6	-34.3	12.5	5.8	26.1	9.9	-52.6	22.1	-17.8	-69.2	-	-	-
III	3.6	-1.9	-	10.7	-32.6	12.5	74.6	15.1	9.2	-29.8	18.8	-14.6	-86.9	-	-	-
IV	1.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Avots: ECB.

7.3. Finanšu konts

(mljrd. euro; atlikumi perioda beigās; darījumi periodā)

8. Ģeogrāfiskais dalījums

	Kopā	ES27 (ārpus euro zonas)						Kanāda	Ķīna	Japāna	Šveice	ASV	Ārzonu finanšu centri	Starptautiskās organizācijas	Citi
		Kopā	Dānija	Zviedrija	Lielbritānija	Citas ES valstis	ES institūcijas								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2006	Atlikumi (starptautisko investīciju bilance)														
Tiešās investīcijas	417.1	-47.3	-7.2	-21.0	-218.6	199.8	-0.3	37.3	22.1	-6.2	78.1	-24.5	-5.6	-0.2	363.2
Ārvalstīs	3 075.9	1 147.6	35.1	83.4	803.8	225.2	0.0	90.2	24.9	68.2	300.0	608.0	329.1	0.0	508.0
Pašu kapitāls/ reinvestētā peļņa	2 510.5	934.2	32.0	58.1	644.5	199.5	0.0	71.0	20.1	63.5	250.1	453.1	306.8	0.0	411.7
Cits kapitāls	565.4	213.4	3.1	25.3	159.3	25.7	0.0	19.2	4.8	4.7	49.9	154.9	22.2	0.0	96.3
Euro zonā	2 658.8	1 194.9	42.3	104.4	1 022.5	25.4	0.3	52.8	2.7	74.4	221.8	632.5	334.7	0.3	144.7
Pašu kapitāls/ reinvestētā peļņa	2 039.8	958.9	36.8	86.2	825.4	10.2	0.2	47.0	0.3	60.7	163.9	477.0	208.9	0.0	123.2
Cits kapitāls	619.0	236.0	5.5	18.2	197.1	15.2	0.1	5.8	2.5	13.7	57.9	155.5	125.8	0.3	21.5
Portfeļieguldījumu aktīvi	4 441.3	1 375.2	65.5	140.8	1 002.5	97.9	68.6	84.5	37.5	262.7	141.1	1 452.6	527.7	32.1	527.7
Kapitāla vērtspapīri	2 012.0	487.1	12.3	58.0	393.0	23.6	0.1	22.6	35.2	181.0	128.6	670.9	216.5	1.4	268.7
Parāda instrumenti	2 429.3	888.1	53.2	82.8	609.5	74.2	68.4	61.9	2.3	81.7	12.5	781.7	311.2	30.7	259.0
Obligācijas un parādzīmes	2 051.5	730.9	48.4	70.9	471.2	72.3	68.2	59.7	2.3	62.2	8.4	657.6	271.9	29.7	228.8
Naudas tirgus instrumenti	377.8	157.2	4.8	11.9	138.3	2.0	0.2	2.2	0.0	19.6	4.0	124.1	39.4	1.0	30.3
Citi ieguldījumi	-200.0	103.9	86.3	13.3	121.7	31.3	-148.7	-1.4	3.9	-37.5	-49.3	-5.4	-212.8	-20.0	18.7
Aktīvi	4 392.0	2 306.6	111.2	69.0	1 986.6	130.4	9.4	19.4	25.2	73.6	263.1	585.9	438.3	45.7	634.2
Valdība	117.1	25.2	2.1	0.1	14.2	1.5	7.4	0.0	1.9	0.2	0.1	3.1	1.4	38.5	46.7
MFI	2 947.1	1 730.6	95.5	47.7	1 489.5	97.2	0.6	11.0	12.0	38.8	162.3	344.0	274.4	6.6	367.5
Citi sektori	1 327.9	550.9	13.6	21.2	482.9	31.7	1.4	8.4	11.4	34.7	100.7	238.8	162.5	0.6	220.0
Pasīvi	4 592.0	2 202.8	25.0	55.7	1 864.9	99.1	158.1	20.8	21.3	111.2	312.4	591.4	651.1	65.6	615.5
Valdība	47.8	24.1	0.0	0.3	2.4	0.0	21.4	0.0	0.0	0.7	0.0	6.2	0.2	2.7	13.8
MFI	3 567.5	1 662.0	19.4	35.0	1 433.5	77.1	97.0	13.9	8.5	60.2	252.4	416.2	580.4	60.4	513.5
Citi sektori	976.8	516.7	5.5	20.4	429.0	22.0	39.8	6.8	12.8	50.3	59.9	169.0	70.5	2.6	88.2
2006. gada 4. cet.– 2007. gada 3. cet.	Darījumu summa														
Tiešās investīcijas	171.7	44.2	-5.5	4.4	16.1	29.3	-0.1	21.0	0.9	-8.5	21.9	-9.2	23.4	0.0	78.1
Ārvalstīs	387.0	123.5	2.0	6.5	81.0	34.1	0.0	28.7	3.4	3.3	32.5	77.0	42.0	0.0	83.2
Pašu kapitāls/ reinvestētā peļņa	274.6	70.6	1.8	2.7	35.4	30.8	0.0	18.4	2.2	3.0	19.0	68.2	29.7	0.0	63.6
Cits kapitāls	112.4	52.9	0.2	3.8	45.6	3.4	0.0	10.3	1.2	0.3	13.5	8.8	12.3	0.0	13.0
Euro zonā	215.3	79.4	7.5	2.1	64.8	4.8	0.1	7.7	2.5	11.9	10.7	86.2	18.6	0.0	-1.6
Pašu kapitāls/ reinvestētā peļņa	155.1	58.5	7.5	0.8	47.5	2.5	0.1	0.4	0.4	8.3	6.4	69.2	6.5	0.0	5.5
Cits kapitāls	60.2	20.9	0.0	1.3	17.3	2.3	0.0	7.3	2.1	3.6	4.3	17.0	12.1	0.0	-7.1
Portfeļieguldījumu aktīvi	480.0	136.9	10.7	17.0	95.2	6.9	7.1	5.7	-2.0	-6.6	-1.0	172.6	78.3	-2.0	98.2
Kapitāla vērtspapīri	69.8	1.5	2.4	2.0	-3.5	0.4	0.2	-1.0	-2.5	-2.0	-3.8	21.5	33.3	0.0	22.8
Parāda instrumenti	410.2	135.4	8.3	15.0	98.7	6.5	6.9	6.7	0.5	-4.7	2.7	151.1	45.0	-2.0	75.3
Obligācijas un parādzīmes	343.1	105.6	8.2	14.8	71.7	4.5	6.4	5.5	0.5	1.8	2.4	126.9	27.1	-1.8	75.1
Naudas tirgus instrumenti	67.1	29.8	0.2	0.2	26.9	2.0	0.6	1.3	0.0	-6.5	0.3	24.2	17.9	-0.2	0.2
Citi ieguldījumi	60.3	118.7	25.6	-10.2	80.6	39.3	-16.5	-4.0	0.4	-33.9	-3.6	-116.7	58.8	0.1	40.5
Aktīvi	1 059.8	558.8	24.9	-1.4	472.2	59.9	3.2	3.3	4.2	-16.8	38.9	260.7	93.4	9.4	107.9
Valdība	-2.3	-2.2	1.2	-0.8	-2.9	-0.1	0.4	-0.1	0.0	0.4	0.0	-0.1	0.0	0.9	-1.2
MFI	720.8	417.0	22.1	2.5	333.5	58.5	0.4	-0.9	1.9	-8.9	39.0	96.6	82.6	8.5	84.9
Citi sektori	341.3	144.0	1.5	-3.0	141.5	1.5	2.4	4.2	2.3	-8.3	0.0	164.2	10.8	0.0	24.2
Pasīvi	999.5	440.1	-0.7	8.9	391.6	20.6	19.7	7.3	3.8	17.1	42.6	377.4	34.6	9.3	67.3
Valdība	2.4	6.3	-0.2	0.0	-1.6	0.0	8.0	0.0	0.0	-0.2	-2.6	0.3	0.1	0.2	-1.7
MFI	697.5	368.9	-1.4	6.9	341.4	16.2	5.8	5.3	2.9	17.1	27.5	186.5	26.3	9.0	54.0
Citi sektori	299.6	64.9	0.9	2.0	51.7	4.4	5.8	2.0	0.9	0.2	17.7	190.6	8.3	0.1	15.0

Avots: ECB.

7.4. Maksājumu bilances monetārais atspoguļojums[1)]

(mljrd. euro; darījumi)

	Maksājumu bilances posteņi, kuri veido bilanci ar darījumiem M3 ārējos atbilstošajos bilances posteņos											Papild-postenis: darījumi M3 ārējos atbilstošajos bilances posteņos
	Tekošā konta un kapitāla konta bilance	Tiešās investīcijas		Portfeļieguldījumi			Citi ieguldījumi		Atvasinātie finanšu instrumenti	Novirze	1.–10. aile kopā	
		Rezidentu ārvalstīs veiktās investīcijas (ne-MFI)	Nerezidentu euro zonā veiktās investīcijas	Aktīvi	Pasīvi		Aktīvi	Pasīvi				
				Ne-MFI	Kapitāla vērts-papīri[2)]	Parāda instrumenti[3)]	Ne-MFI	Ne-MFI				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005	21.5	-343.2	147.1	-265.6	220.0	266.7	-170.7	167.0	-16.4	-43.9	-17.7	0.0
2006	-1.6	-298.8	197.8	-288.1	248.3	446.4	-194.2	183.7	2.5	-115.0	181.1	200.4
2007	27.8	-364.1	269.2	-195.4	176.7	334.0	-330.0	240.6	-123.2	-29.3	6.6	18.2
2006 IV	21.6	-57.4	21.6	-68.4	67.8	159.2	-56.8	63.5	-2.7	21.2	169.6	176.3
2007 I	4.8	-89.5	78.3	-54.6	94.8	150.8	-77.4	8.4	-16.4	-9.5	89.7	101.6
II	-2.4	-104.2	43.8	-68.7	60.4	123.9	-56.2	44.3	-23.2	-21.2	-3.5	-8.7
III	11.0	-94.5	71.3	-43.5	35.3	48.7	-148.6	185.6	-32.5	-101.6	-68.8	-67.8
IV	14.4	-75.9	75.8	-28.5	-13.8	10.7	-47.8	2.3	-51.1	102.9	-10.8	-6.9
2006 Dec.	18.1	-28.9	12.8	-18.5	21.6	24.9	6.4	29.2	-5.5	15.7	75.7	81.3
2007 Janv.	-1.4	-25.7	12.9	-16.3	39.9	45.7	-38.9	3.5	-4.2	-41.2	-25.8	-23.1
Febr.	-2.4	-42.0	33.3	-22.0	40.7	44.3	-24.3	27.6	-7.9	0.5	47.5	40.0
Marts	8.7	-21.7	32.1	-16.3	14.2	60.7	-14.1	-22.6	-4.3	31.2	68.0	84.7
Apr.	-4.0	-23.9	17.0	-21.3	-14.5	38.5	-10.6	24.1	-9.9	-37.2	-41.8	-38.5
Maijs	-10.9	-43.0	19.7	-20.3	10.9	41.1	-23.1	3.4	-2.9	14.6	-10.5	-17.2
Jūn.	12.4	-37.2	7.1	-27.2	64.0	44.2	-22.5	16.7	-10.4	1.5	48.7	46.9
Jūl.	5.6	-24.1	24.4	-19.1	34.6	19.0	32.5	-0.8	-12.9	-51.4	7.7	5.6
Aug.	0.5	-25.5	28.6	-14.2	-14.6	23.6	-14.0	33.4	-8.4	-59.1	-49.7	-51.3
Sept.	4.9	-44.9	18.3	-10.2	15.3	6.1	-167.1	152.9	-11.1	9.0	-26.8	-22.1
Okt.	5.1	-36.7	45.5	-18.4	-21.1	-11.0	-33.9	4.6	-6.9	75.5	2.6	11.6
Nov.	3.8	-18.5	29.7	-2.5	3.9	49.3	-19.9	9.7	-31.6	9.3	33.3	28.1
Dec.	5.6	-20.7	0.6	-7.6	3.5	-27.6	6.0	-12.0	-12.6	18.1	-46.7	-46.6
	12 mēnešu darījumu summa											
2007 Dec.	27.8	-364.1	269.2	-195.4	176.7	334.0	-330.0	240.6	-123.2	-29.3	6.6	18.2

A34. Galvenie MFI neto ārējo aktīvu norišu pamatā esošie maksājumu bilances darījumi[1)]

(mljrd. euro; 12 mēnešu darījumu summa)

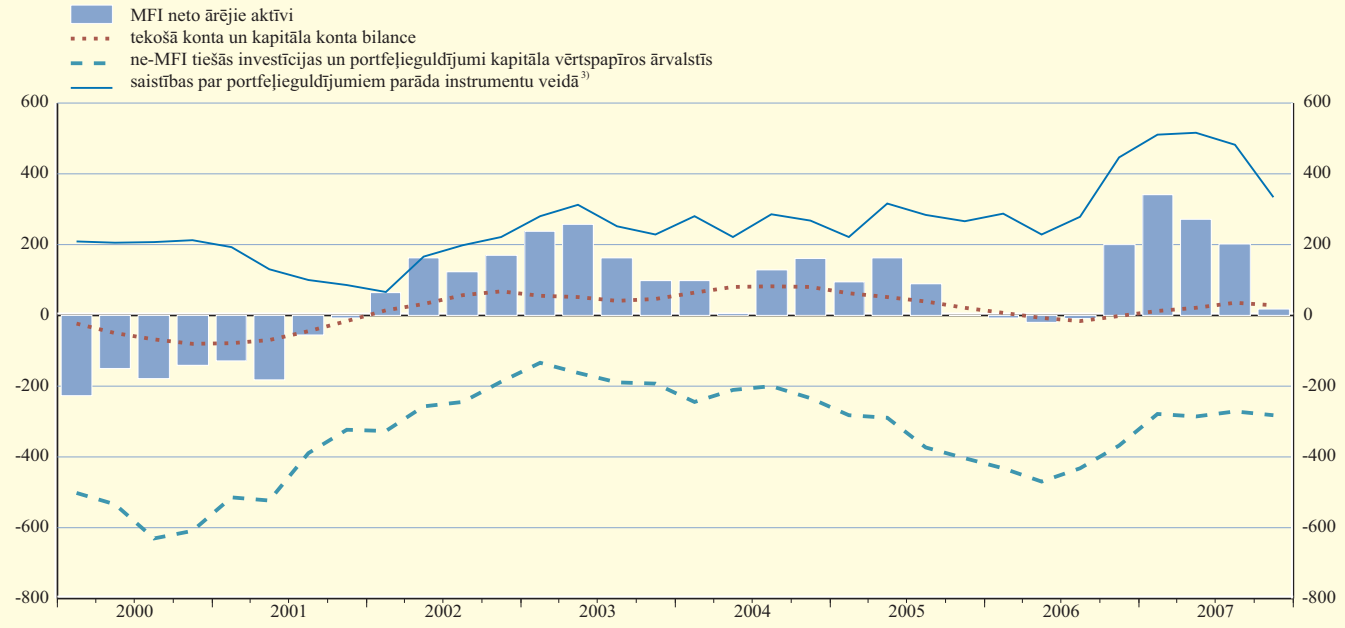

Avots: ECB.

1) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmēs.
2) Izņemot naudas tirgus fondu akcijas un daļas.
3) Izņemot euro zonas MFI emitētos parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem.

7.5. Preču tirdzniecība
(sezonāli izlīdzināti dati, ja nav norādīts citādi)

1. Vērtības, apjomi un vienības vērtība preču grupu dalījumā

	Kopā (s.n. dati)		Eksports (FOB)					Imports (CIF)					
			Kopā				Papild-posteņi:	Kopā				Papildposteņi	
	Eksports	Imports		Starp-patēriņa preces	Kapitāl-preces	Patēriņa preces	rūpniecības preces		Starp-patēriņa preces	Kapitāl-preces	Patēriņa preces	Rūpniecības preces	Nafta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Vērtības (mljrd. euro; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)												
2004	8.9	9.4	1 145.7	544.7	247.1	314.8	995.5	1 073.5	603.6	184.2	256.2	767.6	128.9
2005	7.8	13.5	1 240.5	590.6	270.1	335.1	1 069.7	1 225.2	704.7	208.1	276.5	842.6	186.2
2006	11.6	13.7	1 386.8	670.7	293.5	372.6	1 187.6	1 395.0	832.4	213.5	307.4	942.9	224.4
2007	8.3	5.6	1 501.4	.	.	.	1 282.5	1 470.8	.	.	.	1 009.3	.
2006 III	8.3	10.5	347.8	169.4	71.9	92.6	297.3	353.0	213.3	52.0	76.8	237.1	59.9
IV	12.2	7.8	362.9	176.5	76.3	97.2	313.3	355.9	212.0	53.0	79.3	246.1	52.3
2007 I	9.3	5.5	369.7	177.9	78.1	97.8	318.8	359.8	213.4	53.7	79.8	254.7	47.3
II	9.3	3.7	371.3	178.6	78.3	98.4	316.2	360.2	217.3	50.6	79.3	248.2	52.7
III	9.9	6.0	380.7	183.4	79.9	100.5	326.5	373.2	222.7	52.9	82.4	258.5	57.1
IV	5.1	7.0	379.7	.	.	.	321.1	377.6	.	.	.	248.0	.
2007 Jūl.	14.2	9.9	125.4	60.5	25.7	33.5	107.0	124.7	75.1	17.7	27.1	85.9	19.3
Aug.	12.2	5.5	128.4	62.3	27.1	33.7	110.6	125.0	74.3	17.8	27.7	87.2	19.0
Sept.	4.0	2.9	126.8	60.6	27.1	33.4	108.9	123.5	73.2	17.4	27.6	85.4	18.8
Okt.	10.4	8.5	128.3	61.8	27.0	33.7	108.8	126.0	74.9	17.2	27.7	84.9	19.4
Nov.	4.4	6.4	127.3	60.8	27.1	33.1	108.4	125.4	76.1	16.8	27.2	82.6	.
Dec.	0.1	6.0	124.1	.	.	.	103.9	126.2	.	.	.	80.5	.
	Apjoma indeksi (2000. g. = 100; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)												
2004	9.0	6.5	117.6	115.4	120.1	118.4	118.1	108.2	104.1	109.4	117.7	108.3	104.9
2005	4.9	5.1	123.8	120.2	129.6	123.6	124.3	114.3	107.6	124.2	123.7	116.4	109.7
2006	7.8	6.0	133.7	131.1	138.1	133.3	134.4	121.3	114.9	127.3	133.0	125.9	109.4
2007	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2006 III	5.3	4.7	134.2	132.1	136.2	132.6	134.8	121.9	116.5	125.2	132.6	126.3	116.2
IV	9.5	6.1	139.0	136.5	142.6	138.9	140.5	125.1	118.5	128.1	136.9	130.7	109.7
2007 I	7.5	6.5	140.7	135.9	146.0	138.3	142.0	126.3	118.7	130.4	137.7	134.5	102.0
II	6.4	3.6	140.0	135.0	145.5	139.3	140.0	124.7	118.3	124.4	136.5	131.2	106.1
III	7.2	4.9	143.2	138.1	147.8	141.8	144.5	127.7	119.2	129.7	140.5	136.6	111.4
IV	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2007 Jūl.	11.0	8.5	141.4	136.6	142.6	140.8	141.7	128.0	120.3	130.9	138.8	136.0	112.4
Aug.	9.6	6.1	145.3	141.0	150.9	142.8	147.1	129.0	120.4	131.9	141.9	138.8	112.1
Sept.	1.4	0.5	142.9	136.8	150.0	141.6	144.5	126.0	116.8	126.2	140.7	134.9	109.8
Okt.	8.1	4.1	144.8	139.7	150.0	142.6	145.0	127.4	116.7	126.7	142.5	135.6	105.1
Nov.	2.5	0.4	143.6	137.6	150.6	140.6	144.9	124.6	115.8	123.5	139.3	131.6	.
Dec.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	Vienības vērtības indeksi (2000. g. = 100; 1. un 2. ailei – pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)												
2004	-0.1	2.6	97.5	96.4	95.7	101.4	97.1	97.3	98.4	91.7	98.9	96.3	99.6
2005	2.8	7.9	100.2	100.2	96.8	103.4	99.1	105.0	111.2	91.2	101.5	98.3	137.6
2006	3.5	7.4	103.8	104.4	98.8	106.6	101.8	112.8	123.1	91.3	105.0	101.8	166.8
2007	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2006 III	2.8	5.6	103.7	104.7	98.2	106.5	101.6	113.6	124.4	90.5	105.2	102.1	167.5
IV	2.5	1.6	104.5	105.6	99.4	106.7	102.8	111.6	121.5	90.2	105.2	102.4	154.9
2007 I	1.6	-0.9	105.2	106.9	99.4	107.8	103.4	111.8	122.2	89.8	105.3	103.0	150.8
II	2.7	0.1	106.1	108.0	100.1	107.8	104.1	113.3	124.8	88.7	105.6	102.8	161.3
III	2.6	1.0	106.4	108.4	100.4	108.2	104.1	114.7	127.0	88.9	106.6	102.9	166.5
IV	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2007 Jūl.	2.9	1.3	106.5	108.5	100.6	108.8	104.4	114.6	127.2	88.4	106.3	103.0	167.7
Aug.	2.3	-0.6	106.2	108.2	100.1	107.9	103.9	114.0	125.9	88.4	106.2	102.4	165.1
Sept.	2.5	2.4	106.6	108.6	100.6	107.8	104.1	115.4	127.8	89.9	107.1	103.3	166.8
Okt.	2.1	4.3	106.4	108.4	100.3	108.2	103.7	116.4	130.8	88.9	105.9	102.1	179.8
Nov.	1.8	6.0	106.5	108.4	100.3	107.9	103.4	118.4	134.0	88.9	106.3	102.3	.
Dec.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini, kuru pamatā ir *Eurostat* dati (apjoma indeksi un vienību vērtību indeksu sezonāli izlīdzinātie dati).

7.5. Preču tirdzniecība

(mljrd. euro, ja nav norādīts citādi; sezonāli izlīdzināti dati)

2. Ģeogrāfiskais dalījums

	Kopā	ES27 (ārpus euro zonas)				Krievija	Šveice	Turcija	ASV	Āzijas valstis			Āfrikas valstis	Latīņamerikas valstis	Citas valstis
		Dānija	Zviedrija	Lielbritānija	Pārējās ES valstis						Ķīna	Japāna			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Eksports (FOB)														
2004	1 145.7	25.8	42.2	204.3	138.7	35.9	66.6	31.9	172.6	225.3	40.4	33.3	64.5	40.6	97.4
2005	1 240.5	29.0	45.2	202.9	158.4	43.7	70.8	34.7	185.0	243.7	43.3	34.0	73.2	46.9	107.0
2006	1 386.8	31.6	49.7	216.0	195.2	55.1	77.3	38.8	199.6	271.1	53.6	34.4	77.6	54.4	120.3
2007	1 501.4	.	.	.	.	66.8	81.6	40.8	194.3	294.3	60.0	34.0	86.7	61.2	-
2006 III	347.8	7.9	12.7	54.4	49.6	14.1	19.5	9.6	49.4	67.8	13.6	8.6	19.2	13.5	30.2
IV	362.9	8.1	13.1	54.7	52.3	15.6	20.9	9.6	50.9	71.7	14.7	8.6	20.0	14.2	31.7
2007 I	369.7	8.3	13.6	56.6	54.2	15.8	20.5	10.3	50.0	72.3	14.4	8.8	21.4	14.8	31.9
II	371.3	8.4	13.9	55.9	55.3	16.7	20.0	9.9	48.6	72.8	14.9	8.9	21.4	15.4	32.9
III	380.7	8.5	14.1	58.7	58.1	17.1	20.6	10.2	49.1	74.6	15.3	8.3	22.1	15.6	32.0
IV	379.7	.	.	.	.	17.2	20.6	10.3	46.5	74.6	15.5	8.0	21.8	15.4	-
2007 Jūl.	125.4	2.9	4.8	19.4	19.1	5.7	6.8	3.3	16.3	24.8	5.0	2.8	7.3	5.2	9.9
Aug.	128.4	2.9	4.8	20.2	19.6	5.7	6.8	3.5	16.4	25.0	5.1	2.9	7.5	5.4	10.7
Sept.	126.8	2.7	4.6	19.1	19.4	5.6	7.0	3.5	16.4	24.8	5.2	2.6	7.3	5.1	11.3
Okt.	128.3	2.9	4.8	19.3	19.8	5.8	6.9	3.4	16.1	25.1	5.2	2.8	7.3	5.3	11.6
Nov.	127.3	.	.	.	.	5.8	7.0	3.5	15.8	25.0	5.1	2.7	7.2	5.1	-
Dec.	124.1	.	.	.	.	5.6	6.6	3.4	14.7	24.6	5.2	2.5	7.2	5.0	-
	īpatsvars eksporta kopapjomā (%)														
2007	100.0	.	.	.	.	4.4	5.4	2.7	12.9	19.6	4.0	2.3	5.8	4.1	-
	Imports (CIF)														
2004	1 073.5	25.4	39.8	144.4	116.8	56.6	53.3	23.2	113.3	308.5	92.2	54.0	72.8	45.1	74.4
2005	1 225.2	26.3	42.2	152.4	129.4	76.2	58.0	25.5	119.9	362.1	117.9	53.0	95.9	53.7	83.5
2006	1 395.0	28.3	47.7	166.0	154.2	95.5	62.2	29.4	125.6	416.9	144.2	56.8	110.4	66.1	92.6
2007	1 470.8	.	.	.	.	97.1	66.9	32.1	130.1	441.7	169.1	57.8	112.1	74.2	-
2006 III	353.0	7.2	12.1	41.3	39.4	24.1	16.0	7.5	31.3	104.5	35.6	14.3	28.3	16.8	24.6
IV	355.9	7.0	12.6	40.7	41.5	22.1	15.9	7.6	32.3	107.4	39.7	14.3	27.7	17.4	23.4
2007 I	359.8	7.0	12.9	40.8	42.4	22.6	16.9	7.9	33.7	110.7	42.4	14.9	26.3	17.9	20.7
II	360.2	7.0	12.7	41.3	43.3	23.8	16.5	7.9	32.0	107.1	39.6	14.2	27.0	18.3	23.3
III	373.2	7.3	12.8	42.4	45.4	23.6	17.1	8.1	33.0	113.1	44.3	14.5	28.0	18.7	23.7
IV	377.6	.	.	.	.	27.2	16.4	8.3	31.4	110.8	42.9	14.1	30.8	19.2	-
2007 Jūl.	124.7	2.5	4.2	14.3	14.7	8.2	5.7	2.7	10.8	38.0	14.8	4.7	9.4	6.1	8.0
Aug.	125.0	2.4	4.3	14.4	15.3	7.8	5.8	2.7	11.0	38.2	14.9	5.1	9.2	6.2	7.8
Sept.	123.5	2.4	4.2	13.7	15.4	7.6	5.7	2.7	11.1	37.0	14.6	4.8	9.4	6.4	7.9
Okt.	126.0	2.3	4.3	14.1	15.5	9.0	5.6	2.7	10.6	37.3	14.7	4.9	9.5	6.4	8.7
Nov.	125.4	.	.	.	.	9.1	5.5	2.8	10.6	36.5	14.2	4.6	10.1	6.5	-
Dec.	126.2	.	.	.	.	9.1	5.4	2.8	10.2	37.0	14.0	4.7	11.2	6.3	-
	īpatsvars importa kopapjomā (%)														
2007	100.0	.	.	.	.	6.6	4.6	2.2	8.9	30.0	11.5	3.9	7.6	5.0	-
	Saldo														
2004	72.2	0.4	2.4	60.0	21.9	-20.7	13.3	8.7	59.3	-83.2	-51.9	-20.7	-8.4	-4.5	23.0
2005	15.3	2.7	3.0	50.5	29.1	-32.5	12.8	9.2	65.1	-118.5	-74.6	-19.0	-22.7	-6.7	23.4
2006	-8.2	3.2	2.0	50.1	41.0	-40.4	15.1	9.4	74.0	-145.7	-90.5	-22.4	-32.7	-11.8	27.7
2007	30.6	.	.	.	.	-30.3	14.7	8.7	64.2	-147.4	-109.2	-23.8	-25.4	-13.1	-
2006 III	-5.2	0.7	0.6	13.1	10.2	-9.9	3.5	2.2	18.1	-36.8	-22.0	-5.7	-9.1	-3.3	5.6
IV	7.0	1.1	0.5	14.0	10.8	-6.5	5.0	2.0	18.5	-35.7	-25.0	-5.7	-7.7	-3.2	8.3
2007 I	9.9	1.3	0.6	15.8	11.8	-6.8	3.6	2.4	16.3	-38.4	-28.0	-6.1	-5.0	-3.1	11.2
II	11.1	1.4	1.1	14.6	12.0	-7.1	3.5	2.0	16.6	-34.3	-24.7	-5.4	-5.6	-2.9	9.6
III	7.5	1.2	1.3	16.3	12.7	-6.5	3.5	2.2	16.1	-38.6	-29.0	-6.2	-5.9	-3.1	8.3
IV	2.1	.	.	.	.	-10.0	4.1	2.1	15.1	-36.1	-27.4	-6.2	-9.0	-3.9	-
2007 Jūl.	0.7	0.5	0.5	5.1	4.3	-2.5	1.1	0.6	5.4	-13.2	-9.8	-1.9	-2.1	-1.0	1.9
Aug.	3.5	0.5	0.4	5.8	4.4	-2.0	1.1	0.8	5.4	-13.2	-9.7	-2.2	-1.7	-0.9	3.0
Sept.	3.4	0.3	0.4	5.4	4.0	-2.0	1.3	0.8	5.3	-12.2	-9.5	-2.1	-2.1	-1.3	3.4
Okt.	2.2	0.6	0.5	5.2	4.3	-3.2	1.3	0.7	5.5	-12.2	-9.4	-2.1	-2.2	-1.1	2.9
Nov.	2.0	.	.	.	.	-3.3	1.5	0.8	5.1	-11.5	-9.1	-1.9	-2.8	-1.4	-
Dec.	-2.1	.	.	.	.	-3.5	1.3	0.6	4.5	-12.4	-8.8	-2.2	-4.0	-1.4	-

Avoti: *Eurostat* un ECB aprēķini, kuru pamatā ir *Eurostat* dati (saldo un 5., 12. un 15. aile).

8 VALŪTU KURSI

8.1. Efektīvie valūtu kursi[1)]

(perioda vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

	EEK22						EEK42	
	Nominālais kurss	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar PCI	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar RCI	Reālā IKP deflators	Reālās vienības darbaspēka izmaksas apstrādes rūpniecībā	Reālās vienības darbaspēka izmaksas tautsaimniecībā	Nominālais kurss	Reālais kurss, kas iegūts, deflējot ar PCI
	1	2	3	4	5	6	7	8
2005	103.3	104.2	102.5	102.3	99.2	102.0	109.7	103.7
2006	103.6	104.6	103.0	102.3	99.6	101.5	110.0	103.4
2007	107.7	108.3	106.9	.	.	.	114.2	106.6
2006 IV	104.6	105.5	104.1	103.1	99.6	101.0	111.3	104.4
2007 I	105.5	106.3	104.9	103.9	99.5	102.0	112.1	104.9
II	107.1	107.7	106.2	105.4	101.9	103.8	113.5	106.0
III	107.6	108.2	106.7	105.8	101.6	103.9	114.1	106.4
IV	110.5	111.2	109.6	.	.	.	117.0	109.0
2007 Febr.	105.4	106.2	104.9	-	-	-	111.9	104.8
Marts	106.1	106.8	105.3	-	-	-	112.8	105.5
Apr.	107.2	107.8	106.4	-	-	-	113.7	106.3
Maijs	107.3	107.9	106.2	-	-	-	113.6	106.1
Jūn.	106.9	107.4	105.9	-	-	-	113.2	105.6
Jūl.	107.6	108.0	106.4	-	-	-	113.9	106.2
Aug.	107.1	107.6	106.3	-	-	-	113.7	106.0
Sept.	108.2	108.8	107.5	-	-	-	114.8	107.0
Okt.	109.4	110.1	108.7	-	-	-	115.8	108.0
Nov.	111.0	111.7	110.0	-	-	-	117.6	109.6
Dec.	111.2	111.7	110.1	-	-	-	117.6	109.4
2008 Janv.	112.0	112.4	110.5	-	-	-	118.3	110.0
Febr.	111.8	112.2	110.2	-	-	-	118.2	109.7
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)							
2008 Febr.	-0.2	-0.2	-0.2	-	-	-	-0.1	-0.2
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)							
2008 Febr.	6.0	5.6	5.1	-	-	-	5.6	4.7

A35. Euro efektīvie kursi

(mēneša vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

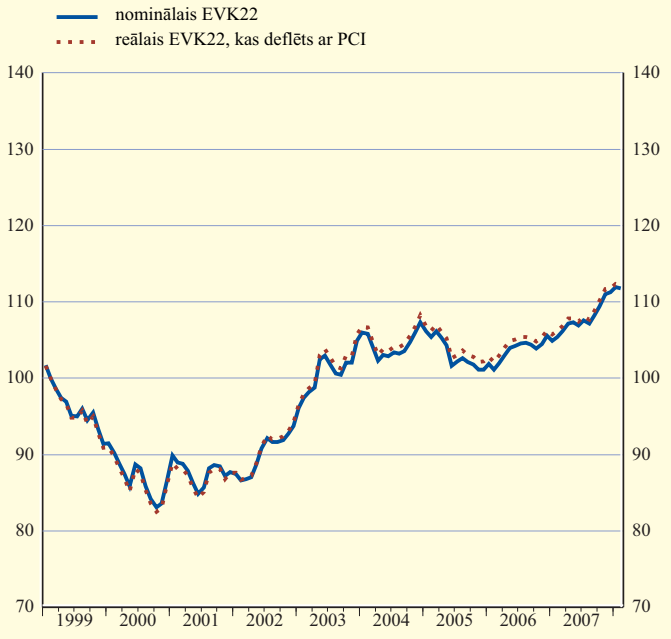

A36. Divpusējie valūtu kursi

(mēneša vidējie; 1999. gada 1. ceturkšņa indekss = 100)

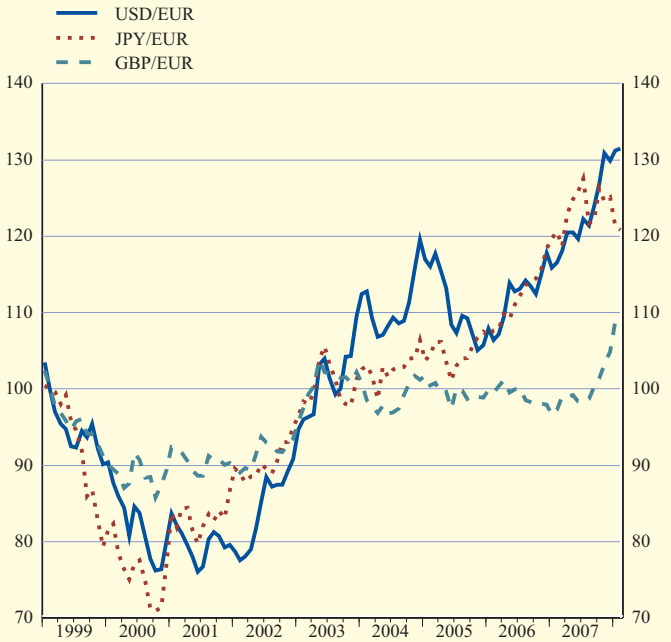

Avots: ECB.

1) Tirdzniecības partnervalstu grupu definīciju un citu informāciju sk. vispārējās piezīmes.

8.2. Divpusējie valūtu kursi

(perioda vidējie; nacionālās valūtas vienības par 1 euro)

	Dānijas krona	Zviedrijas krona	Lielbritānijas sterliņu mārciņa	ASV dolārs	Japānas jena	Šveices franks	Dienvidkorejas vona	Honkongas dolārs	Singapūras dolārs	Kanādas dolārs	Norvēģijas krona	Austrālijas dolārs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005	7.4518	9.2822	0.68380	1.2441	136.85	1.5483	1 273.61	9.6768	2.0702	1.5087	8.0092	1.6320
2006	7.4591	9.2544	0.68173	1.2556	146.02	1.5729	1 198.58	9.7545	1.9941	1.4237	8.0472	1.6668
2007	7.4506	9.2501	0.68434	1.3705	161.25	1.6427	1 272.99	10.6912	2.0636	1.4678	8.0165	1.6348
2007 II	7.4500	9.2573	0.67880	1.3481	162.89	1.6478	1 252.05	10.5372	2.0562	1.4791	8.1060	1.6214
III	7.4446	9.2639	0.68001	1.3738	161.90	1.6473	1 274.31	10.7250	2.0841	1.4374	7.9175	1.6229
IV	7.4557	9.2899	0.70782	1.4486	163.83	1.6596	1 334.12	11.2639	2.1061	1.4201	7.8778	1.6279
2007 Aug.	7.4429	9.3231	0.67766	1.3622	159.05	1.6383	1 273.37	10.6469	2.0744	1.4420	7.9735	1.6442
Sept.	7.4506	9.2835	0.68887	1.3896	159.82	1.6475	1 291.46	10.8151	2.1009	1.4273	7.8306	1.6445
Okt.	7.4534	9.1735	0.69614	1.4227	164.95	1.6706	1 301.67	11.0327	2.0849	1.3891	7.6963	1.5837
Nov.	7.4543	9.2889	0.70896	1.4684	162.89	1.6485	1 348.46	11.4211	2.1242	1.4163	7.9519	1.6373
Dec.	7.4599	9.4319	0.72064	1.4570	163.55	1.6592	1 356.79	11.3619	2.1108	1.4620	8.0117	1.6703
2008 Janv.	7.4505	9.4314	0.74725	1.4718	158.68	1.6203	1 387.66	11.4863	2.1062	1.4862	7.9566	1.6694
Febr.	7.4540	9.3642	0.75094	1.4748	157.97	1.6080	1 392.57	11.4996	2.0808	1.4740	7.9480	1.6156
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)											
2008 Febr.	0.0	-0.7	0.5	0.2	-0.4	-0.8	0.4	0.1	-1.2	-0.8	-0.1	-3.2
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)											
2008 Febr.	0.0	1.9	12.4	12.8	0.2	-0.8	13.7	12.6	3.8	-3.7	-1.7	-3.3

	Čehijas krona	Igaunijas krona	Latvijas lats	Lietuvas lits	Ungārijas forints	Polijas zlots	Slovākijas krona	Bulgārijas leva	Jaunā Rumānijas leva	Horvātijas kuna	Jaunā Turcijas lira
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
2005	29.782	15.6466	0.6962	3.4528	248.05	4.0230	38.599	1.9558	3.6209	7.4008	1.6771
2006	28.342	15.6466	0.6962	3.4528	264.26	3.8959	37.234	1.9558	3.5258	7.3247	1.8090
2007	27.766	15.6466	0.7001	3.4528	251.35	3.7837	33.775	1.9558	3.3353	7.3376	1.7865
2007 II	28.272	15.6466	0.6986	3.4528	248.31	3.8005	33.751	1.9558	3.2789	7.3494	1.8029
III	27.941	15.6466	0.6988	3.4528	251.82	3.7900	33.579	1.9558	3.2321	7.3080	1.7685
IV	26.826	15.6466	0.7005	3.4528	252.86	3.6584	33.424	1.9558	3.4489	7.3281	1.7261
2007 Aug.	27.860	15.6466	0.6978	3.4528	255.20	3.8116	33.603	1.9558	3.2246	7.3161	1.7921
Sept.	27.573	15.6466	0.7021	3.4528	253.33	3.7891	33.829	1.9558	3.3481	7.3134	1.7536
Okt.	27.335	15.6466	0.7030	3.4528	251.02	3.7062	33.624	1.9558	3.3537	7.3284	1.7089
Nov.	26.733	15.6466	0.7005	3.4528	254.50	3.6575	33.232	1.9558	3.4739	7.3365	1.7498
Dec.	26.317	15.6466	0.6975	3.4528	253.18	3.6015	33.404	1.9558	3.5351	7.3178	1.7195
2008 Janv.	26.050	15.6466	0.6982	3.4528	256.03	3.6092	33.546	1.9558	3.6937	7.3155	1.7322
Febr.	25.377	15.6466	0.6967	3.4528	262.15	3.5768	33.085	1.9558	3.6557	7.2707	1.7632
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)										
2008 Febr.	-2.6	0.0	-0.2	0.0	2.4	-0.9	-1.4	0.0	-1.0	-0.6	1.8
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)										
2008 Febr.	-10.1	0.0	-0.5	0.0	3.5	-8.2	-4.1	0.0	8.1	-1.2	-3.4

	Brazīlijas reāls[1)]	Ķīnas juaņa renminbi	Islandes krona	Indonēzijas rūpija	Malaizijas ringits	Meksikas peso[1)]	Jaunzēlandes dolārs	Filipīnu peso	Krievijas rublis	Dienvidāfrikas rends	Taizemes bāts
	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
2005	3.0360	10.1955	78.23	12 072.83	4.7119	13.5643	1.7660	68.494	35.1884	7.9183	50.068
2006	2.7333	10.0096	87.76	11 512.37	4.6044	13.6936	1.9373	64.379	34.1117	8.5312	47.594
2007	2.6603	10.4178	87.63	12 528.33	4.7076	14.9801	1.8627	63.026	35.0183	9.6596	44.214
2007 II	2.6590	10.3476	85.82	12 082.62	4.6204	14.6736	1.8188	63.134	34.8589	9.5688	44.011
III	2.6333	10.3834	86.71	12 705.62	4.7608	15.0578	1.8508	63.035	35.0350	9.7645	43.220
IV	2.5863	10.7699	88.69	13 374.03	4.8613	15.7217	1.8965	62.330	35.6947	9.8088	45.097
2007 Aug.	2.6735	10.3162	88.46	12 765.65	4.7457	15.0491	1.8786	62.862	34.9211	9.8391	43.337
Sept.	2.6455	10.4533	88.59	12 927.37	4.8249	15.3293	1.9358	63.911	35.1723	9.8912	44.570
Okt.	2.5653	10.6741	86.30	12 945.80	4.8005	15.4044	1.8739	62.894	35.4008	9.6371	44.898
Nov.	2.5920	10.8957	89.34	13 608.92	4.9279	15.9776	1.9231	63.271	35.9174	9.8553	46.120
Dec.	2.6050	10.7404	90.82	13 620.45	4.8576	15.8096	1.8930	60.556	35.7927	9.9626	44.153
2008 Janv.	2.6111	10.6568	94.50	13 839.19	4.8090	16.0639	1.9054	60.079	36.0300	10.3101	44.758
Febr.	2.5516	10.5682	98.06	13 542.26	4.7548	15.8786	1.8513	59.845	36.1357	11.2899	46.085
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%)										
2008 Febr.	-2.3	-0.8	3.8	-2.1	-1.1	-1.2	-2.8	-0.4	0.3	9.5	3.0
	pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (%)										
2008 Febr.	-6.8	4.3	11.4	14.2	4.0	10.5	-1.8	-5.3	5.0	20.4	3.7

Avots: ECB.

1) Šīm valūtām ECB aprēķina un publicē euro atsauces kursus ar 2008. gada 1. janvāri. Iepriekšējie dati ir indikatīvi.

9 NORISES ĀRPUS EURO ZONAS ESOŠAJĀS VALSTĪS

9.1. Citas ES dalībvalstis

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

1. Tautsaimniecības un finanšu norises

	Bulgārija	Čehijas Republika	Dānija	Igaunija	Latvija	Lietuva	Ungārija	Polija	Rumānija	Slovākija	Zviedrija	Lielbritānija
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	SPCI											
2006	7.4	2.1	1.9	4.4	6.6	3.8	4.0	1.3	6.6	4.3	1.5	2.3
2007	7.6	3.0	1.7	6.7	10.1	5.8	7.9	2.6	4.9	1.9	1.7	2.3
2007 II	4.7	2.6	1.5	5.8	8.5	5.0	8.5	2.3	3.9	1.7	1.4	2.6
III	9.0	2.7	1.0	6.7	10.4	5.9	7.3	2.4	5.1	1.4	1.4	1.8
IV	11.2	4.9	2.2	9.2	13.7	7.9	7.1	3.7	6.8	2.4	2.3	2.1
2007 Sept.	11.0	2.8	1.2	7.5	11.5	7.1	6.4	2.7	6.1	1.7	1.6	1.8
Okt.	10.6	4.0	1.8	8.7	13.2	7.6	6.9	3.1	6.9	2.4	1.9	2.1
Nov.	11.4	5.1	2.5	9.3	13.7	7.9	7.2	3.7	6.8	2.3	2.4	2.1
Dec.	11.6	5.5	2.4	9.7	14.0	8.2	7.4	4.2	6.7	2.5	2.5	2.1
2008 Janv.	11.7	7.9	3.0	11.3	15.6	10.0	7.4	4.4	7.3	3.2	3.0	2.2
	Valdības budžeta deficīts (-)/pārpalikums (+) attiecībā pret IKP (%)											
2004	2.3	-3.0	1.9	1.8	-1.0	-1.5	-6.5	-5.7	-1.5	-2.4	0.8	-3.4
2005	2.0	-3.5	4.6	1.9	-0.4	-0.5	-7.8	-4.3	-1.4	-2.8	2.4	-3.3
2006	3.2	-2.9	4.6	3.6	-0.3	-0.6	-9.2	-3.8	-1.9	-3.7	2.5	-2.7
	Kopējais valdības parāds attiecībā pret IKP (%)											
2004	37.9	30.4	44.0	5.1	14.5	19.4	59.4	45.7	18.8	41.4	52.4	40.4
2005	29.2	30.2	36.3	4.4	12.5	18.6	61.6	47.1	15.8	34.2	52.2	42.1
2006	22.8	30.1	30.3	4.0	10.6	18.2	65.6	47.6	12.4	30.4	47.0	43.2
	Valdības ilgtermiņa obligāciju perioda vidējā peļņas likme (gadā; %)											
2007 Aug.	4.79	4.48	4.39	-	5.32	4.80	6.80	5.68	6.93	4.65	4.25	5.19
Sept.	4.44	4.54	4.36	-	5.21	4.72	6.67	5.69	6.93	4.61	4.22	5.05
Okt.	4.59	4.50	4.39	-	5.06	4.72	6.61	5.64	6.93	4.64	4.31	5.00
Nov.	4.94	4.54	4.21	-	5.12	4.57	6.74	5.70	6.93	4.59	4.22	4.74
Dec.	5.08	4.65	4.33	-	5.10	4.94	6.93	5.86	6.93	4.61	4.31	4.70
2008 Janv.	5.07	4.54	4.15	-	5.71	4.73	7.11	5.81	6.93	4.48	4.09	4.26
	3 mēnešu darījumu perioda vidējā procentu likme (gadā; %)											
2007 Aug.	4.80	3.28	4.66	4.94	7.99	5.25	7.83	4.91	6.69	4.33	3.96	6.42
Sept.	5.25	3.46	4.85	5.21	11.06	5.59	7.72	5.09	6.82	4.32	4.22	6.65
Okt.	5.59	3.55	4.84	5.22	12.75	5.93	7.60	5.13	7.25	4.33	4.37	6.27
Nov.	6.32	3.73	4.82	5.36	11.69	6.50	7.51	5.36	7.71	4.35	4.61	6.41
Dec.	6.56	4.05	4.92	7.23	10.78	7.07	7.63	5.67	7.93	4.31	4.74	6.36
2008 Janv.	6.55	3.96	4.73	7.03	9.01	5.69	7.78	5.64	8.43	4.32	4.52	5.66
	Reālais IKP											
2006	6.1	6.4	3.9	11.2	11.9	7.7	3.9	6.2	7.9	8.5	4.1	2.9
2007	.	.	1.8	7.0	.	8.8	.	6.5	6.0	10.3	2.6	3.1
2007 II	6.6	6.2	-0.1	7.6	11.0	7.6	1.6	6.7	5.7	9.3	2.8	3.2
III	4.5	6.1	1.5	6.4	10.9	11.6	1.0	6.0	5.7	9.4	2.6	3.3
IV	.	.	2.0	4.5	.	8.2	0.6	6.7	6.6	14.1	2.6	2.9
	Tekošā konta un kapitāla konta bilance attiecībā pret IKP (%)											
2006	-15.0	-2.8	2.6	-13.2	-21.1	-9.6	-5.9	-2.6	-10.5	-7.1	6.3	-3.8
2007	-20.4	-2.5	1.2	-14.4	-22.4	-11.6	-3.8	-2.6	-14.3	-4.9	7.0	-5.2
2007 II	-18.9	-4.7	2.8	-11.7	-22.7	-14.6	-5.9	-4.2	-16.0	-6.9	4.8	-4.2
III	-11.3	-4.9	2.9	-13.4	-24.3	-10.2	-3.2	-1.9	-11.0	-6.6	5.5	-6.2
IV	.	.	1.1	.	.	-9.9	.	-1.9	-13.4	-6.5	8.2	.
	Vienības darbaspēka izmaksas											
2006	4.5	1.7	1.6	8.0	14.0	8.5	.	.	.	1.7	-0.2	2.6
2007	.	.	3.8	.	.	.	.	.	.	.	3.9	.
2007 II	13.2	2.4	5.8	20.1	-	7.7	-	-	-	-0.4	3.3	2.4
III	16.6	3.0	4.3	20.7	-	5.9	-	-	-	0.3	3.4	2.3
IV	.	.	3.2	.	-	.	-	-	-	.	4.7	.
	Reģistrētais bezdarba līmenis attiecībā pret darbaspēku (s.i. dati; %)											
2006	9.0	7.1	3.9	5.9	6.9	5.6	7.4	13.8	7.3	13.3	7.1	5.3
2007	6.8	5.3	3.7	5.0	5.9	4.3	7.2	9.6	.	11.3	6.1	.
2007 II	7.1	5.5	3.9	5.0	6.0	4.3	7.2	9.9	6.6	11.4	6.1	5.3
III	6.7	5.2	3.8	4.8	5.8	4.1	7.2	9.2	6.5	11.3	5.8	5.2
IV	6.0	4.8	3.2	5.2	5.3	4.1	7.2	8.6	.	11.0	5.8	.
2007 Sept.	6.5	5.1	3.8	4.9	5.6	4.1	7.2	9.0	6.5	11.2	5.9	5.2
Okt.	6.2	5.0	3.3	5.1	5.4	4.1	7.2	8.9	.	11.2	5.8	5.2
Nov.	6.0	4.9	3.2	5.3	5.3	4.1	7.2	8.6	.	11.0	5.9	5.1
Dec.	5.9	4.7	3.1	5.3	5.2	4.1	7.2	8.4	.	10.7	5.6	.
2008 Janv.	6.2	4.7	.	5.6	5.0	4.5	7.2	8.6	.	10.4	5.6	

Avoti: Eiropas Komisija (Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāts un *Eurostat*), valstu dati, *Reuters* un ECB aprēķini.

9.2. ASV un Japāna

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, ja nav norādīts citādi; %)

1. Tautsaimniecības un finanšu norises

	Patēriņa cenu indekss	Vienības darbaspēka izmaksas[1] (apstrādes rūpniecībā)	Reālais IKP	Rūpnieciskās ražošanas indekss (apstrādes rūpniecībā)	Bezdarba līmenis (no darbaspēka; %; s.i. dati)	Plašā nauda[2]	3 mēnešu starpbanku noguldījumu gada procentu likme[3]	Valdības 10 gadu obligāciju peļņas gada procentu likme[3]	Nacionālās valūtas kurss[4] attiecībā pret euro	Fiskālā deficīta (-)/ pārpalikuma (+) attiecība pret IKP; %	Kopējā valsts parāda[5] attiecība pret IKP; %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	ASV										
2004	2.7	-0.1	3.6	3.0	5.5	4.7	1.62	4.80	1.2439	-4.4	48.9
2005	3.4	-0.5	3.1	4.0	5.1	4.4	3.56	5.05	1.2441	-3.6	49.2
2006	3.2	-1.5	2.9	5.0	4.6	4.8	5.19	5.26	1.2556	-2.6	48.6
2007	2.9	1.7	2.2	2.0	4.6	5.9	5.30	4.81	1.3705	.	.
2006 IV	1.9	0.4	2.6	3.6	4.4	4.9	5.37	5.26	1.2887	-2.1	48.6
2007 I	2.4	0.9	1.5	2.3	4.5	5.4	5.36	5.27	1.3106	-3.0	49.5
II	2.7	2.4	1.9	2.0	4.5	6.1	5.36	5.78	1.3481	-2.7	48.3
III	2.4	3.0	2.8	1.8	4.7	6.3	5.45	5.34	1.3738	-3.2	48.7
IV	4.0	0.5	2.5	1.9	4.8	5.9	5.02	4.81	1.4486	.	.
2007 Okt.	3.5	-	-	1.8	4.8	6.0	5.15	5.23	1.4227	-	-
Nov.	4.3	-	-	2.4	4.7	6.0	4.96	4.70	1.4684	-	-
Dec.	4.1	-	-	1.4	5.0	5.9	4.97	4.81	1.4570	-	-
2008 Janv.	4.3	-	-	2.0	4.9	5.8	3.92	4.37	1.4718	-	-
Febr.	.	-	-	.	.	.	3.09	4.47	1.4748	-	-
	Japāna										
2004	0.0	-4.9	2.7	5.5	4.7	1.9	0.05	1.53	134.44	-6.2	157.6
2005	-0.3	-0.6	1.9	1.1	4.4	1.8	0.06	1.66	136.85	-6.4	164.2
2006	0.2	-2.6	2.4	4.8	4.1	1.1	0.30	1.85	146.02	.	.
2007	0.1	.	2.1	2.7	3.8	1.6	0.79	1.70	161.25	.	.
2006 IV	0.3	-3.6	2.4	5.9	4.1	0.6	0.49	1.85	151.72	.	.
2007 I	-0.1	-2.2	2.9	3.0	4.0	1.0	0.62	1.85	156.43	.	.
II	-0.1	.	1.7	2.4	3.8	1.5	0.69	2.11	162.89	.	.
III	-0.1	.	1.9	2.7	3.8	1.9	0.89	1.88	161.90	.	.
IV	0.5	.	1.8	2.9	3.8	2.0	0.96	1.70	163.83	.	.
2007 Okt.	0.3	.	-	4.8	4.0	1.9	0.97	1.82	164.95	-	-
Nov.	0.6	.	-	3.0	3.8	2.0	0.91	1.73	162.89	-	-
Dec.	0.7	.	-	0.8	3.8	2.0	0.99	1.70	163.55	-	-
2008 Janv.	0.7	.	-	.	3.8	2.1	0.89	1.63	158.68	-	-
Febr.	.	.	-	.	.	.	0.90	1.60	157.97	-	-

A37. Reālais iekšzemes kopprodukts

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; ceturkšņa dati)

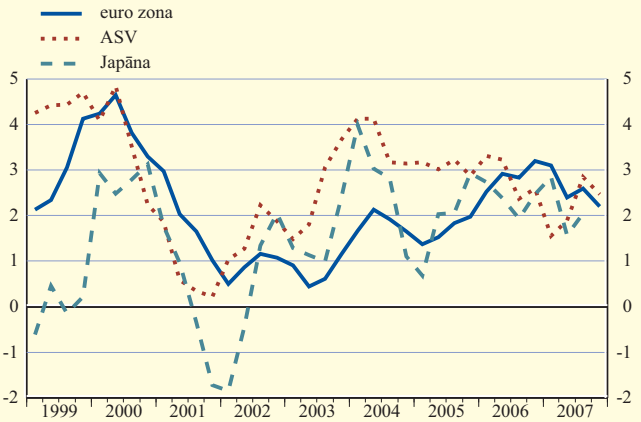

A38. Patēriņa cenu indeksi

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; mēneša dati)

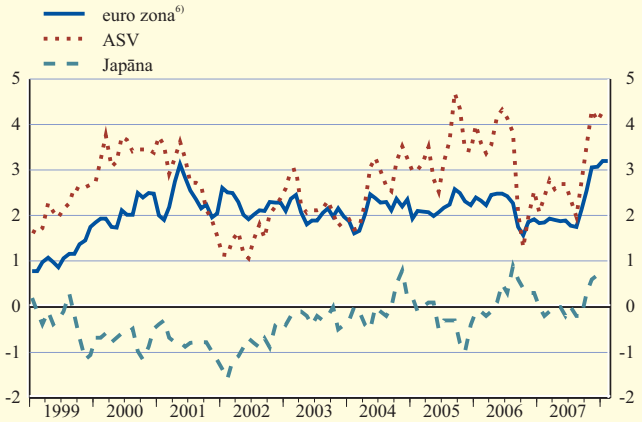

Avoti: Valstu dati (1., 2. (ASV), 3., 4., 5. (ASV), 6., 9. un 10. aile); OECD (2. aile (Japāna)); *Eurostat* (5. aile (Japāna), euro zonas valstu attēlu dati); *Reuters* (7. un 8. aile); ECB aprēķini (11. aile).

1) Par ASV – sezonāli izlīdzināti dati.
2) Perioda vidējās vērtības; M2 ASV, M2 + noguldījumu sertifikāti Japānai.
3) Procenti gadā. Sīkāku informāciju par 3 mēnešu starpbanku noguldījumu procentu likmi sk. 4.6. sadaļā.
4) Sīkāku informāciju sk. 8.2. sadaļā.
5) Kopējais konsolidētais valdības parāds (perioda beigās).
6) Dati ietverti atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Sīkāku informāciju sk. vispārējās piezīmes.

ATTĒLU SARAKSTS

A1. Monetārie rādītāji S12
A2. Atbilstošie bilances posteņi S12
A3. Monetāro rādītāju sastāvdaļas S13
A4. Ilgāka termiņa finanšu saistību sastāvdaļas S13
A5. Aizdevumi finanšu starpniekiem un nefinanšu sabiedrībām S14
A6. Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti S15
A7. Aizdevumi valdībai un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem S16
A8. Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā S17
A9. Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā S17
A10. Noguldījumu kopējais atlikums sektoru dalījumā S18
A11. Noguldījumu kopējais atlikums un M3 iekļautie noguldījumi sektoru dalījumā S18
A12. Valdības un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi S19
A13. MFI vērtspapīru turējumi S20
A14. Kopējie ieguldījumu fondu aktīvi S24
A15. Euro zonas rezidentu emitēto apgrozībā esošo neakciju vērtspapīru kopapjoms un emisiju bruto kopapjoms S35
A16. Sezonāli izlīdzinātais un neizlīdzinātais neakciju vērtspapīru emisiju neto apjoms S37
A17. Ilgtermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā S38
A18. Īstermiņa parāda vērtspapīru gada pieauguma temps emitentu sektoru dalījumā visās valūtās kopā S39
A19. Euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma temps S40
A20. Kotēto akciju emisiju bruto apjoms emitentu sektoru dalījumā S41
A21. No jauna piesaistītie noguldījumi ar noteikto termiņu S43
A22. No jauna izsniegtie kredīti ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam S43
A23. Euro zonas naudas tirgus procentu likmes S44
A24. 3 mēnešu naudas tirgus procentu likmes S44
A25. Euro zonas tagadnes darījumu peļņas likmju līknes S45
A26. Euro zonas tagadnes darījumu procentu likmes un procentu likmju starpības S45
A27. *Dow Jones EURO STOXX Broad*, *Standard & Poor's 500* un *Nikkei 225* S46
A28. Deficīts, aizņemšanās nepieciešamība un parāda pārmaiņas S59
A29. Māstrihtas parāds S59
A30. Maksājumu bilances tekošais konts S60
A31. Maksājumu bilance. Preces S61
A32. Maksājumu bilance. Pakalpojumi S61
A33. Maksājumu bilance. Neto tiešās investīcijas un portfeļieguldījumi S64
A34. Galvenie MFI neto ārējo aktīvu norišu pamatā esošie maksājumu bilances darījumi S69
A35. Euro efektīvie kursi S72
A36. Divpusējie valūtu kursi S72
A37. Reālais iekšzemes kopprodukts S75
A38. Patēriņa cenu indeksi S75

TEHNISKĀS PIEZĪMES

EURO ZONAS VALSTU PĀRSKATAM

MONETĀRO NORIŠU PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINS

Vidējo pieauguma tempu ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t, aprēķina šādi:

$$\text{a)} \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kur I_t ir izlīdzināto atlikumu indekss mēnesī t (sk. arī tālāk). Līdzīgi aprēķina arī vidējo pieauguma tempu gadā, kas beidzas ar mēnesi t:

$$\text{b)} \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

2.1.–2.6. SADAĻAI

DARĪJUMU APJOMU APRĒĶINĀŠANA

Mēneša darījumu apjomus aprēķina kā mēneša atlikumu starpību, veicot pārklasificēšanas, pārējās pārvērtēšanas, valūtas kursu svārstību un jebkuru citu ar darījumiem nesaistītu pārmaiņu korekciju.

Ja L_t ir atlikums mēneša t beigās, C_t^M ir mēnesī t veiktās pārklasificēšanas korekcija, E_t^M ir valūtas kursa korekcija un V_t^M ir pārējās pārvērtēšanas korekcijas, tad darījumu apjomus F_t^M mēnesī t nosaka šādi:

$$\text{c)} \quad F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Līdzīgi nosaka arī ceturkšņa darījumu apjomus F_t^Q ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t:

$$\text{d)} \quad F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

kur L_{t-3} ir atlikums mēneša t–3 beigās (iepriekšējā ceturkšņa beigas) un C_t^Q, piemēram, ir ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t, veiktā pārklasificēšanas korekcija.

Tām ceturkšņa laikrindām, par kurām pašlaik ir pieejami mēneša dati (sk. tālāk), ceturkšņa darījumu apjomus var aprēķināt, summējot ceturkšņa trijos mēnešos veiktos darījumus.

PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA MĒNEŠA LAIKRINDĀM

Pieauguma tempu var aprēķināt no darījumiem vai no izlīdzināto atlikumu indeksa. Ja F_t^M un L_t nosaka tāpat kā iepriekš, tad izlīdzināto atlikumu indekss I_t mēnesī t ir:

$$\text{e)} \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t}{L_{t-1}} \right)$$

Pašlaik par indeksa bāzi (sezonāli neizlīdzinātām laikrindām) ir noteikts 2006. gada decembris = 100. Izlīdzināto atlikumu indeksa laikrindas pieejamas ECB interneta lapā (www.ecb.int) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Nauda, banku darbība un finanšu tirgi".

Gada pieauguma tempu a_t mēnesī t, t.i., pārmaiņas 12 mēnešos, kas beidzas ar mēnesi t, var aprēķināt, izmantojot vienu no divām formulām:

$$\text{f)} \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + F_{t-i}^M / L_{t-1-i} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$\text{g)} \quad a_t = \left(I_t / I_{t-12} - 1 \right) \times 100$$

Gada pieauguma temps attiecas uz norādītā perioda beigām, ja nav noteikts citādi. Piemēram, 2002. gadam procentuālās pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu aprēķina ar formulu g), dalot 2002. gada decembra indeksu ar 2001. gada decembra indeksu.

Pieauguma tempu atsevišķos gada periodos var noteikt, piemērojot formulu g). Piemēram, mēneša pieauguma tempu a_t^M var aprēķināt ar formulu:

h) $$a_t^M = \left(I_t \Big/ I_{t-1} - 1 \right) \times 100$$

Visbeidzot, rādītāja M3 gada pieauguma tempa triju mēnešu mainīgo vidējo vērtību (centrētu) aprēķina kā $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, kur a_t nosaka tāpat kā iepriekš formulā f) vai g).

PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA CETURKŠŅA LAIKRINDĀM

Ja F_t^Q un L_{t-3} nosaka tāpat kā iepriekš, tad izlīdzināto atlikumu indeksu I_t ceturksnim, kas beidzas ar mēnesi t, nosaka šādi:

i) $$I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Gada pieauguma tempu četros ceturkšņos, kas beidzas ar mēnesi t, t.i., a_t, var aprēķināt, izmantojot formulu g).

EURO ZONAS VALSTU MONETĀRĀS STATISTIKAS SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA [1]

Izmantotā pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju (sadalīšanu) ar X-12-ARIMA.[2] Sezonālā izlīdzināšana var ietvert nedēļas vienas dienas izlīdzināšanu, un dažām laikrindām to veic netieši, kombinējot komponentes lineāri. Konkrēti šo pieeju izmanto rādītājam M3, ko nosaka, summējot sezonāli izlīdzinātas laikrindas M1, M2 mīnus M1 un M3 mīnus M2.

Vispirms sezonālās izlīdzināšanas procedūras piemēro izlīdzināto atlikumu indeksam.[3] Pēc tam iegūtos sezonālo faktoru aprēķinus piemēro pārklasificēšanas un pārvērtēšanas rezultātā iegūtajiem apjomiem un izlīdzināšanai, no kuras savukārt iegūst sezonāli izlīdzinātus darījumus. Sezonālos (un kotācijas dienas) faktorus pārskata reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

3.1.–3.5. SADAĻAI

IZLIETOJUMA UN RESURSU VIENĀDĪBA

3.1. tabulā sniegtie dati atbilst bilances pamatvienādojumam. Attiecībā uz nefinanšu darījumiem kopējais izlietojums vienāds ar kopējiem resursiem katrai darījumu kategorijai. Tāpat arī finanšu kontā šo bilances vienādojumu atspoguļo katrai finanšu instrumentu kategorijai – kopējie darījumi ar finanšu aktīviem vienādi ar kopējiem darījumiem ar pasīviem. Aktīvu citu pārmaiņu kontā un finanšu bilancēs kopējie finanšu aktīvi vienādi ar kopējiem pasīviem katrai finanšu instrumentu kategorijai, izņemot monetāro zeltu un Speciālās aizņēmuma tiesības, kas pēc definīcijas nav neviena sektora pasīvi.

BALANSPOSTEŅU APRĒĶINĀŠANA

3.1. un 3.2. tabulā iekļautos katra konta balansposteņus aprēķina šādi.

Tirdzniecības bilance vienāda ar preču un pakalpojumu importu mīnus eksports salīdzinājumā ar euro zonas kontos iekļautajām pārējām pasaules valstīm.

Neto darbības rezultātu un dažādus ienākumus nosaka tikai rezidentu sektoriem un aprēķina kā bruto pievienoto vērtību (iekšzemes kopprodukts tirgus cenās euro zonai) mīnus atlīdzība nodarbinātajiem (izlietojums), mīnus citi ražošanas nodokļi mīnus subsīdijas

1 Detalizētu informāciju sk. *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area*, ECB (2000. gada augusts) un ECB interneta lapā (www.ecb.europa.eu) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Nauda, banku darbība un finanšu tirgi".

2 Detalizētu informāciju sk. Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. and Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, pp. 127–152 vai X-12-ARIMA Reference Manual, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington D.C.
Iekšējām vajadzībām izmanto arī uz modeli pamatoto pieeju TRAMO-SEATS. Detalizētu informāciju par TRAMO-SEATS sk. Gomez, V. and Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", Banco de España, Working Paper No. 9628, Madrid.

3 No tā var secināt, ka sezonāli izlīdzinātajām laikrindām bāzes perioda indeksa, t.i., 2001. gada decembra, līmenis parasti atšķiras no 100, atspoguļojot attiecīgā mēneša sezonalitāti.

(izlietojums), mīnus pamatkapitāla patēriņš (izlietojums).

Neto nacionālo ienākumu nosaka tikai rezidentu sektoriem un aprēķina kā neto darbības rezultātu un dažādus ienākumus plus atlīdzība nodarbinātajiem (resursi), plus ražošanas nodokļi, mīnus subsīdijas (resursi), plus tīrie īpašuma ienākumi (resursi mīnus izlietojums).

Neto rīcībā esošos ienākumus arī nosaka tikai rezidentu sektoriem un aprēķina kā neto nacionālo ienākumu plus tīrie ienākuma un mantas kārtējie nodokļi (resursi mīnus izlietojums), plus neto sociālās iemaksas (resursi mīnus izlietojums), plus neto sociālie pabalsti, kas nav sociālie pārvedumi natūrā (resursi mīnus izlietojums), plus neto citi kārtējie pārvedumi (resursi mīnus izlietojums).

Neto uzkrājumus nosaka rezidentu sektoriem un aprēķina kā neto rīcībā esošos ienākumus plus neto korekcija sakarā ar mājsaimniecību neto kapitāla pārmaiņām pensiju fondu rezervēs (resursi mīnus izlietojums), mīnus galapatēriņa izdevumi (izlietojums). Pārējām valstīm tekošo ārējo kontu sagatavo kā tirdzniecības bilanci plus visi tīrie ienākumi (resursi mīnus izlietojums).

Neto aizdevumus/neto aizņēmumus aprēķina no kapitāla konta kā neto uzkrājumus plus neto kapitāla pārvedumi (resursi mīnus izlietojums) mīnus kopējā kapitāla veidošana (izlietojums), mīnus neražoto nefinanšu aktīvu iegāde mīnus pārdošana (izlietojums), plus pamatkapitāla patēriņš (resursi). Finanšu kontā tos var arī aprēķināt kā kopējos darījumus ar finanšu aktīviem mīnus kopējie darījumi ar pasīviem (ko sauc arī par darījumu radītajām tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņām). Mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību sektorā starp šiem balansposteņiem, ko aprēķina attiecīgi no kapitāla konta un finanšu konta, pastāv statistiskā neatbilstība.

Tīrās vērtības (līdzekļu) pārmaiņas aprēķina kā uzkrājumu un kapitāla pārvedumu radītās tīrās vērtības (līdzekļu) pārmaiņas plus citas tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas. Šajā kontā pašlaik nav ietvertas citas nefinanšu aktīvu pārmaiņas, tāpēc ka dati nav pieejami.

Tīro finanšu vērtību (līdzekļus) aprēķina kā kopējos finanšu aktīvus mīnus kopējie pasīvi, turpretī tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas vienādas ar darījumu radīto tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņu (aizdevumi/tīrie aizņēmumi no finanšu konta) un citu tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņu summu.

Visbeidzot, darījumu radītās tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas aprēķina kā kopējos darījumus ar finanšu aktīviem mīnus kopējie darījumi ar pasīviem, un citas tīrās finanšu vērtības (līdzekļu) pārmaiņas aprēķina kā kopējās citas finanšu aktīvu pārmaiņas mīnus kopējās citas pasīvu pārmaiņas.

4.3. UN 4.4. SADAĻAI

PARĀDA VĒRTSPAPĪRU UN KOTĒTO AKCIJU APJOMA KĀPUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA

Apjoma kāpuma tempu aprēķina, pamatojoties uz finanšu darījumiem, un tāpēc netiek ņemtas vērā pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursu svārstības un jebkuras citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas. To var aprēķināt no darījumiem vai no nosacīto apjomu indeksa. Ja N_t^M ir darījumi (neto emisijas) mēnesī t un L_t ir apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms mēneša t beigās, tad nosacīto apjomu indeksu I_t mēnesī t nosaka šādi:

j) $$I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}}\right)$$

Ir noteikts, ka indeksa bāze 2001. gada decembrī vienāda ar 100. Izmantojot vienu no divām formulām, var aprēķināt apjoma kāpuma tempu a_t mēnesī t, kas atbilst pārmaiņām, kuras notikušas 12 mēnešos, kas beidzas ar mēnesi t:

4 Detalizētu informāciju sk. *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area*, ECB (2000. gada augusts) un ECB interneta lapā (www.ecb.europa.eu) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Nauda, banku darbība un finanšu tirgi".

k) $$a_t = \left[\prod_{i=0}^{5} \left(1 + N_{t-i}^{M} / L_{t-1-i} \right) - 1 \right] x100$$

l) $$a_t = \left(I_t / I_{t-12} - 1 \right) \times 100$$

Neakciju vērtspapīru apjoma kāpuma tempa aprēķināšanai izmanto tādu pašu metodi kā monetāro rādītāju aprēķināšanai, "F" vietā lietojot "N", kas ir vienīgā atšķirība. Tā dara, lai atšķirtu dažādos veidus, kā nosaka "neto emisijas" vērtspapīru emisijas statistikai un aprēķinātajiem ekvivalentajiem "darījumiem", kurus izmanto monetārajos rādītājos.

Vidējo pieauguma tempu ceturksnī, kas beidzas ar mēnesi t, aprēķina šādi:

m) $$\left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kur I_t ir nosacīto apjomu indekss mēnesī t. Līdzīgi aprēķina arī vidējo pieauguma tempu gadā, kas beidzas ar mēnesi t:

n) $$\left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

4.3. sadaļā izmantoto aprēķina formulu lieto arī 4.4. sadaļā, un tā līdzīgi pamatojas uz monetārajiem rādītājiem izmantoto formulu. 4.4. sadaļa pamatota uz tirgus vērtībām, un aprēķinu bāze ir finanšu darījumi, kuros netiek ņemtas vērā pārklasificēšanas, pārvērtēšanas vai jebkuras citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas. Valūtas kursu svārstības nav iekļautas, jo visas ietvertās kotētās akcijas denominētas euro.

VĒRTSPAPĪRU EMISIJU STATISTIKAS SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA[4]

Izmantotā pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju (sadalīšanu) ar X-12-ARIMA. Kopējo vērtspapīru emisiju sezonālo izlīdzināšanu veic netieši kā sektora un termiņu komponenšu dalījuma lineāro kombināciju.

Sezonālās izlīdzināšanas procedūras piemēro nosacīto apjomu indeksam. Pēc tam iegūtos sezonālo faktoru novērtējumus piemēro apgrozībā esošiem apjomiem, no kuriem iegūst sezonāli izlīdzinātās neto emisijas. Sezonālos faktorus pārskata reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

Tāpat kā parādīts l) un m) formulā, izmantojot vienu no divām formulām, var aprēķināt apjoma kāpuma tempu a_t mēnesī t, kas atbilst pārmaiņām, kuras notikušas 6 mēnešos, kas beidzas ar mēnesi t:

o) $$a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + N_{t-i}^{M} / L_{t-1-i} \right) - 1 \right] \times 100$$

p) $$a_t = \left(I_t / I_{t-6} - 1 \right) x100$$

5.1. SADAĻAS 1. TABULAI

SPCI SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA[4]

Izmantotā pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju (sadalīšanu) ar X-12-ARIMA (sk. 2. zemsvītras piezīmi S78. lpp.). Euro zonas valstīm kopējā SPCI sezonālā izlīdzināšana notiek netieši, summējot euro zonas valstu apstrādātās pārtikas, neapstrādātās pārtikas, neenerģijas rūpniecības preču un pakalpojumu sezonāli izlīdzinātās laikrindas. Enerģiju iekļauj, neveicot izlīdzināšanu, jo nav pieejami statistiskie dati par tās sezonalitāti. Sezonālos faktorus pārskata reizi gadā vai pēc nepieciešamības.

4 Detalizētu informāciju sk. *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area*, ECB (2000. gada augusts) un ECB interneta lapā (www.ecb.int) sadaļas "Statistika" apakšsadaļā "Nauda, banku darbība un finanšu tirgi".

7.1. SADAĻAS 2. TABULAI

MAKSĀJUMU BILANCES TEKOŠĀ KONTA SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA

Pieeja pamatojas uz multiplikatīvo dekompozīciju (sadalīšanu) ar X-12-ARIMA (sk. 2. zemsvītras piezīmi S78. lpp.). Iepriekš izlīdzina neapstrādātos datus par precēm, pakalpojumiem un ienākumiem, lai tādējādi ņemtu vērā darbadienu skaita ietekmi. Izlīdzināto darbadienu skaitu koriģē atbilstoši valsts svētkiem. Lieldienu ietekmes dēļ iepriekš izlīdzina arī informāciju par preču iegādes kredītiem. Minētos posteņus sezonāli izlīdzina, izmantojot iepriekš izlīdzinātās laikrindas. Kopējo tekošo kontu sezonāli izlīdzina, apkopojot euro zonas valstu sezonāli izlīdzinātās preču, pakalpojumu, ienākumu un kārtējo pārvedumu laikrindas. Sezonālos (un kotācijas dienu) faktorus pārskata reizi pusgadā vai pēc nepieciešamības.

7.3. SADAĻAI

PIEAUGUMA TEMPA APRĒĶINĀŠANA CETURKŠŅA UN GADA LAIKRINDĀM

Gada pieauguma temps ceturksnim t tiek aprēķināts, pamatojoties uz ceturkšņa darījumiem (F_t) un pozīcijām (L_t):

$$a_t = \left(\prod_{i=t-3}^{t} \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

Gada laikrindu pieauguma temps ir vienāds ar gada pēdējā ceturkšņa pieauguma tempu.

VISPĀRĒJĀS PIEZĪMES

"Mēneša Biļetena" sadaļa "Euro zonas statistika" sniedz euro zonas statistisko informāciju kopumā. Sīkāka dalījuma un ilgāka perioda dati, kuriem pievienotas skaidrojošas piezīmes, pieejami ECB interneta lapas (www.ecb.europa.eu) sadaļā "Statistika". Tas nodrošina lietotājiem izdevīgu piekļuvi datiem, izmantojot ECB Statistisko datu noliktavu (http://sdw.ecb.int), kam ir meklēšanas un lejupielādes iespēja. Papildpakalpojumi, kas pieejami iedaļā "Datu pakalpojumi", ietver pārlūkprogrammas saskarni ar meklēšanas iekārtām, nodrošina piekļuves iespēju dažādiem datiem un tiešu datu lejuplādēšanas iespēju koncentrētu *Comma Separated Value* (CSV) datņu veidā. Sīkāku informāciju var iegūt, lietojot e-pasta adresi: statistics@ecb.europa.eu.

Pēdējais termiņš statistisko datu iekļaušanai "Mēneša Biļetenā" ir diena pirms mēneša pirmās ECB Padomes sēdes. Šajā izdevumā iekļauto datu aktualizēšanas pēdējais termiņš bija 2008. gada 5. marts.

Ja nav norādīts citādi, visas 2008. gada novērojumus ietverošās datu laikrindas pilnībā aptver *Euro15* (t.i., euro zonas, ieskaitot Kipru un Maltu) visas datu laikrindas. Procentu likmju, monetārās statistikas un SPCI (kā arī konsekvences nolūkā M3 sastāvdaļu un atbilstošo bilances posteņu un SPCI sastāvdaļu) statistisko datu laikrindās ietverti dati atbilstoši euro zonas sastāva pārmaiņām. Tas tiek norādīts ar zemsvītras piezīmi attiecīgajās vietās tabulās. Šādos gadījumos, ja pamatdati ir pieejami, 2001., 2007. un 2008. gada absolūtajās un procentuālajās pārmaiņās, kas aprēķinātas, izmantojot 2000., 2006. un 2007. gada bāzi, lietota tāda laikrinda, kurā ņemta vērā ietekme, ko radīja attiecīgi Grieķijas, Slovēnijas, kā arī Kipras un Maltas pievienošanās euro zonai. Vēsturiskie dati par euro zonu, pirms tai pievienojās Kipra un Malta, pieejami ECB interneta lapā (http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html).

Statistisko datu laikrindas, kas attiecas uz euro zonas mainīgo sastāvu, balstītas uz euro zonas sastāvu laikā, par kuru dati iesniegti. Tādējādi dati pirms 2001. gada attiecas uz *Euro11*, t.i., šādām 11 ES dalībvalstīm: Beļģiju, Vāciju, Īriju, Spāniju, Franciju, Itāliju, Luksemburgu, Nīderlandi, Austriju, Portugāli un Somiju. 2001.–2006. gada dati attiecas uz *Euro12*, t.i., *Euro11* un Grieķiju. 2007. gada dati attiecas uz *Euro13*, t.i., *Euro12* un Slovēniju, bet dati, sākot ar 2008. gadu, attiecas uz *Euro15*, t.i., *Euro13* un Kipru un Maltu.

Ievērojot to, ka Eiropas valūtas vienības (ECU) struktūra neatbilst to valstu bijušo valūtu struktūrai, kuras ieviesušas vienoto valūtu, no iesaistīto valstu nacionālās valūtas ekijos pirms 1999. gada konvertētās summas atbilstoši pašreizējām ekija konvertācijas likmēm ietekmē to ES dalībvalstu valūtu kursu svārstības, kuras nav ieviesušas euro. Lai izvairītos no šādas ietekmes uz monetāro statistiku, 2.1.–2.8. sadaļā sniegtie dati par periodu pirms 1999. gada izteikti vienībās, kas konvertētas no nacionālajām valūtām saskaņā ar to negrozāmiem kursiem attiecībā pret euro, kuri noteikti 1998. gada 31. decembrī. Ja nav norādīts citādi, cenu un izmaksu statistika pirms 1999. gada iegūta, pamatojoties uz nacionālajā valūtā izteiktiem datiem.

Ja iespējams, izmantota apkopošanas vai apvienošanas metode (ieskaitot starpvalstu datu apvienošanu).

Jaunākie dati bieži ir provizoriski un var tikt precizēti. Noapaļošanas rezultātā var rasties kopsummu un to komponentu neatbilstība.

Grupu "Citas ES dalībvalstis" veido Bulgārija, Čehijas Republika, Dānija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Ungārija, Polija, Rumānija, Slovākija, Zviedrija un Lielbritānija.

Vairākumā gadījumu tabulās lietotā terminoloģija atbilst starptautiskajiem standartiem, piemēram, Eiropas Kontu sistēmas (EKS 95) un SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatas standartiem. Darījumi attiecas uz labprātīgām apmaiņām (tieši aprēķinātām vai atvasinātām), bet plūsmas ietver arī atlikumu summu pārmaiņas, kas radušās sakarā ar cenu un valūtas kursa pārmaiņām, norakstītiem apjomiem un citām pārmaiņām.

Tabulās apzīmējums "līdz (x) gadiem" nozīmē "līdz (x) gadiem ieskaitot".

PĀRSKATS

Galveno euro zonas valstu rādītāju pārmaiņas apkopotas pārskata tabulā.

MONETĀRĀS POLITIKAS STATISTIKA

1.4. sadaļā sniegta obligāto rezervju un likviditātes faktoru statistika. Gada un ceturkšņa novērojumi attiecas uz gada vai ceturkšņa pēdējā rezervju prasību izpildes perioda vidējiem rādītājiem. Līdz 2003. gada decembrim rezervju prasību izpildes periods sākās mēneša 24. datumā un turpinājās līdz nākamā mēneša 23. datumam. 2003. gada 23. janvārī ECB paziņoja par darbības organizēšanas grozījumiem, kas stājās spēkā 2004. gada 10. martā. Šo pārmaiņu rezultātā rezervju prasību izpildes periodi sākas tās galvenās refinansēšanas operācijas (GRO) norēķinu dienā, kas tiek veikta pēc Padomes sēdes, kurā paredzēts sniegt monetārās politikas nostājas mēneša novērtējumu. Laika posms no 2004. gada 24. janvāra līdz 9. martam tika noteikts kā rezervju prasību izpildes pārejas periods.

1.4. sadaļas 1. tabula atspoguļo rezervju prasību izpildei pakļauto kredītiestāžu rezervju bāzes komponentus. Rezervju bāzē neietilpst saistības pret citām kredītiestādēm, kas pakļautas ECBS obligāto rezervju sistēmai, ECB un tām nacionālajām centrālajām bankām (NCB), kuras ir ECBS dalībnieces. Ja kredītiestāde nevar sniegt pierādījumus, par kādu summu tā emitējusi parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem, kuri atrodas minēto iestāžu turējumā, tā var atskaitīt noteiktu šo saistību procentuālo daļu no savas rezervju bāzes. Līdz 1999. gada novembrim rezervju bāzes aprēķinā tika izmantota 10%, bet pēc tam – 30% norma.

1.4. sadaļas 2. tabula atspoguļo pabeigto rezervju prasību izpildes periodu vidējos datus. Rezervju prasību apjomu katrai kredītiestādei vispirms aprēķina, piemērojot atbilstošo saistību kategoriju rezervju normu rezervju prasībām pakļautajām saistībām, izmantojot katra kalendārā mēneša beigu bilances datus. Pēc tam katra kredītiestāde no šīs summas atskaita vienreizēju atvieglojumu summu 100 000 euro apjomā. Rezultātā iegūtās nepieciešamās rezerves tiek summētas euro zonas līmenī (1. aile). Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti (2. aile) veidojas no kredītiestāžu kopējiem vidējiem dienas pieprasījuma noguldījumu kontu apjomiem, ieskaitot apjomus, kas kalpo rezervju prasību izpildei. Virsrezerves (3. aile) ir vidējie pieprasījuma noguldījumu kontu apjomi, kas rezervju prasību izpildes periodā pārsniedz nepieciešamās rezerves. Iztrūkums (4. aile) definēts kā vidējais pieprasījuma noguldījumu kontu apjoma deficīts rezervju prasību izpildes periodā, un to aprēķina, izmantojot to kredītiestāžu datus, kuras nav izpildījušas rezervju prasības. Rezervju prasību atlīdzības likme (5. aile) vienāda ar rezervju prasību izpildes perioda vidējo ECB likmi (kas svērta atbilstoši kalendāro dienu skaitam), ko piemēro Eurosistēmas GRO (sk. 1.3. sadaļu).

1.4. sadaļas 3. tabula atspoguļo banku sistēmas likviditāti, kas definēta kā euro zonas kredītiestāžu euro pieprasījuma noguldījumu konti Eurosistēmā. Visas summas iegūtas no Eurosistēmas konsolidētā finanšu pārskata. Citas likviditāti samazinošās operācijas (7. aile) neietver nacionālo centrālo banku EMS otrajā posmā ierosinātu parāda sertifikātu emisiju. Citi faktori (neto) (10. aile) ietver atlikušos Eurosistēmas konsolidētā finanšu pārskata posteņus. Kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu konti (11. aile) ir vienādi ar likviditāti palielinošo faktoru summas (1.–5. aile) un likviditāti samazinošo faktoru summas (6.–10. aile) starpību. Naudas bāzi (12. aile) aprēķina kā noguldījumu iespējas (6. aile), apgrozībā esošo banknošu (8. aile) un kredītiestāžu pieprasījuma noguldījumu kontu (11. aile) summu.

NAUDA, BANKU DARBĪBA UN IEGULDĪJUMU FONDI

2.1. sadaļā aplūkota monetāro finanšu iestāžu (MFI) sektora kopsavilkuma bilance, t.i., visu euro zonas MFI saskaņoto bilanču summa. MFI ir centrālās bankas, kredītiestādes saskaņā ar Kopienas tiesību aktu definīciju, naudas tirgus fondi un citas iestādes, kas nodarbojas ar noguldījumu un/vai tiem tuvu aizstājēju piesaisti no ne-MFI, kā arī kredītu izsniegšanu un/vai ieguldījumu veikšanu vērtspapīros savā vārdā (vismaz ekonomiskā nozīmē). Pilns MFI saraksts publicēts ECB interneta lapā.

2.2. sadaļa atspoguļo MFI sektora konsolidēto bilanci, kas iegūta, aprēķinot euro zonas MFI kopsavilkuma bilanču pozīciju saldo. Sakarā ar to, ka uzskaites paņēmieni ir nedaudz atšķirīgi, MFI savstarpējo posteņu summa ne vienmēr ir vienāda ar nulli; atlikums parādīts 2.2. sadaļas pasīvu 10. ailē. 2.3. sadaļā ietverti euro zonas monetārie rādītāji un atbilstošie bilances posteņi. Tie iegūti no MFI konsolidētās bilances, un tajos ietilpst euro zonas MFI turētie euro zonas ne-MFI bilances posteņi, kā arī atsevišķi centrālās valdības monetārie aktīvi vai pasīvi. Monetāro rādītāju un atbilstošo bilances posteņu statistiskie dati izlīdzināti sezonāli, un tiem veikta darbadienu skaita korekcija. 2.1. un 2.2. sadaļas ārējo saistību postenis atspoguļo ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu turētās 1) akcijas vai daļas, kuras emitējuši euro zonā esošie naudas tirgus fondi, un 2) parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem, kurus emitējušas euro zonas MFI. Tomēr 2.3. sadaļā šie turējumi nav ietverti monetārajos rādītājos un tiek uzrādīti postenī "Tīrie ārējie aktīvi".

2.4. sadaļa analizē Eurosistēmā (banku sistēmā) neietilpstošu euro zonas MFI izsniegtos kredītus sektoru, veidu un sākotnējo termiņu dalījumā. 2.5. sadaļa sniedz euro zonas banku sistēmas piesaistīto noguldījumu analīzi sektoru un instrumentu dalījumā. 2.6. sadaļa parāda euro zonas banku sistēmas turētos vērtspapīrus emitentu veidu dalījumā.

2.2.–2.6. sadaļā aplūkoti darījumi, kuri aprēķināti kā atlikumu starpība, veicot pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursa pārmaiņu un jebkuru citu ar darījumiem nesaistītu pārmaiņu korekciju. 2.7. sadaļā atspoguļoti atsevišķi pārvērtēšanas gadījumi, kuri izmantoti darījumu iegūšanai. 2.2.–2.6. sadaļa arī atspoguļo uz darījumiem balstītus pieauguma tempus gada procentuālo pārmaiņu izteiksmē. 2.8. sadaļa parāda atsevišķus MFI bilances posteņus valūtu dalījumā pa ceturkšņiem.

Sektoru definīcijas sīkāk izklāstītas publikācijā *Monetary Financial Institutions and Markets Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers. Third edition* ("Monetāro finanšu iestāžu un tirgus statistikas sektora rokasgrāmata – ievirze klientu statistiskajā klasifikācijā. Trešais izdevums", ECB, 2007. gada marts). *The Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics* ("Ieteikuma piezīmes Regulai ECB/2001/13 par MFI bilances statistiku", ECB, 2002. gada novembris) skaidro pieredzi, ko iesaka izmantot NCB. Kopš 1999. gada 1. janvāra statistiskā informācija tiek vākta un apkopota, pamatojoties uz 1998. gada 1. decembra Regulu ECB/1998/16 par monetāro finanšu iestāžu sektora konsolidēto bilanci[1], kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu ECB/2003/10[2].

Saskaņā ar šo Regulu bilances postenis "Naudas tirgus vērtspapīri" iekļauts postenī "Parāda vērtspapīri" gan MFI bilances aktīvu, gan pasīvu pusē.

2.9. sadaļā atspoguļoti euro zonas ieguldījumu fondu (izņemot naudas tirgus fondus) ceturkšņa beigu bilances atlikumi. Tā ir kopsavilkuma bilance, tāpēc pasīvu pusē uzrādītas arī ieguldījumu fondu akcijas vai daļas, kuras emitējuši citi ieguldījumu fondi. Kopējie aktīvi un pasīvi arī uzrādīti ieguldījumu politikas dalījumā (kapitāla vērtspapīru, obligāciju, jauktie, nekustamā īpašuma un citi fondi), kā arī investoru veidu dalījumā (vispārējie publiskie un īpašie investoru fondi). 2.10. sadaļa parāda kopsavilkuma bilanci katram ieguldījumu fondu sektoram, kuru nosaka pēc ieguldījumu politikas un investoru veida.

1 OJ L 356, 30.12.1998., 7. lpp.
2 OJ L 250, 02.10.2003., 19. lpp.

EURO ZONAS KONTI

3.1. sadaļā sniegti euro zonas integrēto kontu ceturkšņa dati, kas sniedz vispusīgu informāciju par mājsaimniecību (t.sk. mājsaimniecības apkalpojošo bezpeļņas organizāciju), nefinanšu sabiedrību, finanšu sabiedrību un valdības ekonomisko darbību, kā arī par šo sektoru un euro zonas un pārējo valstu mijiedarbību. Sniegti pēdējā pieejamā ceturkšņa sezonāli neizlīdzināti dati faktiskajās cenās saskaņā ar vienkāršotu kontu secību atbilstoši Eiropas Kontu sistēmas (EKS 95) metodoloģiskajiem principiem.

Kontu (darījumu) secība īsumā ietver: 1) ienākuma konta veidošanu, kas atspoguļo to, kā ražošanas aktivitāte izpaužas dažādās ienākumu kategorijās, 2) primārā ienākuma konta sadali, uzrādot ienākumus un izdevumus, kas attiecas uz ienākumiem no dažādiem īpašuma veidiem (tautsaimniecībai kopumā primārā ienākuma konta balanspostenis ir nacionālais ienākums), 3) ienākuma konta sekundāro sadali, kas rāda, kā mainās kāda institucionālā sektora nacionālais ienākums kārtējo pārvedumu rezultātā, 4) ienākuma konta izlietojumu, kas atspoguļo, kā rīcībā esošie ienākumi tiek izlietoti patēriņam vai uzkrāti, 5) kapitāla kontu, kas parāda, kā tiek tērēti uzkrājumi un neto kapitāla pārvedumi nefinanšu aktīvu iegādei (kapitāla konta balanspostenis ir neto aizdevumi/neto aizņēmumi), 6) finanšu kontu, kurā uzrādīti finanšu aktīvu neto pirkumi (iegādes) un neto radušās saistības. Tā kā katru nefinanšu darījumu atspoguļo finanšu darījums, finanšu konta balanspostenis konceptuāli arī ir vienāds ar neto aizdevumiem/neto aizņēmumiem, kuru aprēķinā izmantots kapitāla konts.

Turklāt tiek uzrādīti finanšu bilances sākuma un beigu atlikumi, kas sniedz ieskatu katra sektora finanšu līdzekļos noteiktā brīdī. Visbeidzot, tiek atspoguļotas arī citas pārmaiņas finanšu aktīvos un saistībās (piemēram, tādas, kas rodas aktīvu cenu pārmaiņu rezultātā).

Finanšu kontu un finanšu bilanču sektoru aptvērums ir detalizētāks finanšu sabiedrību sektoram, parādot tā dalījumu MFI, citos finanšu starpniekos (ieskaitot finanšu papildpakalpojumu sniedzējus), kā arī apdrošināšanas sabiedrībās un pensiju fondos.

3.2. sadaļa atspoguļo t.s. euro zonas nefinanšu kontu (t.i., minētā 1.–5. konta) četru ceturkšņu kumulētās plūsmas (darījumus), arī izmantojot kontu vienkāršoto secību.

3.3. sadaļa atspoguļo mājsaimniecību ienākumu, izdevumu un uzkrājumu kontu četru ceturkšņu kumulētās plūsmas (darījumus un citas pārmaiņas) un finanšu bilanču kontu atlikumus, izmantojot analītiskāku datu sniegšanas veidu. Sektoriem raksturīgie darījumi un balansposteņi izkārtoti tā, lai vieglāk atainotu mājsaimniecību pieņemtos finanšu un ieguldījumu lēmumus, vienlaikus ievērojot kontu pazīmes saskaņā ar 3.1. un 3.2. sadaļu.

3.4. sadaļa aplūko nefinanšu sabiedrību četru ceturkšņu ienākumu un uzkrājumu kontu kumulētās plūsmas (darījumus), kā arī finanšu bilances kontu atlikumus, izmantojot analītiskāku datu sniegšanas veidu.

3.5. sadaļa rāda apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu četru ceturkšņu kumulētās finanšu plūsmas (darījumus un citas pārmaiņas), kā arī finanšu bilances atlikumus.

FINANŠU TIRGI

Euro zonas finanšu tirgus statistisko datu laikrindas attiecas uz tām ES dalībvalstīm, kas laikā, par kuru sniegta statistiskā informācija, bija ieviesušas euro (mainīgais sastāvs), izņemot vērtspapīru emisiju statistiku (4.1.–4.4. tabula), kas visai laikrindai attiecas uz *Euro13* (t.i., *Euro12* valstis plus Slovēnija; nemainīgais sastāvs).

ECB sniedz statistiskos datus par neakciju vērtspapīriem un kotētajām akcijām (4.1.–4.4. sadaļa), izmantojot ECBS un SNB datus.

4.5. sadaļa atspoguļo MFI procentu likmes euro denominētajiem euro zonas rezidentu noguldījumiem un kredītiem, kas izteikti euro. Naudas tirgus procentu likmju, valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas un akciju tirgus rādītājus (4.6.–4.8. sadaļa) ECB sagatavo, izmantojot sakaru tīkla pakalpojumus.

Vērtspapīru emisiju statistika attiecas uz 4.1.–4.3. sadaļā aplūkotajiem neakciju vērtspapīriem (parāda vērtspapīriem) un kotētajām akcijām, kas atspoguļotas 4.4. sadaļā. Parāda vērtspapīri uzrādīti īstermiņa un ilgtermiņa dalījumā. Par īstermiņa vērtspapīriem uzskata vērtspapīrus ar sākotnējo dzēšanas termiņu 1 gads vai īsāku termiņu (izņēmuma gadījumos ar termiņu 2 gadi vai īsāku termiņu). Vērtspapīri ar ilgāku dzēšanas termiņu, ar izvēles dzēšanas termiņiem, no kuriem pēdējais ir vēlāk nekā pēc 1 gada, vai ar nenoteiktiem dzēšanas termiņiem klasificēti kā ilgtermiņa vērtspapīri. Euro zonas rezidentu emitētie ilgtermiņa parāda vērtspapīri tālāk tiek iedalīti fiksētas un mainīgas procentu likmes emisijās. Fiksētas procentu likmes emisijas ietver emisijas, kurās kupona likme nemainās līdz vērtspapīra dzēšanai. Mainīgas procentu likmes emisijas ietver visas emisijas, kurās kupona likme tiek regulāri mainīta, atsaucoties uz neatkarīgu procentu likmi vai indeksu. Aplēsts, ka parāda vērtspapīru statistiskie dati aptver aptuveni 95% no visiem euro zonas rezidentu emitētajiem vērtspapīriem. 4.1.–4.3. sadaļā atspoguļotie euro denominētie vērtspapīri ietver arī vērtspapīrus, kuri izteikti euro nacionālajās denominācijās.

4.1. sadaļa atspoguļo neakciju vērtspapīrus to sākotnējo termiņu, emitentu valstu un valūtu dalījumā. Sadaļa sniedz euro denominēto neakciju vērtspapīru un euro zonas valstu rezidentu euro un visās valūtās emitēto neakciju vērtspapīru apgrozībā esošos apjomus, emisijas bruto un neto apjomus gan visu termiņu, gan atsevišķi ilgtermiņa vērtspapīriem. Sakarā ar vērtēšanas pārmaiņām, pārklasificēšanu un citām korekcijām emisiju neto apjoms atšķiras no apgrozībā esošo vērtspapīru apjoma pārmaiņām. Sadaļā sniegti arī sezonāli izlīdzināti statistiskie dati, ieskaitot uz gadu attiecinātus sezonāli izlīdzinātus sešu mēnešu pieauguma tempa rādītājus visu termiņu un ilgtermiņa parāda vērtspapīriem. Sezonāli izlīdzinātos pieauguma tempus aprēķina, izmantojot nosacītā apjoma sezonāli izlīdzināto indeksu, kas neietver sezonālo ietekmi. Sīkāku skaidrojumu sk. tehniskajās piezīmēs.

4.2. sadaļa atspoguļo euro zonas rezidentu apgrozībā esošo vērtspapīru apjomu, kā arī emisiju bruto un neto apjomus sektoru dalījumā, kas atbilst EKS 95. ECB ir iekļauta Eurosistēmā.

Apgrozībā esošo vērtspapīru kopapjoms un ilgtermiņa parāda vērtspapīru apjoms 4.2. sadaļas 1. tabulas 1. ailē sakrīt ar 4.1. sadaļas 7. ailes datiem par euro zonas rezidentu emitēto vērtspapīru kopapjomu un ilgtermiņa parāda vērtspapīru apjomu. 4.2. sadaļas 1. tabulas 2. ailes MFI emitēto un apgrozībā esošo vērtspapīru apjoms pamatā salīdzināms ar emitēto parāda vērtspapīru rādītājiem, kas sniegti MFI kopsavilkuma bilances pasīvu pusē 2.1. sadaļas 2. tabulas 8. ailē. Visu parāda vērtspapīru emisiju kopējais neto apjoms 4.2. sadaļas 2. tabulas 1. ailē atbilst datiem par kopējo euro zonas rezidentu emisiju neto apjomu 4.1. sadaļas 9. ailē. 4.2. sadaļas 1. tabulā sniegto ilgtermiņa parāda vērtspapīru un visu fiksētas un mainīgas procentu likmes ilgtermiņa parāda vērtspapīru atlikumu starpību veido nulles kupona obligācijas un pārvērtēšanas rezultāts.

4.3. sadaļa atspoguļo euro zonas rezidentu emitēto parāda vērtspapīru sezonāli neizlīdzinātu un izlīdzināto gada pieauguma tempu (termiņu, instrumentu veidu, emitentu sektoru un valūtu dalījumā), pamatojoties uz finanšu darījumiem, kas veikti, institūcijai uzņemoties vai nokārtojot saistības. Tādējādi gada pieauguma tempā nav ietvertas pārklasificēšanas, pārvērtēšanas, valūtas kursa svārstības un citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas. Pārskatāmībai sezonāli izlīdzinātie pieauguma tempi ir attiecināti uz gadu. Sīkāku skaidrojumu sk. tehniskajās piezīmēs.

4.4. sadaļas 1., 4., 6. un 8. aile parāda euro zonas rezidentu emitētās kotētās apgrozībā esošās akcijas emitentu sektoru dalījumā. Nefinanšu sabiedrību emitēto kotēto akciju mēneša dati atbilst 3.2. sadaļā (galveno saistību 21. ailē) dotajai ceturkšņa datu laikrindai.

4.4. sadaļas 3., 5., 7. un 9. aile atspoguļo euro zonas rezidentu emitēto kotēto akciju gada pieauguma tempu (emitentu sektoru dalījumā), pamatojoties uz finanšu darījumiem, emitentam pārdodot vai atpērkot akcijas par naudu, izņemot ieguldījumus emitenta paša akcijās. Darījumos ietilpst emitenta akciju pirmā kotācija biržā un jaunu instrumentu ieviešana vai likvidēšana. Gada pieauguma tempa aprēķinā nav ietvertas pārklasificēšanas, pārvērtēšanas un citas ar darījumiem nesaistītas pārmaiņas.

4.5. sadaļā sniegta visu to procentu likmju statistiska, kuras euro zonā esošās MFI piemēro euro zonas euro denominētajiem mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību veiktajiem noguldījumiem un tām izsniegtajiem kredītiem. Euro zonas MFI procentu likmes aprēķina kā vidējo svērto lielumu (pēc atbilstošā darījumu apjoma) no euro zonas valstu procentu likmēm katrai attiecīgajai kategorijai.

MFI procentu likmju statistika sniegta jauno darījumu veidu, sektoru, instrumentu kategoriju un termiņu, brīdinājuma termiņu vai procentu likmes sākotnējās darbības periodu dalījumā. Jaunā MFI procentu likmju statistika izmantota to euro zonas maza apjoma darījumu procentu likmju 10 pārejas statistisko laikrindu vietā, kuras publicētas ECB "Mēneša Biļetenā" kopš 1999. gada janvāra.

4.6. sadaļā atspoguļotas naudas tirgus procentu likmes euro zonā, ASV un Japānā. Euro zonas naudas tirgus procentu likmes sniegtas ļoti plašā spektrā no procentu likmēm noguldījumiem uz nakti līdz 12 mēnešu noguldījumu procentu likmēm. Pirms 1999. gada janvāra euro zonas sintētiskās procentu likmes tika aprēķinātas, izmantojot nacionālās procentu likmes, kas svērtas attiecībā pret IKP. Izņemot procentu likmi noguldījumiem uz nakti līdz 1998. gada decembrim, mēneša, ceturkšņa un gada procentu likmes ir attiecīgā perioda vidējais rādītājs. Noguldījumiem uz nakti sniegtas starpbanku noguldījumu procentu likmes līdz 1998. gada decembrim. Sākot ar 1999. gada janvāri, 4.6. sadaļas 1. ailē sniegtas EONIA likmes. Tās ir perioda beigu likmes līdz 1998. gada decembrim un perioda vidējie rādītāji pēc šā datuma. No 1999. gada janvāra noguldījumiem ar 1, 3, 6 un 12 mēnešu termiņu sniegtas euro starpbanku piedāvājuma procentu likmes (EURIBOR), bet līdz 1998. gada decembrim – Londonas starpbanku piedāvājuma procentu likmes (LIBOR), ja tādas pieejamas. ASV un Japānas 3 mēnešu noguldījumiem izmantotas LIBOR likmes.

4.7. sadaļa sniedz perioda beigu likmju aplēses, kas iegūtas no nominālo tagadnes darījumu peļņas līknēm, pamatojoties uz euro zonas centrālo valdību euro denominētajām obligācijām ar novērtējumu AAA. Peļņas līknes novērtētas, izmantojot Svensona modeli[3]. Tiek publicētas arī 10 gadu un 3 mēnešu procentu likmju, kā arī 10 gadu un 2 gadu procentu likmju starpības. Papildu peļņas likmju līknes (dienas dati, ietverot attēlus un tabulas) un atbilstošā metodoloģiskā informācija pieejama internetā: http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html. Dienas datus iespējams arī lejuplādēt.

4.8. sadaļā sniegti euro zonas, ASV un Japānas akciju tirgu indeksi.

CENAS, PRODUKCIJAS IZLAIDE, PIEPRASĪJUMS UN DARBA TIRGI

Lielāko daļu šīs sadaļas datu sagatavojusi Eiropas Komisija (galvenokārt *Eurostat*) un valstu statistikas iestādes. Euro zonas statistika iegūta, apkopojot atsevišķu valstu datus. Cik iespējams, dati ir saskaņoti un salīdzināmi. Stundas darbaspēka izmaksu, IKP un izdevumu komponentu, pievienotās vērtības darbības veidu

3 *Svensson, L. E., 1994, Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992–1994, Centre for Economic Policy Research, Discussion Paper No 1051.*

dalījumā, rūpnieciskās ražošanas, mazumtirdzniecības un vieglo automobiļu reģistrācijas statistikai veikta darbadienu skaita korekcija.

Saskaņotais patēriņa cenu indekss (SPCI) euro zonai (5.1. sadaļas 1. tabula) pieejams, sākot ar 1995. gadu. Tas balstās uz valstu SPCI, kas visās euro zonas valstīs aprēķināts pēc vienotas metodoloģijas. Preču un pakalpojumu komponentu dalījums iegūts, izmantojot Individuālā patēriņa mērķklasifikāciju *(Coicop/HICP)*. SPCI attiecināms uz euro zonas ekonomiskās telpas mājsaimniecību galapatēriņa izdevumiem. Tabulā iekļauti sezonāli izlīdzināti SPCI dati un eksperimentālas, uz SPCI pamatotas administratīvi regulējamo cenu aplēses, ko apkopo ECB.

Uz ražotāju cenām rūpniecībā (5.1. sadaļas 2. tabula), rūpniecisko ražošanu, jaunajiem pasūtījumiem rūpniecībā, rūpniecības apgrozījumu un mazumtirdzniecību (5.2. sadaļa) attiecas 1998. gada 19. maija Padomes Regula (EK) Nr. 1165/98 par īstermiņa statistiku[4]. Ražotāju cenu rūpniecībā un rūpnieciskās ražošanas dalījums pēc produktu galapatēriņa ir rūpniecības (izņemot būvniecību; NACE sekcijas C–E) saskaņotais apakšdalījums galvenajās rūpniecības grupās (GRG) saskaņā ar 2001. gada 26. marta Komisijas Regulu (EK) Nr. 586/2001[5]. Ražotāju cenas rūpniecībā atspoguļo EXW cenas (kurās iekļauta piegāde no rūpnīcas). Tās ietver netiešos nodokļus, izņemot PVN, un citus atskaitāmos nodokļus. Rūpnieciskā ražošana atspoguļo attiecīgo rūpniecības nozaru pievienoto vērtību.

Izejvielu cenas pasaules tirgū (5.1. sadaļas 2. tabula) parāda euro zonas importa euro izteikto cenu pārmaiņas salīdzinājumā ar bāzes periodu.

Darbaspēka izmaksu indeksi (5.1. sadaļas 3. tabula) atspoguļo pārmaiņas darbaspēka izmaksās stundā rūpniecībā (ieskaitot būvniecību) un tirgus pakalpojumos. To aprēķina metodiku nosaka 2003. gada 27. februāra Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 450/2003 par darbaspēka izmaksu indeksu[6] un 2003. gada 7. jūlija attiecīgā Komisijas Regula (EK) Nr. 1216/2003[7]. Dots euro zonas stundas darbaspēka izmaksu dalījums pēc to komponentiem (darba samaksa, darba devēja veiktās sociālās iemaksas plus ar darbu saistītie nodokļi, atskaitot darba devēja saņemtās subsīdijas) un saimnieciskās darbības veidiem. ECB aprēķina vienošanās ceļā noteiktās darba algas rādītāju (papildpostenis 5.1 sadaļas 3. tabulā), pamatojoties uz nesaskaņotiem nacionālo definīciju datiem. Vienības darbaspēka izmaksu komponenti (5.1. sadaļas 4. tabula), IKP un tā komponenti (5.2. sadaļas 1. un 2. tabula), IKP deflatori (5.1. sadaļas 5. tabula) un nodarbinātības statistika (5.3. sadaļas 1. tabula) iegūta no EKS 95 ceturkšņa nacionālajiem kontiem.

Jaunie pasūtījumi rūpniecībā (5.2. sadaļas 4. tabula) atspoguļo pārskata periodā saņemtos pasūtījumus un ietver rūpniecības nozares, kuru darbību galvenokārt nosaka pasūtījumi, – īpaši tekstilizstrādājumu, celulozes un papīra izstrādājumu, ķīmisko vielu, metālu, kapitālpreču un ilglietošanas patēriņa preču ražošanu. Dati aprēķināti, izmantojot faktiskās cenas.

Rūpniecības apgrozījuma un mazumtirdzniecības rādītāji (5.2. sadaļas 4. tabula) atspoguļo apgrozījumu, ieskaitot visas nodevas un nodokļus, izņemot PVN, kas aprēķināti pārskata periodā. Mazumtirdzniecības apgrozījums ietver visu mazumtirdzniecību (neskaitot automobiļu un motociklu tirdzniecību), izņemot remontu. Reģistrētie jaunie vieglie automobiļi ietver gan personiskos, gan komercpārvadājumiem paredzētos vieglos automobiļus. Euro zonas laikrindas neietver Kipras un Maltas datus.

Uzņēmumu un patērētāju apsekojumu kvalitatīvie dati (5.2. sadaļas 5. tabula) balstīti uz Eiropas Komisijas uzņēmumu un patērētāju apsekojumiem.

4 OJ L 162, 05.06.1998., 1. lpp.
5 OJ L 86, 27.03.2001., 11. lpp.
6 OJ L 69, 13.03.2003., 1. lpp.
7 OJ L 169, 08.07.2003., 37. lpp.

Dati par bezdarba līmeni (5.3. sadaļas 2. tabula) sniegti saskaņā ar Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) vadlīnijām. Tie attiecas uz personām, kuras aktīvi meklē darbu un tiek uzskatītas par daļu no darbaspēka, izmantojot saskaņotus kritērijus un definīcijas. Bezdarba līmeņa aprēķinā izmantotie darbaspēka rādītāji atšķiras no 5.3. sadaļā publicētās nodarbināto un bezdarbnieku skaita summas.

VALSTS FINANSES

6.1.–6.5. sadaļa atspoguļo euro zonas valdību fiskālo stāvokli. Sniegti galvenokārt konsolidēti dati, kas balstās uz EKS 95 metodoloģiju. 6.1.–6.3. sadaļa atspoguļo euro zonas gada rādītājus, kurus ECB sagatavo, izmantojot saskaņotus NCB datus, kas tiek regulāri aktualizēti. Tāpēc dati par euro zonas valstu valdības budžeta deficītu un valdības parādu var atšķirties no datiem, kurus izmanto Eiropas Komisija pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā. Euro zonas ceturkšņa rādītājus, kas sniegti 6.4. un 6.5. sadaļā, ECB sagatavo, izmantojot *Eurostat* un valstu datus.

6.1. sadaļa atspoguļo valdības ieņēmumu un izdevumu gada rādītājus, pamatojoties uz 2000. gada 10. jūlija Komisijas Regulas (EK) Nr. 1500/2000[8] definīcijām (ar šo Regulu tika izdarīti grozījumi EKS 95). 6.2. sadaļa parāda valdības kopējo konsolidēto parādu tā nominālvērtībā saskaņā ar Līguma nosacījumiem attiecībā uz pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru. 6.1. un 6.2. sadaļā iekļauti atsevišķu euro zonas valstu kopsavilkuma dati, ievērojot šo valstu nozīmi Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros. Atsevišķām euro zonas valstīm norādītais deficīts/pārpalikums atbilst pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai B.9 saskaņā ar 2002. gada 25. februāra Komisijas Regulu (EK) Nr. 351/2002, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 3605/93 attiecībā uz atsaucēm uz EKS 95. 6.3. sadaļa atspoguļo valdības parāda pārmaiņas. Valdības parāda un valdības budžeta deficīta pārmaiņu starpība – deficīta-parāda korekcija – galvenokārt rodas valdības darījumu ar finanšu aktīviem un valūtu pārvērtēšanas rezultātā. 6.4 sadaļā sniegti ceturkšņa dati par valdības ieņēmumiem un izdevumiem, pamatojoties uz definīcijām, kas noteiktas 2002. gada 10. jūnija Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1221/2002 par valdības ceturkšņa nefinanšu kontiem[9]. 6.5. sadaļā sniegti valdības konsolidētā bruto parāda, deficīta-parāda korekcijas un valdības aizņemšanās nepieciešamības ceturkšņa rādītāji, kas iegūti no dalībvalstu datiem, kurus tās iesniedz saskaņā ar Regulām (EK) Nr. 501/2004 un 222/2004, kā arī izmantojot nacionālo centrālo banku datus.

ĀRĒJIE DARĪJUMI UN POSTEŅI

Maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikā izmantotie jēdzieni un definīcijas (7.1.–7.4. sadaļa) kopumā atbilst SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatai (5. izdevums, 1993. gada oktobris), ECB 2004. gada 16. jūlija Pamatnostādnei par ECB statistisko pārskatu sniegšanas prasībām (ECB/2004/15)[10] un ECB 2007. gada 31. maija Pamatnostādnei (ECB/2007/3)[11], ar ko tā grozīta. Papildu atsauces uz euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikā izmantoto metodoloģiju un avotiem atrodamas ECB publikācijā *European Union balance of payments/international investment position statistical method*s ("Eiropas Savienības maksājumu bilances vai starptautisko investīciju bilances statistiskās metodes"; 2007. gada maijs) un sevišķo uzdevumu apakškomisiju ziņojumos *Portfolio investment collection system* ("Portfeļieguldījumu apkopošanas sistēma"; 2002. gada jūnijs), *Portfolio investment income* ("Portfeļieguldījumu ienākumi"; 2003. gada augusts) un *Foreign direct investment* ("Ārvalstu tiešās investīcijas"; 2004. gada marts), ko iespējams lejuplādēt no ECB interneta lapas. Papildus tam Monetārās, finanšu un maksājumu bilances komisijas interneta lapā

8 OJ L 172, 12.07.2000., 3. lpp.
9 OJ L 179, 09.07.2002., 1. lpp.
10 OJ L 354, 30.11.2004., 34. lpp.
11 OJ L 159, 20.06.2007., 48. lpp.

(www.cmfb.org) atrodams ECB/Eiropas Komisijas *(Eurostat)* sevišķo uzdevumu apakškomisijas ziņojums par maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances statistikas kvalitāti (2004. gada jūnijs). Euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances kvalitātes gada pārskats, kas balstīts uz sevišķo uzdevumu apakškomisijas ieteikumiem, atrodams ECB interneta lapā.

7.1. un 7.4. sadaļas tabulās dati tiek atspoguļoti saskaņā ar SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatas zīmju konvenciju – tekošā konta un kapitāla konta pozitīvais saldo tiek uzrādīts ar pluszīmi, bet finanšu kontā pluszīme norāda uz pasīvu palielinājumu vai aktīvu samazinājumu. 7.2. sadaļas tabulās gan kredīta, gan debeta darījumi tiek uzrādīti ar pluszīmi. Turklāt, sākot ar 2008. gada februāra "Mēneša Biļetenu", 7.3. sadaļas tabulas pārstrukturētas, lai maksājumu bilances, starptautisko investīciju bilances un atbilstošo pieauguma tempu datus varētu atspoguļot vienviet; jaunajās tabulās darījumi ar aktīviem un pasīviem, kas atbilst pozīciju pieaugumam, atspoguļoti ar pluszīmi.

Euro zonas maksājumu bilanci sagatavo ECB. Jaunākie mēneša dati uzskatāmi par provizoriskiem. Dati tiek pārskatīti pēc nākamā mēneša skaitļu vai detalizētās ceturkšņa maksājumu bilances publicēšanas. Agrāko datu pārskatīšana notiek periodiski vai pamatdatu sagatavošanas metodoloģijas pārmaiņu rezultātā.

7.2. sadaļas 1. tabula sniedz sezonāli izlīdzinātus tekošā konta datus. Ja nepieciešams, veikta darbadienu skaita, garā gada vai Lieldienu ietekmes korekcija. 7.2. sadaļas 3. tabula un 7.3. sadaļas 8. tabula atspoguļo euro zonas maksājumu bilances un starptautisko investīciju bilances dalījumu attiecībā uz atsevišķām galvenajām partnervalstīm vai to grupām, nodalot ES dalībvalstis ārpus euro zonas un valstis vai teritorijas ārpus Eiropas Savienības. Šajā dalījumā tiek atspoguļoti arī darījumi un posteņi attiecībā uz ES institūcijām (kuras, izņemot ECB, statistiski uzskata par ārpus euro zonas esošām institūcijām neatkarīgi no to faktiskās atrašanās vietas), kā arī atsevišķos gadījumos attiecībā uz ārzonas centriem un starptautiskajām organizācijām. Dalījumā nav iekļauti portfeļieguldījumu saistību, atvasināto finanšu instrumentu un starptautisko rezervju darījumi vai posteņi. Turklāt atsevišķi netiek sniegti dati par ieguldījumu ienākumiem, kas maksājami Brazīlijai, Ķīnas cietzemes teritorijai, Indijai un Krievijai. Ģeogrāfiskā dalījuma apraksts sniegts 2005. gada februāra "Mēneša Biļetena" rakstā *Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts* ("Euro zonas maksājumu bilance un starptautisko investīciju bilance attiecībā uz galvenajiem darījuma partneriem").

7.3. sadaļā euro zonas valstu maksājumu bilances finanšu konta un starptautisko investīciju bilances dati balstīti uz darījumiem un pozīcijām attiecībā pret euro zonas nerezidentiem, pieņemot, ka euro zona ir vienots saimnieciskais veselums (sk. arī 2002. gada decembra "Mēneša Biļetena" 9. ielikumu, 2007. gada janvāra "Mēneša Biļetena" 5. ielikumu un 2008. gada janvāra "Mēneša Biļetena" 6. ielikumu). Starptautisko investīciju bilances posteņi parādīti faktiskajās tirgus cenās, izņemot tiešās investīcijas, kur nekotētām akcijām galvenokārt izmantota bilances vērtība, un citas investīcijas (piemēram, aizdevumus un noguldījumus). Starptautisko investīciju ceturkšņa bilanci veido, izmantojot starptautisko investīciju gada bilances metodoloģisko pamatu. Ievērojot to, ka daži datu avoti nav pieejami katru ceturksni (vai ir pieejami ar aizkavēšanos), starptautisko investīciju ceturkšņa bilanci daļēji novērtē, pamatojoties uz finanšu darījumiem, aktīvu vērtību un valūtas kursu norisēm.

7.3. sadaļas 1. tabulā sniegts starptautisko investīciju bilances un euro zonas maksājumu bilances finanšu darījumu kopsavilkums. Gada starptautisko investīciju bilances pārmaiņu dalījums iegūts, starptautisko investīciju bilances pārmaiņām, izņemot darījumus, piemērojot statistikas modeli ar ģeogrāfiskā dalījuma un aktīvu un pasīvu valūtu struktūras informāciju, kā arī dažādu finanšu aktīvu cenu

indeksus. Šīs tabulas 5. un 6. aile attiecas uz rezidentu ārvalstīs un nerezidentu euro zonā veiktajām tiešajām investīcijām.

7.3. sadaļas 5. tabulā sniegtais dalījums "aizdevumos" un "naudā un noguldījumos" balstīts uz darījuma partnera – nerezidenta – sektoru, t.i., aktīvi attiecībā uz nerezidentu bankām klasificēti kā noguldījumi, bet aktīvi attiecībā uz citiem nerezidentu sektoriem klasificēti kā aizdevumi. Šajā dalījumā ievērotas citu, piemēram, MFI konsolidētās bilances, statistisko datu atšķirības, un tas atbilst SVF Maksājumu bilances rokasgrāmatai.

Eurosistēmas starptautisko rezervju un attiecīgo aktīvu un pasīvu atlikumi sniegti 7.3. sadaļas 7. tabulā. Sakarā ar datu aptvēruma un vērtējuma atšķirībām šie skaitļi nav pilnībā salīdzināmi ar Eurosistēmas nedēļas finanšu pārskata skaitļiem. 7. tabulas dati atbilst starptautisko rezervju un ārvalstu valūtas likviditātes šablonu sagatavošanas rekomendācijām. Eurosistēmas zelta turējumu pārmaiņas (3. aile) atspoguļo darījumus ar zeltu saskaņā ar centrālo banku vienošanos par zeltu, kas tika noslēgta 1999. gada 26. septembrī un atjaunota 2004. gada 8. martā. Plašāku informāciju par Eurosistēmas starptautisko rezervju statistisko analīzi var atrast izdevumā *Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves* (2000. gada oktobris), ko iespējams lejuplādēt no ECB interneta lapas. Šajā interneta lapā atrodama arī plašāka informācija atbilstoši starptautisko rezervju un ārvalstu valūtas likviditātes šablonam.

7.4. sadaļā sniegts maksājumu bilances monetārais atspoguļojums, kurā maksājumu bilances darījumi atspoguļo darījumus attiecīgajā M3 ārējā atbilstošajā bilances postenī. Maksājumu bilances darījumi attiecībā uz portfeļieguldījumu pasīviem (5. un 6. aile) ietver euro zonas MFI emitēto līdzdalības un parāda vērtspapīru pirkšanu un pārdošanu, izņemot naudas tirgus fondu akcijas un parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem. Metodoloģisks skaidrojums par euro zonas maksājumu bilances monetāro atspoguļojumu sniegts ECB interneta lapas sadaļā "Statistiska". Sk. arī 2003. gada jūnija "Mēneša Biļetena" 1. ielikumu.

7.5. sadaļā sniegti dati par euro zonas preču ārējo tirdzniecību. To avots ir *Eurostat*. Vienības vērtības rādītāji sniegti, neveicot nekādu izlīdzināšanu, bet vērtību datus un apjoma rādītājus sezonāli un atbilstoši darbadienu skaitam izlīdzina *Eurostat*. Preču grupu dalījums 7.5. sadaļas 1. tabulas 4.–6. un 9.–11. ailē atbilst plašo ekonomisko kategoriju *(Broad Economic Categories)* klasifikācijai. Rūpniecības preces (7. un 12. aile) un nafta (13. aile) atbilst SITC 3. red. definīcijai. Ģeogrāfiskais dalījums (7.5. sadaļas 2. tabula) parāda galvenos tirdzniecības partnerus individuāli vai pa reģionālām grupām. Ķīna neietver Honkongu. Sakarā ar definīciju, klasifikācijas, datu aptvēruma un reģistrācijas laika atšķirībām ārējās tirdzniecības dati, īpaši tie, kas attiecas uz importu, nav pilnībā salīdzināmi ar preču posteņa datiem maksājumu bilances statistikā (7.1. un 7.2. sadaļa). Pēdējos gados novirze importā svārstījās ap 5% (pēc ECB vērtējuma), un tās nozīmīga daļa saistīta ar apdrošināšanas un transportēšanas pakalpojumu iekļaušanu ārējās tirdzniecības datos (CIF cenās).

VALŪTU KURSI

8.1. sadaļa atspoguļo euro nominālā un reālā efektīvā kursa (EVK) indeksus, kuru aprēķinus veikusi ECB, pamatojoties uz divpusēju euro un euro zonas tirdzniecības partnervalstu valūtu kursu vidējiem svērtajiem lielumiem. Pozitīva pārmaiņa liecina par euro kursa paaugstināšanos. Svari balstās uz rūpniecības preču tirdzniecību ar tirdzniecības partnervalstīm 1995.–1997. un 1999.–2001. gadā un aprēķināti, lai izskaidrotu pārējo tirgu ietekmi. EVK indeksi iegūti, 1999. gada sākumā saistot rādītājus, kas balstās uz 1995.–1997. gada svariem, ar rādītājiem, kas balstās uz 1999.–2001. gada svariem. EVK-22 tirdzniecības partnervalstu grupā ietilpst ārpus euro zonas esošās 12 ES dalībvalstis, ASV,

Austrālija, Dienvidkoreja, Honkonga, Japāna, Kanāda, Ķīna, Norvēģija, Singapūra un Šveice. EVK-42 grupu veido EVK-22 grupas valstis un Alžīrija, Argentīna, Brazīlija, Čīle, Dienvidāfrikas Republika, Filipīnas, Horvātija, Indija, Indonēzija, Īslande, Izraēla, Jaunzēlande, Krievija, Malaizija, Maroka, Meksika, Rumānija, Taivāna, Taizeme, Turcija un Venecuēla. Reālo EVK aprēķinā izmanto patēriņa cenu indeksus, ražotāju cenu indeksus, iekšzemes kopprodukta deflatorus, vienības darbaspēka izmaksas apstrādes rūpniecībā un vienības darbaspēka izmaksas visā tautsaimniecībā.

Plašāka informācija par EVK aprēķināšanu atrodama 2007. gada marta "Mēneša Biļetena" 8. ielikumā "Euro efektīvie kursi pēc nesenās euro zonas un ES paplašināšanas" un ECB 2. speciālajā publikācijā (*The effective exchange rates of the euro*, autori: Luka Buldorini *(Luca Buldorini),* Stelioss Makridakis *(Stelios Makrydakis)*, Kristians Timans *(Christian Thimann)*; 2002. gada februāris), ko iespējams lejuplādēt no ECB interneta lapas.

8.2. sadaļā sniegti mēneša vidējie divpusējie valūtu kursi, kas aprēķināti, izmantojot dienas publicētos datus par centrālo banku noteiktajiem valūtas kursiem.

NORISES ĀRPUS EURO ZONAS

Citu ES dalībvalstu statistikā (9.1. sadaļa) ievēroti tādi paši principi, kādi attiecināti uz euro zonu. ASV un Japānas dati 9.2. sadaļā iegūti no katras valsts avotiem.

PIELIKUMI

EUROSISTĒMAS MONETĀRĀS POLITIKAS PASĀKUMU HRONOLOĢIJA[1]

2006. GADA 12. JANVĀRIS UN 2. FEBRUĀRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 2.25%, 3.25% un 1.25%).

2006. GADA 2. MARTS

ECB Padome nolemj palielināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 2.50%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2006. gada 8. martā. Padome arī nolemj palielināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 3.50% un 1.50%; spēkā ar 2006. gada 8. martu).

2006. GADA 6. APRĪLIS UN 4. MAIJS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 2.50%, 3.50% un 1.50%).

2006. GADA 8. JŪNIJS

ECB Padome nolemj palielināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 2.75%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2006. gada 15. jūnijā. Padome arī nolemj palielināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 3.75% un 1.75%; spēkā ar 2006. gada 15. jūniju).

2006. GADA 6. JŪLIJS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 2.75%, 3.75% un 1.75%).

2006. GADA 3. AUGUSTS

ECB Padome nolemj palielināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 3.0%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2006. gada 9. augustā. Padome arī nolemj palielināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 4.0% un 2.0%; spēkā ar 2006. gada 9. augustu).

2006. GADA 31. AUGUSTS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 3.0%, 4.0% un 2.0%).

2006. GADA 5. OKTOBRIS

ECB Padome nolemj palielināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 3.25%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2006. gada 11. oktobrī. Padome arī nolemj palielināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 4.25% un 2.25%; spēkā ar 2006. gada 11. oktobri).

1 Eurosistēmas monetārās politikas pasākumu 1999.–2005. gada hronoloģija sniegta attiecīgajos ECB gada pārskatos.

2006. GADA 2. NOVEMBRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 3.25%, 4.25% un 2.25%).

2006. GADA 7. DECEMBRIS

ECB Padome nolemj palielināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 3.50%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2006. gada 13. decembrī. Padome arī nolemj palielināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 4.50% un 2.50%; spēkā ar 2006. gada 13. decembri).

2006. GADA 21. DECEMBRIS

ECB Padome nolemj 2007. gadā katrā ilgāka termiņa refinansēšanas operācijā piedāvāto apjomu palielināt no 40 mljrd. euro līdz 50 mljrd. euro. Nosakot šo kāpumu, ņemti vērā sekojoši aspekti. Pēdējos gados euro zonas valstu banku sistēmas likviditātes vajadzības strauji pieaugušas un gaidāms, ka 2007. gadā tās vēl vairāk paaugstināsies. Tāpēc Eurosistēma nolēmusi nedaudz palielināt likviditātes vajadzības, kas tiek nodrošinātas, veicot ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas. Tomēr Eurosistēma turpinās nodrošināt likviditātes lielāko daļu, veicot galvenās refinansēšanas operācijas. Padome var nolemt 2008. gada sākumā atkal koriģēt piedāvāto apjomu.

2007. GADA 11. JANVĀRIS UN 8. FEBRUĀRIS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 3.50%, 4.50% un 2.50%).

2007. GADA 8. MARTS

ECB Padome nolemj palielināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 3.75%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2007. gada 14. martā. Padome arī nolemj palielināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 4.75% un 2.75%; spēkā ar 2007. gada 14. martu).

2007. GADA 12. APRĪLIS UN 10. MAIJS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 3.75%, 4.75% un 2.75%).

2007. GADA 6. JŪNIJS

ECB Padome nolemj palielināt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 4.0%), sākot ar operāciju, par kuru norēķins veicams 2007. gada 13. jūnijā. Padome arī nolemj palielināt aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi par 25 bāzes punktiem (attiecīgi līdz 5.0% un 3.0%; spēkā ar 2007. gada 13. jūniju).

2007. GADA 5. JŪLIJS, 2. AUGUSTS, 6. SEPTEMBRIS, 4. OKTOBRIS, 8. NOVEMBRIS, 6. DECEMBRIS, 2008. GADA 10. JANVĀRIS, 7. FEBRUĀRIS UN 6. MARTS

ECB Padome nolemj nemainīt galveno refinansēšanas operāciju minimālo pieteikuma procentu likmi, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likmi un noguldījumu iespējas procentu likmi (attiecīgi 4.00%, 5.00% un 3.00%).

TARGET SISTĒMA (EIROPAS VIENOTĀ AUTOMATIZĒTĀ REĀLĀ LAIKA BRUTO NORĒĶINU SISTĒMA)

MAKSĀJUMU PLŪSMAS TARGET

2007. gada 4. ceturksnī TARGET vidēji dienā apstrādāja 389 859 maksājumus, kuru vidējais dienas kopapjoms bija 2 573 mljrd. euro. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni maksājumu skaits pieauga par 8% un apjoms – par 6%. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu vērojams gan skaita, gan apjoma palielinājums (attiecīgi 11% un 18%). Apjoma ziņā TARGET kopējā tirgus daļa joprojām bija stabila (90%), bet skaita ziņā tā sasniedza 60%. Šajā ceturksnī vislielākā TARGET maksājumu plūsma reģistrēta 21. decembrī, piektdienā pirms Ziemassvētkiem, kad tika apstrādāts rekordliels skaits maksājumu (574 840). 4. ceturksnī TARGET2 sistēma sāka darbību 2007. gada 19. novembrī, kad pirmās grupas valstis (Vācija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Austrija un Slovēnija) veiksmīgi veica migrāciju, pievienojoties vienotajai platformai (SSP). Jāatzīmē, ka tas neietekmēja TARGET kopējo pieejamību vai stabilitāti.

DALĪBVALSTU IEKŠZEMES MAKSĀJUMI

2007. gada 4. ceturksnī TARGET vidēji darbadienā apstrādāja 304 590 dalībvalstu iekšzemes maksājumu, kuru vidējais darbadienas kopapjoms bija 1 655 mljrd. euro. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni maksājumu skaits pieauga par 8% un apjoms – par 6%. Salīdzinājumā ar 2006. gada atbilstošo periodu maksājumu skaits palielinājās par 12% un apjoms – par 15%. Dalībvalstu iekšzemes maksājumu plūsma veidoja attiecīgi 78% no TARGET apstrādāto maksājumu kopskaita un 64% no maksājumu kopapjoma. Viena dalībvalstu iekšzemes maksājuma vidējais apjoms joprojām bija 5.4 milj. euro. 65% no visiem dalībvalstu iekšzemes maksājumiem bija mazāki par 50 000 euro, bet 9% maksājumu apjoms pārsniedza 1 milj. euro. Vidēji dienā TARGET apstrādāti 193 tādi dalībvalstu iekšzemes maksājumi, kuru apjoms pārsniedza 1 mljrd. euro. Šajā ceturksnī vislielākā dalībvalstu iekšzemes maksājumu plūsma reģistrēta 21. decembrī, kad kopumā tika apstrādāti 466 422 maksājumi.

1. tabula. TARGET un citās izvēlētās starpbanku bruto norēķinu sistēmās apstrādātie maksājuma rīkojumi: darījumu skaits

(maksājumu skaits)

	2006 IV	2007 I	2007 II	2007 III	2007 IV
TARGET					
Visi maksājumi TARGET					
Kopskaits	22 062 699	22 069 092	22 882 111	23 473 483	24 951 015
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	350 202	344 830	369 066	361 130	389 859
Dalībvalstu iekšzemes maksājumi TARGET					
Kopskaits	17 153 073	17 071 952	17 746 830	18 261 887	19 493 777
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	272 271	266 749	286 239	280 952	304 590
Starp dalībvalstīm TARGET veiktie maksājumi					
Kopskaits	4 909 629	4 997 140	5 135 281	5 211 596	5 457 238
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	77 931	78 080	82 827	80 178	85 269
Citas sistēmas					
EURO1 (EBA)					
Kopskaits	12 390 099	12 540 775	13 252 906	13 210 577	14 856 086
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	196 668	195 876	213 757	203 240	232 126
Paris Net Settlement (PNS)					
Kopskaits	1 700 859	1 678 885	1 659 684	1 636 102	1 454 570
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	26 998	26 235	26 769	25 171	22 728
Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä (POPS)					
Kopskaits	136 200	136 111	173 124	150 046	141 813
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu skaits	2 162	2 126	2 792	2 308	2 216

2. tabula. TARGET un citās izvēlētās starpbanku bruto norēķinu sistēmās apstrādātie maksājuma rīkojumi: darījumu apjoms

(mljrd. euro)

	2006 IV	2007 I	2007 II	2007 III	2007 IV
TARGET					
Visi maksājumi TARGET					
Kopapjoms	137 943	143 598	150 143	158 305	164 686
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	2 190	2 244	2 422	2 436	2 573
Dalībvalstu iekšzemes maksājumi TARGET					
Kopapjoms	90 307	93 776	95 905	99 826	105 905
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	1 434	1 465	1 547	1 536	1 655
Starp dalībvalstīm TARGET veiktie maksājumi					
Kopapjoms	47 637	49 822	54 237	58 478	58 782
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	756	778	875	900	918
Citas sistēmas					
EURO1 (EBA)					
Kopapjoms	12 766	13 480	13 876	15 112	15 766
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	203	210	224	233	246
Paris Net Settlement (PNS)					
Kopapjoms	3 795	3 883	4 459	4 571	3 352
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	60	61	72	70	52
Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä (POPS)					
Kopapjoms	114	128	115	111	114
Vidēji dienā apstrādāto maksājumu apjoms	2	2	2	2	2

STARP DALĪBVALSTĪM VEIKTIE MAKSĀJUMI

2007. gada 4. ceturksnī TARGET vidēji dienā apstrādāja 85 269 starp dalībvalstīm veiktos maksājumus, kuru vidējais dienas kopapjoms bija 918 mljrd. euro. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni maksājumu skaits pieauga par 6% un apjoms – par 2%. Salīdzinājumā ar 2006. gada atbilstošo periodu vērojams gan skaita, gan apjoma palielinājums (attiecīgi 9% un 21%). Starp dalībvalstīm vidēji dienā veikto maksājumu plūsmā starpbanku maksājumu skaits un apjoms bija attiecīgi 46% un 95%. Vidējais starpbanku maksājuma apjoms samazinājās no 22.2 milj. euro līdz 22.0 milj. euro, un vidējais klienta maksājuma apjoms joprojām bija 1.1 milj. euro. 64% maksājumu, kas veikti starp dalībvalstīm, apjoma ziņā bija mazāki par 50 000 euro, bet 14% maksājumu apjoms pārsniedza 1 milj. euro. Vidēji dienā starp dalībvalstīm veikts 101 tāds maksājums, kura apjoms pārsniedza 1 mljrd. euro. Šajā ceturksnī vislielākā starp dalībvalstīm veikto maksājumu plūsma reģistrēta 20. decembrī, kad kopumā tika apstrādāti 129 677 maksājumi.

TARGET PIEEJAMĪBA UN DARBĪBA

2007. gada 4. ceturksnī TARGET kopējā pieejamība bija 99.90% (iepriekšējā ceturksnī – 99.94%). TARGET pieejamību ietekmēja 14 darbības traucējumu (par pieciem vairāk nekā iepriekšējā ceturksnī). Aprēķinot TARGET pieejamību, ņem vērā darbības traucējumus, kas neļauj apstrādāt maksājumus 10 vai vairāk minūšu. 2007. gada 4. ceturksnī viena darbības traucējuma ilgums pārsniedza divas stundas. 3. tabulā atspoguļoti katras valsts TARGET komponenta, SSP un ECB maksājumu mehānisma pieejamības rādītāji. Pārskata ceturksnī mazāk nekā 5 minūtēs apstrādāti 97.48% starp dalībvalstīm veikto maksājumu; 2.40% maksājumu apstrādei bija nepieciešamas 5–15 minūtes un 0.09% – 15–30 minūtes. Apstrādes laiks pārsniedza 30 minūtes vidēji 30 maksājumiem dienā, kas būtu jāaplūko kontekstā ar 85 269 vidēji vienā dienā apstrādātiem starp dalībvalstīm veiktajiem maksājumiem.

3. tabula. TARGET pieejamība katram valsts komponentam un ECB maksājumu mehānismam

Valsts TARGET komponents	Pieejamība 2007. gada 4. cet.
Beļģija	99.94%
Dānija	99.78%
Vācija[1)]	100.00%
Igaunija	100.00%
Īrija	100.00%
Grieķija	99.74%
Spānija	99.91%
Francija	99.64%
Itālija	100.00%
Luksemburga[1)]	100.00%
Nīderlande	100.00%
Austrija[1)]	100.00%
Polija	100.00%
Portugāle	99.75%
Somija	99.54%
Lielbritānija	100.00%
ECB maksājumu mehānisms	99.35%
Vienotā platforma[2)]	100.00%
Kopējā TARGET pieejamība	99.90%

1) Šo valstu komponenti pārtrauca darbību 2007. gada 16. novembrī.
2) TARGET2 sistēma sāka darbību 2007. gada 19. novembrī, kad pirmās grupas valstis (Vācija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Austrija un Slovēnija) veica migrāciju, pievienojoties vienotajai platformai.

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PUBLICĒTIE DOKUMENTI (SĀKOT AR 2007. GADA JANVĀRI)

Saraksts paredzēts lasītāju informēšanai par Eiropas Centrālās bankas atsevišķiem dokumentiem, kas publicēti, sākot ar 2007. gada janvāri. Pētījumu sarakstā iekļauti tikai tie izdevumi, kuri publiskoti 2007. gada decembrī–2008. gada februārī. Publikācijas pieejamas vai tās var pasūtīt bez maksas, ja nav norādīts citādi un tās ir krājumā (kontaktadrese: info@ecb.europa.eu).

Eiropas Centrālās bankas un Eiropas Monetārā institūta publicēto dokumentu pilns saraksts pieejams ECB interneta lapā (http://www.ecb.europa.eu).

GADA PĀRSKATS

"Annual Report 2006", April 2007.

KONVERĢENCES ZIŅOJUMS

"Convergence Report May 2007".

MĒNEŠA BIĻETENOS PUBLICĒTIE RAKSTI

"The enlarged EU and euro area economies", January 2007.
"Developments in the structural features of the euro area labour markets over the last decade", January 2007.
"Putting China's economic expansion in perspective", January 2007.
"Challenges to fiscal sustainability in the euro area", February 2007.
"The EU arrangements for financial crisis management", February 2007.
"Migrant remittances to regions neighbouring the EU", February 2007.
"Communicating monetary policy to financial markets", April 2007.
"Output growth differentials in the euro area: sources and implications", April 2007.
"From government deficit to debt: bridging the gap", April 2007.
"Measured inflation and inflation perceptions in the euro area", May 2007.
"Competition in and economic performance of the euro area services sector", May 2007.
"Determinants of growth in the EU Member States of central and eastern Europe", May 2007.
"Share buybacks in the euro area", May 2007.
"Interpreting monetary developments since mid-2004", July 2007.
"Oil-exporting countries: key structural features, economic developments and oil revenue recycling", July 2007.
"Adjustment of global imbalances in a financially integrating world", August 2007.
"The financing of small and medium-sized enterprises in the euro area", August 2007.
"Leveraged buyouts and financial stability", August 2007.
"Long-term developments in MFI loans to households in the euro area: main patterns and determinants", October 2007.
"The collateral frameworks of the Federal Reserve System, the Bank of Japan and the Eurosystem", October 2007.
"Circulation and supply of euro banknotes and preparations for the second series of banknotes", October 2007.
"The stock market's changing structure and its consolidation: implications for the efficiency of the financial system and monetary policy", November 2007.
"The introduction of quarterly sectoral accounts statistics for the euro area", November 2007.
"Productivity developments and monetary policy", January 2008.
"Globalisation, trade and the euro area macroeconomy", January 2008.
"The Eurosystem's experience with forecasting autonomous factors and excess reserves", January 2008.

"The analysis of the euro money market from a monetary policy perspective", February 2008.
"Securitisation in the euro area", February 2008.
"The new euro area yield curves", February 2008.

STATISTIKAS KABATGRĀMATA

Izdod katru mēnesi, sākot ar 2003. gada augustu.

JURIDISKIE PĒTĪJUMI

4 "Privileges and immunities of the European Central Bank" by G. Gruber and M. Benisch, June 2007.
5 "Legal and institutional aspects of the currency changeover following the restoration of the independence of the Baltic States" by K. Drēviņa, K. Laurinavičius and A. Tupits, July 2007.

SPECIĀLĀS PUBLIKĀCIJAS

55 "Globalisation and euro area trade: interactions and challenges" by U. Baumann and F. di Mauro, February 2007.
56 "Assessing fiscal soundness: theory and practice" by N. Giammarioli, C. Nickel, P. Rother and J.-P. Vidal, March 2007.
57 "Understanding price developments and consumer price indices in south-eastern Europe" by S. Herrmann and E. K. Polgar, March 2007.
58 "Long-term growth prospects for the Russian economy" by R. Beck, A. Kamps and E. Mileva, March 2007.
59 "The ECB Survey of Professional Forecasters (SPF) – A review after eight years' experience" by C. Bowles, R. Friz, V. Genre, G. Kenny, A. Meyler and T. Rautanen, April 2007.
60 "Commodity price fluctuations and their impact on monetary and fiscal policies in Western and Central Africa" by U. Böwer, A. Geis and A. Winkler, April 2007.
61 "Determinants of growth in the central and eastern European EU Member States – A production function approach" by O. Arratibel, F. Heinz, R. Martin, M. Przybyla, L. Rawdanowicz, R. Serafini and T. Zumer, April 2007.
62 "Inflation-linked bonds from a central bank perspective" by J. A. Garcia and A. van Rixtel, June 2007.
63 "Corporate finance in the euro area – including background material" by the Task Force of the Monetary Policy Committee of the ESCB, June 2007.
64 "The use of portfolio credit risk models in central banks" by the Task Force of the Market Operations Committee of the ESCB, July 2007.
65 "The performance of credit rating systems in the assessment of collateral used in Eurosystem monetary policy operations" by F. Coppens, F. González and G. Winkler, July 2007.
66 "Structural reforms in EMU and the role of monetary policy – a survey of the literature" by N. Leiner-Killinger, V. López Pérez, R. Stiegert and G. Vitale, July 2007.
67 "Towards harmonised balance of payments and international investment position statistics – the experience of the European compilers" by J.-M. Israël and C. Sánchez Muñoz, July 2007.
68 "The securities custody industry" by D. Chan, F. Fontan, S. Rosati and D. Russo, August 2007.
69 "Fiscal policy in Mediterranean countries – developments, structures and implications for monetary policy" by M. Sturm and F. Gurtner, August 2007.

70 "The search for Columbus' egg: finding a new formula to determine quotas at the IMF" by M. Skala, C. Thimann and R. Wölfinger, August 2007.
71 "The economic impact of the Single Euro Payments Area" by H. Schmiedel, August 2007.
72 "The role of financial markets and innovation in productivity and growth in Europe" by P. Hartmann, F. Heider, E. Papaioannou and M. Lo Duca, September 2007.
73 "Reserve accumulation: objective or by-product?" by J. O. de Beaufort Wijnholds and L. Søndergaard, September 2007.
74 "Analysis of revisions to general economic statistics" by H. C. Dieden and A. Kanutin, October 2007.
75 "The role of other financial intermediaries in monetary and credit developments in the euro area" edited by P. Moutot and coordinated by D. Gerdesmeier, A. Lojschová and J. von Landesberger, October 2007.
76 "Prudential and oversight requirements for securities settlement" by D. Russo, G. Caviglia, C. Papathanassiou and S. Rosati, November 2007.
77 "Oil market structure, network effects and the choice of currency for oil invoicing" by E. Mileva and N. Siegfried, November 2007.
78 "A framework for assessing global imbalances" by T. Bracke, M. Bussière, M. Fidora an R. Straub, January 2008.
79 "The workings of the Eurosystem: monetary policy preparations and decision-making – selected issues" by P. Moutot, A. Jung and F. P. Mongelli, January 2008.
80 "China's and India's roles in global trade and finance: twin titans for the new millennium?" by M. Bussière and A. Mehl, January 2008.

PĒTĪJUMU BIĻETENI

Research Bulletin, No 6, June 2007.

PĒTĪJUMI

836 "Reporting biases and survey results: evidence from European professional forecasters" by J. A. García and A. Manzanares, December 2007.
837 "Monetary policy and core inflation" by M. Lenza, December 2007.
838 "Securitisation and the bank lending channel" by Y. Altunbas, L. Gambacorta and D. Marqués, December 2007.
839 "Are there oil currencies? The real exchange rate of oil exporting countries" by M. M. Habib and M. Manolova Kalamova, December 2007.
840 "Downward wage rigidity for different workers and fi rms: an evaluation for Belgium using the IWFP procedure" by P. Du Caju, C. Fuss and L. Wintr, December 2007.
841 "Should we take inside money seriously?" by L. Stracca, December 2007.
842 "Saving behaviour and global imbalances: the role of emerging market economies" by G. Ferrucci and C. Miralles, December 2007.
843 "Fiscal forecasting: lessons from the literature and challenges" by T. Leal, J. J. Pérez, M. Tujula and J.-P. Vidal, December 2007.
844 "Business cycle synchronisation and insurance mechanisms in the EU" by A. Afonso and D. Furceri, December 2007.
845 "Run-prone banking and asset markets" by M. Hoerova, December 2007.
846 "Information combination and forecast (st)ability: evidence from vintages of time-series data" by C. Altavilla and M. Ciccarelli, December 2007.

847 "Deeper, wider and more competitive? Monetary integration, eastern enlargement and competitiveness in the European Union" by G. Ottaviano, D. Taglioni and F. di Mauro, December 2007.
848 "Economic growth and budgetary components: a panel assessment for the EU" by A. Afonso and J. González Alegre, January 2008.
849 "Government size, composition, volatility and economic growth" by A. Afonso and D. Furceri, January 2008.
850 "Statistical tests and estimators of the rank of a matrix and their applications in econometric modelling" by G. Camba-Méndez and G. Kapetanios, January 2008.
851 "Investigating inflation persistence across monetary regimes" by L. Benati, January 2008.
852 "Determinants of economic growth: will data tell?" by A. Ciccone and M. Jarocinski, January 2008.
853 "The cyclical behavior of equilibrium unemployment and vacancies revisited" by M. Hagedorn and I. Manovskii, January 2008.
854 "How do firms adjust their wage bill in Belgium? A decomposition along the intensive and extensive margins" by C. Fuss, January 2008.
855 "Assessing the factors behind oil price changes" by S. Dées, A. Gasteuil, R. K. Kaufmann and M. Mann, January 2008.
856 "Markups in the euro area and the United States over the period 1981–2004: a comparison of 50 sectors" by R. Christopoulou and P. Vermeulen, January 2008.
857 "Housing and equity wealth effects of Italian households" by C. Grant and T. Peltonen, January 2008.
858 "International transmission and monetary policy cooperation" by G. Coenen, G. Lombardo, F. Smets and R. Straub, January 2008.
859 "Assessing the compensation for volatility risk implicit in interest rate derivatives" by F. Fornari, January 2008.
860 "Oil shocks and endogenous markups: results from an estimated euro area DSGE model" by M. Sánchez, January 2008.
861 "Income distribution determinants and public spending efficiency" by A. Afonso, L. Schuknecht and V. Tanzi, January 2008.
862 "Stock market volatility and learning" by K. Adam, A. Marcet and J. P. Nicolini, February 2008.
863 "Population ageing and public pension reforms in a small open economy" by C. Nickel, P. Rother and A. Theophilopoulou, February 2008.
864 "Macroeconomic rates of return of public and private investment: crowding-in and crowding-out effects" by A. Afonso and M. St. Aubyn, February 2008.
865 "Explaining the Great Moderation: it is not the shocks" by D. Giannone, M. Lenza and L. Reichlin, February 2008.
866 "VAR analysis and the Great Moderation" by L. Benati and P. Surico, February 2008.
867 "Do monetary indicators lead euro area inflation?" by B. Hofmann, February 2008.
868 "Purdah: on the rationale for central bank silence around policy meetings" by M. Ehrmann and M. Fratzscher, February 2008.
869 "The reserve fulfilment path of euro area commercial banks: empirical testing using panel data" by N. Cassola, February 2008.
870 "Risk management in action: robust monetary policy rules under structured uncertainty" by P. Levine, P. McAdam, J. Pearlman and R. Pierse, February 2008.
871 "The impact of capital flows on domestic investment in transition economies" by E. Mileva, February 2008.

872 "Why do Europeans work part-time? A cross-country panel analysis" by H. Buddelmeyer, G. Mourre and M. Ward, February 2008.
873 "The Feldstein-Horioka fact" by D. Giannone and M. Lenza, February 2008.
874 "How arbitrage-free is the Nelson-Siegel model?" by L. Coroneo, K. Nyholm and R. Vidova-Koleva, February 2008.
875 "Global macro-financial shocks and expected default frequencies in the euro area" by O. Castrén, S. Dées and F. Zaher, February 2008.
876 "Are sectoral stock prices useful for predicting euro area GDP?" by M. Andersson and A. D'Agostino, February 2008.

CITAS PUBLIKĀCIJAS

"Government finance statistics guide", January 2007.
"Letter from the ECB President to Ms Pervenche Berès, Chairwoman of the Committee on Economic and Monetary Affairs, European Parliament", January 2007.
"Letter from the ECB President to Mr Jean-Marie Cavada, Chairman of the Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs, European Parliament", January 2007.
"Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report", February 2007.
"List of monetary financial institutions and institutions subject to minimum reserves", February 2007 (tikai tiešsaistē).
"Financial statistics for a global economy – proceedings of the 3rd ECB conference on statistics", February 2007.
"Euro Money Market Study 2006", February 2007 (tikai tiešsaistē).
"Letter from the ECB President to Ms Pervenche Berès, Chairwoman of the Committee on Economic and Monetary Affairs, European Parliament", February 2007.
"Monetary financial institutions and markets statistics sector manual", March 2007.
"Financial integration in Europe", March 2007.
"TARGET2-Securities – The blueprint", March 2007 (tikai tiešsaistē).
"TARGET2-Securities – Technical feasibility", March 2007 (tikai tiešsaistē).
"TARGET2-Securities – Operational feasibility", March 2007 (tikai tiešsaistē).
"TARGET2-Securities – Legal feasibility", March 2007 (tikai tiešsaistē).
"TARGET2-Securities – Economic feasibility", March 2007 (tikai tiešsaistē).
"Risk measurement and systemic risk. Fourth joint central bank research conference 8–9 November 2005. In cooperation with the Committee on the Global Financial System", April 2007.
"How the euro became our money. A short history of the euro banknotes and coins", April 2007.
"Large banks and private equity-sponsored leveraged buyouts in the EU", April 2007.
"TARGET Annual Report 2006", May 2007 (tikai tiešsaistē).
"European Union balance of payments: international investment position statistical methods", May 2007.
"Bond markets and long-term interest rates in non-euro area Member States of the European Union: statistical tables", May 2007 (tikai tiešsaistē).
"The euro bonds and derivates markets", June 2007 (tikai tiešsaistē).
"Review of the international role of the euro", June 2007.
"Fourth Progress Report on TARGET2, General Functional Specifications", June 2007.
"Financial Stability Review", June 2007.
"Monetary policy: a journey from theory to practice", June 2007.
"Eurosystem staff macroeconomic projections for the euro area", June 2007 (tikai tiešsaistē).

"The Eurosystem policy principles on the location and operation of infrastructures settling euro denominated payment transactions", July 2007 (tikai tiešsaistē).
"5th SEPA progress report", July 2007 (tikai tiešsaistē).
"Potential impact of Solvency II on financial stability", July 2007.
"The role of central counterparties – issues related to central counterparty clearing", ECB-Fed Chicago conference, 3–4 April 2006, July 2007.
"European legislation on financial markets, Settlement Finality Directive, Financial Collateral Directive, Winding-Up Directive for Credit Institutions", July 2007.
"Payment and securities settlement systems in European Union" (Blue Book),
Vol. 1: euro area countries, Vol. 2: non-euro area countries, August 2007.
"EU banking structures", October 2007 (tikai tiešsaistē).
"TARGET2-Securities progress report", October 2007 (tikai tiešsaistē).
"Fifth progress report on TARGET2 with Annex 1 "Information guide for TARGET2 users" (version 1.0), Annex 2 "User information guide to TARGET2 pricing" and Annex 3 "TARGET2 compensation scheme, claim form", October 2007 (tikai tiešsaistē).
"EU banking sector stability", November 2007 (tikai tiešsaistē).
"Euro money market survey", November 2007 (tikai tiešsaistē).
"Review of the Lamfalussy framework: Eurosystem contribution", November 2007 (tikai tiešsaistē).
"Correspondent central banking model (CCBM): procedures for Eurosystem counterparties", December 2007.
"Financial Stability Review", December 2007.
"Bond markets and long-term interest rates in non-euro area Member States of the European Union", January 2008 (tikai tiešsaistē).
"Oversight framework for card payment schemes - standards", January 2008 (tikai tiešsaistē).
"The role of money – money and monetary policy in the twenty-first century – proceedings of the Fourth ECB Central Banking Conference 2006", February 2008.

INFORMATĪVĀS BROŠŪRAS

"A single currency: an integrated market infrastructure", September 2007.

TERMINU SKAIDROJUMS

Šajā terminu skaidrojumā ietverti ECB "Mēneša Biļetenā" bieži lietotie termini. Pilnīgāku terminu skaidrojumu sk. ECB interneta lapā (www.ecb.int/home/glossary/html/index.en.html).

Aizdevumu iespēja uz nakti ***(marginal lending facility)*** – Eurosistēmas pastāvīgā iespēja, kuru darījuma partneri var izmantot, lai saņemtu no NCB kredītu uz nakti ar iepriekš noteiktu procentu likmi pret atbilstošajiem aktīviem.

Aizņemšanās nepieciešamība ***(valdības) (borrowing requirement (general government)*** – valdības neto uzņemtās saistības.

Ar inflāciju indeksētas valdības obligācijas ***(inflation-indexed government bonds)*** – valdības emitēti parāda vērtspapīri, kuru kupona maksājumi un pamatsumma piesaistīti noteiktam patēriņa cenu indeksam.

Atlīdzība vienam nodarbinātajam ***(compensation per employee)*** – kopējais atalgojums, ko darba devēji izmaksā nodarbinātajiem skaidrā naudā vai natūrā, t.i., bruto darba samaksa, papildatlīdzība, virsstundu darba samaksa un darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksas, kas izdalīts ar kopējo nodarbināto skaitu.

Autonomie likviditātes faktori ***(autonomous liquidity factors)*** – likviditātes faktori, kurus parasti nerada monetārās politikas instrumentu izmantošana. Šādi faktori ir, piemēram, banknotes apgrozībā, valdības noguldījumi centrālajā bankā un centrālās bankas tīrie ārējie aktīvi.

Banku veiktās kreditēšanas apsekojums (BLS) ***(bank lending survey (BLS))*** – kreditēšanas politiku ceturkšņa apsekojums, ko Eurosistēma veic kopš 2003. gada janvāra. Tajā iepriekš noteiktai euro zonas banku izlases grupai uzdoti kvalitatīvi jautājumi saistībā ar kredītu standartu attīstību, aizdevumu noteikumiem un nosacījumiem un uzņēmumu un mājsaimniecību aizdevumu pieprasījumu.

Brīvas darba vietas ***(job vacancies)*** – kopējs termins, kas ietver no jauna izveidotas, brīvas darba vietas vai darba vietas, kuras tuvā nākotnē varētu atbrīvoties un kurām darba devējs nesen aktīvi uzsācis meklēt atbilstošus kandidātus.

Centrālais paritātes kurss jeb centrālais kurss (***central parity jeb central rate***) – katras VKM II dalībvalsts valūtas kurss pret euro, attiecībā pret kuru tiek definētas VKM II svārstību robežas.

Cenu stabilitāte ***(price stability)*** – cenu stabilitātes saglabāšana ir Eurosistēmas galvenais mērķis. Padome definējusi cenu stabilitāti kā euro zonas SPCI pieaugumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu mazāku par 2%. Padome arī darījusi zināmu, ka, lai nodrošinātu cenu stabilitāti, tā cenšas saglabāt inflāciju zemāku par 2%, bet tuvu 2% vidējā termiņā.

Citi ieguldījumi ***(other investment)*** – maksājumu bilances un starptautiskās investīciju bilances postenis, kurš aptver tirdzniecības kredītu, noguldījumu un aizdevumu, kā arī citu debitoru un kreditoru parādu finanšu darījumus/pozīcijas ar nerezidentiem.

Daļēja norakstīšana ***(write-down)*** – MFI bilancē uzskaitīto aizdevumu vērtības samazinoša korekcija, konstatējot, ka aizdevumi kļuvuši daļēji neatgūstami.

Darba ražīgums ***(labour productivity)*** – produkcijas izlaides apjoms, ko var saražot, ieguldot noteiktu darba apjomu. To var novērtēt vairākos veidos, tomēr parasti to novērtē, dalot IKP salīdzināmajās cenās ar kopējo nodarbināto personu vai nostrādāto stundu skaitu.

Darbaspēka stundas izmaksu indekss ***(hourly labour cost index)*** – darbaspēka izmaksas, t.sk. bruto darba samaksa (naudā un natūrā, ieskaitot papildatlīdzību), un citas darbaspēka izmaksas (darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksas plus darba devēja maksātie ar nodarbinātību saistītie nodokļi mīnus darba devēja saņemtās subsīdijas) par vienu faktiski nostrādāto stundu (t.sk. virsstundām).

Darbaspēks ***(labour force)*** – nodarbināto personu un bezdarbnieku kopskaits.

Deficīta-parāda korekcija (valdības) ***(deficit-debt adjustment (general government))*** – starpība starp valdības deficītu un valdības parāda pārmaiņām.

Deficīta rādītājs (valdības) ***(deficit ratio (general government))*** – valdības deficīta attiecība pret IKP pašreizējās tirgus cenās. To aplūko viens no fiskālajiem kritērijiem, kas izklāstīti Eiropas Kopienas dibināšanas Līguma 104. panta 2. punktā un kas nosaka pārmērīga budžeta deficīta esamību. To sauc arī par budžeta deficīta rādītāju vai fiskālā deficīta rādītāju.

Deficīts (valdības) ***(deficit (general government))*** – valdības neto aizņēmumi, t.i., starpība starp valdības kopējiem ieņēmumiem un izdevumiem.

Deflācija ***(deflation)*** – vispārējā cenu līmeņa (piemēram, patēriņa cenu indeksa) samazināšanās.

Eiropas Komisijas apsekojumi ***(European Commission surveys)*** – saskaņoti uzņēmumu un/vai patērētāju noskaņojuma apsekojumi, ko Eiropas Komisijas vārdā veic katrā no ES dalībvalstīm. Šādi apsekojumi tiek veikti, aptaujas veidā vēršoties pie vadītājiem apstrādes rūpniecības, būvniecības, mazumtirdzniecības un pakalpojumu sektorā, kā arī pie patērētājiem. No katra mēneša apsekojuma datiem tiek aprēķināti saliktie rādītāji, kas apkopo atbildes uz dažādiem jautājumiem, iegūstot vienu rādītāju (konfidences rādītāji).

EONIA (euro uz nakti izsniegto kredītu vidējais indekss) ***(EONIA (euro overnight index average))*** – efektīvās procentu likmes rādītājs, kas dominē euro starpbanku darījumu uz nakti tirgū. To aprēķina kā euro denominēto aizdevumu darījumu uz nakti bez nodrošinājuma procentu likmju vidējo svērto rādītāju saskaņā ar sarakstā iekļauto banku sniegtajiem datiem.

EURIBOR (euro starpbanku kredītu procentu likmju indekss) ***(EURIBOR (euro interbank offered rate))*** – likme, ar kādu visaugstākā reitinga banka vēlas aizdot naudas līdzekļus citai visaugstākā reitinga bankai un ko katru dienu aprēķina starpbanku noguldījumiem ar dažādiem termiņiem līdz 12 mēnešiem.

Euro efektīvie kursi (EEK, nominālie/reālie) ***(effective exchange rates (EERs) of the euro (nominal/real))*** – vidējie svērtie divpusējie euro kursi attiecībā pret euro zonas nozīmīgāko tirdzniecības partnervalstu valūtām. ECB publicē nominālā EEK indeksus attiecībā pret divām tirdzniecības partnervalstu grupām: EEK 24 (ietilpst 14 ārpus euro zonas esošās ES dalībvalstis un 10 nozīmīgākās tirdzniecības partnervalstis ārpus ES) un EEK 44 (ietilpst EEK 24 un 20 papildu valstis). Izmantotie svari atspoguļo katras partnervalsts daļu euro zonas tirdzniecībā, ņemot vērā konkurenci trešo valstu tirgos. Reālie EEK ir nominālie EEK, kas deflēti ar ārvalstu un iekšzemes cenu vai izmaksu attiecības vidējo svērto vērtību. Tādējādi tie ir cenu un izmaksu konkurētspējas rādītāji.

Eurosistēma ***(Eurosystem)*** – centrālo banku sistēma, ko veido ECB un to ES dalībvalstu NCB, kuras jau ieviesušas euro.

Euro zona ***(euro area)*** – zona, ko veido ES dalībvalstis, kuras saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu ieviesušas euro kā vienoto valūtu.

Euro zonas iepirkumu vadītāju apsekojumi *(Eurozone Purchasing Managers' Surveys)* – apstrādes rūpniecības un pakalpojumu sektora nosacījumu apsekojumi, kas veikti vairākās euro zonas valstīs un izmantoti indeksu apkopošanai. Euro zonas ražošanas iepirkumu vadītāju indekss (IVI) ir svērtais rādītājs, kas aprēķināts no ražošanas apjoma, jaunu pasūtījumu, nodarbinātības, piegādātāju piegādes laiku un iepirkumu krājumu indeksiem. Pakalpojumu sektora apsekojumā uzdoti jautājumi par komercdarbības aktivitāti, nākotnes komercdarbības aktivitātes prognozēm, nepabeigto darījumu apjomu, jaunajiem darījumiem, nodarbinātību, izejvielu cenām un noteiktajām cenām. Euro zonas kopējais indekss tiek aprēķināts, apkopojot apstrādes rūpniecības un pakalpojumu sektora apsekojumu rezultātus.

Fiksētas procentu likmes izsole *(fixed rate tender)* – izsoles procedūra, kurā centrālā banka iepriekš nosaka procentu likmi un iesaistītie darījuma partneri iesniedz pieteikumus par tāda darījuma summu, kuru tie vēlas veikt ar fiksētu procentu likmi.

Finanšu konts *(financial account)* – maksājumu bilances konts, kurš aptver visus tiešo investīciju, portfeļieguldījumu, citu ieguldījumu, atvasināto finanšu instrumentu un rezerves aktīvu darījumus starp rezidentiem un nerezidentiem.

Galvenā refinansēšanas operācija *(main refinancing operation)* – regulāra atklātā tirgus operācija, ko Eurosistēma veic reverso darījumu veidā. Šādas operācijas veic katru nedēļu ar standartizsoļu palīdzību, un to termiņš parasti ir 1 nedēļa.

Galvenās ECB procentu likmes *(key ECB interest rates)* – Padomes noteiktās procentu likmes, kas atspoguļo ECB monetāro politiku. Tās ir galveno refinansēšanas operāciju minimālā pieteikuma procentu likme, aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme un noguldījumu iespējas procentu likme.

Iekšzemes kopprodukts (IKP) *(gross domestic product (GDP))* – tautsaimniecībā saražoto preču un pakalpojumu vērtība, atskaitot starppatēriņu un pieskaitot produktu un importa tīros nodokļu ieņēmumus. IKP var sadalīt ražošanas, izdevumu vai ienākumu sastāvdaļās. Galvenie IKP veidojošie izdevumu posteņi ir mājsaimniecību galapatēriņš, valdības galapatēriņš, kopējā pamatkapitāla veidošana, krājumu pārmaiņas, kā arī preču un pakalpojumu eksports un imports (t.sk. tirdzniecība eiro zonā).

Ienesīguma līkne *(yield curve)* – saistības starp vienāda kredītriska, bet dažādu termiņu parāda vērtspapīru procentu vai ienesīguma likmēm un termiņiem konkrētā brīdī grafisks attēlojums. Ienesīguma līknes slīpumu var noteikt kā starpību starp procentu likmēm darījumiem ar diviem izvēlētiem termiņiem.

Ilgāka termiņa refinansēšanas operācija *(longer term refinancing operation)* – regulāra atklātā tirgus operācija, ko Eurosistēma veic reverso darījumu veidā. Šādas operācijas veic katru mēnesi ar standartizsoļu palīdzību, un to termiņš parasti ir 3 mēneši.

Implicētais svārstīgums *(implied volatility)* – gaidāmais aktīva (piemēram, akcijas vai obligācijas) cenas pārmaiņu tempa svārstīgums (t.i., standartnovirze). To var iegūt no aktīva cenas, termiņa beigu datuma un attiecīgo iespēju līgumu izmantošanas cenas, kā arī no bezriska ienesīguma likmes, izmantojot iespēju līgumu cenu noteikšanas modeli (piemēram, Bleka–Skoulza *(Black-Scholes)* modeli).

Inflācija *(inflation)* – vispārējā cenu līmeņa (piemēram, patēriņa cenu indeksa) kāpums.

Kapitāla konts *(capital account)* – maksājumu bilances konts, kurš aptver visus kapitāla pārvedumus un neražoto nefinanšu aktīvu iegādes/pārdošanas darījumus starp rezidentiem un nerezidentiem.

Kapitāla vērtspapīri ***(equities)*** – vērtspapīri, kas atspoguļo īpašumtiesības uz akciju sabiedrības daļu. Tie ietver biržās tirgotas akcijas (kotētās akcijas), nekotētas akcijas un citus kapitāla vērtspapīru veidus. Kapitāla vērtspapīri parasti nodrošina ienākumus dividenžu veidā.

M1 – šaurās naudas rādītājs, kas ietver skaidro naudu apgrozībā un noguldījumus uz nakti MFI un centrālajā valdībā (piemēram, pastā vai Valsts kasē).

M2 – vidējās naudas rādītājs, kas ietver M1, noguldījumus ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem ieskaitot (t.i., īstermiņa krājnoguldījumus) un noguldījumus ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot (t.i., īstermiņa noguldījumus) MFI un centrālajā valdībā.

M3 – plašās naudas rādītājs, kas ietver M2 un tirgojamos instrumentus, īpaši atpirkšanas līgumus, naudas tirgus fondu akcijas un daļas, kā arī MFI emitētus parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot. M3 pieauguma atsauces vērtība *(reference value for M3 growth)* – M3 gada kāpuma temps vidējā termiņā atbilstoši cenu stabilitātes saglabāšanas mērķim. Pašlaik M3 gada pieauguma atsauces vērtība ir 4.5%.

Mainīgas procentu likmes izsole ***(variable rate tender)*** – izsoles procedūra, kurā darījuma partneri pieteikumā norāda gan naudas summu, par kādu tie vēlas veikt darījumu ar centrālo banku, gan procentu likmi, ar kādu tie vēlas iesaistīties darījumā.

Maksājumu bilance ***(balance of payments (b.o.p.))*** – statistikas pārskats, kas konkrētam periodam apkopo kādas valsts saimnieciskos darījumus ar pārējām valstīm.

MFI (monetārās finanšu iestādes) ***(MFIs (monetary financial institutions))*** – finanšu iestādes, kas veido euro zonas naudas emisijas sektoru. Šeit ietilpst Eurosistēma, rezidentu kredītiestādes saskaņā ar Kopienas tiesību aktu definīciju un visas pārējās rezidentu finanšu iestādes, kas nodarbojas ar noguldījumu un/vai tiem tuvu aizstājēju piesaisti no ne-MFI, kā arī kredītu izsniegšanu un/vai ieguldījumu veikšanu vērtspapīros savā vārdā (vismaz ekonomiskā nozīmē). Pēdējā grupā galvenokārt ietilpst naudas tirgus fondi.

MFI ilgāka termiņa finanšu saistības ***(MFI longer term financial liabilities)*** – noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem, noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem, euro zonas MFI emitētie parāda vērtspapīri ar sākotnējo dzēšanas termiņu ilgāku par 2 gadiem un euro zonas MFI sektora kapitāls un rezerves.

MFI kredīts euro zonas rezidentiem ***(MFI credit to euro area residents)*** – MFI izsniegtie aizdevumi ne-MFI, kas ir euro zonas valstu rezidenti (t.sk. valdībai un privātajam sektoram), un MFI euro zonas rezidentu ne-MFI emitēto vērtspapīru turējumi (akcijas, citi kapitāla vērtspapīri un parāda vērtspapīri).

MFI procentu likmes ***(MFI interest rates)*** – procentu likmes, kuras rezidentu kredītiestādes un citas MFI, izņemot centrālās bankas un naudas tirgus fondus, piemēro euro denominētajiem euro zonas rezidentu mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību noguldījumiem un tām izsniegtajiem kredītiem.

MFI sektora konsolidētā bilance ***(consolidated balance sheet of the MFI sector)*** – bilance, kas sagatavota, MFI kopsavilkuma bilancē ietverot MFI savstarpējo darījumu neto pozīcijas (piemēram, MFI savstarpējos aizdevumus un noguldījumus). Tā sniedz statistisko informāciju par MFI sektora aktīviem un saistībām pret šim sektoram nepiederošiem euro zonas rezidentiem (t.i., valdību un pārējiem euro zonas rezidentiem) un pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem. Tā ir galvenais statistisko datu avots monetāro rādītāju aprēķināšanai un nodrošina pamatu regulārai M3 atbilstošo bilances posteņu analīzei.

MFI tīrie ārējie aktīvi ***(MFI net external assets)*** – euro zonas MFI sektora ārējie aktīvi (piemēram, zelts, ārvalstu valūtas banknotes un monētas, ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu emitēti vērtspapīri un ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem izsniegti aizdevumi), no kā atskaitītas euro zonas MFI sektora ārējās saistības (piemēram, ārpus euro zonas esošo valstu rezidentu noguldījumi un atpirkšanas līgumi, kā arī to naudas tirgus fondu akciju/daļu un MFI emitēto parāda vērtspapīru ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot turējumi).

Minimālā pieteikuma procentu likme ***(minimum bid rate)*** – zemākā procentu likme, ar kuru darījuma partneri var iesniegt pieteikumus mainīgas procentu likmes izsolēs.

Noguldījumu iespēja ***(deposit facility)*** – Eurosistēmas pastāvīgā iespēja, kuru darījuma partneri var izmantot, lai NCB veiktu noguldījumus uz nakti ar iepriekš noteiktu procentu likmi.

Parāda attiecība pret IKP (valdības) ***(debt-to-GDP ratio (general government))*** – valdības parāda attiecība pret IKP pašreizējās tirgus cenās. To aplūko viens no fiskālajiem kritērijiem, kas izklāstīti Eiropas Kopienas dibināšanas Līguma 104. panta 2. punktā un kas nosaka pārmērīga budžeta deficīta esamību.

Parāda vērtspapīrs ***(debt security)*** – emitenta (t.i., aizņēmēja) apņemšanās veikt vienu vai vairākus maksājumus vērtspapīru turētājam (aizdevējam) noteiktā datumā vai datumos nākotnē. Šādiem vērtspapīriem parasti ir noteikta procentu likme (kupons), un/vai tie tiek pārdoti ar diskontu no summas, kas tiks atmaksāta noteiktajā dzēšanas termiņā. Parāda vērtspapīri, kas emitēti ar sākotnējo termiņu ilgāku par 1 gadu, klasificēti kā ilgtermiņa parāda vērtspapīri.

Parāds (finanšu pārskatos) ***(debt (financial accounts))*** – aizņēmumi, noguldījumu saistības, nefinanšu sabiedrību emitētie parāda vērtspapīri un pensiju fondu rezerves (ko veido darba devēju veiktās tiešās pensiju iemaksas par labu darba ņēmējiem), kas perioda beigās novērtēti pēc tirgus vērtības. Tomēr datu ierobežojumu dēļ ceturkšņa finanšu pārskatos parāds neietver aizdevumus, ko izsnieguši nefinanšu sektori (piemēram, starpuzņēmumu kredīti) vai ārpus euro zonas esošās bankas, taču šie komponenti tiek ietverti gada finanšu pārskatos.

Parāds (valdības) ***(debt (general government))*** – kopējais bruto parāds (noguldījumi, aizdevumi un parāda vērtspapīri, izņemot atvasinātos finanšu instrumentus) nominālvērtībā gada beigās, kas konsolidēts starp valdības sektoriem un to ietvaros.

Pilnīga norakstīšana ***(write-off)*** – aizdevumu vērtības izslēgšana no MFI bilances, ja aizdevumi ir pilnībā neatgūstami.

Pirktspējas paritāte (PP) ***(purchasing power parity (PPP))*** – kurss, pēc kura viena valūta tiek konvertēta citā valūtā, lai panāktu abu valūtu pirktspējas izlīdzināšanos, novēršot attiecīgajās valstīs pastāvošo cenu atšķirības. Vienkāršākajā formā PP ir vienas un tās pašas preces vai pakalpojuma nacionālajā valūtā izteikta cenu attiecība dažādās valstīs.

Portfeļieguldījumi ***(portfolio investment)*** – euro zonas rezidentu tādu vērtspapīru tīrie darījumi un/vai pozīcijas, kuru emitenti ir euro zonas nerezidenti ("aktīvi"), un tādu euro zonas nerezidentu vērtspapīru tīrie darījumi un/vai pozīcijas, kuru emitenti ir euro zonas rezidenti ("saistības"). Ietver kapitāla vērtspapīrus un parāda vērtspapīrus (obligācijas un parādzīmes un naudas tirgus instrumenti). Darījumi tiek uzrādīti pēc samaksātās vai saņemtās faktiskās cenas, no kā atskaitīta komisijas maksa un izdevumi. Lai īpašumtiesības uzņēmumā uzskatītu par portfeļa aktīvu, tām jābūt mazākām par 10% no parastajām akcijām vai balsstiesībām.

Preču ārējā tirdzniecība ***(external trade in goods)*** – preču eksports un imports attiecībā pret ārpus euro zonas esošām valstīm, kas izteikti vērtības izteiksmē un kā apjoma un vienības vērtības indeksi. Ārējās tirdzniecības statistikas rādītāji nav salīdzināmi ar eksporta un importa rādītājiem nacionālajos kontos, kur šie rādītāji ietver darījumus euro zonā un ārpus tās un arī atspoguļo preces un pakalpojumus kopā. Tos nevar arī pilnībā salīdzināt ar maksājumu bilances statistikas preču posteņa datiem. Papildus metodoloģiskām korekcijām galvenā atšķirība ir tā, ka ārējās tirdzniecības statistikā imports tiek atspoguļots, ietverot apdrošināšanas un kravu pārvadājumu pakalpojumus, bet maksājumu bilances statistikas preču postenī tas tiek iekļauts FOB cenās.

Ražotāju cenas rūpniecībā ***(industrial producer prices)*** – visu rūpniecībā (izņemot būvniecību) ražoto preču cenas (neietverot transporta izmaksas), par kādām ražotājs pārdod preces euro zonas valstu iekšzemes tirgos, izņemot importu.

Rezervju prasība ***(reserve requirement)*** – minimālais rezervju apjoms, kas kredītiestādei jāglabā Eurosistēmā. Izpilde tiek noteikta, pamatojoties uz dienas atlikumu vidējo rādītāju aptuveni 1 mēneša izpildes periodā.

Rūpniecības produkcija ***(industrial production)*** – rūpniecībā radītā bruto pievienotā vērtība salīdzināmajās cenās.

Saskaņotais patēriņa cenu indekss (SPCI) ***(Harmonised Index of Consumer Prices (HICP))*** – *Eurostat* aprēķināts patēriņa cenu rādītājs, kas saskaņots visām ES dalībvalstīm.

Starptautiskās rezerves ***(international reserves)*** – ārējie aktīvi, kas ērti pieejami monetārajām institūcijām un pakļauti to kontrolei, lai veiktu tiešu finansēšanu vai regulētu maksājumu nesabalansētību, veicot intervences valūtas tirgū. Euro zonas starptautiskās rezerves veido prasības pret ārpus euro zonas esošo valstu rezidentiem, kuras nav denominētas euro, zelts, speciālās aizņēmuma tiesības (SDR) un rezervju pozīcijas SVF, kas ir Eurosistēmas turējumā.

Starptautisko investīciju bilance (s.i.b.) ***(international investment position (i.i.p.))*** – nenokārtoto kādas valsts tīro finanšu prasību (vai finanšu saistību) pret pārējām valstīm vērtība un sastāvs.

Survey of Professional Forecasters **(SPF)** – ceturkšņa apsekojums, ko ECB veic kopš 1999. gada, lai savāktu euro zonas inflācijas, reālā IKP pieauguma un nodarbinātības makroekonomiskās prognozes no tādu ekspertu grupas, kuri saistīti ar ES esošām finanšu un nefinanšu organizācijām.

Tekošais konts ***(current account)*** – maksājumu bilances konts, kurš aptver visus preču un pakalpojumu darījumus, ienākumus un kārtējos pārvedumus starp rezidentiem un nerezidentiem.

Tiešās investīcijas ***(direct investment)*** – pārrobežu investīcijas, ko veic, lai iegūtu ilgstošu līdzdalību kādā uzņēmumā, kas ir rezidents citā valstī (parasti, lai nodrošinātu īpašumtiesības, kas atbilst vismaz 10% no parastajām akcijām vai balsstiesībām). Tiešās investīcijas ietver pašu kapitālu, reinvestēto peļņu un citu ar starpuzņēmumu operācijām saistītu kapitālu. Tiešo investīciju kontā uzrāda euro zonas rezidentu tīros ārvalstīs veiktos aktīvu darījumus/pozīcijas (kā "tiešās investīcijas ārvalstīs") un nerezidentu tīros euro zonas aktīvu darījumus/pozīcijas (kā "tiešās investīcijas euro zonā").

Valdība *(general government)* – EKS 95 definēts sektors, kurā ietilpst rezidentu iestādes, kas galvenokārt nodarbojas ar privātam un kolektīvam patēriņam paredzētu netirgus preču un pakalpojumu ražošanu un/vai nacionālā ienākuma un līdzekļu pārdali. Šeit ietilpst centrālās, reģionālās un vietējās valdības iestādes, kā arī sociālās nodrošināšanas fondi. Šeit neietilpst valsts īpašumā esošas iestādes, kas veic komercdarbību (piemēram, valsts uzņēmumi).

Vienības darbaspēka izmaksas *(unit labour costs)* – produkcijas vienības kopējās darbaspēka izmaksas, kas aprēķinātas euro zonai kā attiecība starp kopējo atlīdzību uz vienu nodarbināto un darba ražīgumu (kas noteikts kā IKP salīdzināmajās cenās uz vienu nodarbināto).

Vienošanās ceļā noteiktās darba algas indekss *(index of negotiated wages)* – tiešas kolektīvas vienošanās ceļā noteiktu pamatalgu (t.i., izņemot papildatlīdzību) euro zonas indekss. Tas raksturo mēneša darba samaksas implicētās vidējās pārmaiņas.

VKM II (Valūtas kursa mehānisms II) *(ERM II (exchange rate mechanism II))* – valūtas kursa režīms, kas nodrošina pamatprincipus sadarbībai valūtas kursa politikas jomā starp euro zonas valstīm un ES dalībvalstīm, kuras nepiedalās EMS trešajā posmā.